

Bundel - Raadsvergadering van 26 oktober 2021

Agenda bijlagen

Getekende besluitenlijst raadsvergadering 26 oktober 2021.pdf

- 1 19:30 - Opening en mededelingen
*De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op dinsdag 26 oktober 2021, aanvang 19.30 uur.
De vergadering wordt uitgezonden vanuit de raadzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.
De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda en vergaderstukken.
De vergadering wordt uitgezonden via www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen.*
- 2 Vaststelling agenda raadsvergadering
Door PvdD en Mw van Dam is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. Conform Reglement van Orde deze motie toevoegen aan einde van de agenda, als nieuw agendapunt 8.
Agenda_Raadsvergadering_26_oktober_2021.docx
- 3 Besluitenlijst gemeenteraad
Abusievelijk zijn de besluitenlijsten van 21 september en 4 oktober niet tijdig toegevoegd. Vaststelling van deze besluitenlijsten komt op de agenda van de raadsvergadering van 9 november 2021.
- 4 Vragenkwartier
*De volgende vragen zijn aangemeld:
GB over kappen bomen vd Geerstraat
D66 over kapvergunning stormschade*
- 5 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN) - VANUIT VOORBESPREKING 5 OKTOBER
- 5.1 Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0
*Sinds 2015 maakt onze gemeente onderdeel uit van de Gemeenschappelijke Regeling 'werkzaak Rivierenland'.
Ons deel van deze regeling is gericht op de wet sociale werkvoorziening. Dit betekent dat mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap een aangepaste werkomgeving aangeboden krijgen.
Door een evaluatie van deze Gemeenschappelijke Regeling hebben de bestuurders van de deelnemende gemeenten nieuwe afspraken gemaakt. In het raadsvoorstel leest u de punten die de besturen willen aanpassen. Aan u wordt toestemming gevraagd om akkoord te gaan met de wijzigingen.*
Dossier 1844 voorblad
Raadsvoorstel Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0
1. Raadsbesluit Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0
2. De GR Werkzaak 2021 met hierin opgenomen de wijzigingen tov de huidige GR Werkzaak
3. Brief Werkzaak aan gemeenten met het verzoek om vaststelling GR 2.0
4. Eindrapport bestuurlijke agenda 2020 Werkzaak Rivierenland
5. Technisch bijlagerapport bij het rapport bestuurlijke agenda 2021 Werkzaak Rivierenland
Getekend - Raadsbesluit Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0.pdf
- 5.2 Bestuursrapportage 2021 Werkzaak Rivierenland zienswijze
Binnen de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak worden vanaf 2021 de kosten voor de Wet sociale werkvoorziening anders en apart berekend. Hierover is terug te lezen in de bestuursrapportage van Werkzaak. De raad wordt geadviseerd kennis te nemen van de rapportage en om de positieve zienswijze kenbaar te maken aan Werkzaak Rivierenland.
Dossier 1845 voorblad
Raadsvoorstel Bestuursrapportage 2021 Werkzaak Rivierenland zienswijze
Raadsbesluit Bestuursrapportage 2021 Werkzaak Rivierenland zienswijze
Aanbiedingsbrief Werkzaak Rivierenland
WZR_bestuursrapport 2021 tbv zienswijze.pdf
Zienswijzebrief
Getekend - Raadsbesluit Bestuursrapportage 2021 Werkzaak Rivierenland zienswijze.pdf
- 5.3 Verlenging contract accountant Crowe Foederer (2021-2022)

De auditcommissie heeft gesproken over de verlenging van het contract met accountant Crowe. De auditcommissie is tevreden over de kwaliteit van dienstverlening voor de boekjaren 2019 en 2020 en adviseert de raad het accountantskantoor Crowe Foederer B.V. te benoemen als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.

Dossier 1882 voorblad

D.099096 Rv Verlenging contract accountant

D.099097 Rb Verlenging contract accountant.docx

Getekend - Raadsbesluit Verlenging contract accountant.pdf

5.4

Vaststelling Bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.

Er is een verzoek neergelegd om de bestemming van deze percelen aan te passen. De percelen hebben nu nog allemaal een bestemming Bedrijf, maar worden gebruikt als woning. Het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken en omdat er geen reacties (zienswijzen) zijn geweest, wordt u gevraagd dit bestemmingsplan goed te keuren en de bestemming te wijzigen naar Wonen.

Dossier 1840 voorblad

Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.

Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.

Toelichting ontwerpbbp Erichemseweg 16 en 18 Mierlingsestraat 1 en Meent ong. Erichem

Regels ontwerpbbp Erichemseweg 16 en 18 Mierlingsestraat 1 en Meent ong. Erichem

Verbeelding ontwerpbbp Erichemseweg 16 en 18 Mierlingsestraat 1 en Meent ong. Erichem

Getekend - Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong..pdf

5.5

Vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

De bedrijfseigenaar op de locatie Marsdijk 9a wordt de eigenaar van de gehele bedrijfslocatie en wil graag zijn activiteiten op het gehele bedrijfsperceel uitvoeren. De activiteiten moeten binnen de bestaande gebouwen / bouwmogelijkheden plaatsvinden. De raad wordt gevraagd om het ontwerp van het bestemmingsplan goed te keuren.

Dossier 1839 voorblad

Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Nota van zienswijzen Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Toelichting ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Regels ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Bijlage bij regels ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Verbeelding ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Getekend - Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15.pdf

5.6

Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein

Ter ondersteuning van de strategische opgaven van de gemeente werkt de gemeenteraad met drie werkgroepen: klimaatvisie, omgevingswet en sociaal domein. De werkgroepen worden voorgezeten door een fractievoorzitter. Wegens het vertrek van de heer Zaaijer is er een vacature ontstaan. Voorgesteld wordt om mevrouw Van Doremalen te benoemen als voorzitter van de werkgroep Sociaal Domein.

Dossier 1916 voorblad

D.101630 RB Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein

D.101627 RV Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein

Getekend - Raadsbesluit Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein.pdf

6

B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

6.1

19:45 - Raadsonderzoek stortplaats Avri

De acht Avri-gemeenten hebben samen een onderzoek laten verrichten naar de feiten, omstandigheden en communicatie rondom de overdracht van de stortplaats naar de provincie Gelderland. Het onderzoeksrapport is beschikbaar met conclusies en aanbevelingen. U wordt gevraagd kennis te nemen van het onderzoeksrapport en u uit te spreken over deze conclusies en aanbevelingen.

Dossier 1870 voorblad

D.100172 Raadsvoorstel Raadsonderzoek stortplaats Avri.docx

D.100174 Raadsbesluit Onderzoek stortplaats.docx

Bijlage 1 Rapportage Storten en tekorten.pdf

[Bijlage 2 Aanbiedingsbrief raadsonderzoek stortplaats Avri.pdf](#)
[20211014 Bestuurlijke reactie onderzoek stortplaats.pdf](#)
[D.073512 Aangenomen Motie instellen regionaal raadsledenonderzoek.pdf](#)
[Concept Motie -Vervolg Storten en Tekorten- versie 26 oktober 2021.docx](#)
[Concept Motie Bestuur AVRI - Versie 26 oktober.docx](#)
[Concept motie PCG,MwvDam Avri organisatie.pdf](#)
[Getekend - Raadsbesluit Onderzoek stortplaats.pdf](#)

6.2

20:45 - Project Zero Based Budgeting, ombuigingen programmabegroting 2022 en Programmabegroting 2022-2025

In dit voorstel is naar een oplossing gezocht om de tekorten in de programmabegroting op te lossen. Hierbij is rekening gehouden met het toekomstprofiel van de gemeente Buren. Het voorstel is voor 75 procent gericht op bezuinigingen in onze bedrijfsvoering. Daarbij wordt voorgesteld in het sociaal domein te investeren om op termijn efficiënter en preventief aan de slag te kunnen. Tot slot wordt er in dit voorstel ook gekozen om de lasten van inwoners en ondernemers licht te verhogen met als doel te investeren in wonen en economie. U wordt gevraagd dit voorstel aan te nemen zodat deze kan worden opgenomen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt.

[Dossier 1884 voorblad](#)

[D.099803 Raadsvoorstel Zero Based Budgeting](#)

[D.100697 Raadsbesluit Zero Based Budgeting](#)

[Bijlage 1 - Ombuigingen op beleid](#)

[Bijlage 2 - Ombuigingen op bedrijfsvoering](#)

[Bijlage 3 - Begrotingswijziging voorgestelde ombuigingen ZBB](#)

[211012 inspraak begroting de heer Obdeijn.docx](#)

[211012 inspraak begroting Mail van mevr van de Laar.docx](#)

[211012 Inspraak begroting de heer Stellingwerf.docx](#)

[211012 inspraak begroting de heer Verheul.docx](#)

[211012collegevrageninspraakavond begroting.docx](#)

[211014 inspraak begroting Mail van de heer Wesselink.docx](#)

[UIT20211015 KvV inspraak Inspraak BasisBuren mede namens CPOB.pdf](#)

[Theater Heerenlogement pleit voor behoud Markt 31 Beusichem.docx](#)

[RAAD-INT1027051--antwoord Toezegging ZBB.pdf](#)

[Concept Amendement D66 agendapunt 6.2 Project Zero Based Budgeting.pdf](#)

[Concept 211025 motie VVD behoud functie cultureel erfgoed NMO.pdf](#)

[oude versie Concept amendement GB over ZBB 26102021.pdf](#)

[Concept 211025 Motie VVD prioriteit afdeling ruimte bij digitaliseren organisatie.pdf](#)

[Concept amendement GB over ZBB 26102021.pdf.docx](#)

[nieuwe versie amendement GB ZBB.pdf](#)

7

INFORMATIE-UITWISSELING

7.a

Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten

7.b

Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums

7.c

Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers

8

Motie vreemd aan de orde PvdD, Mw van Dam over kapvergunning (onder voorbehoud)
Door PvdD en Mw van Dam is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd.

[Concept Motie PvdD Mw van Dam en D66 kapvergunning 26 okt 2021.doc](#)

9

Sluiting

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	26-10-2021
Tijd	19:30 - 23:34
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.P.M. Meijers (burgemeester)
Aanwezigen	S. van Alfen, A. Arends, D.J. Bult, G.J. Keller, W.T. van Laar, J.W. Lammers, P.A. Molleman, G.J.D. van Zetten (Gemeentebelangen) N.H.A.F. van Doremalen, M. van Lanen, I.P. Tetteroo-Baldinger, H.N. van Vierssen (VVD) C. de Lange, H. Zaaier (PCG) J. de Jonge, A. Willemsen (PvdD) A. Warmer (PvdA) M. Bettink-Pierik (CDA) N.A.W. van Dam (Mw. Van Dam) E.E. Weijenberg (griffier)
Afwezig	C. van de Bijl (PCG), A. van Zijl-Hoek (D66)
Portefeuillehouders	P.A.J.M. van den Hurk, K.A. Maier, J.P. Neven, H.N.G. Wiendels
Toelichting	De voorlopige agenda is vastgesteld door de agendacommissie.

1 Opening en mededelingen

19:30

De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op dinsdag 26 oktober 2021, aanvang 19.30 uur. De vergadering wordt uitgezonden vanuit de raadzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik. De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda en vergaderstukken. De vergadering wordt uitgezonden via www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen.

Besluit:

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering.

Toelichting:

Er is een bericht van afmelding van mevrouw A. van Zijl-Hoek (D66) en de heer C. van de Bijl (PCG). De heer Arends (Gemeentebelangen) is aanwezig vanaf agendapunt 5.6.

2 Vaststelling agenda raadsvergadering

Door PvdD en Mw van Dam is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. Conform Reglement van Orde deze motie toevoegen aan einde van de agenda, als nieuw agendapunt 8.

Besluit:

De motie vreemd aan de orde van de dag wordt als agendapunt 8 toegevoegd. De agenda wordt vastgesteld.

3 Besluitenlijst gemeenteraad

Abusievelijk zijn de besluitenlijsten van 21 september en 4 oktober niet tijdig toegevoegd. Vaststelling van deze besluitenlijsten komt op de agenda van de raadsvergadering van 9 november 2021.

4 Vragenkwartier

De volgende vragen zijn aangemeld:

- GB over kappen bomen vd Geerstraat
- D66 over kapvergunning stormschade

Toelichting:

De vragen van D66 zijn niet gesteld vanwege afwezigheid mevrouw van Zijl.

5 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN) - VANUIT VOORBESPREKING 5 OKTOBER

5.1 Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0

Sinds 2015 maakt onze gemeente onderdeel uit van de Gemeenschappelijke Regeling 'werkzaak Rivierenland'.

Ons deel van deze regeling is gericht op de wet sociale werkvoorziening. Dit betekent dat mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap een aangepaste werkomgeving aangeboden krijgen. Door een evaluatie van deze Gemeenschappelijke Regeling hebben de bestuurders van de deelnemende gemeenten nieuwe afspraken gemaakt. In het raadsvoorstel leest u de punten die de besturen willen aanpassen. Aan u wordt toestemming gevraagd om akkoord te gaan met de wijzigingen.

Besluit:

De gemeenteraad besluit het college toestemming te verlenen voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij het raadsvoorstel.

Toelichting:

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Stemverklaring de heer Warmer (PVDA).

5.2 Bestuursrapportage 2021 Werkzaak Rivierenland zienswijze

Binnen de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak worden vanaf 2021 de kosten voor de Wet sociale werkvoorziening anders en apart berekend. Hierover is terug te lezen in de bestuursrapportage van Werkzaak. De raad wordt geadviseerd kennis te nemen van de rapportage en om de positieve zienswijze kenbaar te maken aan Werkzaak Rivierenland.

Besluit:

1. Kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland
2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de Bestuursrapportage 202 van Werkzaam Rivierenland

Toelichting:

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

5.3 Verlenging contract accountant Crowe Foederer (2021-2022)

De auditcommissie heeft gesproken over de verlenging van het contract met accountant Crowe. De auditcommissie is tevreden over de kwaliteit van dienstverlening voor de boekjaren 2019 en 2020 en adviseert de raad het accountantskantoor Crowe Foederer B.V. te benoemen als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.

Besluit:

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023

Toelichting:

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Stemverklaring de heer Warmer (PVDA)

5.4 Vaststelling Bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.

Er is een verzoek neergelegd om de bestemming van deze percelen aan te passen. De percelen hebben nu nog allemaal een bestemming Bedrijf, maar worden gebruikt als woning. Het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken en omdat er geen reacties (zienswijzen) zijn geweest, wordt u gevraagd dit bestemmingsplan goed te keuren en de bestemming te wijzigen naar Wonen.

Besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Toelichting:

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

5.5 Vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

De bedrijfseigenaar op de locatie Marsdijk 9a wordt de eigenaar van de gehele bedrijfslocatie en wil graag zijn activiteiten op het gehele bedrijfsperceel uitvoeren. De activiteiten moeten binnen de bestaande gebouwen / bouwmogelijkheden plaatsvinden. De raad wordt gevraagd om het ontwerp van het bestemmingsplan goed te keuren.

Besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het

in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen en waarbij de nutsvoorziening wordt opgenomen in de regels en op de verbeelding.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Toelichting:

Stemverklaring de heren de Lange (PCG), de Jonge (PvdD) en van Laar (GB).
Besloten met 16 stemmen voor (GB, CDA, PVDA, mevrouw Van Dam, PCG en VVD) en 2 tegen (PvdD).

5.6 Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein

Ter ondersteuning van de strategische opgaven van de gemeente werkt de gemeenteraad met drie werkgroepen: klimaatvisie, omgevingswet en sociaal domein. De werkgroepen worden voorgezeten door een fractievoorzitter. Wegens het vertrek van de heer Zaaijer is er een vacature ontstaan. Voorgesteld wordt om mevrouw Van Doremalen te benoemen als voorzitter van de werkgroep Sociaal Domein.

Besluit:

Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raads werkgroep Sociaal Domein.

Toelichting:

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij acclamatie).

6 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

6.1 Raadsonderzoek stortplaats Avri

19:45

De acht Avri-gemeenten hebben samen een onderzoek laten verrichten naar de feiten, omstandigheden en communicatie rondom de overdracht van de stortplaats naar de provincie Gelderland. Het onderzoeksrapport is beschikbaar met conclusies en aanbevelingen. U wordt gevraagd kennis te nemen van het onderzoeksrapport en u uit te spreken over deze conclusies en aanbevelingen.

Besluit:

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';
2. in te stemmen met de conclusies:
 1. De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.
 2. Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.
 3. Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.
 4. De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.
 5. Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.
 6. Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.

7. Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.

8. De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.

9. Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri

3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:

1. Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen omschakelen, is dan ook essentieel.

2. Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.

3. Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.

4. Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door Raadsvoorstel nr. D.100172 2 een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

Toelichting:

unaniem aangenomen

Besluit:

Motie 1 Spreekt uit dat:

1. de wethouder van de gemeente Buren de opdracht meekrijgt om het oordeel van de gemeenteraad over het handelen van het DB-Avri ter bespreking in te brengen in de eerstvolgende vergadering van het AB-Avri.

2. de wethouder van de gemeente Buren tevens de opdracht meekrijgt, om samen met de vertegenwoordigende collega's uit de andere gemeenten in het AB-Avri te gaan werken aan het herstel van het (bestuurlijk) vertrouwen naar Raden en inwoners toe (mede) door de samenstelling van het DB-Avri te wijzigen.

Toelichting:

Motie 1 PvdA, VVD, PvdD, CDA, PCG, fractie Mevrouw van Dam' wijziging van de samenstelling van het DB Avri' is aangenomen, met 16 stemmen voor (5 leden GB, CDA, PvdA, Fractie van Dam, PCG,) en 3 tegen (de heren Van Laar, Keller en Lammers GB). Stemverklaring de heren Keller, Lammers (GB).

Besluit:

Motie 2 Roept de eigen griffier als lid van de Griffierskring Rivierenland op om:

1. Vanuit de griffierskring een bijeenkomst te organiseren met de deelnemende raden over de lessen uit het Avri-onderzoeksrapport "Storten en Tekorten"

2. Deze bijeenkomst ruim voor het einde van deze raadsperiode, doch uiterlijk in januari 2022, te organiseren zodat de bevindingen kunnen worden opgenomen in een overdracht naar de nieuw te kiezen raden.

3. Voorkeur uit te spreken voor een fysieke bijeenkomst, op een nader te bepalen locatie.

Toelichting:

Motie 2: PvdA, VVD, PvdD, Gemeentebelangen, CDA, PCG, fractie Mevrouw van Dam "Vervolgproces onderzoeksrapport Storten en Tekorten" is unaniem (19 stemmen) aangenomen.

Besluit:

Motie 3 Roept het college van burgemeester en wethouders op te bevorderen dat nadrukkelijk en gedegen onderzoek wordt gedaan naar een toekomstbestendige rechtsvorm die beter aansluit bij de wensen van de deelnemende gemeenten en het oplossen van de thans ervaren tekortkomingen..

Toelichting:

Motie 3: PCG, fractie Mevrouw van Dam 'Toekomst bestendigheid GR Avri' is aangenomen, met 14 stemmen voor(GB,CDA, Mevrouw Van Dam, PCG, PvdD) en 5 tegen (PvdA en VVD). Stemverklaring de heer Warmer PvdA.

6.2
20:45

Project Zero Based Budgeting, ombuigingen programmabegroting 2022 en Programmabegroting 2022-2025

In dit voorstel is naar een oplossing gezocht om de tekorten in de programmabegroting op te lossen. Hierbij is rekening gehouden met het toekomstprofiel van de gemeente Buren. Het voorstel is voor 75 procent gericht op bezuinigingen in onze bedrijfsvoering. Daarbij wordt voorgesteld in het sociaal domein te investeren om op termijn efficiënter en preventief aan de slag te kunnen. Tot slot wordt er in dit voorstel ook gekozen om de lasten van inwoners en ondernemers licht te verhogen met als doel te investeren in wonen en economie. U wordt gevraagd dit voorstel aan te nemen zodat deze kan worden opgenomen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt.

Besluit:

Amendement 1:

1.) De volgende voorgestelde ombuigingen uit het voorstel te schrappen:

- a) Stoppen met verkeerslessen (€ 13.000,-)
- b) Geen nieuw wegmeubilair (€ 29.137,-)
- c) Afschaffen hondenpoepzakjes (€ 23.200,-)
- d) Verhogen rioolbelasting (€ 17.000,-)
- e) Vertragen afbouw hondenbelasting (€ 20.000,- in 2022 en € 40.000,- in 2023)
- f) Ondersteunen landschappelijke ontwikkelingen (€ 12.500,-)
- g) Stoppen met plaatsing verkiezingsborden (€ 15.000,-)

2.) Het saldo van het schrappen van deze ombuigingen, in totaal € 149.897,-, in 2023 (voorlopig) te onttrekken uit het budget beheerplan wegen door in 2023 het beheerniveau van de wegen op niveau laag te houden. In 2024 en 2025 het saldo van het schrappen van deze ombuigingen ten laste te brengen van het totale voordelige saldo van de ombuigingen.

Toelichting:

Gewijzigd amendement Gemeentebelangen Buren, PCG, CDA, Fractie mevrouw van Dam 'Project Zero Based Budget Budgeting' is aangenomen, met 14 stemmen voor (GB,CDA, Mevrouw Van Dam, PCG, PvdD) en 5 tegen (PvdA en VVD). Het amendement PvdD over 'bezuinigingen ZBB' wordt ingetrokken. Stemverklaring gewijzigd amendement door de heer de Jonge (PvdD) en de heer Warner (PvdA).

Geamendeerd besluit:

1. De ombuigingen door te voeren zoals opgenomen in bijlage 3, met uitsluiting van

- a) Stoppen met verkeerslessen (€ 13.000,-)
- b) Geen nieuw wegmeubilair (€ 29.137)
- c) Afschaffen hondenpoepzakjes (€ 23.200,-)
- d) Verhogen rioolbelasting (€ 17.000,-)
- e) Vertragen afbouw hondenbelasting (€ 20.000,- in 2022 en € 40.000,- in 2023)
- f) Ondersteunen landschappelijke ontwikkelingen (€ 12.500,-)
- g) Stoppen met plaatsing verkiezingsborden (€ 15.000,-)

met aanvulling van

- h) Het saldo van het schrappen van deze ombuigingen, in totaal € 149.897,-, in 2023 (voorlopig) te onttrekken uit het budget beheerplan wegen door in 2023 het beheerniveau van de wegen op niveau laag te houden. In 2024 en 2025 het saldo van het schrappen van deze ombuigingen ten laste te brengen van het totale voordelige saldo van de ombuigingen.

1a. voor het jaar 2022 een bedrag van € 878.955;7 minus 129.837.= 749.118

1b. voor het jaar 2023 een bedrag van € 1.853.420

1c. voor het jaar 2024 een bedrag van € 3.453.202; minus 149.897 = 3.303.365

1d. voor het jaar 2025 een bedrag van € 3.508.202. minus 149.897 = 3.358.365

2. De (financiële) ombuigingen op te nemen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt

Toelichting:

Het geamendeerde voorstel is unaniem aangenomen.

Stemverklaring door mevrouw van Doremalen (VVD) en de heer Warmer (PvdA).

Toelichting:

Toezegging door portefeuillehouder Maier:

- 1. NMO (Nationale Monumenten Organisatie) wordt meegenomen in het onderzoek naar verkoop culturele erfgoed.
- 2. De raad kan jaarlijks bij Burap en de kadernota 2023 en verder besluiten nemen over de uitvoeringsplannen ZBB.

De moties van de VVD over 'behoud functie cultureel erfgoed NMO' en 'prioriteit afdeling Ruimte bij digitaliseren organisatie' worden ingetrokken na de toezegging van de portefeuillehouder.

7 INFORMATIE-UITWISSELING

7.a Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten

Geen.

7.b Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums

Geen.

7.c **Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers**
Geen.

8 **Motie vreemd aan de orde PvdD, Mw van Dam over kapvergunning (onder voorbehoud)**

Door PvdD en Mw van Dam is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd.

Besluit:

Vanwege het tijdstip wordt deze motie niet meer behandeld en doorgeschoven naar een volgende vergadering.

9 **Sluiting**

Besluit:

De voorzitter sluit de vergadering om 23.34 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 november 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Agenda Raadsvergadering

Datum	26-10-2021
Tijd	19:30 - 22:15
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.P.M. Meijers
Aanwezigen	S. van Alfen, A. Arends, M. Bettink-Pierik, D.J. Bult, N.A.W. van Dam, N.H.A.F. van Doremalen, P.A.J.M. van den Hurk, J. de Jonge, W.T. van Laar, J.W. Lammers, M. van Lanen, C. de Lange, K.A. Maier, J.P.M. Meijers, P.A. Molleman, J.P. Neven, I.P. Tetteroo-Baldinger, H.N. van Vierssen, A. Warmer, E.E. Weijenberg, H.N.G. Wiendels, H. Zaaijer, G.J.D. van Zetten en A. van Zijl-Hoek
Afwezigen	C. van de Bijl
Toelichting	De voorlopige agenda is vastgesteld door de agendacommissie.

1 Opening en mededelingen

19:30 De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op dinsdag 26 oktober 2021, aanvang 19.30 uur. De vergadering wordt uitgezonden vanuit de raadzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik. De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via [www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda](http://www.buren.nl/De-gemeente/Gemeenteraad/Agenda) en vergaderstukken. De vergadering wordt uitgezonden via [www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen](http://www.buren.nl/De-gemeente/live-uitzendingen).

2 Vaststelling agenda raadsvergadering

Door PvdD en Mw van Dam is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. Conform Reglement van Orde deze motie toevoegen aan einde van de agenda, als nieuw agendapunt 8.

3 Besluitenlijst gemeenteraad

Abusievelijk zijn de besluitenlijsten van 21 september en 4 oktober niet tijdig toegevoegd. Vaststelling van deze besluitenlijsten komt op de agenda van de raadsvergadering van 9 november 2021.

4 Vragenkwartier

De volgende vragen zijn aangemeld:

- GB over kappen bomen vd Geerstraat
- D66 over kapvergunning stormschade

5 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN) - VANUIT VOORBESPREKING 5 OKTOBER

5.1 Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0

Sinds 2015 maakt onze gemeente onderdeel uit van de Gemeenschappelijke Regeling 'werkzaam Rivierenland'.

Ons deel van deze regeling is gericht op de wet sociale werkvoorziening. Dit betekent dat mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap een

aangepaste werkomgeving aangeboden krijgen. Door een evaluatie van deze Gemeenschappelijke Regeling hebben de bestuurders van de deelnemende gemeenten nieuwe afspraken gemaakt. In het raadsvoorstel leest u de punten die de besturen willen aanpassen. Aan u wordt toestemming gevraagd om akkoord te gaan met de wijzigingen.

Voorgesteld besluit:

De Gemeenteraad voor te stellen het college toestemming te verlenen voor:

- het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaam Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij het raadsvoorstel.

5.2 Bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland zienswijze

Binnen de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam worden vanaf 2021 de kosten voor de Wet sociale werkvoorziening anders en apart berekend. Hierover is terug te lezen in de bestuursrapportage van Werkzaam. De raad wordt geadviseerd kennis te nemen van de rapportage en om de positieve zienswijze kenbaar te maken aan Werkzaam Rivierenland.

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland
2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland.

5.3 Verlenging contract accountant Crowe Foederer (2021-2022)

De auditcommissie heeft gesproken over de verlenging van het contract met accountant Crowe. De auditcommissie is tevreden over de kwaliteit van dienstverlening voor de boekjaren 2019 en 2020 en adviseert de raad het accountantskantoor Crowe Foederer B.V. te benoemen als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.

Voorgesteld besluit:

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023

5.4 Vaststelling Bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.

Er is een verzoek neergelegd om de bestemming van deze percelen aan te passen. De percelen hebben nu nog allemaal een bestemming Bedrijf, maar worden gebruikt als woning. Het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken en omdat er geen reacties (zienswijzen) zijn geweest, wordt u gevraagd dit bestemmingsplan goed te keuren en de bestemming te wijzigen naar Wonen.

Voorgesteld besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten

- opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

5.5 Vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

De bedrijfseigenaar op de locatie Marsdijk 9a wordt de eigenaar van de gehele bedrijfslocatie en wil graag zijn activiteiten op het gehele bedrijfsperceel uitvoeren. De activiteiten moeten binnen de bestaande gebouwen / bouwmogelijkheden plaatsvinden. De raad wordt gevraagd om het ontwerp van het bestemmingsplan goed te keuren.

Voorgesteld besluit:

De gemeenteraad voorstellen om:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
De wijziging ten opzichte van het ontwerp is:
Verbeelding:
-De functieaanduiding 'nutsvoorziening' opnemen
Regels:
-De nutsvoorziening opnemen in de bestemmingsomschrijving.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

5.6 Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein

Ter ondersteuning van de strategische opgaven van de gemeente werkt de gemeenteraad met drie werkgroepen: klimaatvisie, omgevingswet en sociaal domein. De werkgroepen worden voorgezeten door een fractievoorzitter. Wegens het vertrek van de heer Zaaijer is er een vacature ontstaan. Voorgesteld wordt om mevrouw Van Doremalen te benoemen als voorzitter van de werkgroep Sociaal Domein.

Voorgesteld besluit:

Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raads werkgroep Sociaal Domein.

6 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

6.1 Raadsonderzoek stortplaats Avri

19:45

De acht Avri-gemeenten hebben samen een onderzoek laten verrichten naar de feiten, omstandigheden en communicatie rondom de overdracht van de stortplaats naar de provincie Gelderland. Het onderzoeksrapport is beschikbaar met conclusies en aanbevelingen. U wordt gevraagd kennis te nemen van het onderzoeksrapport en u uit te spreken over deze conclusies en aanbevelingen.

De volgende moties zijn aangekondigd:

- Door diverse fracties concept motie bestuur Avri
- Door diverse diverse fracties concept motie vervolgproces onderzoeksrapport Storten

en Tekorten

- Door PCG een concept motie over de Avri-organisatie

Voorgesteld besluit:

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';

2. in te stemmen met de conclusies:

1. De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.

2. Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.

3. Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.

4. De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.

5. Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.

6. Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.

7. Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.

8. De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.

9. Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri

3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:

1. Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.

2. Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.

3. Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.

4. Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door Raadsvoorstel nr. D.100172 2

een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

In dit voorstel is naar een oplossing gezocht om de tekorten in de programmabegroting op te lossen. Hierbij is rekening gehouden met het toekomstprofiel van de gemeente Buren. Het voorstel is voor 75 procent gericht op bezuinigingen in onze bedrijfsvoering. Daarbij wordt voorgesteld in het sociaal domein te investeren om op termijn efficiënter en preventief aan de slag te kunnen. Tot slot wordt er in dit voorstel ook gekozen om de lasten van inwoners en ondernemers licht te verhogen met als doel te investeren in wonen en economie. U wordt gevraagd dit voorstel aan te nemen zodat deze kan worden opgenomen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt.

De volgende moties en amendementen zijn aangekondigd:

- Door GB een amendement over bezuinigingen ZBB
- Door D66 een amendement over bezuinigingen ZBB
- Door VVD een motie over behoud functie cultureel erfgoed NMO
- Door VVD een motie over prioriteit afdeling Ruimte bij digitaliseren organisatie

Voorgesteld besluit:

De raad voor te stellen om:

1. De ombuigingen door te voeren zoals opgenomen in bijlage 3,
 - 1a. voor het jaar 2022 een bedrag van € 878.955;
 - 1b. voor het jaar 2023 een bedrag van € 1.853.420;
 - 1c. voor het jaar 2024 een bedrag van € 3.453.202;
 - 1d. voor het jaar 2025 een bedrag van € 3.508.202.
2. De (financiële) ombuigingen op te nemen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt

7 INFORMATIE-UITWISSELING

7.a Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten

7.b Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums

7.c Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers

8 Motie vreemd aan de orde PvdD, Mw van Dam over kapvergunning (onder voorbehoud)

Door PvdD en Mw van Dam is een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd.

9 Sluiting

Raadsvergadering

Dossiernummer	1844
Extern Zaak ID	Z.032990
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	5.1
Titel	Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0
Organisatieonderdeel	Sociaal Domein
Eigenaar	Terberg, J.
Portefeuillehouder	

Bijlagen
Raadsvoorstel Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0
1. Raadsbesluit Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0
2. De GR Werkzaak 2021 met hierin opgenomen de wijzigingen tov de huidige GR Werkzaak
3. Brief Werkzaak aan gemeenten met het verzoek om vaststelling GR 2.0
4. Eindrapport bestuurlijke agenda 2020 Werkzaak Rivierenland
5. Technisch bijlagerapport bij het rapport bestuurlijke agenda 2021 Werkzaak Rivierenland
Getekend – Raadsbesluit Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	14 september 2021
Agendacommissie	28 september 2021
Voorbespreking I	5 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad voor te stellen het college toestemming te verlenen voor:

- het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij het raadsvoorstel.

Besluit

De gemeenteraad besluit het college toestemming te verlenen voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaam Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij het raadsvoorstel.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).Stemverklaring de heer Warmer (PVDA)

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.099382 Z.032990

Voorstel ingebracht door J.M.B. Terberg
Portefeuillehouder H.N.G. Wiendels
Begrotingsprogramma en 01. Inwonerszaken (PROG 1)
taakveld 09. Begeleide Participatie (TAAKV64)

Onderwerp **Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek
vaststelling GR 2.0**

Voorgesteld besluit

Het college toestemming te verlenen voor:

- **het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij dit raadsvoorstel.**

Samenvatting van het voorstel

Bestuurders van de acht deelnemende gemeenten werkten samen om nieuwe afspraken te maken over de GR Werkzaak. Er werden onder andere afspraken gemaakt over kostentoedeling en governance. Die uitkomsten willen we vastleggen in de GR. Daarom moet de GR Werkzaak worden aangepast. We vragen de raad toestemming om de GR Werkzaak aan te passen.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Werkzaak is een Gemeenschappelijke regeling (GR) die de volgende regelingen uitvoert voor 8 gemeenten in Regio Rivierenland:

- De Participatiewet en aanverwante regelingen voor gemeenten: Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel
- De Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) voor gemeenten: Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe, Zaltbommel, Neder-Betuwe en Buren.

West Maas en Waal neemt dus alleen deel in de GR Werkzaak voor de Participatiewet. Neder-Betuwe en Buren nemen dus alleen deel voor de Wsw. De Participatiewet wordt voor Neder-Betuwe en Buren uitgevoerd door Buren in eigen beheer.

Bij oprichting van de GR Werkzaak in 2016 werd afgesproken dat de GR Werkzaak na 4 jaar zou worden geëvalueerd. Die evaluatie werd uitgevoerd door onderzoeksbureau BMC. De uitkomsten van die evaluatie werden besproken door de bestuurders. Eén van de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie was de onvrede bij enkele deelnemers over de financiële verdeelsleutel. Die onvrede was in 2019 bij één deelnemer (gemeente Tiel) zelfs zo groot, dat zij dreigde met uittreden uit de GR Werkzaak.

Het afgelopen jaar werkten de bestuurders van de acht deelnemende gemeenten samen om nieuwe afspraken te maken over de GR Werkzaak. Dit traject kreeg de titel 'bestuurlijke agenda 2020' en werd begeleid door extern adviesbureau Berenschot. In de bijlagen 4 en 5 bij dit raadsvoorstel vindt u de achtergrondinformatie over dit traject.

Het wettelijk kader is de Wet gemeenschappelijke regelingen en de GR Werkzaam Rivierenland.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

We willen een toekomstbestendige uitvoering van de Wsw door Werkzaam Rivierenland. Door onze deelname aan de GR behouden onze 84 inwoners met een Wsw-dienstverband hun werk en rechtspositie.

Tijdens het traject 'bestuurlijke agenda' maakten de wethouders (de leden van het Algemeen Bestuur Werkzaam) nieuwe afspraken.

- 1) Er werd door het Algemeen Bestuur (AB) unaniem een nieuwe financiële verdeelsleutel vastgesteld voor de deelnemers vanaf 2021. Deze nieuwe verdeelsleutel heeft veel consequenties voor die gemeenten die de Participatiewet hebben ondergebracht bij Werkzaam. Voor Buren en Neder-Betuwe (die alleen deelnemen voor de Wsw) heeft de nieuwe verdeelsleutel een klein financieel voordeel. Ons aandeel in de kosten bedrijfsvoering van Werkzaam daalt licht (met 2,6%).
- 2) Er wordt vanaf 2021 een scheiding aangebracht tussen:
 - kosten bedrijfsvoering en uitvoering Participatiewet en
 - kosten bedrijfsvoering en uitvoering Wsw.Tot 2021 was die scheiding er niet. Op die manier betalen nu de gemeenten die alleen deelnemen voor de Wsw (zoals Buren en Neder-Betuwe) niet meer mee aan de kosten die te maken hebben met de Participatiewet. De documenten die horen bij de planning en control cyclus worden beter leesbaar. Want daarin staat straks precies uitgesplitst welke kosten er horen bij de Participatiewet en welke kosten er horen bij de Wsw.
- 3) Na het vaststellen van de nieuwe GR kunnen de leden van het AB voortaan niet meer met meerderheid van stemmen de financiële verdeelsleutel wijzigen. Dat kan vanaf dan alleen nog (unaniem) door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De (nieuwe) verdeelsleutel is nu namelijk opgenomen en vastgelegd in de GR. Daarmee krijgen de gemeenteraden meer invloed. De 8 deelnemers blijven ieder 1 volwaardige stem in het AB houden.
- 4) Gemeenten die nu al deelnemen voor de Participatiewet, krijgen de mogelijkheid om ook hun klanten die een (zeer) lange afstand tot de arbeidsmarkt hebben (klanten met een zogenoemd 'klantprofiel 4'), over te dragen aan Werkzaam. Zij kunnen deze extra dienstverlening apart inkopen bij Werkzaam. Deze klantgroep is voor hun begeleiding en sociale activering namelijk nu nog aangewezen op de dienstverlening van hun eigen gemeente. Voor Buren en Neder-Betuwe is dit overigens niet relevant omdat we niet deelnemen voor de Participatiewet.
- 5) Gemeenten die deelnemen voor de Participatiewet, dragen (op termijn) volledig al hun relevante budgetten van het Rijk (voor zowel de uitvoering, de bijstandsuitkeringen als re-integratie) over aan Werkzaam. Dit levert bij enkele deelnemers Participatiewet financieel voordeel op en bij enkele deelnemers een financieel nadeel. Voor Buren en Neder-Betuwe is ook dit niet relevant, want we nemen niet deel voor de Participatiewet én de kosten Wsw en de kosten Participatiewet zijn nu gescheiden. Per saldo gaan Buren en Neder-Betuwe met de nieuwe financiële verdeelsleutel er zelfs licht op vooruit.

Deze afspraken willen we nu verwerken en vastleggen in de GR. Daarom moet de GR Werkzaam worden aangepast.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan de GR alleen worden aangepast als hiervoor toestemming is gegeven door de gemeenteraden van alle deelnemende gemeenten

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Er zijn geen nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Als de raad dit voorstel niet overneemt kan de GR Werkzaam niet worden gewijzigd.

5. Is het een begrotingswijziging?

Er zijn nieuwe afspraken over de kostenverdeling kosten binnen de GR. Vanaf 2021 worden de Wsw kosten (voor Buren en Neder-Betuwe) apart berekend. Hierdoor daalt het aandeel in de kosten voor Buren licht (met 2,6%). Wat onze uiteindelijke gemeentelijke bijdrage is, is afhankelijk van de totale kosten en baten binnen de GR. Het effect hiervan wordt pas duidelijk bij de jaarrekening 2021 van Werkzaam. Het is daarom nu geen begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

De wet gemeenschappelijke regelingen en de GR Werkzaam Rivierenland.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Het besluit tot wijziging van de GR Werkzaam Rivierenland gaat in als alle burgemeesters van de deelnemende gemeenten het wijzigingsbesluit hebben getekend.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Sinds 2015 kunnen er geen nieuwe mensen meer instromen in de Wsw. Op (langere) termijn zullen steeds minder inwoners met een SW-dienstverband bij Werkzaam werken (nadat ze de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt). Daardoor zal het aandeel in de kosten van de GR Werkzaam voor Buren in de toekomst verder dalen.

9. Communicatie

Na toestemming van de raad zal het college (en de burgemeester afzonderlijk) het toegevoegde conceptbesluit ondertekenen.

10. Burgerparticipatie

Op dit moment hebben 84 inwoners uit Buren een Wsw dienstverband bij Werkzaam. Voor hen wijzigt er niets. Zij houden hun dienstverband en hun (rechts)positie. Daarom is dit voorstel niet voor advies voorgelegd aan de Participatieraad van Buren.

Werkzaam heeft een eigen cliëntenraad. Die bestaat uit zowel medewerkers met een Wsw dienstverband bij Werkzaam, als uitkeringsgerechtigden Participatiewet. Voor de uitkeringsgerechtigden die nu ondergebracht zijn bij Werkzaam, verandert er ook niets.

Voor de groep uitkeringsgerechtigden Participatiewet die een (zeer) lange afstand tot de arbeidsmarkt hebben, verandert er mogelijk wel iets. De kans bestaat dat zij straks (voor hun begeleiding / sociale activering) vanuit hun gemeente over gaan naar Werkzaam. De cliëntenraad Werkzaam bracht daarom alleen advies uit over deze groep. In haar advies geeft de cliëntenraad aan in te stemmen met de wijziging. Daarbij geeft zij aan dat het belangrijk is dat:

- er een nadere uitwerking komt van hoe Werkzaam deze nieuwe cliënten gaat begeleiden;
- deze cliënten er geen nadeel van mogen ondervinden dat hun dienstverlening van hun eigen gemeente over gaat naar Werkzaam.

Het lid van de cliëntenraad met een Wsw dienstverband onthield zich bij dat advies, wat te maken had met de Participatiewet, van een standpunt.

11. Deregulering

Er is geen sprake van deregulering (of het toevoegen van extra regels).

12. Achtergrondinformatie

Aanvankelijk werd in een eerdere versie van deze GR voorgesteld om de dienstverlening aan alle klanten Participatiewet met een (zeer) lange afstand tot de arbeidsmarkt over te dragen aan Werkzaam. Daarmee zou dit een nieuwe reguliere taak van Werkzaam zijn geworden voor de gemeenten die de Participatiewet laten uitvoeren door Werkzaam.

Maar dit leidde tot discussie in enkele gemeenteraden. De gemeenteraad van West-Betuwe ging daar zelfs niet mee akkoord. Hoewel veel andere gemeenteraden al wel hadden ingestemd met de eerdere versie van de GR, moest de GR op dit onderdeel worden aangepast. De raad van Buren had overigens nog niet met die eerdere versie van de GR ingestemd. Nadat duidelijk werd dat de GR aangepast moest worden, werd ons eerdere voorstel hiertoe van de raadsagenda gehaald en vervolgens niet behandeld in onze raadsvergadering van 30 maart 2021.

In deze versie van de GR is de dienstverlening aan klanten met een (zeer) lange afstand tot de arbeidsmarkt nu opgenomen als 'pluspakket'. Daarmee blijft het een eigen keuze van iedere gemeente of zij de dienstverlening aan inwoners met een (zeer) lange afstand tot de arbeidsmarkt zelf willen (blijven) uitvoeren, of apart wil inkopen bij Werkzaam.

Bijlagen:

- 1) Raadsbesluit
- 2) De GR Werkzaam 2021 (met hierin opgenomen de wijzigingen t.o.v. de huidige GR Werkzaam)
- 3) Brief Werkzaam aan gemeenten met verzoek om vaststelling van de GR 2.0
- 4) Eindrapport (van Berenschot) bestuurlijke agenda 2020 Werkzaam Rivierenland
- 5) Technische bijlage bij het eindrapport bestuurlijke agenda 2020 Werkzaam Rivierenland.

Inlichtingen bij:

Naam	J.M.B. Terberg
Domein	Sociaal Domein

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099382 Z.032990	99383 Z.032990

Onderwerp **Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

Het college toestemming te verlenen voor:

- het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij het raadsvoorstel.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING Werkzaam Rivierenland

De colleges en de burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel,

ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

- overwegende dat de deelnemers op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier de taken willen uitvoeren die de Participatiewet en aanverwante regelgeving met zich meebrengen;
- gezien het besluit van de onderscheiden gemeenteraden waarbij toestemming is verleend voor het aangaan van deze regeling;
- gelet op de bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet;

hebben besloten

de volgende 'Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland' aan te gaan:

Hoofdstuk I: algemene bepalingen

Artikel 1 – Begripsbepalingen

1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

a. deelnemer	:	het bestuursorgaan dat deze regeling heeft getroffen;
b. het samenwerkingsgebied	:	het grondgebied van de deelnemende gemeenten;
c. het openbaar lichaam	:	het openbaar lichaam zoals bedoeld in artikel 2;
d. het personeel	:	het personeel in dienst van het openbaar lichaam;
e. werkzoekende	:	een persoon in een werktraject en/of als ontvanger van een uitkering via het openbaar lichaam;
f. de WGR	:	de Wet gemeenschappelijke regelingen;
g. Gedeputeerde Staten	:	Gedeputeerde Staten van Gelderland;

~~2. Onder openbaar lichaam worden tevens de organen (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) en de medewerkers van het openbaar lichaam verstaan.~~

~~4.2.~~ Onder deelnemer wordt tevens begrepen de publiekrechtelijke rechtspersoon waarvan de deelnemer bestuursorgaan is.

Artikel 2 – Het openbaar lichaam

1. Bij deze regeling wordt ingesteld een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd: "Werkzaam Rivierenland".
2. Het openbaar lichaam is gevestigd in Tiel.
3. Het rechtsgebied van het openbaar lichaam omvat het grondgebied van de gemeenten waartoe de deelnemers behoren.

Artikel 3 – Belang

1. De regeling is getroffen voor gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers in het kader van het streven naar een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie van de inwoners van de gemeenten waartoe de deelnemers behoren en, indien nodig, het verstrekken van uitkeringen aan deze doelgroep voor de kosten van levensonderhoud.
2. De deelnemers achten het ook hun belang de taken die zij als gevolg van de in artikel 4 genoemde regelgeving moeten uitvoeren zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten. Daarom streven zij ernaar hun beleid en verordeningen, die zij als gevolg van de invoering van die regelgeving zullen vaststellen, zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen, tenzij het bevoegde bestuursorgaan op grond van politiek-bestuurlijke overwegingen anders beslist.

Artikel 4 – Taken

1. De uitvoering van alle taakonderdelen van de Participatiewet (inclusief de individuele studietoelage en de bijzondere bijstand voor levensonderhoud), ~~de Wet Participatiebudget~~, het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, de Wet sociale werkvoorziening en de SUWI-wet.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid worden de volgende taakonderdelen van overdracht uitgezonderd: de niet op toeleiding naar werk gerichte begeleiding van werkzoekenden uit klantgroep 4 en de niet in het eerste lid genoemde taakonderdelen van de bijzondere bijstand.
- 2-3. De deelnemers dragen aan het openbaar lichaam hun bevoegdheden over op grond van de in het eerste lid genoemde regelgeving.
- 3-4. Voorts is het openbaar lichaam belast met:
 - a. de uitvoering van algemene maatregelen van bestuur en de uitvoeringsregelingen van de in het eerste lid genoemde regelgeving;
 - b. de uitvoering van nieuwe wet- of regelgeving die in de plaats treedt van of samenhangt met de in het eerste lid genoemde regelgeving
 - c. het voorbereiden van beleid en verordeningen voortvloeiend uit de in lid 1 genoemde taken en taakonderdelen, inclusief het daarbij behorende overleg met een regionale cliëntenraad;
 - d. de taak en bevoegdheid om te besluiten op bezwaarschriften die in het kader van de uitgeoefende taken worden ingediend;
 - e. de behandeling en afhandeling van klachten op basis van de door het algemeen bestuur vast te stellen interne en externe klachtenregeling;
 - f. het oprichten, exploiteren en in stand houden van activiteiten voor industriële werkzaamheden, facilitaire dienstverlening, detacheringen en trajectbegeleiding, gericht op het behouden dan wel bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van de cliënt, mede met het oog op het kunnen gaan verrichten van arbeid onder normale omstandigheden.
- 4-5. Ten behoeve van een deelnemer aan deze regeling kan, op verzoek van die deelnemer, de taak als genoemd in het eerste lid niet volledig worden uitgevoerd. In deze regeling wordt opgenomen voor welke deelnemer en voor welke taak dit geldt.
- 5-6. Indien op grond van het bepaalde in het vijfde lid deze taak voor een deelnemer niet wordt uitgevoerd worden, in afwijking van het bepaalde in artikel 31, de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van deze taak, niet ten laste van deze deelnemer gebracht.
- 6-7. De taak genoemd in het eerste lid wordt, onverminderd het tweede lid, door het openbaar lichaam niet volledig uitgevoerd voor de gemeenten Buren, Neder-Betuwe, West - Betuwe en West Maas en Waal. Voor Buren en Neder-Betuwe wordt alleen de taak Wet sociale werkvoorziening uitgevoerd en voor West Maas en Waal alle taken behalve de Wet sociale werkvoorziening. Voor West Betuwe geldt dat de uitvoering van de taak Wet Sociale werkvoorziening voor de oude gemeente Lingewaal bij de gemeenschappelijke regeling Avres blijft.

Artikel 5 - Overige taken (pluspakket)

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 3 kan een deelnemer, na voorafgaande toestemming van de overige deelnemers, één of meer van de volgende taken onderbrengen bij het openbaar lichaam:
 - de uitvoering van schuldhulpverlening;
 - de voorbereiding van beleid en verordeningen op het terrein van schuldhulpverlening;
 - de uitvoering van minimaregelingen;
 - de uitvoering van bijzondere bijstand;
 - de voorbereiding van beleid en verordeningen op het terrein van minimaregelingen en bijzondere bijstand;
 - **de uitvoering van de niet op toeleiding naar werk gerichte begeleiding van werkzoekenden uit klantgroep 4.**
- 1-2. Over het uitvoeren van de taken bedoeld in het eerste lid worden afzonderlijke overeenkomsten voor de duur van een of meerdere tijdvakken van 5 jaar gesloten tussen de deelnemer die het aangaat en het openbaar lichaam.
- 2-3. Na vijf jaar is het algemeen bestuur, na voorafgaande toestemming van de deelnemers, bevoegd om al dan niet op verzoek van een deelnemer de uitvoering van taken als bedoeld in het eerste lid terug te leggen bij de deelnemer.
- 3-4. Het algemeen bestuur bepaalt de voorwaarden waaronder de taken als bedoeld in het eerste lid worden ingebracht, respectievelijk van uitvoering van taken als bedoeld in het derde lid wordt afgezien.
- 4-5. Als de deelnemers er mee instemmen, verleent het openbaar lichaam op verzoek van gemeenten buiten het samenwerkingsgebied prestaties op het eigen werkterrein. De prestaties worden verleend tegen een overeen te komen prijs.

Hoofdstuk II: bestuursbepalingen

Paragraaf 1 - bestuursorganen

Artikel 6 – Organen

Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit:

- a. het algemeen bestuur;
- b. het dagelijks bestuur;
- c. de voorzitter;
- d. commissies als bedoeld in artikel 19. bestuurscommissies (indien ingesteld).

Artikel 7 – Verdeling bevoegdheden

Voor zover hiervan niet in deze regeling of in de Wet gemeenschappelijke regelingen is afgeweken, worden ter uitvoering van deze regeling de taken en bevoegdheden van de deelnemers aan het openbaar lichaam gedelegeerd.

Paragraaf 2 – Algemeen bestuur

Artikel 8 – Samenstelling van het algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit één lid per deelnemende gemeente.
2. Het lid wordt door en uit de colleges, de voorzitter inbegrepen, aangewezen. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met een dienstverband als personeelslid van het openbaar lichaam of van een daaraan verbonden rechtspersoon.
3. De aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur geschiedt voor dezelfde periode als de raden worden benoemd. De colleges wijzen naast ieder lid ook een plaatsvervangend lid aan.

Artikel 9 – Zittingsduur

1. De leden van het algemeen bestuur treden af op de dag waarop de nieuw aangewezen leden van het algemeen bestuur in functie treden.
2. De leden van het algemeen bestuur treden af op het moment dat zij ophouden lid van het college te zijn.
3. Een tussentijds aangewezen lid treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd, zou hebben moeten aftreden.

Artikel 10 – Bevoegdheden algemeen bestuur

1. Alle taken en bevoegdheden in het kader van deze regeling en de WGR, welke niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen behoren aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur kan indien hij daartoe besluit, aan het dagelijks bestuur hem toekomende bevoegdheden overdragen met inachtneming van de bepalingen van de Gemeentewet en artikel 33a, tweede lid, van de WGR.
3. Het algemeen bestuur kan in ieder geval niet overdragen de bevoegdheid tot:
 - a. de vaststelling van de begroting en wijzigingen(en) daarvan, en
 - b. de vaststelling van de jaarrekening
 - c. het liquidatieplan
 - d. de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) en wijziging daarvan
- ~~2.—e. het deelnemen van het openbaar lichaam in een andere rechtspersoon.; met uitzondering van:~~
- ~~3.—De vaststelling van de begroting en wijzigingen(en) daarvan, en~~
- ~~4.—De vaststelling van de rekening~~
- ~~5.—Het liquidatieplan~~
- ~~6.—De financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) en wijziging daarvan~~
- ~~7.—Het deelnemen van het openbaar lichaam in een andere rechtspersoon;~~

Artikel 11 – Voorzitter en plaatsvervangend voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en plaatsvervangend voorzitter aan.
2. De voorzitter van het algemeen bestuur is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur.

Artikel 12 – Reglement van orde

1. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. Dit reglement, alsmede de daarin aangebrachte wijzigingen, worden aan de deelnemers gezonden.

Artikel 13 – Vergaderingen

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo vaak de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt, of indien tenminste twee van de leden, met opgave van redenen, daarom schriftelijk verzoeken.
2. De directeur van het openbaar lichaam woont de vergaderingen bij en heeft daarin een adviserende stem.
3. Ook anderen kunnen worden uitgenodigd de vergaderingen van het algemeen bestuur bij te wonen.

Artikel 14 – Besluitvorming

1. Het algemeen bestuur kan beraadslagen en besluiten wanneer de gewone meerderheid van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
2. Indien de meerderheid van het aantal zitting hebbende leden niet aanwezig is, belegt de voorzitter een nieuwe vergadering. De oproepingsbriefjes tot deze vergadering melden de te

behandelen zaken. In deze nieuwe vergadering wordt een besluit genomen door de dan tegenwoordige leden.

3. Elke deelnemer heeft één stem. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
4. Indien bij het nemen van een besluit door geen van de leden stemming wordt gevraagd, wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
5. Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.
6. Bij staken van stemmen over personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt, wordt in dezelfde vergadering een herstemming gehouden. Staken bij deze stemming de stemmen opnieuw, dan beslist het lot.

Artikel 15 – Openbaarheid vergaderingen

1. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
2. De deuren worden gesloten wanneer tenminste drie van de aanwezige leden daarom verzoeken of de voorzitter hierom verzoekt. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
3. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
 - a. het vaststellen en wijzigen van de begroting en het vaststellen van de rekening;
 - b. het vaststellen, wijzigen of intrekken van verordeningen;
 - c. het vaststellen, wijzigen of intrekken van rechtspositieregelingen voor het personeel van het openbaar lichaam;
 - d. het toetreden tot, of uittreden uit, wijzigen of opheffen van de regeling;
 - e. het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere lichamen, alsmede het toetreden tot en uittreden uit een dergelijke regeling;
 - f. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve en andere verenigingen dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van deelneming daaraan.

Paragraaf 3 – Dagelijks bestuur

Artikel 16 – Samenstelling van het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat, naast de voorzitter, uit twee leden, die worden benoemd door en uit het algemeen bestuur.
2. Degene die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op deel uit te maken van het dagelijks bestuur.

Artikel 17 – Taken en bevoegdheden dagelijks bestuur

Naast de uitoefening van de taken en bevoegdheden op grond van het in de WGR en elders in deze regeling bepaalde is het dagelijks bestuur belast met en bevoegd tot:

- a. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd;
- b. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
- c. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het financieel beheer en de boekhouding;
- d. het houden van toezicht op het functioneren van het openbaar lichaam;
- e. het aangaan van geldleningen binnen de kaders van de taakuitoefening van deze regeling;

- f. het behartigen van de belangen van het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen, bedrijven of personen.

Artikel 18 – Vergaderingen

1. Het dagelijks bestuur vergadert tenminste viermaal per jaar en voorts zo vaak de voorzitter dit nodig oordeelt. De vergaderingen zijn niet openbaar.
2. De besluitvorming vindt plaats bij gewone meerderheid; ~~bij het staken van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.~~
3. De directeur van het openbaar lichaam woont de vergaderingen bij en heeft daarin een adviserende stem.
4. Ook anderen kunnen worden uitgenodigd de vergaderingen van het dagelijks bestuur bij te wonen.
5. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde vaststellen voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden en zendt dat ter kennisneming aan het algemeen bestuur.

Paragraaf 5 – Commissies

Artikel 19 – Commissies

1. Het algemeen en dagelijks bestuur kunnen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 24 en 25 van de WGR, bestuurs- en adviescommissies instellen.
2. Bij de instelling van een commissie wordt een reglement vastgesteld waarin de taken, samenstelling en bevoegdheden en werkwijze van de commissie wordt vastgelegd alsmede een vergoedingsregeling.
3. Een bestuurscommissie bestaat voor tenminste de helft uit vertegenwoordigers van de deelnemers.

Paragraaf 6 – De voorzitter

Artikel 20 – De voorzitter

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en draagt er zorg voor dat de besluiten van genoemde besturen worden uitgevoerd.
2. De voorzitter tekent met de directeur de stukken die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte.
4. In gedingen of bij rechtshandelingen met de gemeente, tot welk bestuur de voorzitter behoort, wordt het openbaar lichaam vertegenwoordigd door de plaatsvervangend voorzitter.
5. De voorzitter kan de vertegenwoordiging, na overleg met het dagelijks bestuur, aan een door hem schriftelijk aan te wijzen gemachtigde toevertrouwen.

Paragraaf 7 – De directeur

Artikel 21 – De directeur

1. Het openbaar lichaam heeft een ambtelijk apparaat, aan het hoofd waarvan een directeur staat.
2. Het dagelijks bestuur benoemt, schorst en ontslaat de directeur.
3. Het dagelijks bestuur stelt in een statuut nadere regels over de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de directeur vast.
4. De directeur vervult in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur de functie van secretaris.
5. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op de Ondernemingsraden.
6. De directeur is verantwoording verschuldigd aan het dagelijks bestuur.
7. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de directeur in geval van diens afwezigheid.

8. Alle stukken van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur worden door de directeur mede ondertekend.

Paragraaf 8 – Inlichtingen, informatie, verantwoording en ontslag

Artikel 22 – Inlichtingen, verantwoording en ontslag leden algemeen bestuur

1. Een lid van het algemeen bestuur geeft aan de raad van zijn gemeente alle inlichtingen die door één of meer leden van die raad worden verlangd op de in die gemeente gebruikelijke wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan door de raad van zijn gemeente op de in die gemeente gebruikelijke wijze ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.
3. Indien een lid van het algemeen bestuur niet meer het vertrouwen geniet van de raad of college van zijn gemeente, kan het college hem als zodanig ontslaan.

Artikel 23 – Informatieverschaffing door bestuursorganen

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de raden van de deelnemers ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de raden van de deelnemers alle inlichtingen die door één of meer leden van die raden worden verlangd.
3. Het reglement van orde voor het algemeen bestuur regelt de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het in de vorige leden bepaalde.

Artikel 24 – Inlichtingen en verantwoording door (leden) dagelijks bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur geven, tezamen dan wel afzonderlijk, ongevraagd aan het algemeen bestuur alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig zijn, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
2. Zij geven, tezamen dan wel afzonderlijk, aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of één of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
3. Zij zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
4. Het reglement van orde voor het dagelijks bestuur regelt de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het in de vorige leden bepaalde.

Hoofdstuk III: Personeel

Artikel 25 – Personeel

1. Bij het openbaar lichaam is personeel werkzaam.
2. De benoeming, schorsing en het ontslag van het personeel geschiedt door het dagelijks bestuur.

Artikel 26 – Bezoldiging en rechtspositie

1. Op de medewerkers in dienst in een dienstbetrekking conform artikel 2, eerste lid van de Wet sociale werkvoorziening zijn de arbeidsvoorwaarden van de Collectieve arbeidsovereenkomst sociale werkvoorziening van toepassing alsmede de door het dagelijks bestuur vast te stellen algemene voorschriften en bepalingen geldende voor deze medewerkers.
2. Het algemeen bestuur stelt de arbeidsvoorwaarden en bijbehorende uitvoeringsregelingen voor het overige personeel van het openbaar lichaam vast.

Hoofdstuk IV: Het beleidsplan en het uitvoeringsprogramma

Artikel 27 – Beleidsplan en uitvoeringsprogramma

1. Het algemeen bestuur stelt op voorstel van het dagelijks bestuur minimaal één maal per vier jaar een beleidsplan vast voor een periode van vier jaar.
2. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks op basis van het beleidsplan voor ieder jaar een uitvoeringsprogramma vast, waarin de activiteiten voor elk jaar worden aangegeven met vermelding van de daarvoor benodigde financiële en personele middelen.
3. Het beleidsplan en het uitvoeringsprogramma komen tot stand conform de begrotingsprocedure als beschreven in artikel 29.

Hoofdstuk V: Financiële bepalingen

Artikel 28 – Financiële administratie

1. De geldmiddelen van het openbaar lichaam worden afzonderlijk beheerd.
2. Het dagelijks bestuur stelt ~~voerschiften~~**voorschriften** vast voor het financiële en administratieve beheer en het geldverkeer van het openbaar lichaam.
3. Ten aanzien van de controle op het geldelijk beheer en de administratie is het bepaalde in artikel 213 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
4. Aan de deelnemers zal de stand van zaken over de uitvoering van de begroting worden gerapporteerd in de bestuursrapportage.
5. Het algemeen bestuur wijst een accountant aan als bedoeld in artikel 393 lid 1 van Boek 2 van het Burgerlijk wetboek, belast met de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van de bevindingen.

Artikel 29 – Begroting

1. Tot de grondslag van het financiële beheer van het openbaar lichaam strekt een jaarlijkse begroting van inkomsten en uitgaven, die telkens uiterlijk 15 juli van het jaar, voorafgaande aan het kalenderjaar waar zij voor geldt, door het algemeen bestuur wordt vastgesteld en zo nodig in de loop van het kalenderjaar kan worden gewijzigd.
2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, en minimaal acht weken voordat deze ter vaststelling aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden van de deelnemers. Deze raden worden in de gelegenheid gesteld bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
3. Het dagelijks bestuur biedt de ontwerpbegroting, met alle bijbehorende bescheiden en de zienswijzen van de raden van de deelnemers, jaarlijks vóór 15 juli ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan.
4. Het algemeen bestuur onderzoekt de begroting en stelt haar vast.
5. De begroting kan zo nodig in de loop van het kalenderjaar worden gewijzigd.
6. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten door.
7. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemers.
8. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 30 – Jaarrekening

1. Tot de grondslag van het financiële beheer van het openbaar lichaam strekt een jaarlijkse jaarrekening, die telkens uiterlijk 1 juli van het jaar, volgend op het kalenderjaar waar zij voor

geldt, door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. De rekening moet zijn vergezeld van een verslag van het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de jaarrekening ingesteld door de overeenkomstig art. 213 van de Gemeentewet aangewezen deskundigen en van hetgeen het dagelijks bestuur voor zijn verantwoordingstaak verder dienstig acht.

2. Het dagelijks bestuur zendt de voorlopige jaarrekening voor 15 april, en minimaal 8 weken voordat deze ter vaststelling aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden van de deelnemers. Deze raden worden in de gelegenheid gesteld bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de voorlopige jaarrekening naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de voorlopige jaarrekening, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
3. Het dagelijks bestuur biedt de voorlopige jaarrekening over het afgelopen kalenderjaar, met alle bijbehorende bescheiden en de zienswijzen van de raden van de deelnemers, jaarlijks vóór 1 juli ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan.
4. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarrekening en stelt haar vast.
5. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening met bijbehorende accountantsverklaring binnen twee weken na vaststelling, doch in iedere geval voor 15 juli van het jaar volgend op het kalenderjaar waar zij voor geldt, aan Gedeputeerde Staten door.
6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
7. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de jaarrekening en bijbehorende accountantsverklaring ter kennisname aan de raden van de deelnemers.
8. Een batig of nadelig saldo op de specifieke uitkeringen met een specifieke bestedingsverplichting zal worden toegevoegd of onttrokken aan een daarvoor gecreëerde reserve/voorziening. Het overige batige of nadelige saldo zal aan de gemeenten worden uitgekeerd of in rekening worden gebracht, conform de verdeelsleutels, zoals bepaald in artikel 31.
9. Het vrije vermogen (weerstandsvermogen) van het openbaar lichaam zal een bedrag gelijk aan 3% van de jaarlijkse exploitatielasten niet te boven gaan.

Artikel 31 – Bekostiging

1. In de begroting staat welke bijdrage elke gemeente verschuldigd is ter dekking van alle kosten van het openbaar lichaam. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de deelnemers er steeds zorg voor zullen dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen
2. Deelnemers betalen een bijdrage voor de Wet sociale werkvoorziening gelijk aan het saldo van de kosten en de opbrengsten van Werkzaam Rivierenland die aan de Wet sociale werkvoorziening kunnen worden toegerekend.
3. Voor de financiering van de niet Wsw gerelateerde taken geldt het volgende:
 - a. financiering vindt plaats vanuit gemeentelijke bijdragen.
 - b. de bijdrage per deelnemer wordt als volgt vastgesteld:
 - i. deelnemers brengen hun specifieke budgetten in, die zij voor de Participatiewet ontvangen op basis van de stand septembercirculaire jaar 't'.
 - ii. deelnemers brengen de middelen in die zij ontvangen via het gemeentefonds en specifiek aan de Participatiewet kunnen worden toegerekend op basis van de stand septembercirculaire jaar 't'.
 - iii. Het verschil tussen de begroting en de inbreng vanuit specifieke budgetten en de aan de Participatiewet toe te rekenen middelen in het gemeentefonds wordt verdeeld naar rato van het aantal cliënten. Het aantal cliënten wordt berekend door het aantal bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies bij elkaar op te tellen (stand septembercirculaire gemeentefonds).
 - iv. De bedragen onder sub b,i en ii worden verminderd met 5% van het klassieke re-integratiebudget, stand 2021 participatiebudget.

- c. In jaar 't+1' vindt de definitieve afrekening plaats op basis van de realisaties in jaarrekening jaar 't'.
2. ~~Het openbaar lichaam ontvangt van de deelnemers de volgende bijdragen:~~
- ~~— de uitvoeringskosten, daaronder begrepen de kosten van leningen en andere verstrekkingen die voortvloeien uit de uitvoering van wet- en regelgeving als bedoeld in artikel 4 van deze regeling;~~
 - ~~— het Participatiebudget van de Participatiewet (inclusief middelen voor WSW-zittend bestand);~~
 - ~~— het Inkomensdeel van de Participatiewet (inclusief loonkostensubsidies).~~
6. ~~Op de bijdragen als bedoeld in het tweede lid, sub b brengen de deelnemers de ontvangsten uit vorderingen in aftrek, alsmede 5% van de middelen van het Participatiebudget van de Participatiewet (exclusief middelen voor WSW-zittend bestand) voor participatietrajecten voor werkzoekenden groep 4.~~
4. De deelnemers betalen maandelijks op basis van de in de begroting bepaalde bedragen hun bijdrage aan het openbaar lichaam.
- 7.5. Indien aan de orde kan in afwijking van de in lid 3 onderdeel b genoemde septembercirculaire de decembercirculaire gehanteerd worden.

Hoofdstuk VI: Archief

Artikel 32 – Archief

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de bestuursorganen ingesteld bij de gemeenschappelijke regeling. ~~overeenkomstig de regelgeving die geldt binnen de gemeente Tiel.~~
2. De aangestelde archivaris oefent toezicht uit en verricht inspecties op de in het eerste lid aan het dagelijks bestuur opgedragen zorg voor de archiefbescheiden.
3. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland.
4. Voor de bewaring van de op grond van de artikelen 12 en 13 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de in deze regeling genoemde bestuursorganen is aangewezen de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland.
5. De in het vierde lid bedoelde archiefbescheiden worden beheerd door de streekarchivaris van het Regionaal Archief Rivierenland.

Hoofdstuk VII: Geschillen

Artikel 33 – Geschillenregeling

Indien een geschil zich voordoet, is het bepaalde in artikel 28 van de WGR van toepassing.

Hoofdstuk VIII: Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 34 – Toetreding

1. Toetreding tot de regeling, dan wel toetreding tot een taak kan plaatsvinden indien alle deelnemers daartoe unaniem besluiten.
2. Een verzoek tot toetreding dient bij het algemeen bestuur te worden ingediend, dat aan de deelnemers een advies uitbrengt over de toetreding en de eventueel daarbij te stellen voorwaarden.
3. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding.

Artikel 35 – Uittreding

1. Uittreding van een of meer deelnemers is gedurende een periode van vijf jaar na 1 januari 2015 niet mogelijk.
2. Na de in het eerste lid genoemde periode kan een deelnemer uittreden door toezending van de daartoe strekkende besluiten van de bestuursorganen aan het algemeen bestuur.
3. De uittreding kan slechts plaatsvinden op 1 januari van ieder jaar met inachtnaam van een opzegtermijn van 1 jaar.
4. Het algemeen bestuur adviseert over de gevolgen van de uittreding, met in acht name van het bepaalde in het zesde lid van dit artikel.
5. De deelnemers besluiten unaniem over de gevolgen van de uittreding
6. De financiële gevolgen van de uittreding worden - inclusief de hierdoor ontstane personele verplichtingen- aan de uittredende deelnemer in rekening gebracht.

Artikel 36 – Wijziging

1. Het algemeen bestuur of de bestuursorganen van één van de deelnemers kunnen een voorstel indienen tot wijziging van deze regeling.
2. Deze regeling kan slechts gewijzigd worden indien alle deelnemers daartoe unaniem besluiten.

Artikel 37 – Opheffing

1. Een voorstel aan de deelnemers tot opheffing van de regeling kan worden gedaan door het algemeen bestuur of door de bestuursorganen van één van de deelnemers.
2. De deelnemers besluiten unaniem tot opheffing van de regeling.
3. Het algemeen bestuur stelt, nadat hij de bestuursorganen van de deelnemers om zienswijzen heeft gevraagd, een liquidatieplan vast en regelt de vereffening van het vermogen. Het liquidatieplan voorziet in ieder geval in de verplichting van de deelnemers alle rechten en verplichtingen van het openbaar lichaam over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.
4. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. De bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling blijven ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

Artikel 38 – Toezending van besluiten

Het college van de gemeente Tiel zendt de regeling alsmede de besluiten tot toetreding, uittreding, wijziging of opheffing van de regeling aan Gedeputeerde Staten.

Hoofdstuk IX: Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 39 – Overgang rechten en verplichtingen

- ~~1. Per 1 januari 2016 treedt het openbaar lichaam in de rechten en verplichtingen van de deelnemers voor zover betreft de taken als bedoeld in artikel 4 van deze regeling.~~
- ~~2. Per 1 januari 2016 is het desbetreffende personeel van de GR LANDER, de GR Sociale Dienst Bommelerwaard en de Stichting Lander-Plus overeenkomstig hetgeen in het Sociaal Plan is vastgelegd en met inachtneming van de daarin gestelde voorwaarden in dienst getreden van het openbaar lichaam.~~

Artikel 39 – Inwerkingtreding en vervallen regelingen

Deze regeling treedt in werking op 5 maart 2015 en geldt voor onbepaalde tijd.

- ~~1. Op 1 januari 2016 beëindigen de Gemeenschappelijke Regelingen LANDER en de Sociale Dienst Bommelerwaard hun activiteiten.~~

Artikel ~~401~~ – Citeertitel

De regeling kan worden aangehaald als “Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland 20~~21~~19”.

Toelichting

Artikel 14

In de tekst van GR werkzaam Rivierenland was niet expliciet opgenomen op welke wijze besluiten van het AB tot stand komen. Met de wijziging is van de bepaling is opgenomen dat het Algemeen Bestuur met gewone meerderheid een besluit kan nemen. Het betekent dat meer dan de helft vóór moet stemmen, met andere woorden: de helft plus één.

Artikel 18

De voorzitter van het DB is ook voorzitter van het AB. De voorzitter heeft daarmee een bepaalde mate van doordrukkingsmacht vanuit het DB naar het AB en vervolgens de besluitvorming in het AB (zie ook art. 20 lid 1 en 2 waarin staat dat de voorzitter de leiding heeft van vergaderingen van het AB en DB en de stukken van het DB en AB ondertekent). Een doorslaggevende stem van de voorzitter kan hem/haar in een lastige positie brengen en daarom is dit artikel aangepast.

Artikel 31

Met de wijziging van artikel 31 wordt een nieuwe wijze van bekostiging gehanteerd. Bij de toepassing geldt het volgende:

- 't' is het uitvoeringsjaar waarop de begroting en de rijksbijdrage van toepassing is;
- 't+1' is het jaar na afloop van het uitvoeringsjaar, waarin bekend is hoeveel Werkzaam Rivierenland precies heeft uitgegeven en de gemeentelijke bijdrage precies kan worden vastgesteld. Gemeenten betalen dan bij of ze krijgen geld terug.

Het college van de gemeente Buren stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

~~I. van Wamel-Geene~~ M. Van Dalen
Meijers
Secretaris

~~J.A. de Boer MSc~~ J.P.M.
burgemeester

De burgemeester van de gemeente Buren

~~J.A. de Boer MSc~~ J.P.M. Meijers

Het college van de gemeente Culemborg stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

G. Vlekke
Secretaris

G. van Grootheest
burgemeester

De burgemeester van de gemeente Culemborg

G. Van Grootheest

Het college van de gemeente Maasdriel stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

G. Wildeman
Secretaris

H. van Kooten
burgemeester

De burgemeester van de gemeente Maasdriel

H. van Kooten

Het college van de gemeente Neder-Betuwe stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

mr. G.S. Stam
Secretaris

A.J. Kottelenberg
burgemeester

De burgemeester van de gemeente Neder-Betuwe

A.J. Kottelenberg

Het college van de gemeente Tiel stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

~~I. van der Valk~~ L. Busschops
Secretaris

ir. J. Beenakker
burgemeester

De burgemeester van de gemeente Tiel

ir. J. Beenakker

Het college van de gemeente West Betuwe stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

K. Coesmans
Secretaris

~~H. Keerweer~~S. Stoop
burgemeester

De burgemeester van de gemeente West -Betuwe

~~H. Keerweer~~S. Stoop

Het college van de gemeente West Maas en Waal stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

P.G. Arissen
Secretaris

V. van Neerbos
burgemeester

De burgemeester van de gemeente West Maas en Waal

V. van Neerbos

Het college van de gemeente Zaltbommel stemt in met het gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

datum:

~~W. Wieringa~~ ~~B. Verhagen~~ W. Abee

Secretaris

_____ P. ~~Rehwinkel~~ van Maaren

burgemeester

De burgemeester van de gemeente Zaltbommel

P. ~~Rehwinkel~~ van Maaren

Aan de colleges van de gemeenten die
deelnemen aan Werkzaam Rivierenland

POSTADRES
Postbus 321
4190 CH Geldermalsen

T 088 93 75 000
E info@werkzaamrivierenland.nl
I www.werkzaamrivierenland.nl

KVK 63247380
IBAN NL42 BNGH 0285 1661 15

DATUM 4 juni 2021
KENMERK
ONDERWERP Bestuurlijke agenda Werkzaam Rivierenland

Geacht college,

Op 21 januari jl. stuurden wij u een brief. Hierin informeerden wij u over de uitkomsten van de bestuurlijke agenda Werkzaam Rivierenland. Tijdens dit bestuurlijk traject maakte het AB keuzes, die op een aantal punten vroegen om aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland (GR).

Deze aanpassing kon uitsluitend tot stand komen bij unanieme instemming door alle gemeenten, waarbij alle gemeenteraden toestemming moesten verlenen voor de letterlijke tekst van de voorgestelde GR (wijziging). Nu deze toestemming niet in alle gemeenten is verleend, komt de door het AB beoogde GR wijziging niet tot stand.

Met de nu voorliggende GR wijziging is recht gedaan aan de besluitvorming en geuite zorgen in gemeenteraden over de participatiebegeleiding doelgroep KP4. Ten opzichte van de in januari aan u voorgelegde GR wijziging is nu deze taak opgenomen als pluspakket. Dat stelt individuele gemeenten die deze taak (op termijn) willen overdragen aan Werkzaam, in staat afspraken te maken. Dat borgt flexibiliteit en lokale invloed voor u als individuele gemeente.

Voor het overige is de nu voorliggende GR wijziging identiek aan de in januari voorgelegde GR wijziging. Voor achtergronden van deze wijzigingen verwijzen we u naar de brief van 21 januari jl. en de als bijlagen daarbij meegestuurde rapporten van adviesbureau Berenschot.

De GR is een collegeregeling op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Uw college is bevoegd de regeling te wijzigen, na toestemming van uw raden. Om de gewijzigde GR per 1 november 2021 te laten ingaan, vragen we u uiterlijk op deze datum te ondertekenen.

We zijn er van overtuigd met de aanpassing t.a.v. doelgroep KP4 tegemoet te komen aan de zorgen die in een aantal gemeenteraden leefden, en zien positief en vol vertrouwen de toekomstige samenwerking binnen Werkzaam Rivierenland tegemoet.

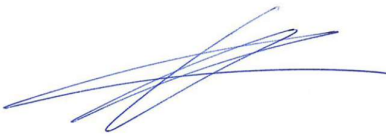
Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van Werkzaam Rivierenland

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'E. Boer', with a small dot above the 'i'.

Mevrouw E. Boer, MBA

de voorzitter

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'C. Stolwijk', with a long horizontal stroke at the end.

de heer C. Stolwijk

Een toekomstbestendige uitvoering van de Participatiewet

Eindrapport

Een actueel fundament onder de GR Werkzaam Rivierenland

62870 (definitieve versie) – Openbaar

22 januari 2021

Berenschot

Een toekomstbestendige uitvoering van de Participatiewet

Een actueel fundament onder de GR Werkzaak Rivierenland

Martin Heekelaar
Johannes ten Hoor

22 januari 2021

Berenschot

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Algemene ontwikkelingen en uitdagingen rond de Participatiewet	4
1.1 Ontwikkeling van de doelgroepen Participatiewet	4
1.2 Impact van corona op de ontwikkeling van de bijstandsdichtheid	5
1.3 Landelijke beleidsmatige ontwikkelingen	5
1.4 Wat betekenen deze ontwikkelingen en uitdagingen voor gemeenten?	6
2. Evaluatie GR Werkzaak Rivierenland en opmaat naar de Bestuurlijke Agenda 2020	7
2.1 Evaluatie GR Werkzaak Rivierenland	7
2.2 Aanleiding en opdracht Bestuurlijke Agenda 2020	8
2.3 Uitvoering van de Bestuurlijke Agenda 2020	8
3. Uitkomsten Bestuurlijke Agenda 2020 (I): een financiële verdeling die recht doet aan de opgaven en ambities van Werkzaak	9
3.1 Uitgangspunten en argumentatie voor nieuwe financiële verdeelsystematiek	9
3.2 Werking en effect van de nieuwe financiële verdeelsystematiek	10
3.3 Overgang begeleiding doelgroep klantprofiel 4 naar Werkzaak	12
4. Uitkomsten Bestuurlijke Agenda 2020 (II): een governance die uitgaat van gezamenlijke verantwoordelijkheid	14
4.1 Opnemen van de verdeelsystematiek in de GR	14
4.1 De stemverhouding binnen het AB	14
5. Conclusies en aanbevelingen	15
5.1 Conclusies	15
5.2 Aanbevelingen	15

Inleiding

In 2020 is door bestuurders van Werkzaam Rivierenland en betrokken ambtenaren van de deelnemende gemeenten onder begeleiding van Berenschot gewerkt aan de Bestuurlijke Agenda 2020. In februari 2020 bent u door Werkzaam Rivierenland over dit proces geïnformeerd.

Met dit eindrapport leggen we de resultaten van de Bestuurlijke Agenda 2020 aan u voor. We geven een toelichting op de geformuleerde ambities om de samenwerking te versterken, en leggen een wijzigingsvoorstel voor de GR Werkzaam Rivierenland aan u voor, waarin de uitkomsten van het doorlopen traject een plek hebben gekregen.

De in februari 2020 verzonden informatie bevatte een tabel met de deelonderwerpen van de bestuurlijke agenda. Onderstaand is deze tabel overgenomen, met per onderwerp het bereikte resultaat, bij welk gremium de bevoegdheid voor besluitvorming is belegd.

	Onderwerp	Resultaat	Bevoegdheid
Verdeelsystematiek	Solidariteit op alle geldstromen	Na het onderzoeken van diverse scenario's blijkt dit haalbaar en wenselijk	• Systematiek financiële verdeling: AB (met collegemandaat) • Vastleggen in GR: colleges, na toestemming raden
	Deelname van alle gemeenten in de Participatiewet	Dit bleek niet haalbaar, dus Buren en Neder-Betuwe blijven de Participatiewet zelfstandig uitvoeren	n.v.t.
	Inbreng doelgroep klantprofiel 4	De gemeenten die de Participatiewet wel door Werkzaam laten uitvoeren, dragen ook de begeleiding van doelgroep met Klantprofiel 4 over aan Werkzaam	• AB (uitbreiding takenpakket) • Colleges, na toestemming raden vanwege aanpassen in GR
Governance	Samenstelling en bemensing AB / DB	Aanpassingen in de samenstelling van AB/DB blijkt niet wenselijk / geen oplossing te bieden. Huidige vorm en samenstelling blijft gehandhaafd	n.v.t.
	Stemverhouding	Aanpassing van de stemverhouding blijkt, in relatie met de gemaakte keuzes ten aanzien van de verdeling en het besluit die op te nemen in de GR, niet nodig en wenselijk.	n.v.t.
	Businesscase denken	Berenschot heeft een eerste opzet geleverd voor het toepassen van businesscase denken, wat zou moeten leiden tot meer transparantie in de begroting en een duidelijkere relatie tussen investering en opbrengsten.	Bedrijfsvoering Werkzaam
	Ambtelijke overlegstructuren	Op basis van de geanalyseerde knelpunten heeft Berenschot een advies gegeven over de ambtelijke overlegstructuren. Voornaamste aanbeveling betreft echter het versterken van de informele samenwerking tussen Werkzaam Rivierenland en gemeenten	Secretarissenkring

1. Algemene ontwikkelingen en uitdagingen rond de Participatiewet

In dit hoofdstuk gaan we in op een aantal algemene ontwikkelingen en uitdagingen rondom de Participatiewet, en wat dat betekent voor de uitvoeringspraktijk. We gaan eerst in op de ontwikkeling van de doelgroep in algemene zin, vervolgens de mogelijke ontwikkeling van de doelgroep als gevolg van de coronacrisis, en tot slot gaan we in op een aantal ontwikkelingen op het vlak van wet- en regelgeving.

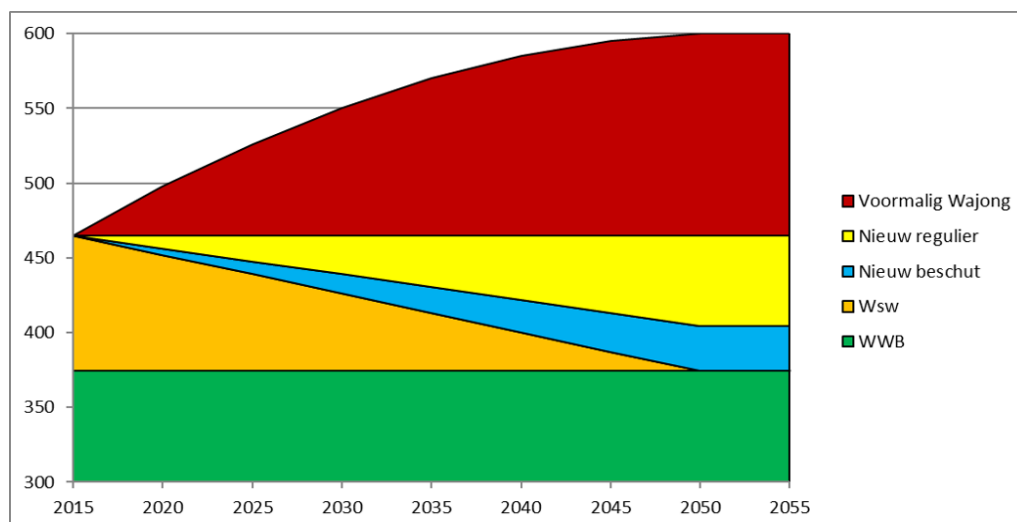
1.1 Ontwikkeling van de doelgroepen Participatiewet

Het is intussen ruim vijf jaar geleden dat de Participatiewet werd ingevoerd. Dat voelt als een lange periode, en uiteraard is er in die vijf jaar tijd veel gebeurd – zowel op het vlak van beleid als de uitvoeringspraktijk. Als we echter vooruitkijken, staan we nog maar aan het begin van een langdurige transitie. Gemeenten zijn namelijk verantwoordelijk voor een groeiende groep mensen met een arbeidsbeperking, terwijl de budgetten krimpen. We leggen in deze paragraaf uit hoe dat komt.

De invoering van de Participatiewet betekende het samenvloeien van drie regelingen gericht op mensen die niet zelfstandig aan de slag kunnen komen: de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wajong. Hiermee werd gepoogd één regeling te creëren voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

Mensen in de bestaande regelingen behielden grotendeels hun oude rechten en vallen dus niet onder de Participatiewet. De 'nieuwe doelgroep' Participatiewet wordt dus vooral gevormd door mensen die nieuw instromen binnen deze wet, bijvoorbeeld omdat ze na 2015 in de bijstand terecht kwamen of vanuit het praktijkonderwijs de arbeidsmarkt op stroomden.

Met het in werking treden van de Participatiewet werden gemeenten verantwoordelijk voor vijf sub-doelgroepen, zoals weergegeven in onderstaande figuur. Het gaat zowel om groepen waar gemeenten al verantwoordelijk voor waren als om nieuwe doelgroepen. We lichten de verschillende doelgroepen kort toe.

Figuur 1: Verwachte landelijke ontwikkeling van de doelgroepen binnen Participatiewet en Wsw (aantal x 1.000); bron: Berenschot.

- Gemeenten waren en blijven verantwoordelijk voor de groep voormalig bijstand (WWB). Om het effect van de Participatiewet duidelijk te maken is die groep gelijk gehouden; in werkelijkheid groeit deze groep momenteel als gevolg van de coronacrisis (zie ook paragraaf 1.2).

- Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor de doelgroep met een oude Wsw-indicatie. Deze groep wordt geleidelijk aan kleiner, en zal naar verwachting pas rond 2050 volledig op nul eindigen.
- De Wsw wordt deels vervangen door de nieuwe doelgroep 'beschut'. Het gaat om mensen met een arbeidsbeperking die wel kunnen werken, maar niet aan de slag kunnen bij reguliere werkgevers.
- Daarnaast wordt de bestaande groep Wsw vervangen door de zogenoemde groep 'begeleiding regulier'. Deze mensen kunnen met ondersteuning zoals een loonkostensubsidie of jobcoaching aan de slag bij reguliere werkgevers.
- De beperking van de Wajong tot mensen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, leidt er tot slot toe dat nieuwe groepen die voorheen een uitkering zouden ontvangen op grond van de Wajong, nu tot de doelgroep van de Participatiewet behoren. Dat aantal neemt elk jaar verder toe.

Kortom: gemeenten krijgen de komende jaren te maken met een steeds grotere doelgroep die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van werk op de reguliere arbeidsmarkt of die aangepaste arbeid nodig heeft. Dat heeft impact op de gemeentelijke organisatie. Tot ongeveer 2050 zal rekening gehouden moeten worden met een groei van het aantal mensen met een arbeidsbeperking die gebruik maken van gemeentelijke dienstverlening bij het vinden en behouden van werk.

Ondertussen wordt er flink op de budgetten bezuinigd. Voor de Wsw is per medewerker in totaal gemiddeld 25.000 euro per jaar beschikbaar. Voor de nieuwe doelgroep is er gemiddeld 15.000 euro per persoon per jaar beschikbaar.

1.2 Impact van corona op de ontwikkeling van de bijstandsdichtheid

De overheidsmaatregelen tegen verspreiding van het coronavirus hebben een enorme impact op de economie en arbeidsmarkt. De gevolgen daarvan zullen ook in de gemeentelijke uitvoering van de Participatiewet merkbaar zijn. Op de middellange termijn zal de werkloosheid verder toenemen en daarmee ook het bijstandsvolume.

Berenschot heeft op basis van de CPB-ramingen en -scenario's in beeld gebracht wat de mogelijke impact van het coronavirus is op de bijstand. De vier scenario's waarin het CPB de economische impact van het coronavirus schetst, hanteren elk verschillende uitgangspunten voor de duur van de contactbeperkingen en de diepte van de economische doorwerking. Alle scenario's resulteren in een recessie, waarbij de werkloosheid in 2021 oploopt met 5,2% (basisraming) tot 10,9% (tweedegolfscenario).¹ In het meest ongunstige scenario van het CPB verdubbelt het aantal mensen in de bijstand tussen nu en 2024.

De meeste actuele inschatting van het CPB is dat de bijstandsdichtheid landelijk in 2020 toeneemt met ongeveer 3,8%, en in 2021 nog eens met 6,9%. Het blijft echter moeilijk om te voorspellen wat de precieze impact zal zijn, omdat de maatregelen nog van tijd tot tijd bijgesteld worden.

1.3 Landelijke beleidsmatige ontwikkelingen

Het terrein van werk en inkomen bevindt zich in een turbulente omgeving. De aandacht van gemeenten voor dit vraagstuk was in de afgelopen jaren relatief beperkt. Veel zorg ging uit naar de financiële, sociale en maatschappelijke vraagstukken rond Wmo en Jeugd. De ontwikkelingen op het terrein van de Participatiewet leken vooralsnog beperkt. Belangrijke ontwikkelingen waren de instroom van statushouders die vaak een beroep deden op de bijstand en de toenemende (financiële) knelpunten bij (voormalige) SW-bedrijven. De instroom van de nieuwe doelgroep met een arbeidsbeperking kwam op gang, maar bleef als aandeel in het totale aantal bijstandsgerechtigden nog relatief beperkt. Tegelijkertijd kwamen steeds meer mensen vanuit de bijstand aan de slag, door de relatief gunstige conjuncturele omstandigheden.

¹ CPB, Raming van het bijstandsvolume in de MEV 2021, september 2020.

De komende jaren ziet het beeld er waarschijnlijk anders uit. De conjuncturele gevolgen van de Corona-crisis leiden waarschijnlijk tot een forse verhoging van het aantal bijstandsgerechtigden. In het meest ongunstige scenario van het CPB verdubbelt het aantal mensen in de bijstand. Het aandeel mensen met een arbeidsbeperking in de bijstand wordt door de autonome ontwikkeling in de Participatiewet steeds groter.

Tegelijkertijd ontstaat op landelijk niveau steeds meer het besef dat er hard is ingegrepen. Het aantal mensen met een uitkering is onnodig hoog. Belangrijke recente onderzoeken zijn De waarde van werk (WRR, 2019), In wat voor land willen wij werken? (commissie Borstlap, 2020) en de brede maatschappelijke heroverweging (2020). Geconstateerd wordt dat Nederland ondertussen in de westerse wereld onderaan staat qua bestedingen aan actief arbeidsmarktbeleid. Belangrijke voorstellen die worden gedaan zijn meer investeren in bewezen effectieve re-integratie-instrumenten, zoals persoonlijke begeleiding, lagere caseload voor klantmanagers, ondersteuning en scholing, ontzorgen werkgevers en focus op investeren in werk. Ook bestaat er een sterk pleidooi voor basisbanen en meer vormen van detachering. Het is nog niet bekend wat dit betekent voor het landelijk beleid. Mede afgaand op de landelijke verkiezingsprogramma's, moet er rekening mee worden gehouden dat hier afspraken over worden gemaakt door het nieuwe kabinet vanaf 2021.

Een concrete verandering die in elk geval met zekerheid op gemeenten afkomt, is de nieuwe Wet inburgering, die de huidige inburgeringswet zal vervangen en naar verwachting op 1 januari 2022 van kracht wordt. Dat betekent dat er nieuwe taken, rollen en verantwoordelijkheden naar de gemeente toe zullen komen die nu nog deels bij het Rijk, deels bij (private) onderwijsorganisaties maar vooral bij de inburgeraar zelf liggen. Een deel van deze taken sluit logischerwijs goed aan op de re-integratietaken onder de Participatiewet – goede inburgering is namelijk een belangrijke factor bij het vinden van werk, maar ook omgekeerd kan het hebben van (betaald) werk een positieve bijdrage leveren aan inburgering.

1.4 Wat betekenen deze ontwikkelingen en uitdagingen voor gemeenten?

De hiervoor geschetste ontwikkelingen en uitdagingen onderstrepen het belang van gemeentelijke samenwerking bij de uitvoering van de Participatiewet en Wsw. Door samen te werken ontstaan schaalvoordelen in de uitvoering en worden de financiële risico's voor individuele gemeenten kleiner. Daarnaast kan door de combinatie van Wsw en Participatiewet de krimp van de Wsw-populatie deels opgevangen worden met de nieuwe doelgroepen van de Participatiewet. Tot slot – maar niet minder belangrijk – hebben ook werkzoekenden en werkgevers baat bij een eenduidige aanpak in de regio.

Bij de start van Werkzaam is bewust gekozen voor een integrale uitvoering van Wsw en Participatiewet. Daarmee is een belangrijke basis richting de toekomst gelegd. Met de in dit hoofdstuk geschetste context in het achterhoofd is in het traject van de Bestuurlijke Agenda 2020 onderzocht hoe de samenwerking in de GR Werkzaam Rivierenland daar nog beter op toegerust kan worden.

2. Evaluatie GR Werkzaam Rivierenland en opmaat naar de Bestuurlijke Agenda 2020

In 2019 is door BMC een evaluatie uitgevoerd van de GR Werkzaam Rivierenland. De uitkomsten van de evaluatie waren de opmaat naar de Bestuurlijke Agenda 2020. We gaan in dit hoofdstuk kort in op de belangrijkste resultaten uit deze evaluatie en hoe deze geleid hebben tot de opdracht van de Bestuurlijke Agenda 2020, de inhoud van deze opdracht en hoe daar in 2020 vorm aan is gegeven.

2.1 Evaluatie GR Werkzaam Rivierenland

Sinds 2016 werken de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel, samen in de GR Werkzaam Rivierenland.² De belangrijkste reden om als gemeenten in de regio Rivierenland een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie op te richten voor de uitvoering van de Participatiewet was om meer kwaliteit te kunnen leveren tegen minder kosten. De opdracht van Werkzaam Rivierenland is op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier de taken uitvoeren die de Participatiewet en aanverwante regelgeving met zich meebrengen. De missie van Werkzaam luidt als volgt:

Iedereen doet mee in de samenleving. Daar gelooft Werkzaam Rivierenland in. Werkzaam begeleidt mensen bij het vinden en behouden van werk. Wij versterken werkzoekenden, medewerkers en werkgevers bij het ontdekken, benutten en vergroten van talenten. Als het nodig is bieden we inkomensondersteuning of werk in een aangepaste omgeving.

In 2019 is een evaluatieonderzoek uitgevoerd door BMC. Daaruit blijkt, op basis van gegevens uit (o.a.) de Divosa-benchmark, dat Werkzaam succesvol is met het genereren van uitstroom naar werk en het voorkomen van instroom in de bijstand. In het algemeen zijn de meeste stakeholders tevreden met de kwaliteit van de dienstverlening en de resultaten die worden gehaald.

Een van de indicatoren waarin het resultaat van Werkzaam is terug te zien, is dat in de meeste gemeenten het tekort op het bijstandsbudget uit eerdere jaren is veranderd in een overschot, of dat het tekort is gereduceerd. In onderstaande tabel is daarvan een overzicht per gemeente te zien:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Culemborg	-	-	-	-	+	+
Maasdriel	--	--	--	-	-	+
Tiel	--	--	--	--	-	-
West Maas en Waal	--	--	--	-	++	+
West-Betuwe	--	-	--	-	+	++
Zaltbommel	-	--	--	-	+	++

Figuur 2: overzicht overschotten en tekorten op het BUIG-budget voor individuele gemeenten (- / + staat voor een tekort of overschot van minder dan 7,5%, -- / ++ voor een verschil van meer dan 7,5%)

De tabel geeft voor de individuele gemeenten³ weer of er in de afgelopen jaren sprake was van een tekort of overschot op het BUIG-budget. Collectief is in 2018 en 2019 sprake van een overschot. Voor 2020 is dit ook de verwachting.

² Waarbij Buren en Neder-Betuwe alleen deelnemen voor de uitvoering van de Wsw, en West Maas en Waal alleen voor uitvoering van de Participatiewet.

³ In de jaren 2014 tot en met 2018 wordt voor West Betuwe het saldo van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal gezamenlijk genomen.

2.2 Aanleiding en opdracht Bestuurlijke Agenda 2020

Eind 2019 speelde naast de evaluatie ook een discussie over de positie van de gemeente Tiel binnen de GR. De gemeente Tiel heeft in dat jaar aangegeven het niet eens te zijn met de financiële verdeelsystematiek, en dat aanpassing daarvan noodzakelijk is wil Tiel deel blijven uitmaken van de GR.

Om met de aanbevelingen van de evaluatie als ook het signaal van Tiel aan de slag te gaan, heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van Werkzaamheid eind 2019 een bestuurlijke agenda 2020 opgesteld. Het doel daarvan was het leggen van “een actueel fundament onder het huidige dienstenpakket” van Werkzaamheid. Het Algemeen Bestuur (AB) van Werkzaamheid Rivierland heeft daar op 5 december 2019 mee ingestemd. Tevens is toen ingestemd met de inzet van een externe procesbegeleider. Deze rol is ingevuld door Berenschot.

De bestuurlijke agenda behelst de volgende thema's:

1. De verdeelsystematiek; daarbij gaat het om
 - a. De verdeling van de gemeentelijke financiële bijdrage aan Werkzaamheid Rivierland, waarbij de volgende geldstromen onderscheiden worden:
 - BUIG-budget
 - Wsw-budget
 - Participatiebudget
 - Prestaties en kosten, waaronder de overhead
 - Inleenvergoeding
 - b. Deelname gemeenten: de inbreng op doelgroepen Wsw en Participatiewet voor alle deelnemende gemeenten.
2. Governance; daarbij gaat het om
 - a. De ambtelijke overlegstructuur
 - b. Businesscase-denken
 - c. Stemverhouding in het DB en AB
 - d. Samenstelling en bemensing in het DB en het AB

2.3 Uitvoering van de Bestuurlijke Agenda 2020

Van februari tot december 2020 is onder begeleiding van Berenschot gewerkt aan de opdracht van de Bestuurlijke Agenda 2020. Bij aanvang van het traject is besloten om de bestuurders daarin een initiërende rol te laten spelen. Zij zijn namelijk de aangewezen personen om op strategisch niveau de koers te bepalen voor een toekomstbestendige samenwerking. Daarnaast is besloten om dit te doen *naast* de reguliere vergadercyclus van het DB en AB, om rust en ruimte te creëren om vrijuit na te denken over de wensen en belangen ten aanzien van de toekomst van Werkzaamheid.

Gezien het belang van het traject is besloten dat alle acht bestuurders participeerden in dit traject. Daarnaast is in overleg met de gemeentesecretarissen van de acht gemeenten een ambtelijke begeleidingscommissie samengesteld. Hierin nam ook een vertegenwoordiger van Werkzaamheid Rivierland deel.

3. Uitkomsten Bestuurlijke Agenda 2020 (I): een financiële verdeling die recht doet aan de opgaven en ambities van Werkzaam

In de voorgaande hoofdstukken hebben we een beeld geschetst van de landelijke ontwikkelingen rondom de Participatiewet en Wsw (hoofdstuk 1) en de evaluatie van Werkzaam en gebeurtenissen die aanleiding gaven tot de Bestuurlijke Agenda 2020 (hoofdstuk 2). In dit hoofdstuk beschrijven we de uitkomsten van de bestuurlijke agenda met betrekking tot de financiële verdeelsystematiek.

3.1 Uitgangspunten en argumentatie voor nieuwe financiële verdeelsystematiek

3.1.1 Uitgangspunten voor de nieuwe financiële verdeelsystematiek

Uit de evaluatie van Werkzaam bleek ten aanzien van de huidige verdeelsystematiek dat verschillende verdeelprincipes door elkaar lopen en de verdeling daarmee niet consistent is. Zo wordt het Participatiebudget ingebracht op basis van het solidariteitsprincipe (gemeenten maken het volledige budget over ongeacht aandeel in het aantal klanten), terwijl de bijstandsgelden per gemeente worden afgerekend (aansluitend op het profijtbeginsel). Consistentie hierin is een belangrijk criterium voor de nieuwe verdeelsleutel.

Daarop aanvullend zijn de volgende criteria gebruikt om te komen tot een verdeelsleutel:

- *Eenvoud*: een eenvoudige systematiek leidt tot minder administratieve handelingen.
- *Transparantie*: de deelnemende gemeenten moeten de berekeningen zelf eenvoudig kunnen narekenen.
- *Robuust*: het systeem hoeft niet telkens bijgesteld te worden op basis van nieuwe ontwikkelingen.
- *Uitlegbaar*: de verdeelsleutel kan worden uitgelegd en worden verdedigd (niet te complex).
- *Draagvlak*: de verdeelsleutel kan op draagvlak rekenen bij de gemeenten (politiek, bestuurlijk en ambtelijk).

Bovenstaande criteria dienen als toetssteen, en moeten in samenhang met elkaar gezien worden. Daarnaast is aangegeven dat naast robuustheid ook enige flexibiliteit wenselijk is (o.a. in relatie tot draagvlak).

Als onderdeel van de opdracht is ook verkend of Buren en Neder-Betuwe bereidheid waren de uitvoering van de Participatiewet onder te brengen bij Werkzaam. De bestuurders van deze gemeenten hebben aangegeven grote waardering te hebben voor het werk van Werkzaam Rivierenland, maar er op dit moment in hun gemeente onvoldoende draagvlak is voor het onderbrengen van de uitvoering van de Participatiewet bij Werkzaam. Om die reden is in de nieuwe verdeelsystematiek onderscheid gemaakt tussen de verdeelsystematiek voor de Wsw enerzijds en de verdeelsystematiek voor de overige geldstromen anderzijds. Op die manier is het goed mogelijk op transparante wijze de bijdrage van Buren en Neder-Betuwe voor de Wsw vast te stellen.

3.1.2 Argumentatie voor nieuwe financiële verdeelsystematiek

Gaandeweg het proces heeft Berenschot verschillende scenario's voor de financiële verdeling doorgerekend. Uiteindelijk bleek het meeste draagvlak te bestaan voor een variant op basis van solidariteit op alle geldstromen (inclusief de BUIG). Voor de afrekening van de Wsw is wel voor een één op één afrekening gekozen, vanwege de positie van Buren en Neder-Betuwe binnen Werkzaam.

Een financiële verdeling op basis van solidariteit – waarbij de Rijksbudgetten één op één worden overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie – heeft in algemene zin een aantal voordelen:

- Doordat de Rijksbudgetten die gemeenten ontvangen voor uitvoering van de Participatiewet één op één worden overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie, wordt het geld besteed aan de taken waarvoor het bedoeld is. Daarmee is het systeem uitlegbaar, en leidt het tot transparantie: indien tekorten ontstaan bij de uitvoeringsorganisatie, vormen de Rijksbudgetten een goed kader om te toetsen waar de uitvoeringskosten afwijken van de budgetten, wat aanleiding kan zijn voor een gesprek over bijsturing.

- Omdat de daadwerkelijk ontvangen budgetten het uitgangspunt vormen voor de bijdrage van individuele gemeenten, in plaats van de realisaties, wordt het financiële risico minder. Tekorten worden in eerste instantie gedekt door overschotten bij andere gemeenten. Is er onder de streep nog steeds sprake van een tekort, dan wordt dit over meerdere deelnemers gespreid.
- Een verdeling op basis van solidariteit is eenvoudig en robuust.

Specifiek in de context van Werkzaam Rivierenland zijn daar de volgende argumenten aan toe te voegen:

- Werkzaam heeft zich in de afgelopen vijf jaar bewezen; er worden goede resultaten neergezet, en als collectief hebben de deelnemende gemeenten bereikt wat ze niet als afzonderlijke gemeenten hadden kunnen bereiken. Destijds is dus de juiste keuze gemaakt om samen te gaan werken.
- Het is de hoop en verwachting van de bestuurders van Werkzaam dat dit een oplossing is voor de terugkerende discussies over de verdeling en de governance, en daarmee ruimte schept om te focussen op de gezamenlijke doelstelling van Werkzaam: meer mensen doen mee middels werk en participatie.
- Daarmee kan de stap naar volledige solidariteit meer continuïteit brengen. Financiële risico's worden gespreid omdat schommelingen in het BUIG-budget collectief worden opgevangen.

Een algemeen voordeel van het scenario solidariteit dat we al benoemden, is dat jaarlijkse fluctuaties in het BUIG-budget voor individuele gemeenten worden gedempt. Het financieel risico per gemeente neemt daardoor af. In paragraaf 2.2. lieten we al zien dat alle gemeenten die deelnemen aan Werkzaam in het verleden te maken hebben gehad met tekorten op het BUIG-budget. De conclusie is dat het saldo van jaar tot jaar flink kan verschillen. Bij het toepassen van solidariteit wordt het individuele risico dat gemeenten op dit vlak lopen, gereduceerd.

3.2 Werking en effect van de nieuwe financiële verdeelsystematiek

3.2.1 Toelichting op de nieuwe financiële verdeelsystematiek: wat verandert er?

Gemeenten ontvangen budgetten vanuit de Rijksoverheid, die specifiek aan de Wsw en de Participatiewet kunnen worden toegerekend. Deze budgetten vormen het uitgangspunt in de voorgestelde financiële verdeelsystematiek. In de volgende tabel laten we zien hoe de gemeentelijke bijdragen thans worden berekend en hoe die in de toekomst worden berekend uitgaande van het scenario solidariteit.

In het technische bijlagenrapport is een verdere uitwerking van de nieuwe systematiek beschreven.

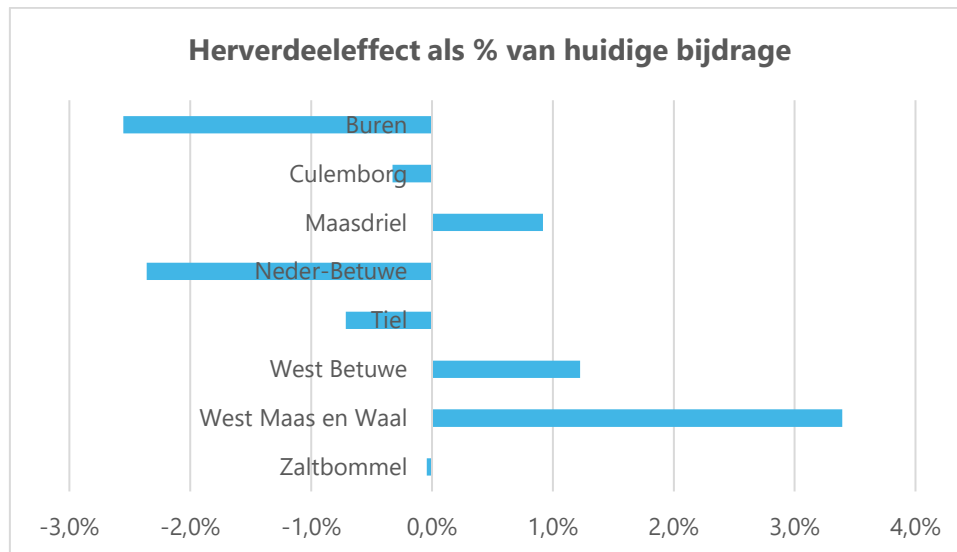
Bijdrageonderdeel	Was	Wordt
Bijstand	De vergoedingen voor bijstand worden momenteel op basis van realisaties afgerekend met de deelnemende gemeenten.	Gemeenten brengen hun volledige bijstandsbudget (BUIG) in voor de verdeling van de gemeentelijke bijdragen.
Re-integratie	Gemeenten hevelen 95% van hun re-integratiebudgetten over, zoals opgenomen in het gemeentefonds (integratie-uitkering sociaal domein en cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds) 5% van de budgetten blijft achter bij de gemeenten voor de financiering van de re-integratie van klantgroep 4, waarvoor de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn.	Deze systematiek verandert niet. ⁴

⁴ NB.: gemeenten die ook de dienstverlening aan de doelgroep met klantprofiel 4 door Werkzaam laten uitvoeren, dragen 100% van het Participatiebudget af in plaats van 95%. Dit hangt echter samen met de keuze op dat vlak, en niet zozeer met het uitgangspunt voor de verdeling, die voor het Participatiebudget al gebaseerd was op solidariteit.

Bijdrageonderdeel	Was	Wordt
Wsw	Gemeenten vergoeden de Wsw-loonkosten die specifiek voor hun gemeente worden gemaakt. Voorts telt het aantal Wsw'ers mee voor de verdeling van de totale bedrijfsvoeringskosten (zie ook de volgende post).	Gemeenten vergoeden evenals in het huidige systeem, de Wsw-loonkosten. Daarnaast betalen ze een vergoeding voor de bedrijfskosten die specifiek aan de Wsw kunnen worden toegerekend, verminderd met de bedrijfsopbrengsten die aan de Wsw kunnen worden toegerekend. Gemeenten die naast de Wsw niet voor de Participatiewet participeren in de samenwerking, betalen een toeslag van jaarlijks nominaal €1.000,- per Wsw'er per jaar. De toeslag wordt niet geïndexeerd.
Uitvoering Participatiewet	Gemeenten betalen een bijdrage voor de bedrijfsvoering naar rato van het aantal cliënten. Het aantal cliënten is gelijk aan de som van het aantal bijstandsgerechtigden, mensen met een loonkostensubsidie en Wsw'ers.	Gemeenten brengen het basisbedrag voor de uitvoering in, dat zij ontvangen via het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds.
Verschil met de totale (netto) uitgaven van Werkzaam	Het totaal van de bedragen hiervoor telt op tot het totale bedrag op de begroting van Werkzaam (de grote geldstromen worden één-op-één afgerekend, en de bedrijfsvoeringskosten naar rato verdeeld over de gemeenten. Er is dus geen verschil tussen de inbreng van gemeenten met het totaal bedrag op de begroting.	Op de onderdelen hiervoor kunnen verschillen ontstaan tussen het bedrag dat gemeenten inbrengen vanuit de rijksvergoeding en het bedrag dat gerealiseerd wordt op de begroting van Werkzaam Rivierenland. Het totaal van deze verschillen wordt verdeeld op basis van het aantal cliënten (som van aantal bijstandsgerechtigden en aantal loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet).
Totaal gemeentelijke bijdrage	De bedragen hierboven tellen op tot het totaal aan gemeentelijke bijdragen.	De bedragen hierboven tellen op tot het totaal aan gemeentelijke bijdragen.

3.2.2 Effect van de gemaakte keuzes

Het voorstel voor het nieuwe verdeelmodel is gebaseerd op inhoudelijke uitgangspunten en een principiële afweging die de bestuurders daarin gemaakt hebben: leidt dit tot een eerlijke verdeling die voldoet aan de gestelde uitgangspunten, en hebben we er vertrouwen in dat met de nieuwe verdeling in de toekomst minder discussies zullen ontstaan op dit vlak. Tegelijkertijd merken we de behoefte om inzicht te hebben in de financiële effecten van de nieuwe verdeelsystematiek – een behoefte die we begrijpen gezien de invloed die dit kan hebben op de gemeentelijke begroting. Om die reden zijn in verschillende stadia van het proces doorrekeningen gemaakt van het scenario. Daarbij benadrukken we wel dat de berekeningen gebaseerd zijn op de bestuurlijke rapportage 2020, en indicatief zijn voor de orde van grootte van het herverdeel effect.

Figuur 3: indicatieve weergave van het herverdeeleffect als gevolg van de nieuwe verdeelsystematiek, uitgedrukt als percentage van de huidige bijdrage.

3.2.3 Ingroeitermijn van de nieuwe financiële verdeelsystematiek

Om de financiële effecten van de nieuwe verdeling van de Participatiewetkosten iets te spreiden, hebben de bestuurders aangegeven voorkeur te hebben voor een ingroeitermijn van vier jaar, te beginnen in 2022. De systematiek voor de Wsw wordt wel meteen in 2021 toegepast. Dat leidt ertoe dat de herverdeeleffecten zoals hiervoor berekend, geleidelijk worden geëffectueerd, conform volgende fasering:

Jaar	Verdeling Wsw	Verdeling Participatiewet
2021	100% volgens nieuwe verdeling	100% volgens huidige verdeling
2022	100% volgens nieuwe verdeling	75% volgens huidige verdeling / 25% volgens nieuwe verdeling
2023	100% volgens nieuwe verdeling	50% volgens huidige verdeling / 50% volgens nieuwe verdeling
2024	100% volgens nieuwe verdeling	25% volgens huidige verdeling / 75% volgens nieuwe verdeling
2025	100% volgens nieuwe verdeling	100% volgens nieuwe verdeling

Dit betekent dat de nieuwe verdeelsystematiek in 2025 volledig is geïmplementeerd.

3.3 Overgang begeleiding doelgroep klantprofiel 4 naar Werkzaak

Gemeenten die de Participatiewet door Werkzaak Rivierenland laten uitvoeren zijn tot op heden nog zelf verantwoordelijk voor de "niet op toeleiding naar werk gerichte begeleiding van werkzoekenden uit klantgroep 4" (de doelgroep met de grootste afstand tot werk). Daarvoor blijft nu 5% van het re-integratiebudget achter bij de gemeenten, en ontplooiën gemeenten individueel activiteiten.

Als onderdeel van de Bestuurlijke Agenda is ook gekeken naar het overhevelen van deze dienstverlening naar Werkzaak Rivierenland. Het voordeel hiervan is dat ook op deze taak efficiencyvoordelen behaald kunnen worden, en de doorstroom naar een ander klantprofiel (en daarmee uiteindelijk begeleiding richting werk) bevorderd kan worden. De gehele uitvoering van de Participatiewet vindt dan voor de deelnemende gemeenten vanuit één organisatie plaats.

Omdat gemeenten op dit moment verschillend omgaan met deze dienstverlening, bleek het niet haalbaar om deze overstap voor alle gemeenten op hetzelfde moment te realiseren. De gemeenten West Maas en Waal en West Betuwe zijn al in gesprek met Werkzaak over een zo spoedig mogelijke overstap. Andere gemeenten hebben meer tijd nodig om lokale activiteiten op een goede manier af te kunnen bouwen. Hier zal per gemeente

maatwerk in nodig zijn, in overleg met Werkzaam. Het streven is dat de betreffende gemeenten uiterlijk in 2025 deze dienstverlening door Werkzaam laten uitvoeren.

Het uitgangspunt bij het overdragen van de dienstverlening is dat Werkzaam Rivierenland alleen de doelgroep overneemt, en geen fte's of materiële zaken ten behoeve van deze doelgroep. Daarbij moet wel een gesprek gevoerd worden over de randvoorwaarden en precieze dienstverlening van Werkzaam voor deze groep en hoe lokale initiatieven daarin een plek krijgen.

4. Uitkomsten Bestuurlijke Agenda 2020 (II): een governance die uitgaat van gezamenlijke verantwoordelijkheid

In het voorgaande hoofdstuk gingen we in op de resultaten van de Bestuurlijke Agenda 2020 ten aanzien van de financiële verdeling. In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan de onder governance genoemde onderdelen van de opdracht. In het doorlopen traject zijn een aantal fundamentele keuzes gemaakt om de samenwerking te bestendigen en versterken. Om deze keuzes te verankeren is de aanpassing van de GR op een aantal punten wenselijk. Daarnaast is in de opdracht ook een eventuele aanpassing van de governance meegenomen. Ook daar gaan we in dit hoofdstuk op in.

4.1 Opnemen van de verdeelsystematiek in de GR

Er zijn verschillende manieren om de financiële verdeelsystematiek op te nemen in de GR, variërend van een zeer algemene formulering tot een uiterst gedetailleerde. Bij een algemenere formulering is er meer ruimte voor het AB voor een eigen interpretatie van de verdeling bij het jaarlijks vaststellen van de begroting. Bij een uiterst gedetailleerde formulering is het risico dat bij een kleine aanpassing (bijv. in wet- of regelgeving) al een GR-wijziging nodig is.

Met oog voor de context van Werkzaam Rivierenland adviseren we om te kiezen voor een toelichting die duidelijk en robuust genoeg is om discussie over de toepassing ervan zoveel mogelijk te voorkomen. Dat betekent dat het uitgangspunt van solidariteit en het hanteren van de Rijksbudgetten als leidraad voor de verdeling daarin, helder wordt vastgelegd in de GR. De technische uitwerking wordt niet opgenomen in de GR. Deze benadering is transparant en robuust, maar biedt nog ruimte om technische aanpassingen of specificaties op bestuurlijk niveau vast te stellen.

In het wijzigingsvoorstel voor de GR is dit verwerkt.

4.1 De stemverhouding binnen het AB

Een tweede aandachtspunt bij het aanpassen van de GR betreft de stemverhouding binnen het AB. Daarbij geldt als belangrijke opmerking vooraf dat de Wet gemeenschappelijke regelingen ervan uitgaat dat elk AB-lid één stem heeft. Alle leden van de gemeenschappelijke regeling zijn namelijk verantwoordelijk voor de instandhouding daarvan, ongeacht of leden voor alle of een deel van de taken deelnemen.

Het uitgangspunt van 'één persoon één stem' zoals dat nu al gehanteerd wordt in de GR, is de meest passende stemverhouding bij een financiële verdeling die gebaseerd is op het solidariteitsprincipe (immers, de ingebrachte middelen én de daaraan gekoppelde verantwoordelijkheden in de uitvoering worden als één geheel beschouwd).

In lijn met de wensen van de bestuurders om de stemverhouding eenvoudig en werkbaar te houden, adviseren we om het basisprincipe van 'één persoon, één stem' te handhaven. In het traject van de bestuurlijke agenda is uiteindelijk tot een gezamenlijke oplossing voor de toekomstige verdeelsystematiek gekomen. Door deze in de GR op te nemen (waar instemming met unanimiteit voor nodig is) is er voldoende waarborg naar de toekomst dat een individuele gemeente niet overruled kan worden bij financieel ingrijpende besluiten.

De stemverhouding is een specifiek onderdeel van de governance. Over andere eventuele aanpassingen in de governance – bijvoorbeeld de samenstelling van het AB en DB – is door de bestuurders aangegeven dat ze dit niet wenselijk achten, en daar geen oplossing in zien voor de genoemde knelpunten in de samenwerking. De resultaten van de bestuurlijke agenda onderschrijven dit, en maken verdere aanpassingen in de governance overbodig.

5. Conclusies en aanbevelingen

Middels dit rapport hebben we u geïnformeerd over de resultaten van de Bestuurlijke Agenda 2020 van Werkzaam Rivierenland. Het doel daarvan was het leggen van een actueel fundament onder het huidige dienstenpakket van Werkzaam. Met de uitkomsten van het doorlopen traject ligt er een stevige basis.

5.1 Conclusies

De conclusies van de Bestuurlijke Agenda 2020 zijn:

1. De bestuurders hebben waardering voor en vertrouwen in de dienstverlening door Werkzaam Rivierenland. Werkzaam heeft zich in de afgelopen jaren bewezen, en dat geeft het vertrouwen om de samenwerking te bestendigen en versterken.
2. De financiële verdeelsystematiek vergt aanpassing. Voor de Wsw is gekozen voor een transparante afrekening op basis van het aantal Wsw'ers. Voor uitvoering van de overige kerntaken (Participatiewet) kiezen de bestuurders van de daaraan deelnemende gemeenten voor het toepassen van solidariteit op alle geldstromen, inclusief het BUIG-budget. De precieze uitwerking is te vinden in hoofdstuk 5 van de technische bijlage. Om deze besluiten te verankeren is het opnemen van de nieuwe verdeling in de GR-tekst wenselijk.
3. De deelnemende gemeenten hechten er waarde aan dat de begroting aansluit op de nieuwe verdeelsystematiek alsook op de Rijksbudgetten, en direct inzicht geeft in het voorgenomen beleid en de resultaten. Er zijn in de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet met het toepassen van dit zogenaamde 'businesscase denken', maar er zijn nog verdere verbeteringen mogelijk.
4. De governance van Werkzaam vergt – gezien de uitkomsten ten aanzien van de financiële verdeling – geen aanzienlijke aanpassingen. De samenstelling en bemensing van het AB en DB blijven gehandhaafd, alsook het principe van 'één persoon, één stem' (dit past immers bij het uitgangspunt van solidariteit en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de collectieve prestaties van Werkzaam). Wel is op een paar punten verduidelijking van de stemprocedure nodig in de GR-tekst.
5. De GR wordt op een aantal punten aangepast om verouderde artikelen te actualiseren en een paar onduidelijkheden eruit te halen. Deze wijzigingen hebben geen impact op de werking van de GR. Een toelichting is te vinden in het wijzigingsvoorstel voor de GR.
6. De gemeenten die de Participatiewet door Werkzaam laten uitvoeren hebben afgesproken ook de begeleiding van doelgroep met klantprofiel 4 bij Werkzaam onder te brengen. Zodoende is ook de meest kwetsbare groep van de Participatiewet ondergebracht bij Werkzaam, en is de dienstverlening aan deze groep (zowel op het vlak van inkomen als participatie) belegd bij één uitvoeringspartij. West Maas en Waal en West Betuwe willen deze stap zo snel mogelijk maken (in 2021), andere gemeenten willen juist iets meer tijd om de lokale dienstverlening goed af te kunnen bouwen. Het streven is deze overgang voor de betreffende gemeenten uiterlijk in 2025 te realiseren.
7. Op een aantal punten is de ambtelijke samenwerking tussen Werkzaam Rivierenland en gemeenten voor verbetering vatbaar. Hiertoe hebben we een aantal voorstellen gedaan. De uitwerking daarvan is te vinden in hoofdstuk 8 van de technische bijlage.

5.2 Aanbevelingen

Op basis van de getrokken conclusies en het doorlopen traject, doen we de volgende aanbevelingen:

1. Implementeer de financiële verdeelsystematiek zoals uitgewerkt in de technische bijlage, conform de daarin voorgestelde ingroeietermijn. Leg de nieuwe verdeelsystematiek vast in de GR conform het wijzigingsvoorstel zoals dat voorligt.

2. Pak in 2021 in samenwerking tussen Werkzaak en gemeenten de gewenste aanpassingen aan de begroting projectmatig op, met als doel om de gewenste verbeteringen, conform het businesscase denken, door te voeren. Belangrijk daarbij is dat de nieuwe begrotingen verbonden zijn met begrotingen in eerdere jaren, zodat meerjarig inzicht kan worden verkregen.
3. Handhaaf de huidige governance. Het gehele bestuur van Werkzaak is immers verantwoordelijk voor de collectieve resultaten. De huidige governance weerspiegelt dat.
4. Maak onderling tussen gemeenten en Werkzaak goede afspraken over de overgang van de begeleiding van de doelgroep met klantprofiel 4. Er moeten collectieve afspraken komen over de basisdienstverlening aan deze doelgroep. Daarnaast kunnen per gemeente afspraken gemaakt worden over de precieze lokale aanpak.
5. Implementeer het wijzigingsvoorstel voor de GR, zodat deze weer actueel is. Zie toe op tijdige publicatie in alle deelnemende gemeenten, zodat wijzigingen ook daadwerkelijk van kracht zijn.
6. Ga in samenwerking tussen Werkzaak en gemeenten aan de slag met de verbetervoorstellen voor de ambtelijke overlegstructuren.

Berenschot

Berenschot is een onafhankelijk organisatieadviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke sector en het bedrijfsleven met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze

Berenschot B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG Utrecht

Postbus 8039, 3503 RA Utrecht

030 2 916 916

www.berenschot.nl

[in/berenschot](https://www.linkedin.com/company/berenschot)

Technisch Bijlagenrapport Bestuurlijke Agenda 2020 Werkzaak Rivierenland

Rapport

Verslag en resultaten traject Bestuurlijke Agenda 2020 Werkzaak
Rivierenland

62870 (definitieve versie) – Openbaar

22 januari 2021

Berenschot

Technisch Bijlagenrapport Bestuurlijke Agenda 2020 Werkzaam Rivierenland

Verslag en resultaten traject Bestuurlijke Agenda 2020 Werkzaam Rivierenland

Martin Heekelaar
Johannes ten Hoor

22 januari 2021

Berenschot

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Opdracht aan Berenschot	5
1.3 Leeswijzer	6
2. Uitgangspunten en knelpunten in GR Werkzaam Rivierenland	7
2.1 Uitgangspunten bij de start van Werkzaam Rivierenland	7
2.2 Ervaren knelpunten in de huidige inrichting	8
3. Uitgangspunten en mogelijke scenario's nieuwe verdeelsystematiek	10
3.1 Uitgangspunten voor een nieuwe financiële verdeelsystematiek	10
3.2 Verkenning mogelijke oplossingsrichtingen	10
3.3 Scenario's voor nieuwe financiële verdeelsystematiek	12
3.4 Subvarianten	13
4. Afweging tussen scenario's nieuwe verdeelsystematiek	14
4.1 Algemene overwegingen ten aanzien van de verschillende uitgangspunten	14
4.2 Overwegingen in de context van Werkzaam Rivierenland	15
4.3 Conclusie	16
5. Uitwerking toekomstige financiële verdeelsystematiek	17
5.1 Nieuwe verdeelsystematiek ten opzichte van huidige verdeling	17
5.2 Specificatie toekomstige berekening bijdrage Wsw	18
5.3 Financiële effecten nieuwe verdeling tegenover huidige verdeling	19
5.4 Ingroeimodel van huidige naar nieuwe verdeelsystematiek	19
5.5 Overgang klantgroep 4 naar Werkzaam	20
6. Gevolgen voor de gemeenschappelijke regeling	21
6.1 Wijze waarop de verdeelsystematiek wordt opgenomen in de GR	21
6.2 De stemverhouding binnen het AB	21
6.3 'Opschonen' GR	22
7. Businesscase denken	23
7.1 Inleiding	23
7.2 Uitkeringen	23
7.3 Wsw	24
7.4 Uitvoeringskosten Participatiewet	24
7.5 Re-integratie- en begeleidingsmiddelen	25
8. Ambtelijk overleg	27
8.1 Inleiding	27
8.2 Huidige ambtelijke overlegstructuur en knelpunten	27
8.3 Mogelijke aanpassingen en oplossingen	28
8.4 Aandachtspunten met betrekking tot informele samenwerking	31
Bijlage 1. Processtappen BC en AB	32

B.1.1 Samenstellingen bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging	32
B.1.2 Doorlopen traject met de BC	32
B.1.3 Doorlopen traject met de AC	32
B.1.4 Doorlopen processtappen BC	33
B.1.5 Doorlopen processtappen AC	34
Bijlage 2. Gevolgen herziening gemeentefonds voor financiering Werkzaam Rivierenland	35
Bijlage 3. Gemeentelijke bijdrage Wsw	36
B.3.1 Huidige systematiek	36
B.3.2 Nieuwe systematiek	36
Bijlage 4. Berekening herverdeelde effecten	37
B.4.1 Totaal te verdelen bedrag	37
B.4.2 Bijdrage uitvoering Wsw	37
B.4.3 Bijdrage uitvoering Participatiewet	38
B.4.4 Bijstandsbudget	40
B.4.5 Ingroei	41

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de GR Werkzaam Rivierenland, de uitvoeringsorganisatie voor de Wsw en/of Participatiewet voor de gemeenten in de regio Rivierenland. Daarnaast heeft de gemeente Tiel in 2019 aangegeven het niet eens te zijn met de financiële verdeelsystematiek, en dat aanpassing daarvan noodzakelijk is wil Tiel deel blijven uitmaken van de GR.

Om met de aanbevelingen van de evaluatie als ook het signaal van Tiel aan de slag te gaan, heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van Werkzaam eind 2019 een bestuurlijke agenda 2020 opgesteld. Het Algemeen Bestuur (AB) van Werkzaam Rivierenland heeft daar op 5 december 2019 mee ingestemd. Tevens is toen ingestemd met de inzet van een externe procesbegeleider. Deze rol is ingevuld door Berenschot.

De bestuurlijke agenda behelst de volgende thema's:

1. De verdeelsystematiek; daarbij gaat het om
 - a. De verdeling van de gemeentelijke financiële bijdrage aan Werkzaam Rivierenland, waarbij de volgende geldstromen onderscheiden worden:
 - BUIG-budget
 - SW-budget
 - Participatiebudget
 - Prestaties en kosten, waaronder de overhead
 - Inleenvergoeding
 - b. Deelname gemeenten: de inbreng op doelgroepen SW en Participatiewet voor alle deelnemende gemeenten.
2. Governance; daarbij gaat het om
 - a. De ambtelijke overlegstructuur
 - b. Businesscasedenken
 - c. Stemverhouding in het DB en AB
 - d. Samenstelling en bemensing in het DB en het AB

In hoofdstuk 2 gaan we verder in op de inhoudelijke context en de knelpunten die aanleiding vormden voor het traject van de bestuurlijke agenda 2020.

1.2 Opdracht aan Berenschot

De rol van Berenschot in dit traject was tweeledig. Enerzijds trad Berenschot op als procesbegeleider voor het traject van de Bestuurlijke Agenda. Anderzijds was Berenschot als inhoudelijk expert op het gebied van (uitvoering van) de Participatiewet en de Wsw.

De opdracht aan Berenschot luidde als volgt:

Het met Berenschot te doorlopen traject moet leiden tot een rapportage met daarin een beschrijving van de problematiek, de mogelijke oplossingen, de weging van de mogelijke oplossingen en een advies over de te kiezen oplossing. Er is draagvlak voor het advies bij de deelnemende gemeenten.

Uiteindelijk is de opdracht in vijf sporen uitgewerkt:

1. Financiële verdeling (incl. afspraken over klantgroepen)
2. Governance en aanpassing GR
3. Specificeren kosten uitvoering Wsw

4. Businesscasedenken
5. Ambtelijke overlegstructuren

1.3 Leeswijzer

Dit technisch bijlagenrapport is vormt integraal een bijlage bij het Eindrapport Bestuurlijke Agenda 2020 Werkzaam Rivierenland. In voorliggende rapportage focussen we op de inhoudelijke bespreking van de verschillende genoemde sporen en de technische uitwerking daarvan. In hoofdstuk 2 bespreken we de uitgangspunten die bij de oprichting van Werkzaam zijn gehanteerd en de ervaren knelpunten binnen de samenwerking in de GR.

Hoofdstukken 3 tot en met 5 bevatten de uitkomsten van spoor 1 en 3. In hoofdstuk 3 beschrijven we de uitgangspunten voor de oplossingsrichtingen, en welke scenario's onderzocht zijn. In hoofdstuk 4 gaan we in op de afweging in de keuze tussen de verschillende mogelijke scenario's. In hoofdstuk 5 is de voorkeursvariant verder uitgewerkt en toegelicht, zowel voor wat betreft de kosten voor de Wsw als de overige kosten.

In de hoofdstukken 6 tot en met 8 gaan we achtereenvolgens in op de overige sporen: de benodigde aanpassingen in de gemeenschappelijke regeling (hoofdstuk 6), het businesscase denken (hoofdstuk 7) en de ambtelijke overlegstructuur (hoofdstuk 8).

De conclusies en aanbevelingen zijn te vinden in het genoemde eindrapport.

NB.: het traject van de Bestuurlijke Agenda 2020 is parallel georganiseerd aan de reguliere bestuurlijke overleggen (AB en DB), om in alle rust en ruimte verschillende alternatieven te kunnen onderzoeken en tegen elkaar afwegen. Hiertoe is een voorbereidingscommissie (vanaf nu: BC) ingesteld. De keuzes die binnen de BC zijn gemaakt, hebben om die reden nog geen formele status als besluit, maar zijn steeds binnen dit traject gemaakt om voortgang te boeken en met een compleet voorstel te komen. Waar in deze rapportage wordt gesproken over standpunten van bestuurders / de BC, is dat nog niet noodzakelijkerwijs het standpunt van het college van de gemeenten die zij vertegenwoordigen. In 2021 worden gemaakte keuzes waar mogelijk omgezet in formele AB-besluiten, en waar nodig voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten (bijv. met betrekking tot het wijzigen van de GR).

2. Uitgangspunten en knelpunten in GR Werkzaam Rivierenland

In dit hoofdstuk besteden we meer aandacht aan de context en de ervaren knelpunten ten aanzien van de verschillende onderwerpen die binnen de bestuurlijke agenda 2020 centraal staan. We gaan eerst in op de uitgangspunten bij de start van Werkzaam, en de keuzes die daarbij zijn gemaakt ten aanzien van financiële verdeling en governance. Daarna gaan we achtereenvolgens in op de ervaren knelpunten met betrekking tot de financiële verdeling, de governance en de ambtelijke overlegstructuren.

Dit hoofdstuk komt grotendeels overeen met de startnotitie die in een eerdere fase van het traject van de bestuurlijke agenda is opgesteld. Waar nodig zijn punten iets uitvoeriger beschreven of aangevuld met relevante informatie. Dit om een correct en volledig beeld te schetsen van de relevante context en de urgentie van de bestuurlijke agenda 2020.

2.1 Uitgangspunten bij de start van Werkzaam Rivierenland

De belangrijkste reden om als gemeenten een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie op te richten was meer kwaliteit te kunnen leveren tegen minder kosten. De opdracht van Werkzaam Rivierenland is op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier de taken uitvoeren die de Participatiewet en aanverwante regelgeving met zich meebrengen. De missie van Werkzaam luidt als volgt:

Iedereen doet mee in de samenleving. Daar gelooft Werkzaam Rivierenland in. Werkzaam begeleidt mensen bij het vinden en behouden van werk. Wij versterken werkzoekenden, medewerkers en werkgevers bij het ontdekken, benutten en vergroten van talenten. Als het nodig is bieden we inkomensondersteuning of werk in een aangepaste omgeving.

Het beeld dat Werkzaam succesvol is met uitstroom naar werk en het voorkomen van instroom in de bijstand wordt in het BMC-rapport onderschreven op basis van (o.a.) de Divosa-benchmark. In het algemeen zijn de meeste stakeholders tevreden met de kwaliteit van de dienstverlening en de resultaten die worden gehaald.

2.1.1 Uitgangspunten voor de financiële verdeling

Ten aanzien van de financiële verdeling zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld bij oprichting van Werkzaam:

- Zo min mogelijk herverdeel-effecten;
- Weergave profijtbeginself;
- Eenvoudig;
- Toepasbaar voor alle gemeenten,
- Houdbaar (= langdurig toepasbaar).

In de aanvankelijke situatie werden de kosten als volgt verdeeld:

- Gemeenten betalen de volledige gerealiseerde bijstandsuitgaven aan Werkzaam.
- Gemeenten betalen de gerealiseerde loonkosten Wsw aan Werkzaam.
- Het Participatiebudget wordt door de gemeenten voor 95% overgedragen aan Werkzaam.
- De netto bedrijfsvoeringskosten (kosten minus omzet) worden op basis van de klantenaantallen (Wsw + bijstand) verdeeld.
- De inleenvergoeding wordt verdeeld naar rato van het relatieve aandeel in het Participatiebudget.

Aangezien de programmabudgetten een-op-een toegerekend worden aan de gemeenten is er sprake van beperkte solidariteit tussen de deelnemers. Een verdeelsystematiek gebaseerd op relatieve klantenaantallen sluit hierop aan.

Wat betreft het Participatiebudget: hier is voor gekozen omdat de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor klantprofiel 4 en hiervoor 5% van het P-budget ter beschikking hebben.

De inleenvergoeding is pas op een later moment geïntroduceerd. Naar aanleiding van discussie hierover en de evaluatie van Werkzaamheid is eind 2019 besloten daar voor 2020 een andere verdeling voor te hanteren, door de inleenvergoeding als onderdeel van de omzet te beschouwen. In september 2020 is besloten deze systematiek te continueren.

2.1.2 Uitgangspunten voor de governance

De governance is als volgt ingericht:

- De samenstelling van het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit één lid per deelnemende gemeente aangewezen door en uit de deelnemende colleges.
- Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit drie leden (inclusief de voorzitter) die benoemd zijn vanuit het AB. De voorzitter van het AB is tevens de voorzitter van het DB.
- Iedere gemeente heeft ongeacht grootte of participatie in de GR één stem in zowel AB als DB.

De gedachte was: 'één stem per deelnemende gemeente' doet recht aan het principe om zo min mogelijk onderscheid te maken tussen de deelnemende gemeenten. Daarbij geldt over het algemeen dat voorstellen worden aangenomen met een normale meerderheid van stemmen ('de helft plus één'). In een aantal gevallen is in de GR expliciet opgenomen dat unanimititeit vereist is, bijvoorbeeld bij toetreden of uittreden.

2.2 Ervaren knelpunten in de huidige inrichting

2.2.1 Knelpunten met betrekking tot de financiële verdeling

Een van de aanleidingen voor het traject dat de gemeenten doorlopen hebben, was onvrede over de financiële verdeling binnen (met name) de gemeente Tiel. Deze onvrede ontstond naar aanleiding van het invoeren van de inleenvergoeding.

In algemene zin is geconcludeerd dat de financiële verdeelsystematiek van Werkzaamheid Rivierenland niet consistent is. Het solidariteitsprincipe en profijtbeginsel lopen door elkaar: zo brengen gemeenten wel het volledige Participatiebudget in (m.u.v. 5% t.b.v. klantgroep 4), maar wordt het bijstandsbudget op basis van daadwerkelijke realisatie afgerekend. Dat leidt er in de praktijk toe dat Tiel het voordeel van een relatief hoog participatiebudget deelt met andere gemeenten, terwijl het tekort op het inkomensdeel voor eigen rekening komt. Dit geldt, zij het in mindere mate, ook voor Culemborg.

Het grote aandeel in het participatiebudget leidde er ook toe dat Tiel een (te) groot aandeel had in de inleenvergoeding. Hier is met ingang van 2020 een correctie op doorgevoerd.

Bij de evaluatie door BMC is geen gericht advies uitgebracht over de financiële verdeling. Wel werd geadviseerd om bij eventuele aanpassingen te kiezen voor een simpele, eenvoudig te interpreteren systematiek

2.2.2 Knelpunten met betrekking tot de governance

Het voornaamste knelpunt met betrekking tot de governance is dat deze niet aansluit bij de huidige financiële verdeling. De oorspronkelijke gedachte was dat 'één stem per deelnemende gemeente' recht doet aan het principe om zo min mogelijk onderscheid te maken tussen de deelnemende gemeenten. In de financiële verdeling is dat onderscheid er echter wel. De governance doet daarmee geen recht aan het verschil in inbreng én risico van de verschillende gemeenten binnen de GR. Dit is als zodanig benoemd in de door BMC uitgevoerde evaluatie. Met name Tiel ervaart problemen met de huidige governance, omdat kleinere gemeenten met een aanzienlijk kleiner financieel aandeel in Werkzaamheid gelijke invloed uit kunnen oefenen op de financiële keuzes. Tiel wijst daarbij met name op de totstandkoming van de inleenvergoeding.

BMC heeft bij de evaluatie diversie opties voorgesteld om de governance aan te passen. Bij het bespreken van de startnotitie is in de BC echter vastgesteld dat de ervaren problemen met betrekking tot de governance te sterk samenhangen met de financiële verdeling om daar afzonderlijk uitspraken over te doen.

2.2.3 Ambtelijke overlegstructuren

Gemeenten geven aan dat meer beleidsmatige invloed op het beleid van Werkzaam gewenst is. De huidige beleidsoverleggen met de gemeenten worden meestal als reactief (op bestuurs-stukken) ervaren. Ook de relatie tussen beleid en het financieel overleg is niet helder en werkt verwarrend. Aan de meerwaarde van het strategisch managementoverleg wordt getwijfeld; het gevoel bestaat dat hier zaken dubbel worden besproken ten opzichte van het beleidsoverleg. Ook qua samenstelling blijkt in de praktijk overlap met het beleidsoverleg.

BMC adviseerde in het evaluatierapport om het beleidsmatig overleg tussen gemeenten en Werkzaam te versterken, als ook de afstemming tussen het beleidsoverleg en het financieel overleg te verbeteren.

In hoofdstuk 8 staan we uitvoerig stil bij de ambtelijke overlegstructuren, de daarin ervaren knelpunten en de voorgestelde aanpassingen.

3. Uitgangspunten en mogelijke scenario's nieuwe verdeelsystematiek

In dit hoofdstuk gaan we in op de uitgangspunten die in de BC zijn afgesproken ten aanzien van de nieuwe verdeelsystematiek. Op basis daarvan zijn een aantal mogelijke scenario's geformuleerd. In dit hoofdstuk geven we een toelichting op de uitgangspunten voor de nieuwe verdeelsystematiek, en de mogelijke scenario's die op basis daarvan zijn voorgesteld. Daarna gaan we in op de afwegingen die ten grondslag lagen aan het kiezen van de verder uit te werken scenario's. Tot slot geven we een inhoudelijke beschrijving van de scenario's die verder zijn uitgewerkt (inclusief de subvarianten).

3.1 Uitgangspunten voor een nieuwe financiële verdeelsystematiek

In de bijeenkomst van de BC van 18 maart 2020 zijn de verschillende mogelijkheden voor een nieuwe verdeelsleutel voor de financiën van Werkzaam Riviereland verkend. In de basis zijn er twee uitgangspunten:

1. verdeling op basis van solidariteit en
2. verdeling op basis van het profijtbeginsel.

Bij verdeling op basis van solidariteit staat de gemeenschappelijkheid centraal. Het uitgangspunt is dat elke gemeente de rijksbudgetten inbrengt die voor de gemeenschappelijke taak beschikbaar worden gesteld, ongeacht of de gemeente een (toevallig) voor- of nadeel heeft op het specifieke budget. Bij de verdeling op basis van het profijtbeginsel, betalen gemeenten naar rato van de geleverde dienstverlening.

In het AB van Werkzaam is eerder reeds aangegeven ten aanzien van de huidige verdeelsystematiek, dat verschillende methoden door elkaar lopen en de verdeling daarmee niet consistent is. Een duidelijke keuze is belangrijk, omdat dat de basis biedt voor een consistent en rechtvaardig systeem.

Daarop aanvullend zijn de volgende criteria gebruikt om te komen tot een verdeelsleutel:

- *Eenvoud*: een eenvoudige systematiek leidt tot minder administratieve handelingen.
- *Transparantie*: de deelnemende gemeenten moeten de berekeningen zelf eenvoudig kunnen narekenen.
- *Robuust*: het systeem hoeft niet telkens bijgesteld te worden op basis van nieuwe ontwikkelingen.
- *Uitlegbaar*: de verdeelsleutel kan worden uitgelegd en worden verdedigd (niet te complex).
- *Draagvlak*: de verdeelsleutel kan op draagvlak rekenen bij de gemeenten (politiek, bestuurlijk en ambtelijk).

Bovenstaande criteria dienen als toetssteen, en moeten in samenhang met elkaar gezien worden. Daarnaast is aangegeven dat naast robuustheid ook enige flexibiliteit wenselijk is (o.a. in relatie tot draagvlak).

3.2 Verkenning mogelijke oplossingsrichtingen

Op basis van de ervaren knelpunten (zoals beschreven in de startnotitie; zie hoofdstuk 2), het gesprek daarover in de BC en de individuele gesprekken met de bestuurders, heeft Berenschot medio maart 2020 een eerste inventarisatie gemaakt van de mogelijke oplossingsrichtingen. Op hoofdlijnen leidde dat tot vier mogelijke scenario's:

	Solidariteit	Initieel model met technische verbeteringen	Profijtbeginsel	Cafetariamodel
Verdeel-systematiek	Als basis brengen gemeenten alle P-wet-budgetten in (BUIG, P-budgetten, cluster I&P Gemeentefonds) Exploitatiesaldo verdelen op basis van inwoners of cliënten	In elk geval de inleenvergoeding aanpassen (conform huidige oplossing) Mogelijk ook herijken bedrijfsvoeringskosten	Uitgangspunt: betalen naar rato van de dienstverlening die je ontvangt. In de praktijk vaak verdeling o.b.v. aantal cliënten of variaties daarop.	Exacte doorrekening van afgenomen diensten In feite DVO-constructie
Deelname	Uitgangspunt: volledige c.q. gelijke deelname door alle gemeenten Met name wenselijk voor Participatiewet	Geen aanpassingen ten opzichte van huidige situatie vereist Beperkt ruimte voor inbreng andere nieuwe taken (maakt verdeling ingewikkelder)	Uitgangspunt: volledige deelname door iedereen.	Naar eigen wens en inzicht Gemeenten kunnen breder takenpatten beleggen bij Werkzaam dan nu (bijv. BB/minima/SHV)
Stemverhouding / governance	Bij volledige solidariteit is één lid, één stem het meest voor de hand liggend bij exploitatie groter of gelijk nul. Gekwalificeerde meerderheid voor wijzigingen systeem	Gemeenten die niet deelnemen aan een onderdeel, stemmen op die taak niet mee Eventueel aanpassen stemverdeling	Naar rato van financiële inbreng (of variaties daarop) ligt het meest voor de hand.	Meest voor de hand liggende is om stemverhouding naar rato van (financieel) belang / afname van diensten te hanteren

Ten aanzien van deze scenario's zijn in de individuele gesprekken de volgende overwegingen gedeeld:

- Met betrekking tot de verdeelsystematiek:
 - De inleenvergoeding vergt in elk geval aanpassing; de aanpassing die voor 2020 tijdelijk is doorgevoerd lijkt werkbaar te zijn, dus zou gecontinueerd moeten worden. Tevens moet naar de definitie (en dus verdeling) van de bedrijfsvoeringskosten gekeken worden.
 - Het merendeel van de bestuurders staat open voor verkennen van de effecten van de variant 'volledige solidariteit'; bij bespreking geeft men aan dat nu nog onvoldoende in beeld is wat dat betekent, en de bestuurders vatten dit traject graag aan om dat nu goed in beeld te brengen.
 - Het merendeel van de bestuurders vreest dat toepassing van het profijtbeginsel geen oplossing vormt voor de ervaren knelpunten. De extreme variant cafetariamodel acht men niet wenselijk (bang voor juist nog meer discussie over de financiële verdeling).
- Met betrekking tot deelname binnen Werkzaam:
 - Een deel van de bestuurders uit voorkeur voor deelname aan alle onderdelen door alle deelnemers.
 - Dat geldt sterker voor Participatiewet en minder voor de Wsw.
 - Bij meerdere bestuurders wens / draagvlak om ook klantprofiel 4 onder te brengen bij Werkzaam.
- Met betrekking tot de governance:
 - De bestuurders zijn eensgezind over het feit dat de stemverhouding volgt uit keuzes t.a.v. deelname en financiële verdeling (governance moet een weergave zijn van belang en risico).
 - Uitbreiding van het DB en/of het AB wordt als onwenselijk gezien; het risico is dat het tot meer discussies leidt, en niemand verwacht dat hierin een oplossing voor de ervaren knelpunten ligt.

Deze bevindingen zijn op 18 maart 2020 met de BC besproken. Op basis daarvan zijn de overwegingen met betrekking tot de verschillende scenario's waar nodig aangescherpt of genuanceerd. Op basis van deze bespreking besloot de BC om twee scenario's verder uit te laten werken:

- Solidariteit
- Het initiële model met technische verbeteringen

Daarbij werd tevens gevraagd om per scenario rekening te houden met een aantal aspecten:

- Al dan niet volledige deelname van alle gemeenten aan zowel Participatiewet als Wsw.
- Al dan niet onderbrengen van klantgroep 4 bij Werkzaam (en dus ook resterende 5% van het P-budget).

3.3 Scenario's voor nieuwe financiële verdeelsystematiek

De volgende tabel toont de uitgangspunten voor de verdeling, uitgesplitst naar de verschillende budgetten c.q. uitgavencategorieën, zoals die nu worden toegepast (initieel model) en voor beide alternatieve scenario's (initieel model met technische verbeteringen en solidariteit).

Uitgavencategorie	Initieel model	Initieel model met technische verbetering	Solidariteit
Bijstand	Gemeenten betalen de feitelijk gemaakte kosten	Gemeenten betalen de feitelijk gemaakte kosten	Gemeenten dragen het bijstandsbudget over
Wsw	Gemeenten vergoeden de loonkosten Wsw	Gemeenten vergoeden de loonkosten Wsw	Gemeenten vergoeden de loonkosten Wsw
Participatie	Gemeenten dragen 95% van de ontvangen rijksbijdrage over	Gemeenten dragen 95% van de ontvangen rijksbijdrage over	Gemeenten dragen 95% van de ontvangen rijksbijdrage over
Bedrijfsvoering	Verdeling naar rato van het aantal klanten (Wsw, LKS, bijstand)	Verdeling naar rato van het aantal klanten (Wsw, LKS, bijstand)	Gemeenten dragen de betreffende rijksbijdrage uit het gemeentefonds over (cluster inkomen en participatie); de bedrijfsvoeringskosten m.b.t. de Wsw worden apart berekend en afgetrokken naar rato van het aantal Wsw'ers
Inleenvergoeding	Naar rato van het aandeel in de som van de participatiebudgetten.	0	0
Verschil met benodigd	0	0	Verdeling naar rato van het aantal klanten

Toelichting:

- *Initieel model*: Het initieel model laat de sleutel zien die tot en met 2019 werd toegepast (dus inclusief de inleenvergoeding). Het verschil met het voor de begroting benodigde bedrag is gelijk aan nul. Feitelijk fungeert de post bedrijfsvoering als sluitpost.
- *Initieel model met technische verbetering*: In deze sleutel wordt de inleenvergoeding meegenomen in de bedrijfsvoeringskosten. Daarom is de inleenvergoeding op nul gesteld.
- *Solidariteit*: In dit model dragen gemeenten hun budgetten die ze specifiek voor de Participatiewet ontvangen 1 op 1 over aan Werkzaam Rivierenland. Dat houdt per post het volgende in:
 - Het *bijstandsbudget* betreft de middelen die gemeenten specifiek ontvangen van de rijksoverheid voor het betalen van bijstandsuitkeringen.
 - In het solidariteitsmodel houden we de *financiering van de Wsw* zoals deze nu is. Gemeenten betalen de feitelijke loonkosten Wsw.
 - De *participatiemiddelen* gaan net zoals nu, voor 95% over naar WZR.

- Naast de overheveling van het bijstandsbudget, is een belangrijke maatregel dat de middelen die gemeenten krijgen voor de *bedrijfsvoering* van de Participatiewet (in het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds) worden overgeheveld naar WZR.
- Gemeenten ontvangen van het Rijk geen middelen voor de *inleenvergoeding*. Het over te hevelen bedrag staat daarom op nul.
- Er kan een *verschil ontstaan tussen de middelen die gemeenten ontvangen van het Rijk en de totale begroting van WZR*. Dit wordt verrekend naar rato van het aantal klanten (aantal bijstandsontvangers plus aantal Loonkostensubsidies; personen met bijstand én LKS tellen één keer mee).

3.4 Subvarianten

Als aanvulling op de genoemde scenario's zijn een aantal subvarianten in kaart gebracht:

- Voor de hoofdvarianten gold als uitgangspunt het dienstverleningspakket zoals bij aanvang van het traject. Diverse bestuurders gaven de wens aan om de activiteiten voor doelgroep klantprofiel 4 over te hevelen naar WZR. In dat geval gaat het participatiebudget voor deze groep (5% van het geheel) naar WZR, waardoor in de varianten 'technische verbetering' en 'solidariteit' in plaats van de huidige 95%, 100% van het participatiebudget wordt overgeheveld naar WZR.
- Thans voert Buren de Participatiewet uit voor Buren en Neder-Betuwe gezamenlijk. We berekenden de financiële gevolgen van de varianten 'technische verbetering' en 'solidariteit', waarbij het takenpakket van de Participatiewet voor alle gemeenten gelijk wordt. West Maas en Waal en Neder-Betuwe laten de (op termijn aflopende) Wsw geheel of gedeeltelijk elders uitvoeren. In de verschillende varianten veranderden we niets aan de verhoudingen ten aanzien van de Wsw.

4. Afweging tussen scenario's nieuwe verdeelsystematiek

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de argumentatie en inhoudelijke afweging ten aanzien van de verschillende scenario's voor een nieuwe financiële verdeelsystematiek. Daarbij gaan we eerst in op de meer algemene overwegingen ten aanzien van de verschillende uitgangspunten. Vervolgens koppelen we deze aan de specifieke context van Werkzaam Rivierenland.

4.1 Algemene overwegingen ten aanzien van de verschillende uitgangspunten

In deze paragraaf benoemen we de algemene voor- en nadelen van de verschillende uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de scenario's. Voor de volledigheid gaan we daarbij ook in op de voor- en nadelen van het profijtbeginsel, hoewel dat niet direct terugkomt in de onderzochte scenario's.

4.1.1 Overwegingen ten aanzien van het solidariteitsprincipe

Een financiële verdeling op basis van solidariteit – waarbij de Rijksbudgetten één op één worden overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie – heeft een aantal voordelen:

- Doordat de Rijksbudgetten die gemeenten ontvangen voor uitvoering van de Participatiewet en Wsw één op één worden overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie, wordt het geld besteedt aan de taken waar het voor bedoeld is. Daarmee is het systeem uitlegbaar, en leidt het tot transparantie: indien tekorten ontstaan bij de uitvoeringsorganisatie, vormen de Rijksbudgetten een goed kader om te toetsen waar de uitvoering uit de pas loopt met de budgetten en waar mogelijk op bijgestuurd moet worden.
- Omdat de daadwerkelijk ontvangen budgetten het uitgangspunt vormen voor de bijdrage van individuele gemeenten, in plaats van de realisaties, wordt het financiële risico minder. Tekorten worden in eerste instantie gedekt door overschotten bij andere gemeenten. Is er onder de streep nog steeds sprake van een tekort, dan wordt dit over meerdere deelnemers gespreid.
- Een verdeling op basis van solidariteit is eenvoudig en robuust.

Een mogelijk nadeel in algemene zin is dat eventuele overschotten op de budgetten worden verrekend met de eventuele tekorten van andere gemeenten; dit kan tot vragen leiden op lokaal niveau. Een ander mogelijk nadeel is dat een hoge mate van uniformiteit nodig is in de uitvoering.

4.1.2 Overwegingen ten aanzien van het profijtbeginsel

Een financiële verdeling op basis van het profijtbeginsel – gemeenten betalen voor wat ze afnemen – heeft eveneens een aantal voordelen:

- Een verdeling op basis van het profijtbeginsel is goed uitlegbaar; de individuele gemeente betaalt immers voor wat het afneemt. Daarmee houdt het sterk de regie op de eigen financiën.
- Een verdeling op basis van het profijtbeginsel maakt maatwerk makkelijker in te passen binnen regionale samenwerking. Gemeenten betalen immers voor wat ze afnemen, en de uitvoeringsorganisatie kan de risico's die verbonden zijn aan de afzonderlijke activiteiten redelijkerwijs doorrekenen in de bijdragen die aan de gemeenten gevraagd worden.

Verdeling op basis van het profijtbeginsel heeft ook een aantal nadelen:

- Het bepalen van een redelijke prijs voor de afgenomen dienstverlening kan tot discussies en onenigheid leiden. Zo kan bijvoorbeeld onenigheid ontstaan over hoe de overheadkosten toegerekend moeten worden aan de verschillende afgenomen diensten.

- Dat gemeenten zelf regie houden op de financiën, heeft ook een keerzijde: de risico's zijn in dit model ook voor rekening van de individuele gemeenten. Met name op het bijstandsbudget leidt dit soms tot overschotten, maar regelmatig ook tot (forse) tekorten.
- Indien in verregaande mate voor maatwerk gekozen wordt, worden de schaalvoordelen van samenwerking teniet gedaan. Voor elke individuele gemeente zullen dan afzonderlijke werkprocessen ingericht moeten worden. Het risico is dat de kosten daardoor oplopen, en eerder fouten worden gemaakt in de uitvoering.

4.1.3 Overwegingen ten aanzien van hybride varianten

Een meer hybride systematiek in de financiële verdeling is ook mogelijk. Dat kan – afhankelijk van de context – een voordeel bieden hebben: door af te wijken van een strikte benadering op basis van solidariteit of profijtbeginsel, kan tegemoet gekomen worden aan wensen van individuele gemeenten ten behoeve van het draagvlak voor de samenwerking. Zeker bij het aanpassen van een bestaande verdeling kan een rechtlijnige benadering leiden tot forse herverdeeleffecten, en kan het wenselijk zijn om op bepaalde punten af te wijken van het uitgangsprincipe. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om op alle budgetten solidair te zijn, met uitzondering van het bijstandsbudget.

Het grootste nadeel van een hybride variant is dat het minder eenduidig is, en daarmee eerder vatbaar voor discussie. Wanneer een bepaalde gemeente nadeel heeft bij de huidige afspraken, kan dat aangegrepen worden om ook op andere punten aan het model te gaan sleutelen. Dat maakt het model minder robuust, en is er ook een groot risico dat het op den duur niet meer uitlegbaar is. Dat kan uiteindelijk leiden tot een verdeling die onrechtvaardig is of als onrechtvaardig wordt ervaren.

4.2 Overwegingen in de context van Werkzaam Rivierenland

In een eerder stadium was door meerderheid van de gemeenten reeds aangegeven dat het profijtbeginsel als onwenselijke denkrichting werd gezien. Alleen de bestuurder van West Maas en Waal was voorstander van dit model. Bij de overwegingen in de context van Werkzaam gaan we dus met name in op de argumentatie voor de solidariteitsvariant en de argumentatie voor het initiële model met technische verbeteringen (wat in feite een hybride model is).

4.2.1 Argumenten voor solidariteit

Een aantal bestuurders is (sterk) voorstander van de solidariteitsvariant. Daar kunnen de volgende argumenten voor gebruikt worden:

- Werkzaam heeft zich in de afgelopen vijf jaar bewezen; er worden goede resultaten neergezet, en als collectief hebben we bereikt wat we niet als afzonderlijke gemeenten hadden kunnen bereiken. Destijds is dus de juiste keuze gemaakt om samen te gaan werken. Nu is de tijd om de laatste belemmeringen in die samenwerking – namelijk terugkerende discussies over de verdeling – weg te nemen.
- Als je echt wil samenwerken, is solidariteit de meest voor de hand liggende optie. Als je elkaar weet te vinden en kunt samenwerken als het goed gaat, moet dat ook kunnen als het minder gaat. De huidige hybride mix is steeds meer tot last, en leidt af van waar het echt om gaat.
- De hoop en verwachting dat dit een oplossing is voor de terugkerende discussies over de verdeling en de governance, en daarmee ruimte schept om volledig te focussen op de gezamenlijke doelstelling van Werkzaam: meer mensen doen mee middels werk en participatie.
- Daarmee kan de stap naar volledige solidariteit meer continuïteit brengen. Financiële risico's worden gespreid omdat schommelingen in het BUIG-budget collectief worden opgevangen.

Een algemeen voordeel van het scenario solidariteit dat we al benoemden, is dat jaarlijkse fluctuaties in het BUIG-budget voor individuele gemeenten worden gedempt. Het financieel risico per gemeente neemt daardoor af. Dat laten we zien in de volgende tabel.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Culemborg	-	-	-	-	+	+
Maasdriel	--	--	--	-	-	+
Tiel	--	--	--	--	-	-
West Maas en Waal	--	--	--	-	++	+
West-Betuwe	--	-	--	-	+	++
Zaltbommel	-	--	--	-	+	++

De tabel toont het teken van de jaarlijkse saldi van de individuele gemeenten¹. Een tekort van meer dan 7,5% is in donker rood aangegeven. Een tekort van minder dan 7,5% is licht rood. Een positief saldo van minder dan 7,5% is licht groen. Een positief saldo van meer dan 7,5% is donker groen. De conclusie is dat het saldo van jaar tot jaar flink kan verschillen. Alle gemeenten hadden sinds de oprichting van Werkzaam zowel positieve als negatieve saldi.

4.2.2 Argumenten voor het initiële model met technische verbeteringen

Met name de bestuurders van gemeenten die niet volledig in Werkzaam participeren (Buren, Neder-Betuwe en West Maas en Waal) zien bezwaren in de solidariteitsvariant. De bestuurders van Buren en Neder-Betuwe spreken de voorkeur uit voor het initiële model met technische verbeteringen, waarbij Buren en Neder-Betuwe alleen voor de Wsw blijven deelnemen. Daarvoor voeren zij de volgende argumenten en overwegingen aan:

- De gemeenten zijn tevreden over de huidige uitvoering van de Participatiewet; dat geldt ook voor de klanten van beide gemeenten. Een overstap naar Werkzaam is vanuit dat oogpunt niet van meerwaarde.
- Deelname aan Werkzaam voor de Participatiewet leidt bij de gemeenten Buren en Neder-Betuwe tot hogere kosten. Met name in de solidariteitsvariant, waarbij de gemeenten individueel geen voordeel meer hebben bij het huidige overschot op de BUIG. De bestuurders verwachten niet dat ze politieke steun kunnen krijgen voor deze extra kosten.

De bestuurders van beide gemeenten benadrukken dat dit niet afdoet aan de waardering voor de inzet en resultaten van Werkzaam.

4.3 Conclusie

In het licht van de aanleiding voor de bestuurlijke agenda 2020 en de ervaren knelpunten in de huidige systematiek, als ook met oog op draagvlak bij de bestuurders, is in de BC van 16 juli 2020 de volgende keuze gemaakt:

- Zes bestuurders gaan verder het gesprek aan over de uitwerking en toepassing van het scenario solidariteit. Het betreft de bestuurders van de gemeenten die ook de Participatiewet door Werkzaam laten uitvoeren.
- Dat betekent dat Buren en Neder-Betuwe een aparte status binnen de GR krijgen; er zal een kostprijs berekend worden voor de uitvoering van de Wsw, die naar rato van het aantal Wsw-medewerkers bij Buren en Neder-Betuwe in rekening gebracht zal worden.

¹ In de jaren 2014 tot en met 2018 wordt voor West Betuwe het saldo van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaard gezamenlijk genomen.

5. Uitwerking toekomstige financiële verdeelsystematiek

In dit hoofdstuk werken we de toekomstige financiële verdeelsystematiek voor Werkzaam Rivierenland uit, gebaseerd op de uitgangspunten en gemaakte keuzes zoals die in voorgaande hoofdstukken zijn beschreven.

We laten zien hoe de huidige bijdragen aan Werkzaam Rivierenland worden verdeeld en hoe de bijdragen worden verdeeld conform de toekomstige verdeelsystematiek (was/wordt tabel). Daarna gaan we dieper in op de berekening van de Wsw-bijdrage. Vervolgens berekenen we de financiële consequenties van de voorkeursvariant en gaan we in op de jaarlijkse financiële consequenties bij geleidelijke ingroei van de huidige situatie naar de voorkeursvariant. Tot slot staan we stil bij de mogelijke gemeenschappelijke uitvoering van klantgroep 4.

5.1 Nieuwe verdeelsystematiek ten opzichte van huidige verdeling

Gemeenten ontvangen budgetten vanuit de Rijksoverheid, die specifiek aan de Wsw en de Participatiewet kunnen worden toegerekend. Deze budgetten vormen in de toekomstige financiële basis als uitgangspunt. In de volgende tabel laten we zien hoe de gemeentelijke bijdragen thans worden berekend en hoe die in de toekomst worden berekend uitgaande van het scenario solidariteit.

Bijdrageonderdeel	Was	Wordt
Bijstand	De vergoedingen voor bijstand worden momenteel op basis van realisaties afgerekend met de deelnemende gemeenten.	Gemeenten brengen hun volledige bijstandsbudget (BUIG) in voor de verdeling van de gemeentelijke bijdragen.
Re-integratie	Gemeenten hevelen 95% van hun re-integratiebudgetten over, zoals opgenomen in het gemeentefonds (integratie-uitkering sociaal domein en cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds) 5% van de budgetten blijft achter bij de gemeenten voor de financiering van de re-integratie van klantgroep 4, waarvoor de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn.	Deze systematiek verandert niet.
Wsw	Gemeenten vergoeden de Wsw-loonkosten die specifiek voor hun gemeente worden gemaakt. Voorts telt het aantal Wsw'ers mee voor de verdeling van de totale bedrijfsvoeringskosten (zie ook de volgende post).	Gemeenten vergoeden evenals in het huidige systeem, de Wsw-loonkosten. Daarnaast betalen ze een vergoeding voor de bedrijfskosten die specifiek aan de Wsw kunnen worden toegerekend, verminderd met de bedrijfsopbrengsten die aan de Wsw kunnen worden toegerekend. Gemeenten die naast de Wsw niet voor de Participatiewet participeren in de samenwerking, betalen een toeslag van jaarlijks nominaal €1.000,- per Wsw'er per jaar. De toeslag wordt niet geïndexeerd.
Uitvoering Participatiewet	Gemeenten betalen een bijdrage voor de bedrijfsvoering naar rato van het aantal cliënten. Het aantal cliënten is gelijk aan de som van het aantal bijstandsgerechtigden, mensen met een loonkostensubsidie en Wsw-eren.	Gemeenten brengen het basisbedrag voor de uitvoering in, dat zij ontvangen via het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds. De berekeningssystematiek wordt gebaseerd op LIAS PAUW.

Bijdrageonderdeel	Was	Wordt
Verskil met de totale (netto) uitgaven van WZR	Het totaal van de bedragen hiervoor telt op tot het totale bedrag op de begroting van Werkzaam. Er is dus geen verschil met het totaal bedrag op de begroting.	Op de onderdelen hiervoor kunnen verschillen ontstaan tussen het bedrag dat gemeenten inbrengen vanuit de rijksvergoeding en het bedrag dat gerealiseerd wordt op de begroting van WZR. Het totaal van deze verschillen wordt verdeeld op basis van het aantal cliënten (som van aantal bijstandsgerechtigden en aantal loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet).
Totaal gemeentelijke bijdrage	De bedragen hierboven tellen op tot het totaal aan gemeentelijke bijdragen.	De bedragen hierboven tellen op tot het totaal aan gemeentelijke bijdragen.

In de bovenstaande tabel laten we zien dat de rijksbudgetten worden ingebracht in de berekening van de gemeentelijke bijdragen. Het totaal leidt tot een verschil met de werkelijke netto kosten van WZR. Dat bedrag kan groter (rijksbudgetten zijn lager dan de begroting) of kleiner (rijksbudgetten zijn hoger dan de begroting) zijn dan nul. Het verschil moet worden verdeeld. De Participatiewet is gericht op de doelgroep van de Participatiewet, die bestaat uit mensen in de bijstandsuitkering en mensen die aan de slag zijn met een loonkostensubsidie. Het verschil wordt naar rato van het aantal klanten (bijstand plus loonkostensubsidie) verdeeld over de gemeenten. De aantallen die worden gehanteerd worden ontleend aan de septembercirculaire van het lopende begrotingsjaar.

Bij de bedragen hiervoor gaat het om de vergoeding van de taken die gemeenschappelijk worden uitgevoerd, op grond van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast blijft het mogelijk dat gemeenten taken bij WZR onderbrengen buiten de GR om. Hierover worden bilaterale afspraken gemaakt tussen de GR en de individuele gemeente. De betreffende gemeenten betalen conform de gemaakte afspraken een vergoeding aan WZR.

Herziening gemeentefonds

Het voornemen van het kabinet is om het gemeentefonds per 2022 te herzien. Het kabinet wil hierover in december 2020 besluiten nemen. De vraag is of dat lukt. In dat geval wordt de herziening later doorgevoerd. De vraag is of en zo ja welke gevolgen dat heeft voor de voorkeursvariant voor de financiering van WZR. In bijlage 2 hebben we op een rij gezet wat de mogelijke gevolgen zijn van de herziening van het gemeentefonds voor de financiering in de voorkeursvariant.

5.2 Specificatie toekomstige berekening bijdrage Wsw

We gaan dieper in op de bijdrage voor de Wsw. De bijdrage Wsw per gemeente wordt berekend op basis van de (netto) kosten die aan de Wsw kunnen worden toegerekend. De berekening vindt voor elke gemeente in WZR op dezelfde manier plaats. Het bedrag voor West Maas en Waal is gelijk aan nul, omdat de Wsw'ers van deze gemeente werkzaam bij het Werkbedrijf van het Rijk van Nijmegen. Buren en Neder-Betuwe betalen in de verdeelsleutel alleen een bijdrage voor de Wsw, omdat deze gemeenten niet participeren in de samenwerking op het terrein van de Participatiewet.

Gemeenten betalen de loonkosten Wsw en de aan de Wsw toegerekende bedrijfskosten. Daar wordt de aan de Wsw toegerekende omzet van afgetrokken (voor de precieze wijze van berekening, verwijzen we naar de bijlage).

Gemeenten Buren en Neder-Betuwe betalen een toeslag. Afgesproken is dat de gemeenten die de Wsw laten uitvoeren door WZR en niet participeren in de uitvoering van de Participatiewet een toeslag betalen van €1.000,- per Wsw'er. Deze toeslag wordt betaald omdat de betreffende gemeenten voordeel hebben van de gemeenschappelijke uitvoering in WZR, maar daar geen directe bijdrage aan leveren (schaalvoordeel, afwenden frictiekosten als gevolg van de krimp Wsw). In onderzoek van Cedric (2013) is berekend dat rekening gehouden moet worden met extra kosten van 1500 euro per Wsw'er als het SW-bedrijf krimpt, zonder compensatie vanuit de nieuwe taken in de Participatiewet. Door een toeslag van 1000 euro per Wsw'er wordt het berekende voordeel

voor Buren en Neder-Betuwe gedeeld met de zes gemeenten die er voor kozen om de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw regionaal te bundelen.

5.3 Financiële effecten nieuwe verdeling tegenover huidige verdeling

De verdeelsleutel volgens het scenario solidariteit leidt ertoe dat sommige gemeenten meer en andere gemeenten minder gaan betalen dan in de huidige verdeelsleutel. Deze zogenoemde herverdeeleeffecten staan in de volgende tabel. We gaan uit van de vastgestelde begroting bij Burap 2020². De tabel laat het effect zien in duizend euro per gemeente en het effect als percentage van de huidige gemeentelijke bijdrage.

	Herverdeeleffect (€1.000,-)	% van huidige bijdrage
Buren	-59	-2,6%
Culemborg	-45	-0,3%
Maasdriel	62	0,9%
Neder-Betuwe	-33	-2,4%
Tiel	-227	-0,7%
West Maas en Waal	143	3,4%
West-Betuwe	163	1,2%
Zaltbommel	-4	0,0%
<i>Totaal</i>	<i>0</i>	<i>--</i>

Het herverdeeleffect: laat het verschil zien tussen de bijdrage volgens de voorkeursvariant en de bijdrage berekend volgens de huidige verdeelsleutel. In totaal betalen de gemeenten hetzelfde als nu. Daarom is de som van de herverdeeleffecten gelijk aan nul. Sommige gemeenten gaan bij toepassing van het voorkeursscenario meer betalen (een +) en andere gemeenten gaan minder betalen (een -).

De belangrijkste verklaring voor de verschillen is dat voor de bedrijfsvoeringskosten het cluster inkomen en participatie vanuit de algemene uitkering in het gemeentefonds wordt ingebracht. In dit budget wordt rekening gehouden met schaalvoordelen. Dat betekent dat een gemeente met relatief weinig bijstandsgerechtigden per bijstandsgerechtigde meer budget ontvangt dan een gemeente met relatief veel bijstandsgerechtigden. In de huidige systematiek worden de bedrijfsvoeringskosten verdeeld naar rato van het aantal cliënten. Dat betekent dat alle gemeenten feitelijk een min of meer gelijk bedrag per bijstandsgerechtigde betalen. Met andere woorden, in de huidige systematiek draagt de ene gemeente (met relatief veel bijstandsgerechtigden) ten laste van het beschikbare rijksbudget meer af aan WZR dan de andere gemeente (met relatief weinig bijstandsgerechtigden). Dat wordt in de voorkeursvariant recht getrokken.

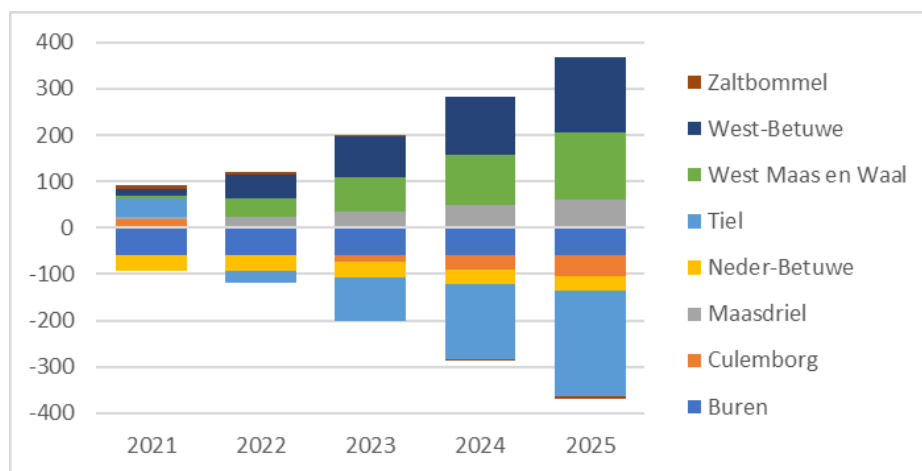
5.4 Ingroeimodel van huidige naar nieuwe verdeelsystematiek

De gemeenten in de regio van WZR geven er de voorkeur aan om de voorkeursvariant niet direct, maar in vier jaar, te beginnen in 2022 in te voeren. De systematiek voor de Wsw wordt meteen in 2021 toegepast. Dat leidt ertoe dat de herverdeeleffecten zoals hiervoor berekend, geleidelijk worden geëffectueerd, conform volgende fasering:

² Incidentele kosten en opbrengsten als gevolg van Corona laten we buiten beschouwing.

Jaar	Verdeling Wsw	Verdeling Participatiewet
2021	100% volgens nieuwe verdeling	100% volgens huidige verdeling
2022	100% volgens nieuwe verdeling	75% volgens huidige verdeling / 25% volgens nieuwe verdeling
2023	100% volgens nieuwe verdeling	50% volgens huidige verdeling / 50% volgens nieuwe verdeling
2024	100% volgens nieuwe verdeling	25% volgens huidige verdeling / 75% volgens nieuwe verdeling
2025	100% volgens nieuwe verdeling	100% volgens nieuwe verdeling

Om een indruk te geven van de orde van grootte van het herverdeeeffect de komende jaren, hebben we die op basis van de bestuursrapportage 2020 van Werkzaam Rivierenland doorgerekend naar komende jaren. De volgende grafiek laat de jaarlijkse herverdeeeffecten in euro's zien. NB.: het betreft hier indicatieve bedragen, de precieze bedragen zullen t.z.t. blijken uit de begroting van Werkzaam Rivierenland.

5.5 Overgang klantgroep 4 naar Werkzaam

Gemeenten die de Participatiewet door Werkzaam Rivierenland laten uitvoeren zijn tot op heden nog zelf verantwoordelijk voor de "niet op toeleiding naar werk gerichte begeleiding van werkzoekenden uit klantgroep 4" (de doelgroep met de grootste afstand tot werk). Daarvoor blijft nu 5% van het re-integratiebudget achter bij de gemeenten, en ontplooiën gemeenten individuele activiteiten.

Als onderdeel van de Bestuurlijke Agenda is ook gekeken naar het overhevelen van deze dienstverlening naar Werkzaam Rivierenland. Het voordeel hiervan is dat ook op deze taak efficiencyvoordelen behaald kunnen worden, en de doorstroom naar een ander klantprofiel (en daarmee uiteindelijk begeleiding richting werk) bevorderd kan worden. De gehele uitvoering van de Participatiewet vindt dan voor de deelnemende gemeenten vanuit één organisatie plaats.

Omdat gemeenten op dit moment verschillend omgaan met deze dienstverlening, bleek het niet haalbaar om deze overstap voor alle gemeenten op hetzelfde moment te realiseren. De gemeenten West Maas en Waal en West Betuwe zijn al in gesprek met Werkzaam over een zo spoedig mogelijke overstap. Andere gemeenten hebben meer tijd nodig om lokale activiteiten op een goede manier af te kunnen bouwen. Hier zal per gemeente maatwerk in nodig zijn, in overleg met Werkzaam. Het streven is dat de betreffende gemeenten uiterlijk in 2024 deze dienstverlening door Werkzaam laten uitvoeren.

Het uitgangspunt bij het overdragen van de dienstverlening is dat Werkzaam Rivierenland alleen de doelgroep overneemt, en geen fte's of materiële zaken ten behoeve van deze doelgroep. Daarbij moet wel een gesprek gevoerd worden over de randvoorwaarden en precieze dienstverlening van Werkzaam voor deze groep en hoe lokale initiatieven daarin een plek krijgen.

6. Gevolgen voor de gemeenschappelijke regeling

De uitkomsten van de bestuurlijke agenda 2020 vragen op een aantal punten aanpassing van de GR van Werkzaam Riviereland. Berenschot is gevraagd deze punten nader uit te werken en voorstellen te doen die voor het bestuur van Werkzaam (AB en DB) relevant zijn met oog op de uitkomsten van de bestuurlijke agenda 2020. Het betreft de wijze waarop de financiële verdeling wordt opgenomen in de GR, en de stemverhouding binnen het AB.

Aan Berenschot is gevraagd om de tekst van de GR Werkzaam daarbij ook direct te screenen op omissies, (feitelijke / juridische) onjuistheden en andere kleine voorstellen tot aanpassingen van de GR tekst. Deze zijn eveneens opgenomen in dit hoofdstuk.

6.1 Wijze waarop de verdeelsystematiek wordt opgenomen in de GR

Er zijn verschillende manieren om de financiële verdeelsystematiek op te nemen in de GR, variërend van een zeer algemene formulering tot een uiterst gedetailleerde. Bij een algemenere formulering is er meer ruimte voor het AB voor een eigen interpretatie van de verdeling bij het jaarlijks vaststellen van de begroting. Bij een uiterst gedetailleerde formulering is het risico dat bij een kleine aanpassing (bijv. in wet- of regelgeving) al een GR-wijziging nodig is.

Met oog voor de context van Werkzaam Riviereland adviseren we om te kiezen voor een toelichting die duidelijk en robuust genoeg is om discussie over de toepassing ervan zoveel mogelijk te voorkomen. Dat betekent dat het uitgangspunt van solidariteit en het hanteren van de Rijksbudgetten als leidraad voor de verdeling daarin, helder wordt toegelicht in de GR. De technische uitwerking wordt niet opgenomen in de GR. Deze benadering is transparant en robuust, maar biedt nog ruimte om technische aanpassingen of specificaties op bestuurlijk niveau vast te stellen. De BC heeft dit advies op 3 december 2020 overgenomen.

Separaat is een wijzigingsvoorstel voor de GR opgenomen waarin dit is verwerkt.

6.2 De stemverhouding binnen het AB

Een tweede aandachtspunt bij het aanpassen van de GR betreft de stemverhouding binnen het AB. Daarbij geldt als belangrijke opmerking vooraf dat de Wgr ervan uitgaat dat elk AB lid een stem heeft. Alle leden van de gemeenschappelijke regeling zijn namelijk verantwoordelijk voor de instandhouding daarvan, ongeacht of leden voor alle of een deel van de taken deelnemen.

Zoals bij de eerste uitwerking van de verschillende scenario's voor de financiële verdeling reeds is aangegeven, is het uitgangspunt van 'één persoon één stem' de meest passende stemverhouding bij een financiële verdeling die gebaseerd is op het solidariteitsprincipe (immers, de ingebrachte middelen én de daaraan gekoppelde verantwoordelijkheden in de uitvoering worden als één geheel beschouwd).

In lijn met de wensen van de BC om de stemverhouding eenvoudig en werkbaar te houden, adviseren we om het basisprincipe van 'één persoon, één stem' te handhaven. In het traject van de bestuurlijke agenda is uiteindelijk tot een gezamenlijke oplossing voor de toekomstige verdeelsystematiek gekomen. Wanneer deze in de GR wordt vastgelegd (waar instemming met unanimititeit voor nodig is) is dit voldoende waarborg naar de toekomst dat een enkele gemeente niet overruled kan worden bij financieel ingrijpende besluiten. De BC heeft dit advies op 3 december 2020 overgenomen.

6.3 ‘Opschonen’ GR

Onderstaande voorstellen betreffen kleinere wijzigingen in de GR, die geen al te grote impact hebben op de praktijk. Aangezien de GR nu gewijzigd wordt, is het aan te raden deze aanpassingen over te nemen zodat de GR weer up-to-date is.

Artikel	Opmerkingen
Art. 1 lid 2	Onder openbaar lichaam worden AB, DB, voorzitter en medewerkers bedoeld. Indien dit strikt wordt toegepast dan zijn er een aantal ‘rare’ constatering: • De deelnemers kunnen hun bevoegdheden overdragen aan medewerkers • Deelnemers kunnen taken onderbrengen bij de voorzitter of medewerkers • Kunnen de voorzitter of medewerkers deelnemen in een andere rechtspersoon • etc. Dit lid komt voort uit de ontstaansgeschiedenis van Werkzaak, maar is intussen niet meer relevant. Voorstel om lid 2 te verwijderen (of aan te passen zodanig dat het functioneel past).
Art. 6 onderdeel d	‘bestuurscommissies (indien ingesteld)’; Verwijzing maken naar art. 19 waarin is opgenomen dat commissies ingesteld kunnen worden: bestuurscommissies als bedoeld in art. 19 van de regeling
Art. 10 lid 2	I.p.v. de opsomming onder a-d heeft het de voorkeur om te verwijzen naar de Wgr zelf, in het bijzonder art. 33a.
Art. 18	Staken de stemmen (in het DB) dan is de stem van de voorzitter doorslaggevend. Een heroverweging van deze bepaling is aan te bevelen. De voorzitter van het DB is ook voorzitter van het AB en de voorzitter heeft daarmee een bepaalde mate van doordrukingsmacht vanuit het DB naar het AB en de besluitvorming in het AB. (zie ook art. 20 lid 2 GR Werkzaak waarin staat dat de voorzitter de stukken van het DB ondertekent)
Art. 25	Artikel verwijderen, stamt nog uit de fase dat Werkzaak net gestart was.
Art. 39 en 40 lid 2	Kan verwijderd worden, betreft bepaling m.b.t. de overgangssituatie 2016.

7. Businesscase denken

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de achterliggende gedachte van het businesscase-denken ten aanzien van de begroting van Werkzaam Rivierenland, en op welke manier dat kan worden ingericht.

De kern van het businesscase denken is dat de begroting van Werkzaam Rivierenland een inhoudelijke indeling kent die zowel de financiële als de inhoudelijke sturing van de gemeenten op WZR maximaal ondersteunt. De begrotingsindeling sluit aan bij de indeling die de rijksoverheid hanteert voor het verstrekken van rijksbijdragen. De indeling sluit bovendien aan bij de structuur van de berekening van de gemeentelijke bijdragen. Per begrotingsonderdeel is het van belang dat zowel de prijs- als de hoeveelheidscomponenten van de begrote bedragen worden gepresenteerd.

Het basisprincipe van het businesscase-denken is eenvoudig: de begroting wordt ingericht langs de verschillende doelgroepen en geldstromen die vanuit het Rijk komen en daarmee de berekening van de gemeentelijke bijdragen conform de hiervoor gepresenteerde voorkeursvariant. We hebben het dan over de volgende onderdelen:

1. Uitkeringen en loonkostensubsidies
 - a. BUIG-budget
 - b. Overige uitkeringen (Bbz en bijzondere bijstand)
2. Wsw
3. Uitvoeringskosten
4. Re-integratie
 - a. Uitvoeringskosten re-integratie
 - b. Begeleiding regulier (voormalig Wajong en 'nieuw regulier')
 - c. Nieuw beschut

In dit memo geven we achtereenvolgens op bovenstaande aspecten een korte toelichting hoe via deze geldstromen / begrotingsposten gestuurd en gemonitord kan worden.

7.2 Uitkeringen

Een grote uitgavenpost van WZR wordt gevormd door de uitkeringen en de loonkostensubsidies. Belangrijk in dit onderdeel is dat gemeenten zich een beeld kunnen vormen van de ontwikkeling van de bijstandsuitgaven en het aantal bijstandsuitkeringen en het aantal loonkostensubsidies en hoe deze aantallen zich verhouden ten opzichte van referentiecijfers. Referentiecijfers zijn: landelijke ontwikkelingen, ontwikkelingen in vergelijkbare gemeenten en regio's en de aantallen die het ministerie van SZW berekend voor het berekenen van de bijstandsbudgetten.

Belangrijke indicatoren naast de standcijfers, zijn de instroom en de uitstroom. Tevens zou nagedacht moeten worden over de preventiequote: het aantal mensen dat een aanvraag doet voor een uitkering minus het aantal toegekende uitkeringen gedeeld door het totaal aantal aanvragen.

7.2.1 BUIG-budget

Gemeenten ontvangen vanuit het rijk middelen voor het betalen van de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. In de voorkeursvariant hiervoor wordt het BUIG-budget ingebracht in de berekening van de gemeentelijke bijdragen. In het businesscase denken komt er één begrotingspost waarin alle bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies zijn opgenomen.

De volgende kengetallen zijn hierbij van belang:

- Saldo op het BUIG-budget (met inbegrip van kosten LKS)
- Aantal uitkeringen
- Aantal loonkostensubsidies
 - Aantal met een dienstbetrekking bij WZR
 - Aantal met een dienstbetrekking bij derden.
- Gemiddelde prijs per uitkering
- Gemiddelde loonkostensubsidie en gemiddelde loonwaarde

Het saldo op het BUIG-budget is slechts beperkt bruikbaar als prestatie-indicator, omdat het BUIG-budget fluctueert. Betere prestatie-indicatoren zijn daarom:

- De bijstandsdichtheid
- De gemiddelde prijs per uitkering

De bijstandsdichtheid kan vergeleken worden met een referentiegroep middels openbare data van het CBS. De gemiddelde prijs per uitkering kan vergeleken worden op basis van data die SZW beschikbaar stelt. De gemiddelde prijs per uitkering is bovendien te beïnvloeden, o.a. middels sturen op deeltijdwerk en middels terugvordering.

Ten behoeve van de begroting kunnen ramingen gemaakt worden van de bijstandsdichtheid en de gemiddelde prijs per uitkering. Hierop kan gedurende het jaar dan op gemonitord en waar nodig bijgestuurd worden.

7.2.2 Overige uitkeringen

De overige uitkeringen betreffen Bbz-kredieten en bijzondere bijstand. Op het geheel van de begroting gaat het hier om beperkte aantallen en bedragen. De betalingen per gemeente worden één op één afgerekend.

7.3 Wsw

Van belang hier zijn de aantallen, het rijksbudget³, de Wsw-loonkosten en het zogenoemde operationeel resultaat. Deze zouden gevolgd moeten worden en moeten worden afgezet tegen landelijke ontwikkelingen en benchmarks (sectorinformatie Cedris). Tevens is van belang om intern, werken op locatie, deta en begeleid werken in beeld te hebben. Hierover bestaat eveneens benchmarkmateriaal.

De stuurbaarheid van de Wsw is beperkt. De volumeontwikkeling en salariskosten zijn nauwelijks of niet beïnvloedbaar (ervan uitgaande dat de cao wordt gevolgd). Het operationeel resultaat is wel beïnvloedbaar. Daarop zou met name moeten worden gestuurd.

De gemeentelijke bijdragen zijn bij voorkeur te berekenen aan de hand van de informatie in de begroting.

7.4 Uitvoeringskosten Participatiewet

Vaak worden de uitvoeringskosten van de Participatiewet apart in beeld gebracht. Het gaat om het uitkeringsbeheer en om klantbegeleiding. In de begroting van WZR staan momenteel bij inkomensondersteuning de uitvoeringskosten sociale recherche, invorderingskosten en onderzoekskosten Bbz. Feitelijk zijn dit uitvoeringskosten en moeten deze worden meegenomen in het totaal van de uitvoeringskosten. Ons advies is om alle uitvoeringskosten gericht op inkomen op te nemen onder een aparte kop 'uitvoering inkomen'.

³ Gemeenten rekenen de Wsw af op basis van werkelijke kosten. Inzicht in de rijksbijdrage en de gemeentelijke bijdrage Wsw biedt gemeenten het inzicht in hoeverre het rijksbudget toereikend is voor het betalen van de gemeentelijke bijdrage dan wel dat gemeenten er op moeten toeleggen.

Deze post correspondeert met de uitvoeringsmiddelen in het cluster inkomen en participatie. De werkelijke uitvoeringskosten en het bedrag voor uitvoering in het cluster inkomen en participatie zouden in de begroting tegen elkaar moeten worden afgezet. Daarnaast ligt het voor de hand om de kosten af te zetten tegen benchmarkmateriaal. Er zijn verschillende cijfers beschikbaar, zoals in de benchmark Divosa, Berenschot en voor de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het cluster inkomen en participatie worden berekeningen gemaakt van de uitvoeringskosten.

7.5 Re-integratie- en begeleidingsmiddelen

7.5.1 Re-integratie

Bij re-integratie gaat het over het ontwikkelen, bemiddelen, plaatsen van mensen. Het referentiebedrag is het klassieke re-integratiebudget. Belangrijke indicatoren zijn het aantal mensen dat een traject doorloopt, de doorlooptijd, het aantal mensen dat (duurzaam) aan de slag wordt geholpen en de uitgaven per traject.

Dergelijke informatie is nodig om te kunnen beoordelen hoe de re-integratie/ontwikkeling van WZR zich verhoudt ten opzichte van de re-integratie die elders plaatsvindt. Kortom, je wilt meer inzicht in wat er precies aan re-integratie plaatsvindt. Advies is om dergelijke informatie te ontwikkelen voor in de begroting van WZR.

Momenteel zijn de begrote uitgaven in de begroting van WZR per definitie gelijk aan het beschikbare budget. Ons advies is om budget en uitgaven te splitsen, in die zin dat een reële inschatting wordt gemaakt van de kosten om het voorgenomen re-integratiebeleid te financieren. Om de hoogte van deze kosten te beoordelen is het van belang om deze te vergelijken met de beschikbare middelen vanuit de rijksoverheid.

7.5.2 Begeleiding regulier

Tot de doelgroep 'begeleiding regulier' rekenen we enerzijds de doelgroep die tot 2015 in aanmerking zou komen voor een Wajong-uitkering, als de doelgroep die tot 2015 een Wsw-indicatie zou krijgen maar nu niet in aanmerking komt voor beschermt werk. Het gaat hier met name om de groep die aan de slag is met een loonkostensubsidie.

Hiervoor gaven we aan dat het aantal loonkostensubsidies van belang is. Deze zouden vergeleken moeten worden met de landelijke ontwikkeling en de ontwikkeling waarmee het ministerie van SZW rekent (dat zich vertaalt in de gemeentelijke budgetten). Dat laat onverlet dat gemeenten hun eigen targets formuleren.

Ministerie van SZW heeft voor deze groep gerekend met een begeleidingsvergoeding van €4000,- per persoon die met een loonkostensubsidie aan de slag is. Met dat bedrag wordt in de rijksvergoeding rekening gehouden. Dat bedrag zou vergeleken moeten worden met de werkelijke begeleidingskosten die WZR maakt. Naast de kosten per medewerkers, zouden de totale kosten vergeleken moeten worden met het budget dat gemeenten beschikbaar hebben.

We merken op dat de werkelijke kosten niet per se binnen de vanuit het rijk beschikbare middelen moeten blijven. Belangrijker is dat gemeenten hun eigen beleid vaststellen, waarbij een reële kostenraming wordt gemaakt. Het beleid weerspiegelt de gemeentelijke wensen en behoeften. Ook kan het zo zijn dat het financieel per saldo gunstiger is om extra te investeren in re-integratie, om zo te kunnen besparen op de uitgaven aan uitkeringen. Uiteindelijk gaat het om het totale financiële plaatje van WZR. Investeren in re-integratie en uitvoering zouden moeten leiden tot een zo laag mogelijke uitkeringsafhankelijkheid.

7.5.3 Beschutte arbeid

Gemeenten zijn in het kader van de Participatiewet verantwoordelijk voor het realiseren van beschutte arbeidsplekken. Gemeenten zijn verplicht om binnen de zogenoemde 'taakstelling' plekken te realiseren voor mensen met een indicatie. De aantallen van de taakstelling zijn opgenomen in een ministeriële regeling. De

taakstelling en de landelijke realisatie vormen een referentiecijfer voor de aantallen die door WZR worden gerealiseerd. Gemeenten stellen zelf de targets vast. Hier geldt ook dat het rijksbudget als referentiecijfer geldt voor de feitelijke uitgaven. Hetzelfde geldt voor de uitgaven per beschut werkplek. De begeleidingsvergoeding vanuit de rijksoverheid is € 7.500,-.

8. Ambtelijk overleg

8.1 Inleiding

Samenwerken binnen gemeenschappelijke regelingen als die van Werkzaak ingewikkeld is. Er spelen verschillende, grote belangen. Het vraagt veel van alle deelnemers om zich telkens bewust te zijn van het grotere, bovenliggende en gemeenschappelijke belang. En het vraagt veel van de bestuurders om dit in een complexe omgeving steeds naar buiten goed uit te leggen. De kunst is om telkens met respect voor elkaars meningen en belangen te komen tot een gedragen, gemeenschappelijk resultaat.

Voor een goede samenwerking zijn duidelijke overlegstructuren en besluitvormingsprocessen van groot belang. Maar nog belangrijker zijn de mensen die met elkaar de juiste keuzes moeten maken. Onze voorstellen in dit memo gaan met name in op het eerste. Of deze voorstellen in de praktijk ook de gewenste verandering teweegbrengen, hangt sterk samen met het tweede. Daarom doen we ook de oproep om de focus op de informele samenwerking niet uit het oog te verliezen, en te betrekken bij het eventueel wijzigen van de ambtelijke overlegstructuren.

8.2 Huidige ambtelijke overlegstructuur en knelpunten

Er zijn rondom Werkzaak Rivierenland vier verschillende ambtelijke overleggen:

1. Het beleidsoverleg:
 - a. Deelnemers: de beleidsmedewerkers van de deelnemende gemeenten binnen Werkzaak (Buren en Neder-Betuwe sluiten aan afhankelijk van de agenda).
 - b. Frequentie: gekoppeld aan de DB-vergaderingen.
 - c. Initiatief, agenda en voorzitterschap belegd bij Werkzaak.
2. Het financieel overleg:
 - a. Deelnemers: de financieel adviseurs van de deelnemende gemeenten binnen Werkzaak.
 - b. Frequentie: gekoppeld aan P&C-cyclus (begroting, bestuursrapportage, jaarverslag, etc.).
 - c. Initiatief, agenda en voorzitterschap belegd bij Werkzaak.
3. Het strategisch managementoverleg:
 - a. Deelnemers: directie Werkzaak en MT-vertegenwoordigers van deelnemende gemeenten.
 - b. Frequentie: ca. drie keer per jaar
 - c. Onafhankelijk voorzitter vanuit secretarissenkring
4. Controllersoverleg:
 - a. Deelnemers: de concerncontrollers van de deelnemende gemeenten binnen Werkzaak
 - b. Frequentie: niet structureel

8.2.1 Knelpunten per overleg

We beschrijven hier de ervaren knelpunten die zich specifiek met betrekking tot de afzonderlijke overleggen voordoen.

1. Het beleidsoverleg:
 - a. Rol: in het beleidsoverleg wordt de agenda van het DB ter kennisgeving gedeeld, en worden relevante ontwikkelingen (zowel lokaal, regionaal als landelijk) besproken. Er is (mede door volle agenda's en relatief veel aanwezigen) beperkte ruimte voor verdieping. Daardoor ontstaat soms het gevoel dat het een overleg is waarin vooral veel gezonden wordt. Daarnaast proberen gemeenten soms eigen beleidswensen in te brengen; maar inhoudelijke keuzes liggen bij het AB op tafel. Daarmee is de rol van het beleidsoverleg niet altijd duidelijk.

- b. Vertegenwoordiging: alle deelnemende gemeenten binnen Werkzaam zijn vertegenwoordigd (Buren en Neder-Betuwe sluiten aan afhankelijk van wat er op de agenda staat. Daarnaast is er vaak een vertegenwoordiger van het UWV aanwezig. Werkzaam is vaak vertegenwoordigd met drie tot vier personen. Dat maakt dat de groep groot is, en soms het gevoel ontstaat dat er vooral eenrichtingsverkeer van Werkzaam naar de gemeenten plaatsvindt.
2. Het financieel overleg:
 - a. Rol: binnen het overleg met de financials worden met name de P&C-stukken voorbereid en besproken. Daarbij ontstaat echter wel snel overlap met meer inhoudelijke discussies. Dat roept de vraag op hoe het financieel overleg zich verhoudt tot het beleidsoverleg.
 - b. Vertegenwoordiging: alle deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het financieel overleg. Soms sluiten ook beleidsmedewerkers aan, maar dat is niet gebruikelijk.
3. Strategisch overleg:
 - a. Rol: de oorspronkelijke gedachte achter het strategisch managementoverleg was om ontwikkelingen te bespreken die impact hebben op de bedrijfsvoering van Werkzaam en/of de gemeenten. Grootste aandachtspunt daarbij zou de samenhang binnen het sociaal domein moeten zijn (bijv.: pak je eerst schulden aan voor re-integratie gestart wordt, en wat betekent dat voor de uitvoering bij enerzijds de gemeente en anderzijds Werkzaam, en welke afspraken maak je daarover). Daarbij zou het vooral om uitvoeringstechnische vraagstukken moeten gaan. In de praktijk gaat het echter toch vaak over de inhoud. Daardoor soms het beeld dat het beleidsoverleg op dat niveau 'opnieuw' wordt gevoerd.
 - b. Vertegenwoordiging: het is de bedoeling dat de directie van Werkzaam als ook per gemeente een vertegenwoordiger van het MT aanwezig is. In de praktijk blijkt dat laatste niet altijd het geval. Er zijn veel wisselingen en er worden ook plaatsvervangers gestuurd.
4. Controllersoverleg:
 - a. Rol: onduidelijk wat rol is ten opzichte van financieel overleg.
 - b. Vertegenwoordiging: niet alle gemeenten zijn (consequent) aanwezig.

8.2.2 Overkoepelende knelpunten

Naast de hiervoor genoemde knelpunten zijn er twee overkoepelende knelpunten, die sterk met elkaar samenhangen en voortkomen uit de onduidelijkheid over de rollen van de verschillende overleggen:

- Geen van de ambtelijke overleggen heeft een heldere, vooraf vastgelegde **rol in de besluitvormingsprocedure**. Tegelijkertijd worden op verschillende tafels inhoudelijke vraagstukken besproken; dat terwijl inhoudelijke besluitvorming plaatsvindt binnen het AB. Geen van de overleggen is qua proces echter aan het AB gekoppeld.
- Daarnaast is er **zeer beperkte samenhang en afstemming tussen de verschillende ambtelijke overleggen**. Daardoor ontstaat minimaal het gevoel dat in verschillende overleggen dezelfde onderwerpen op tafel komen, of dat informatie die ook binnen andere overleggen van belang is niet wordt gedeeld. Dit wordt versterkt door voorgaand knelpunt: omdat overleggen geen duidelijke rol in het proces hebben, is ook niet duidelijk welke informatie uitgewisseld moet worden of in welke volgorde zaken in de verschillende overleggen besproken worden.

Tot slot komt nog een overkoepelend knelpunt naar voren wat betreft de vertegenwoordiging: er wordt door de gemeenten nooit over Werkzaam gesproken zonder dat Werkzaam vertegenwoordigd is. Dat is soms wel wenselijk / zinvol. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat Werkzaam soms wel bilateraal met individuele (grotere) gemeenten afstemt. Dat geeft soms bij de andere gemeenten het gevoel dat zaken al beklonken zijn.

8.3 Mogelijke aanpassingen en oplossingen

Er is een aantal maatregelen mogelijk om de hiervoor besproken knelpunten op te lossen of te verminderen:

- **Elk overleg een plek geven binnen één samenhangend proces:** ieder overleg is uiteindelijk gekoppeld aan de besluitvormingsprocedure binnen het AB/DB van Werkzaak. Omdat de beleidsmedewerkers een belangrijke rol hebben in het adviseren van de bestuurders, en ook lokaal verantwoordelijk zijn voor goede afstemming, zou het logisch zijn het beleidsoverleg daarin een centrale rol te geven.
- **Waar nodig een gecombineerd overleg plannen:** (met name) financiën en beleid overlappen elkaar in sterke mate. Het kan zinvol zijn om periodiek een gezamenlijk overleg te plannen waar zowel beleidsmedewerkers als financials aansluiten.
- **Overleg splitsen in een deel met en zonder Werkzaak:** met name voor het beleidsoverleg kan het zinvol zijn om ook te overleggen zonder de aanwezigheid van vertegenwoordigers van Werkzaak. De reguliere overleggen zouden daartoe opgesplitst kunnen worden in een deel waarbij Werkzaak wel aansluit, en een deel waar alleen de gemeenten overleggen.

8.3.1 Kaders voor de ambtelijke overlegstructuren

Op basis van de formele rollen, en de ervaren knelpunten in de huidige ambtelijke overlegstructuren, stellen we de volgende kaders vast voor de ambtelijke overleggen:

- Voorbereiding van het beleid behoort tot de opdracht van Werkzaak zoals deze is vastgelegd in de GR; Werkzaak is dus in principe initiërende partij voor wat betreft beleid met betrekking tot de taken die binnen Werkzaak uitgevoerd worden. Tegelijkertijd moet er voor de deelnemende gemeenten ruimte blijven om onderwerpen te kunnen agenderen. Werkzaak dient daarin een proactieve houding in te nemen.
- Het AB is opdracht gevend en daarmee sturend orgaan richting Werkzaak, en de plek waar de besluiten genomen worden.
- Tegelijkertijd past het binnen een goede samenwerking om beleidsontwikkeling in nauwe samenspraak met gemeenten te doen, en bestuurders ook op dit vlak te adviseren (uitgangspunt is daarbij: wat is goed voor Werkzaak als geheel, en hoe wordt aangesloten op lokaal beleid en lokale dienstverlening).

Deze kaders wijken in feite niet veel af van wat nu op papier het uitgangspunt is. De grootste uitdaging is dus vooral om er in praktijk handen en voeten aan te geven.

8.3.2 Beleidsoverleg als schakel in efficiënt besluitvormingsproces

Het staat vast dat besluitvorming over Werkzaak in het AB plaatsvindt. Dat neemt niet weg dat er optimaler gebruik gemaakt zou kunnen worden van het beleidsoverleg. Dat vereist wel dat het beleidsoverleg een vaste plek heeft in het besluitvormingsproces. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De cyclus van het beleidsoverleg wordt gekoppeld aan de cyclus van AB-overleggen.
- Binnen het beleidsoverleg wordt besluitvorming in het AB inhoudelijk voorbereid:
 - Op welke punten vinden gemeenten elkaar; waar is overeenstemming over?
 - Welke punten liggen gevoelig of vragen aandacht? Waar zitten verschillen (in belangen, effecten van keuzes, etc.) tussen gemeenten?
 - Wat is het gezamenlijk belang, kan een gezamenlijk advies aan het AB geformuleerd worden?
- Dat betekent dat voor het beleidsoverleg op lokaal niveau al afgestemd is met de wethouder, en waar nodig met een financieel of juridisch adviseur.
- Indien dit goed functioneert, ontstaat een proces waarbij de afstemming in details plaatsvindt in het beleidsoverleg, en besluitvorming op hoofdlijnen plaatsvindt in het AB. Daarmee wordt zowel recht gedaan aan de formele bevoegdheid van het AB als opdrachtgever van Werkzaak, als aan de inhoudelijke expertise van de beleidsmedewerkers.

8.3.3 Praktische kaders

Een van de bijkomende knelpunten in de huidige overlegstructuren is dat de gehanteerde termijnen niet overal goed aansluiten op de lokale procedures en timing (met name aanleveren van stukken voor portefeuillehoudersoverleg). Met de huidige timing levert dat nu soms knelpunten op (bijvoorbeeld stukken die vrijdag binnenkomen en de maandag daarop direct in het PO besproken zouden moeten worden). Tegelijkertijd kan het te ver oprekken van termijnen de besluitvormingsprocedure omslachtig en traag maken. In de praktijk zal hier steeds gebalanceerd moeten worden voor een werkbare situatie.⁴

Wat we daarbij wel onderstrepen, is het belang van het samen optrekken in het opstellen van beleid en voorstellen. Dat betekent dat ook buiten het beleidsoverleg om actief contact is tussen Werkzaam en gemeenten. Beleidsadviseurs zijn dan vooraf op de hoogte van de stukken die zij kunnen verwachten, en wat (op hoofdlijnen) de strekking is. Inhoudelijke keuzes kunnen dan ook eerder al (al dan niet informeel) met de wethouder worden besproken. Ook de beleidsoverleggen kunnen dan effectiever benut worden; daar kan de focus gelegd worden op de gezamenlijke lijn en het adviseren van de bestuurders daarin.

8.3.4 Financieel overleg ondersteunend aan P&C-cyclus

Het financieel overleg is gekoppeld aan de P&C-cyclus, en is vooral ondersteunend aan dit proces. De financieel adviseurs hebben een rol in het adviseren omtrent financiën en financiële verantwoording. Dat raakt soms aan de inhoud, dus de grootste uitdaging is dat er een zuivere scheiding blijft tussen het financieel overleg en het beleidsoverleg.

Om de rollen zuiver te houden en te voorkomen dat aan verschillende tafels overleg wordt 'overgedaan', zouden de volgende uitgangspunten kunnen gelden:

- Op een beperkt aantal momenten in het jaar vindt een gezamenlijk overleg plaats van beleidsadviseurs en financieel adviseurs. Timing hangt samen met belangrijke momenten in de P&C-cyclus (in elk geval begroting en jaarrekening).
- Voorstellen van financieel adviseurs gaan via het beleidsoverleg naar het AB.
- Het financieel overleg vraagt om een inhoudelijke benadering. Betrokkenen vanuit gemeenten en Werkzaam overleggen niet zo zeer als financial, maar als businesscontrollers. Dat stelt eisen aan het profiel van de mensen die vanuit Werkzaam en gemeenten worden aangewezen als overlegpartners. Ons advies is dat hiertoe door gemeenten en Werkzaam gezamenlijke profielen worden opgesteld.

8.3.5 Overige overlegvormen incidenteel bij nut en noodzaak

Het beleidsoverleg en het financieel overleg zijn structureel nodig voor een goede afstemming tussen Werkzaam en gemeenten, en tussen gemeenten onderling. Voor het strategisch overleg en controllers overleg is dat minder duidelijk. Het risico bestaat dat bij het frequent voortzetten van deze overleggen, overlap blijft met het beleidsoverleg. De volgende uitgangspunten zouden hier kunnen helpen:

- Voor andere overleggen dan het beleidsoverleg en financieel overleg geldt het 'niet, tenzij' principe. Dat betekent dat deze overleggen alleen ingepland worden wanneer nut en noodzaak daarvan aantoonbaar zijn. Het is nuttig als het van meerwaarde is voor de regionale samenwerking, en noodzakelijk wanneer het niet via het beleidsoverleg afgehandeld kan worden.
- Wanneer extra overleg plaatsvindt, gaat dat in afstemming met het beleidsoverleg. Ook voorstellen aan het AB gaan via het beleidsoverleg.

⁴ Hier zijn regionaal in de griffierskring afspraken over gemaakt, in ieder geval voor de aanlevering van stukken die voor zienswijzen naar de raden moeten.

- Voor het overige zijn de beleidsadviseurs verantwoordelijk voor afstemming met relevante stakeholders binnen de eigen gemeente. De financieel adviseurs adviseren de concerncontrollers.

8.4 Aandachtspunten met betrekking tot informele samenwerking

Zoals we aan het begin al benadrukten, is samenwerken niet alleen een kwestie van formele besluitvormingsstructuren, maar vooral ook van menselijk handelen. De voorstellen die we doen voor het aanpassen van de structuur, staan of vallen met de nodige aandacht voor dat aspect. Daarom sluiten we af met deze aandachtspunten:

- De kern is dat vooraf toegewerkt wordt naar de benodigde besluiten en bijbehorende documenten en dat de verschillende spelers dit duidelijk op hun netvlies hebben staan. De ambtelijk medewerkers wachten niet af tot ze een document in hun postvak vinden om daar vervolgens iets van te vinden. Als ze het onderwerp belangrijk vinden, steken ze tijdig hun vinger op, ze melden zich bij Werkzaam Rivierenland en vragen hoe ze in het traject betrokken kunnen worden. Aan de andere kant stelt WZR zich gastvrij en betrokken op en nodigt de betrokkenen vanuit de gemeenten uit om reeds in een vroeg stadium te participeren om mee te denken en mee te kijken en samen te zoeken naar oplossingen. Kortom, betrokkenen weten elkaar te vinden, indien nodig en trekken gezamenlijk op, gericht op het gemeenschappelijk doel.
- Een dergelijke samenwerking voorkomt dat mensen verrast worden met voorstellen. Het voorkomt dat mensen niet of onvoldoende op de hoogte zijn over de achterliggende gedachten en de onderbouwingen, omdat ze zijn meegegaan in het denk- en ontwikkelproces van de uitvoeringsorganisatie.
- Ook is het ambtelijk overleg erop gericht dat discussie- en geschilpunten zoveel mogelijk uit de weg worden geruimd. Het ambtelijk escalatieniveau ligt op het niveau van de directeur van Werkzaam Rivierenland en de gemeentesecretarissen. Daarna legt de directeur van WZR de voorstellen neer bij het Dagelijks Bestuur, bij voorkeur met ambtelijke instemming. Als één of enkele geschilpunten resterend worden die opgelost op de tafel van het DB en/of het AB.
- Tot slot: samenwerking is een vak! Dat vraagt aan de kant van Werkzaam en aan de kant van de gemeenten om professionals die hier goed op zijn voorbereid en daar voldoende tijd voor hebben. Ons advies is om gezamenlijk afspraken te maken over het gewenste profiel en de beschikbare tijd bij gemeenten en bij Werkzaam en dat ook vast te leggen.

Bijlage 1. Processtappen BC en AB

In bijlage beschrijven we op procesniveau het doorlopen traject, en de keuzes die daaraan ten grondslag lagen.

B.1.1 Samenstellingen bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging

Bij aanvang van het traject van de bestuurlijke agenda is besloten om de bestuurders daarin een initiërende rol te laten spelen. Zij zijn namelijk de aangewezen personen om op strategisch niveau de koers te bepalen voor een toekomstbestendige samenwerking. Daarnaast is besloten om dit te doen naast de reguliere vergadercyclus van het DB en AB, om rust en ruimte te creëren om vrijuit na te denken over de wensen en belangen ten aanzien van de toekomst van Werkzaam Rivierenland. Daarom werd een voorbereidingscommissie (BC) ingericht. Daarin was tevens de directeur van Werkzaam Rivierenland vertegenwoordigd.

Gezien het belang van het traject is besloten dat alle acht bestuurders participeerden in de BC. Daarnaast is in overleg met de gemeentesecretarissen van de acht gemeenten een ambtelijke begeleidingscommissie (AC) samengesteld. Door een aantal gemeenten is besloten gezamenlijk één vertegenwoordiger in de AC te laten participeren. Tevens was er een vertegenwoordiger van Werkzaam Rivierenland binnen de AC.

B.1.2 Doorlopen traject met de BC

De BC heeft ervoor gekozen zich vooral te richten op de hoofdvragen in dit traject, namelijk het aanpassen van de financiële verdeelsleutel en de governance. Op hoofdlijnen zijn daarbij de volgende stappen doorlopen:

1. Het verkrijgen van eenduidigheid bij de opdracht
2. Het verkrijgen van eenduidigheid over de ervaren knelpunten (vastgelegd in de startnotitie)
3. Het in kaart brengen van wensen en voorstellen ten aanzien van oplossingen / alternatieven
4. Het selecteren van een aantal uit te werken voorkeursscenario's
5. Het doorgronden van de financiële effecten van de verschillende scenario's
6. Het in beeld brengen van de inhoudelijke argumentatie voor de verschillende scenario's
7. Gezamenlijk tot een voorkeursvariant komen

In totaal is de BC elf keer samengekomen in de periode januari – december 2020 (dit betreft dus bijeenkomsten buiten de reguliere AB-vergaderingen van Werkzaam Rivierenland om).

B.1.3 Doorlopen traject met de AC

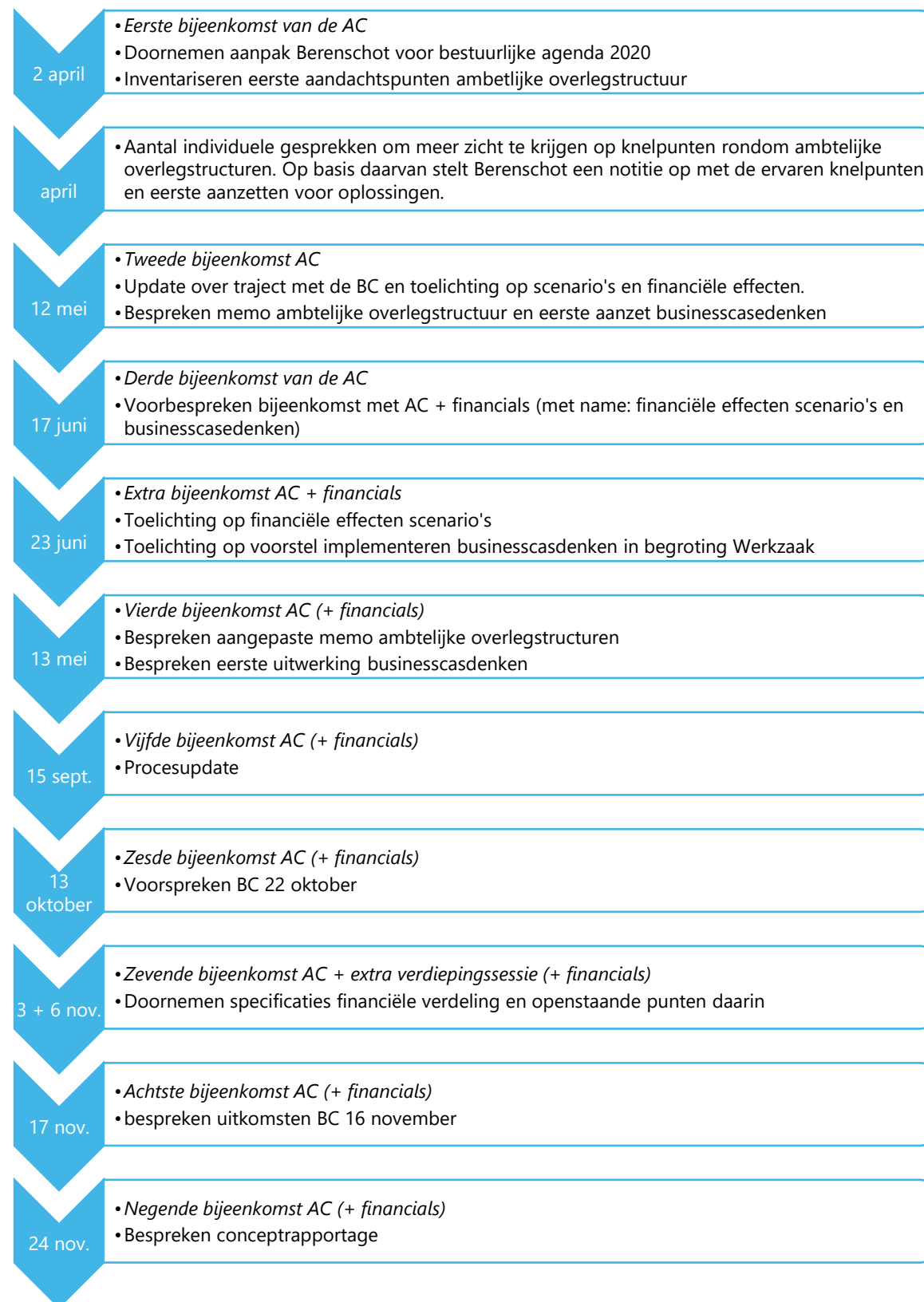
De AC heeft zich gericht op het uitwerken van een voorstel voor aanpassing van de ambtelijke overlegstructuren en het implementeren van businesscasedenken in de begroting van Werkzaam Rivierenland. Daarnaast stond steeds de voortgang in de BC op de agenda, om de ambtelijk adviseurs bij te praten en vanuit hun perspectief aandachtspunten mee te nemen in het traject met de BC.

De AC is tien keer bij elkaar gekomen in de periode april – november 2020. Vanaf juni 2020 werden daar ook standaard de aangehaakte financials bij uitgenodigd.

B.1.4 Doorlopen processtappen BC

B.1.5 Doorlopen processtappen AC

Bijlage 2. Gevolgen herziening gemeentefonds voor financiering Werkzaam Rivierenland

Bijdrageonderdeel	Huidige Rijksfinanciering	Voornemen herziening gemeentefonds	Gevolgen voor de voorkeursvariant
Bijstand	Gemeenten ontvangen jaarlijks een budget voor de bijstand. Hieruit betalen gemeenten de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies.	De bijstand wordt niet gefinancierd via het gemeentefonds. Gemeenten ontvangen hiervoor een separaat budget. De rijksoverheid is niet voornemens om de financiering van de bijstand aan te passen.	Dit heeft geen gevolgen voor de verdeelsleutel zoals uitgewerkt in de voorkeursvariant.
Re-integratie	Gemeenten ontvangen re-integratiemiddelen voor de nieuwe doelgroepen in de Participatiewet in de integratie-uitkering sociaal domein. Daarnaast ontvangen gemeenten het klassieke re-integratiebudget via de algemene uitkering in het gemeentefonds.	Het voornemen is om de begeleidingsmiddelen voor beschutte arbeid op te nemen in een decentralisatie-uitkering. Dit budgetonderdeel blijft apart zichtbaar. De middelen voor begeleiding en re-integratie klassiek komen in de algemene uitkering in het gemeentefonds en maken onderdeel uit van een breder cluster. Er moet rekening mee worden gehouden dat de middelen voor re-integratie niet meer apart zichtbaar zijn.	De middelen voor nieuw beschut kunnen in lijn met de voorkeursvariant worden ingebracht in de verdeling van de rijksbijdragen over de gemeenten. De overige re-integratiemiddelen gaan via het bredere cluster over naar de financiering van WZR.
Wsw	Gemeenten krijgen budget naar rato van het historisch aantal Wsw'ers, gecorrigeerd voor de verwachte ontwikkeling van het aandeel.	De Wsw komt in een decentralisatie-uitkering. De systematiek verandert naar verwachting niet.	De Wsw wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten. Dat staat los van de Rijksfinanciering. De herziening van het gemeentefonds heeft hier geen invloed.
Uitvoering Participatiewet	Gemeenten ontvangen in het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds middelen voor de uitvoering van de Participatiewet. In het cluster zitten naast middelen voor de uitvoering, middelen voor het minimabeleid. De verhouding uitvoering/minimabeleid is 2:1. LIAS PAUW berekent hoe hoog de middelen voor de uitvoering zijn.	Er komt naar verwachting een breed cluster waarin de middelen voor uitvoering, re-integratie en minimabeleid worden gebundeld.	Na de herziening van het gemeentefonds kunnen de middelen voor de uitvoering van de Participatiewet op dezelfde wijze zoals in de voorkeursvariant worden overgeheveld.

Bijlage 3. Gemeentelijke bijdrage Wsw

B.3.1 Huidige systematiek

1. Gemeenten betalen thans een bijdrage voor de Wsw aan Werkzaam Rivierenland.
2. Deze bijdrage bestaat uit een deel Wsw-loonkosten (inclusief de loonkostensubsidie Wsw voor begeleid werken) en een deel bedrijfsvoeringskosten.
3. Het deel Wsw-loonkosten wordt één op één afgerekend.
4. De bedrijfsvoeringskosten worden naar rato verdeeld over het aantal bijstandsgerechtigden, het aantal mensen met een loonkostensubsidie en het aantal Wsw'ers. De bijdrage voor het deel Wsw wordt naar rato van het aantal Wsw'ers verdeeld over de gemeenten.

B.3.2 Nieuwe systematiek

1. Vanaf 2021 wordt voor het jaarlijks bepalen van de gemeentelijke Wsw-bijdrage in jaar t onderscheid gemaakt tussen de loonkosten Wsw, de bedrijfskosten Wsw en de bedrijfsopbrengsten Wsw. De bedragen worden verdeeld op basis van realisatiecijfers in de jaarrekening.
2. In jaar t-1 betalen gemeenten een voorschot. In jaar t+1 komt de eindafrekening. Dat kan betekenen dat gemeenten moeten bijbetalen of dat gemeenten geld terug krijgen.
3. De gemeentelijke bijdrage voor de loonkosten Wsw is gelijk aan de huidige berekening.
4. De bijdrage voor de bedrijfskosten Wsw wordt als volgt berekend:
 - a. De directe bruto loonkosten van de reguliere medewerkers die zowel werken met Wsw'ers als met andere doelgroepen worden voor wat betreft het Wsw-deel naar rato van het aantal Wsw'ers in de gemeenten toegedeeld.
 - b. Huisvestingskosten: de productiehallen worden verdeeld op basis van het aantal Wsw'ers en overige doelgroepen die in de hallen werkzaam zijn.
 - c. De overhead (= totale bedrijfskosten minus de totale directe bruto loonkosten minus de huisvestingskosten voor de productiehallen) wordt verdeeld naar rato van de reguliere personeelskosten (= totale kosten bij a gedeeld door de totale reguliere directe personeelskosten van WZR).
5. De verrekening van de bedrijfsopbrengsten Wsw met de bijdrage Wsw wordt als volgt berekend: De aan de Wsw toegerekende omzet wordt berekend door de totale opbrengst van Werkzaam Rivierenland te vermenigvuldigen met het aantal Wsw'ers met een dienstbetrekking bij WZR gedeeld door het aantal mensen vanuit andere regelingen die bij WZR werkzaam zijn. Dat bedrag wordt verdeeld over de gemeenten naar rato van het aantal Wsw'ers.
6. Gemeenten die alleen de Wsw laten uitvoeren door Werkzaam Rivierenland, betalen per Wsw'er een toeslag van €1.000- per Wsw'er per jaar. Deze bijdrage is ter vergoeding van de schaalvoordelen en de kosten die gemaakt zouden worden als de uitvoering van de Wsw in een krimpsituatie zou zijn terecht gekomen, als er niet voor gekozen zou zijn om de uitvoering Wsw te combineren met de uitvoering van de Participatiewet.

Bijlage 4. Berekening herverdeeleeffecten

B.4.1 Totaal te verdelen bedrag

In de paragrafen hierna gaan we na wat de effecten van de verdeelsleutel in de voorkeursvariant zijn voor de individuele gemeenten. We gaan uit van de voor 2020 verwachte uitgaven bij Burap 2020. De incidentele kosten als gevolg Corona (Corona-bijdrage Wsw en Tozo) laten we buiten beschouwen. Het te verdelen totaalbedrag is samengesteld uit de componenten in de volgende tabel.

<i>x€1.000,-</i>	<i>Uitgaven</i>
Bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies	44.163
Wsw-loonkosten	22.041
Re-integratie	4.195
Bedrijfsvoering	13.026
Totale uitgaven	83.424

Toelichting:

- Bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies: Betreft het totaal aan verwachte uitgaven van WZR aan bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidies en BBZ.
- Wsw-loonkosten: Totale Wsw-loonkosten van WZR.
- Re-integratie: De verwachte re-integratiekosten van WZR.
- Bedrijfsvoering: In deze post zijn verschillende kosten opgenomen. Het gaat om de uitvoeringskosten voor de bijstand, het saldo van bedrijfskosten en bedrijfsopbrengsten Wsw en de inleenvergoeding voor de nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet.
- Totale uitgaven: de som van de uitgaven op de verschillende onderdelen van WZR. In de paragrafen hierna laten we zien wat de verdeling van de gemeentelijke bijdragen is in de bestaande verdeelsleutel. Tevens tonen we de effecten van de verdeelsleutel in de voorkeursvariant.

B.4.2 Bijdrage uitvoering Wsw

In de volgende laten we de financiële gevolgen zien van het toepassen van de voorkeursvariant.

	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>M</i>	<i>NB</i>	<i>T</i>	<i>WMW</i>	<i>WB</i>	<i>Z</i>	<i>Tot.</i>
Huidige bijdrage (x€1.000,-)	2.327	3.510	1.771	1.379	8.027	0	3.502	3.521	24.037
Nieuwe bijdrage (x€1000,-)	2.267	3.278	1.652	1.347	7.521	0	3.288	3.314	22.668
Verandering bijdrage Wsw (x €1.000,-)	-59	-232	-120	-33	-505	0	-213	-207	-1.369
Huidige bijdrage per Wsw'er (€)	27.698	25.811	25.303	29.988	27.117	0	28.013	29.099	27.377
Nieuwe bijdrage (€)	26.991	24.103	23.596	29.281	25.410	0	26.306	27.391	25.817
Verandering per Wsw'er(€)	-708	-1.708	-1.708	-708	-1.708	0	-1.708	-1.708	-1.559

Toelichting:

- Huidige bijdrage en huidige bijdrage per Wsw'er: Deze reeks laat de bedragen zien die gemeenten momenteel inbrengen voor de uitvoering van de Wsw door WZR. In 2020 gaat het in totaal om 24,0 mln. euro. Dat bedrag is gelijk aan de optelsom van de Wsw-loonkosten en bedrijfskosten naar rato van het aantal Wsw'ers in het totaal aantal cliënten van WZR. Het bedrag per Wsw'er is de huidige bijdrage gedeeld door het aantal Wsw'ers. De bijdrage WMW is gelijk aan nul, omdat de Wsw'ers van WMW aan de slag zijn bij in het werkbedrijf van het Rijk van Nijmegen.
- Nieuwe bijdrage en nieuwe bijdrage per Wsw'er: Dit bedrag wordt berekend door de Wsw-loonkosten te vermeerderen met de specifiek aan de Wsw toegerekende bedrijfskosten en te verminderen met de aan de Wsw toegerekende bedrijfsopbrengsten. De nieuwe bijdragen onderbouwen we hierna.
- Verandering bijdrage Wsw en verandering per Wsw'er: Dit betreft het verschil tussen de bijdragen van de gemeenten aan WZR voor de Wsw volgens de oude methodiek en de nieuwe methodiek.

De volgende tabel laat de onderbouwing zien van de bijdragen volgens het voorkeursscenario, zoals gepresenteerd in de tabel hiervoor (nieuwe bijdrage (x€1.000,-)).

	B	C	M	NB	T	WMW	WB	Z	Tot.
Loonkosten Wsw (x€1.000,-)	2.136	3.201	1.612	1.275	7.354	0	3.218	3.246	22.041
Bedrijfskosten (x€1.000,-)	644	1.042	536	352	2.268	0	958	927	6.728
Bedrijfsopbrengsten (x€1.000,-)	596	965	497	326	2.101	0	887	859	6.231
Toeslag (x€1.000,-)	84	0	0	46	0	0	0	0	130
Bijdrage per gemeente (x€1.000,-)	2.267	3.278	1.652	1.347	7.521	0	3.288	3.314	22.668
Loonkosten Wsw per Wsw-er (€)	25.425	23.538	23.030	27.715	24.844	0	25.740	26.826	25.104
Bedrijfskosten per Wsw-er (€)	7.663	7.663	7.663	7.663	7.663	0	7.663	7.663	7.663
Bedrijfsopbrengsten per Wsw-er (€)	7.097	7.097	7.097	7.097	7.097	0	7.097	7.097	7.097
Toeslag per Wsw-er (€)	1.000	0	0	1.000	0	0	0	0	0
Bijdrage per gemeente per Wsw-er (€)	26.991	24.103	23.596	29.281	25.410	0	26.306	27.391	25.669

Toelichting:

- Loonkosten Wsw en de loonkosten per Wsw'er: Deze reeks laat de werkelijke loonkosten Wsw zien die WZR voor de deelnemende gemeenten maakt. De bedragen per Wsw'er zijn verschillend, omdat verschillende Wsw'ers verschillende loonkosten hebben. Dat is met name afhankelijk van de hoogte van het salaris en of men aan de slag is via begeleid werken.
- Bedrijfskosten: De bedrijfskosten zijn de kosten voor de uitvoering van de Wsw. Het gaat om loonkosten van de begeleiders, andere reguliere medewerkers, materiaalkosten, huisvestingskosten en dergelijke. De kosten in deze reeks zijn de kosten die specifiek aan de Wsw kunnen worden toegerekend.
- Bedrijfsopbrengsten: De opbrengsten zijn specifiek aan de Wsw toegerekend door het aantal Wsw'ers die omzet genereren te delen door het totaal aantal medewerkers vanuit regelingen die omzet genereren. De opbrengsten worden naar rato van het aantal Wsw'ers over de gemeenten verdeeld.
- Toeslag: Afgesproken is dat de gemeenten die de Wsw laten uitvoeren door WZR en niet participeren in de uitvoering van de Participatiewet een toeslag betalen van €1.000,- per Wsw'er. Deze toeslag wordt betaald omdat de betreffende gemeenten voordeel hebben van de gemeenschappelijke uitvoering in WZR, maar daar geen directe bijdrage aan leveren (schaalvoordeel, afwenden frictiekosten als gevolg van de krimp Wsw). In onderzoek van Cedris (2013) is berekend dat rekening gehouden moet worden met extra kosten van 1500 euro per Wsw'er als het SW-bedrijf krimpt, zonder compensatie vanuit de nieuwe taken in de Participatiewet. Door een toeslag van 1000 euro per Wsw'er wordt het berekende voordeel voor Buren en Neder-Betuwe gedeeld met de zes gemeenten die er voor kozen om de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw regionaal te bundelen.
- Bijdrage per gemeente; betreft de totale bijdrage per gemeente voor de uitvoering van de Wsw in het voorkeursscenario.

B.4.3 Bijdrage uitvoering Participatiewet

De volgende tabel laat de totale gemeentelijke bijdragen zien aan WZR voor de bijstand, uitvoering en re-integratie. Incidentele betalingen en ontvangsten in verband met Corona hebben we niet opgenomen (compensatie Wsw en Tozo). De bijstandsuitgaven veronderstellen we gelijk aan de bijstandsbudgetten.

	B	C	M	NB	T	WMW	WB	Z	Tot.
Huidige bijdrage aan WZR (x€1.000,-)	2.327	13.803	6.749	1.379	31.832	4.217	13.318	9.799	83.424
Nieuwe bijdrage (€1.000,-)	2.267	13.758	6.811	1.347	31.604	4.360	13.481	9.794	83.424
Herverdeeleffect (€1.000,-)	-59	-45	62	-33	-227	143	163	-4	0

Toelichting:

- Huidige bijdrage: betreft de betalingen van de gemeenten aan WZR voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw berekend volgens de huidige verdeelsleutel.

- Nieuwe bijdrage: betreft de betalingen van de gemeenten aan WZR voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw berekend volgens het voorkeursscenario. Hierna geven we een onderbouwing van deze bedragen.
- Herverdeeleffect: laat het verschil zien tussen de nieuwe bijdrage en de bijdrage berekend volgens de huidige verdeelsleutel. We zien dat gemeenten in totaal hetzelfde betalen. Sommige gemeenten gaan bij toepassing van het voorkeursscenario meer betalen (een +) en andere gemeenten gaan minder betalen (een -). De belangrijkste verklaring voor de verschillen is dat voor de bedrijfsvoeringskosten het cluster inkomen en participatie vanuit de algemene uitkering in het gemeentefonds wordt ingebracht. In dit budget wordt rekening gehouden met schaalvoordelen. Dat betekent dat een gemeente met relatief weinig bijstandsgerechtigden per bijstandsgerechtigde meer budget ontvangt dan een gemeente met relatief veel bijstandsgerechtigden. In de huidige systematiek worden de bedrijfsvoeringskosten verdeeld naar rato van het aantal cliënten. Dat betekent dat alle gemeenten feitelijk een min of meer gelijk bedrag per bijstandsgerechtigde betalen. Met andere woorden, in de huidige systematiek draagt de ene gemeente (met relatief veel bijstandsgerechtigden) ten laste van het beschikbare rijksbudget meer af aan WZR dan de andere gemeente (met relatief weinig bijstandsgerechtigden). Dat wordt in de voorkeursvariant recht getrokken.

De volgende tabel toont de onderbouwing van de nieuwe bijdragen die worden betaald bij toepassing van de verdeelsleutel volgens het voorkeursscenario.

x€1.000,-	B	C	M	NB	T	WMW	WB	Z	Totaal
BUIG en BBZ	0	7.532	3.790	0	17.316	3.224	7.547	4.753	44.163
Re-integratiebudget	0	846	258	0	2.220	205	442	304	4.275
Basisvergoeding uitvoering	0	1.265	702	0	2.668	583	1.398	888	7.505
Wsw-bijdrage	2.267	3.278	1.652	1.347	7.521	0	3.288	3.314	22.668
Nog te verdelen	0	836	409	0	1.879	348	806	535	4.814
Totaal gemeentelijke bijdragen	2.267	13.758	6.811	1.347	31.604	4.360	13.481	9.794	83.424

Toelichting:

- BUIG en BBZ: Betreft de bijdrage van gemeenten vanuit het BUIG-budget, bijzondere bijstand en BBZ. Het BUIG-budget wordt definitief vastgesteld in september van het lopende jaar. Bijzondere bijstand en BBZ worden na afloop van het jaar vastgesteld bij de jaarrekening van WZR.
- Re-integratiebudget: het re-integratiebudget bestaat uit de het klassieke re-integratiebudget voor de bijstand. Dit bedrag ontvangen gemeenten via de algemene uitkering in het gemeentefonds. De begeleidingsvergoeding voor de nieuwe doelgroepen in de Participatiewet is opgenomen in de integratie-uitkering sociaal domein. In de berekening van de gemeentelijke bijdragen worden de re-integratiebudgetten gehanteerd in de septembercirculaire van het lopende jaar.
- Basisvergoeding uitvoering: Gemeenten ontvangen via het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds, een vergoeding voor de uitvoering van de Participatiewet. Het bedrag wordt jaarlijks volgens een vaste formule berekend door LIAS PAUW. Dit bedrag wordt gehanteerd voor de bijdrage aan WZR. We gaan uit van het basisbedrag, zonder de uitkeringsfactor. Op deze wijze is het bedrag ongevoelig voor de trap-op-trap-af systematiek in het gemeentefonds. Dat biedt meer zekerheid over het jaarlijkse bedrag dat wordt meegenomen in de verdeling van de kosten over de gemeenten.
- Wsw-bijdrage: Voor de berekening van de Wsw-bijdrage verwijzen we naar de uitleg hiervoor. Het bedrag in deze reeks is gelijk aan de gemeentelijke bijdragen voor de Wsw zoals hiervoor berekend volgens het voorkeursscenario.
- Nog te verdelen: De totale (verwachte netto) uitgaven van WZR bedragen 83,4 mln. euro. Dat is exclusief incidentele kosten en baten die samenhangen met Corona. In het voorkeursscenario voor de verdeelsleutel is dat bedrag hoger dan de som van de hiervoor genoemde bedragen. Dat leidt tot een verschil dat nog moet worden verdeeld. De Participatiewet is gericht op de doelgroep van de Participatiewet, die bestaat uit mensen in de bijstandsuitkering en mensen die aan de slag zijn met een loonkostensubsidie. Het restbedrag wordt

naar rato van het aantal klanten (bijstand plus loonkostensubsidie) verdeeld over de gemeenten. De aantallen die worden gehanteerd worden ontleend aan de septembercirculaire van het lopende begrotingsjaar.

- Totaal gemeentelijke bijdragen: Het totaal van de gemeentelijke bijdragen is gelijk aan het totaal van kosten en baten van Werkzaam Rivierenland. Het bedrag wordt vastgesteld bij de jaarrekening.

B.4.4 Bijstandsbudget

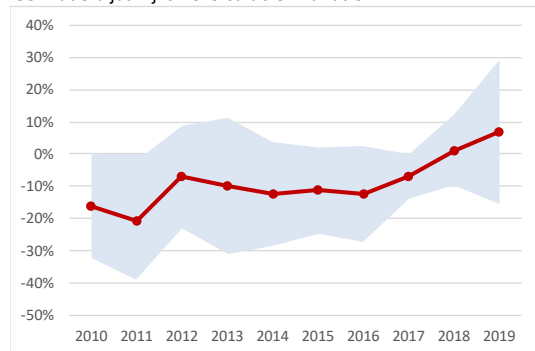
Vanuit de solidariteitsgedachte worden de budgetten overgeheveld naar WZR. Het resultaat op het BUIG-budget is de uitkomst van gezamenlijk beleid en wordt daarom verevend tussen de gemeenten. Een voordeel van het inbrengen van het bijstandsbudget is bovendien dat jaarlijkse fluctuaties voor individuele gemeenten worden gedempt. Dat laten we zien in de volgende tabel.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Maasdriel	-11%	-1%	2%	-10%	-9%	-13%	-10%	-5%	-1%	5%
Zaltbommel	-24%	-14%	3%	-6%	-7%	-15%	-8%	-1%	6%	9%
Tiel	-10%	-23%	-12%	-13%	-17%	-14%	-15%	-12%	-5%	-1%
West Maas en Waal	-10%	-16%	-15%	-24%	-28%	-23%	-16%	-4%	9%	7%
West-Betuwe	-13%	-23%	-11%	-10%	-8%	-5%	-20%	-6%	7%	30%
Culemborg	-29%	-27%	-2%	-1%	-4%	-4%	-3%	-3%	2%	1%
Totaal	-16%	-21%	-7%	-10%	-12%	-11%	-12%	-7%	1%	7%

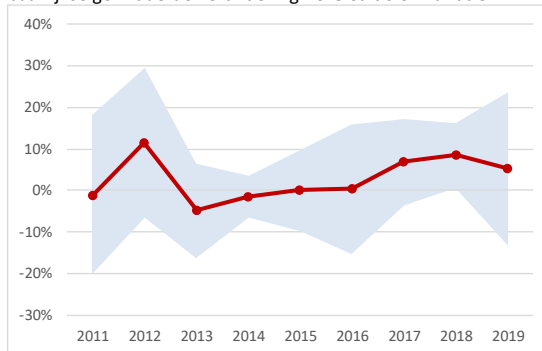
De tabel toont de jaarlijkse procentuele saldi van de individuele gemeenten⁵. Een tekort is in rood aangegeven. Een positief saldi is zwart. Ook geven we het saldo voor alle zes gemeenten gezamenlijk aan. De conclusie is dat het saldo van jaar tot jaar flink kan verschillen. Zo had Zaltbommel in 2011 een tekort van 14%. In 2012 sloeg het tekort om naar een besparing van 3%. Ook zien we jaarlijks, ondanks het gemeenschappelijk beleid, jaarlijks grote verschillen tussen de gemeenten.

De volgende grafieken geven een nadere indicatie van de jaarlijkse verschillen.

Gemiddeld jaarlijks BUIG-saldo en variatie

Jaarlijkse gemiddelde verandering BUIG-saldo en variatie

De

grafiek links toont het totale procentuele saldo voor de gezamenlijke gemeenten (rode lijn). Het lichtblauwe vlak daarachter toont een indicatie van de jaarlijkse spreiding van het procentuele saldo over de WZR-gemeenten⁶. De grafiek rechts toont de jaarlijkse verandering van de saldi (rood). Het blauwe vlak daarachter geeft een indicatie van de jaarlijkse spreiding in de veranderingen van het saldo⁷. De financiering van het BUIG-budget zoals opgenomen in de voorkeursvariant leidt ertoe dat het materiële saldo voor alle gemeenten in het samenwerkingsverband gelijk is aan het gemiddelde op de rode lijn. Datzelfde geldt voor de jaarlijkse verandering

⁵ In de jaren 2010 tot en met 2018 wordt voor West Betuwe het saldo van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal gezamenlijk genomen.

⁶ De onderste rand van het licht blauwe vlak toont het gemiddelde minus tweemaal de standaarddeviatie. De bovenste rand toont het gemiddelde plus tweemaal de standaarddeviatie.

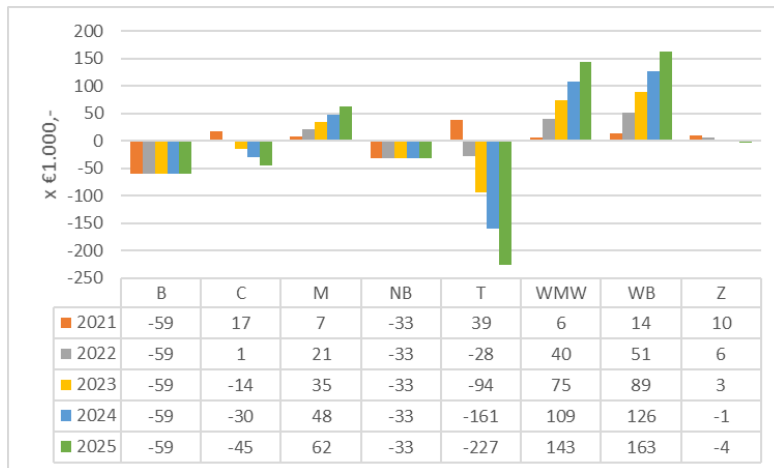
⁷ Idem

van het saldo. Met andere woorden de jaarlijkse fluctuaties worden voor alle gemeenten gedempt. Het financieel risico van het jaarlijks BUIG-budget wordt daardoor minder.

B.4.5 Ingroei

De bestuurders in de BC hebben de voorkeur uitgesproken om de nieuwe verdeelsleutel in een periode van vier jaar stapsgewijs in te voeren. Het aandeel van de nieuwe financiering is 25% in 2022 en loopt elk jaar met 25% op. In 2025 is de nieuwe systematiek volledig ingevoerd. De nieuwe systematiek voor de Wsw zou moeten gaan gelden vanaf 2021.

De meerjarige gevolgen voor de herverdeeleeffecten laten we zien in de volgende grafiek.

In 2021 wordt de nieuwe bijdragesystematiek voor de Wsw volledig geïntroduceerd. Dat betekent dat De bijdragen voor Buren en Neder-Betuwe omlaag gaan en de bijdragen voor de andere gemeenten omhoog. In 2022 wordt de nieuwe systematiek voor de Participatiewet voor 25% geïntroduceerd. Elk jaar komt daar 25% bij. In 2025 zien we de structurele herverdeeleeffecten, zoals we reeds hiervoor berekenden.

Berenschot

Berenschot is een onafhankelijk organisatieadviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke sector en het bedrijfsleven met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze adviezen hen op een voorsprong zetten.

Ons bureau zit vol inspirerende en eigenwijze individuen die allen dezelfde passie delen: organiseren. Ingewikkelde vraagstukken omzetten in werkbare constructies. Door ons brede werkterrein en onze brede expertise kunnen opdrachtgevers ons inschakelen voor uiteenlopende opdrachten. En zijn we in staat om met multidisciplinaire teams alle aspecten

Berenschot B.V.

Europalaan 40, 3526 KS Utrecht

Postbus 8039, 3503 RA Utrecht

030 2 916 916

www.berenschot.nl

[in/Berenschot](https://www.linkedin.com/company/berenschot)

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099382 Z.032990	99383 Z.032990

Onderwerp **Brief Werkzaak aan gemeenten verzoek vaststelling GR 2.0**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

Het college toestemming te verlenen voor:

- het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkzaak Rivierenland 2021, conform bijlage 2 bij het raadsvoorstel.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1845
Extern Zaak ID	z.034185
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	5.2
Titel	Bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland zienswijze
Organisatieonderdeel	Sociaal Domein
Eigenaar	Terberg, J.
Portefeuillehouder	

Bijlagen
Raadsvoorstel Bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland zienswijze
Raadsbesluit Bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland zienswijze
Aanbiedingsbrief Werkzaam Rivierenland
WZR_bestuursrapport 2021 tbv zienswijze.pdf
Zienswijzebrief
Getekend – Raadsbesluit Bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland zienswijze.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	14 september 2021
Agendacommissie	28 september 2021
Voorbespreking I	5 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

De raad voor te stellen om:

1. Kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland
2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de Bestuursrapportage 202 van Werkzaam Rivierenland

Besluit

De raad voor te stellen om:

1. Kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland

2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de Bestuursrapportage 202 van Werkzaam Rivierenland

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.099378 Z.034185

Voorstel ingebracht door J.M.B. Terberg
Portefeuillehouder H.N.G. Wiendels
Begrotingsprogramma 01. Inwonerszaken (PROG01)
Taakveld 09. Begeleide participatie (TAAKV64)

Onderwerp **Zienswijze bestuursrapportage 2021
Werkzaam Rivierenland**

Voorgesteld besluit

- 1. Kennis te nemen van de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland**
- 2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland.**

Samenvatting van het voorstel

Gemeente Buren heeft de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland. We ontvingen van Werkzaam de bestuursrapportage 2021. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen gemeenteraden hun zienswijze hierop kenbaar maken.

Werkzaam stelt in deze rapportage een begrotingswijziging voor. Dat komt omdat er nieuwe afspraken zijn gemaakt over de kostenverdeling over de deelnemers. Per saldo is de einduitkomst van deze begrotingswijziging € 0,--. Maar voor Buren is deze nieuwe kostenverdeling gunstig. Want vanaf 2021 worden de Wsw kosten anders en apart berekend. Daardoor dalen onze Wsw kosten structureel. Voor 2021 is die daling van de Wsw kosten 2,6%.

We adviseren de raad om kennis te nemen van de bestuursrapportage en om onze positieve zienswijze kenbaar te maken aan Werkzaam Rivierenland.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Gemeenten zijn samen eigenaar van de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkzaam Rivierenland. Gemeente Buren heeft de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wws) ondergebracht bij de Werkzaam.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kunnen gemeenteraden hun zienswijze op deze stukken aan de Werkzaam kenbaar maken. Dit moet binnen de (wettelijk bepaalde) termijn van 8 weken. Met dit voorstel vragen we de raad haar zienswijze te geven.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

We willen de raad in de gelegenheid stellen haar zienswijze aan Werkzaam Rivierenland kenbaar te maken.

1. *We stemmen in met de bestuursrapportage (en de begrotingswijziging)*
Werkzaam stelt een begrotingswijziging voor (in de bestuursrapportage op pagina 22). Deze heeft betrekking op een aangepaste toedeling van de kosten binnen de begrotingsposten. Per saldo is de einduitkomst van de totale begrotingswijziging € 0,--.
2. *Voor Buren wordt over 2021 een lagere gemeentelijke bijdrage verwacht.*
Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over de kostenverdeling binnen de GR. Gemeente Buren heeft lang aangedrongen op die aanpassing. Vanaf 2021 worden de Wsw kosten (voor Buren en Neder-Betuwe) apart berekend. Hierdoor daalt het aandeel in de kosten voor Buren licht (met 2,6%).

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

1. *Of de gemeentelijke bijdrage van Buren over 2021 ook echt lager wordt is nog onzeker.*
Werkzaam verwacht over 2021 een positief subsidieresultaat (de vergoeding van het Rijk minus de kosten Participatiewet en de kosten Wet sociale werkvoorziening). Dat komt omdat er nu minder uitkeringsgerechtigden zijn dan dat eerder door Werkzaam werd begroot. Maar de omzet die door Werkzaam wordt gerealiseerd uit detachering valt lager uit dan verwacht. Dat komt omdat er door Werkzaam minder mensen gedetacheerd kunnen worden die nu onder de Wsw vallen.
Het Rijk kan haar bijdrage over 2021 nog bijstellen. En het is niet uitgesloten dat de coronacrisis toch meer impact heeft op Werkzaam dan nu wordt verwacht.
Wat uiteindelijk onze gemeentelijke bijdrage is over 2021, is afhankelijk van de totale kosten en baten binnen de GR aan het einde van het jaar. Het effect hiervan wordt pas echt duidelijk bij de jaarrekening van Werkzaam. Daarom stellen we voor onze Burense begroting nu niet te wijzigen.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

De raad kan besluiten niet in te stemmen met het advies en een extra reactie en/of zienswijze toevoegen. Dit wordt dan verwerkt en toegezonden aan het AB van de Werkzaam. Het uiteindelijke effect van de zienswijze is afhankelijk van de behandeling in het AB van de Werkzaam. De meerderheid besluit welke zienswijzen worden overgenomen en welke niet.

5. Is het een begrotingswijziging?

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting 2021.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de begroting 2021 is het kader van de Werkzaam Rivierenland.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

De zienswijzen van de deelnemende gemeenten aan de GR Werkzaam worden (volgens planning) behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van Werkzaam Rivierenland (op 14 oktober 2021).

Werkzaam Rivierenland stuurde op 16 juli 2021 haar concept bestuursrapportage 2021 aan de deelnemende gemeenten met de vraag een zienswijze uit te brengen. Dit binnen de (wettelijk bepaalde) termijn van 8 weken (uiterlijk voor 30 september 2021).

Gezien zowel het zomerreces als de doorlooptijd van onze bestuurlijke planning, kon / kan uw raad niet eerder dan 26 oktober 2021 haar definitieve zienswijze uitbrengen. Wij stuurden daarom Werkzaam Rivierenland onze concept zienswijze toe met de mededeling en onder het voorbehoud dat uw raad hierover op 26 oktober 2021 een besluit neemt.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

9. Communicatie

Na vaststelling door college en raad van dit voorstel, wordt de zienswijze toegezonden aan het Dagelijks Bestuur van de GR Werkzaam Rivierenland.

10. Burgerparticipatie

Dit onderwerp leent zich niet voor burgerparticipatie.

11. Deregulering

Het aantal regels wijzigt niet.

12. Achtergrondinformatie

De achtergrondinformatie vindt u in de bijlagen.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Aanbiedingsbrief Werkzaam Rivierenland
- Concept bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland (inclusief begrotingswijziging).
- Zienswijzebrief

Inlichtingen bij:

Naam	J.M.B. Terberg
Domein	Sociaal Domein

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099378 Z.034185	99379 Z.034185

Onderwerp **Zienswijze bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

1. Kennis te nemen van de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland
2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Aan de raden van de gemeenten die
deelnemen aan Werkzaak Rivierenland
t.a.v. de griffier

POSTADRES
Postbus 321
4190 CH Geldermalsen

T 088 93 75 000
E info@werkzaakrivierenland.nl
I www.werkzaakrivierenland.nl

KVK 63247380
IBAN NL42 BNGH 0285 1661 15

DATUM 16 juli 2021
KENMERK
ONDERWERP Bestuursrapportage 2021 Werkzaak Rivierenland

Geachte griffier,

Hierbij ontvangt u de concept bestuursrapportage 2021 van Werkzaak Rivierenland. De concept bestuursrapportage is op 12 juli 2021 behandeld door het Dagelijks Bestuur.

Hieronder volgt een korte samenvatting.

Beleidsmatig

Inhoudelijk gaat de bestuursrapportage in op het vastgestelde meerjarenbeleidsplan, onze doelen, de effecten van de coronacrisis, de ontvangen compensatiegelden en rijksbijdragen, de bestuurlijke agenda en de bestandsontwikkeling.

Doelen

Onze doelen hebben we gesteld voorafgaande aan het ontstaan van de coronacrisis. Daar konden we dus nog geen rekening mee houden. Door de crisis staan de meeste doelstellingen onder druk. We konden minder mensen aan het werk helpen en ook het aantal detacheringen bleef achter. Toch hebben we ten opzichte van het landelijke beleid een relatief laag bijstandsbestand en ook de andere resultaten steken positief af bij de landelijke cijfers (bron: benchmark Divosa).

Meerjarenbeleidsplan

De waarden, actielijnen en strategische thema's uit het meerjarenbeleidsplan 2020-2023 geven ons houvast in het kiezen van de juiste projecten. Een voorbeeld hiervan is een innovatieproject samen met de Avri om een impuls te geven aan de ontwikkeling van circulaire afvalverwerking textiel (Cirtex) met inzet van tientallen werkzoekenden uit de SW en P-wet.

Financieel

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit het subsidieresultaat (kosten verminderd met de rijksvergoeding) en het bedrijfsvoeringsresultaat (netto-kosten bedrijfsvoering). In aansluiting op de gemaakte afspraken uit de bestuurlijke agenda verschuiven de inleenvergoeding en de uitvoeringskosten inkomen van het subsidieresultaat naar het bedrijfsvoeringsresultaat. Het voordelig subsidieresultaat (afgerond 1,3 mln. euro) wordt met name veroorzaakt door een hogere rijksbijdrage in combinatie met een tot dusverre nauwelijks toenemend aantal uitkeringsgerechtigden en een grotere uitstroom uit de Wsw. Het voordeel op de Wsw bedraagt 819.000 euro. Het nadeel op de bedrijfsvoering bedraagt 312.500 euro. Dit is met name het gevolg van

een lagere omzet (dit houdt verband met de grotere uitstroom uit de Wsw: een lager aantal mensen leidt tot minder detacheringen en dus een lagere omzet).

Toelichting	Begroting	Begroting (na besluitvorming bestuurlijke agenda)	Bestuurs-rapportage	Saldo
Subsidieresultaat	1.603.800	-2.314.800	-3.598.000	1.283.200
Bedrijfsvoering	9.848.000	13.766.600	14.079.100	-312.500
Gemeentelijke bijdrage	11.451.800	11.451.800	10.481.100	970.700

Het verschil tussen begroting en begroting na verwerking van de bestuurlijke agenda is het verplaatsen van de inleenvergoeding (3.192.000 euro) en directe kosten inkomen (726.600 euro) naar bedrijfsvoering. Verder zijn in deze bestuursrapportage de bedrijfsvoeringskosten toegerekend aan enerzijds de Wsw en anderzijds de P-wet, waarmee tegemoet wordt gekomen aan de uitkomsten van de bestuurlijke agenda.

Procedure

Gemeenten kunnen conform de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland hun zienswijze kenbaar maken op dit concept inclusief begrotingswijziging. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op de gemeentelijke bijdrage. Wij verzoeken u de eventuele reactie van uw raad uiterlijk 30 september 2021 schriftelijk aan ons mee te delen.

Na ontvangst van uw reactie wordt de bestuursrapportage, onder bijvoeging van de zienswijze van gemeenteraden, de reactie van het DB daarop en zo nodig, een nota van wijziging, aangeboden aan het Algemeen Bestuur Werkzaam (AB). De behandeling van de stukken in het AB is gepland op 14 oktober 2021.

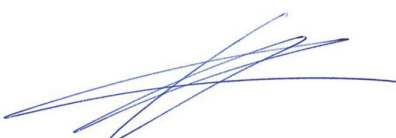
Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van Werkzaam Rivierenland

de secretaris,

mevrouw E. Boer MBA

de voorzitter

de heer C. Stolwijk

bestuurs
rapportage 2021

Inhoud

Inhoud	3
Voorwoord	4
Managementsamenvatting	5
Resultaten in één oogopslag	8
Programma Participatie	10
Programma inkomen	14
Bedrijfsvoering	17
Bijlagen	22
Bijlage 1: Begrotingswijziging	22
Bijlage 2: Gemeentelijk financieel overzicht	23
Bijlage 3: Ontwikkeling aantallen per gemeente	24

2021 is ons jubileum jaar. We bestaan 5 jaar. In Rivierenland bereikten we veel in die 5 jaar. Dat deden en doen we samen met werkgevers, werknemers en natuurlijk het bestuur. Dat kunt u ook teruglezen in ons jubileummagazine Smaakzaken dat wij begin dit naar u stuurde. Ik hoop dat u inmiddels een heerlijk recept geprobeerd hebt, ik kan u in ieder geval kabeljauwfilet met dille aanbevelen.

Werkzaam draagt bij aan inclusief werkgeverschap en een inclusieve arbeidsmarkt. Iets waar werkgever én medewerker én maatschappij voordeel bij hebben.”

Corona maakt 2020 en ook dit jaar tot een bijzonder jaar. Op onze locaties gelden nog steeds de richtlijnen van het RIVM. Ook binnen Werkzaam zijn er collega's die corona hebben gehad en sommige van hen zijn na een aantal maanden nog niet opgeknapt. Nu de coronabeperkingen versoepeld worden bereiden we ons voor op de tijd na corona. Ikzelf ben inmiddels gevaccineerd en binnen Werkzaam zijn steeds meer mensen gevaccineerd. De economische gevolgen zijn beperkt en laten op dit moment in Rivierenland een toename van vacatures zien. Wij hopen dat deze ingevuld kunnen worden door onze werkzoekenden te ontwikkelen en op te leiden.

De bestuursrapportage die nu voorligt laat ook de effecten zien van de eerste maanden van het jaar met de lockdown. De Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo) is voortgezet en inmiddels zijn we bij Tozo 5.

De effecten van het openstellen van de samenleving en van weer aan het werk zijn nog niet zichtbaar geworden in de cijfers. Het is voor ons nog gissen of alle mensen die tijdelijk ondersteund worden in de uitkering komen of weer aan het werk komen.

Voor nu is in ieder geval geen toename te zien in het aantal uitkeringsgerechtigden maar dit verwachten wij wel.

Deze bestuursrapportage schetst de ontwikkelingen voor het begrotingsjaar 2021 en maakt onderdeel uit van de jaarlijks vastgestelde planning- en controlcyclus. Deze rapportage is opgesteld naar de huidige inzichten. We merken dat de investeringen van de afgelopen jaren zich, ondanks de crisis, vertalen in mooie resultaten in onze ambitie om de regionale arbeidsmarkt te versterken. Dit doen we voor werkzoekenden en werkgevers in de regio.

Elfriede Boer, MBA
directeur Werkzaam Rivierenland

Managementsamenvatting

Onze ambitie is dat iedereen meedoet in de samenleving. Werkzaam begeleidt mensen bij het vinden en behouden van werk. Dit gaat van instroom via interne werkplekken, groepsplaatsingen en detachering met loonkostensubsidie naar uiteindelijke uitstroom bij werkgevers in de regio. Als het nodig is bieden we ondersteuning of werk in een aangepaste omgeving. Want iedereen verdient een kans om zijn of haar talenten in te zetten.

Werkzaam draagt bij aan inclusief werkgeverschap en een inclusieve arbeidsmarkt. Iets waar werkgever én medewerker én maatschappij voordeel bij hebben. Ook in 2021 vertaalt onze aanpak zich, in combinatie met externe factoren, in een voordelig subsidieresultaat.

Meerjarenplan biedt focus

De waarden, actielijnen en strategische thema's uit het meerjarenbeleidsplan 2020-2023 geven ons focus. We werken en innoveren binnen de kaders van dit plan. Ons doel is de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening zo goed mogelijk uit te voeren en onze ambitie te realiseren. Gericht investeren in innovaties resulteert in een effectieve dienstverlening die ons ook in de toekomst in staat stelt om onze doelen te blijven realiseren.

Per strategisch thema werken we aan een aantal projecten of experimenten, vaak samen met onze samenwerkingspartners. De projecten bevinden zich in verschillende stadia van ontwikkeling. We noemen er enkele:

- Puur Betuws - implementatiefase
- De vergeten groep (Vrouwelijke nareizigers) - ontwerpfase
Dit is een aanpak gericht op de leefwereld van vrouwelijke statushouders/migranten, voor en door vrouwen.
- Het project Keuzehulp Werk - implementatiefase
Met TNO ontwikkelen we de Keuzehulp Werk. Deze helpt de werkzoekende om samen met Werkzaam op methodische wijze passende instrumenten te selecteren voor de ontwikkeling naar werk.
- Cirtex, Circulair Textiel sorteercentrum Rivierenland - ontwerpfase
Samen met de Avri, 2Switch en TLStex onderzoeken we vergaande mogelijkheden om ingezameld textiel te hergebruiken. We bouwen aan een circulaire (textiel)keten in Rivierenland veel kansen op werkgelegenheid voor werkzoekenden zijn.
- Groepsgerichte werkintake - ontwikkelfase
Het versterkt eigenaarschap en gevoel van verantwoordelijkheid bij de werkzoekende over het proces en de empowerment (eigen regie). Het doel is meer rendement met minder middelen (tijd) bij het realiseren van duurzame arbeidsparticipatie.
- Doorontwikkelen van de leerwerkroutes
Dit project is gericht op ontdekken en ontwikkelen van de kansen van de werkzoekende.
- Technologie voor inclusie
Voor de onderdelen cobot en exoskelet zijn we in de implementatiefase en voor een vertaalapparaat in de testfase.

Deze projecten worden gefinancierd met externe subsidies en bijdragen (bijvoorbeeld Regio Deal en Perspectief op werk). Zijn er geen externe middelen dan zetten we het innovatiebudget in.

Bestuurlijke agenda 2020 voor solide toekomst

Regio Rivierenland heeft op langere termijn een grote uitdaging, afgaand op de voorspelde bestandsontwikkeling (onder andere de groei van de doelgroep voormalig Wajong). Om de uitdaging aan te kunnen is de bestuurlijke agenda 2020 opgesteld. Dit biedt de basis om een toekomstbestendige uitvoering van de Participatiewet te realiseren. De bestuurlijke agenda gaat ook over heldere financiële afspraken op basis van solidariteit zodat de focus nog meer komt te liggen op inhoud. Bovendien is het nodig om de (bestuurlijke) samenwerking te bestendigen. De afronding van de afspraken is een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Alle deelnemers moeten instemmen om de wijziging van kracht te laten worden.

Onze doelen in 2021 en een positief financieel resultaat

We bepaalden onze doelen voorafgaand aan de coronacrisis. We konden er dus nog geen rekening mee houden. Door de crisis konden we minder mensen aan werk helpen en bleef het aantal detacheringen achter op de doelstelling. Toch hebben we ten opzichte van het landelijke beleid een relatief laag bijstandsbestand en ook de andere resultaten steken positief af bij de landelijke cijfers (bron: benchmark Divosa).

In het coronajaar hebben we extra geïnvesteerd in de doelgroep jongeren omdat deze groep het extra zwaar had doordat zij vaak tijdelijke en flexibele contracten hebben.

Financiële resultaten

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit het subsidieresultaat (kosten verminderd met de rijksvergoeding) en bedrijfsvoeringsresultaat (netto-kosten bedrijfsvoering). In aansluiting op de gemaakte afspraken uit de bestuurlijke agenda verschuiven de inleenvergoeding en de uitvoeringskosten inkomen van het subsidieresultaat naar het bedrijfsvoeringsresultaat. Het voordelig subsidieresultaat, afgerond 1,3 miljoen euro, wordt met name veroorzaakt door een hogere rijksbijdrage in combinatie met een tot dusverre nauwelijks toenemend aantal uitkeringsgerechtigden. En een grotere uitstroom uit de sociale werkvoorziening, dit zorgt voor een voordeel van 819.000 euro op de SW.

Het nadeel op de bedrijfsvoering van 312.500 euro is met name het gevolg van een lagere omzet (dit houdt verband met de grotere uitstroom uit de Sociale werkvoorziening: een lager aantal mensen leidt tot minder detacheringen en dus een lagere omzet).

Financiële resultaten				
Toelichting	Begroting	Begroting (na besluitvorming bestuurlijke agenda)	Bestuursrapportage	Saldo
Subsidieresultaat	1.603.800	-2.314.800	-3.598.000	1.283.200
Bedrijfsvoering	9.848.000	13.766.600	14.079.100	-312.500
Gemeentelijke bijdrage	11.451.800	11.451.800	10.481.100	970.700

Het verschil tussen begroting en begroting na verwerking van de bestuurlijke agenda is het verplaatsen van de inleenvergoeding (3.192.000 euro) en directe kosten inkomen (726.600 euro) naar bedrijfsvoering. Verder zijn in deze bestuursrapportage de bedrijfsvoeringskosten toegerekend aan de Sociale werkvoorziening en Participatiewet. Hiermee komen we tegemoet aan de uitkomsten van de bestuurlijke agenda.

Grown Bio kiest bewust

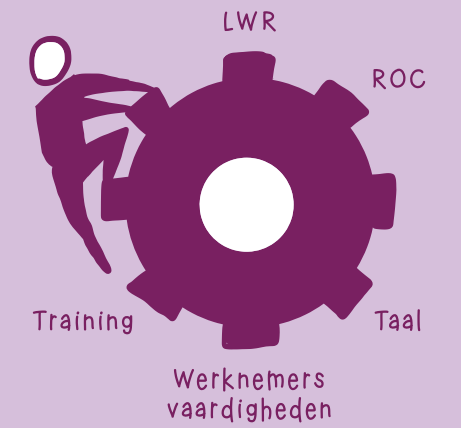
Grown.bio wil ook sociaal duurzaam zijn en koos er bij de start bewust voor om mensen via Werkzaak aan te nemen. Om zo bepaalde werkzaamheden uit te laten voeren door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt „

Resultaten in één oogopslag

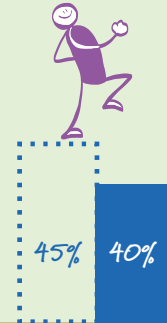
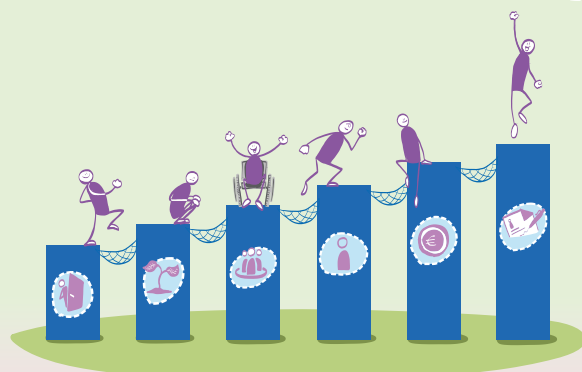
Resultaat tijd tot tijd

Ontwikkeling

Instroompreventie

Besparing is 15,6 miljoen

Partner voldoende inkomen

Recht op studiefinanciering

Recht op WW

Uitkering verstrekken vanuit BUIG gelden

Groepsplaatsingen

Gedeeltelijk aan het werk is een besparing van de uitkering en dus BUIG-gelden.

1,7 1,7

In de uitzendconstructen van Werkzaak werken mensen in groepen of individueel voor Rivierenlandse bedrijven.

Werkgever

Werkgevers

VNO/NCW

Werkzaak - Investeren in gerichte partnerschappen

POA

Gemeenten

UWV

Werkgever

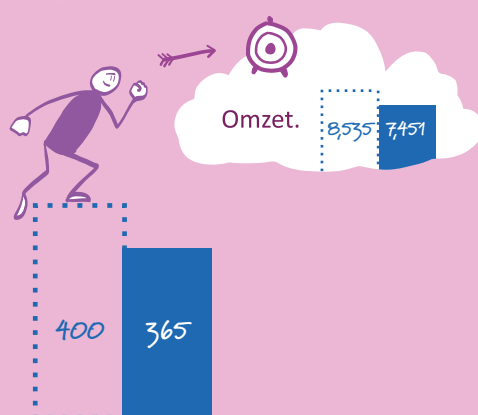
+

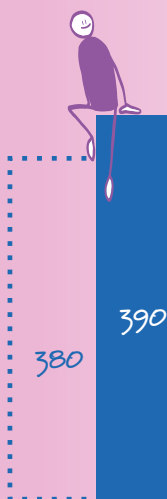
Werkzaak

Detachering

Loonkostenplaatsing

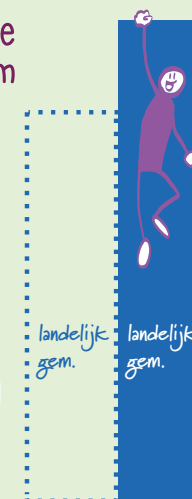
Onterecht ontvangen uitkering vordert Werkzaak terug.

1,2 1,2

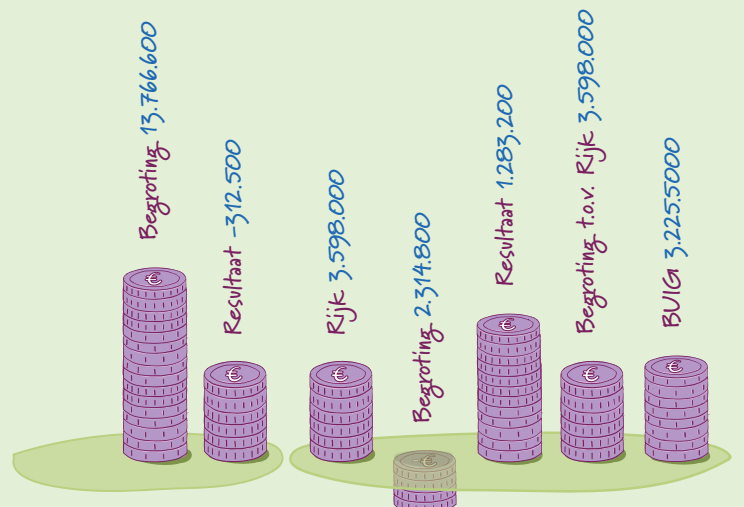
Meer mensen aan het werk met loonkostensubsidie. Hierdoor minder uitkeringen. Is een besparing.

Duurzame uitstroom

Besparing is 1,328 miljoen

Bedrijfsresultaat

Subsidieresultaat

Doel Gerealiseerd

Programma participatie

Wat willen we bereiken?

- Eraan bijdragen dat iedereen met arbeidspotentieel duurzaam en zo regulier mogelijk aan het werk kan zijn. Hierdoor krijgt iedereen de kans naar zijn maximale vermogen mee te doen in de maatschappij.
- Bevorderen dat werkgevers maatschappelijk en sociaal verantwoord ondernemen.

De uitvoering binnen het programma richt zich op de ontwikkeling van werkzoekenden en de medewerkers met een arbeidspenning. Waar mogelijk, bevordert het de duurzame uitstroom zodat mensen zoveel mogelijk zelfstandig in het levensonderhoud kunnen voorzien. Soms is vrijwilligerswerk het hoogst haalbare. Wij zetten in op ontwikkeling en versterking door begeleiding, opleiding en (tijdelijke) dienstverbanden om werkzoekenden via matching te plaatsen in de arbeidsmarkt. Wij zetten activiteiten in die direct of indirect bijdragen aan onze (hoofd)doelstellingen. We boeken resultaten op uitstroom naar parttime werk, vaak een eerste stap naar uitkeringsonafhankelijkheid. We bevorderen uitstroom ook met plaatsingen bij werkgevers via detachering, individueel en als groepsplaatsingen. We ondersteunen werkgevers in de regio bij het realiseren van hun Social Return on Investment (SROI).

Wat gaan we daarvoor doen?

In de kadernota 2022 zijn de doelstellingen van 2021 geactualiseerd. Hieronder zijn deze opgenomen met de huidige stand en een prognose richting einde van het jaar.

Indicatoren					
Concrete doelstelling	Activiteit	Doelstelling	Stand 1-1-2021	Stand BURAP	Prognose
Inzet instrumenten	Realiseren van het aantal detacheringen	400	396	365	365
	Groei met 5 groepsplaatsingen	23	21	20	23
	Het aantal plaatsingen met (externe) loonkostensubsidie	380	353	366	390
Uitstroom	Het realiseren van duurzame uitstroom	Landelijk gemiddelde		83	Landelijk gemiddelde

Mensen die eerst gedetacheerd waren, werken nu regulier met een loonkostensubsidie. Dit draagt bij aan onze hoofddoelstelling van duurzame uitstroom. Dit verklaart de daling van het aantal detacheringen; de andere oorzaak is het wegvallen van opdrachten door corona. Tot slot wordt de daling van groepsplaatsingen (minimaal 5 plaatsingen) vooral veroorzaakt doordat bij vijf werkgevers vier mensen werken.

Beleidsmatige ontwikkelingen in 2021

- We implementeren de Keuzehulp Werk. Dit instrument ontwikkelen we met TNO en geeft inzicht in de mogelijkheden en effectiviteit van ons instrumentarium wat we inzetten om mensen te laten leren en ontwikkelen. Dit zijn we vorig gestart en loop in 2021 door. Het is een gereedschapskist waar werkzoekenden met hun werkcoaches hun ontwikkeltraject doelgericht mee kunnen samenstellen.
- We hebben een aanvraag ingediend voor een ESF-subsidie voor de doorontwikkeling van de 8 leerwerkroutes; dit vloeit voort uit het Europees fonds coronamaatregelen.
- We zetten in op het project 'klant in beeld' om werkzoekenden nog beter te ondersteunen. Dit project wordt landelijk ondersteund met extra middelen van het Rijk.
- We benutten de kansen voor werkgelegenheid vanuit de strategische thema's sociaal en circulair ondernemen in samenwerking met onze partners. Voorbeelden zijn Cirtex en Puur Betuws.
- Het nog beter aanbieden van onze digitale dienstverlening.
- We blijven inzetten op verbeteren van dienstverlening en efficiency in onze processen.
- Project simpel switchen. Wie een stap zet van uitkering naar werk of vice versa, kan in een lastige situatie terechtkomen. Met het project 'Simpel Switchen in de Participatieketen' willen Divosa en de overheid een beweging in gang zetten om overgangen in de participatieketen te versoepelen.
- Verbinding P-wet en nieuwe Wet Inburgering. Dit doen we samen met de gemeenten waarbij we de gemeente volgen.
- Actualiseren nieuw handhavingsbeleid.

Innovatie

Wij stimuleren nieuwe manieren van participatie door actief bij te dragen aan innovatieve processen en nieuwe ontwikkelingen die we financieren met extra middelen uit het participatiebudget en externe subsidies zoals de Regio Deal en Perspectief op Werk. Deze middelen zetten we samen met onze partners in op zeven innovatieve projecten om nog betere resultaten te bereiken. De projecten zijn:

- Technologie en inclusie
- Aanpak werkloosheid en schulden
- Doorontwikkeling leerwerkroutes
- Begeleiding oudere werkzoekenden
- Aanpak psychisch kwetsbaren
- Voorschakeltrajecten taal
- Screening cliënten met klantprofiel-4

Strategische samenwerking

Samenwerking met werkgevers in de regio blijven we versterken. Deze is gericht op duurzame uitstroom én op de verbetering van de inclusieve arbeidsmarkt in de regio. Voorbeeld daarvan is de gerealiseerde trainingslijn bij Kuehne en Nagel. Daarnaast werken we samen met het UWV en de gemeenten Buren en Neder-Betuwe aan aanpassing van het Werkgeversservicepunt Rivierenland.

Ontwikkeling aantallen

Het totaal aantal begeleidde werkzoekenden blijft in 2021 stabiel. We zien sinds 1 januari 2021 drie ontwikkelingen:

- Daling van de Wet sociale werkvoorziening zet door: dit jaar al 2,7%
- Het aantal mensen dat begeleid wordt met een beschut-indicatie stijgt: dit jaar al 17,2%
- Het aantal mensen met een externe loonkostensubsidie blijft stijgen: dit jaar al 6,7%

De ontwikkeling van plaatsingen naar dienstverbanden en loonkostensubsidies is als volgt:

Aantallen				
	Begroting	31-12-2020	Stand BURAP	Prognose
Participatiewet				
Dienstverbanden P-wet	259	120	121	125
Dienstverbanden beschut		58	68	75
Dienstverbanden WIW		4	4	4
Loonkostensubsidie	235	253	270	294
Subtotaal	494	435	463	498
Sociale werkvoorziening				
Dienstverbanden Sw	767	756	733	708
Loonkostensubsidie	84	96	96	96
Subtotaal	855	852	829	804
Totaal	1.349	1.287	1.292	1.302

Wat mag het kosten?

(bedragen * € 1.000)

	Begroting 2021	Prognose	Verschil
Resultaten			
Sw	301	-518	819
Inleenvergoeding & omzet	-5.343	-5.030	-313
Regulier participatiebudget	0	0	0
Extra participatiebudget	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	-5.042	-5.548	506

Resultaat Sociale werkvoorziening

Het resultaat op de Sociale werkvoorziening is 819.000 euro voordeliger. Dit komt voor 741.000 euro door lagere kosten. Dit komt door een snellere afname van het bestand en doordat aantal dienstverbanden zijn omgezet in loonkostensubsidies. Ook valt de vergoeding van het rijk 78.000 euro hoger uit.

Omzet en Inleenvergoedingen

Het aantal werkzoekenden dat direct via werkgevers werkt, stijgt waardoor er minder interne dienstbetrekkingen zijn. Dit resulteert in lagere inleenvergoedingen (voordeel 767.000 euro). De tegenhanger is een lagere omzet die verklaard wordt door lagere inleenvergoedingen en minder medewerkers Sociale werkvoorziening die omzet genereren (nadeel 1.080.000 euro). Dit betekent een nadeel van 313.000 euro.

De tegenhanger is een voordeel op het Sociale werkvoorziening-resultaat.

Regulier participatiebudget

Het regulier participatiebudget stijgt met 172.000 euro; met dit bedrag kunnen we de gestegen caseload van onze doelgroep opvangen.

Extra participatiebudget

Om de crisis het hoofd te kunnen bieden stelde het rijk eind vorig jaar extra middelen in het participatiebudget beschikbaar. Wij zetten deze middelen gericht in om werkzoekende en jongeren op weg te helpen en te houden. Het beschikbaar budget bedraagt 687.000 euro.

Projecten

Het uitgangspunt is dat projecten worden uitgevoerd binnen de budgettaire kaders (inclusief inzet van reserves). Belangrijke projecten zijn de Regio Deal, Perspectief op werk, projecten voor herstel uit de crisis en diverse innovatieprojecten. Een aantal projecten zijn meerjarig; het is daarom belangrijk dat middelen gedurende de looptijd van het project kunnen doorschuiven naar het volgend jaar.

Programma inkomen

Wat willen we bereiken?

Wij zorgen voor een rechtmatige en doelmatige verstrekking van inkomensondersteuning aan mensen die hier recht op hebben.

Er blijven mensen aangewezen op een uitkering: tijdelijk ter overbrugging van een situatie waarin er geen werk is en soms permanent bij een vrijstelling van de arbeidsplicht. Bijvoorbeeld als leeftijd of blijvende lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen werken onmogelijk maakt. Voor sommige mensen is vrijwilligerswerk het maximaal haalbare. Als overbrugging naar werk of naar de AOW is een uitkering een vangnet. Het doel is om deze uitkering alleen te verstrekken aan mensen die daar recht op hebben. Mensen die kunnen werken, worden naar werk begeleid en onrechtmatig gebruik wordt teruggevorderd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij de kadernota 2022 zijn de doelstellingen voor 2021 geactualiseerd. Hieronder zijn deze opgenomen met de huidige stand en een prognose richting einde van het jaar.

Indicatoren				
Concrete doelstelling	Activiteit	Doelstelling	Stand BURAP	Prognose
Onterecht verstrekte bijstand, al dan niet door gepleegde fraude, wordt teruggevorderd.	Voeren van een actief invorderingsbeleid. Aanpassing van beslagvrije voet om mensen verlichting te geven in een problematische schuldsituatie.	€ 1,2 mln	€ 0,435 mln	€ 1.2 mln
Besparing realiseren op inkomensdeel uit opgegeven inkomsten.	Zoveel mogelijk werkzoekenden met een PW/IOAW- uitkering (gedeeltelijk) aan het werk helpen. Het resultaat is besparing op BUIG-gelden.	€ 1,7 mln	€ 0,75 mln	€ 1,7 mln
Gemiddeld aantal uitkeringen P-wet.		2.583	2.474	2.500
Instroompercentage	Het percentage werkzoekenden dat zich meldt voor een bijstandsuitkering en hierop daadwerkelijk een beroep zal doen.	45%	40%	40%

Instroompercentage

De doelstelling is 45 % en we prognosticeren 40 %. De vraag is hoe kan dit, in tijden van corona? En daarnaast verscheen net een krantenartikel, over 170.000 mensen in Nederland die geen uitkering aanvragen. In Rivierenland vragen we direct in het intakeproces voor een uitkering aan mensen wat zij wel kunnen. We kijken of er vacatures zijn, of werkzaamheden waar de werkzoekende goed in is en enthousiast van wordt. Verder hebben we een sluitende aanpak met schooluitval. Bij schooluitval overleggen de verzuimcoach van school en onze werkcoach met elkaar en zorgen ervoor dat werk en/of scholing weer wordt opgepakt. Het niet-gebruik of niet aanvragen van een uitkering blijft een punt van aandacht. Daarom bellen we alle aanvragers van Tozo en vragen we of er ondersteuning nodig is (middelen of richting ander werk). Dit laat onverlet dat het niet aanvragen van een uitkering niet te voorkomen is.

Conjunctuur

Jongeren, flexwerkers en ZZP'ers worden zwaar getroffen door de gevolgen van corona. Dit wordt ook in 2021 gevoeld. De Rijksoverheid stopt op dit moment veel geld in de economie om de economische schade op lange termijn te beperken. Op het moment dat de steunmaatregelen stoppen verwachten we een stijging van de bijstands- en Bbz-uitkeringen.

Beleidsmatige ontwikkelingen in 2021

- Sinds april van dit jaar voert Werkzaam de bijzondere bijstand en minimaregelingen uit voor inwoners van de gemeente West Maas en Waal.
- We continueren de uitvoering van de Tozo-regeling.
- We houden heroriëntatiegesprekken met ondernemers die nu nog een Tozo-uitkering ontvangen of die extra ondersteuning nodig hebben door financiële problemen. Dit doen we in samenwerking met de arbeidsmarktregio, de gemeentes en het ROC. Het Rijk stelt 86.000 euro beschikbaar.
- Om de dienstverlening op peil te houden zetten we in op digitalisering en waar nodig extra capaciteit.
- Wij starten een pilot om het proces voor uitkeringsgerechtigden, die parttime werken, makkelijker te maken. Zo verbetert onze dienstverlening en daalt de administratieve last voor deze groep.
- We voeren procesverbeteringen uit op de waardering van de inkomensdebiteuren zodat het gehanteerde inbaarheidspercentage in overeenstemming is met het beleid.

Ontwikkeling aantallen

In de onderstaande tabel presenteren we de actuele aantallen met een prognose richting het einde van het jaar.

Aantallen				
	Begroting	31-12-2020	Stand BURAP	Prognose
Regulier	2.583	2.477	2.469	2.500
IOAW		154	145	150
IOAZ		16	17	15
Buig-uitkeringen	2.583	2.647	2.631	2.665
BBZ	24	14	10	25
Totaal	2.607	2.661	2.641	2.690
Loonkostensubsidie intern	178	155	175	180
Loonkostensubsidie extern	261	253	271	280
Totaal loonkostensubsidies	439	408	446	460
Dubbeltelling		-61	-72	-60
Totaal (excl. Tozo)	3.046	3.008	3.015	3.090
Tozo		631	443	0

* Niet in begroting opgevoerd

Wat mag het kosten?

We verwachten dat we uitkomen op een positief resultaat van BUIG/Bbz van 3,306 miljoen euro. Verder voeren we een deel van de bijzondere bijstand uit. Dus een totaalbedrag dat gemeenten terugontvangen van 3,080 miljoen euro.

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Prognose	Vershil
Resultaten			
Buig	-2.873	-3.226	353
BBZ	-18	-80	62
TOZO	0	0	0
Bijzondere Bijstand	276	226	50
Gemeentelijke bijdrage	-2.615	-3.080*	465

Resultaat BUIG

De begroting is opgesteld voor het uitbreken van corona; nu zien we dat de aanname, een daling van het bestand moeten bijstellen. De effecten zijn een stijging van de uitkeringskosten (1,859 miljoen euro) en een daling van de loonkostensubsidies (1,982 miljoen euro). Aan de uitgavenkant is er dan een voordeel van 123.000 euro en samen met de stijgende rijksvergoeding (230.000 euro) stijgt het voordeel BUIG met 353.000 euro tot 3,226 miljoen euro.

Resultaat Bbz

Aan ondernemers kunnen leningen worden verstrekt. We zien al enkele jaren dat er nauwelijks nieuwe leningen worden verstrekt terwijl de aflossingen doorgaan. Rekening houdend met terug te betalen rijksvergoeding stijgt het voordeel van 18.000 euro naar 80.000 euro.

Resultaat Tozo

Ondernemers kunnen een uitkering krijgen op bijstandsniveau. Nu zij steeds meer zelfstandig hun inkomen verdienen neemt het gebruik van deze regeling ook af. We verwachten 4,465 miljoen euro aan uitgaven die het Rijk betaalt.

Resultaat bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand wordt uitgevoerd door de gemeenten, maar voor een beperkte groep (jongeren) voeren wij een onderdeel van de bijzondere bijstand uit. Door minder aanvragen kunnen we het bedrag met 50.000 euro naar beneden bijstellen.

Dienstverleningsovereenkomst gemeente West Maas en Waal

Voor de gemeente West Maas en Waal voeren we sinds 1 april 2021 de bijzondere bijstand en schuldhulpverlening uit. Op basis van afspraken (op declaratiebasis) verwachten we uitgaven van 430.000 euro.

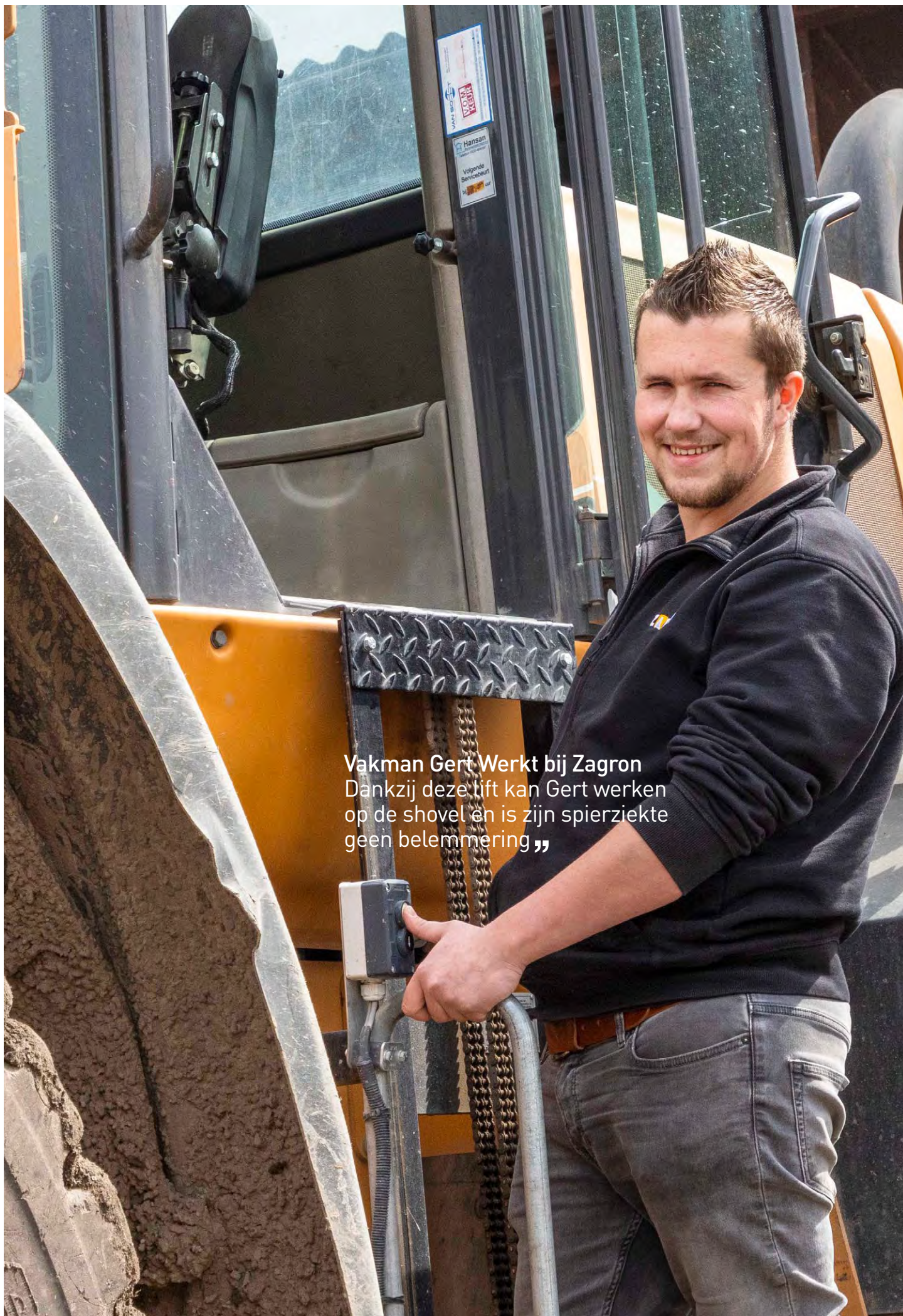
Voor een goede bedrijfsvoering is voldoende budget en personeel nodig. Ook is een efficiënte inrichting van de organisatie en een goede samenwerkingscultuur nodig met de gemeenten, het bedrijfsleven en andere partners. In dit deel geven we inzicht in de bedrijfsvoering.

Werkzaam in control

Over het jaar 2022 moeten wij voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in onze jaarstukken. Dat vervangt de huidige rechtmatigheidsverklaring van de accountant. Werkzaam zette al belangrijke stappen. Onder andere door het borgen van rechtmatigheidscontroles in processen en het doorvoeren van optimalisaties die bleken uit bevindingen van onze eigen interne controle en van de controles door de accountant. Met name het inkoop- en verkoopproces zijn aantoonbaar verbeterd en het risico op niet naleving van wet- en regelgeving zoals verplichte aanbestedingen is hierdoor verkleind. Dit beeld wordt bevestigd door de goedkeurende accountantsverklaring over het jaar 2020.

Dit krijgt in 2021 een vervolg door een aantal van de belangrijkste (hoofd)processen te optimaliseren en mogelijk te maken dat controles procesgericht kunnen plaatsvinden in plaats van per dossier. Randvoorwaardelijk is dat de concerncontroller en interne controle onafhankelijk worden gepositioneerd onder de directeur. Wij effectueren dit met ingang van 1 september 2021.

Wij stellen ons ten doel om de komende jaren door te groeien naar een eigen variant van een in control statement. Dit gaat verder dan de verplichte rechtmatigheidsverantwoording. We willen dat de gehele bedrijfsvoering bijdraagt aan de realisatie van beleidsdoelstellingen en we willen flexibel kunnen acteren in een voortdurend veranderende omgeving, zoals we bijvoorbeeld hebben gedaan toen we werden geconfronteerd met corona. We willen dat onze processen en de competenties van medewerkers hierop aansluiten en dat is veel breder dan het onder controle hebben van de financiën en de rechtmatigheid.

Vakman Gert Werkt bij Zagron
Dankzij deze lift kan Gert werken
op de shovel en is zijn spierziekte
geen belemmering „

Wat mag het kosten?

(bedragen * € 1.000)

	Begroting 2021	Prognose	Vershil
Bedrijfsvoering			
Personeelskosten	17.231	18.352	1.121
Materiële kosten	4.674	4.674	0
Directe kosten inkomen	726	726	0
Uitvoeringskosten Tozo	0	475	475
Inleenvergoeding	3.192	2.425	-768
Participatiebudget	-3.423	-3.561	-138
Participatiebudget stim.gelden	0	-550	-550
Omzet	-8.535	-7.455	1.080
Rijksverg. Tozo uitvoeringskosten	0	-385	-385
Rijksverg. heroriëntatie Bbz ikv Tozo	0	-86	-86
Subtotaal	13.867	14.616	750
Reserve personeel	-100	-100	0
Reserve Tozo 2020		-90	-90
Reserve noodzakelijke investeringen		-347	-347
Totaal	13.767	14.079	312

Personeelskosten

Dit jaar hebben we de opgave om in te zetten op de gevolgen van de corona, de extra dienstverlening voor de gemeente West Maas en Waal te organiseren en de belangrijkste processen te optimaliseren. Voor deze doelen ontvangen we extra rijksvergoedingen, subsidies en hebben we de inzet van de reserve tot onze beschikking. Het uitgangspunt is dat de extra lasten niet mogen leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Dit betekent dat de hogere personeelslasten worden gedekt door de extra rijksvergoedingen, bijdragen van derden en onttrekkingen aan reserves.

Materiële kosten

Het totaal van de materiële kosten blijft gelijk. Wel zien we kosten van de evaluatie van Werkzaam en de afrekening btw over voorgaande jaren. Deze kosten kunnen worden opgevangen door de post onvoorzien. Andere nadelen zijn de kosten voor werving en selectie en een overig budget; hier staat het niet geraamde dividend van Darius tegenover. Tot slot stijgen de accountantskosten voor de uitvoering van Tozo 2020 en 2021, deze kosten worden vergoed uit de rijksbijdrage en reserve.

Directe uitvoeringskosten Inkomen

Als uitvloeisel van de bestuurlijke agenda maken deze kosten geen onderdeel meer uit van het subsidieresultaat, maar van het bedrijfsvoeringsresultaat. De prognose is dat de directe advieskosten een voordeel laat zien van 100.000 euro omdat er door de Tozo-regeling minder Bbz-onderzoeken zijn. Met het opstarten van heroriëntatiegesprekken (we ontvangen een rijksbudget van 85.000 euro) wordt er ook meer ingezet op onderzoeken. We houden dit budget hiervoor beschikbaar.

Huisvesting

Door de effecten van corona veranderde de wensen voor huisvesting (versneld). Er wordt steeds meer thuis gewerkt en de functie van de kantoorfaciliteiten verandert. Hiervoor hebben we een strategische visie opgesteld. Bij de bestuursrapportage van vorig jaar stelde u al middelen beschikbaar. We zijn al gestart met de noodzakelijke investeringen in het vervangen van het dak en de klimaatinstallatie. De investering bedraagt 534.600 euro en de jaarlijkse kosten zijn opgenomen in begroting. Verder gaan we zonnepanelen plaatsen (investering 401.500 euro) op het dak; deze investering verdient zich terug in een lagere energierekening. Ten slotte zien we een veranderde manier van leidinggeven aan de doelgroep op locatie. We zien ook een forse uitbreiding van de doelgroep die intensieve begeleiding en educatie nodig heeft om aan het werk te kunnen. Hiervoor is het nodig een verbeterde leeromgeving te realiseren. De investering bedraagt 582.000 euro die voor 318.600 euro betaald wordt uit de reserve noodzakelijke investeringen. De resterende kapitaallasten worden bekostigd uit lagere huurlasten van externe locaties. Voor deze huisvestingsinvesteringen is dus geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig.

Digitalisering

Door het gezamenlijk inrichten van werkprocessen en digitaliseren is informatie makkelijker terug te vinden. Voor 2021 ligt de focus op het archiveren van bestuurlijk bewaardocumenten en de aansluiting bij het klantportaal.

ICT

Wij zijn bezig met de aanbesteding van hardware en ook staat de vervanging van telefoons dit jaar op de planning. Hiervoor zijn kredieten beschikbaar gesteld. Dit jaar is de nieuwe website met een klantenportaal beschikbaar die het gebruik door klanten beter zal bedienen. Daarnaast wordt intranet vernieuwd (samen 60.000 euro). Naar aanleiding van het advies van de accountant evalueren we de ERP-software en zullen we een beslissing moeten nemen over de toekomst. In deze fase vergt het een investering van 33.000 euro. Beide noodzakelijke investeringen kunnen worden gedekt uit het vrijvallen van een ICT-investering.

Treasury

Door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) zijn banken verplicht om rente te betalen aan de ECB. Hierdoor is BNG Bank vanaf 1 juli genooddaakt om een negatieve rente in rekening te brengen over het saldo in rekening courant boven een bedrag van 500.000 euro. Uitgaande van het huidige saldo leidt dit tot een extra last van maximaal 8.200 euro.

Kredieten

In het onderstaande overzicht staan de lopende kredieten en nieuwe kredieten.

Overzicht lopende en nieuwe kredieten						
	Krediet	Boekwaarde 1/1	Uitgaven	Restantkrediet	Besluit	Afschr.termijn
Doorontwikkeling BI	105.000	105.000	-	-	Berap 2019	NVT
Vervanging telefoons	100.000	100.000	-	100.000	Berap 2019	5 jaar
Vervanging hardware	400.000	400.000	-	400.000	Begroting 2020	5 jaar
Verpakkingslijn	29.350	29.350		29.350	Berap 2020	10 jaar
Voorbereidings- krediet ERP	33.000			33.000	Nieuw	5 jaar
Klimaatinstallatie	80.000			80.000	Nieuw	15 jaar
Vervanging en isolatie dak	454.600			454.600	Nieuw	30 jaar
Zonnepanelen	401.500			401.500	Nieuw	20 jaar
Leerlab	582.000			582.000	Nieuw	40 jaar
Verpakkingslijn	29.500			29.500	Nieuw	10 jaar
Website/Intranet	60.000			60.000	Nieuw	5 jaar
Totaal	2.274.950	634.350	-	2.169.950		

Bijlagen

Bijlage 1: begrotingswijziging

De formele verwerking van de bestuursrapportage is de begrotingswijziging. Hierop wordt een zienswijze gevraagd.

Begrotingswijziging		
Programma	Omschrijving	Wijzigingen
Participatie	Lasten	119.200
Participatie	Baten	-119.200
Inkomen	Lasten	4.591.100
Inkomen	Baten	-4.591.100
Bedrijfsvoering	Lasten	541.200
Bedrijfsvoering	Baten	-158.800
Reserves	Lasten	55.000
Reserves	Baten	-437.400
Totaal		0

Nieuwe kredieten	
PVoorbereidingskrediet ERP	33.000
Website/intranet	60.000
Doorontwikkeling BI	-105.000
Klimaatinstallatie	80.000
Vervanging en isolatie dak	454.600
Zonnepanelen	401.500
Leerlab	582.000
Verpakkingslijn	29.500
Inzet reserves voor kredieten	-504.600
Te activeren	1.031.000

Deze begrotingswijziging leidt niet tot een tussentijdse aanpassing van de gemeentelijke bijdrage.

Bijlage 2: gemeentelijk financieel overzicht

Gemeentelijk financieel overzicht									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Netto lasten BUIG	-	7.778.500	3.448.300	-	16.527.100	6.976.500	3.189.400	4.751.600	42.671.400
Rijksvergoeding BUIG	-	7.874.000	4.045.000	-	18.099.600	7.743.300	3.219.800	4.915.200	45.896.900
Resultaat BUIG	-	-95.500	-596.700	-	-1.572.500	-766.800	-30.400	-163.600	-3.225.500
Netto lasten BBZ	-	-12.500	-75.000	-	-43.300	-53.200	-24.200	-57.900	-266.100
Rijksvergoeding BBZ	-	-8.800	-52.500	-	-30.300	-37.200	-17.000	-40.500	-186.300
Resultaat BBZ	-	-3.700	-22.500	-	-13.000	-16.000	-7.200	-17.400	-79.800
Netto-lasten TOZO	-	829.300	536.100	-	1.094.300	975.400	418.300	670.500	4.523.900
Rijksvergoeding TOZO	-	829.300	536.100	-	1.094.300	975.400	418.300	670.500	4.523.900
Resultaat TOZO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand	-	70.600	-72.500	-	151.100	58.600	10.200	29.600	247.600
Verhaal van bijstand	-	-3.700	-1.100	-	-2.100	-1.100	-7.300	-6.200	-21.500
Resultaat bijzondere bijstand	-	66.900	-73.600	-	149.000	57.500	2.900	23.400	226.100
DVO West Maas en Waal							429.900		429.900
Resultaat DVO West Maas en Waal	-	-	-	-	-	-	429.900	-	429.900
Netto-lasten SW	1.918.600	3.223.400	1.646.700	1.106.000	6.925.300	3.068.100	-	2.930.200	20.818.300
Rijksvergoeding SW	1.894.800	3.224.400	1.639.300	1.077.200	7.457.500	3.023.000	-	3.020.400	21.336.600
Netto-lasten	23.800	-1.000	7.400	28.800	-532.200	45.100	-	-90.200	-518.300
Netto-lasten Participatiebudget	-	1.036.100	286.300	-	2.716.700	496.300	250.100	352.600	5.138.100
Rijksvergoeding P-budget	-	880.700	268.900	-	2.304.000	461.700	215.300	320.300	4.450.900
Extra middelen corona P-budget	-	155.400	17.400	-	412.700	34.600	34.800	32.300	687.200
Resultaat participatiebudget	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subsidieresultaat	23.800	-33.300	-685.400	28.800	-1.968.700	-680.200	395.200	-247.800	-3.167.600
Personeelskosten	-	-	-	-	-	-	-	-	18.266.500
Materiële kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	4.674.200
Totaal inleenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-	-	2.424.700
Directe kosten inkomen	-	-	-	-	-	-	-	-	726.200
Uitvoeringskosten Tozo									475.000
Participatiebudget	-	-	-	-	-	-	-	-	-3.560.700
Participatiebudget stim. Gelden									-549.800
Omzet	-	-	-	-	-	-	-	-	-7.454.700
Rijksvergoeding Tozo uitvoeringskosten									-385.000
Inzet reserves									-537.400
Bedrijfsvoeringslasten	-	-	-	-	-	-	-	-	14.079.000
Bevoorschotting vlgs begroting									13.766.500
Resultaat bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	312.500
Bijdrage SW	29.700	48.100	25.000	15.600	105.900	43.100	-	42.300	309.700
Bijdrage P-wet	82.000	2.370.200	1.090.500	43.000	5.303.600	2.244.000	1.036.400	1.599.600	13.769.300
Bevoorschotting berap	111.700	2.418.300	1.115.500	58.600	5.409.500	2.287.100	1.036.400	1.641.900	14.079.000

Bijlage 3: ontwikkeling aantallen per gemeente

Buren							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet		0	0	0	0	0	0
Dienstverbanden beschut		1	2	2	2	2	2
Dienstverbanden (FTE)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dienstverbanden beschut (FTE)		0,56	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44
Loonkostensubsidie		0	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	1	2	2	2	2	2
Inkomensondersteuning							
Regulier		0	0	0	0	0	0
IOAW		0	0	0	0	0	0
IOAZ		0	0	0	0	0	0
Bbz		0	0	0	0	0	0
Tozo		0	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal excl Tozo	0	0	0	0	0	0	0
Sociale werkvoorziening							
Dienstverbanden SW	79	75	75	75	75	75	74
Dienstverbanden WIW	1	1	1	1	1	1	1
Dienstverbanden SW (FTE)		63,54	61,65	61,65	61,65	61,65	61,65
Dienstverbanden WIW (FTE)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Loonkostensubsidie	5	6	6	6	6	6	6
Subtotaal	84	82	82	82	82	82	81
Correctie							
Dubbeltelling		0	0	0	0	0	0
Totaal	84	83	84	84	84	84	83
Totaal excl Tozo	84	83	84	84	84	84	83
Verdeling klantprofielen							
Profiel 1		0	0	0	0	0	0
Profiel 2		0	0	0	0	0	0
Profiel 3		0	0	0	0	0	0
Profiel 4		0	0	0	0	0	0
Niet toebedeeld		0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0	0

Culemborg							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet	30	8	8	10	10	9	9
Dienstverbanden beschut		15	14	14	14	15	15
Dienstverbanden (FTE)		6,59	6,97	8,33	8,33	7,64	7,64
Dienstverbanden beschut (FTE)		11,69	10,69	10,69	10,69	11,25	11,25
Loonkostensubsidie	27	35	38	38	37	39	40
Subtotaal	57	43	60	62	61	63	64
Inkomensondersteuning							
Regulier	477	446	449	446	446	441	440
IOAW		28	29	28	27	27	27
IOAZ		4	4	4	4	4	4
Bbz	4	4	4	4	3	3	3
Tozo		118	143	146	135	83	84
Subtotaal	481	600	629	628	615	558	558
Subtotaal excl Tozo	481	482	486	482	480	475	474
Sociale werkvoorziening							
Dienstverbanden SW	109	116	115	113	112	111	111
Dienstverbanden WIW	2	2	2	2	2	2	2
Dienstverbanden SW (FTE)		98,78	98,11	96,78	95,78	95,00	95,00
Dienstverbanden WIW (FTE)		2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Loonkostensubsidie	15	15	14	15	15	15	15
Subtotaal	124	133	131	130	129	128	128
Correctie							
Dubbeltelling	-9	-12	-14	-13	-13	-14	-15
Totaal	653	764	806	807	792	735	735
Totaal excl Tozo	653	646	663	661	657	652	651
Verdeling klantprofielen							
Profiel 1		0	0	0	0	0	0
Profiel 2		27	29	30	33	33	29
Profiel 3		257	261	257	253	249	249
Profiel 4		186	184	184	182	185	186
Niet toebedeeld		12	12	11	12	8	10
Totaal	0	482	486	482	480	475	474

Maasdriel							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet	27	6	6	6	6	4	4
Dienstverbanden beschut		2	2	2	2	2	2
Dienstverbanden (FTE)		3,84	3,84	3,84	3,84	2,75	2,42
Dienstverbanden beschut (FTE)		1,56	1,56	1,56	1,56	1,56	1,56
Loonkostensubsidie	25	32	32	32	33	34	34
Subtotaal	52	40	40	40	41	40	40
Inkomensondersteuning							
Regulier	220	192	193	194	193	191	190
IOAW		14	14	13	13	13	11
IOAZ		3	4	4	4	4	5
Bbz	2	1	1	1	1	1	1
Tozo		75	99	103	97	54	52
Subtotaal	222	285	311	315	308	263	259
Subtotaal excl Tozo	222	210	212	212	211	209	207
Sociale werkvoorziening							
Dienstverbanden SW	67	60	59	59	59	59	59
Dienstverbanden WIW	0	0	0	0	0	0	0
Dienstverbanden SW (FTE)		48,39	47,39	47,39	47,39	47,50	47,64
Dienstverbanden WIW (FTE)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Loonkostensubsidie	12	9	9	9	9	9	8
Subtotaal	79	69	68	68	68	68	67
Correctie							
Dubbeltelling	-21	-8	-7	-7	-7	-8	-8
Totaal	332	386	412	416	410	363	358
Totaal excl Tozo	332	311	313	313	313	309	306
Verdeling klantprofielen							
Profiel 1		0	0	0	0	0	0
Profiel 2		5	8	7	7	7	6
Profiel 3		139	134	134	135	137	136
Profiel 4		59	59	59	58	58	55
Niet toebedeeld		7	11	12	11	7	10
Totaal	0	210	212	212	211	209	207

Gispen en de kansen in de circulaire economie

Eerlijk is eerlijk, het zou goedkoper zijn voor Gispen om het productieproces voor het refurbishen van stoelen intern uit te voeren. Maar dat vindt Gispen niet interessant. En de klant van Gispen ook niet. Of het nu over de rijksoverheid gaat of andere klanten, voor hen is dit een prachtige manier om te voldoen aan de Social Return On Investment verplichting „

Neder-Betuwe							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet		1	1	1	1	1	1
Dienstverbanden beschut		0	0	0	0	0	0
Dienstverbanden (FTE)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Dienstverbanden beschut (FTE)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Loonkostensubsidie		0	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	1	1	1	1	1	1

Inkomensondersteuning

Regulier							
IOAW							
IOAZ							
Bbz							
Tozo							
Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal excl Tozo	0	0	0	0	0	0	0

Sociale werkvoorziening

Dienstverbanden SW	40	34	33	33	33	32	32
Dienstverbanden WIW	1	1	1	1	1	1	1
Dienstverbanden SW (FTE)		31,61	30,61	30,61	30,61	29,61	29,61
Dienstverbanden WIW (FTE)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Loonkostensubsidie	10	8	8	8	8	7	8
Subtotaal	51	43	42	42	42	40	41

Correctie

Dubbeltelling	0	0	0	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---	---	---	---

Totaal	51	44	43	43	43	41	42
Totaal excl Tozo	51	44	43	43	43	41	42

Verdeling klantprofielen

Profiel 1							
Profiel 2							
Profiel 3							
Profiel 4							
Niet toebedeeld							
Totaal	0	0	0	0	0	0	0

Tiel							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet	99	82	76	76	80	80	81
Dienstverbanden beschut		21	21	20	21	24	25
Dienstverbanden (FTE)		63,36	57,75	57,35	61,21	60,98	61,06
Dienstverbanden beschut (FTE)		16,89	16,89	16,89	17,67	20,00	20,78
Loonkostensubsidie	91	64	69	67	69	70	71
Subtotaal	190	167	166	163	170	174	177
Inkomensondersteuning							
Regulier	1016	991	985	988	1.006	1.006	1.001
IOAW		45	45	44	44	44	43
IOAZ		3	2	2	2	2	3
Bbz	7	2	1	2	2	2	2
Tozo		150	199	202	190	114	113
Subtotaal	1.023	1.191	1.232	1.238	1.244	1.168	1.162
Subtotaal excl Tozo	1.023	1.041	1.033	1.036	1.054	1.054	1.049
Sociale werkvoorziening							
Dienstverbanden SW	272	262	260	260	260	257	256
Dienstverbanden WIW	0	0	0	0	0	0	0
Dienstverbanden SW (FTE)		221,22	219,83	219,49	219,49	217,16	216,19
Dienstverbanden WIW (FTE)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Loonkostensubsidie	5	31	31	31	32	32	32
Subtotaal	277	293	291	291	292	289	288
Correctie							
Dubbeltelling	-22	-28	-27	-25	-28	-31	-33
Totaal	1.468	1.623	1.662	1.667	1.678	1.600	1.594
Totaal excl Tozo	1.468	1.473	1.463	1.465	1.488	1.486	1.481
Verdeling klantprofielen							
Profiel 1		6	6	7	7	5	4
Profiel 2		58	53	53	50	54	44
Profiel 3		514	516	513	531	532	540
Profiel 4		445	442	446	442	441	444
Niet toebedeeld		18	16	17	24	22	17
Totaal	0	1.041	1.033	1.036	1.054	1.054	1.049

West Maas en Waal							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet	16	7	6	5	7	7	7
Dienstverbanden beschut		2	1	2	2	2	1
Dienstverbanden (FTE)		5,77	4,89	3,89	5,44	5,44	5,56
Dienstverbanden beschut (FTE)		1,89	1,00	1,56	1,56	1,56	1,00
Loonkostensubsidie	14	22	22	24	23	23	23
Subtotaal	30	31	29	31	32	32	31
Inkomensondersteuning							
Regulier	190	179	178	174	173	173	173
IOAW		17	17	17	17	17	16
IOAZ		3	3	3	3	3	3
Bbz	2	0	0	0	0	0	0
Tozo	52	67	69	62	36	37	
Subtotaal	192	251	265	263	255	229	229
Subtotaal excl Tozo	192	199	198	194	193	193	192
Sociale werkvoorziening							
Dienstverbanden SW							
Dienstverbanden WIW							
Dienstverbanden SW (FTE)							
Dienstverbanden WIW (FTE)							
Loonkostensubsidie							
Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0
Correctie							
Dubbeltelling	-5	-1	-1	-1	-2	-2	-2
Totaal	217	281	293	293	285	259	258
Totaal excl Tozo	217	229	226	224	223	223	221
Verdeling klantprofielen							
Profiel 1		0	0	0	0	0	0
Profiel 2		9	9	9	9	10	10
Profiel 3		116	117	119	117	119	119
Profiel 4		66	66	64	62	60	60
Niet toebedeeld		8	6	2	5	4	3
Totaal	0	199	198	194	193	193	192

Zaltbommel							
	begrot.	december	januari	februari	maart	april	mei
Participatiewet							
Dienstverbanden P-wet	38	9	10	10	8	8	8
Dienstverbanden beschut		5	5	5	6	8	8
Dienstverbanden (FTE)		6,56	7,18	7,18	5,96	5,78	5,78
Dienstverbanden beschut (FTE)		3,94	3,94	3,94	4,78	6,67	6,67
Loonkostensubsidie	34	42	41	40	42	42	42
Subtotaal	72	51	56	55	56	58	58
Inkomensondersteuning							
Regulier	266	279	277	277	275	273	272
IOAW		18	18	19	18	18	18
IOAZ		3	2	2	2	2	2
Bbz	4	5	5	2	2	2	2
Tozo		87	115	116	113	62	59
Subtotaal	270	392	417	416	410	357	353
Subtotaal excl Tozo	270	305	302	300	297	295	294
Sociale werkvoorziening							
Dienstverbanden SW	95	100	100	98	98	98	96
Dienstverbanden WIW	0	0	0	0	0	0	0
Dienstverbanden SW (FTE)		86,66	86,66	83,55	83,55	83,55	81,94
Dienstverbanden WIW (FTE)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Loonkostensubsidie	25	17	17	18	18	18	18
Subtotaal	120	117	117	116	116	116	114
Correctie							
Dubbeltelling	-15	-7	-7	-7	-5	-6	-6
Totaal	447	553	583	580	577	525	519
Totaal excl Tozo	447	466	468	464	464	463	460
Verdeling klantprofielen							
Profiel 1		0	1	1	1	1	0
Profiel 2		12	14	14	13	12	12
Profiel 3		166	159	161	158	159	159
Profiel 4		116	111	111	113	113	115
Niet toebedeeld		11	17	13	12	10	8
Totaal	0	305	302	300	297	295	294

Vragen of meer informatie?

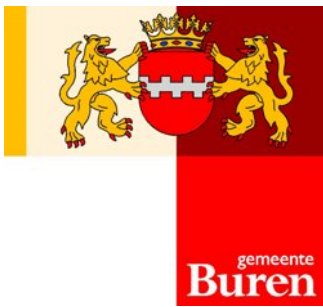
Werkzaak Rivierenland

Postbus 321, 4190 CH Geldermalsen

T 088 9375000 | M 06-14235370

info@werkzaakrivierenland.nl

werkzaakrivierenland.nl

Dagelijks Bestuur Werkzaam Rivierenland
T.a.v. mevrouw E. Boer
Postbus 321
4190 CH GELDERMALSEN

uw brief van: 16 juli 2021
uw kenmerk: Bestuursrapportage 2021 WZR
ons kenmerk: Z.034185/D.099380
behandeld door: J.M.B. Terberg
bijlage(n):
onderwerp: Bestuursrapportage 2021 WZR

Maurik, 15 september 2021

Geachte mevrouw Boer,

Wij ontvingen de concept bestuursrapportage 2021 van de GR Werkzaam Rivierenland. U vraagt onze raad hierop een zienswijze uit te brengen voor uiterlijk 30 september 2021. Vanwege zowel het zomerreces als de doorlooptijd van onze bestuurlijke planning, is het voor ons niet mogelijk om voor 30 september een definitieve zienswijze te geven.

Wij namen kennis van de bestuursrapportage 2021 en de begrotingswijziging. Onder voorbehoud stemmen we hiermee in. Onze zienswijze wordt ter besluitvorming aan onze raad voorgelegd op 26 oktober.

Mocht de definitieve raadsvergadering van 26 oktober leiden tot (een) aanpassing(en) van deze zienswijze, dan laten we u dit voor 1 november weten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Buren,

de secretaris,

de burgemeester,

M. van Dalen MSc

J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099378 Z.034185	99379 Z.034185

Onderwerp Zienswijze bestuursrapportage 2021 Werkzaam Rivierenland

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

1. Kennis te nemen van de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland
2. Een positieve zienswijze uit te brengen op de bestuursrapportage 2021 van Werkzaam Rivierenland.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1882
Extern Zaak ID	Z.034262
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	5.3
Titel	Verlenging contract accountant Crowe Foederer (2021 – 2022)
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Zaag, C.G. van der
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.099096 Rv Verlenging contract accountant
D.099097 Rb Verlenging contract accountant.docx
Getekend – Raadsbesluit Verlenging contract accountant.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Agendacommissie	28 september 2021
Voorbespreking I	5 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023

Besluit

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag). Stemverklaring de heer Warmer (PVDA)

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.099096 Z.034262

Voorstel ingebracht door C.G. van der Zaag

Verlenging contract accountant Crowe
Foederer B.V.
Portefeuillehouder P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en Financiën
taakveld

Onderwerp Benoeming accountant 2021- 2022

Voorgesteld besluit

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023

Samenvatting van het voorstel

De jaarstukken van de gemeente dienen te worden voorzien van een accountantsverklaring. Overeenkomstig artikel 213 van de Gemeentewet moet de raad een accountant aanwijzen, die:

- belast is met de controle van de jaarrekening over enig boekjaar en
- een accountantsverklaring verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening en
- een verslag van bevindingen uitbrengt bij de gecontroleerde jaarrekening.

Inmiddels zijn de boekjaren 2019 en 2020 naar tevredenheid van de ambtelijke organisatie en de auditcommissie uitgevoerd. De auditcommissie heeft in de vergadering van 22 september 2021 gesproken over de verlenging van het contract met accountant Crowe. De auditcommissie is tevreden over de kwaliteit van dienstverlening voor de boekjaren 2019 en 2020 en adviseert u -met inachtneming van de nieuwe vaste aanneemsom en bijbehorende kosten - accountantskantoor Crowe Foederer B.V. te benoemen als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

De gemeenteraad van Buren heeft op 28 januari 2020 besloten om Crowe Foederer B.V. te benoemen als accountant voor de boekjaren 2019 en 2020 en optioneel voor 2021 en 2022.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

De jaarstukken dienen te worden voorzien van een accountantsverklaring. De accountant is een belangrijke adviseur van de raad waar het gaat om de rechtmatigheid en doelmatigheid van het gemeentelijk beleid. De accountant overlegt naast de accountantsverklaring een verslag van bevindingen over de kwaliteit van de interne beheersing. Met uw besluit wordt geborgd dat u de betreffende boekjaren door een accountant adequaat wordt ondersteund bij uw controlerende rol.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Geen

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Dan moet een nieuwe aanbesteding plaatsvinden. De gemeente loopt dan het risico dat de goedkeurende verklaring voor het boekjaar 2021 niet op tijd wordt afgegeven. In de huidige overeenkomst is sprake van een vaste aanneemsom. Met de keuze van een andere accountant zullen de meerkosten naar verwachting stijgen.

5. Is het een begrotingswijziging?

Ja. Crowe Foederer B.V rekent voor het komende boekjaar (2022) een vaste aanneemsom van €49.950,- per boekjaar. Deze kosten zijn exclusief btw.

Daarnaast bedragen de eenmalige kosten voor de TOZO regeling €5.000,- voor de boekjaren 2021 en 2022. Tenslotte zijn er nog meerkosten te verwachten door extra controle voor de interne controle van het sociaal domein en extra uit te voeren controles met betrekking tot het Europese aanbestedingen.

Begrotingstechnisch leidt dit tot een verhoging van het budget in 2022 á €9.000. In de begroting 2022 is rekening gehouden met een voorlopige stijging van €6.000. De extra uitzetting bedraagt dan €3.000. Voor het kalenderjaar 2023 leidt dit tot een uitzetting van 9.000.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Gemeentewet - artikel 213.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

De oorspronkelijke overeenkomst is aangegaan voor een periode van vier jaar met dien verstande dat de eerste 2 jaar vast zijn en daarna twee maal de optie om met één jaar te verlengen. De looptijd van de overeenkomst is gestart in boekjaar 2019. Jaarlijks wordt de overeenkomst geëvalueerd. Voor boekjaar 2021 wordt gebruikt gemaakt van de eerste optie tot verlenging van deze overeenkomst.

8. Financiën

Rekening houdend met de kostenstijging van de accountant (zie onder 5) moet voor het boekjaar 2022 uitgebreid worden met €10.000,- (ex btw).

9. Communicatie

Voor zover dat nog nodig is, draagt de griffie zorg voor de interne communicatie in de organisatie.

10. Burgerparticipatie

Dit voorstel heeft als doel de adviesfunctie van de accountant voor de controlerende taak van de raad te borgen. Burgerparticipatie is om die reden niet van toepassing.

11. Deregulering

Er is geen sprake van nieuwe wet- en regelgeving.

12. Achtergrondinformatie

Geen.

Bijlagen:

- Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	C.G. van der Zaag
Team	Griffie

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	[nummer voorstel]	D.099097 Z.034264

Onderwerp **Verlenging contract accountant Crowe Foederer B.V.**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de auditcommissie d.d. 22 september 2021

besluit:

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022;
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021,

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	[nummer voorstel]	D.099097 Z.034264

Onderwerp **Verlenging contract accountant Crowe Foederer B.V.**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de auditcommissie d.d. 22 september 2021

besluit:

1. Te benoemen accountantskantoor Crowe Foederer B.V. als accountant voor de gemeente Buren voor het boekjaar 2021 en 2022;
2. Extra budget beschikbaar te stellen van €9.000 voor 2022 en € 9.000 voor 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021,

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1840
Extern Zaak ID	Z.032521
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	5.4
Titel	Vaststelling Bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Straatman, N.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.
Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.
Toelichting ontwerpbbp Erichemseweg 16 en 18 Mierlingsestraat 1 en Meent ong. Erichem
Regels ontwerpbbp Erichemseweg 16 en 18 Mierlingsestraat 1 en Meent ong. Erichem
Verbeelding ontwerpbbp Erichemseweg 16 en 18 Mierlingsestraat 1 en Meent ong. Erichem
Overeenkomst Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong. (vertrouwelijk)
Getekend – Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong..pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	14 september 2021
Agendacommissie	28 september 2021
Voorbespreking I	5 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Besluit

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.099031 Z.032521

Voorstel ingebracht door N. Straatman
Portefeuillehouder P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en Ruimte; ruimtelijke ordening
taakveld

Onderwerp Vaststelling bestemmingsplan Erichem,
Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat
1 en Meent ong.

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Samenvatting van het voorstel

Het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong. heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Het bestemmingsplan is opgesteld om de bestemming van de betreffende locaties in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie. De percelen hebben allemaal een bestemming Bedrijf, maar worden niet meer als zodanig gebruikt. Om deze reden is verzocht de bestemming te wijzigen naar Wonen zodat deze in overeenstemming is met het feitelijke gebruik. In het kader van deze procedure is er een anterieure overeenkomst gesloten. Het college legt het bestemmingsplan ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. Er worden geen wijzigingen voorgesteld ten opzichte van het eerder in procedure gebrachte ontwerpplan.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Het bestemmingsplan is opgesteld om de bestemming van de betreffende locaties in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie. De betreffende planlocatie bestaat volgens het geldend bestemmingsplan uit twee bedrijfslocaties, voorzien van drie bedrijfswoningen met bijbehorende (bedrijfs)bebouwing. De planlocatie is in de loop der tijd kadastraal gesplitst en is momenteel in eigendom bij verschillende eigenaren. De woningen worden bewoond door eigenaren die geen binding hebben met het bedrijf en het bedrijf heeft haar bedrijfsactiviteiten gestaakt. De percelen hebben allemaal een bestemming Bedrijf, maar worden niet meer als zodanig gebruikt. Om deze reden is verzocht de bestemming te wijzigen naar Wonen zodat deze in overeenstemming is met het feitelijke gebruik.

Op 15 juni 2021 heeft het college besloten om het ontwerpbestemmingsplan in procedure te brengen. Het plan heeft van 2 juli 2021 tot en met 12 augustus 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Door het vaststellen van het bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong. wordt de bestemming van de genoemde percelen gewijzigd van Bedrijf naar Wonen.

Wij hebben de onderstaande argumenten om mee te werken aan het voorliggende bestemmingsplan.

- *Gedurende de inzage termijn zijn er geen zienswijzen ingediend.*

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 2 juli 2021 tot en met 12 augustus 2021 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. Wij zien ook ambtshalve geen aanleiding om aanpassingen door te voeren in het vast te stellen plan.

- *Het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.*

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling is getoetst aan de geldende beleidskaders en de milieu- en omgevingsaspecten zijn onderzocht. Dit is samen met een beschrijving van het plangebied en de beoogde ontwikkeling in het bestemmingsplan onderbouwd. In het bestemmingsplan staat tevens een toelichting op de relevante juridische aspecten en op de uitvoerbaarheid van het plan. Het bestemmingsplan toont daarmee aan dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

- *Het kostenverhaal is anderszins verzekerd.*

Met de initiatiefnemers sloten we anterieure overeenkomsten om de kosten te verhalen. Hierdoor hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Na het besluit om het bestemmingsplan vast te stellen wordt het besluit gepubliceerd en ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen dan eventueel beroep instellen bij de Raad van State.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

De bestemming komt dan niet overeen met de feitelijke situatie en is dus in strijd met het bestemmingsplan. Hierop zal dan gehandhaafd moeten worden.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee, er is geen sprake van een begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Kernen Buren

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, zal het plan worden gepubliceerd. Het plan zal dan in het kader van de beroepstermijn voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd.

8. Financiën

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten voor deze ontwikkeling. Hiermee is het kostenverhaal verzekerd.

9. Communicatie

We brengen de initiatiefnemer op de hoogte van uw besluit. Voor de verdere communicatie is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat wij het besluit publiceren en ter inzage leggen in verband met de mogelijkheid voor het instellen van beroep.

10. Burgerparticipatie

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 2 juli 2021 tot en met 12 augustus 2021 ter inzage gelegen. Er zijn gedurende deze periode geen zienswijzen ingediend. Wij zien ook ambtshalve geen aanleiding om aanpassingen door te voeren in het vast te stellen plan.

11. Deregulering

Bij deze aanvraag is geen sprake van deregulering.

12. Achtergrondinformatie

n.v.t.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Ontwerpbestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.
- Overeenkomst Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong. (vertrouwelijk)

Inlichtingen bij:

Naam	N. Straatman
Domein	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.098979	D.099057 Z.032521

Onderwerp **Vaststelling Bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Bestemmingsplan

- Toelichting -

Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem

Gemeente Buren

BESTEMMINGSPLAN

- Toelichting -

Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BON1

Status: ontwerp

Datum: 25 juni 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doelstelling	5
1.2 Plangebied	5
1.3 Aanpak	6
1.4 Geldend bestemmingsplan	6
1.5 Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2 Plangebied	7
2.1 Omgeving van het plangebied	7
2.2 Huidige situatie	7
Hoofdstuk 3 Planvoornemen	9
Hoofdstuk 4 Beleid	11
4.1 Rijksbeleid	11
4.2 Provinciaal beleid	12
4.3 Gemeentelijk beleid	13
Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten	15
5.1 Bedrijven- en milieuzonering	15
5.2 Bodem	16
5.3 Externe veiligheid	16
5.4 Geluid	17
5.5 Geur	18
5.6 Luchtkwaliteit	18
5.7 Verkeer en parkeren	18
5.8 Natuur	19
5.9 Archeologie	20
5.10 Cultuurhistorie	21
5.11 Leidingen	21
5.12 Waterhuishouding	21
Hoofdstuk 6 Juridische regeling	23
6.1 Inleiding	23
6.2 De regels	23
6.3 Bestemmingen	23
Hoofdstuk 7 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid	25
7.1 Inleiding	25
7.2 Economische haalbaarheid	25

7.3	Maatschappelijke aanvaardbaarheid	25
7.4	Conclusie	25

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het opstellen van voorliggend bestemming is het voornemen de locatie Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong. te Erichem in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie. De betreffende planlocatie bestaat volgens het geldend bestemmingsplan uit twee bedrijfslocaties, voorzien van drie bedrijfswoningen met bijbehorende (bedrijfs)bebouwing.

De planlocatie is in de loop der tijd kadastraal gesplitst en is momenteel in eigendom bij verschillende eigenaren. De woningen worden bewoond door eigenaren die geen binding hebben met het bedrijf en het bedrijf heeft haar bedrijfsactiviteiten reeds gestaakt. Het geldend bestemmingsplan met bedrijfsbestemming komt niet meer overeen met de feitelijke situatie ter plekke. Hierdoor is er sprake van strijdigheid met het bestemmingsplan. Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken is het voorliggend bestemmingsplan opgesteld.

1.2 Plangebied

De planlocatie ligt aan de Erichemseweg, Mierlingsestraat en de Meent in de kern van Erichem, binnen de gemeente Buren. Het plangebied bestaat uit meerdere locaties en omvat kadastraal de volgende percelen:

- Buren, sectie F, nummer 243 (Erichemseweg 18)
- Buren, sectie F, nummer 550 (Mierlingsestraat 1)
- Buren, sectie F, nummer 1344 (Meent ong.)
- Buren, sectie F, nummer 1345 (Erichemseweg 16)
- Buren, sectie F, nummer 1346 (Meent ong. behorend bij Mierlingsestraat 3)
- Buren, sectie F, nummer 1347 (Meent ong.)

De percelen hebben een totale oppervlakte van circa 1.680 m².

Luchtfoto met globale ligging plangebied

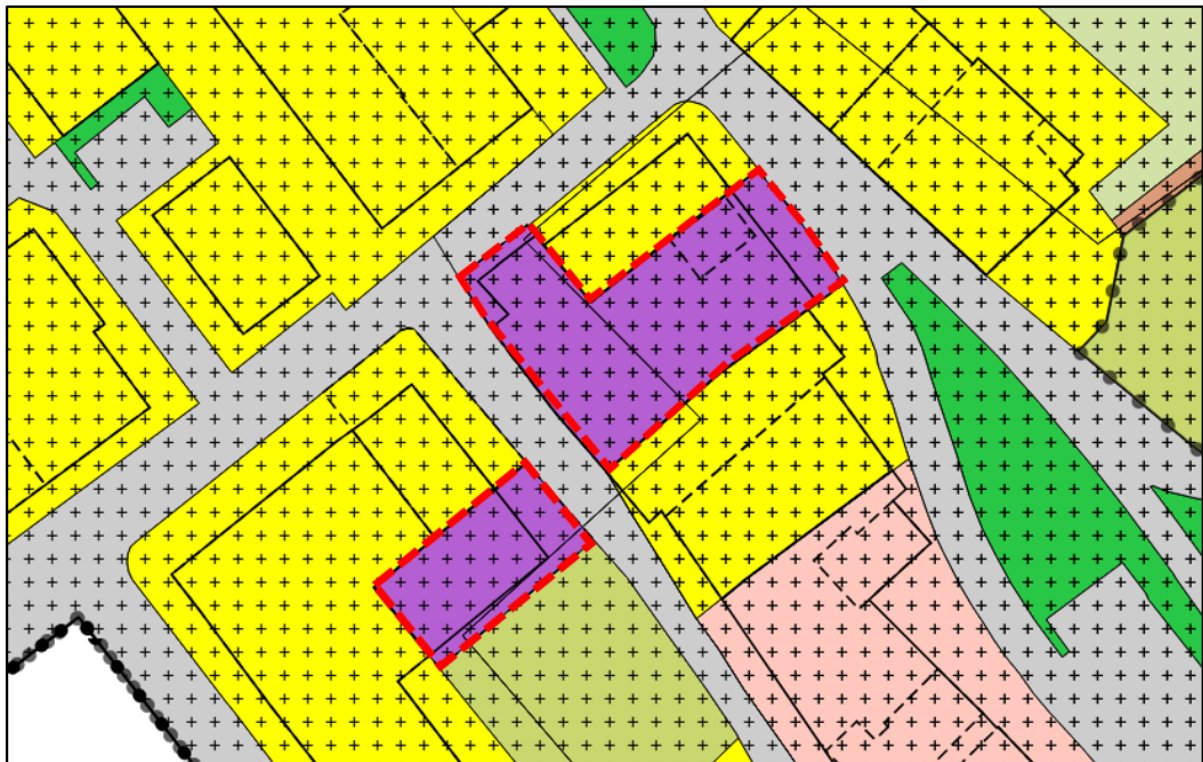
1.3 Aanpak

De voorliggende toelichting vormt de ruimtelijke onderbouwing van een particulier initiatief. De toelichting vormt samen met de bijbehorende regels en verbeelding het postzegelbestemmingsplan, waarin het particulier initiatief wordt geborgd.

1.4 Geldend bestemmingsplan

De geldende juridisch-planologische situatie van het plangebied is vastgelegd in het bestemmingsplan 'Kernen Buren' (vastgesteld, 25 juni 2013). In het bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming 'Bedrijf' met functieaanduiding 'bedrijf tot en met categorie 2.0'. Voor één van de woningen is de bouwaanduiding 'karakteristiek' opgenomen. Daarnaast is het plangebied voor een groot deel voorzien van een bouwvlak, waarvan binnen het noordelijke deel een maximum bebouwingspercentage geldt van 75%.

Verder zijn binnen het plangebied diverse dubbelbestemming van toepassing. Zo gelden voor delen van het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3' en 'Waarde - Archeologie 4'. Daarnaast is er ook een deel voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'.

Uitsnede geldend bestemmingsplan met de ligging van het plangebied.

1.5 Leeswijzer

In voorliggende toelichting wordt na dit inleidende hoofdstuk in Hoofdstuk 2 het plangebied beschreven, waarna in Hoofdstuk 3 het planvoornemen wordt toegelicht. Vervolgens wordt in Hoofdstuk 4 ingegaan op het beleid van de verschillende overheden dat van toepassing is. In Hoofdstuk 5 worden de effecten van het voornemen op de relevante milieu- en omgevingsaspecten getoetst. In Hoofdstuk 6 is de juridische toelichting beschreven. Ten slotte komt in Hoofdstuk 7 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan de orde.

Hoofdstuk 2 Plangebied

2.1 Omgeving van het plangebied

Erichem is als een gestrekt dorp met voor- en achterstraat ontstaan op een stroomrug, die evenwijdig loopt aan een voormalige stroomgeul, onmiddellijk ten noorden hiervan. De gebogen vorm van de plattegrond is door de loop van de geul bepaald.

De hoofdstructuur wordt bepaald door de Erichemseweg. Langs deze weg bepaalt een lint van agrarische bebouwing het beeld. De kerk is iets verhoogd gelegen aan de noordoostzijde van de hoofdweg. Het gebied rond de kerk met een drietal boerderijen, de pastorie en het dorpsplein bepalen voor een belangrijk deel de sfeer en de karakteristiek van de kern. De oude kern kan worden onderverdeeld in een meer verdicht westelijk deel en een meer kleinschalig en landelijk oostelijk deel. Het dorp vormt een uniek ensemble met het omliggende landschap, waarvan vooral het bijzondere en waardevolle verkavelingspatroon opvalt. Ten noorden van de kern liggen twee terreinen die van oudsher als bouwland in gebruik zijn geweest: de Opstal en de Hoge Korn.

In Erichem komen verschillende functies voor. Langs de Erichemseweg komen afwisselend woningen, bedrijven, maatschappelijke functies en detailhandelsvestigingen voor. Ten zuiden van de Erichemseweg overheerst de woonfunctie. De centrumfuncties concentreren zich vooral in het zuidoosten van de kern.

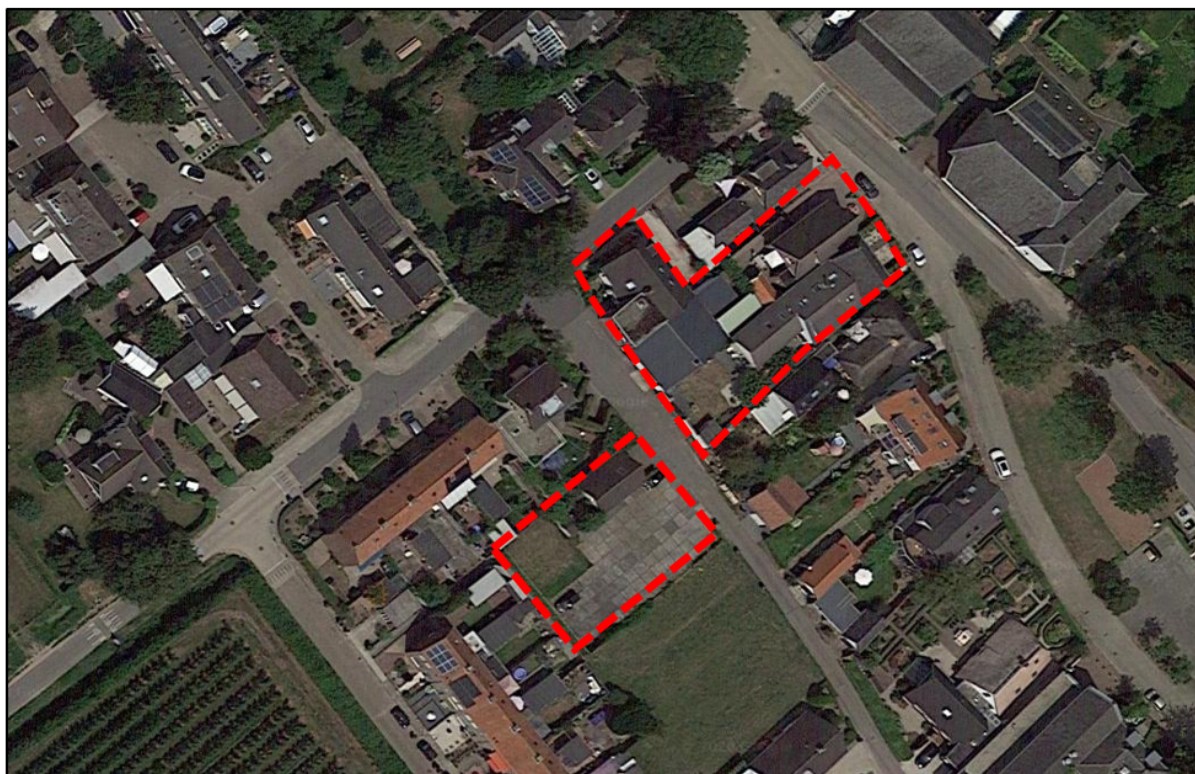
Het plangebied grenst direct aan verschillende woonlocaties en aan de wegen Erichemseweg, Mierlingsestraat en Meent. In groter geheel wordt het plan voornamelijk omgeven door woningen met hier en daar enkele groenvoorzieningen. In zuidoostelijke richting zijn centrumfuncties geconcentreerd en ten noordwesten van het plangebied ligt een bedrijf en een detailhandelsvestiging.

2.2 Huidige situatie

Het plangebied bestaat volgens het geldend bestemmingsplan uit twee bedrijfslocaties. Eén van deze locaties ligt ingeklemd tussen de Erichemseweg en de Meent, bestaande uit één bouwvlak met daarbinnen drie woningen en bedrijfsgebouwen. Op de tweede bedrijfslocatie, die ten zuiden van de Meent ligt, liggen geen woningen en staat één bedrijfsgebouw, dat feitelijk wordt gebruikt als bijgebouw bij de naastgelegen woning Mierlingsestraat 3.

Concreet bestaat de huidige situatie uit:

- a. het noordelijk deelgebied, voorzien van:
 - 1. drie bedrijfswoningen, feitelijk in gebruik als burgerwoning;
 - 2. meerdere (voormalige) bedrijfsgebouwen, feitelijk in gebruik als bijgebouwen;
- b. het zuidelijk deelgebied, voorzien van:
 - 1. één bedrijfsgebouw, feitelijk in gebruik als bijgebouw bij de naastgelegen burgerwoning.

Luchtfoto met ligging van het plangebied

Hoofdstuk 3 Planvoornemen

Initiatiefnemers zijn voornemens de locatie in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie. Er is geen behoefte meer aan het uitoefenen van bedrijfsactiviteiten. Gelet op het feit dat de bedrijfslocatie is ingeklemd tussen meerdere burgerwoningen, is het onwenselijk om de bedrijfsactiviteiten te hervatten en is het niet aannemelijk dat de locatie kan worden verkocht als toekomstbestendige bedrijfslocatie.

De drie woningen, met bijbehorende bebouwingen, hebben alledrie geen binding met het (voormalige) bedrijf ter plaatse en worden daarom met dit plan herbestemd als burgerwoning. De bestaande bebouwingen blijven met het voornemen behouden. Met het plan is enkel sprake van een planologische functiewijziging van 'Bedrijf' naar 'Wonen'. Derhalve wordt de bouwaanduiding 'karakteristiek' weggenomen, aangezien in 1993 een bouwvergunning is verleend voor het bouwen van een woning ter plaatse van de Erichemseweg 16 en deze niet meer als karakteristiek wordt beschouwd. Het voornemen draagt met de bedrijfsbeëindiging bij aan het creëren van een rustig woon- en leefklimaat in de kern.

Hoofdstuk 4 Beleid

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld en in werking getreden. In deze visie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028. Daarmee moet Nederland concurrerend, bereikbaar en veilig worden. Het Rijk kiest voor een selectieve inzet van rijksbeleid op 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van woningen die aansluiten bij de bestaande woonwensen.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een gebied waarin het rijk een ander nationaal belang heeft aangewezen, derhalve heeft het SVIR verder geen consequenties voor voorliggend plan.

4.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), ook wel bekend als de AMvB Ruimte, zijn 13 nationale belangen opgenomen die juridische borging vereisen met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Het Barro is op 30 december 2011 deels in werking getreden en met enkele onderwerpen aangevuld per 1 oktober 2012. Het besluit is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Dit betreft onder meer het Nationale Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een gebied waarin het rijk een ander nationaal belang heeft aangewezen, derhalve heeft het Barro verder geen consequenties voor voorliggend plan.

4.1.3 Besluit ruimtelijke ordening; ladder voor duurzame verstedelijking

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is per juli 2017 op onderdelen gewijzigd. In artikel 3.1.6 van het Bro is de 'motivering duurzame verstedelijking' opgenomen. Deze ladder stelt eisen aan de onderbouwing in bestemmingsplannen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De motivering duurzame verstedelijking richt zich op substantiële veranderingen en bouwplannen, die qua aard en omvang zodanig zijn, dat voor mogelijke leegstand elders gevreesd zou kunnen worden. Het doel is om overbodige bouwplannen (kantoren, woningen) te voorkomen en hergebruik te stimuleren.

Per 1 juli 2017 zijn een aantal wijzigingen op de eerdere ladder van kracht geworden. Op basis van deze gewijzigde tekst geldt in het geval dat het bestemmingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dat de toelichting een beschrijving dient te bevatten van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling, de zogeheten Laddertoets.

Voor woningbouwplannen geldt dat voor woningbouwlocaties vanaf twaalf woningen sprake is van een stedelijke ontwikkeling die Ladderplichtig is. De Laddertoets moet alleen worden uitgevoerd indien deze stedelijke ontwikkeling ook 'nieuw' is.

Onderhavig plan betreft geen stedelijke ontwikkeling die 'nieuw' is. Het betreft enkel het planologisch wijzigen van drie bestaande woningen naar de feitelijke situatie. Er worden geen woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. De ladder voor duurzame verstedelijking vormt daarmee geen belemmering voor het planvoornemen.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

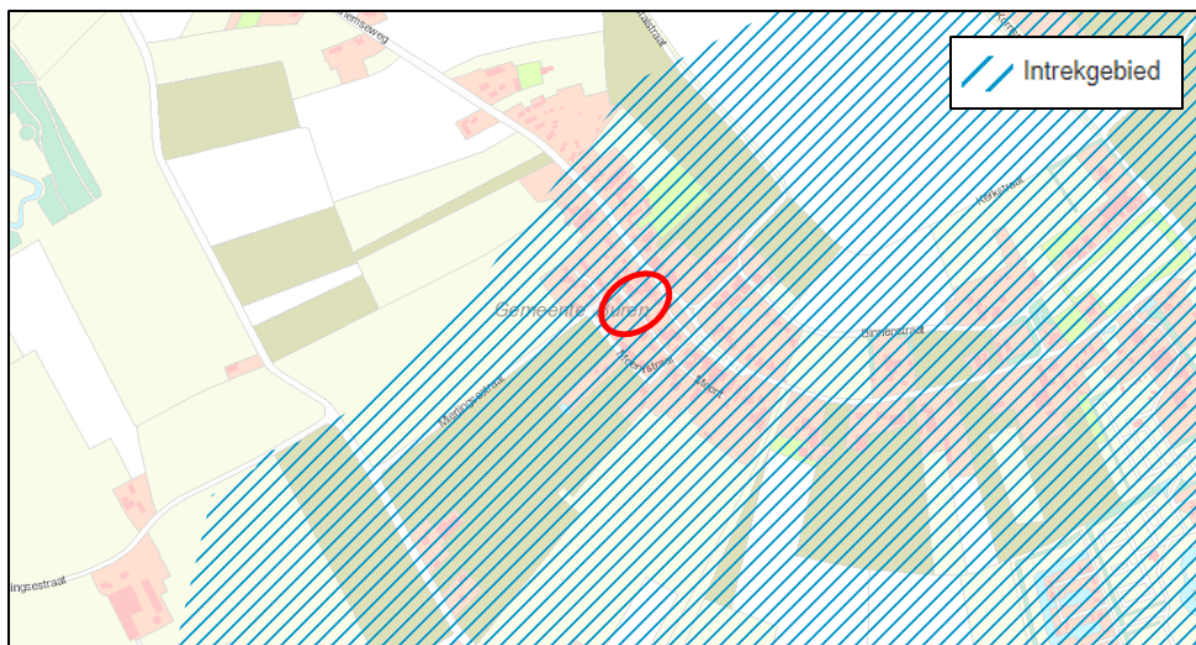
Op 19 december 2018 hebben de Provinciale Staten de nieuwe omgevingsvisie van de provincie Gelderland vastgesteld. De omgevingsvisie is op 1 maart 2019 in werking getreden. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is een structuurplan van de provincie Gelderland, met als doel een gaaf Gelderland te behouden en te ontwikkelen voor de toekomst. Daarbij staat een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal waarbij de klimaatbestendigheid wordt vergroot, de mogelijkheden om zonne- en windenergie op te wekken in kaart zijn gebracht en de natuur- en landschappelijke kwaliteit blijft behouden. De provincie zet zich in voor vitale steden en dorpen en voor een duurzame verstedelijking, gericht op versterking van de stedelijke netwerken, gecombineerd met aandacht voor de vitaliteit van kleine kernen en dorpen.

In de Omgevingsverordening Gelderland is er meer concreet invulling gegeven aan de kaders die in de Omgevingsvisie worden geschetst. Toetsing van onderhavig planvoornemen aan de verordening vindt plaats in de volgende paragraaf (paragraaf 4.2.2). Het planvoornemen past binnen de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

4.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening Gelderland is vastgesteld door Provinciale Staten op 24 september 2014 en in werking getreden op 18 oktober 2014. De Omgevingsverordening is voor het laatst geactualiseerd op 19 december 2018. Voorliggende ontwikkeling zal moeten voldoen aan de regels in de Omgevingsverordening.

In de Omgevingsverordening is opgenomen dat een bestemmingsplan alleen nieuwe woningen mogelijk maakt als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda (artikel 2.2). Gezien het feit dat onderhavig planvoornemen geen nieuwe woning mogelijk maakt, in de huidige situatie is immers reeds sprake van drie bedrijfswoningen, is regionale afstemming niet aan de orde.

Uitsnede kaart 'Water en milieu' met aanduiding plangebied (rood)

In de bovenstaande afbeelding is te zien dat het werkingsgebied 'Intrekgebied' geldt. Het plangebied ligt niet binnen een Nationaal Landschap, de Romeinse Limes, de Groene Ontwikkelingszone (GO), het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Hollandse Waterlinie.

Artikel 3.33 (verbod op winning fossiele energie in Intrekgebieden)

Het is verboden in een Intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie.

Er wordt voldaan aan artikel 3.33, omdat met het voornemen geen winning van fossiele energie wordt beoogd.

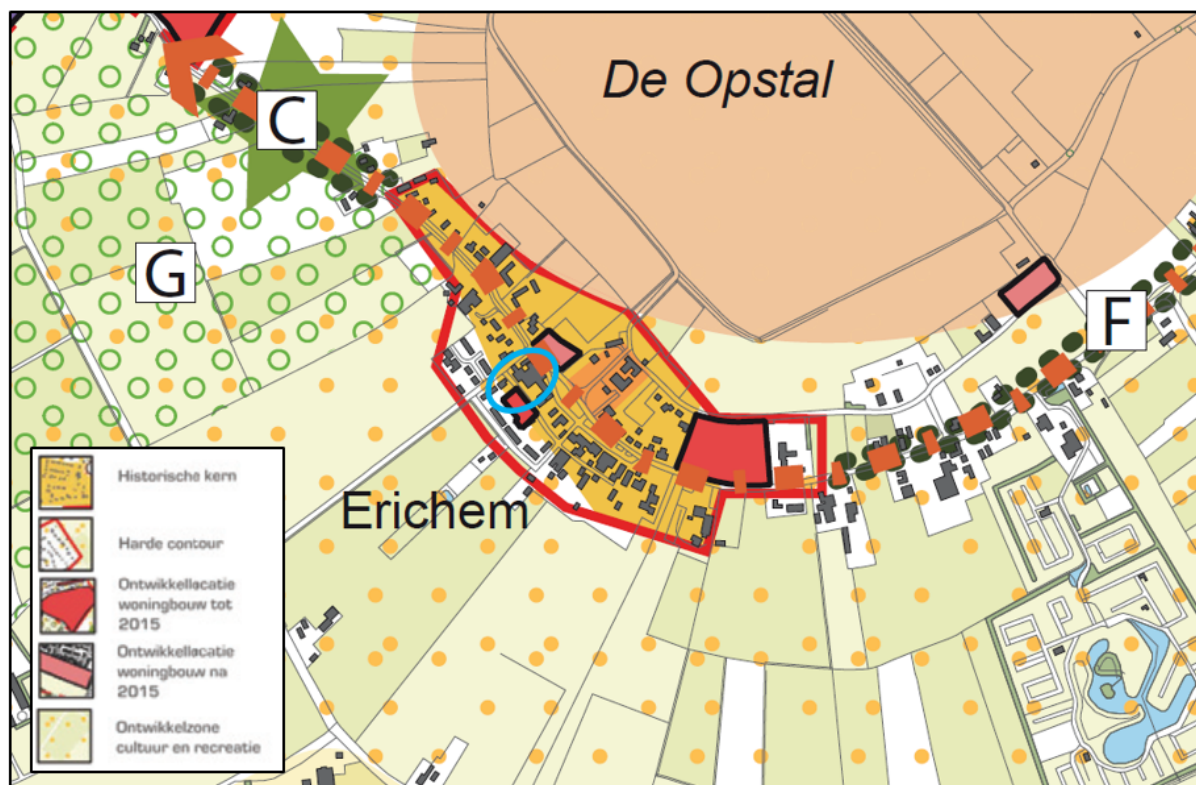
Onderhavig planvoornemen heeft enkel betrekking op een planologische functiewijziging van 'Bedrijf' naar 'Wonen'. De binnen het plangebied aanwezige bebouwing, zijnde de woningen en bijbehorende bebouwing, blijven met het plan behouden. Gezien de kleinschaligheid en de aard van het planvoornemen, wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van aantasting van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Daarmee is het plan niet in strijd met de gestelde kaders uit de Omgevingsverordening Gelderland.

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Structuurvisie Buren 2009-2019

De structuurvisie bevat de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2019. De structuurvisie bevat voor iedere kern kenmerken die waardevol en behoudenswaardig zijn. Ook zijn per kern de bijzondere kwaliteiten van het omliggende buitengebied aangeduid, waaronder waardevolle gebieden, landschappelijke grenzen, bufferzones, waardevolle landschapselementen, kenmerkende kleinschaligheid en waardevolle ruimtelijk relaties. De structuurvisie vormt een leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven.

De gemeente kent weinig verstedelijking, waardoor kwaliteiten als rust, ruimte en een schoon milieu nog ruimschoots aanwezig zijn. Het ruimtelijk beleid van de gemeente is erop gericht deze kwaliteiten te behouden en verder uit te bouwen, zodanig dat deze kwaliteiten bepalend worden voor het imago van de gemeente. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij de karakteristieken van het landschap en respect te tonen naar het cultuurhistorisch verleden.

Uitsnede verbeelding Structuurvisie 2009-2019 met aanduiding plangebied (blauw)

De kernen Erichem, Asch en Kerk-Avezaath maken deel uit van het woonservicegebied Buren. In deze kernen geldt dat er meer aandacht is voor nultredenwoningen en voor rijwoningen. Gezien de geringe omvang van de kleinere kernen en de beperkte uitbreidingsmogelijkheden is het gewenst om woningbouw in Asch en Erichem alleen te realiseren indien zich mogelijkheden voordoen op vrijkomende locaties, Hier wordt vooral ingezet op gezinnen.

In Erichem wordt gestreefd naar het behoud van de karakteristieke gestrekte structuur met voor- en achterstraat, evenals de ruimtelijke relatie met het buitengebied. In de kern zelf liggen beperkte inbreidingslocaties voor de ontwikkeling van woningen. Met name door uitplaatsing van (ongewenste) bedrijven ontstaan mogelijkheden om woningbouw te ontwikkelen.

Het voorliggend bestemmingsplan draagt bij aan de wens van de gemeente Buren om ongewenste bedrijvigheid binnen de kernen te beëindigen. De bebouwing binnen de planlocatie, die inmiddels als bijgebouwen bij de woningen een nieuwe functie heeft gekregen, blijft met het voornemen behouden. Het voornemen draagt bij aan het creëren van een rustig woon- en leefklimaat in de kern. Er is geen sprake van aantasting van de karakteristieke structuren ter plaatse en de kernkwaliteiten rust, ruimte en een schoon milieu. Het plan is daarmee passend binnen de beleidskaders zoals opgenomen in de Structuurvisie Buren 2009-2019.

4.3.2 Woonvisie Buren 2014-2020

De woonvisie omschrijft het woonbeleid van de gemeente Buren tot 2020. Een uitgangspunt is dat dat mensen die in de gemeente Buren wonen nu en in de toekomst kunnen wonen. De gemeente wil de woningmarkt aantrekkelijker maken voor:

- jonge gezinnen;
- senioren;
- mensen van buiten de gemeente die graag in de gemeente Buren willen wonen;
- bijzondere doelgroepen.

De gemeente wil daarbij onder andere levensloopbestendig en duurzaam bouwen stimuleren. Nieuwbouw wordt vooral voor de groep met een midden en hoger inkomen wenselijk geacht. Voor de starters op de woningmarkt wordt de bestaande woningvoorraad van goedkope woningen geherstructureerd.

Met onderhavig plan is geen sprake van de realisatie van een nieuwe woonlocatie, maar enkel van de herbestemming van drie bestaande bedrijfswoningen, die geen binding meer hebben met het bedrijf, als reguliere woningen. Met het voornemen worden twee bedrijfslocaties in de kern van Erichem planologisch weggenomen en ontstaat een versterking van de concentratie wonen. Het plan is daarmee passend binnen de Woonvisie.

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Bedrijven- en milieuzonering

Bij de ontwikkeling van nieuwe functies dient rekening gehouden te worden met milieuzoneringen van bestaande en toekomstige bedrijven en inrichtingen om zodoende de kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering, editie 2009" (verder: VNG-publicatie). Hierin wordt per bedrijfssoort en soort inrichting aangegeven welke milieu-invloed (in de vorm van geur, stof, geluid en gevaar) hiervan kan uitgaan en welke afstand hierbij (minimaal) in acht genomen moet worden. De handreiking is oorspronkelijk bedoeld als hulpmiddel bij de ruimtelijke planvorming. Uit de rechtspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) vloeit voort dat de handreiking als hulpmiddel is erkend.

Bij het realiseren van nieuwe bestemmingen wordt gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

Met het herbestemmen van de voormalige bedrijfslocatie naar 'Wonen' vindt geen verzwaring van de milieubelasting of verzwaring van de milieugevoeligheid plaats.

Voorgenomen planologische functiewijziging naar 'Wonen' leidt niet tot het oprichten van een nieuw milieugevoelig object. Verder geldt dat de locatie direct wordt omgeven door woonpercelen. Dit betreffen geen milieubelastende functies. Voor de bredere omgeving geldt dat op ca. 25 meter ten noorden van het plangebied een opslagloods is gelegen. De richtafstand voor een dergelijke opslagruimte wordt op basis van de VNG publicatie ingeschat op 10 meter. Er wordt derhalve ruimschoots aan de richtafstand voldaan. Op ca. 25 meter ten zuidoosten van het plangebied zijn centrumvoorzieningen gelegen. Binnen de bestemming 'Centrum' zijn de functies wonen, detailhandel, zakelijke en maatschappelijke dienstverlening, openbare en bijzondere doeleinden, ambachtelijke bedrijven en ateliers voor kunstenaars toegestaan. Bedrijfsactiviteiten tot en met categorie 2 uit de Staat van Bedrijfsactiviteiten kunnen worden uitgevoerd. Binnen deze bestemming vindt een vorm van functiemenging plaats. Voor centrumvoorzieningen tot en met categorie 2 geldt op basis van de VNG publicatie een richtafstand van 30 meter. Bedrijven binnen de centrubestemming dienen voor de bedrijfsvoering rekening te houden met de omliggende woonfuncties. Tussen de centrubestemming en het plangebied liggen meerdere burgerwoningen, waarvoor het woon- en leefklimaat acceptabel wordt geacht. Voor de bestaande woningen binnen het plangebied geldt dat eveneens sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bedrijven binnen de centrubestemming worden niet belemmerd in de bedrijfsvoering, gelet op het feit dat er meerdere woningen op kortere afstand liggen.

Gezien het feit dat er zich geen milieubelastende functies in de omgeving van het plangebied bevinden, wordt geconcludeerd dat ter plaatse sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Omgekeerd geldt dat het planvoornemen niet leidt tot hinder op omliggende gevoelige functies, zoals de naastgelegen woningen. Gezien de aard van het planvoornemen wordt overlast ten aanzien van geur, geluid, stof en gevaar op de directe omgeving uitgesloten.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen.

5.2 Bodem

Op basis van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening zijn gemeenten verplicht om in de toelichting bij een bestemmingsplan een paragraaf over de bodemkwaliteit op te nemen. In deze paragraaf dient gemotiveerd te worden of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van de bodem. Uitgangspunt van een goede ruimtelijke ordening is dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde bestemming en de daarin toegestane gebruiksvormen. Zo mag een eventuele aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico opleveren voor de gebruikers van de bodem en mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet.

Binnen het plangebied is in de huidige situatie sprake van drie (bedrijfs)woningen en bijbehorende bebouwing. De planlocatie is enkel in gebruik geweest als werkplaats voor het voormalige timmerbedrijf. Er is vanuit het historisch functiegebruik geen aanleiding om bodemverontreinigingen te verwachten.

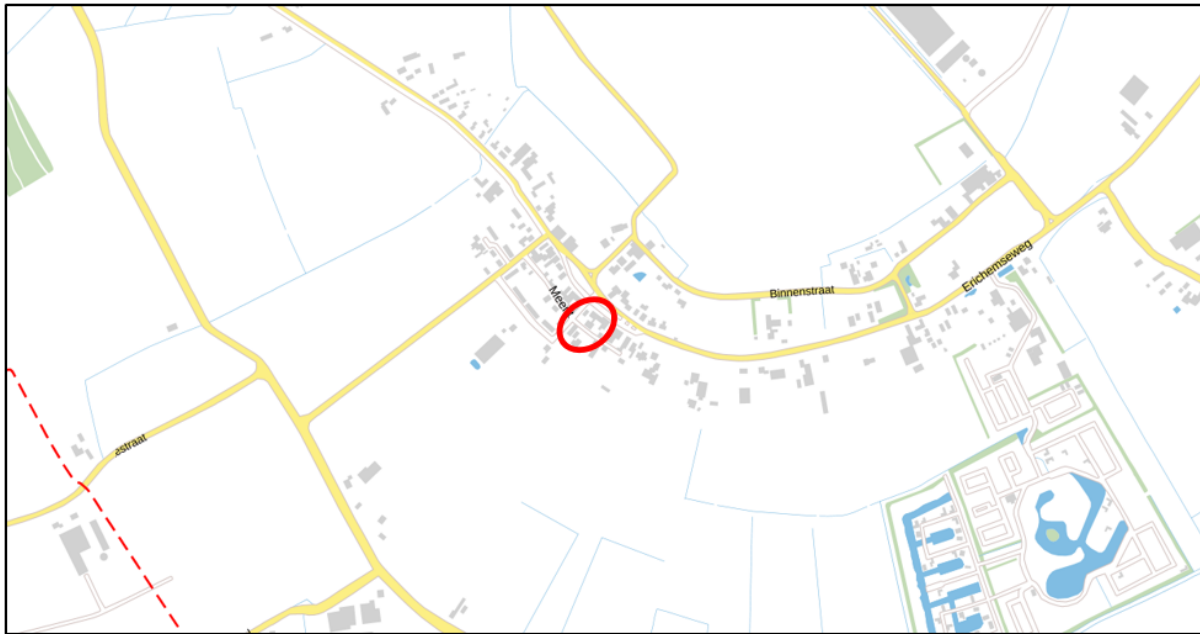
Er worden geen belemmeringen verwacht ten aanzien van het bodemgebruik in het verleden en het beoogde gebruik ter plaatse. Gelet op vorenstaande vormt het aspect bodem geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

5.3 Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op locaties waar een ongeval met gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden, waardoor personen die geen directe relatie hebben tot de risicovolle activiteit zouden kunnen komen te overlijden. Bij een ruimtelijke besluit voor het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten moet worden getoetst aan risiconormen en veiligheidsafstanden. Dit is met name relevant op korte afstand van risicobronnen. Indien een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten binnen het invloedsgebied van een belangrijke risicobron, moet ook het groepsrisico worden verantwoord. Bovendien is het van belang om af te wegen in hoeverre nieuwe risicobronnen binnen een plangebied worden toegestaan.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet voor externe veiligheid worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van specifieke risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen. Toetsingskaders zijn het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi), het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt) en het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb). Daarnaast zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit milieubeheer veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting, moeten worden aangehouden.

Het voornemen bestaat uit de planologische functiewijziging van 'Bedrijf' naar 'Wonen'. De bestaande bedrijfswoningen en bestaande bedrijfsgebouwen zullen in de nieuwe situatie worden gebruikt als reguliere woningen en bijgebouwen. Daarmee worden geen nieuwe objecten binnen het plangebied toegevoegd. Bedrijfswoningen worden in het kader van externe veiligheid geclassificeerd als beperkt kwetsbaar object. Burgerwoningen worden aangemerkt als kwetsbaar object. Het omzetten van een bedrijfswoning naar een woning betreft daarom het wijzigen van een beperkt kwetsbaar object naar een kwetsbaar object. Daarom is de risicokaart beschouwd. De risicokaart is weergegeven op de navolgende afbeelding.

Uitsnede risicokaart met ligging van het plangebied (rood)

Uit de risicokaart blijkt dat het plangebied niet binnen het invloedsgebied van specifieke risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen is gelegen. Conform de risicokaart is de meest nabijgelegen risicovolle activiteit gelegen op een afstand van ca. 800 meter. Het betreft een gasleiding ten zuidwesten van het plangebied. Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied van deze gasleiding.

Het plan voorziet zelf niet in de oprichting van een Bevi-inrichting of een andere stationaire risicobron. In de nabije omgeving zijn geen risicobronnen aanwezig. Daarmee kan worden geconcludeerd dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

5.4 Geluid

Ten aanzien van geluid zijn de regels uit de Wet geluidhinder (Wgh) van toepassing. De Wgh voorziet rond (gezoneerde) industrieterreinen, langs wegen en langs spoorwegen in zones en bevat tevens geluidsnormen en richtlijnen met betrekking tot de toelaatbare geluidsniveaus van de voornoemde geluidsbronnen. Indien een bestemmingsplan een geluidsgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron, of indien het plan een nieuwe geluidsbron of wijziging van een bestaande geluidsbron (aanpassing weg) mogelijk maakt, dient volgens de Wgh een akoestisch onderzoek plaats te vinden bij het voorbereiden van de vaststelling van het bestemmingsplan.

Op dit moment zijn ter plaatse van onderhavig plangebied drie (bedrijfs)woningen en voormalige bedrijfsbebouwing aanwezig. De Wet geluidhinder kent het begrip bedrijfswoning niet. Een bedrijfswoning wordt in het kader van de Wet geluidhinder als reguliere woning aangemerkt en betreft een geluidgevoelig object. Gezien het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een geluidgevoelig object, leidt de voorgenomen bestemmingswijziging naar 'Wonen' niet tot het oprichten van een nieuw geluidgevoelig object. Bestaande woningen hoeven niet te worden getoetst.

Er worden geen nieuwe geluidsbronnen opgericht c.q. toegevoegd. De bestaande bedrijfslocatie wordt wegbestemd, waardoor het oprichten van een bedrijf in de nieuwe situatie niet meer mogelijk is. Daarmee verbetert de akoestische situatie voor de woningen in en om het plangebied.

Gelet op vorenstaande vormt het aspect geluid geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

5.5 Geur

Geur kan hinder veroorzaken in de leefomgeving. Wanneer deze hinder inderdaad ondervonden wordt, kan dit zelfs invloed hebben op de gezondheid. Het is derhalve zaak geurhinder zoveel mogelijk te beperken, door regels te stellen aan de uitstoot van geuremissies en afstanden ten opzichte van geurgevoelige objecten. Woningen zijn aan te merken als geurgevoelige objecten.

In de huidige situatie zijn reeds gevoelige objecten binnen het plangebied aanwezig, namelijk de drie (bedrijfs)woningen. De bestemmingswijziging naar 'Wonen' leidt derhalve niet tot het oprichten van nieuwe geurgevoelige objecten. In de directe omgeving van het plangebied liggen geen veehouderijen of andere bedrijven met een geuremissie. Er is reeds beoordeeld dat met het planvoornemen wordt voldaan aan de richtafstanden voor geur en er ten aanzien van geur sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Dit blijft met het planvoornemen onveranderd.

Gelet op vorenstaande vormt het aspect geur geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

5.6 Luchtkwaliteit

In hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (hierna ook: Wm), zijn de belangrijkste bepalingen inzake de luchtkwaliteit opgenomen. Dit hoofdstuk staat ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Het doel van titel 5.2 Wm is om de mens te beschermen tegen de negatieve gevolgen van luchtverontreiniging op hun gezondheid. In de wet- en regelgeving zijn de richtlijnen uit de Europese regelgeving opgenomen, waaraan voorgenomen ontwikkelingen dienen te voldoen.

Wanneer een project aangeduid kan worden als 'Niet in betekende mate bijdragen' aan de luchtverontreiniging (NIBM), vormen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid van een bestuursorgaan ex artikel 5.16 Wm. In het besluit NIBM wordt gesteld dat een project NIBM is wanneer een activiteit maximaal 3% van de jaargemiddelde grenswaarde bijdraagt aan de concentraties fijnstof (PM10) of stikstofdioxide (NO2). Dit komt overeen met een toename van maximaal 1,2 µg/m3 voor zowel PM10 als NO2. In de regeling NIBM is (onder andere) aangegeven dat een plan tot 1500 woningen bij één ontsluitingsweg niet in betekende mate bijdraagt aan de toename van de concentratie fijnstof en stikstofdioxide in de lucht.

Het plan voorziet enkel in het planologisch wijzigen van de functie 'Bedrijf' naar 'Wonen' voor de drie bestaande bedrijfswoningen. Derhalve is het plan aan te merken als NIBM en hoeft daarom niet nader te worden getoetst aan de Wet milieubeheer.

Geconcludeerd wordt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor voorgenomen ontwikkeling.

5.7 Verkeer en parkeren

5.7.1 Verkeer

De (bedrijfs)woningen ter plaatse van het plangebied zijn ontsloten middels de bestaande inritten aan de Erichemseweg, Mierlinsestraat en Meent. Het voornemen betreft enkel een planologische functiewijziging van 'Bedrijf' naar 'Wonen'. Er wordt geen onderscheid gemaakt in de verkeersgeneratie ten gevolge van een bedrijfswoning en een reguliere woning. Ten aanzien van de woonfunctie blijft de verkeersgeneratie daarom ongewijzigd. De bestaande infrastructuur in de nabije omgeving van het plangebied kan de verwachte verkeersgeneratie verwerken. Het planvoornemen leidt daarmee niet tot negatieve effecten op de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid.

Gelet op bovenstaande wordt geconcludeerd dat de verkeersgeneratie geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

5.7.2 Parkeren

Het voorliggend bestemmingsplan voorziet in het herbestemming van drie bestaande woningen. Er worden geen woningen toegevoegd. Daarmee blijft de parkeerbehoefte in de toekomstige situatie gelijk aan de parkeerbehoefte in de huidige situatie. In de huidige situatie vindt parkeren plaats op eigen terrein en op parkeerplaatsen op openbaar terrein in de directe omgeving van het plangebied. De huidige parkeervoorzieningen voorzien in de behoefte.

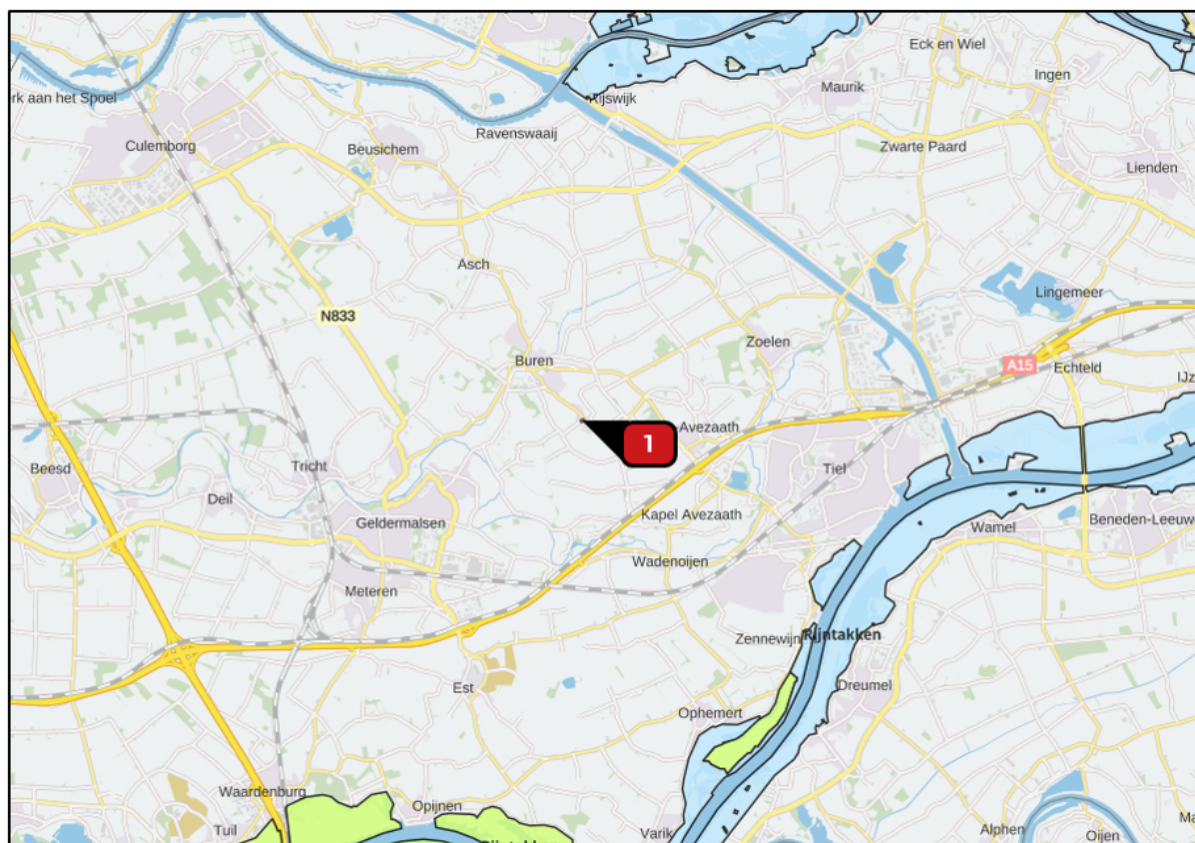
Daarmee kan worden geconcludeerd dat de parkeerbehoefte geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

5.8 Natuur

In deze paragraaf wordt toegelicht of wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Dit wordt gedaan aan de hand van de bespreking van bescherming van gebieden en de bescherming van soorten.

5.8.1 Beschermde gebieden

Het plangebied is gelegen buiten Natura 2000-gebieden en buiten het Natuur Netwerk Nederland. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied betreft 'Rijntakken' op ca. 5,7 kilometer afstand. Verder is Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek (op ca. 9,4 km afstand) binnen een straal van 10 km vanaf het plangebied gelegen.

Ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied (bij 1)

Wegens de grote afstand van Natura 2000-gebieden tot het plangebied en de kleinschaligheid van de aard van het planvoornemen, zijn negatieve effecten voor licht, geluid en trillingen op Natura 2000-gebieden uit te sluiten. Dit geldt ook voor het aspect stikstof. De planologische functiewijziging van de locatie leidt niet tot

een wijziging in de verkeersgeneratie ten opzicht van het huidige gebruik. Gezien de stikstofemissies ten gevolge van het wegverkeer in de nieuwe situatie gelijk is aan dat van de oude situatie, kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet leidt tot een toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Het plan kan doorgang vinden zonder vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

Geconcludeerd wordt dat het aspect gebiedsbescherming geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen.

5.8.2 Beschermde soorten

De Wet natuurbescherming vormt het wettelijk kader voor de bescherming van een groot aantal inheemse bedreigde dier- en plantsoorten. Bij nieuwe ruimtelijke ingrepen en activiteiten dient te worden nagegaan of deze ingrepen en/of activiteiten eventueel negatieve gevolgen hebben voor aanwezige dier- en plantensoorten. Ten allen tijde geldt dat de algemene zorgplicht van toepassing is. Dit houdt in, dat handelingen die niet noodzakelijk zijn met betrekking tot de voorgenomen ingreep en die nadelig zijn voor de in en om het plangebied voorkomende flora en fauna, achterwege moet blijven.

Onderhavig planvoornemen heeft enkel betrekking op een planologische functiewijziging van 'Bedrijf' naar 'Wonen' ten behoeve van woondoeleinden. De bestaande bebouwing, zijnde de bedrijfswoningen en bedrijfsgebouwen, blijven met het plan behouden. Negatieve gevolgen voor beschermde soorten ten gevolge van het planvoornemen kunnen worden uitgesloten.

Geconcludeerd wordt dat het aspect soortenbescherming geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen.

5.9 Archeologie

Sinds 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse uitwerking van het Verdrag van Malta uit 1992. De Wamz is in zijn geheel opgenomen in de Monumentenwet 1988 (Mw art. 38 t/m 60). In de Wamz is vastgelegd dat Rijk, provincies en gemeenten in ruimtelijke plannen rekening houden met het aspect 'archeologie'. De wet beoogt het archeologische erfgoed in hoofdzaak in situ te beschermen.

De op 1 juli 2016 in werking getreden Erfgoedwet heeft de Monumentenwet 1988 deels vervangen als het gaat om archeologie. In de Erfgoedwet is vastgelegd wat onder cultureel erfgoed (waar archeologie onder valt) wordt verstaan. Onderdelen van de Monumentenwet 1988 die de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving betreffen, gaan naar de Omgevingswet. Voor een aantal onderdelen (onder andere bestemmingsplannen) is voor de periode tot inwerkingtreding van de Omgevingswet een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen.

Het plangebied kent de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3' en 'Waarde - Archeologie 4'. Deze dubbelbestemmingen worden in onderhavig plan overgenomen. Volgens het archeologisch beleid van de gemeente is bij een bodemversturende activiteit met een oppervlakte groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm beneden maaiveld (Waarde - Archeologie 3) of groter dan 1.000 m² en dieper dan 30 cm (Waarde - Archeologie 4), een archeologisch onderzoek verplicht om het bodemarchief veilig te stellen.

Onderhavig planvoornemen voorziet niet in bodemversturende activiteiten, waardoor een nader archeologisch onderzoek dan ook niet noodzakelijk is. Gelet op vorenstaande geldt dat het aspect archeologie geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen.

5.10 Cultuurhistorie

Per 1 januari 2012 is de Modernisering Monumentenzorg in werking getreden. Als gevolg van de MoMo is het Bro (artikel 3.6.1, lid 2) gewijzigd. In een bestemmingsplan dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, rekening is gehouden. Ook de facetten historische bouwkunde en historische geografie dienen te worden meegenomen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Het plangebied kent de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. Volgens het cultuurhistorisch beleid van de gemeente is het verboden een bouwwerk te slopen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk. Met het voornemen worden geen gebouwen gesloopt, waardoor de cultuurhistorische waarden ter plaatse behouden blijven. Gelet op vorenstaande geldt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

5.11 Leidingen

Binnen of in de directe omgeving van het plangebied zijn geen hoofdtransportleidingen of persleidingen van water, olie, gas, brandstof en/of hoogspanningsleidingen gelegen, die van invloed zijn op de realisatie van het project. In het straatprofiel van de Erichemseweg, Mierlingsestraat en Meent zijn wel de reguliere leidingen c.q. nutsvoorzieningen aanwezig zoals gas, electra en telefonie.

5.12 Waterhuishouding

5.12.1 Algemeen

De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening wordt gehouden met eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding. De waterparagraaf geeft een beschrijving van beleidsuitgangspunten, waterhuishoudkundige situatie en wateropgaven in het plangebied, (motivatie van) meest geschikte oplossingen en ruimtelijke consequenties daarvan. Indien aan de orde is tevens het advies van het waterschap in de waterparagraaf verwerkt.

Met het oog op de verwachte toename van de neerslag, veranderend landgebruik, de bodemdaling en de zeespiegelstijging wordt het belang om snel te zoeken naar oplossingen voor de waterproblematiek benadrukt. De oplossingen liggen in de lijn van de drietrapsstrategie "vasthouden-bergen-afvoeren" (watertrits).

Bij alle bouwplannen dient gestreefd te worden naar een scheiding van vuil water en (schoon) regenwater (afkoppeling). Bij de inrichting, het bouwen en het beheer worden zo min mogelijk vervuilende stoffen toegevoegd aan de bodem en het grond- en oppervlaktewatersysteem. Bij een toename van het bestaande verhard oppervlak (bebouwing, bestrating, e.d.) dient het overtollige water overeenkomstig de hierboven genoemde watertrits te worden gehanteerd (stand-still beginsel).

5.12.2 Beleid waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 Koers houden, kansen benutten bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele riviereengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Het waterschap vraagt bij een watertoets specifiek aandacht voor de volgende punten:

1. Veiligheid (waterkering);
2. Waterberging;
3. Grondwater en kwel;
4. Inrichten en waterkwaliteit
5. Beheer en onderhoud watergangen;
6. Riolering en hemelwater.

5.12.3 Waterplan Buren 2008-2017

In 2008 heeft de gemeente Buren samen met het Waterschap Rivierenland het Waterplan Buren 2008-2017 opgesteld. Doel van het waterplan is het ontwikkelen en vastleggen van overkoepelend waterbeleid voor een gezond en veerkrachtig watersysteem in Buren waarmee:

- wateraspecten in bestaand beleid en plannen in samenhang worden gebracht;
- wordt geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen zoals verwoord in nationale en Europese beleidsstandpunten (NBW en KRW);
- voor water heldere richtlijnen beschikbaar komen die zich goed laten vertalen in het gemeentelijk RO-instrumentarium.

Het waterbeleid is uitgewerkt in een uitvoeringprogramma met concrete afspraken over ambities, maatregelen, kosten(verdeling) en doorwerking in de ruimtelijke ordening. Het uitvoeringsprogramma speelt in op kansen, knelpunten en ontwikkelingen.

Het waterplan dient als praktische leidraad bij de uitvoering van water- en ruimtelijke ordeningprojecten. De planvorming vindt plaats in samenwerking met de belangrijkste 'waterpartner', het waterschap. Gestreefd wordt naar realisatie van de stedelijke wateropgave tegen de laagst maatschappelijke kosten. Hiertoe wordt tijdens de planvorming gezocht naar draagvlak bij betrokkenen en belanghebbenden.

5.12.4 Gevolgplanvoornemen

Onderhavig planvoornemen heeft enkel betrekking op de planologische functiewijziging van 'Bedrijf' naar 'Wonen'. Er zijn geen negatieve effecten ten aanzien van de waterhuishouding te verwachten.

Het planvoornemen betreft een hydrologisch neutrale ontwikkeling, waarbij de afvoer van regenwater binnen de locatie en de afvoer van afvalwater (via riool) niet veranderen. Uit het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de waterhuishouding geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

Hoofdstuk 6 Juridische regeling

6.1 Inleiding

Het voorliggende bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels tezamen vormen het juridisch bindende deel van het plan. Deze dienen ten allen tijde in onderling samenhang te worden gezien en toegepast.

6.2 De regels

De regels bepalen de gebruiksmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied en geven tevens de bouw- en gebruiksmogelijkheden met betrekking tot bouwwerken aan. De regels van het bestemmingsplan 'Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem' zijn opgebouwd conform de door de SVBP2012 voorgeschreven systematiek en zijn gebaseerd op de regels van het geldend bestemmingsplan 'Kernen Buren'. De regels omvatten inleidende regels, bestemmingsplanregels, algemene regels en ten slotte de overgangs- en slotregels.

1. Inleidende regels: Dit hoofdstuk bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het artikel 'begripsbepalingen' waarin is toegelicht wat onder bepaalde begrippen wordt verstaan. Het tweede artikel is 'Wijze van meten', waarin is aangegeven hoe de benoemde maatvoering moet worden gemeten.

2. Bestemmingsregels: Dit hoofdstuk betreft een nadere verklaring van de bestemmingen die op de verbeelding zijn aangegeven. De regels van een bestemming kennen een standaardopbouw en worden als volgt benoemd:

- Bestemmingsomschrijving (in elk bestemmingsplan);
- Bouwregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Nadere eisen (bestemmingsplanafhankelijk);
- Afwijken van de bouwregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Specifieke gebruiksregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Afwijken van de gebruiksregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (bestemmingsplanafhankelijk)

De gehanteerde bestemmingen zijn in paragraaf 6.3 kort toegelicht.

3. Algemene regels: In dit hoofdstuk zijn regelingen, waaronder (mogelijke) flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden, opgenomen die zijn bedoeld voor meer dan één bestemming.

4. Overgangs- en slotregels: Binnen de overgangsbepalingen is geregeld dat bouwwerken en plannen die (legaal) bestaan op het moment dat het bestemmingsplan in werking treedt, maar die in strijd zijn met het bestemmingsplan, mogen worden herbouwd mits er geen veranderingen plaatsvinden in aard en omvang. In de slotregel is de officiële naam van het bestemmingplan genoemd. Deze naam moet worden gebruikt om te verwijzen naar het plan.

6.3 Bestemmingen

Voorliggend bestemmingsplan bevat de volgende (dubbel)bestemmingen:

Wonen: De als 'Wonen' bestemde gronden zijn bestemd voor bewoning en daarbij behorende doeleinden, incl. mantelzorg en/of aan huisgebonden beroep of beroep en/of webwinkel, alsmede.

Het aantal woningen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal. Voor de verschillende bouwvormen zijn in het bestemmingsplan 'Kernen Buren' bebouwingscategorieën opgenomen. Per categorie zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van bouwhoogtes, goothoogtes en afstand tot de

zijdelingse perceelgrens. Voor de vrijstaande woningen in het onderhavig plan is aangesloten op de regeling behorende bij de bouwaanduiding 'specifieke bouwaanduiding - cv'. Aangezien de overige bouwaanduidingen uit het bestemmingsplan 'Kernen Buren' niet van toepassing zijn binnen het plangebied, is de tabel omgezet in een passende regeling voor de drie bestaande woningen.

Bijgebouwen mogen worden gerealiseerd in samenhang met een bestaand hoofdgebouw. Het bijgebouw in het zuidelijk deelgebied is in gebruik als bijgebouw bij de woning Mierlingsestraat 3, dat als hoofdgebouw buiten het plangebied ligt. Om het gebruik als bijgebouw te regelen is de aanduiding 'bijgebouwen' opgenomen. Buiten deze aanduiding kunnen bijgebouwen worden opgericht, behorende bij het hoofdgebouw op hetzelfde perceel.

Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied1: De dubbelbestemming voor waarde archeologie is opgenomen om de mogelijk aanwezige archeologische waarden in het bestemmingsplan te beschermen. In de dubbelbestemming worden regels gesteld waaraan voldaan moet worden indien de grond geroerd zal worden. De bestemmingsregels zijn overgenomen uit het bestemmingsplan 'Kernen Buren'.

Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied2: De dubbelbestemming voor waarde archeologie is opgenomen om de mogelijk aanwezige archeologische waarden in het bestemmingsplan te beschermen. In de dubbelbestemming worden regels gesteld waaraan voldaan moet worden indien de grond geroerd zal worden. De bestemmingsregels zijn overgenomen uit het bestemmingsplan 'Kernen Buren'.

Waarde - Cultuurhistorie: De dubbelbestemming voor waarde cultuurhistorie is opgenomen voor het behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de betreffende gronden. In de dubbelbestemmings worden regels gesteld waaraan voldaan moet worden om een dergelijk bouwwerk te slopen. De bestemmingsregels zijn overgenomen uit het bestemmingsplan 'Kernen Buren'.

Hoofdstuk 7 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Inleiding

Naast het toetsen van het planvoornemen aan diverse milieu- en veiligheidsaspecten, dient ook getoetst te worden aan de uitvoerbaarheid van het planvoornemen. Hierbij wordt gekeken naar de economische uitvoerbaarheid en de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

7.2 Economische haalbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens is met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting ontstaan om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke/antérieure overeenkomst met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld.

Voor onderhavig planvoornemen is een overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente Buren. In de overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de verdeling van kosten om de planologische functiewijziging mogelijk te maken. Tevens is hierin meegenomen de kosten voor evt. planschade. Daarmee zijn de kosten in voldoende mate verzekerd. Een exploitatieplan is daarmee niet noodzakelijk.

7.3 Maatschappelijke aanvaardbaarheid

Het planvoornemen betreft de planologische functiewijziging naar 'Wonen'. Gezien de kleinschaligheid van het planvoornemen en de geringe impact op de omgeving, wordt het planvoornemen maatschappelijk aanvaardbaar geacht.

Het bestemmingsplan wordt conform de gebruikelijke procedure gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn kan een ieder reageren op het planvoornemen en zijn of haar zienswijzen indienen.

7.4 Conclusie

Het planvoornemen zal gezien het bovenstaande recht doen aan een goede ruimtelijke ordening, als bedoeld in artikel 3.1 Wro. De bestemmingswijziging betekent, na een afweging van de verschillende belangen, een aanvaardbare nieuwe invulling van het plangebied.

Bestemmingsplan

- Regels -

Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem

Gemeente Buren

BESTEMMINGSPLAN

- Regels -

Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BON1

Status: ontwerp

Datum: 25 juni 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl

www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	5
Artikel 1	Begripsbepalingen	5
Artikel 2	Wijze van meten	11
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	13
Artikel 3	Wonen	13
Artikel 4	Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1	17
Artikel 5	Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2	20
Artikel 6	Waarde - Cultuurhistorie	23
Hoofdstuk 3	Algemene regels	25
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	25
Artikel 8	Algemene bouwregels	26
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	27
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	28
Artikel 11	Algemene wijzigingsregels	33
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	35
Artikel 12	Overgangsrecht	35
Artikel 13	Slotregel	36

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begripsbepalingen

1.1 plan

het bestemmingsplan 'Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem' van de gemeente Buren.

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML bestand NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16- met de bijbehorende regels en bijlagen.

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aan huis gebonden bedrijf

het beroepsmatig verlenen van diensten en/of het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid waarvan de omvang in een woning met bijbehorende gebouwen past en de woonfunctie behouden blijft door de gebruiker van de woning.

1.6 aan huis gebonden beroep

het uitoefenen van een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op zakelijk, maatschappelijk, juridisch, administratief, persoonlijk, medisch, therapeutisch, kunstzinnig dan wel ontwerptechnisch gebied, dat door zijn beperkte omvang in een woning met daarbij behorende gebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend door de gebruiker van de woning.

1.7 achtererfgebied

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 m van de voorkant, van het hoofdgebouw.

1.8 ambachtelijkbedrijf

een bedrijf, gericht op het uitoefenen van een ambacht, zijnde het geheel of overwegend door middel van handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen van goederen en het installeren van goederen.

1.9 archeologischewaarde

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de kennis en de studie van het in dat gebied voorkomende bodemarchief.

1.10 bebouwd oppervlak

het totaal van de oppervlakken van bouwwerken voor zover deze een grotere bouwhoogte hebben dan 1,2 m.

1.11 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.12 bebouwingspercentage

een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van het bouwvlak met een aanduiding aangegeven gebied, dat ten hoogste tot het bebouwd oppervlak mag behoren.

1.13 bed & breakfast

een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf.

1.14 bestaand

- a. bij bouwwerken: bouwwerken die:
 - 1. op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan legaal bestonden of in uitvoering waren;
 - 2. of gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden overeenkomstig de Woningwet of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of krachtens die wetten gegeven voorschriften;
- b. bij gebruik: gebruik dat op het tijdstip van het van kracht worden van het bestemmingsplan, voor zover betrekking hebbend op het desbetreffende gebruik legaal bestond en was toegestaan.

1.15 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.16 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.17 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.18 bijbehorend bouwwerk

een functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw of ander bouwwerk met een dak. Een bijbehorend bouwwerk moet functioneel en bouwkundig ondergeschikt zijn aan het hoofdgebouw.

1.19 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.20 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.21 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van kelder en zolder.

1.22 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.23 bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel.

1.24 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.25 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.26 bouwwerk, geen gebouw zijnde

een bouwwerk, welke niet is aan te merken als gebouw.

1.27 carport / overkapping

een bouwwerk geen gebouw zijnde, in het bijzonder bedoelt als stallingsgelegenheid voor motorvoertuigen, met ten minste een dak en ten hoogste twee wanden, waarvan 1 wand een bestaande wand van een overig gebouw is.

1.28 cultuurhistorischewaarde

de aan een bouwwerk, een werk of een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk, dat werk of dat gebied.

1.29 dak

iedere bovenbeëindiging van een gebouw.

1.30 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.31 dienstverlening

het bedrijfsmatig verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden.

1.32 eerste bouwlaag

de bouwlaag op de begane grond.

1.33 erf

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbiedt.

1.34 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.35 halfvrijstaandewoning

een twee-onder-één-kap-woning.

1.36 hoofdgebouw

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is.

1.37 horecabedrijf

een bedrijf of instelling, niet zijnde een discotheek/bardancing/nachtclub of pension/hotel, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verkocht, waaronder begrepen een restaurant, een cafetaria/snackbar/ijssalon en een theetuin.

1.38 huishouden

onder een huishouden wordt verstaan een alleenstaande, dan wel twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren of willen voeren.

1.39 kantoor

een ruimte of bij elkaar horende ruimten die bestemd is/zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening.

1.40 kantoor- en praktijkruimte

een ruimte waarvan de aard en indeling zijn afgestemd op de uitoefening van administratieve, (para)medische, sociaalwetenschappelijke, juridische, therapeutische, kunstzinnige, ontwerptechnische en andere hiermede vergelijkbare beroepen, door de bewoner(s) van de desbetreffende woning.

1.41 karakteristiekgebouw

een gebouw dat wegens zijn verschijningsvorm of zijn cultuurhistorische betekenis van zodanig belang is voor het karakter van het desbetreffende deel van het plangebied, dat dit belang de toepassing van bijzondere voorschriften ten aanzien van de bouwmogelijkheden rechtvaardigt.

1.42 maatschappelijkevoorzieningen / dienstverlening

educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke, sport- en recreatieve voorzieningen/dienstverlening en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening, alsook ondergeschikte detailhandel ten dienste van deze voorzieningen en ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen.

1.43 mantelzorg

het bieden van zorg aan huis aan iemand die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische en/of sociale vlak, buiten bedrijfsmatig of organisatorisch verband.

1.44 monument

een bouwwerk of een werk dat van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, zijn betekenis voor de wetenschap of zijn cultuurhistorische waarde en dat als zodanig is opgenomen in de lijst van beschermde monumenten van rijk of gemeente, waardoor op het desbetreffende bouwwerk of werk de Monumentenwet, respectievelijk de gemeentelijke monumentenverordening van toepassing is.

1.45 omgevingsvergunning

een vergunning als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals deze wet luidde ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

1.46 perceelsgrens

de scheiding tussen percelen, die niet aan éénzelfde eigenaar behoren dan wel niet door éénzelfde gebruiker worden benut.

1.47 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.48 seksinrichting

een voor publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden en waaronder in elk geval wordt verstaan een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, seksbioscoop, seksautomaat, sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.49 verzorgd wonen

zelfstandige wooneenheden of woningen in een woonzorgcomplex, waarbij zorg 24 uur per dag op afroep beschikbaar kan zijn. Er is een zorgunit in de omgeving of binnen het woonzorgcomplex aanwezig. De zorg wordt verleend aan ouderen, mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap of daarmee vergelijkbare categorieën mensen.

1.50 voorgevel

de lijn die gelijk loopt aan de naar de straat gerichte voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan. Van een hoofdgebouw gelegen op de hoek van meer dan 1 straat moeten alle gevels van het hoofdgebouw, gelegen aan de straatkant, gezien worden als voorgevel.

1.51 webwinkel

het al dan niet hobbymatig dan wel bedrijfsmatig verkopen van goederen via internet, waarbij de goederen elders worden bezorgd. Er is geen sprake is van een voor publiek toegankelijke winkelruimte of showroom.

1.52 wonen

het gehuisvest zijn in een woning.

1.53 woning

een (gedeelte van een) gebouw, niet zijnde een woonwagen, dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

1.54 woningeenheid

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

1.55 woongebouw

een gebouw of samenhangend geheel van gebouwen met een centrale ingang waarin meerdere woningen/wooneenheden aanwezig zijn.

1.56 woonwagen

voor bewoning bestemd gebouw dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst en op een daartoe bestemd perceel is geplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

2.1 afstand tot de bouwperceelgrens

tussen de grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomend (hoofd)gebouw, waar die afstand het kortst is.

2.2 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.3 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.7 de oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen en daarbij behorende doeleinden, incl. mantelzorg en/of aan huisgebonden beroep of bedrijf en/of webwinkel;
- b. ter plaatse van de dubbelbestemming "Waarde-Cultuurhistorie", tevens voor behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden behorend bij de aan de omgeving eigen situering van de bebouwing en de aan de omgeving eigen perceelindeling, waarbij onder cultuurhistorische waarde wordt verstaan: de aan een bouwwerk, een werk of een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis van dat bouwwerk, dat werk of dat gebied heeft gemaakt.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Toegestane bebouwing

Op gronden met de bestemming 'Wonen' mogen uitsluitend worden gebouwd:

- a. woningen;
- b. bij de woningen behorende bijbehorende bouwwerken;
- c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

3.2.2 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van de in lid 3.2.1 sub a genoemde hoofdgebouwen (woningen) gelden de bepalingen zoals deze in de onderstaande tabel zijn opgenomen, met dien verstande dat, indien de bestaande goothoogte hoger is, deze hogere maat maatgevend is.

- a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak' worden gebouwd;
- b. er mogen uitsluitend een vrijstaande of twee-aaneen woningen worden gebouwd;
- c. Het aantal woningen per bouwvlak mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal;
- d. woningen dienen met een naar de weg gekeerd gevelvlak in de bouwgrens aan de wegzijde van het bouwvlak geplaatst te worden.
- e. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 6 meter;
- f. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 12 meter;
- g. de afstand tot de zijdelingse perceelsgrens bedraagt 3 meter.

3.2.3 Uitzondering afstand tot de zijdelingse perceelsgrens

Niet van toepassing is het gestelde in lid 3.2.2 ten aanzien van de afstand van een hoofdgebouw tot de perceelsgrens indien het betreft een gemeenschappelijke perceelsgrens tussen woningen die aan elkaar mogen worden gebouwd.

3.2.4 Bestaande afstand zijdelingse perceelsgrens

De afstand van een hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens mag minder bedragen dan in lid 3.2.2 genoemd, indien de bestaande afstand geringer is, met dien verstande dat in dat geval de afstand niet minder mag bedragen dan de bestaande afstand.

3.2.5 Bouwdiepte

De bouwdiepte van een woning mag niet meer bedragen dan 15 m, met dien verstande dat, indien de bestaande bouwdiepte meer bedraagt, de bestaande bouwdiepte maatgevend is.

3.2.6 Bebouwingspercentage

Voor het bouwen van de in lid 3.2.2 sub a, lid 3.2.2 sub b en lid 3.2.2 sub c genoemde bouwwerken mag het bebouwingspercentage niet meer bedragen dan 60%.

3.2.7 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van de in lid 3.2.2 sub b genoemde bijbehorende bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

- a. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan:

Totale perceelsgrootte	Maximum oppervlak aan bijbehorende bouwwerken
tot 500 m ²	75 m ²
vanaf 500 m ² tot 1500 m ²	100 m ²
vanaf 1500 m ²	150 m ²

- b. het aantal vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan 3;
- c. bijbehorende bouwwerken dienen tenminste 1 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan te worden gebouwd;
- d. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 6 m;
- e. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
- f. indien het een aangebouwd bijbehorende bouwwerken aan een hoofdgebouw betreft is het gestelde in sub e niet van toepassing en mag de goothoogte niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw plus 0,30 m;
- g. in afwijking van het bepaalde in sub c mogen bijbehorende bouwwerken tevens ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' worden gerealiseerd;

3.2.8 Erkers

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken in de vorm van erkers voor de voorgevel gelden de volgende regels:

- a. de breedte mag niet meer bedragen dan 75% van de breedte van de voorgevel van het bijbehorende hoofdgebouw;
- b. de diepte mag niet meer bedragen dan 1,5 meter vanaf de voorgevel van het bijbehorende hoofdgebouw;
- c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de begane grondlaag van het hoofdgebouw + 0,25 meter tot een maximum van 4 meter;
- d. per perceel is maximaal 1 bijbehorend bouwwerk in de vorm van een erker toegestaan aan de voorgevel.

3.2.9 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van de in lid 3.2.1 sub c genoemde bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

- a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen vóór de naar de weg gekeerde voorgevel(s) dan wel het verlengde daarvan mag niet meer bedragen dan 1 m, met uitzondering van toegangspoorten, waarvan de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 2 m;
- b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde voorgevel(s) dan wel het

verlengde daarvan mag niet meer bedragen dan 2 m, mits deze op minimaal 1 m achter de naar de weg gekeerde voorgevel(s) van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan worden gebouwd;

- c. bij hoekwoningen en andere situaties dan bedoelt onder lid a en b van artikel 29 lid 2.11 geldt dat, wanneer de erf- en terreinafscheiding gekeerd is naar de openbare weg of openbaar toegankelijk gebied er vanaf 1 meter hoogte een open constructie is toegestaan, tot een maximale hoogte van 2 meter.
- d. de bouwhoogte van pergola's mag niet meer bedragen dan 2,5 m;
- e. de bouwhoogte van carports en overkappingen mag niet meer bedragen dan 2,5 m;
- f. de bouwhoogte van verlichtingselementen ter plaatse van de aanduiding 'zwembad' mag niet meer bedragen dan 5 m en het aantal niet meer dan 4;
- g. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1 Overschrijden bouwgrens

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het gestelde in lid 3.2.2 sub d ten behoeve van het niet bouwen in de bouwgrens aan de wegzijde van het bouwvlak, indien en voor zover de overschrijding van de betreffende bouwgrens niet meer bedraagt dan 1 m.

3.4 Specifieke gebruiksregels

3.4.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik strijdig met de bestemming 'Wonen' wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
- b. een gebruik van gronden en bouwwerken voor (detail)handel, met uitzondering van detailhandel in de vorm van een webwinkel.

3.4.2 Mantelzorg

Gebruik van ruimten ten behoeve van mantelzorg, wordt als gebruik overeenkomstig de bestemming aangemerkt

- a. de inwoning plaats vindt in het hoofdgebouw en geen groter vloeroppervlak in beslag neemt dan 75 m²;
- b. er sprake is van een gemeenschappelijke entree;
- c. het verbouwde gedeelte voor inwoning technisch/functioneel altijd weer bij de oorspronkelijke woning kan worden betrokken.

3.4.3 Aan huis gebonden beroep of bedrijf

Gebruik van ruimten ten behoeve van een aan huis gebonden beroep of bedrijf wordt als gebruik overeenkomstig de bestemming aangemerkt voor zover de volgende bepalingen in acht worden genomen:

- a. maximaal 40% van het vloeroppervlak van alle bestaande gebouwen mag gebruikt worden voor het aan huisgebonden bedrijf of beroep;
- b. Het onbebouwde deel van het perceel van het bestemmingsvlak niet wordt gebruikt voor de beoogde activiteit, met uitzonderingen van parkeervoorzieningen die zijn afgestemd op de activiteit;
- c. Degene die de activiteiten uitvoert, moet de bewoner van de woning zijn;
- d. Geen detailhandel plaatsvindt, tenzij het als ondergeschikte activiteit van het bedrijf of beroep plaatsvindt;
- e. Buitenopslag niet is toegestaan.

3.4.4 Webwinkel

Gebruik van ruimten ten behoeve van een webwinkel wordt als gebruik overeenkomstig de bestemming aangemerkt voor zover de volgende bepalingen in acht worden genomen:

- a. de hoofdfunctie moet over tenminste 70 % van de totale inhoud van de gebouwen op het betreffende bouwperceel gehandhaafd blijven;
- b. verkoop aan huis is niet toegestaan, alleen internetverkoop.
- c. uitstalling, bezichtigen en buitenopslag van goederen is niet toegestaan;
- d. opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen e.d. zijn niet toegestaan;
- e. de levering van de goederen mogen niet leiden tot onveilige verkeerssituaties;
- f. reclame uitingen zijn niet toegestaan

Artikel 4 Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden.

4.2 Bouwregels

- a. Voor het bouwen op gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1' dient, overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Op voorwaarde dat:
 1. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte groter is dan 100 m² en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
 2. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte kleiner is dan 100 m² en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die bestemd zijn als "Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied".
- b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen of kunnen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:
 1. De verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
 2. De verplichting tot het doen van opgravingen;
 3. De verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1 Omgevingsvergunningbouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.2 sub a indien:

- a. het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte noch de diepte wordt uitgebreid;
- b. het bouwwerk(en) betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
- c. de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
- d. het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand bouwwerk.

4.4 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde

4.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1' zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden) de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten voeren:

- a. het afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, mengen, ontginnen, scheuren en woelen van gronden;

- b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
- c. het verwijderen van bestaande funderingen;
- d. het verlagen van het waterpeil;
- e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
- f. het uitvoeren van heiverken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
- g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
- h. het aanleggen, verbreden of verharderen van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
- i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 4.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

- a. werken en werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld en met een oppervlakte kleiner dan 100 m² voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een grotere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als "Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied";
- b. werken en werkzaamheden in de bodem met een oppervlakte kleiner dan 30 m² voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als "Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied";
- c. werken en werkzaamheden voor zover het betreft de herplant van een bestaande houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel;
- d. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande tracés van kabels en leidingen;
- e. werken en werkzaamheden, indien en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reeds een omgevingsvergunning is verleend;
- f. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren; werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
- g. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

4.4.3 Verlening

- a. Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 4.4.1 kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden;
- b. Alvorens over de aanvraag wordt beslist, dient de aanvrager een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkt de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
- c. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Deze informatie wordt dan als een rapport beschouwd.

4.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

- a. In het belang van de archeologische monumentenzorg kan het bevoegd gezag regels verbinden aan een sloopvergunning;
- b. Aan de omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag de regel verbinden dat de sloopwerken vanaf het maaiveld en dieper worden begeleid door een deskundige wanneer de latere verstoringsdiepte dieper

- reikt dan 0,30 m onder maaiveld en het grondoppervlak van de werken meer bedraagt dan 100 m²;
- c. Indien tijdens de begeleiding van de sloopwerken van zeer hoge waarde worden aangetroffen, wordt hiervan onmiddellijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorwaarden kunnen verbinden aan de omgevingsvergunning.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden.

5.2 Bouwregels

- d. Voor het bouwen op gronden met de bestemming "Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2" dient, overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die blijken de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Op voorwaarde dat:
 - 1. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte groter is dan 1.000 m² en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
 - 2. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte kleiner is dan 1.000 m² en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die bestemd zijn als 'Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2'.
- a. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen of kunnen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerder van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:
 - 1. De verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
 - 2. De verplichting tot het doen van opgravingen;
 - 3. De verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

5.3 Afwijken van de bouwregels

5.3.1 Omgevingsvergunningbouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 5.2 sub a indien:

- b. het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte noch de diepte wordt uitgebreid;
- c. het bouwwerk(en) betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
- d. de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
- e. het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand bouwwerk.

5.4 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde

5.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2' zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden) de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten voeren:

- a. het afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, mengen, ontginnen, scheuren en woelen van gronden;

- b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
- c. het verwijderen van bestaande funderingen;
- d. het verlagen van het waterpeil;
- e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
- f. het uitvoeren van heiverken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
- g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
- h. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
- i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 5.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

- a. werken en werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld en met een oppervlakte kleiner dan 1.000 m² voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een grotere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als "Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied";
- b. werken en werkzaamheden in de bodem met een oppervlakte kleiner dan 30 m² voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als "Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied";
- c. werken en werkzaamheden voor zover het betreft de herplant van een bestaande houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel;
- d. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande tracés van kabels en leidingen;
- e. werken en werkzaamheden, indien en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reeds een omgevingsvergunning is verleend;
- f. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren; werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
- g. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

5.4.3 Verlening

Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 5.4.1 kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden;

Alvorens over de aanvraag wordt beslist, dient de aanvrager een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;

Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Deze informatie wordt dan als een rapport beschouwd.

5.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

In het belang van de archeologische monumentenzorg kan het bevoegd gezag regels verbinden aan een sloopvergunning;

Aan de omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag de regel verbinden dat de sloopwerken vanaf het

maaiveld en dieper worden begeleid door een deskundige wanneer de latere verstoringsdiepte dieper reikt dan 0,30 m onder maaiveld en het grondoppervlak van de werken meer bedraagt dan 1.000 m²;

- h. Indien tijdens de begeleiding van de sloopwerken van zeer hoge waarde worden aangetroffen, wordt hiervan onmiddellijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorwaarden kunnen verbinden aan de omgevingsvergunning.

Artikel 6 Waarde - Cultuurhistorie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden.

6.2 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

6.2.1 Verbod

Het is verboden op gronden met de bestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' een bouwwerk te slopen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk.

6.2.2 Uitzonderingen

Het in lid 6.2.1 vervatte verbod geldt niet voor:

- a. sloopwerkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen;
- b. sloopwerkzaamheden, indien en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reeds een omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk is verleend;
- c. sloopwerkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
- d. sloopwerkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken.

6.2.3 Voorwaarde

Een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in lid 6.2.1, kan alleen worden verleend indien, gehoord de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is gebleken dat hierdoor cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende bouwwerken niet blijvend onevenredig worden geschaad, dan wel indien deze cultuurhistorische waarden kunnen en zullen worden veiliggesteld dan wel worden teruggebracht.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Situering gebouwen

Gebouwen dienen binnen een bouwvlak gebouwd te worden.

8.2 Toegelaten bouwwerken met afwijkende maten

- a. voor een bouwwerk, dat krachtens een omgevingsvergunning op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden en dat in het plan ingevolge de bestemming is toegelaten, maar waarvan de bestaande afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen afwijken van de maatvoeringsbepalingen in de bouwregels van de betreffende bestemming, geldt dat:
 - 1. bestaande maten, die meer bedragen dan in hoofdstuk 2 zijn voorgeschreven, mogen als ten hoogste toelaatbaar worden aangehouden;
- b. ingeval van herbouw is lid a onder 1 en 2 uitsluitend van toepassing, indien de herbouw op dezelfde plaats plaatsvindt.
- c. op een bouwwerk zoals bedoeld in sub a, is het Overgangsrecht bouwwerken als opgenomen in dit plan niet van toepassing.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik in strijd met de regels van dit plan wordt in ieder geval verstaan:

- a. gebruik als seksinrichting, zijnde een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch pornografische aard plaatsvinden en waaronder in elk geval wordt verstaan een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;
- b. gebruik als escortbedrijf, zijnde een natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
- c. gebruik als smartshop, zijnde een ruimte waarin detailhandel plaatsvindt in psychotrope stoffen;
- d. gebruik als coffeeshop, zijnde een alcoholvrije horecagelegenheid waar handel in en gebruik van softdrugs plaatsvindt;
- e. gebruik als stort- en/of opslagplaats van grond en/of afval, anders dan als stort- en/of opslagplaats voor normaal gebruik;
- f. gebruik als woning, waarbij er meer woningen ontstaan dan het bestaande aantal woningen of zijn toegestaan middels deze planregels.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Maten en maatvoeringen

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijking van de in de regels en op de verbeelding gegeven maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van deze gegeven maten met dien verstande dat er mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan:

- a. het woon- en leefklimaat,
- b. de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving,
- c. de waterhuishouding.

10.2 Bed & breakfast

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de inrichting en het gebruik van woningen ten behoeve van Bed & breakfast, waaronder wordt verstaan een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en ontbijt en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf, indien en voor zover:

- a. het betreft een woning, die tevens bewoond blijft;
- b. niet meer dan 3 slaapkamers, ten behoeve van maximaal 6 personen, van de betreffende woning worden ingericht en gebruikt voor Bed & breakfast;
- c. de Bed & breakfast voorziening niet functioneert als een zelfstandige woning;
- d. indien is aangetoond dat Bed & breakfast niet gerealiseerd kan worden in de woning, kan gebruikt gemaakt worden van een bijbehorend bouwwerk;
- e. parkeren plaats vindt op eigen terrein;
- f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen onevenredig nadelige gevolgen heeft voor het woon- en leefklimaat van de omliggende woningen of voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven.

10.3 Erkers

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van de bouw van erkers buiten een bouwvlak, waarbij aan de volgende voorwaarden moet worden voldaan:

- a. de breedte mag niet meer bedragen dan 75% van de breedte van de voorgevel van het bijbehorende hoofdgebouw;
- b. de diepte mag niet meer bedragen dan 1,5 meter vanaf de voorgevel van het bijbehorende hoofdgebouw;
- c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de begane grondlaag van het hoofdgebouw + 0,25 meter tot een maximum van 4 meter;
- d. per perceel is maximaal 1 bijbehorend bouwwerk in de vorm van een erker toegestaan aan de voorgevel.

10.4 Evenementen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het gebruik van gronden voor het houden van meerdaagse evenementen, waaronder worden verstaan kermissen, jaarmarkten, tentfeesten en daarmee vergelijkbare evenementen.

10.5 Grenzen en aanduidingen

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van:

- a. het afwijken van bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende redenen zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
- b. het afwijken van bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, niet zijnde bestemmingsgrenzen, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
- c. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 m.

10.6 Mantelzorg

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de verbouw van een woning in verband met het verlenen van mantelzorg, indien en voor zover:

- a. de verbouw noodzakelijk is om te voorzien in de behoefte aan inwoning ten behoeve van mantelzorg;
- b. de inwoning plaats vindt in het hoofdgebouw en geen groter vloeroppervlak in beslag neemt dan 75 m²;
- c. er sprake is van een gemeenschappelijke entree;
- d. het verbouwde gedeelte voor inwoning technisch/functioneel altijd weer bij de oorspronkelijke woning kan worden betrokken;
- e. indien in voldoende mate aangetoond kan worden dat geen (volledig) gebruik kan worden gemaakt van de woning, mag naast of in plaats van inwoning door verbouw van de woning ook inwoning plaats vinden in een bijbehorend bouwwerk of daarvoor bestemde unit / portocabin, mits voldaan wordt aan het volgende:
 - 1. de vloeroppervlakte in gebruik ten behoeve van mantelzorg mag niet meer bedragen dan 60 m²;
 - 2. de afstand van het bijgebouw tot de woning mag niet meer bedragen dan 15 m;
 - 3. de getroffen functionele voorzieningen worden na afloop van het gebruik verwijderd.
 - 4. voor een unit / portocabin geldt dat deze in elk geval een woonkamer, keuken, badkamer en een slaapkamer heeft.

10.7 Nutsvoorzieningen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van de bouw van bouwwerken voor nutsvoorzieningen zoals pompemalen, verdeel-, regel- of transformatorruimten, telefooncentrales, waarvan de inhoud niet meer mag bedragen dan 50 m³ en de hoogte niet meer mag bedragen dan 3 m, alsmede voor beeldhouwwerken en daarmee gelijk te stellen kunstzinnige elementen met geen grotere hoogte dan 6 m en lichtmasten en vlaggenmasten met geen grotere hoogte dan 10 m.

10.8 Aan huis verbonden beroep of bedrijf

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het gebruik van een deel van de (bedrijfs-)woning ten behoeve van een aan huis gebonden beroep of bedrijf met inachtnaam van het volgende:

- a. maximaal 40% van het vloeroppervlak van alle bestaande gebouwen;
- b. het onbebouwde deel van het perceel van het bestemmingsvlak niet wordt gebruikt voor de beoogde activiteit, met uitzonderingen van parkeervoorzieningen die zijn afgestemd op de activiteit;
- c. degene die de activiteiten uitvoert, moet de bewoner van de woning zijn;
- d. geen detailhandel plaatsvindt, tenzij het als ondergeschikte activiteit van het bedrijf of beroep plaatsvindt;
- e. er geen (milieu)belemmering plaatsvindt voor omliggende functies en bedrijven;

- f. er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het woon- en leefmilieu;
- g. er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkeersveiligheid;
- h. er geen onevenredige verkeers- en parkeeroverlast voor de omgeving ontstaat;
- i. parkeren plaatsvindt op eigen terrein, tenzij aangetoond wordt dat er voldoende parkeergelegenheid is in de directe omgeving;
- j. geen buitenopslag plaatsvindt.

10.9 Algemene gebruiksafwijking

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het gebruik van een gebouw ten behoeve van een andere functie met inachtnaam van het volgende:

- a. de functie verandering in oppervlakte niet meer bedraagt dan 1.500 m²;
- b. het gebruik als seksinrichting, escortbureau, sekswinkel en prostitutiebedrijf niet is toegestaan;
- c. er geen (milieu)belemmering plaatsvindt voor omliggende functies en bedrijven;
- d. er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het woon- en leefmilieu;
- e. er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkeersveiligheid;
- f. er geen onevenredige verkeers- en parkeeroverlast voor de omgeving ontstaat;
- g. parkeren plaatsvindt op eigen terrein, tenzij aangetoond wordt dat er voldoende parkeergelegenheid is in de directe omgeving;
- h. geen buitenopslag plaatsvindt.

10.10 Kleinschalig wonen met zorg

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de regels voor het verlenen van huisvesting van kleinschalig wonen met zorg. Het verzoek voor kleinschalig wonen met zorg moet voldoen aan de volgende criteria:

- a. de grootte van het kleinschalig wonen met zorg moet afgestemd zijn op de omgeving en de beoogde doelgroep;
- b. er is sprake van een langdurend verblijf;
- c. er mag geen sprake zijn van een te grote clustering van kleinschalige woonvormen;
- d. kleinschalige woonvormen zijn op bedrijventerreinen niet toegestaan;
- e. er mag geen onevenredige verkeers- en parkeeroverlast voor de omgeving ontstaan;
- f. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van het woon- en leefmilieu.

10.11 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals zwembaden, speeltoestellen, geluidsschermen, antennes, lichtmasten, vlaggenmasten, reclame-uitingen, zonnepanelen, pergola's, (beeldende) kunstwerken, verkeersborden met in acht name van het volgende:

bouwwerken, geen gebouw zijnde niet hoger mogen zijn dan 5 meter, met uitzondering van:

- 1. zonnepanelen tot maximaal 2 meter;
- 2. pergola's tot maximaal 2,5 meter;
- 3. antennes, lichtmasten en vlaggenmasten tot maximaal 10 meter;
- g. de oppervlakte niet meer bedraagt dan 50m²;
- h. een zwembad mag al dan niet overdekt zijn met een maximale hoogte van 2 meter en moet binnen het erf gelegen zijn;
- i. er geen (milieu)belemmering plaatsvindt voor omliggende functies en bedrijven;
- j. er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het woon- en leefmilieu.

10.12 Dakterrassen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het bouwen van dakterrassen met in acht name van het volgende:

- dakterrassen niet gerealiseerd mogen worden op vrijstaande bijgebouwen;
- dakterrassen bereikbaar zijn via een deur vanuit een ruimte op diezelfde verdieping;
- dakterrassen zijn toegestaan op minimaal 1 meter achter de voorgevel;
- Er een afstand is van minimaal 2 meter tussen het dakterras en een perceelgrens.

10.13 Bijbehorende bouwwerken

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken met in acht name van het volgende:

- het bouwen van bijbehorende bouwwerken niet tot gevolg heeft dat, het aansluitend terrein dan wel de oppervlakte die op grond van het bestemmingsplan voor bebouwing in aanmerking komt, de maximale oppervlakte in onderstaande tabel wordt overschreden:

Totale perceelsgrootte	Maximum oppervlak aan bijbehorende bouwwerken
tot 500 m ²	75 m ²
vanaf 500 m ² tot 1500 m ²	100 m ²
vanaf 1500 m ²	150 m ²

- de goothoogte van bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter bedraagt en de bouwhoogte maximaal 6 meter;
- bijbehorende bouwwerken op minimaal 1 meter achter de voorgevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;
- indien niet op de perceelgrens wordt gebouwd, moet het bijbehorend bouwwerk op minimaal 1 meter van de zijdelingse perceelgrens worden gebouwd;
- voor overkappingen geldt specifiek, dat:
 - De oppervlakte bedraagt maximaal 30m²;
 - De bouwhoogte bedraagt maximaal 3 meter;
- er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het woon- en leefmilieu;
- er geen (milieu)belemmering plaatsvindt voor omliggende functies en bedrijven;
- er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkeersveiligheid;
- voor gebouwen gelegen in een beschermd stads- en dorpsgezicht, alsmede gebouwen aangewezen als een Rijksmonument, gemeentelijk monument of karakteristieke pand, geldt dat door de commissie Ruimtelijke Kwaliteit een positief advies moet worden afgegeven.

10.14 Het wijzigen van onbebouwde gronden, niet ten behoeve van bouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het wijzigen van de functie van onbebouwde gronden, niet ten behoeve van bouwen, met in acht name van het volgende:

- het geen activiteiten betreft in de recreatieve en toeristische sector;
- de oppervlakte maximaal 500 m² bedraagt;
- geen detailhandel plaatsvindt;
- geen buitenopslag plaatsvindt van goederen en materieel.

10.15 Plaatsengebouwen buiten het bouwvlak

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het plaatsen gebouwen buiten het bouwvlak, met in acht name van het volgende:

- a. het aantal woningen mag niet wijzigen;
- b. het moet aansluiten op een bestaand bouwvlak;
- c. de nieuwe plaats van het gebouw moet passend zijn binnen het bestaande verkavelingspatroon;
- d. er geen landschappelijke, ruimtelijke, stedenbouwkundige en milieuhygiënische belemmeringen zijn.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Archeologischewaarden

11.1.1 Verwijderen dubbelbestemming

Het bevoegd gezag kan het plan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen ten aanzien van de gronden met de bestemmingen 'Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1', waarbij de bestemming geheel of gedeeltelijk vervalt indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betreffende gronden geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, dan wel er niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is.

11.2 Wijzigingmaten en maatvoeringen

Het bevoegd gezag kan het plan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening, B&W wijzigen ten behoeve van het verruimen van maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% met dien verstande dat er geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan:

- a. het woon- en leefklimaat,
- b. de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving,
- c. de waterhuishouding.

11.3 Nutsvoorzieningen

Het bevoegd gezag kan het plan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 lid 1 sub a van de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen waarbij gronden worden bestemd voor de bouw van bouwwerken voor verdeel-, regel- en transformatorruimten, met dien verstande dat:

- a. de bouwhoogte niet meer dan 5 m mag bedragen;
- b. de inhoud niet meer dan 150 m³ mag bedragen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

12.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

12.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in lid 12.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 12.1.1 met maximaal 10 %.

12.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in lid 12.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

12.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

12.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 12.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

12.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 12.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

12.2.4 Uitzondering

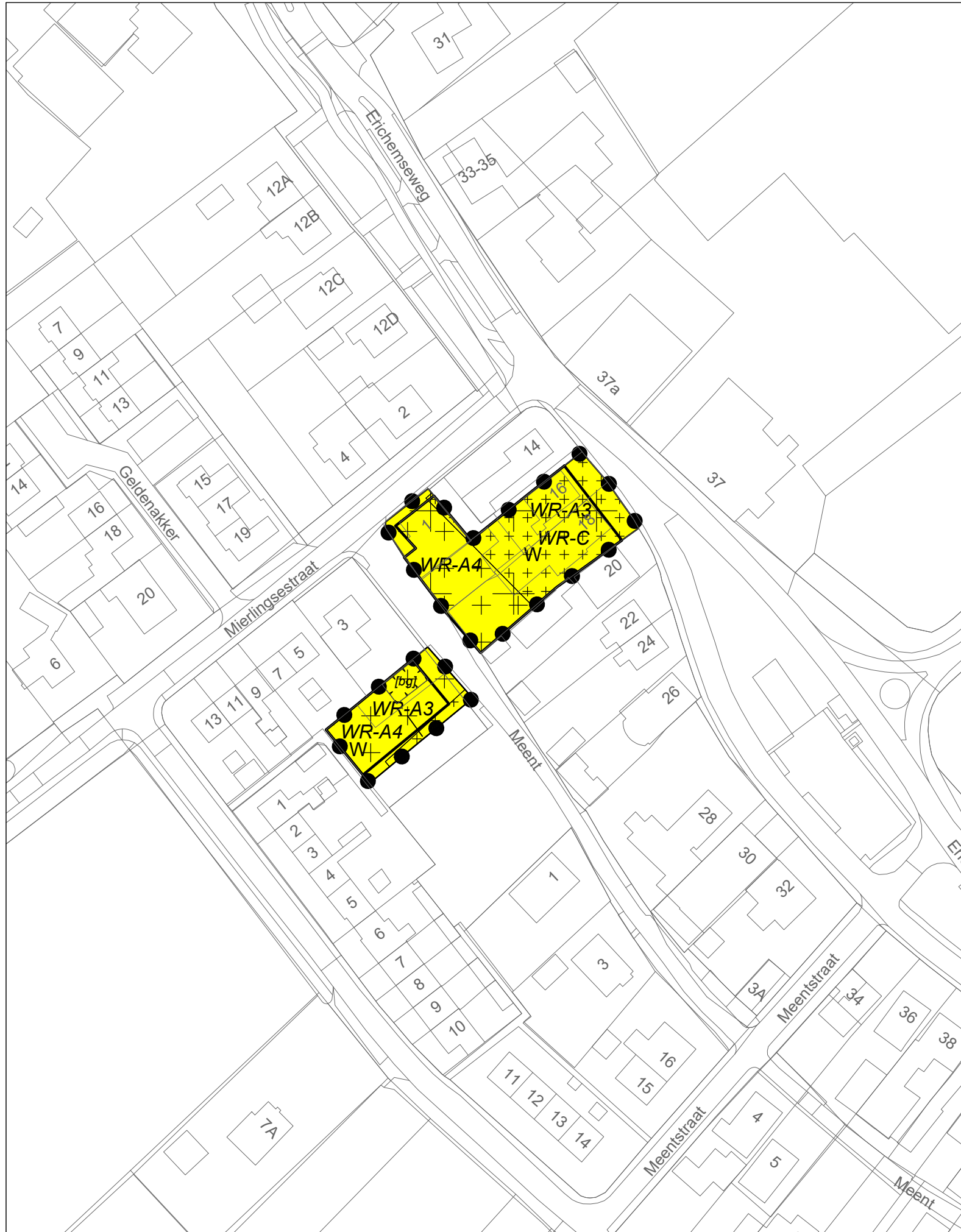
Het bepaalde in lid 12.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

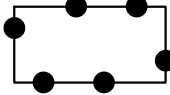
Regels van het bestemmingsplan Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem.

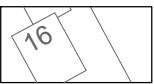
LEGENDA

Plangebied

Erichemseweg 16 en 18,
Mierlingsestraat 1 en Meent ong.,
Erichem

Verklaring

ondergrond: BGT en DKK
(datum: 19 november 2020)

Bestemmingen

Enkelbestemming

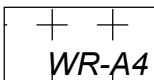

Wonen

Dubbelbestemming

Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1

Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2

Waarde - Cultuurhistorie

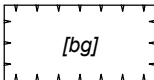
Aanduidingen

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduiding

bijgebouwen

Gemeente Buren

status: Ontwerp
datum: 25 juni 2021

Bestemmingsplan Erichemseweg 16 en 18,
Mierlingsestraat 1 en Meent ong., Erichem

schaal: 1:1000
getekend: J-H
nummer: P202892
bladformaat: A3

Verbeelding

bezoekadressen en contactgegevens:

Locatie Nijmegen: St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen
Locatie Vught: Parklaan 21
5261 LR Vught

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.098979	D.099057 Z.032521

Onderwerp **Vaststelling Bestemmingsplan Erichem, Erichemseweg 16 en 18,
Mierlingsestraat 1 en Meent ong.**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Erichem, Erichemseweg 16 en 18, Mierlingsestraat 1 en Meent ong.' met IDN NL.IMRO.0214.ERIErichemseweg16-BVA1 ongewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1839
Extern Zaak ID	Z.031519
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	5.5
Titel	Vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Straatman, N.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Nota van zienswijzen Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Toelichting ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Regels ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Bijlage bij regels ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Verbeelding ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
Overeenkomst Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 (vertrouwelijk)
Getekend – Raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	14 september 2021
Agendacommissie	28 september 2021
Voorbespreking I	5 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in

procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen en waarbij de nutsvoorziening wordt opgenomen in de regels en op de verbeelding.

3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;

2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen en waarbij de nutsvoorziening wordt opgenomen in de regels en op de verbeelding.

3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Toelichting

Stemverklaring de heren de Lange (PCG), de Jonge (PvdD) en van Laar (GB).

Besloten met 16 stemmen voor (GB, CDA, PVDA, mevrouw Van Dam, PCG en VVD) en 2 tegen (PvdD).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.099214 Z.031519

Voorstel ingebracht door N. Straatman
Portefeuillehouder P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en Ruimte; ruimtelijke ordening
taakveld

Onderwerp **Vaststelling bestemmingsplan Lienden,
Marsdijk 9a, 11 en 15**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen en waarbij de nutsvoorziening wordt opgenomen in de regels en op de verbeelding.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Samenvatting van het voorstel

Het bedrijf op de locatie Marsdijk 9a gaat de activiteiten beëindigen. Het veevoerbedrijf dat op de locatie gevestigd is / wordt de eigenaar van de gehele bedrijfslocatie. Met het voorliggende bestemmingsplan wordt het voor dit bedrijf mogelijk om hun activiteiten op het gehele bedrijfsperceel uit te voeren. Met het voorliggende plan worden geen nieuwe bouwmogelijkheden toegekend aan de locatie. De activiteiten zullen binnen de bestaande gebouwen / bouwmogelijkheden moeten plaatsvinden.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Beleggingsonderneming Utrecht-West BV heeft een verzoek ingediend om de bestemming van een deel van het perceel Marsdijk 9a, 11 en 15 in Lienden te wijzigen. Met dit plan wordt de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf-handel in en verwerking van dierlijke producten" van de locatie verwijderd. In plaats daarvan krijgt dit deel van de locatie de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf – handel in en verwerking van diervoeders en transport". Daarnaast houdt een deel van dit gebied de functieaanduiding "specifieke vorm van agrarisch – paardenbak". Die aanduiding is nu al van toepassing op de locatie en dat blijft zo. De aanleiding voor dit verzoek is dat het bedrijf dat nu aanwezig is op dit deel van de locatie de activiteiten gaat beëindigen. Dit is een bedrijf dat dierenhuiden verwerkt. De initiatiefnemer heeft het bedrijf dat in diervoeders handelt en deze verwerkt en transporteert. Met deze wijziging van de bestemming is alleen nog het bedrijf van de initiatiefnemer toegestaan op de locatie.

Op 1 juni 2021 heeft het college besloten om het ontwerpbestemmingsplan in procedure te brengen. Het plan heeft van 15 juni 2021 tot en met 26 juli 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is er één zienswijze ingediend.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Door het vaststellen van het bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 wordt de functieaanduiding “specifieke vorm van bedrijf – handel in en verwerking van diervoeders en transport” toegekend aan het totale terrein.

Wij hebben de onderstaande argumenten om mee te werken aan het voorliggende bestemmingsplan.

- Gedurende de inzage termijn is er een zienswijze ingediend.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 15 juni 2021 tot en met 26 juli 2021 ter inzage gelegen. Er is een zienswijze binnengekomen. In het plangebied is een gasdrukmeet- en regelstation gelegen. Op dit station zijn de regels uit de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit van toepassing.

Verzocht wordt om de functieaanduiding ‘nutsvoorziening’ met de daarbij behorende veiligheidscontour op te nemen op de verbeelding. Door deze wijze van bestemmen is de aanwezigheid van het gasdrukmeet- en regelstation voor derden zichtbaar en wordt beter geborgd dat de veiligheidsafstanden ten opzichte van respectievelijk kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten nu en in de toekomst in acht worden genomen.

In de Nota van Zienswijzen is deze samengevat en is er een ambtelijke reactie verwoord. Hieruit komt naar voren dat er enkele aanpassingen doorgevoerd moeten worden in het vast te stellen bestemmingsplan. De voorgestelde wijzigingen kunt u terugvinden in de betreffende Nota.

- Het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling is getoetst aan de geldende beleidskaders en de milieu- en omgevingsaspecten zijn onderzocht. Dit is samen met een beschrijving van het plangebied en de beoogde ontwikkeling in het bestemmingsplan onderbouwd. In het bestemmingsplan staat tevens een toelichting op de relevante juridische aspecten en op de uitvoerbaarheid van het plan. Het bestemmingsplan toont daarmee aan dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

- Het kostenverhaal is anderszins verzekerd.

Met de initiatiefnemers sloten we anterieure overeenkomsten om de kosten te verhalen. Hierdoor hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Na het besluit om het bestemmingsplan vast te stellen wordt het besluit gepubliceerd en ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen dan eventueel beroep instellen bij de Raad van State.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Initiatiefnemer kan zijn plannen niet uitvoeren. Het is dan niet mogelijk om in het gebied een bedrijf in handel en verwerking van diervoeders en transport te vestigen.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee, er is geen sprake van een begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Bestemmingsplan Buren, herziening 2019.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, zal het plan worden gepubliceerd. Het plan zal dan in het kader van de beroepstermijn voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd.

8. Financiën

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten voor deze ontwikkeling. Hiermee is het kostenverhaal verzekerd.

9. Communicatie

De initiatiefnemer en de indiener van de zienswijze worden geïnformeerd over het besluit tot vaststelling. Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt het bestemmingsplan op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

10. Burgerparticipatie

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van

11. Deregulering

Bij deze aanvraag is er geen sprake van deregulering.

12. Achtergrondinformatie

n.v.t.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Nota van zienswijzen Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
- Ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15
- Overeenkomst Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 (vertrouwelijk)

Inlichtingen bij:

Naam	N. Straatman
Domein	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099214	D.099288 Z.031519

Onderwerp **Vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen en waarbij de nutsvoorziening wordt opgenomen in de regels en op de verbeelding.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

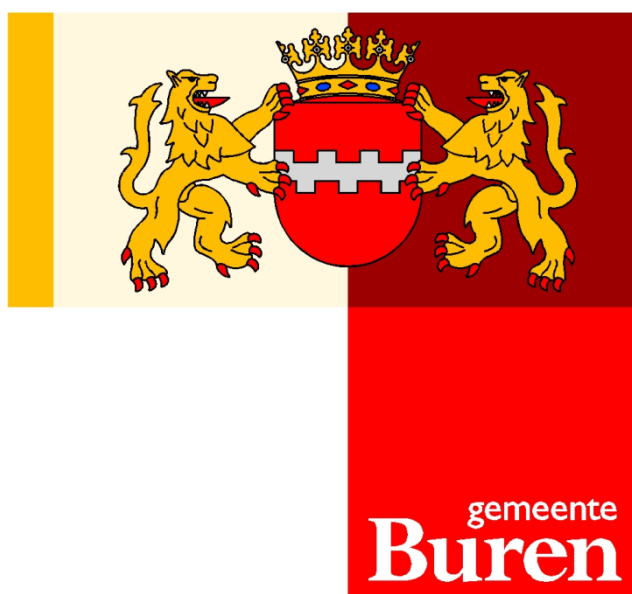
De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Nota van zienswijzen Bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15

Datum raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan: 26 oktober 2021

Inhoud

1. Inleiding
2. Zienswijzen
Beantwoording zienswijzen
3. Bijlagen

1 Inleiding

Op 1 juni 2021 heeft het college van B&W besloten om het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 in procedure te brengen. Dit bestemmingsplan maakt een bedrijf in handel en verwerking van diervoeders en transport mogelijk op het hele terrein.

Procedure

In de periode van 15 juni tot en met 26 juli 2021 heeft het ontwerpbestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BON1, ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor eenieder om hier opmerkingen op kenbaar te maken bij de gemeenteraad.

Zienswijzen en beantwoording

In de genoemde periode is er een reacties binnengekomen en deze is ontvankelijk. De voorliggende nota bevat de beantwoording hiervan. De zienswijze is als bijlage (geanonimiseerd) bijgevoegd.

2 Zienswijzen

De zienswijzen die zijn ingediend hebben we in dit hoofdstuk samengevat en van een reactie voorzien.

Zienswijze
Zienswijze 1

2.1 Algemeen

Zienswijze 1

Samenvatting

1. In het plangebied is een gasdrukmeet- en regelstation gelegen. Op dit station zijn de regels uit de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit van toepassing. Verzocht wordt om de functieaanduiding 'nutsvoorziening' met de daarbij behorende veiligheidscontour op te nemen op de verbeelding. Door deze wijze van bestemmen is de aanwezigheid van het gasdrukmeet- en regelstation voor derden zichtbaar en wordt beter geborgd dat de veiligheidsafstanden ten opzichte van respectievelijk kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten nu en in de toekomst in acht worden genomen.

Reactie gemeente Buren

Ad 1. Om het gasdrukmeet- en regelstation beter zichtbaar te maken conform het verzoek in de zienswijze een aanduiding opnemen op de verbeelding. Tevens zal hij worden opgenomen in de bestemmingsomschrijving. De veiligheidscontour wordt niet opgenomen, deze is geregeld in het Activiteitenbesluit.

Conclusie:

De zienswijze deels gegrond verklaren en deze verwerken op de verbeelding en in de regels.

3 Bijlagen

1. Zienswijzen

Bijlage 1.

Zienswijze 1:

Betreft

Zienswijze ontwerpbestemmingsplan 'Marsdijk 9a-11-15'

Geachte heer/mevrouw,

Namens Liander N.V. maken wij u hierbij een zienswijze kenbaar op het ontwerpbestemmingsplan 'Marsdijk 9a-11-15' van de gemeente Buren (hierna: het ontwerp).

Liander N.V. is eigenaar van een gasdrukmeet- en regelstation in het plangebied van het ontwerp en is daarmee belanghebbend.

Gasdrukmeet- en regelstation

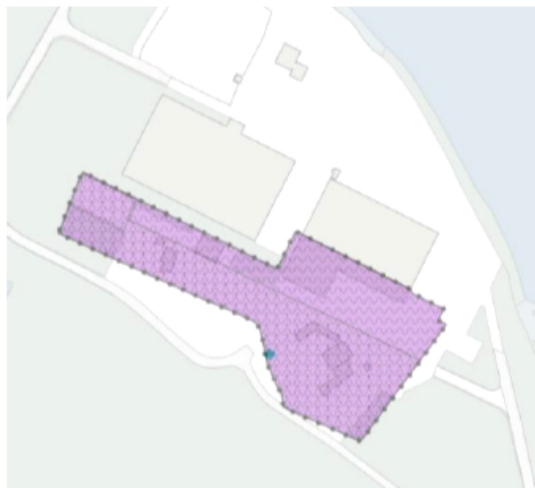
Het gasdrukmeet- en regelstation in het plangebied van het ontwerp, gelegen aan de Marsdijk 13 te Lienden, is een type B inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Op dit station zijn de regels uit de Wet milieubeheer en het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) van toepassing.

In het ontwerp is aan de grond waarop het gasdrukmeet- en regelstation is gevestigd de enkelbestemming 'bedrijf – uiterwaardgebied' toegekend. Zie afbeelding 1a en 1b. In de planregels van deze bestemming is aangegeven dat de functie nutsvoorzieningen is toegestaan.

Gelet op de ruimtelijke uitstraling van het bovengenoemd station, zie de veiligheidsafstanden in artikel 3.12 lid 6 van het Activiteitenbesluit die gelden voor een vrijstaand station, willen wij u vragen dit gasdrukmeet- en regelstation te koppelen aan de functieaanduiding 'nutsvoorziening' op de verbeelding en de daarbij behorende veiligheidscontour (Activiteitenbesluit - zone). Door deze wijze van bestemmen is de aanwezigheid van het gasdrukmeet- en regelstation voor derden zichtbaar en wordt beter geborgd dat de veiligheidsafstanden ten opzichte van respectievelijk kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten nu en in de toekomst in acht worden genomen.

Gasdrukmeet- en regelstation aan de Marsdijk 13 te Lienden

- Enkelbestemming: 'bedrijventerrein'
- AS – Vrijstaand station (inh: >15m³)
- Nummer behuizing '6 000 214'
- Coördinaten: 165503, 441729

Afbeelding 1a: Uitsnede ontwerp met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (blauwe cirkel).

Afbeelding 1b: Locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (blauwe cirkel).

Conclusie

Wij verzoeken u het ontwerp zodanig aan te passen dat tegemoet wordt gekomen aan het beschreven voorstel. Wij zijn graag bereid om deze zienswijze mondeling nader toe te lichten en met u mee te denken.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brief of over ruimtelijke ontwikkelingen? Neem dan gerust contact met ons op door een e-mail te sturen naar ro.loket@liander.nl. We zullen dan binnen drie werkdagen contact met u opnemen.

Met vriendelijke groet,
Liander N.V.

Bestemmingsplan

- Toelichting -

Marsdijk 9a-11-15

Gemeente Buren

BESTEMMINGSPLAN

- Toelichting -

Marsdijk 9a-11-15

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.xxxx-0001

Status: concept

Datum: 24 feb 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Plangebied	5
1.3 Aanpak	6
1.4 Geldend bestemmingsplan	6
1.5 Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2 Plangebied en planvoornemen	9
2.1 Ontstaansgeschiedenis	9
2.2 Omgeving van het plangebied	9
2.3 Huidige situatie	10
2.4 Planvoornemen	10
2.5 Afwijking geldend bestemmingsplan	10
Hoofdstuk 3 Beleid	11
3.1 Rijksbeleid	11
3.2 Provinciaal beleid	13
3.3 Gemeentelijk beleid	16
Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten	19
4.1 Bedrijven- en milieuzonering	19
4.2 Bodem	19
4.3 Geluid	19
4.4 Geur	20
4.5 Externe veiligheid	20
4.6 Luchtkwaliteit	21
4.7 Natuur	21
4.8 Archeologie	23
4.9 Cultuurhistorie	23
4.10 Waterhuishouding	24
4.11 Leidingen	25
4.12 Verkeer en parkeren	25
4.13 Vormvrije m.e.r.-beoordeling	26
Hoofdstuk 5 Juridische regeling	27
5.1 Algemeen	27
5.2 Bestemmingen	27
5.3 Algemene regels	28
Hoofdstuk 6 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid	29

6.1	Economische haalbaarheid	29
6.2	Maatschappelijke aanvaardbaarheid	29

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor het opstellen van voorliggend bestemmingsplan is de voorgenomen planologische functiewijziging van een bedrijfslocatie aan de Marsdijk 9a, 11 en 15.

Ter plaatse bevindt zich Skinspark bv, een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in de handel en verwerking van schapehuiden. Gezien de huidige economische omstandigheden, mede ten gevolge van de coronacrisis, ziet het bedrijf zich genoodzaakt haar bedrijfsactiviteiten op deze locatie te beëindigen en zijn eigendommen ter plaatse te verkopen. Het bestaande naastgelegen bedrijf (diervoederverwerkingsbedrijf P.C. Van Tuijl Kesteren bv) heeft interesse getoond om de gebouwen en percelen te kopen en te benutten voor haar eigen bestaande bedrijfsactiviteiten.

Om de bedrijfsactiviteiten van het diervoederverwerkingsbedrijf ook op de planlocatie mogelijk te maken is een wijziging van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, zesde hierziening' noodzakelijk.

Het planvoornemen is reeds aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren voorgelegd. Het college van B&W heeft besloten in principe medewerking te willen verlenen aan het planvoornemen.

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de voorgenomen planologische wijziging van de geldende functieaanduiding ter plaatse van de planlocatie van 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van dierlijke producten' naar de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van diervoeders, en transport', binnen de geldende en te handhaven bedrijfsbestemming 'Bedrijf-Uiterwaardgebied'.

1.2 Plangebied

De locatie ligt ten noorden van de kern Lienden aan de Marsdijk, op een hoogwatervrije terp in de uiterwaarden van de Nederrijn. De hoogwatervrije terp is een voormalig steenfabriekterrein van steenfabriek 'Ten Cate', dat een nieuwe bedrijfsmatige invulling heeft gekregen. De ruimtelijke en functionele structuur van de hoogwatervrije terp volgt de functionele structuur van een steenfabriekterrein. Ter plaatse bevinden zich een tweetal bedrijfslocaties. Het plangebied heeft uitsluitend betrekking op het zuidelijk gedeelte en omvat (deels) de kadastrale percelen 497, 498, 499, 598, 599, 644, 645 en 646 (allen sectie K, kadastrale gemeente Lienden).

Globale ligging plangebied

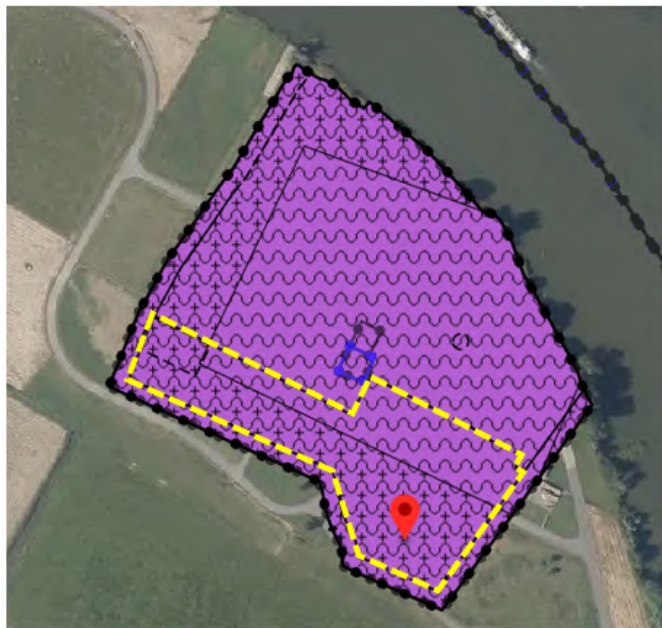
1.3 Aanpak

De voorliggende toelichting vormt de ruimtelijke onderbouwing van het particulier initiatief. De toelichting vormt samen met de bijbehorende regels en verbeelding het postzegelbestemmingsplan, waarin het particulier initiatief planologisch-juridisch wordt geborgd.

1.4 Geldend bestemmingsplan

De geldende juridisch-planologische situatie is vastgelegd in het bestemmingsplan 'Buitengebied, zesde herziening' (op 28 juni 2016 vastgesteld door de gemeenteraad). In het bestemmingsplan heeft het plangebied de enkelbestemming 'Bedrijf - Uiterwaardgebied' met functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van dierlijke producten'. Ook is er aan de westzijde van het plangebied de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - paardenbak' opgenomen. De gronden direct grenzend aan de planlocatie zijn tevens voorzien van een bedrijfsbestemming, met de nadere aanduiding 'specifieke vorm van groen - uitsluitend beplanting'. Deze gronden maken evenals het noordelijk aangrenzende diervoederverwerkingsbedrijf geen onderdeel uit van onderhavig plangebied.

Op het plangebied rusten daarnaast een tweetal dubbelbestemmingen. Voor het gehele plangebied is de dubbelbestemming 'Waterstaat - Beheerszone waterweg' opgenomen. Verder geldt voor een deel van het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2'.

- Enkelbestemming**
Bedrijf - Uiterwaardgebied

- Dubbelbestemming**
Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2

- Dubbelbestemming**
Waterstaat - Beheerszone waterweg

- Functieaanduiding**
specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van dierlijke producten

Uitsnede geldend bestemmingsplan met de ligging van het plangebied.

1.5 Leeswijzer

In voorliggende toelichting wordt na dit inleidende hoofdstuk in Hoofdstuk 2 het plangebied en planvoornemen beschreven. Vervolgens wordt in Hoofdstuk 3 ingegaan op het beleid van de verschillende overheden dat van toepassing is. In Hoofdstuk 4 worden de effecten van het voornemen op de relevante milieu- en omgevingsaspecten getoetst. In Hoofdstuk 5 is de juridische toelichting beschreven. Ten slotte komt in Hoofdstuk 6 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan de orde.

Hoofdstuk 2 Plangebied en planvoornemen

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het landschap van de gemeente Buren is voor en belangrijk deel gevormd door rivieren (Rijn, Waal, Linge). Als gevolg van stroming van het rivierwater zijn aan beide zijden van de rivier de oeverwallen ontstaan. De oeverwallen langs de rivieren zijn hoger en droger gelegen en kregen een karakteristiek kleinschalig en besloten karakter met afwisseling van fruitgaarden, laanbeplanting, bosschages en landgoederen. Verder van de rivier af liggen de komkleigebieden, die een veel opener karakter kennen.

Tot het moment dat gestart werd met de aanleg van kades en dijken waren bewoning en landbouwkundig gebruik slechts in beperkte mate mogelijk. Van een regionaal georganiseerd dijk- en waterschapsbeheer en van een gesloten dijkkring was echter nog geen sprake. Later is de doorgaande bedijking aangelegd over de hoger gelegen delen van de oeverwallen.

De uiterwaarden zijn door het risico van overstromingen slechts geschikt voor een agrarisch gebruik als wei- of hooiland. Bewoning in de uiterwaarden is beperkt tot enkele, op huisterpen gebouwde boerderijen. Op diverse plekken in de uiterwaarden zijn echter wel steenfabrieksterreinen in de loop der tijd ontstaan. De hoogwatervrij terpen van deze fabrieken zijn nog steeds te zien. Geschikte grondstof werd gevonden in de hoog opgeslibde uiterwaarden, die over grote oppervlakten werden afgeticheld. Steenovens en tichelgaten bepaalden omstreeks 1900 het beeld van vrijwel alle Neder-Betuwe uiterwaarden. Het plangebied betreft het terrein van een voormalige steenfabriek.

Sinds de jaren '70 is de Neder-Betuwe aan het verstedelijken. Nieuwe infrastructuur, zoals de A15, maken het gebied goed bereikbaar. Verspreid over het landelijk gebied ontstaan allerlei functies, van agrarisch, niet-agrarische activiteiten tot recreatieve voorzieningen.

2.2 Omgeving van het plangebied

Het plangebied ligt op een hoogwatervrije terp in de uiterwaarden van de Neder-Rijn. De terp is met de winterdijk (Marsdijk) verbonden via een weg op maaiveldniveau en via een hoogwatervrije verbinding via een naastgelegen hoogwatervrije terp en brug. Deze Marsdijk vormt de omdijking van de Neder-Rijn aan de zuidzijde en de ontsluitingsweg voor verschillende agrarische percelen. Het omliggende uiterwaardengebied wordt voornamelijk agrarisch gebruikt als grasland. De planomgeving bestaat hiermee uit karakteristiek uiterwaardengebied, met open riviervlaktes afgewisseld met waterpartijen. Ten noorden van de planlocatie bevindt zich de Neder-Rijn. Aan de overzijde van de rivier is karakteristieke lintbebouwing aanwezig langs de oever van de Neder-Rijn. De dichtstbijzijnde kern binnen de gemeente Buren betreft de dorpskern van Lienden, die bevindt zich ten zuiden van het plangebied, op ruim 2 km afstand.

Luchtfoto van het plangebied (Geo Obiliek Viewer)

2.3 Huidige situatie

De planlocatie maakt onderdeel uit van een groter bedrijvigheidscluster, dat ook de adressen Marsdijk 13, 17 en 19 ten noorden van de planlocatie omvat. Ter plaatse bevindt zich een diervoederverwerkingsbedrijf. Op dit terrein bevinden zich een tweetal grote bedrijfsgebouwen ten behoeve van productie en op- en overslag van grondstoffen/halffabrikaten voor veevoerders.

Op de planlocatie zelf bevinden zich eveneens een tweetal aangebouwde bedrijfsgebouwen, die aansluitend aan het oostelijk gelegen bedrijfsgebouw van het diervoederverwerkingsbedrijf zijn gelegen. Deze bedrijfsgebouwen (met een gezamenlijke oppervlakte van ca. 1.500 m²) worden gebruikt voor de vervaardiging en opslag van schapehuiden. Ten zuid/westen van de bedrijfsgebouwen zijn de bedrijfswoningen met bijgebouwen gesitueerd. In het zuidwesten van de planlocatie is een hobbymatige paardenbak aanwezig.

2.4 Planvoornemen

Het planvoornemen betreft het in gebruik nemen van de bestaande bedrijfslocatie aan de Marsdijk 9a/11/15, inclusief de bestaande bedrijfswoningen voor de bestaande, huidige bedrijfsactiviteiten van het naast gelegen diervoederverwerkingsbedrijf, met name opslag en transport van grondstoffen/halffabrikaten voor veevoerders.

Het voornemen betreft uitsluitend een planologische functiewijziging. Er is geen sprake van uitbreiding van de bestemming, bebouwing, verharding of andersoortig ruimtebeslag.

2.5 Afwijking geldend bestemmingsplan

Momenteel is voor het plangebied binnen de geldende en te handhaven bedrijfsbestemming 'Bedrijf - Uiterwaardgebied' de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van dierlijke producten' van toepassing. Op basis van deze functieaanduiding en bijbehorende juridische regeling is de voorgestane bedrijfsvoering, overeenkomstig de noordelijk gelegen bedrijfslocatie, niet mogelijk. Om deze bedrijfsvoering wel mogelijk te maken, is het benodigd om de functieaanduiding op het plangebied te wijzigen naar 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van diervoeders, en transport'. Een herziening van dit bestemmingsplan is daarom noodzakelijk.

Hoofdstuk 3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld en in werking getreden. De SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving en vervangt enkele ruimtelijke doelen en uitspraken uit andere documenten. In deze visie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028. Daarmee moet Nederland concurrerend, bereikbaar en veilig worden.

Anders dan in de Nota Ruimte gaat de structuurvisie uit van het adagium 'decentraal, tenzij'. Het rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. Bij het beheren en ontwikkelen van natuur krijgen boeren en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol.

Het plangebied is gelegen binnen de invloedssfeer van enkele nationale belangen, (stromend deel rivierbed, Natuur Netwerk Nederland en Romeinse Limes). Deze nationale belangen zijn nader uitgewerkt in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, zie paragraaf 3.1.3)

3.1.2 Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is op 11 september 2020 vastgesteld. Deze visie is door het Rijk opgesteld in het kader van de nieuwe omgevingswet, die per 1 januari 2022 in werking treedt. Aan de hand van een toekomstperspectief is hierin de langetermijnsvisie in beeld gebracht. Aan de hand van een toekomstperspectief is hierin de langetermijnsvisie in beeld gebracht. Op nationale belangen wil het Rijk (net als nu) sturen een richting geven. Hiervoor worden de volgende vier prioriteiten onderscheiden:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkelingen van het landelijk gebied.

Om invulling te kunnen geven aan deze vier prioriteiten hanteert het Rijk de volgende drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaat voor enkelvoudige functies;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
3. Afwentelen wordt voorkomen.

De aard en omvang van het planvoornemen is dusdanig gering, dat de kaders geschetst in het NOVI hiermee niet botsen. Met het realiseren van het planvoornemen is er sprake van een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied, waarbij de kenmerken en de identiteit van het gebied behouden blijven. Hiermee ligt het plan in lijn met de NOVI.

3.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), ook wel bekend als de AMvB Ruimte, zijn 13 nationale belangen opgenomen die juridische borging vereisen met het oog op een goede ruimtelijke ordening.

Het Barro is op 30 december 2011 deels in werking getreden en met enkele onderwerpen aangevuld per 1 oktober 2012. Het besluit is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Dit betreft onder meer het Nationale Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Het plangebied is gelegen binnen de invloedssfeer van de volgende onderdelen van het Barro:

- Stroomvoerend deel rivierbed (artikel 2.4.4)
- Romeinse Limes (titel 2.13)

Stroomvoerend deel rivierbed

Het plangebied is gelegen binnen het nationaal belang 'Grote rivieren' (titel 2.4), waarbij het plangebied is aangeduid als stroomvoerend deel rivierbed. In artikel 2.4.3 zijn activiteiten opgenomen waarbinnen wijzigingen mogelijk zijn. Volgens artikel 2.4.3, lid I, is het mogelijk om een bestemmingplan te wijzigen wanneer dit een functieverandering binnen bestaande bebouwing betreft.

Het planvoornemen betreft enkel de planologische functieverandering. Er vindt geen uitbreiding van de bedrijfsbestemming, bedrijfsbebouwing, verharding danwel overige ruimtebeslag plaats. Bovendien wordt ook niet voorzien in fysieke bodemingrepen. Het voornemen is tevens voorgelegd aan de beheerder van de watergang, die heeft aangegeven geen belemmering te zien voor het voornemen.

Romeinse Limes

Het plangebied is gelegen binnen het nationaal belang 'Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde', binnen de begrenzing van de Romeinse Limes. Binnen het Barro is opgenomen dat de kernkwaliteiten, die in stand gehouden dienen te worden, verder uitgewerkt worden in de provinciale verordening.

De bescherming van de Romeinse Limes is verder uitgewerkt in paragraaf 3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland. Aangezien het voornemen uitsluitend betrekking heeft op een planologische functiewijziging, waarbij geen uitbreiding van de bedrijfsbestemming, toename van bedrijfsbebouwing danwel overige bodemingrepen zijn voorzien en geen sprake is van een toename van verkeersbewegingen zal het voornemen niet leiden tot strijdigheid met nationale belangen, zoals opgenomen in het Barro.

3.1.4 Bro; ladder voor duurzame verstedelijking

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is per 1 oktober 2012 op onderdelen gewijzigd. In artikel 3.1.6 van het Bro is de 'ladder duurzame verstedelijking' opgenomen. Deze ladder stelt eisen aan de onderbouwing in bestemmingsplannen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken.

De ladder voor duurzame verstedelijking richt zich op substantiële veranderingen en bouwplannen, die qua aard en omvang zodanig zijn, dat voor mogelijke leegstand elders gevreesd zou kunnen worden. Het doel is om overbodige bouwplannen (kantoren, woningen) te voorkomen en hergebruik te stimuleren.

Per 1 juli 2017 zijn een aantal wijzigingen op de eerdere ladder van kracht geworden. Op basis van deze gewijzigde tekst geldt in het geval dat het bestemmingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dat de toelichting een beschrijving dient te bevatten van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling.

Indien de nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient de toelichting, aanvullend op de beschrijving van de behoefte tevens een motivering te bevatten waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kan worden voorzien. Daarbij kunnen de beschikbaarheid en geschiktheid van de ontwikkelingsmogelijkheden in bestaand stedelijk gebied een rol spelen.

Het planvoornemen betreft uitsluitend de planologische wijziging van een bestaande bedrijfsactiviteit. Er vindt geen toename van bebouwing, verharding of andersoortig ruimtebeslag plaats. Met het voornemen wordt hergebruik van vrijkomende bedrijfsbebouwing gefaciliteerd, waarmee leegstand kan worden voorkomen. Nadere toetsing aan de ladder is niet noodzakelijk.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 hebben de Provinciale Staten de nieuwe omgevingsvisie van de provincie Gelderland vastgesteld. De omgevingsvisie Gaaf Gelderland is een structuurplan van de provincie Gelderland, met als doel een gaaf Gelderland te behouden en te ontwikkelen voor de toekomst. Daarbij staat een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

In de omgevingsvisie is een zevental ambities opgenomen. Deze omvatten, in grote lijnen, de volgende onderwerpen:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam;
- Klimaatadaptatie: omgaan met veranderend weer;
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen;
- Biodiversiteit: werken met de natuur;
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden;
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio;
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

Met behulp van zeven ambities wordt richting gegeven aan de doelstelling van de Omgevingsvisie. Middels vier 'spelregels' of 'doe-principes' – doen, laten, zelf en samen – wordt hier werking aan gegeven. Tezamen vormen de ambities en spelregels het kader waarbinnen er wordt gewerkt en afwegingen worden gemaakt om bij te dragen aan gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven.

Visieschets Omgevingsvisie Gaaf Gelderland: Vestigingsklimaat

Gelderland heeft een unieke ligging op de oostwest-as en de noordzuid-as van ons land; een strategische en aantrekkelijke positie te midden van andere sterke regio's. Juist door de bijzonder kwaliteiten en veelzijdigheid van Gelderland kan zij zich verder ontwikkelen als ideale vestigingsplek en uitvallocatie om te werken en te wonen. Met de brede blik op de leefomgeving geeft de provincie een krachtige impuls aan de regionale economie en arbeidsmarkt. Het streven is een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat.

De provincie geeft aan voorkeur te hebben voor concentraties van bebouwing en wenst te investeren in een vitaal platteland. Met de voorgenomen ontwikkeling vindt hergebruik plaats van bestaande bebouwing, waarmee leegstand van een bedrijfslocatie wordt tegengegaan. Het voornemen leidt niet tot een toename van bebouwing, verharding en ruimtebeslag danwel andere bodemingrepen en wordt daarmee passend geacht binnen het voorgestane provinciaal beleid.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening Gelderland is vastgesteld door Provinciale Staten op 24 september 2014 en in werking getreden op 18 oktober 2014. De Omgevingsverordening is voor het laatst geactualiseerd op 19 december 2018. Voorliggende ontwikkeling zal moeten voldoen aan de regels in de Omgevingsverordening.

De Omgevingsverordening richt zich op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. Het planvoornemen zal moeten voldoen aan de regels in de Omgevingsverordening.

Het plangebied is gelegen binnen de volgende relevante invloedsferen van de Omgevingsverordening Gelderland:

- Groene ontwikkelingszone;
- Nationaal landschap buiten GNN, GO en NHW;
- Romeinse Limes;
- Intrekgebied;

- Natura2000-gebieden.

Groene ontwikkelingszone

Een klein gedeelte van het plangebied (de uiterste noordwesthoek, waar momenteel de hobbymatige paardenbak is gesitueerd) is momenteel (nog) gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone. (In het ontwerp Actualisatieplan omgevingsverordening deel 7 is voorgesteld deze aanduiding te schrappen. Dit actualisatieplan is evenwel nog niet vastgesteld).

De groene ontwikkelingszone betreft gebieden met een andere bestemming dan natuur die ruimtelijk zijn vervlochten met het Gelders natuurnetwerk, waaronder weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. Ter plaatse wordt terughoudend omgegaan met nieuwvestiging van ruimtelijke ontwikkelingen en uitbreidingen van bestaande functies, waarbij de kernkwaliteiten van het gebied per saldo niet significant mogen worden aangetast.

Het planvoornemen betreft enkel de planologische wijziging van de functieaanduiding van 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van dierlijke producten' naar 'handel in en verwerking van diervoeders, en transport'. Het planvoornemen leidt niet tot een toename van bebouwing of andersoortig ruimtebeslag. Daarnaast is niet voorzien in bodemingrepen. Het voornemen zal dan ook niet leiden tot enige aantasting van de groene ontwikkelingszone.

Nationaal landschap buiten GNN, GO en NHW

De planlocatie maakt wel onderdeel uit van het Nationaal landschap Rivierenland, deelgebied Uiterwaarden Nederrijn (Heteren - De Spees).

Binnen een dergelijk gebied is het provinciaal ruimtelijk beleid er op gericht om de kernkwaliteiten van deze gebieden te behouden en verder te ontwikkelen. Nieuwe activiteiten kunnen alleen worden toegestaan, mits de kernkwaliteiten niet aangetast danwel versterkt worden. De te beschermen kernkwaliteiten voor het deelgebied Uiterwaarden Nederrijn betreffen onder meer:

- laagdynamische rivier met enige geologische en geomorfologische dynamiek, water-, sediment- en diasporetransport; ecologisch kerngebied (Natura2000-gebied) en verbinding tussen Midden-Europa en de Noordzeekust;
- deels onderdeel van Nationaal Landschap Rivierengebied;
- zuidoever Neder-Rijn met kleinschalig, deels agrarisch cultuurlandschap, waarin op grote schaal klei is gewonnen;
- ook enkele zandwinplassen;
- waarden voor weidevogels, water- en moerasvogels, vleermuizen, amfibieën, vissen, ringslang en bever;
- leefgebied steenuil;
- leefgebied kamsalamander;
- kleinschalige landschappen met strangen, hagen en singels, knotwilgen en kleine ooibosjes;
- limes met castella;
- cultuurhistorische waarden van de uiterwaarden, oude kavelpatronen, doorbraakkolken,
- waterstaatswerken (kades en sluisjes), kleiwinningen;
- onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen en steenfabrieken);
- rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden;
- abiotiek: aardkundige waarden (o.m. reliëf van oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen), kwel, bodem;
- ecosysteemdiensten: recreatie, wateropvang en -afvoer.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling heeft uitsluitend betrekking op een planologisch-functionele wijziging. Er vindt geen toename van bebouwing, verharding of anderszins ruimtebeslag plaats. Bovendien

zijn geen fysieke bodemingrepen voorzien.

Het voornemen zal derhalve niet leiden tot aantasting van bovenstaande kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap.

Romeinse Limes

Het plangebied is gelegen binnen de Romeinse Limes. De Romeinse Limes zijn de overblijfselen van de oude grens en verdedigingszone van het Romeinse Rijk, die stamt uit de periode 40 na Chr. - circa 250 na Chr. Deze oude verdedigingszone strekt zich langs de toenmalige loop van de Rijn en bestaat uit een verscheidenheid van archeologische overblijfselen:

- Forten, burgerlijke nederzettingen en grafvelden;
- Militaire infrastructuur (wegen, waterwerken en wachttorens);
- Scheepswrakken.

In de Omgevingsverordening is opgenomen dat een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Romeinse Limes geen activiteiten mogelijk zijn die de kernkwaliteiten van de Romeinse Limes aantasten, zoals beschreven in artikel 2.59 van de Omgevingsverordening.

Het planvoornemen leidt niet tot een toename van bebouwing of andersoortig ruimtebeslag. Daarnaast is niet voorzien in bodemingrepen

Het planvoornemen tast hiermee niet de kernkwaliteiten van de Romeinse Limes aan.

Intrekgebieden

De locatie is gelegen binnen het gebied, dat is aangeduid als intrekgebied. De provinciale verordening maakt winning van fossiele energie binnen gronden aangeduid als intrekgebied niet mogelijk.

Het planvoornemen betreft enkel een planologische functiewijziging; er wordt geen fossiele energiewinning beoogd.

Natura2000-gebied

De planlocatie zelf maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied, maar wordt wel begrensd door het Natura2000-gebied de Rijntakken. De planologische functiewijziging leidt niet tot een toename van bebouwing, verharding of andersoortig ruimtebeslag. Daarnaast leidt het voornemen niet tot een toename van het aantal verkeersbewegingen danwel extra stikstofemiterende activiteiten. Het voornemen zal derhalve niet leiden tot negatieve effecten op het Natura2000-gebied, zie ook paragraaf 4.7 Natuur.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Buren 2009-2019

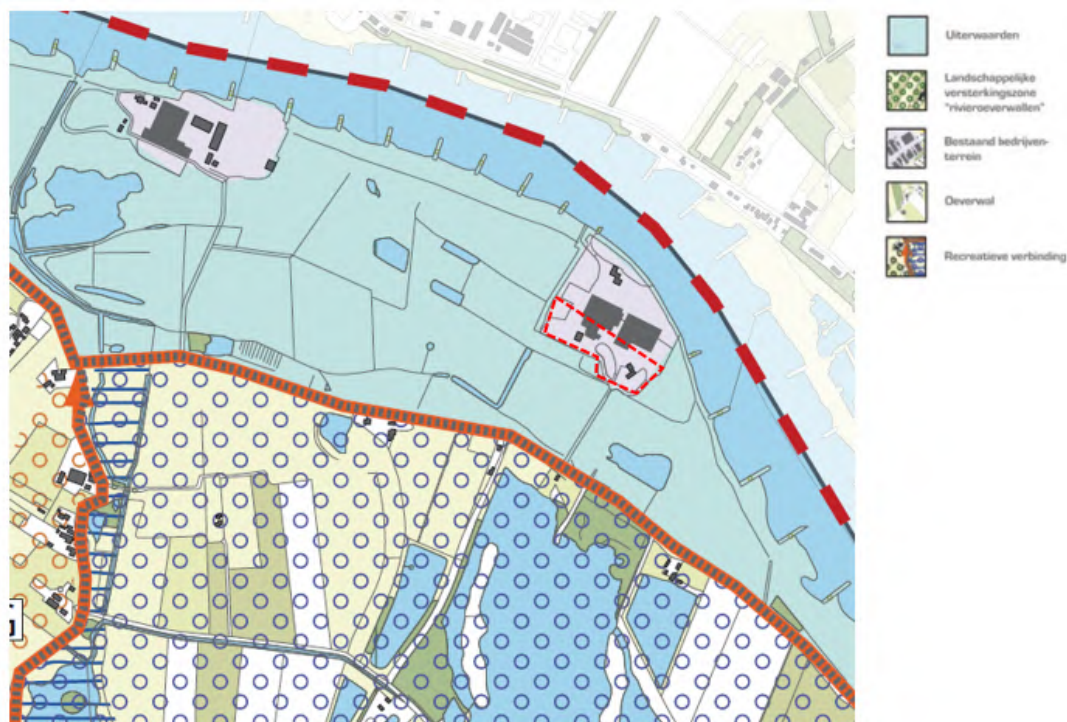
De Structuurvisie Buren 2009-2019 (vastgesteld, 27 oktober 2009) bevat de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2019. De structuurvisie bevat voor iedere kern kenmerken die waardevol zijn en behouden moeten worden. Ook zijn per kern de bijzondere kwaliteiten van het omliggende buitengebied aangeduid, waaronder waardevolle gebieden, landschappelijke grenzen, bufferzones, waardevolle landschapselementen, kenmerkende kleinschaligheid en waardevolle ruimtelijke relaties. De structuurvisie vormt een leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven.

De gemeente Buren valt te typeren als een landelijke gemeente, met kleinere, landelijke kernen en een omvangrijk buitengebied met landbouw- en natuurgebieden. De gemeente kent weinig verstedelijking, waardoor kwaliteiten als rust, ruimte en een schoon milieu nog ruimschoots aanwezig zijn. Het ruimtelijk

beleid van de gemeente is erop gericht deze kwaliteiten te behouden en verder uit te bouwen, zodanig dat deze kwaliteiten bepalend worden voor het imago van de gemeente.

De gemeente wil waar kan de lokale economie ondersteunen. Hierbij ligt de voorkeur om bedrijvigheid te concentreren in de vier grotere kernen: Lienden, Buren, Beusichem en Maurik. De gemeente Buren wil dat buitendijkse bedrijfsterreinen zoveel mogelijk worden gebruikt voor riviergebonden bedrijvigheid. Verlies van waterbergend vermogen van de uiterwaarden en mogelijke hinder voor de omgeving moeten worden vermeden bij eventuele uitbreidingen.

Het planvoornemen voorziet niet in de uitbreiding van buitendijkse bedrijvigheid, maar in een planologische functiewijziging, waarbij geen sprake is van uitbreiding van ruimtebeslag danwel overige fysieke bodemingrepen. Met de beoogde ontwikkeling wordt het open karakter van de directe omgeving niet aangetast. Het planvoornemen is in lijn met de Structuurvisie Buren 2009-2019.

Uitsnede structuurvisie Buren 2009-2019 met ligging plangebied

3.3.2 Structuurvisie Landschapsonwikkelingsplan

Dit betreft een nadere uitwerking van de Structuurvisie Buren 2009-2019. Het landschapsonwikkelingsplan (vastgesteld 30 oktober 2012) biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. In dit plan beschrijft de gemeente Buren wat ze in het landschap willen versterken en hoe ze dit willen doen. De structuurvisie bestaat uit een visiedeel, een uitvoeringsprogramma met (voorbeeld)projecten alsmede vier praktische werkboeken voor vier verschillende landschappen en een aanvullende beleidsnotitie over de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in de Structuurvisie.

Binnen de gemeente Buren zijn op basis van de historie én het huidige gebruik vier verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen:

1. Buren's historische rivierenlandschap met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalig boeren;
2. Rijswijk's weidse rivierenlandschap van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;

3. Maurik's dynamische rivierenlandschap van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden - dijk - oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld - ontgrondende oeverwal langs de Linge;
4. Lienden's lommerrijke rivierenlandschap met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden- Ommeren- Ingen tegenover de Utrechtse Heuvelrug - met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpsolders van Aalst, Meerten, Ommeren en Ingen in het zuiden.

De vier verschillende landschapsensemble zijn vervolgens geconcretiseerd en nader uitgewerkt in 27 deelgebieden waarbij de kernkwaliteiten van het Nationaal landschap steeds op maat wordt uitgewerkt.

De planlocatie maakt deel uit van landschapsensemble 4: Lienden's lommerrijk rivierenlandschap bij heuvelrug. Karakteristiek voor dit landschap en zeker voor het plangebied aan de Marsdijk is de zichtbaarheid van de Utrechtse Heuvelrug aan de overkant van de Neder-Rijn. De functionele karakteristiek van het gebied bestaat in de uiterwaarden uit rivierbeheer, natuurontwikkeling en extensieve weidebouw. Op de reeks 'terpen' aan de zomer- of winterdijk, waar ook het plangebied op ligt, is kleinschalige bedrijvigheid mogelijk. Het behouden van deze kleinschalige bedrijvigheid op de locatie van het plangebied ligt dus in lijn met de Structuurvisie Landschapsontwikkelingsplan Buren. Daarnaast leidt het voornemen niet tot uitbreiding van bebouwing, verharding of andersoortig ruimtebeslag. Bovendien zijn geen fysieke bodemingrepen voorzien. Het voornemen leidt dan ook niet tot inbreuk op de landschappelijke kenmerkende openheid en weidsheid.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Bedrijven- en milieuzonering

Vanuit het aspect 'goede ruimtelijke ordening' dient voldoende ruimtelijke scheiding te zijn tussen hinderveroorzakende (o.a. bedrijven) en hindergevoelige functies (waaronder woningen). Hiervoor worden de afstanden uit de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' als maatgevend beschouwd. Bovenstaande moet op twee manieren getoetst worden. Enerzijds wordt er gekeken of het perceel zelf veroorzaker is van hinder en anderzijds wordt bekeken of het perceel kwetsbaar is voor hinder.

Het planvoornemen voorziet niet in het toevoegen van een nieuw hindergevoelig object. Hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied hoeven daarom niet te worden beschouwd.

De bedrijvigheid die mogelijk wordt gemaakt op het plangebied betreft bedrijvigheid gerelateerd aan de verwerking en handel in diervoeders. Voor het bepalen van de richtafstand is aansluiting gezocht voor dit type bedrijvigheid met de bedrijfscategorie 'veevoerfabrieken - drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap. < 10 t/u water', met als richtafstand 300 meter (categorie 4.2). In de nabijheid van de planlocatie bevindt zich naast de eigen bedrijfswoningen uitsluitend de bedrijfswoning van het naastgelegen diervoederverwerkingsbedrijf. De meest nabijgelegen woningen van derden gesitueerd buiten het bedrijventerrein bevinden zich aan de Marsdijk, op ruim 300 meter van de inrichting.

Er zijn geen hindergevoelige functies gelegen binnen 300 meter gelegen van de inrichting. Het aspect bedrijven- en milieuzonering levert geen belemmering op voor het planvoornemen.

4.2 Bodem

Indien sprake is van een planologische functiewijziging, dient te worden gezien of de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse geschikt is voor het voorgenomen gebruik. Met het planvoornemen wordt geen grote functieverandering mogelijk gemaakt: de gronden van het plangebied blijven bestemd voor bedrijfsmatige doeleinden. Het huidige en toekomstige bestemde gebruik van de gronden is daarmee gelijk. Er worden dan ook geen belemmeringen verwacht ten aanzien van het milieu- hygiënisch bodemgebruik en het beoogde gebruik ter plaatse.

Ten behoeve van de voorgenomen grondtransactie is ter plaatse van de bestaande bedrijfsactiviteiten een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de rapportage kan worden geconcludeerd dat slechts een aantal licht verhoogde gehalten in het grondwater zijn aangetroffen. Het betreft geringe overschrijdingen boven de streefwaarde. Verder onderzoek is hierbij niet noodzakelijk. De bodem van de onderzoekslocatie kan als onverdacht worden aangemerkt.

De kwaliteit van de bodem en het grondwater is dusdanig dat bodemkundig milieuhygiënisch geen beletselen voor de geplande transactie van de onderzoekslocatie aanwezig zijn.

Gelet op vorenstaande levert het aspect bodem geen belemmering op voor het planvoornemen.

4.3 Geluid

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient op basis van de Wet geluidshinder (Wgh) te worden onderzocht of sprake is van geluidsoverlast, in het bijzonder in verband met verkeer, spoor of bedrijven. In de Wet geluidshinder is bepaald dat ten aanzien van zogenoemde 'geluidgevoelige objecten' wettelijke eisen gelden ten aanzien van de maximale geluidsbelasting.

Gelet op het feit dat het planvoornemen niet voorziet in het toevoegen van nieuwe geluidsgevoelige objecten in het plangebied, maar enkel in de planologische functiewijziging van de bestaande bedrijfsactiviteiten en

daarnaast het voornemen niet leidt niet tot een toename van het aantal verkeersbewegingen of wijziging in de verkeersrouting van en naar de inrichting zijn de te verwachten effecten als gevolg van het plan met betrekking tot de geluidsproductie zeer beperkt tot nihil.

Voor de bedrijfswoning behorend bij het naastgelegen bedrijf geldt dat kan worden voldaan aan het geluidniveau voor vergunningverlening voor bedrijfswoningen op een bedrijventerrein met betrekking tot de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en maximale geluidsniveaus, te weten 55 dB(A) etmaalwaarde en 70, 65 en 60 db (A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Er zijn geen overige geluidsgevoelige objecten aanwezig binnen de richtafstand voor geluid van de bedrijvigheid, zoals beschreven in 4.1 Bedrijven- en milieuzonering.

Hiermee kan geconcludeerd worden dat het aspect geluid geen belemmering oplevert voor het planvoornemen.

4.4 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wet geurhinder en veehouderij geldt één toetsingskader voor vergunningplichtige veehouderijen in de hele gemeente. Voor niet vergunningplichtige veehouderijen en overige agrarische niet vergunningplichtige bedrijven is het Activiteitenbesluit het toetsingskader.

De Wet geurhinder en veehouderij bevat normen en afstanden die bedrijven moeten aanhouden ten opzichte van geurgevoelige objecten. Daarnaast geeft de Wet geurhinder en veehouderij gemeenten de beleidsvrijheid om maatwerk te leveren dat is afgestemd op de ruimtelijke en milieuhygiënische feiten en omstandigheden in een concreet gebied en de gewenste (toekomstige) ruimtelijke inrichting. Ter plaatse van geurgevoelige objecten dient sprake te zijn van een goed woon- en leefklimaat.

Er is met het planvoornemen geen sprake van de oprichting van een (nieuw) geurgevoelig object. Er zijn geen hindergevoelige functies in de nabijheid van het plangebied gelegen. Om deze reden levert het aspect geur geen belemmering op voor het planvoornemen.

4.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op locaties waar een ongeval met gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden, waardoor personen die geen directe relatie hebben tot de risicovolle activiteit zouden kunnen komen te overlijden. Bij een ruimtelijke besluit voor het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten moet worden getoetst aan risiconormen en veiligheidsafstanden. Dit is met name relevant op korte afstand van risicobronnen. Indien een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten binnen het invloedsgebied van een belangrijke risicobron, moet ook het groepsrisico worden verantwoord. Bovendien is het van belang om af te wegen in hoeverre nieuwe risicobronnen binnen een plangebied worden toegestaan.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet voor externe veiligheid worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van specifieke risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen. Toetsingskaders zijn het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi), het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt) en het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb). Daarnaast zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit milieubeheer veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting, moeten worden aangehouden.

4.6 Luchtkwaliteit

In hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (hierna ook: Wmb), zijn de belangrijkste bepalingen inzake luchtkwaliteit opgenomen. Om deze reden staat dit hoofdstuk ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Het doel van deze titel is om de mensen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van luchtverontreiniging op hun gezondheid. In de wet- en regelgeving zijn de richtlijnen uit de Europese regelgeving opgenomen, waaraan voorgenomen ontwikkelingen dienen te voldoen.

Indien een project aangeduid kan worden als Niet in betekende mate (NIBM) vormen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid van een bestuursorgaan ex artikel 5.16 Wmb.

In het besluit NIBM (niet in betekende mate) wordt gesteld dat een project NIBM is wanneer het aannemelijk is dat het een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijnstof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂. In de regeling NIBM is (onder andere) aangegeven dat een plan tot 1.500 woningen niet in betekende mate bijdraagt aan de toename van de concentratie fijnstof en stikstofdioxide in de lucht.

Het planvoornemen betreft de planologische functiewijziging met betrekking tot bedrijfsvoering. Het voornemen leidt niet tot een uitbreiding van bebouwing, verharding danwel ander ruimtebeslag. Daarnaast is geen sprake van toename van het aantal verkeersbewegingen. Op basis hiervan kan worden gesteld dat het plan kan worden geduid als NIBM. Het plan leidt niet tot extra bronnen van uitstoot van luchtverontreinigende stoffen dan wel tot een toename hiervan. Het effect van het plan op de luchtkwaliteit van het gebied is dan ook nihil.

Daarnaast geldt in het kader van het aspect luchtkwaliteit het Besluit gevoelige bestemmingen. Dit besluit is gericht op de beperking van de vestiging in de nabijheid van provinciale en rijkswegen van gevoelige bestemmingen, zoals gebouwen voor kinderopvang, scholen, verzorgings- of verpleegtehuizen. Dit besluit is om die reden niet op onderhavig bouwplan van toepassing.

Gelet op vorenstaande vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmeringen voor onderhavige planontwikkeling

4.7 Natuur

Voor de planologische procedure dient te worden vastgelegd dat de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar is binnen de geldende natuurwetgeving. In natuurbescherming wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde gebieden en beschermde soorten.

4.7.1 Beschermde natuurgebieden

Er dient aannemelijk te worden gemaakt dat het plan geen negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van Europees beschermde Natura2000-gebieden en het provinciaal natuurnetwerk (Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone).

Natura2000:

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000 gebied, maar wordt hier wel door omsloten. Dit betreft het Natura2000-gebied: 'de Rijntakken'. De Rijntakken is de verzamelnaam voor het beschermd natuurgebied rondom het rivierengebied in Nederland en betreft een viertal deelgebieden: de uiterwaarden van de IJssel, de uiterwaarden van de Neder-Rijn, de Gelderse Poort en de Waal.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebied specifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot

verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied is gesitueerd kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Effecten als verstoring of verdroging kunnen vanwege de aard van het planvoornemen (uitsluitend planologische functiewijziging) worden uitgesloten. Ten aanzien van het aspect stikstof is van belang te beoordelen of het planvoornemen leidt tot een toename van ammoniakemissies. Een toename van ammoniakemissie kan immers leiden tot een toename van depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden en daarmee significant negatieve effecten veroorzaakt op stikstofgevoelige habitattypen en soorten in een Natura2000-gebied. In voorkomende geval is een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist (zie artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming).

In dat kader zijn voor een project in algemene zin een aantal fases te onderscheiden, namelijk de realisatiefase en de toekomstige gebruiksfase; Indien een ontwikkeling in de realisatiefase en nieuwe gebruiksfase niet leidt tot een stikstofemissie groter dan 0,00 mol/ha/jaar op nabijgelegen Natura 2000 gebieden dan kan de ontwikkeling doorgang vinden zonder dat hiervoor een vergunningplicht ten aanzien van de Wet Natuurbescherming aan de orde is.

Het planvoornemen betreft uitsluitend een planologische wijziging van de bedrijfsactiviteit, waarbij geen sprake is van een toename van bebouwing, verharding of andersoortig ruimtebeslag. Bovendien worden ook geen overige fysieke bodemingrepen voorzien. Het voornemen zal in de realisatiefase dan ook niet tot leiden tot een toename van ammoniakemissie.

Ook in de toekomstige gebruiksfase zal geen sprake zijn van een toename van ammoniakemissie. De voorgenomen bedrijfsactiviteiten ter plaatse leiden niet tot andere, extra stikstofemiterende activiteiten. Daarnaast zal ook het aantal verkeersbewegingen niet toenemen, zoals nader inzichtelijk gemaakt in paragraaf 4.12 Verkeer en parkeren.

Negatieve effecten ten gevolge van stikstof op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebieden kunnen op basis van het voorgaande worden uitgesloten, waardoor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming niet vereist is.

Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO): Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk. Slechts de noordwestelijk punt van de planlocatie maakt (momenteel nog) onderdeel uit van de Groene Ontwikkelingszone. Het voornemen zal evenwel niet leiden tot aantasting van de kernkwaliteiten van dit gebied, zie ook paragraaf 3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland, waarin verder is ingegaan op de regels die gelden binnen de Groene Ontwikkelingszone.

4.7.2 Beschermde soorten

Het planvoornemen betreft enkel een planologisch-functionele verandering. Er wordt niet voorzien in oprichting van nieuwe bouwwerken, toevoeging van verharding danwel andere bodemingrepen. De gronden waarvan de bedrijfsfunctie gewijzigd wordt worden momenteel ook al bedrijfsmatig gebruikt. Met de planologische functiewijziging verandert er niets aan de ruimtelijke situatie van het plangebied. Aantasting van beschermde soorten kan hiermee worden uitgesloten.

4.7.3 Conclusie

Uit het bovenstaande kan, voor zowel beschermde gebieden als beschermde soorten, worden opgemaakt dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid het planvoornemen.

4.8 Archeologie

In Europees verband is als wettelijk toetsingskader het zogenaamde 'Verdrag van Malta' tot stand gekomen. Uitgangspunt van dit verdrag is het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk te behouden. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming.

In de Erfgoedwet is vastgelegd dat Rijk, provincies en gemeenten in ruimtelijke plannen rekening houden met aspect 'archeologie'. De wet beoogt het archeologische erfgoed in hoofdzaak in situ te beschermen.

Om de bescherming op gemeentelijk niveau te borgen heeft de gemeente Buren in 2008 een beleidsadvieskaart opgesteld. Op deze kaart is aangegeven op welke gronden archeologische resten zijn te verwachten. De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart met bijbehorende toelichtende nota is officieel nooit als zelfstandig beleidsdocument vastgesteld door de gemeenteraad. Sinds de oplevering in januari 2008 werkt de gemeente Buren echter geheel volgens dit document.

Uit de archeologische beleidskaart blijkt dat het zuidelijk deel van het plangebied een middelhoge archeologische verwachting heeft. Deze verwachting is in het bestemmingsplan vertaald met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3'. Voor deze gronden geldt dat een archeologisch rapport nodig is bij realisatie van bouwwerken groter dan 2000 m² en dieper reikend dan 30 cm onder het bestaande maaiveld. Tevens geldt er een onderzoekplicht voor grondwerkzaamheden dieper dan 30 cm in een zone van 50m rondom AMK-terreinen.

Het planvoornemen betreft enkel een planologische functiewijziging; het voornemen voorziet niet in realisering van nieuwe gebouwen danwel overige bodemingrepen. Ten behoeve van de bescherming van eventueel aanwezige archeologische waarden bij mogelijk toekomstige bodemingrepen ter plaatse is conform het gemeentelijk archeologisch beleid op het zuidelijk deel van de planlocatie de geldende archeologische dubbelbestemming opgenomen.

Om deze reden levert het aspect archeologie geen belemmering op voor het planvoornemen.

4.9 Cultuurhistorie

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. In een bestemmingsplan dient op grond van het Bro artikel 3.1.6 een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, rekening is gehouden. Ook de facetten historische bouwkunde en historische geografie dienen te worden meegenomen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Voor het beoordelen van de cultuurhistorische waarden van het plangebied is onder meer de Cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Gelderland geraadpleegd. Binnen het plangebied zijn geen belangrijke provinciale cultuurhistorische waarden aanwezig waar rekening gehouden mee dienen te worden in de uitvoering van het planvoornemen.

Het plangebied maakt deel uit van de locatie van een oude steenfabriek Ten Cate. In de zeventiende en achttiende eeuw bloeide de steenbakkerij in het westen van het land op. In Gelderland, waar het economisch minder goed ging, was veel minder vraag naar stenen. Pas vanaf ongeveer 1780 werd het aantrekkelijk om ook langs de Gelderse rivieren op grote schaal stenen te bakken. Omstreeks 1830 waren steenfabrieken al een vertrouwd beeld in de uiterwaarden en omstreeks 1906 waren er in Gelderland 183 steenfabrieken.

Situatie plangebied rond ca. 1870 (links) en ca. 1950 (rechts) (bron: TopoTijdsreis)

Steenfabriek Ten Cate was vooral in de jaren '50 tot '70 belangrijk voor de werkvoorziening in Lienden en omstreken, en haalde zijn klei uit de Marspolder waardoor verschillende zandgaten tussen Lienden en de Marsdijk zijn ontstaan. De steenfabriek is rond de jaren '70 gesloopt. Hierna is het dienst blijven doen als bedrijfslocatie.

Op de locatie zelf bevinden zich geen specifieke cultuurhistorisch waardevolle en karakteristieke cultuurhistorische bebouwing.

Aangezien het voornemen slechts voorziet in een planologische wijziging, waarbij geen verdere fysieke ingrepen zijn voorzien heeft het voornemen geen gevolgen voor de cultuurhistorische beleving van het landschap.

Hiermee levert het aspect cultuurhistorie geen belemmering op voor het planvoornemen.

4.10 Waterhuishouding

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding.

Gevolgen planvoornemen

Het planvoornemen betreft enkel een planologisch-functionele verandering. Er worden geen nieuwe bouwwerken opgericht, er vindt geen toename van verharding plaats, er wordt niet voorzien in andere bodemingrepen danwel een toename van extra afvalwater. Het voornemen verandert daarmee niets aan de waterhuishouding van het plangebied.

Het hemelwater van zowel de terreinverharding als de bestaande gebouwen wordt in de huidige situatie reeds afzonderlijk opgevangen en afgevoerd op het oppervlaktewater. Voor het afvalwater geldt dat conform de huidige situatie dit water wordt opgevangen en gescheiden wordt afgevoerd.

Geconcludeerd kan dan ook worden dat het initiatief geen invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. Het uitvoeren van een watertoets niet noodzakelijk.

Waterkundige bescherming

Vanwege de situering van de planlocatie in de uiterwaarden van de Nederrijn is voor het behoud van de waterkundige bescherming conform de geldende bestemmingsregeling voor het gehele plangebied de dubbelbestemming 'Waterstaat - Beheerszone waterweg' opgenomen. Dit betekent dat de gronden van het

plangebied mede zijn bestemd voor het beheer van de aangrenzende rivier, de afvoer van water, ijs en sediment en werkzaamheden in het kader van de vergroting van het waterbergend en -afvoerend vermogen van de aangrenzende rivier (in dit geval de Neder-Rijn).

Aanvullend heeft over het voornemen afstemming plaats gevonden met Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat geeft aan dat er vanuit Rijkswaterstaat geen bezwaren zijn tegen de voorgestelde bestemmingswijziging. De wijzigingen van het gebruik die dit planologische besluit mogelijk zal maken passen binnen de vigerende vergunningen die Rijkswaterstaat ten aanzien van dit gebied heeft verleend. Er zijn vanuit het rivierbeheer geen redenen voor een heroverweging van deze vergunningen, noch zijn er andere aandachtspunten vanuit het rivier- en vaarwegbeheer

Gelet op bovenstaande levert het aspect waterhuishouding geen belemmering op voor het planvoornemen.

4.11 Leidingen

Door het plangebied lopen geen boven- en/of ondergrondse leidingen, waarvoor een planologische beschermingszone geldt. Er is op dat gebied derhalve geen sprake van bijbehorende (planologische) belangen van derden op dit punt.

Het planvoornemen betreft enkel een planologisch-functionele verandering. Er wordt niet voorzien in oprichting van nieuwe bouwwerken danwel andere bodemingrepen.

Het aspect leidingen vormt derhalve geen belemmering voor het plan.

4.12 Verkeer en parkeren

Het plangebied sluit samen met het aangrenzend bedrijf via een gezamenlijke ontsluitingsweg door de uiterwaard aan op de Marsdijk. De Marsdijk ontsluit het verkeer aan de oostzijde naar de N233, die de doorgaande route vormt van Veenendaal naar de oprit van de A15 zuidelijk van Kesteren. Naar het westen ontsluit de Marsdijk naar de Rijndijk, de winterdijk aan de zuidzijde van de Neder-Rijn.

Voor de huidige bedrijfsactiviteiten ter plaatse van het plangebied is sprake van:

- 15 (à 20) bezoekende vrachtwagens per week (5 voor aanvoer, 5 voor afvoer, daarnaast ook afvoer door Rendac en 1 keer per maand aanvoer van zouten door een silowagen). Dit betekent dagelijks 3 of 4 bezoekende vrachtwagens.
- 2 bezoekende bestelbusjes van koeriersdiensten per dag (halen en brengen van post, pakketten e.d.)
- ca. 10 bezoekende personenauto's per dag van personeel en bezoekers.

Een 'bezoekend' voertuig betreft een voertuig dat zowel aankomt als vertrekt, en dus 2 voertuigbewegingen veroorzaakt.

Dit leidt per dag tot in totaal tot 8 voertuigbewegingen door vrachtwagens, 4 voertuigbewegingen door bestelbusjes en 20 voertuigbewegingen door personenauto's.

Het planvoornemen leidt niet tot een significante wijziging van het aantal verkeersbewegingen. Er vindt weliswaar een wijziging plaats in het type bedrijfsvoering, maar het totaal aantal verkeersbewegingen zal niet wijzigen. De bestaande aan- en afvoerroutes blijven ook ongewijzigd. Daarmee wijzigt ook de verkeerskundige situatie van het plangebied niet.

Voor de bedrijfsvoering van het noordelijk gelegen diervoederverwerkingsbedrijf is sprake van in totaal 46 bezoekende vrachtwagens per dag, wat leidt tot 92 voertuigbewegingen per dag.

De verkeerscapaciteit van de Marsdijk is toereikend om het gezamenlijk aantal verkeerswegingen van de te twee bedrijfslocaties te kunnen verwerken.

Ten aanzien van parkeren vindt er ook geen fysieke wijziging plaats van de bestaande situatie. Op het huidige terrein is voldoende ruimte aanwezig om te kunnen voorzien in de parkeerbehoefte op eigen terrein.

Gelet op bovenstaande vormt het aspect verkeer en parkeren geen belemmering voor het plan.

4.13 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Milieueffectrapportage (m.e.r.) is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 Wet milieubeheer (Wm). Naast de Wet milieubeheer is het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) belangrijk om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen.

Het planvoornemen betreft enkel een planologisch-functionele verandering. Er wordt niet voorzien in uitbreiding van bedrijfsterrein of oprichting van een woning. Het planvoornemen is dan ook niet aan te merken als een stedelijke ontwikkeling.

Met het voornemen wordt niet voorzien in oprichting van nieuwe bouwwerken danwel andere bodemingrepen en er vindt geen toename van verkeersbewegingen plaats. Een m.e.r.-procedure wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Op basis van de voorgaande paragrafen kan geconcludeerd worden dat het milieubelang van de onderhavige ontwikkeling in voldoende mate is afgewogen en dat geen nadelige effecten zijn te verwachten. Het aspect m.e.r.-beoordeling vormt geen belemmering voor het project.

Hoofdstuk 5 Juridische regeling

5.1 Algemeen

Op de verbeelding is met behulp van de methode uit SVBP 2012 de bestemming van de gronden aangegeven. De bijbehorende bepalingen zijn vervolgens opgenomen in de planregels. De verbeelding brengt de planregels in beeld. De planregels bestaan uit de volgende vier hoofdstukken:

1. Inleidenderegels

Dit hoofdstuk bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het artikel 'begripsbepalingen' waarin is toegelicht wat onder bepaalde begrippen wordt verstaan. Het tweede artikel is 'Wijze van meten', waarin is aangegeven hoe de benoemde maatvoering moet worden gemeten.

2. Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk betreft een nadere verklaring van de bestemmingen die op de verbeelding zijn aangegeven. De gehanteerde bestemmingen zijn in paragraaf 5.2 kort toegelicht.

3. Algemenereregels

In dit hoofdstuk zijn regelingen opgenomen die zijn bedoeld voor meer dan één bestemming. De gehanteerde algemene bepalingen zijn kort toegelicht in paragraaf 5.3

4. Overgangs- en slotregels

Binnen de overgangsbepalingen is geregeld dat bouwwerken en plannen die (legaal) bestaan op het moment dat het bestemmingsplan in werking treedt, maar die in strijd zijn met het bestemmingsplan, mogen worden herbouwd mits er geen veranderingen plaatsvinden in aard en omvang. In de slotregel is de officiële naam van het bestemmingplan genoemd. Deze naam moet worden gebruikt om te verwijzen naar het plan.

5.2 Bestemmingen

Binnen dit bestemmingsplan zijn de volgende bestemmingen en dubbelbestemmingen, overeenkomstig het geldend bestemmingsplan, opgenomen:

5.2.1 Bedrijf - Uiterwaardgebied

De enkelbestemming 'Bedrijf - Uiterwaardgebied' is conform de bestemmingsregeling uit het geldend bestemmingsplan overgenomen, met dien verstande dat de huidige functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van dierlijke producten' is gewijzigd in de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van diervoeders, en transport'.

5.2.2 Waarde - Archeologie 5 archeologischonderzoeksgebied 3

De dubbelbestemmingsregeling voor archeologie is overgenomen, conform het gemeentelijk archeologiebeleid voor gebieden met een middelhoge archeologie verwachting en de bijbehorende gemeentelijke bestemmingsplansystematiek.

5.2.3 Waterstaat - Beheerszone watergang

De dubbelbestemming 'Waterstaat - Beheerszone waterweg' is overgenomen uit het geldend bestemmingsplan en is aangewezen voor de bescherming en het beheer van de naastgelegen watergangen.

5.3 Algemene regels

De algemene regels omvatten de standaardregels zoals de anti-dubbeltelregel, de algemene bouw- en gebruiksregels (waaronder het geldende parkeerbeleid) als ook de standaard afwijkingsmogelijkheden.

Hoofdstuk 6 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Economische haalbaarheid

Bij het opstellen van een bestemmingsplan moet onderzocht worden of het plan economisch uitvoerbaar is. In een aantal gevallen moet een exploitatieplan worden vastgesteld.

De kosten voor het opstellen van de voorliggende planstukken zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst afgesloten betreffende verhaal van exploitatiekosten en eventuele planschade. Het plan is hiermee economisch uitvoerbaar. Het opstellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig. Het plan heeft verder geen consequenties voor de gemeentelijke kas.

6.2 Maatschappelijke aanvaardbaarheid

Het planvoornemen betreft de planologische functiewijziging van de bedrijfslocatie aan de Marsdijk 9a, 11 en 15, waardoor een bedrijfsovername mogelijk gemaakt wordt. Met het planvoornemen wordt leegstand op deze bedrijfslocatie voorkomen. Omdat er met de bedrijfsovername geen nieuwe gebouwen worden opgericht op de locatie en het aantal verkeersbewegingen door de overname per saldo niet toeneemt, heeft het planvoornemen geen impact op de omgeving en kan het planvoornemen daarmee maatschappelijk aanvaardbaar worden geacht.

Na het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan heeft een ieder de mogelijkheid om te reageren op dit plan. Nadat de gemeenteraad van Buren het bestemmingsplan heeft vastgesteld, staat het bestemmingsplan open voor het instellen van beroep bij de Raad van State.

Bestemmingsplan

- Regels -

Marsdijk 9a-11-15

Gemeente Buren

BESTEMMINGSPLAN

- Regels -

Marsdijk 9a-11-15

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.xxxx-0001

Status: concept

Datum: 24 feb 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	5
Artikel 1	Begrippen	5
Artikel 2	Wijze van meten	11
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	15
Artikel 3	Bedrijf - Uiterwaardgebied	15
Artikel 4	Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3	17
Artikel 5	Waterstaat - Beheerszone waterweg	20
Hoofdstuk 3	Algemene regels	21
Artikel 6	Anti-dubbeltelregel	21
Artikel 7	Algemene bouwregels	22
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	23
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	24
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	27
Artikel 10	Overgangsrecht	27
Artikel 11	Slotregel	28

Bijlagen bij regels

Bijlage 1	Staat van oppervlakten
------------------	-------------------------------

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan 'Marsdijk 9a-11-15' met identificatienummer NL.IMRO.0214.xxxx-0001 van de gemeente Buren.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aan huis gebonden nevenactiviteiten:

consumentenverzorgende, dienstverlenende en ambachtelijke activiteiten, die in de tot een woning behorende gebouwen worden uitgeoefend, alsmede galleries, vrijwel uitsluitend door de bewoner(s) van de desbetreffende woning.

1.6 aan huis gebonden bedrijf:

Het beroepsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid waarvan de omvang in een woning met bijbehorende gebouwen past en de woonfunctie behouden blijft door de gebruik(st)er van de woning.

1.7 aan huis gebonden beroep:

het uitoefenen van een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op zakelijk, maatschappelijk juridisch administratief, persoonlijk, medisch, therapeutisch, kunstzinnig dan wel ontwerptechnisch gebied, dat door zijn beperkte omvang in een woning met daarbij behorende gebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend door de gebruiker van de woning.

1.8 achtererfgebied:

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 m van de voorkant, van het hoofdgebouw.

1.9 archeologischewaarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de kennis en de studie van het in dat gebied voorkomende bodemarchief.

1.10 bebouwd oppervlak:

het totaal van de oppervlakken van bouwwerken voor zover deze een grotere bouwhoogte hebben dan 1,2 m.

1.11 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.12 bebouwingspercentage:

een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van het met een aanduiding aangegeven gebied, dat ten hoogste tot het bebouwd oppervlak mag behoren.

1.13 bed en breakfast:

een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en ontbijt en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf.

1.14 bedrijfsbouwwerk c.q. bedrijfsgebouw:

een bouwwerk c.q. een gebouw dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten.

1.15 bedrijfsvloeroppervlak:

de totale vloeroppervlakte van kantoren, winkels of bedrijven met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen en overige dienstruimten.

1.16 bedrijfswoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.17 bestaand:

bij bouwwerken:

bouwwerken die:

- a. op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan legaal bestonden of in uitvoering waren, of;
- b. gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden overeenkomstig de Woningwet of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of krachtens die wetten gegeven voorschriften;

bij gebruik:

gebruik dat op het tijdstip van het van kracht worden van het bestemmingsplan, voor zover betrekking hebbend op het desbetreffende gebruik, legaal bestond.

1.18 bevoegd gezag:

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.19 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw, of ander bouwwerk met een dak.

1.20 bouwen:

plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk.

1.21 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak.

1.22 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van kelder en zolder.

1.23 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten. Indien en voor zover twee bouwpercelen middels de aanduiding relatie met elkaar zijn verbonden worden deze aangemerkt als één bouwperceel.

1.24 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.25 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.26 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw.

1.27 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.28 eerste bouwlaag:

de bouwlaag op de begane grond.

1.29 extensief dagrecreatief medegebruik:

een aan de bestemming ondergeschikt gebruik voor niet gemotoriseerde dagrecreatie gericht op het rustig beleven en gebruikmaken van aanwezige specifieke omgevingskwaliteiten in de vorm van wandelen, fietsen, varen, vissen en dergelijke.

1.30 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.31 halfvrijstaandewoning:

een twee-onder-één-kap-woning.

1.32 hergebruik:

een ander gebruik dan het bestaande gebruik, waarbij het bestaande gebruik verdwijnt.

1.33 hoofdgebouw:

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als het belangrijkste gebouw is aan te merken.

1.34 hoofdverblijf:

een gebouw of een deel van een gebouw dat:

of door eenzelfde persoon of huishouden gebruikt wordt als woonruimte op een wijze die, ingevolge het bepaalde in artikel 24 tot en met 31 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, noopt tot inschrijving van de bewoner(s) in de basisadministratie van de gemeente waarin dat gebouw is gelegen; hiervan is sprake indien er naar redelijke verwachting gedurende een half jaar ten minste twee derde van de tijd in het gebouw wordt verbleven;

of indien betrokkene op meer dan één adres woont, het adres is waar hij naar redelijke verwachting gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten; met dien verstande dat van een gebruik als hoofdverblijf voorts wordt geacht sprake te zijn wanneer buiten het zomerseizoen (dat loopt van 1 mei tot 1 oktober) in een kalenderjaar ter plaatse meer dan 70 maal nachtverblijf wordt gehouden en door betrokkene niet aannemelijk is of kan worden gemaakt, dat elders over een hoofdverblijf kan worden beschikt.

1.35 huishouden:

onder een huishouden wordt verstaan een alleenstaande, dan wel twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren of willen voeren.

1.36 kantoor:

een ruimte of bij elkaar horende ruimten die bestemd is/zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening.

1.37 kantoor- en praktijkruimte:

een ruimte waarvan de aard en indeling zijn afgestemd op de uitoefening van administratieve, (para)medische, sociaalwetenschappelijke, juridische, therapeutische, kunstzinnige, ontwerptechnische en andere hiermede vergelijkbare beroepen, door de bewoner(s) van de desbetreffende woning.

1.38 kampeermiddel:

een al dan niet als bouwwerk aan te merken tent, tentwagen, kampeerauto, trekkershut, (sta) caravan of hiermee gelijk te stellen onderkomen, dat bestemd is voor recreatief verblijf en waarbij de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

1.39 landschappelijkebeplanting:

opgaande, uit houtgewas bestaande beplanting, in hoofdzaak bestaande uit streekeigen soorten, ter verfraaiing van het landschap en/of ter inpassing van hierin voorkomende bouwwerken en werken.

1.40 landschappelijkewaarde:

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, welke waarde bepaald wordt door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur.

1.41 maatschappelijkevoorzieningen / dienstverlening:

educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke, sport- en recreatieve voorzieningen/dienstverlening en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening.

1.42 mantelzorg:

intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die

de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal - medisch adviseur kan worden aangetoond.

1.43 natuurwaarde:

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door de hydrologie en door geologische, geomorfologische, bodemkundige en biologische elementen, zowel afzonderlijk, als in onderlinge samenhang.

1.44 nevenactiviteit:

een ander gebruik naast het bestaande gebruik, maar daaraan ondergeschikt en waarbij het bestaande gebruik volwaardig blijft bestaan.

1.45 niet-agrarischbedrijf:

een bedrijf, niet-zijnde een agrarisch bedrijf, zoals dit bedrijf in de regels nader is benoemd.

1.46 omgevingsvergunning:

een vergunning als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals deze wet luidde ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

1.47 overkapping:

een bouwwerk, bestaande uit onder meer een steunconstructie en een afdekking van kunststoffolie, bedoeld om gewassen te beschermen tegen weersinvloeden.

1.48 overnachtingsaccommodatie:

Een overdekte en door wanden omsloten ruimte waarin door personen de nacht kan worden doorgebracht.

1.49 paardenbak:

een buitenrijbaan ten behoeve van paardrij-activiteiten, met een bodem van zand, hout, boomschors of ander materiaal om de bodem te verstevigen en al dan niet voorzien van een omheining.

1.50 perceelsgrens:

de scheiding tussen percelen, die niet aan éénzelfde eigenaar behoren dan wel niet door éénzelfde gebruiker worden benut.

1.51 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.52 seksinrichting:

een voor publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden en waaronder in elk geval wordt verstaan een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, seksbioscoop, seksautomaat, seks theater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.53 voorgevel:

de lijn die gelijk loopt aan de naar de straat gerichte voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan. Van een hoofdgebouw gelegen op de hoek van meer dan 1 straat moeten alle gevels van het hoofdgebouw, gelegen aan de straatkant, gezien worden als voorgevel.

1.54 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht:

wet van 6 november 2008 (Stb. 496), houdende regels inzake een vergunningstelsel met betrekking tot activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving en inzake handhaving van regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), zoals deze luidt op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan.

1.55 woning:

een (gedeelte van een) gebouw, niet zijnde een woonwagen, dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

1.56 woning/woningeenheid:

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

2.1 de afstand tot de bouwperceelgrens

tussen de grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomend (hoofd)gebouw, waar die afstand het kortst is;

2.2 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

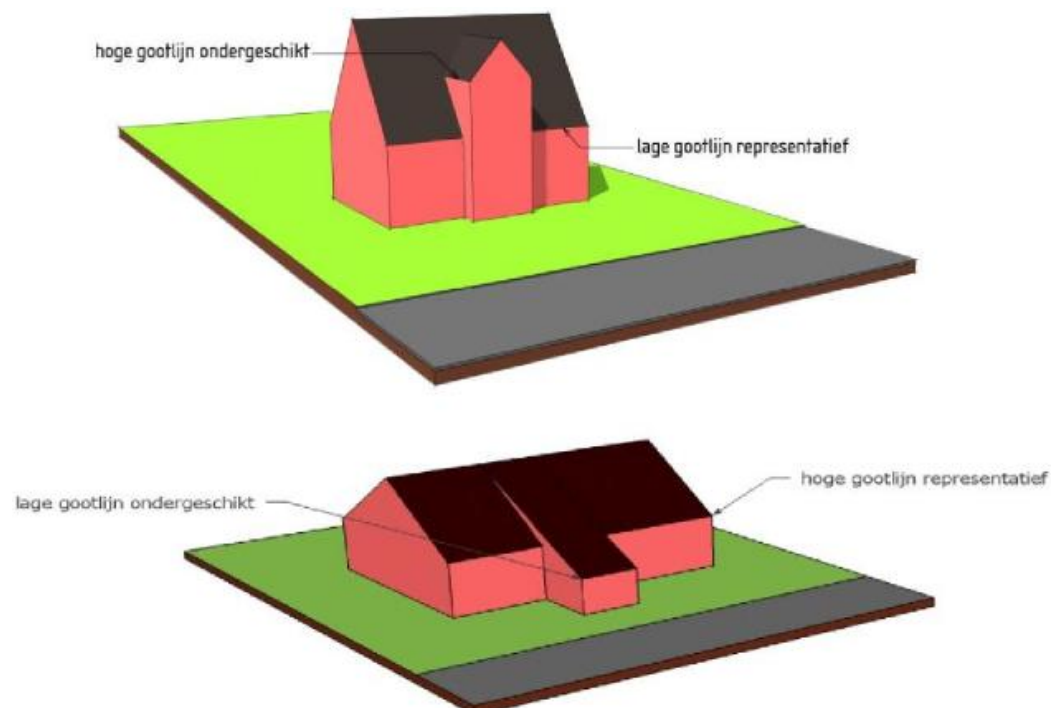
2.3 de goothoogte van een bouwwerk

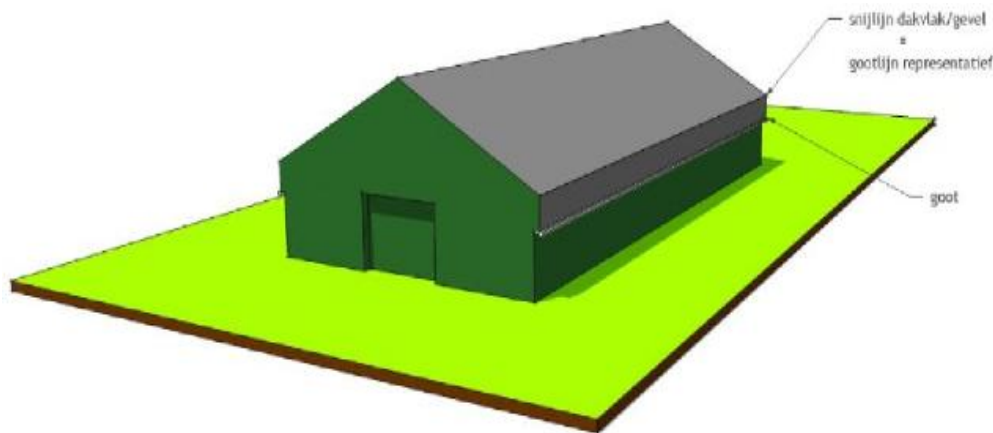
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

Toelichting bij de goothoogte:

Als gootlijn wordt aangemerkt het snijpunt van het verticale gevelvlak met de bovenzijde van het aansluitende dakvlak.

De te toetsen goothoogte is die hoogte die representatief kan worden geacht voor de hoofdmassa. Onderstaande figuur toont voorbeelden wat onder de representatieve goothoogte wordt verstaan en wat onder ondergeschikte delen wordt verstaan. De ondergeschikte goothoogte mag niet meer dan 1/3e deel van de breedte van het dakvlak bedragen.

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 de oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

2.8 peil

- a. Voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang of voorgevel zich bevindt binnen een maximale afstand van 5 meter tot de rand van de weg (inclusief stoep), geldt de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang.
- b. Als aan een dijk wordt gebouwd en indien de voorgevel van een bouwwerk binnen een afstand van maximaal 5 meter uit de grens van de weg (dijk) ligt geldt de kruin van de dijk.
- c. Als in of op de grens van water wordt gebouwd geldt het Nieuw Amsterdams Peil voor het bouwwerk.
- d. In andere gevallen voor bouwwerken geldt de gemiddelde hoogte van het aanliggende, afgewerkte terrein, dat gelegen is binnen het desbetreffende bestemmingsvlak.

In algemene zin geldt dat:

- e. Indien een bouwwerk aan meer dan één weg wordt gebouwd, is het peil van de hoogstgelegen weg maatgevend.
- f. Plaatselijke ophogingen aan de voet van het bouwwerk, die niet bij het verdere verloop van het terrein

passen, blijven buiten beschouwing voor de hoogte van het peil. Ophogingen die noodzakelijk zijn voor de bouw, vallen niet onder deze plaatselijke ophogingen.

- g. Voor een bouwwerk op een erf- of perceelgrens is het maatgevende peil aan die kant waar het aansluitend afgewerkt terrein het hoogst is.

2.9 Ondergeschikte bouwdelen

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, gevel- en kroonlijsten, regenpijpen, stoeptreden, luifels, balkons en overstekende daken, buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf - Uiterwaardgebied

3.1 Bestemmingsomschrijving

3.1.1 Algemeen

De op de verbeelding voor ' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van diervoeders, en transport 'uitsluitend een bedrijf ten behoeve van handel in en verwerking van diervoeders alsmede transport;
- b. bijbehorende voorzieningen en opslag;
- c. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - paardenbak' een paardenbak;
- d. erfbeplanting;
met de bijbehorende:
- e. bedrijfsgebouwen ten behoeve van de bestemming;
- f. bijbehorende bewoning;
- g. bijgebouwen ten behoeve van de bedrijfswoning;
- h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming;

3.2 Bouwregels

3.2.1 Toegestane bebouwing

Op gronden met de bestemming Bedrijf - Uiterwaardgebied mogen uitsluitend worden gebouwd:

- a. bedrijfsgebouwen ten behoeve van de bestemming;
- b. één woning per bestemmingsvlak dan wel in geval reeds meerdere woningen aanwezig zijn, het bestaande aantal woningen;
- c. bouwwerken, geen gebouw zijnde.

3.2.2 Bedrijfsgebouwen

Voor het bouwen van de in 3.2.1 onder a. bedoelde bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

- a. het bebouwd oppervlak van ieder afzonderlijk gebouw mag niet meer bedragen dan 110% van de bebouwde oppervlakte van het betreffende gebouw volgens de 'Staat van oppervlakten' zoals opgenomen in Bijlage 1 bij deze planregels;
- b. de inhoud van ieder afzonderlijk gebouw mag niet meer bedragen dan 110% van de bestaande inhoud van het betreffende onder sub a bedoelde gebouw;
- c. in plaats van ieder afzonderlijk gebouw mag het gestelde onder sub a en sub b ook worden toegepast naar functie en op hetzelfde perceel bij elkaar behorende gebouwen;
- d. de bebouwing moet worden gesitueerd binnen dat deel van het bestemmingsvlak dat is gelegen achter de lijn(en) door de bestaande, naar de weg gekeerde gevel(s) van de woning;
- e. de afstand van het hoofdgebouw tot de perceelsgrens mag niet minder bedragen dan 5 m;
- f. de hoogte mag niet meer bedragen dan 8 m;
- g. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 4,5 m;

3.2.3 Bedrijfswoningen

Voor het bouwen van de in 3.2.1 onder b. bedoelde bedrijfswoningen gelden de volgende bepalingen:

- a. indien sprake is van de vervanging van een bestaande bedrijfswoning, mag de bedrijfswoning uitsluitend in - of aanpandig met, dan wel op ten hoogte 5 m van een bedrijfsgebouw worden gebouwd;
- b. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 750 m³;
- c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 12 m;
- d. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 6 m;

met dien verstand dat, indien de bestaande inhoud, hoogte of goothoogte groter respectievelijk hoger is, deze grotere of hogere maat maatgevend is.

3.2.4 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van de in 3.2.1 onder b bedoelde bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

- a. de bouwhoogte van vrijstaande antennemasten mag niet meer bedragen dan 15 m;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - paardenbak' is bebouwing toegestaan in de vorm van afrastering met een hoogte van 2,5 m en maximaal 2 lichtmasten met een maximale hoogte van 8 m;
- c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2,5 m.

Artikel 4 Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Bouwen

Voor het bouwen op gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3 dient, overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden, die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Op voorwaarde dat

- a. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte groter is dan 2000 m² en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
- b. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte kleiner is dan 2000 m² en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand van 50 m van gronden die bestemd zijn als 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied'.

4.2.2 Voorwaarden bouwen

Indien uit het onder 4.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen of kunnen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1 Omgevingsvergunningbouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.2.1 indien:

- a. het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte noch de diepte wordt uitgebreid;
- b. het bouwwerk(en) betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
- c. de archeologisch waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
- d. het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand bouwwerk.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3 zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde of van werkzaamheden) de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. het afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, mengen, ontginnen, scheuren en woelen van gronden;
- b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
- c. het verwijderen van bestaande funderingen;
- d. het verlagen van het waterpeil;
- e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
- f. het uitvoeren van heiwerken en/of het indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
- g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
- h. het aanleggen, verbreden of verharderen van wegen, voet, ruiters of rijwielpaden/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
- i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.4.2 Uitzonderingen

Het in 4.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

- a. werken en werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld en met een oppervlakte kleiner dan 2000 m² voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een grotere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied';
- b. werken en werkzaamheden met een oppervlakte kleiner dan 30 m² voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied';
- c. werken en werkzaamheden voor zover het betreft de herplant van een bestaande houtopstand, waaronder begrepen een bos, een boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel;
- d. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande traces van kabels en leidingen;
- e. werken en werkzaamheden inden en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reed een omgevingsvergunning is verleend;
- f. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
- g. werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
- h. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

4.4.3 Verlening

- a. Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in 4.4.1 kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.
- b. Alvorens over de aanvraag wordt beslist, dient de aanvrager een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel

van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld.

- c. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Deze informatie wordt dan als een rapport beschouwd.

4.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

- a. In het belang van de archeologische monumentenzorg kan het bevoegd gezag regels verbinden aan een sloopregeling.
- b. Aan de omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag de regel verbinden dat de sloopwerken vanaf het maaiveld en dieper worden begeleid door een deskundige wanneer de latere verstoringsdiepte dieper reikt dan 0,30 m onder maaiveld en het grondoppervlak van de werken meer bedraagt dan 2000 m².
- c. Indien tijdens de begeleiding van de sloop werken van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan onmiddellijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorwaarden kunnen verbinden aan de omgevingsvergunning.

Artikel 5 Waterstaat - Beheerszone waterweg

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waterstaat - Beheerszone waterweg aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. het beheer van de aangrenzende rivier;
- b. afvoer van water, ijs en sediment;
- c. werkzaamheden in het kader van de vergroting van het waterbergend en - afvoerend vermogen van de aangrenzende rivier;

met dien verstande dat de gronden tevens zijn bestemd voor de op de verbeelding eveneens aangegeven overige bestemmingen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemeen

Op de gronden met de dubbelbestemming Waterstaat - Beheerszone waterweg mogen uitsluitend worden gebouwd masten ten behoeve van verlichting en bebakening van de aangrenzende rivier.

5.2.2 Bouwwerken geen gebouwen zijnde

Bij de bouw van de in artikel 5.2.1 bedoelde masten mag de hoogte niet meer bedragen dan 10 m.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 5.2.1 voor de bouw van bouwwerken, indien en voorzover deze zijn toegestaan voor de in 5.1 bedoelde, eveneens op de verbeelding voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen, indien hierdoor:

- a. de functies en waarden die in het plan aan de desbetreffende en aan de omliggende gronden zijn toegekend, niet blijvend onevenredig worden geschaad;
- b. gehoord de betrokken rivierbeheerder, is gebleken dat hierdoor de waterstaatkundige belangen, de Beleidslijn grote rivieren mede in acht genomen, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Overschrijding van bouwgrenzen

Van bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mag met een omgevingsvergunning afgeweken worden van het bepaalde in hoofdstuk 2 van deze regels, ten behoeve van tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappen(huizen), galerijen, hellingbanen, funderingen, balkons, entreeportalen, veranda's en afdaken, mits:

- a. de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 m;
- b. de bouwhoogte van entreeportalen en veranda's niet meer bedraagt dan de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het betreffende gebouw;
- c. de breedte van entreeportalen en veranda's niet meer bedraagt dan 50% van de breedte van de betreffende gevel van het gebouw.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Parkeren

8.1.1 Algemeen

- a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt slechts verleend, indien sprake is van voldoende parkeergelegenheid, uitgaande van de kengetallen uit CROW-publicatie- 317.
- b. Indien de onder a. bedoelde kerngetallen worden gewijzigd, wordt met die wijziging rekening gehouden.
- c. Het bepaalde onder a en b is niet van toepassing indien en voorzover binnen een bestemming een specifieke parkeerregeling c.q. parkeernormering is opgenomen.

8.1.2 Afwijking

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in 8.1.1

- a. indien het voldoen aan de kengetallen uit de CROW-publicatie leidt tot de aanleg en instandhouding van een onevenredig aantal parkeerplaatsen, gerelateerd aan het bestaande én het nieuwe gebruik; aangetoond dient te worden dat met het voorgenomen aantal parkeerplaatsen voldaan kan worden aan de parkeerbehoefte;
- b. voor zover aangetoond wordt dat op andere wijze in de parkeerbehoefte kan worden voorzien.

8.2 Strijdig gebruik

Onder gebruik in strijd met de regels van dit plan wordt in ieder geval verstaan:

- a. gebruik van gronden of bouwwerken voor permanente bewoning, met uitzondering van de toegelaten (bedrijfs)woningen;
- b. gebruik als seksinrichting;
- c. gebruik als escortbedrijf,
- d. gebruik als smartshop;
- e. gebruik als coffeeshop;
- f. gebruik als stort- en/of opslagplaats van grond en/of afval, anders dan als stort- en/of opslagplaats voor normaal gebruik;
- g. het gebruik van gronden en opstallen voor de plaatsing van kampeermiddelen;
- h. het gebruik als paardenbak, tennisbaan, vijver groter dan 10 m2, zwembad groter dan 10 m2 en (midget)golf, anders dan toegestaan conform de bestemmingsregels in dit plan;
- i. het gebruik ten behoeve van een geluidzoneringsplichtige inrichting;
- j. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken en bedrijfsgebouwen voor bewoning, anders dan toegestaan conform de bestemmingsregels in dit plan.

8.2.1 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in 8.2 , indien en voor zover strikte toepassing zou leiden tot een niet door dringende redenen gerechtvaardigde beperking van het meest doelmatige gebruik.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Bed & breakfast

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de inrichting en het gebruik van woningen ten behoeve van bed & breakfast, waaronder wordt verstaan een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en ontbijt en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf, indien en voor zover:

- a. het betreft een woning, die tevens bewoond blijft;
- b. geen groter vloeroppervlak dan 60 m² ten behoeve van bed & breakfast in beslag wordt genomen;
- c. niet meer dan 3 slaapkamers, ten behoeve van maximaal 6 personen, van de betreffende woning worden ingericht en gebruikt voor bed & breakfast;
- d. de bed & breakfast voorziening niet functioneert als een zelfstandige woning;
- e. parkeren plaats vindt op eigen terrein;
- f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen onevenredig nadelige gevolgen heeft voor het woon- en leefklimaat van de omliggende woningen of voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven.

9.2 Kleine uitbouwen woningen

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de bouw van kleine uitbouwen aan woningen, indien en voor zover:

- a. de overschrijding van een krachtens het plan aangegeven begrenzing niet meer bedraagt dan 2 m;
- b. de oppervlakte van de uitbouw niet meer bedraagt dan 6 m².

9.3 Mantelzorg

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de verbouw van een woning in verband met het verlenen van mantelzorg, indien en voor zover:

- a. er, ingeval er geen ouder/kind relatie is, sprake is van een vastgestelde medische indicatie;
- b. de verbouw noodzakelijk is om te voorzien in de behoefte aan inwoning ten behoeve van mantelzorg;
- c. de inwoning plaats vindt in het hoofdgebouw en geen groter vloeroppervlak in beslag neemt dan 75 m²;
- d. er sprake is van een gemeenschappelijke entree;
- e. het verbouwde gedeelte voor inwoning technisch/functioneel altijd weer bij de oorspronkelijke woning kan worden betrokken;
- f. indien in voldoende mate aangetoond kan worden dat geen (volledig) gebruik kan worden gemaakt van de woning, mag naast of in plaats van inwoning door verbouw van de woning ook inwoning plaats vinden in een bestaand bijbehorend bouwwerk, mits voldaan wordt aan het volgende:
 1. de vloeroppervlakte in gebruik ten behoeve van mantelzorg mag niet meer bedragen dan 60 m²;
 2. de afstand van het bijbehorend bouwwerk tot de woning mag niet meer bedragen dan 12 m;
 3. de getroffen functionele voorzieningen worden na afloop van het gebruik verwijderd.

9.4 Aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor een gebruik ten behoeve van aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten, indien en voor zover:

- a. de desbetreffende woning bewoond blijft;
- b. het vloeroppervlak van de gebouwen ten behoeve van het gebruik voor aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten niet meer bedraagt dan 50 m²;
- c. het onbebouwde gedeelte van het perceel niet wordt gebruikt voor de beoogde activiteit, met uitzondering van parkeervoorzieningen;
- d. de nevenactiviteit geen detailhandel betreft;

- e. de beoogde activiteit geen ontwikkeling tot gevolg heeft waarop de bestaande nutsvoorzieningen, wegen en parkeervoorzieningen niet zijn afgestemd;
- f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen ontoelaatbare invloed heeft op het woon- en leefmilieu van de omliggende woningen.

9.5 Grenzen en aanduidingen

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van:

- a. het afwijken van bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende redenen zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
- b. het afwijken van bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, niet zijnde bestemmingsgrenzen, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
- c. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 m.

9.6 Nutsvoorzieningen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van de bouw van bouwwerken voor nutsvoorzieningen zoals pompgemalen, verdeel-, regel- of transformatorruimten, telefooncentrales, telefooncellen, geldautomaten enabri's, waarvan de inhoud niet meer mag bedragen dan 50 m³ en de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3 m, alsmede voor beeldhouwwerken en daarmee gelijk te stellen kunstzinnige elementen met geen grotere bouwhoogte dan 6 m en lichtmasten en vlaggenmasten met geen grotere bouwhoogte dan 10 m.

9.7 Paardenbakken, tennisbanen, vijvers, zwembaden, (midget)golf, theetuinen en buitenexposities voor galeries

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de aanleg van en het gebruik van gronden als paardenbak, tennisbaan, vijver, zwembad geen gebouw zijnde, (midget)golf, theetuin en buitenexpositie voor een galerie, met dien verstande dat:

- a. het uitsluitend gronden betreft die niet verder dan 70 m uit de gevel van het hoofdgebouw van de bijbehorende woning zijn gelegen, op een afstand van tenminste 5 m tot een perceelgrens zijn gelegen en niet zijn gelegen ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - weg';
- b. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van het gebruik waarvan afwijking wordt verleend met geen grotere hoogte dan 2,5 m mogen worden gebouwd, met dien verstande dat, voor zover het tennisbanen betreft, bijbehorende hekwerken geen grotere hoogte mogen hebben dan 4 m;
- c. het bepaalde ten aanzien van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden bij de betreffende bepalingen van het plan waarvan afwijking wordt verleend, tevens in acht wordt genomen;
- d. ingeval van theetuin en buitenexpositie voor galeries voorzien wordt in parkeergelegenheid op eigen terrein.

9.8 Bijbehorend bouwwerk vóór de voorgevel van het hoofdgebouw

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het plaatsen, vernieuwen of veranderen van een bijbehorend bouwwerk vóór de voorgevel van het hoofdgebouw, met in achtnaam van het volgende:

- a. het aantal woningen mag niet wijzigen;
- b. de stedenbouwkundige situatie is dusdanig, dat het bijbehorend bouwwerk niet achter de voorgevel kan staan;
- c. het bijbehorend bouwwerk is vrijstaand, zodat het niet aan het hoofdgebouw vastzit;
- d. de plaats van het bijbehorend bouwwerk moet passen binnen het bestaande verkavelingspatroon;
- e. er zijn geen landschappelijke, ruimtelijke, stedenbouwkundige en milieuhygiënische beperkingen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 10 Overgangsrecht

10.1 Overgangsrecht bouwwerken

10.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

10.1.2 Omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 10.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 10.1.1 met maximaal 10%.

10.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 10.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

10.2 Overgangsrecht gebruik

10.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

10.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in 10.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

10.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 10.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

10.2.4 Strijd met voorheen geldend bestemmingsplan

Het bepaalde in 10.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 11 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Marsdijk 9a-11-15.

TABEL "STAAT VAN OPPERVLAKTEN" behorend bij V&R Buitengebied 2008

adres kenmerken

ECK EN WIEL - Veerweg

01	- Oppervlakte bebouwing f: 236 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 7	
02	- Oppervlakte bebouwing a: 92 m ² - Oppervlakte bebouwing c: 16 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 7	bouwvergunning verleend
04	- Oppervlakte bebouwing b: 90 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 7	
06	- Oppervlakte bebouwing d: 214 m ² - Oppervlakte bebouwing e: 8 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 7	

INGEN - Veerweg

01/02/03/04	- Oppervlakte bebouwing a: 173 m ² - Oppervlakte bebouwing b: 195 m ² - Oppervlakte bebouwing c: 80 m ² - Oppervlakte bebouwing d: 232 m ² - Oppervlakte bebouwing e: 32 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 8	
-------------	---	--

LIENDEN - Rijnbandijk, t.n.v. Bontemorgen

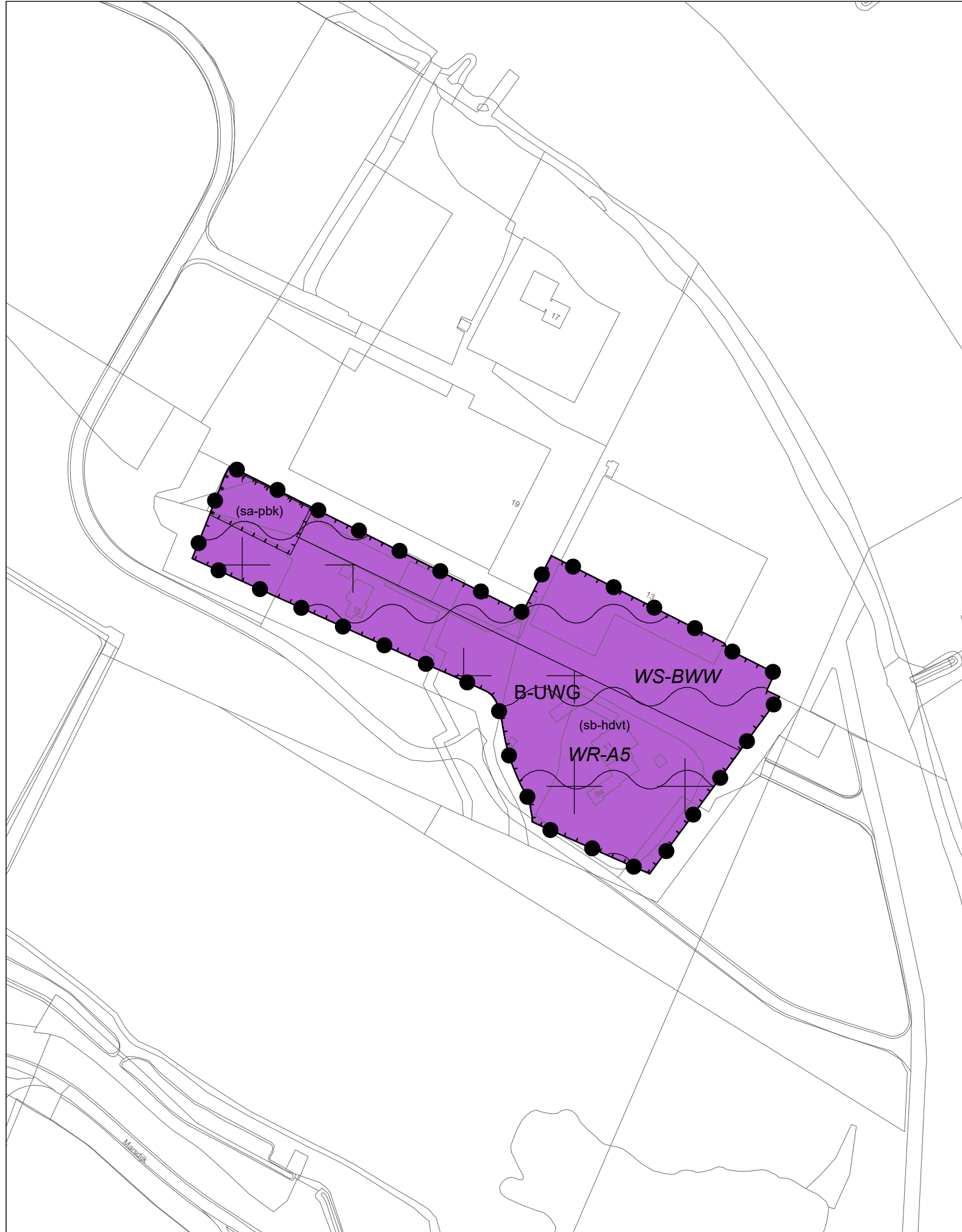
ongenummerd	- Oppervlakte bebouwing m: 80 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 8	
-------------	--	--

LIENDEN - Marsdijk

01	- Oppervlakte bebouwing a: 211 m ² - Oppervlakte bebouwing b: 54 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 9	
03/03a/05'05a/- 07/07a	- Oppervlakte bebouwing c: 215 m ² - Oppervlakte bebouwing d: 71 m ² - Oppervlakte bebouwing e: 6853 m ² - Oppervlakte bebouwing f: 113 m ² - Oppervlakte bebouwing g: 53 m ² - Oppervlakte bebouwing h: 1075 m ² - Oppervlakte bebouwing i: 190 m ² - Oppervlakte bebouwing j: 1205 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 9	
09	Oppervlakte bebouwing k: 378 m ² - Oppervlakte bebouwing l: 25 m ² - Oppervlakte bebouwing m, na amovering n: 1700 m ² - Oppervlakte bebouwing n: 420 m ² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 9	incl. oppervlak te slopen bebouwing n, bouwvergunning verleend wordt geamoveerd
09a/11/13/15	- Oppervlakte bebouwing a: 1568 m ²	

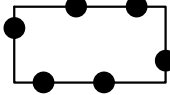
TABEL "STAAT VAN OPPERVLAKTEN" behorend bij V&R Buitengebied 2008

adres	kenmerken	
	- Oppervlakte bebouwing b: 328 m² - Oppervlakte bebouwing c (nuon): 10 m² - Oppervlakte bebouwing d: 153 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 10	
13a/17/19	- Oppervlakte bebouwing e: 4317 m² - Oppervlakte bebouwing f: 193 m² - Oppervlakte bebouwing g: 1000 m² - Oppervlakte bebouwing h: 4086 m² - Oppervlakte nieuw bebouwing, na amovering e en g: 5525 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 10	wordt geamoveerd wordt geamoveerd incl. oppervlak te slopen bebouwingen e en g, bouwvergunning verleend
27/29/31	- Oppervlakte bebouwing a: 330 m² - Oppervlakte bebouwing b: 50 m² - Oppervlakte bebouwing c+d: 1750 m² - Oppervlakte bebouwing e: 137 m² - Oppervlakte bebouwing f: 3795 m² - Oppervlakte bebouwing g: 20 m² - Oppervlakte bebouwing h: 20 m² - Oppervlakte bebouwing i: 126 m² - Oppervlakte bebouwing j: 225 m² - Oppervlakte bebouwing k: 1280 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 11:	niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan (d: bouwvergunning verleend) niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan gebied bij de vaststelling niet opgenomen in dit bestemmingsplan
35	- Oppervlakte bebouwing a: 6915 m² - Oppervlakte bebouwing b: 1212 m² - Oppervlakte bebouwing c: 43 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 12	niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan niet opgenomen in dit bestemmingsplan
37	- Oppervlakte bebouwing d: 99 m² - Oppervlakte bebouwing e: 33 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 12	
39	- Oppervlakte bebouwing f: 93 m² - Oppervlakte bebouwing g: 68 m² - Oppervlakte bebouwing h: 86 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 12	
RAVENSWAAIJ - Lekbandijk		
02	- Oppervlakte bebouwing k: 202 m² - Oppervlakte bebouwing l: 213 m² - Oppervlakte bebouwing m: 10 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 3	
RIJSWIJK - De Heuvel		
ongenummerd	- Oppervlakte bebouwing n: 94 m² - Oppervlakte bebouwing (abri) o: 18 m² bebouwingen nader aangeduid op detailkaart 5	

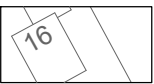
LEGENDA

Plangebied

Marsdijk 9a,11 en 15

Verklaring

ondergrond: BGT en DKK
(datum: 4 februari 2021)

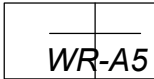
Bestemmingen

Enkelbestemming

Bedrijf - Uiterwaardgebied

Dubbelbestemming

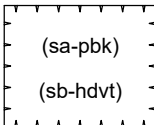
Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3

Waterstaat - Beheerszone waterweg

Aanduidingen

Funcieaanduiding

specifieke vorm van agrarisch - paardenbak

specifieke vorm van bedrijf - handel in en verwerking van diervoeders, en transport

Gemeente Buren

Bestemmingsplan

Marsdijk 9a,11 en 15

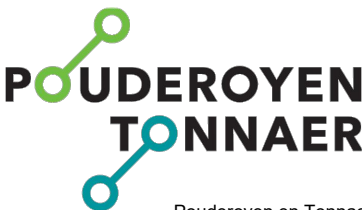
Verbeelding

status:	Concept
datum:	Februari 2021
voorontwerp: facultief	ontwerp: facultief
schaal:	1:2000
getekend:	J-H
nummer:	P203074
bladformaat:	A3
idn-nummer:	NL.IMRO.0214.PM-0001

bezoekadressen en contactgegevens:

Locatie Nijmegen:	St. Stevenskerkhof 2 6511 VZ Nijmegen
Locatie Vught:	Parklaan 21 5261 LR Vught

Telefoon: +31 (0)24 - 322 45 79
E-mail: info@pouderoyentonnaer.nl
Website: www@pouderoyentonnaer.nl

Pouderoyen en Tonnaer zijn zelfstandige onderdelen van de Aelmans Adviesgroep

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099214	D.099288 Z.031519

Onderwerp **Vaststelling bestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2021;

besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15 zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Lienden, Marsdijk 9a, 11 en 15' met IDN NL.IMRO.0214.LIEMarsdijk9a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen en waarbij de nutsvoorziening wordt opgenomen in de regels en op de verbeelding.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1916
Extern Zaak ID	Z035940
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	5.6
Titel	Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Zaag, C.G. van der
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.101630 RB Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein
D.101627 RV Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein
Getekend – Raadsbesluit Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Agendacommissie	7 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Toelichting

Door het fractievoorzittersoverleg wordt Nanda van Doremalen voorgedragen als voorzitter van de werkgroep Sociaal Domein. Dit raadsvoorstel als hamerstuk aanbieden voor de raadsvergadering van 26 oktober.

Voorgesteld besluit

Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raadswerkgroep Sociaal Domein.

Besluit

Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raadswerkgroep Sociaal Domein.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij acclamatie).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	5.6	D.101630 Z.035940

Onderwerp **Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de fractievoorzittersoverleg d.d. 28 september 2021;

besluit:

1. Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raads werkgroep Sociaal Domein.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021,

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	Nummer document (D.101627) Nummer zaak (Z.035940)

Voorstel ingebracht door E.E. Weijenberg
Portefeuillehouder
Begrotingsprogramma en
taakveld

Onderwerp **Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal
Domein**

Voorgesteld besluit

1. Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raads werkgroep Sociaal Domein.

Samenvatting van het voorstel

Ter ondersteuning van de strategische opgaven van de gemeente werkt de gemeenteraad met drie werkgroepen: klimaatvisie, omgevingswet en sociaal domein. De werkgroepen worden voorgezeten door een fractievoorzitter. Wegens het vertrek van de heer Zaaijer is er een vacature ontstaan. Voorgesteld wordt om mevrouw Van Doremalen te benoemen als voorzitter van de werkgroep Sociaal Domein.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

De werkgroep sociaal domein is actief aan de voorkant betrokken in de ontwikkeling van het integraal beleidsplan sociaal domein. Dit nieuwe beleidsplan wordt begin 2022 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Door het vertrek van de heer Zaaijer als voorzitter van de werkgroep sociaal domein is er een vacature ontstaan.

2. Doel / meetbaar effect

Invullen vacature voorzitter werkgroep sociaal domein.

3. Argumenten

1.1. Mevrouw van Doremalen is voorgedragen door de fractievoorzitters

Op 10 maart 2020 is in het fractievoorzittersoverleg gesproken over de benoeming van de voorzitters van de werkgroepen klimaatvisie, omgevingswet en sociaal domein. Gekozen is voor voorzitterschap door een fractievoorzitter. Op 28 september 2021 is in het fractievoorzittersoverleg gesproken over de opvolging van de heer Zaaijer. Mevrouw van Doremalen is bereid om het voorzitterschap op zich te nemen.

4. Kanttekeningen

geen

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Geen.

6. Communicatie

De benoeming wordt intern gecommuniceerd.

7. Uitvoering en planning

Geen.

8. Participatie

Geen.

9. Duurzaamheid

Geen.

Bijlagen:

Inlichtingen bij:

Naam	E.E. Weijenberg
Domein	Griffie

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	5.6	D.101630 Z.035940

Onderwerp **Benoeming voorzitter werkgroep Sociaal Domein**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de fractievoorzittersoverleg d.d. 28 september 2021;

besluit:

1. Mevrouw N.H.A.F. van Doremalen met ingang van heden te benoemen als voorzitter van de raads werkgroep Sociaal Domein.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021,

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1870
Extern Zaak ID	Z.035451
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	6.1
Titel	Raadsonderzoek stortplaats Avri
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Zaag, C.G. van der
Portefeuillehouder	J.P. Neven

Bijlagen
D.100172 Raadsvoorstel Raadsonderzoek stortplaats Avri.docx
D.100174 Raadsbesluit Onderzoek stortplaats.docx
Bijlage 1 Rapportage Storten en tekorten.pdf
Bijlage 2 Aanbiedingsbrief raadsonderzoek stortplaats Avri.pdf
20211014 Bestuurlijke reactie onderzoek stortplaats.pdf
D.073512 Aangenomen Motie instellen regionaal raadsledenonderzoek.pdf
Concept Motie –Vervolg Storten en Tekorten– versie 26 oktober 2021.docx
Concept Motie Bestuur AVRI – Versie 26 oktober.docx
Concept motie PCG,MwvDam Avri organisatie.pdf
Getekend – Raadsbesluit Onderzoek stortplaats.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Agendacommissie	28 september 2021
Voorbespreking I	5 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';
2. in te stemmen met de conclusies:
 1. *De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.*
 2. *Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over*

de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.

3. Avri is te weinig politiek–bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.

4. De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C–documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek–bestuurlijke sensitiviteit laten zien.

5. Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.

6. Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.

7. Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.

8. De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.

9. Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri

3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:

1. Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.

2. Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.

3. Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.

4. Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door Raadsvoorstel nr. D.100172 2 een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

Besluit

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';
2. in te stemmen met de conclusies:
 1. De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.
 2. Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.
 3. Avri is te weinig politiek–bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.
 4. De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C–documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek–bestuurlijke sensitiviteit laten zien.
 5. Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.
 6. Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.
 7. Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.
 8. De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.
 9. Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri
3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:
 1. Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.
 2. Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.
 3. Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf

een rol.

4. Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door Raadsvoorstel nr. D.100172 2

een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

Toelichting

Unaniem aangenomen

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.100172 Z.035451

Voorstel ingebracht door E.E. Weijenberg
 Portefeuillehouder P. Neven
 Begrotingsprogramma en taakveld 2 Fysieke Leefomgeving
 7.3

Onderwerp **Onderzoeksrapport overdracht Avri-stortplaats**

Voorgesteld besluit

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';
2. in te stemmen met de conclusies:
 1. *De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.*
 2. *Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.*
 3. *Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.*
 4. *De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.*
 5. *Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.*
 6. *Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.*
 7. *Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.*
 8. *De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.*
 9. *Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri.*
3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:
 1. *Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.*
 2. *Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.*
 3. *Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.*
 4. *Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door*

een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

Samenvatting van het voorstel

De acht Avri-gemeenten hebben samen een onderzoek laten verrichten naar de feiten, omstandigheden en communicatie rondom de overdracht van de stortplaats naar de provincie Gelderland. Het onderzoeksrapport is nu beschikbaar. De raden worden voorgesteld hier kennis van te nemen en zich uit te spreken over de conclusies en aanbevelingen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

De acht in Avri deelnemende gemeenten spraken in het laatste kwartaal van 2020 per motie de wens uit voor een onderzoek naar de gang van zaken rondom (het ontstaan van) een financieel tekort bij de gemeenschappelijke regeling Avri, samenhangende met de overdracht van de stortplaats naar de provincie Gelderland, alsmede de communicatie daarover naar de raden.

Begin 2021 namen de acht raden het besluit om dit onderzoek te laten verrichten door een extern bureau. Daarbij werd ook een kader voor de onderzoeksopdracht vastgesteld. Voor de begeleiding van het onderzoek uit de raden werd een tijdelijke begeleidingscommissie ingesteld, waarin uit elke raad één raadslid werd afgevaardigd.

Het onderzoeksproces is inmiddels afgerond. Bijgevoegd vindt u het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri' (bijlage 1). De onderzoekers van Necker van Naem hebben op 13 september 2021 hun bevindingen toegelicht. Het rapport kan nu in de raden worden besproken.

2. Doel / meetbaar effect

De raad kan zich uitspreken over de conclusies en aanbevelingen.

3. Argumenten

1.1 *Het onderzoek is binnen de door de raden vastgestelde kaders verricht*

De vragen van de raden gingen over twee sporen: 'waarheidsvinding' en 'communicatie'.

Bij het spoor 'waarheidsvinding' gaat het om de volgende onderzoeksvragen, zowel vanuit het perspectief van de Avri, als het perspectief van de provincie Gelderland:

1. Wanneer werd voor het eerst duidelijk dat er aanleiding was voor bijstelling van de rente van het nazorgfonds?
2. Wat is met deze informatie gedaan?
3. Wanneer bereikte deze informatie het algemeen bestuur van de Avri?
4. Wanneer en op welke wijze is de discussie over de rente van het nazorgfonds vervolgens inhoudelijk gevoerd tussen de Avri en de provincie Gelderland (zowel ambtelijk als bestuurlijk)?
5. Wanneer en op welke wijze zijn de financiële consequenties van de voorgenomen besluiten van de provincie voor de Avri en deelnemende gemeenten (colleges en raden) duidelijk geworden?

Bij het spoor 'communicatie' gaat het om de volgende onderzoeksvragen:

6. Wanneer en hoe zijn de gemeenteraden ingelicht over de consequenties van de (voorgenomen) provinciale besluitvorming voor de gemeentelijke financiën?
7. In hoeverre is dit regionaal gebeurd en in hoeverre hebben afzonderlijke colleges dit gedaan?
8. Wanneer hadden de gemeenteraden hierover ingelicht kunnen c.q. moeten worden?
9. Op welke wijze zijn de gemeenteraden c.q. de gemeenteraadsleden hierover ingelicht?

10. Hoe is de communicatie naar de gemeenteraden te duiden in het licht van de actieve informatieplicht van de colleges?

Voor de bevindingen wordt verwezen naar het bijgevoegde rapport.

1.2 De begeleidingscommissie is van oordeel dat het onderzoeksproces is afgerond

De tijdelijke begeleidingscommissie kreeg van de raden onder meer als taak mee om te beoordelen of het onderzoek voldoet aan de uitgangspunten zoals de raden die vaststelden. De commissie is hier positief over.

2.1 De onderzoekers komen tot negen conclusies:

1. De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.
2. Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.
3. Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.
4. De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.
5. Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.
6. Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.
7. Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.
8. De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.
9. Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri.

3.1 De onderzoekers komen tot vier aanbevelingen (lessen):

1. Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.
2. Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.
3. Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.
4. Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

4. Kanttekeningen

Geen.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

De voorgestelde beslispunten hebben geen financiële consequenties.

6. Communicatie

Het onderzoeksrapport wordt besproken in de raden van de acht gemeenten.

De uitkomst van de besluitvorming van de raden van de acht gemeenten zal worden gepubliceerd op de website www.zienswijzenrivierenland.nl.

7. Uitvoering en planning

Niet van toepassing.

8. Participatie

Niet van toepassing.

9. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri'.
2. Aanbiedingsbrief raadsonderzoek stortplaats Avri aan raadsleden

Inlichtingen bij:

Naam	E.E. Weijenberg
Domein	Griffie

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.100174	D.100174 Z.035451

Onderwerp Raadsonderzoek stortplaats Avri

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de agendacommissie d.d. 28 september 2021;

besluit:

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';
2. in te stemmen met de conclusies:
 1. *De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.*
 2. *Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.*
 3. *Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.*
 4. *De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.*
 5. *Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.*
 6. *Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.*
 7. *Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.*
 8. *De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.*
 9. *Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri.*
3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:
 1. *Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.*
 2. *Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.*
 3. *Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.*

4. *Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.*

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021,

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Storten en tekorten

Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri

Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Zaltbommel

prof. dr. Marcel Boogers
dr. Sabine van Zuydam
Daan Jacobs MSc
Elsemiek Smits-Muis MSc

29 juli 2021

**Necker
van Naem**

Samenvatting

Aanleiding, doel en opzet van het onderzoek

Het besluit van de provincie Gelderland in het najaar van 2020 om de rekenrente voor het Nazorgfonds stortplaatsen te verlagen van 4,9% naar 3,1%, stelde Avri en daarmee ook de deelnemende gemeenten voor een financiële tegenvaller van € 10 miljoen. Terwijl Avri en de acht deelnemende gemeenten in gesprek gingen met de provincie om de financiële gevolgen van de rekenrenteverlaging te verzachten, besloten de gemeenteraden om een onderzoek uit te laten voeren naar de gang van zaken rondom (het ontstaan van) deze financiële tegenvaller en de communicatie daarover richting de gemeenteraden. Dit rapport is het resultaat van dat onderzoek. Het biedt een reconstructie van wat er is gebeurd, maar het belangrijkste doel is om lessen voor de toekomst te formuleren.

De onderzoeksperiode loopt van 1 januari 2019 tot 1 november 2020 en eindigt daarmee met het moment dat PS instemde met de rekenrenteverlaging. Om de reconstructie uit te voeren en lessen te kunnen trekken zijn documenten opgevraagd bij Avri, de individuele gemeenten en de provincie. Denk aan P&C-documenten, verslagen en e-mails. Daarnaast is in 11 interviews gesproken met 29 bestuurders, ambtenaren en raadsleden.

Reconstructie

Hoofdstuk 3 van de rapportage bevat een chronologisch overzicht van wat op welke datum gebeurde bij Avri intern, in het contact met de provincie en in communicatie richting de gemeenteraden. In deze samenvatting beperken we ons tot enkele hoofdlijnen.

Avri intern & Avri-provincie

- / In **2019** liet de provincie Gelderland een ALM-studie uitvoeren, die mogelijk zou leiden tot een herziening van de rekenrente voor het Nazorgfonds. Op **3 december** wordt het conceptrapport hiervan gepresenteerd in de provinciale Beleggingsadviescommissie (BAC). Avri is via de Stichting Milieu Bedrijven Gelderland (MBG) vertegenwoordigd in deze commissie, maar zit zelf niet direct aan tafel. Het advies in de studie luidde onder meer om de rekenrente te verlagen van 4,6% naar 3,1%.
- / Vrijwel direct nadat dit conceptadvies in de BAC bekend wordt, maken ambtenaren bij Avri een eerste berekening van wat de verlaging van de rekenrente zou betekenen voor het doelvermogen dat nodig is om de gesloten stortplaats in Geldermalsen daadwerkelijk aan de provincie te kunnen overdragen voor eeuwigdurende nazorg. Deze berekening wordt niet met het DB of AB van Avri gedeeld. In de kadernota 2021 die op **4 december 2019** en **13 februari 2020** met hen wordt besproken, staat alleen vermeld dat de verwachting is dat de rekenrente naar beneden bijgesteld zou worden. Hoe groot die verlaging is en wat dat financieel kon betekenen kwam niet aan bod.
- / In de maanden die volgen vindt ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats met de provincie door de MBG. Later voert Avri zelf overleg, vooral via de ambtelijke lijn. Ondertussen werken ambtenaren van Avri de gevolgen van een rekenrenteverlaging verder uit in een position paper dat op **6 april**

2020 gereed is. Dit paper wordt alleen intern bij Avri gedeeld, niet met het DB of AB en ook niet met de gemeenten (noch bestuurlijk, noch ambtelijk). Richting DB, AB en de gemeenteraden wordt enkel op hoofdlijnen via de P&C-stukken gecommuniceerd, waarbij de verlaging van de rekenrente een van de risico's is om rekening mee te houden. De toon van de beschrijving van dit risico is niet alarmerend.

- / Vanaf **medio april 2020** uit de directeur van Avri de wens om bestuurlijk overleg te hebben met de provincie om de bijzondere positie van de Avri te verduidelijken. Dit bestuurlijk overleg vindt plaats op **3 juli**, in aanwezigheid van twee gedeputeerden, de voorzitter van het DB/AB en de directeur van Avri. Zij spreken af een ambtelijk traject te starten om na te gaan hoe tegemoet kan worden gekomen aan de negatieve gevolgen van de rekenrenteverlaging. In **juli** en **augustus 2020** vindt daarop meermaals ambtelijk overleg plaats met de provincie. Waar de Avri deze afspraak ziet als een bestuurlijke erkenning van zijn uitzonderingspositie, vat de provincie het op als een manier om mogelijkheden te verkennen om de gevolgen van het voorgenomen besluit tot rekenrenteverlaging voor de Avri wat te verzachten.
- / Op **1 september 2020** stemmen GS ermee in om PS onder meer voor te stellen de rekenrente te verlagen naar 3,1%. Anderhalve week later, op **11 september** informeert de gedeputeerde daarover de directeur van Avri. Voor Avri kwam dit besluit onverwacht, omdat ze dacht nog in overleg te zijn met de provincie over een uitzonderingspositie.
- / Nadat GS het besluit over de verlaging van de rekenrente hebben genomen neemt vanaf **begin oktober 2020** de bestuurlijke betrokkenheid vanuit Avri toe. Die betrokkenheid uit zich onder meer in de frequente e-mailupdates van de voorzitter van het DB aan de gemeenteraden en colleges. Ook de ambtelijke betrokkenheid vanuit Avri blijft hoog, bijvoorbeeld in het opstellen van een informatiepakket met voorbeeldteksten voor een amendement en een video voor PS om de positie van Avri uit te leggen. Belangrijk in de communicatie aan de raden is dan ook hen te mobiliseren in de lobby richting PS om alsnog een uitzondering voor Avri te bewerkstelligen.
- / PS gaan niet mee in de wensen van Avri en de deelnemende gemeenten en stemmen op **28 oktober** onder meer in met de rekenrenteverlaging, zonder daarin een uitzondering voor Avri te maken. Wel nemen ze een amendement aan waarin zij GS oproepen om het gesprek te voeren met de aan Avri deelnemende gemeenten om tot afspraken te komen om de financiële gevolgen van rekenrenteverlaging te verzachten.

Communicatie richting gemeenteraden

- / **Begin 2019** bereikt een eerste indicatie de gemeenteraden dat er wat met de rekenrente zou kunnen gebeuren. In de Kadernota 2020 wordt de ALM-studie aangekondigd, waarbij er wordt gesproken over een mogelijke 'herziening' van de rekenrente. **Begin 2020**, bij de Kadernota 2021, is de ALM-studie nog niet afgerond, maar wordt al wel benoemd dat de rekenrente naar verwachting 'verlaagd' zal worden, waardoor het doelvermogen weer moet worden aangevuld. Er staan geen percentages vermeld en de toon is niet alarmerend.
- / Op **15 april 2020** ontvangen gemeenteraden de Begroting 2021. Daarin is voor het eerst concreet gemaakt dat het advies is om de rekenrente te laten dalen van 4,6% naar 3,1% en dat als gevolg daarvan het benodigde doelvermogen met circa € 9 miljoen zou stijgen. De toon is ook nu niet alarmerend: veel is nog onzeker, het provinciale besluitvormingsproces moet nog volgen en dat bezwaar is gemaakt door de MBG.
- / Ook op **3 juni 2020**, wanneer de (aangepaste) Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021 op de agenda staan van de platformbijeenkomst, wordt genoemd dat door het verlagen van de rekenrente € 10 miljoen meer nodig kan zijn. Het komt echter terloops aan de orde bij de uitleg over hoe risico's in de risicoparagraaf worden bepaald. Er blijkt dus geen urgentie uit.
- / Na de zomer 2020 – grofweg vanaf september en zeker **begin oktober** – neemt de communicatie richting de gemeenteraden toe, vooral via e-mailupdates van de voorzitter van het DB/AB (zie ook onder "Avri intern & Avri-provincie").

De gemeenteraden zijn dus steeds op hoofdlijnen via P&C-documenten op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen rondom de rekenrente, maar zonder dat veel urgentie werd gecreëerd. Die urgentie lijkt vooral onder raadsleden te zijn ontstaan nadat in september 2020 duidelijk wordt dat Gedeputeerde Staten instemmen met het verlagen van de rekenrente. Het besluit moet dan nog naar Provinciale Staten, waarna vanuit Avri gemeenteraadsleden actief worden geïnformeerd en betrokken om via hun connecties te lobbyen bij Provinciale Staten.

Conclusies

Achteraf kan gemakkelijk worden aangegeven wie wat op welk moment had moeten weten en wie anderen daarover tijdig had moeten informeren; op het moment zelf was dat niet altijd zo evident. In dat licht zijn de negen conclusies die we formuleren te bezien. Die raken aan twee niveaus: 1) het gesprek met de provincie en de opvolging van het signaal over de rekenrenteverlaging en 2) het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. De conclusies op het tweede niveau helpen de conclusies op het eerste niveau te begrijpen: waarom heeft de gang van zaken rondom de verlaging van de rekenrente het verloop gehad die het heeft gehad?

Gesprek met provincie en opvolging signaal rekenrenteverlaging

Conclusie 1: De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.

Dat de rente verlaagd zou kunnen worden naar 3,1% en de potentiële consequenties daarvan, was in december 2019 ambtelijk bekend binnen Avri, maar werd pas in september 2020 voor het eerst echt bestuurlijk besproken. In de tussenliggende maanden vindt vooral ambtelijk overleg plaats met de provincie. Pas nadat GS besluiten tot de rekenrenteverlaging neemt de bestuurlijke en politieke betrokkenheid toe.

Conclusie 2: Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.

Waar Avri het starten van dit overlegtraject ziet als een bestuurlijke erkenning van zijn uitzonderingspositie, vat de provincie het op als een manier om mogelijkheden te verkennen om de gevolgen van het voorgenomen besluit tot rekenrenteverlaging voor Avri wat te verzachten. Dat hier een misverstand over ontstond is illustratief voor de kwaliteit van het bestuurlijke contact tussen Avri en provincie. Dat GS tot verrassing van Avri instemmen met het voorstel van de rekenrenteverlaging terwijl volgens Avri het overlegtraject nog liep en dat het de directeur van Avri is die door de gedeputeerde over het besluit wordt geïnformeerd, tekent eveneens de bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie. Met een sterkere en duidelijkere bestuurlijke betrokkenheid had Avri meer kunnen investeren in de bestuurlijke contacten. Avri had dan beter en eerder kunnen reageren en anticiperen op de bestuurlijke overwegingen van de provincie.

Conclusie 3: Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.

Ambtenaren binnen Avri hielden lang vast aan de naïef gebleken inschatting dat het met de rekenrenteverlaging niet zo'n vaart zou lopen. Er waren immers goede redenen waarom de renteverlaging niet of in mindere mate voor Avri zou moeten gelden. Op dit punt had meer politiek-bestuurlijke sensitiviteit van Avri verwacht mogen worden. Hoewel achteraf niet te zeggen is of dan eerder in het proces daadwerkelijk politiek-bestuurlijk sensitiever zou zijn gehandeld, had dit wellicht wel geholpen om de aanpak van de provincie beter in te kunnen schatten.

Conclusie 4: De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.

De raden zijn stap voor stap via P&C-documenten geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de rekenrente, qua aard en toon overeenstemmend met de risico-inschatting van Avri. Met de kennis van nu concluderen we dat die informatie idealiter diepgaander was geweest en eerder was verstrekt. Dat dit niet is gebeurd, duiden we als een gevolg van de te beperkte politiek-bestuurlijke sensitiviteit en de onjuist gebleken inschatting dat de provincie wel een uitzondering zou maken.

Conclusie 5: Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.

Door de intensieve lobby – vanuit raden, Avri-bestuur én Avri-directie – voelden sommige Statenleden zich enigszins onder druk gezet. In hun inbrengen tijdens de Provinciale Statenvergadering van 28 oktober 2020 uiten zij stevige kritiek op Avri en de gemeenten. PS namen het voorstel om onder meer de rekenrente te verlagen aan, zonder daarin een uitzondering te maken voor Avri. Wel haalde een amendement het om het gesprek tussen de provincie en Avri te openen.

Functioneren gemeenschappelijke regeling

Conclusie 6: Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.

Er bestaat weliswaar een gemeenschappelijke deler tussen de gemeenten, maar dé Avri bestaat niet en de ervaringen met het functioneren ervan kunnen zeer verschillend zijn. Ook de betrokkenheid van de gemeenteraden is verschillend georganiseerd, wat de onderlinge afstemming bemoeilijkt.

Conclusie 7: Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.

In de rol van eigenaar zijn de portefeuillehouders als AB-leden weinig zichtbaar geweest. Naast de toerusting van de ambtelijke organisaties (zie conclusie 9) verklaart dit waarom er in overleggen met de provincie zo sterk geleund werd op de directeur van Avri en zijn ambtelijk apparaat. Het te weinig invulling geven aan het eigenaarschap van Avri uit zich ook in de focus van gemeenteraden en colleges (al dan niet in hun rol als AB/DB-lid). Zij zijn vooral gericht op de geleverde dienstverlening door Avri. Vanuit de eigenaarsrol is echter een breder speelveld relevant en is het nodig meer oog te hebben voor het bredere politiek-bestuurlijke speelveld waarin Avri opereert.

Conclusie 8: De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.

In de praktijk zien we dat informatievoorziening, sturing en controle zowel via de eigen portefeuillehouder verloopt, als dat er een rechtstreekse lijn bestaat tussen gemeenteraden en Avri. Anders dan formeel is geregeld in de GR Avri, hebben de gemeentelijke portefeuillehouders in deze casus slechts een beperkte rol vervuld. Specifiek voor de verhouding tussen het AB en het DB zien we dat formeel het AB het DB weliswaar ter verantwoording kan roepen, maar dat dit rondom de verlaging van de rekenrente niet is gebeurd. Door het AB zijn – net als door de gemeenteraden – nauwelijks vragen gesteld over het risico van de verlaging van de rekenrente.

Conclusie 9: Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri.

De taken en financiën van Avri zijn voor raadsleden lastig te doorgronden. Dat geldt in mindere mate ook voor de portefeuillehouders in het AB. Duiding wordt gemist om de bestuurlijke en financiële betekenis van voorliggende besluiten goed in te kunnen schatten. Het DB van Avri of de eigen

ambtelijke organisatie (via portefeuillehouder) kunnen hierin voorzien, maar dat gebeurde niet of nauwelijks. Hierdoor kreeg het Avri-bestuur weinig tegenspel.

Lessen

Op basis van de reconstructie en de gepresenteerde analyse en conclusies zijn een viertal lessen te formuleren voor de toekomst.

Les 1: Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.

Ook bij heel technische onderwerpen moet steeds de vraag gesteld worden wat politiek-bestuurlijk relevant is of kan worden. Die inschatting vraagt in eerste instantie iets van de ambtelijke organisatie, maar bestuurders hebben zeker ook zelf een rol in het signaleren van politiek-bestuurlijke aandachtspunten. Daar is (tijdige) bestuurlijke betrokkenheid voor nodig. Indicaties om op te letten zijn potentieel grote financiële consequenties die inwoners direct kunnen raken en zaken als veiligheid en volksgezondheid.

Les 2: Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.

Dat kan door strategische vraagstukken over het functioneren van Avri eerder te agenderen, het eigenaarschap duidelijker te verankeren binnen het college door deze rol te scheiden van het opdrachtgeverschap en de ambtelijke organisatie beter toe te rusten. Binnen Avri kan de positionering van het DB en AB worden versterkt door de ambtelijke dominantie terug te brengen. Richting gemeenteraden, bijvoorbeeld op platformbijeenkomsten, kan het AB een meer zichtbare rol vervullen en kan het zich explicieter verantwoorden over het gevoerde beleid.

Les 3: Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.

Ondanks initiatieven om betrokkenheid van raden te organiseren, wordt er afstand gevoeld. Daarnaast lopen informatie- en verantwoordingslijnen door elkaar. Voor het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden zien we verschillende mogelijkheden. Te overwegen is om de platformbijeenkomsten zo in te steken dat raadsleden echt van gedachten wisselen met elkaar én met het AB. De constructie in Tiel en Culemborg van het aanwijzen van raadsrapporteurs die met bijzondere aandacht een specifieke gemeenschappelijke regeling volgen, kan ook de andere gemeenten helpen om de werklast wat te spreiden en om alle gemeenschappelijke regelingen de benodigde aandacht te schenken. Eventueel aansluitend bij het initiatief van de raadskring Regio Rivierenland kunnen zij elkaar opzoeken om gezamenlijk op te trekken en regie te nemen op de agenda. Daarnaast - of in plaats daarvan - kan het ook behulpzaam zijn om te werken met een eigen regionale auditcommissie.

Les 4: Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

Het makkelijk kunnen terugzoeken van wat eerder is besproken en gedeeld in bijvoorbeeld AB-vergaderingen of platformbijeenkomsten is in dit opzicht essentieel. In de reconstructie komt naar voren dat het nu nog niet zo eenvoudig is. Dit verbeteren draagt bij aan de informatie-uitwisseling, navolgbaarheid en het geheugen van wat er binnen Avri speelt en kan vragen en onduidelijkheden voorkomen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Introductie	8
1.1 / Aanleiding voor het onderzoek: Financieel tekort bij overdracht stortplaats Avri aan provincie Gelderland	8
1.2 / Doelstelling en centrale vragen	8
1.3 / Onderzoeksverantwoording	10
1.4 / Leeswijzer	10
2. Context en voorgeschiedenis	11
2.1 / Beheer en onderhoud van stortplaatsen	11
2.2 / Politiek en bestuurlijk speelveld	13
2.3 / Voorgeschiedenis	15
3. Reconstructie	20
3.1 / Tijdlijn	20
3.2 / Avri intern & Avri - provincie	22
3.3 / Communicatie richting gemeenteraden	39
4. Conclusies & lessen	49
4.1 / Vooraf: het politieke belang van Avri	49
4.2 / Conclusies: gesprek met de provincie en opvolging signaal rekenrenteverlaging	50
4.3 / Conclusies: het functioneren van de gemeenschappelijke regeling Avri	54
4.4 / Lessen	57
Bijlage – Bronnen	60
Gesprekspartners	60
Bronnen	60

1. Introductie

1.1 / Aanleiding voor het onderzoek: Financieel tekort bij overdracht stortplaats Avri aan provincie Gelderland

In de Wet Milieubeheer is bepaald dat een stortplaats zodra deze is afgesloten, moet worden overgedragen aan de provincie. Na overdracht zijn provincies verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg voor die stortplaatsen om milieuverontreiniging te voorkomen. Om aan de financiële verplichtingen voor die nazorg te kunnen voldoen, wordt er gedurende de tijd dat een stortplaats open is, vermogen opgebouwd in provinciale nazorgfondsen. Dat vermogen komt voort uit de nazorgheffingen die de eigenaren van stortplaatsen betalen en de rendementen op beleggingen. Dit geldt ook voor Avri, als eigenaar van de stortplaats in Geldermalsen.

In het najaar van 2020 heeft de provincie Gelderland besloten de 'Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999' aan te passen en de rekenrente (het verwachte rendement op beleggingen) te verlagen van 4,9% naar 3,1%. Als gevolg hiervan was het bedrag dat Avri bij elkaar had gespaard zodat de provincie in de eeuwigdurende nazorg kon voorzien (het doelvermogen) niet langer toereikend, maar was er circa € 10 miljoen extra nodig. Dit stelde Avri en daarmee ook de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten voor een grote financiële tegenvaller. Een tegenvaller die onder meer voor de gemeenteraden als een grote verrassing kwam en die bij hen tot veel vragen leidde.

Bij de besluitvorming in Provinciale Staten over de rekenrente op 28 oktober 2020 werd een amendement aangenomen waarin Gedeputeerde Staten werden verzocht om met de aan Avri deelnemende gemeenten het gesprek aan te gaan om tot afspraken te komen om de financiële gevolgen van de rekenrenteaanpassing te verzachten.¹ Parallel aan het proces dat daarop startte, besloten de acht gemeenteraden van de gemeenten die aan Avri deelnemen om een onderzoek uit te voeren naar de gang van zaken rondom (het ontstaan van) de financiële tegenvaller bij de gemeenschappelijke regeling, samenhangende met de overdracht van de stortplaats aan de provincie Gelderland. Ook de communicatie richting de raden hierover is onderdeel van het onderzoek. Met dit onderzoek beogen de gemeenteraden te leren voor de toekomst, met het oog op deze gemeenschappelijke regeling maar mogelijk ook breder.

1.2 / Doelstelling en centrale vragen

Doelstelling en afbakening

In dit onderzoek staan twee sporen centraal:

¹ Amendement namens SGP, ChristenUnie, VVD, GroenLinks, PvdA en CDA op voorstel PS 2020-620, Voorstel tot wijziging Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging Beleggingsstatuut Nazorgfonds (PS 2020-620).

1. Ten eerste gaat het om waarheidsvinding over wat er feitelijk is gebeurd tussen Avri en de provincie Gelderland als het gaat om de Avri-stortplaats en het tekort bij het Fonds Nazorg Stortplaatsen, zowel volgordelijk in de tijd als qua inhoud.
2. Daarnaast is een tweede spoor en doelstelling van het onderzoek om te reconstrueren hoe de communicatie over Avri-stortplaats en het tekort bij het Fonds Nazorg Stortplaatsen richting de raden van de aan de gemeenschappelijke regeling (GR) deelnemende gemeenten is verlopen, in het licht van de actieve informatieplicht.

Op basis van de bevindingen op deze twee sporen zijn lessen te formuleren voor de toekomst.

Avri, de provincie Gelderland en de acht aan de GR deelnemende gemeenten zijn de betrokkenen in dit onderzoek. In het licht van het eerste spoor over waarheidsvinding staan de perspectieven van Avri, bestuurders en ambtenaren van de deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland centraal. Bij het tweede spoor gaat het vooral om het perspectief van de gemeenteraden van de aan de GR deelnemende gemeenten.

De onderzoeksperiode loopt van 1 januari 2019 tot 1 november 2020. Deze periode is gekozen om in beeld te krijgen op welk moment de provincie startte met nadenken over eventuele herziening van de rekenrente tot en met het moment dat in Provinciale Staten werd ingestemd met de wijziging van de Verordening nazorgheffingen stortplaatsen Gelderland 1999 (in het bijzonder de aanpassing van de rekenrente) en met het amendement om in gesprek te gaan.

Centrale vragen

In dit onderzoek staan de volgende vragen centraal:

Waarheidsvinding

1. Wanneer werd voor het eerst duidelijk bij Avri en de provincie dat er aanleiding was voor bijstelling van de rente van het Nazorgfonds?
2. Wat is er door Avri en de provincie met deze informatie gedaan?
3. Wanneer bereikte deze informatie het AB?
4. Wanneer en op welke wijze is de discussie over de rente van het Nazorgfonds vervolgens inhoudelijk gevoerd tussen Avri en de provincie Gelderland (zowel ambtelijk als bestuurlijk)?
5. Wanneer en op welke wijze zijn de financiële consequenties van de voorgenomen besluiten van de provincie voor Avri en de deelnemende gemeenten (colleges en raden) duidelijk geworden?

Communicatie

6. Wanneer en hoe zijn de gemeenteraden c.q. de gemeenteraadsleden ingelicht over de consequenties van de (voorgenomen) provinciale besluitvorming voor de gemeentelijke financiën?
7. In hoeverre is dit regionaal gebeurd en in hoeverre hebben afzonderlijke colleges dit gedaan?
8. Hoe is de communicatie naar de gemeenteraden te duiden in het licht van de actieve informatieplicht van de colleges?
- 8.1 Wanneer hadden de gemeenteraden hierover ingelicht kunnen of moeten worden?

Leren van eerdere gebeurtenissen

9. Welke lessen volgen uit het antwoord op de voorgaande deelvragen voor de afzonderlijke gemeenten en hun samenwerking in Avri?

1.3 / Onderzoeksverantwoording

Op 23 april 2021 is de definitieve aanpak van het onderzoek vastgesteld, met inachtneming van de opmerkingen bij het conceptvoorstel van de begeleidingsgroep (bestaande uit een vertegenwoordiging van raadsleden uit elk van de acht gemeenten). Vervolgens zijn de gemeenteraden, colleges, Avri en de provincie geïnformeerd over de aard en insteek van het onderzoek en is bij hen relevante informatie opgevraagd. Deze documenten zijn geanalyseerd, aangevuld met interviews met betrokkenen van Avri, de gemeenten en de provincie. In totaal hebben 11 interviews plaatsgevonden (zie bijlage 1 voor een overzicht van respondenten). Deze onderzoekswerkzaamheden zijn uitgevoerd in de periode 14 mei - 25 juni 2021.

Op basis van de documentanalyse en de interviews zijn een feitenreconstructie en analyse van de feiten opgesteld, resulterend in conclusies en lessen voor de toekomst. Een conceptrapportage is op 28 juni 2021 met de begeleidingsgroep besproken. Vervolgens is de feitelijke reconstructie gedeeld met de voorzitter van het DB/AB, de directeur van Avri en de griffiers van de acht gemeenten voor een check op feitelijke onjuistheden. Na verwerking van de reacties is op 29 juli 2021 het definitieve rapport opgeleverd aan de begeleidingsgroep.

1.4 / Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit twee delen. Hoofdstukken 2 bevat een beschrijving van verschillende context- en voorgeschiedenis gerelateerde aspecten die samenhangen met de overdracht van de stortplaats en de rekenrenteverlaging. Het vormt de opmaat naar hoofdstuk 3, waarin een reconstructie centraal staat van hetgeen dat is gebeurd binnen Avri-verband, tussen Avri en de provincie en richting de gemeenteraden in de onderzochte periode als het gaat over de overdracht van de stortplaats en het ontstaan van de financiële tegenvaller voor Avri. Voortbouwend op deze reconstructie leest u in hoofdstuk 4 onze analyse, resulterend in conclusies ter beantwoording van de gestelde onderzoeksvragen en daaruit voortvloeiende lessen voor de toekomst.

2. Context en voorgeschiedenis

Achter het beheer en onderhoud van stortplaatsen – en afvalverwerking in het algemeen – gaat een wereld schuil die voor een buitenstaander soms moeilijk te doorgronden is. Naast technische aspecten, spelen wet- en regelgeving, bestuurlijke verhoudingen, conventies en gebruiken allemaal een rol. Daar komt nog bij dat de overdracht van een stortplaats nooit op zich staat; aan zowel de datum van overdracht, maar ook de omstandigheden waaronder de overdracht plaatsvindt, gaan vaak vele ontwikkelingen vooraf.

Om de leesbaarheid van het rapport te vergroten, gaan we in dit hoofdstuk kort in op een aantal aspecten die weliswaar niet tot de kern van dit onderzoek behoren, maar daar wel een belangrijke rol in spelen. Zo schetsen we hoe het beheer en onderhoud van stortplaatsen in algemene zin verloopt en brengen we het politieke en bestuurlijke speelveld in kaart. Ook zetten we een aantal belangrijke momenten uit de voorgeschiedenis op een rij.

2.1 / Beheer en onderhoud van stortplaatsen

Het beheer en onderhoud van stortplaatsen kan in veel gevallen worden onderverdeeld in twee fasen; een fase waarin de stortplaats nog in gebruik is en een fase waarin de stortplaats niet langer (actief) voor afvalverwerkingsdoeleinden wordt gebruikt. In de eerste fase ligt de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van een stortplaats bij de exploitant. Soms is dit een particulier bedrijf, soms een publiekrechtelijke organisatie als de gemeenschappelijke regeling (GR) Avri. De provincie houdt toezicht op het beheer en onderhoud van stortplaatsen.

Zodra een stortplaats niet meer (actief) in gebruik is, breekt een tweede fase aan. De stortplaats wordt eerst afgedicht en vervolgens overgedragen aan de provincie. Bij de overdracht aan de provincie wordt de stortplaats formeel gesloten verklaard en vanaf dat moment is de provincie verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de stortplaats, ongeacht eventuele onvoorziene problemen, kosten, of ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Deze verantwoordelijkheid is 'eeuwigdurend'; de provinciale verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van een stortplaats is vanaf de overdracht in principe voor altijd. Het moment van overdracht wordt bepaald door de exploitant, in overleg met de provincie. De provincie (Gedeputeerde Staten) dient namelijk een sluitingsbesluit te nemen. Dat besluit nemen zij enkel indien er een door GS goedgekeurd nazorgplan ligt, waarin de maatregelen zijn opgenomen die nodig zijn om te waarborgen dat de gesloten stortplaats geen nadelige effecten voor het milieu veroorzaakt of dat in ieder geval de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen dergelijke nadelige effecten.

Financiën

Er zijn afspraken gemaakt over hoe het beheer en onderhoud voor een afgedichte stortplaats worden betaald. De belangrijkste elementen lichten we hieronder toe.

Doelvermogen sparen voor eeuwigdurend beheer en onderhoud

Tot het moment van overdracht betaalt een exploitant het beheer en onderhoud van een stortplaats over het algemeen uit eigen middelen. Na overdracht doet de provincie dit, waarbij in principe wordt geput uit een provinciaal nazorgfonds – in de provincie Gelderland is dit het Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland. Dergelijke fondsen worden in veel gevallen professioneel beheerd door een (externe) vermogensbeheerder, zodat niet alleen de inleg van het fonds zelf, maar ook het rendement op beleggingen met het vermogen uit dat fonds kan worden gebruikt voor het beheer en onderhoud van gesloten stortplaatsen.

Om het beheer en onderhoud van een stortplaats ook na overdracht te kunnen betalen, wordt van exploitanten verwacht dat zij bij overdracht een bedrag aan de provincie betalen dat gelijk staat aan de verwachte kosten voor het eeuwigdurend beheer en onderhoud na sluiting. Dit bedrag noemt men het doelvermogen en de hoogte hiervan wordt onder meer bepaald aan de hand van het zogenaamde RINAS-model; een rekenmodel waarin op basis van verschillende factoren wordt berekend hoeveel geld er nodig is om de nazorg van een stortplaats eeuwigdurend (1000 jaar) te financieren.² Dit model is een initiatief van het Interprovinciaal Overleg (IPO) en is dus in iedere provincie hetzelfde.

Sparen voor doelvermogen: nazorgheffing en rekenrente

Stortplaatsexploitanten betalen jaarlijks een nazorgheffing aan de provincie. De jaarlijkse heffingen, in combinatie met het daarover behaalde rendement, stellen de exploitanten in staat om het vereiste doelvermogen voor nazorg van een stortplaats 'bij elkaar te sparen'. De hoogte van nazorgheffingen wordt door de provincie bepaald, vaak voor een periode van enkele jaren. Indien bij overdracht blijkt dat het gespaarde doelvermogen voor een stortplaats te laag (of juist te hoog) is, wordt dit verschil met de exploitant verrekend.

Het voor de overdracht benodigde bedrag is afhankelijk van drie zaken; 1) technische ontwikkelingen, 2) de verwachte kosten voor het beheer en onderhoud van een stortplaats na overdracht en 3) het behaalde rendement over betaalde heffingen. Aangezien dit laatste alleen met terugwerkende kracht kan worden vastgesteld, werken veel provincies met een rekenrente. Dit is een fictief rentepercentage, dat een inschatting is van het rendement dat een nazorgfonds denkt te kunnen behalen. Aangezien de rekenrente en daadwerkelijke rente uit de pas kunnen lopen, wordt de rekenrente periodiek door de provincie geëvalueerd en bijgesteld.

ALM-studie

Om te komen tot een passende rekenrente maken een aantal provinciale nazorgfondsen, waaronder die van Gelderland, gebruik van een Asset Liability Management (ALM) studie. Ze laten deze studie elke paar jaar uitvoeren en onderzoeken op die manier of de bezittingen en vermogensopbouw van het fonds voldoende zijn om aan de toekomstige, eeuwigdurende verplichtingen te voldoen. De hoogte van de rekenrente wordt vastgesteld door de Provinciale Staten, op voorstel van Gedeputeerde Staten.

Gemeenschappelijke regelingen

Binnen de hierboven beschreven financieringssysteem nemen gemeenschappelijke regelingen (GR'en) een bijzondere positie in. In tegenstelling tot particuliere bedrijven, zijn GR'en het gezamenlijke eigendom van deelnemende gemeenten. De gemeenten zijn 'aandeelhouder' of 'eigenaar' en medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de GR – inclusief de financiën. Indien een GR financiële tekorten heeft die niet binnen de GR kunnen worden opgevangen, zijn de

² Als er sprake is van eeuwigdurende nazorg, rekent men met een looptijd van 1000 jaar.

deelnemende gemeenten hiervoor (mede) aansprakelijk. De omvang van die aansprakelijkheid wordt meestal bepaald aan de hand van het aandeel dat een gemeente in de GR heeft.

Gelet op deze specifieke organisatievorm, is het van groot belang dat publiekrechtelijke exploitanten van stortplaatsen het doelvermogen voor overdracht tijdig bij elkaar sparen. Indien het doelvermogen bij overdracht niet is gehaald en het resterende bedrag niet uit de eigen middelen van de GR kan worden onttrokken, verschuift de 'rekening' naar de gemeenten zelf. Voor de gemeenten kan dit een grote last zijn, aangezien een dergelijk bedrag volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) tijdens het betreffende boekjaar moet worden afgeboekt.

2.2 / Politiek en bestuurlijk speelveld

Om het voorliggende vraagstuk van dit onderzoek goed te begrijpen, is het van belang om in kaart te brengen welke actoren er een rol in spelen, wat hun belangen en verantwoordelijkheden zijn en op welke momenten zij formeel en informeel contact met elkaar hebben. Om die reden zetten we hieronder kort het politieke en bestuurlijke speelveld uiteen. Daarmee schetsen we een achtergrond waartegen de verschillende gebeurtenissen in het volgende hoofdstuk, de reconstructie, hebben plaatsvonden.

Provincie Gelderland

De provincie Gelderland is, gedurende de tijd dat een stortplaats in gebruik is, verantwoordelijk voor het toezicht op beheer en onderhoud. Na sluiting en overdracht van de stortplaats is de provincie zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. Daarbij heeft de provincie in het bijzonder de taak om milieuverontreiniging nu en in de toekomst te voorkomen. Voor de provincie is het van belang voldoende middelen in kas te hebben, zodat er in de toekomst geen onverwachte financiële tekorten zijn voor beheer en onderhoud van de afgesloten stortplaatsen.

Gedeputeerde Staten Gelderland hebben in juni 2002 het Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland ingesteld, waarvan twee gedeputeerden het dagelijks bestuur vormen (een van hen heeft het Fonds Nazorg Stortplaatsen in portefeuille, de ander financiën). Het fonds speelt een belangrijke rol in de financiering van de nazorg en bepaalt grotendeels de spelregels: samenstellen van de beleggingsmix, vaststellen rekenrente en het innen van de nazorgheffing bij stortplaatsexploitanten.

Het Nazorgfonds wordt sinds 2009 geadviseerd door de Adviescommissie Vermogensbeheer Nazorg Stortplaatsen Gelderland. Naast provinciale ambtenaren, is een extern deskundige op het gebied van duurzaam beleggen onderdeel van de commissie, evenals Stichting Milieubedrijven Gelderland (MBG). In die stichting zijn alle stortplaatsexploitanten van de provincie Gelderland vertegenwoordigd, zowel privaatrechtelijke exploitanten als Avri als publiekrechtelijk orgaan. Uit gesprekken blijkt dat de provincie in de regel alleen met de MBG communiceerde over zaken die betrekking hebben op het Nazorgfonds.

Avri

Avri is een afvalinzameling- en -verwerkingsorganisatie, bestaande uit circa 350 medewerkers. Avri is een gemeenschappelijke regeling (GR); een gemeentelijk samenwerkingsverband waarin acht gemeenten samenwerken. Avri wordt beleidsmatig aangestuurd door een algemeen en dagelijks bestuur waarin wethouders uit de deelnemende gemeenten zitting hebben. De uitvoering door Avri staat onder leiding van een directeur. Daarnaast zijn er twee B.V. 's onderdeel van Avri; Avri Realisatie en Avri Solar. De GR Avri is 100% eigenaar/aandeelhouder van Avri Realisatie, die op haar

beurt weer 100% eigenaar/aandeelhouder is van Avri Solar.³ Het algemeen bestuur van GR Avri (bestaande uit wethouders uit elk van de acht gemeenten) vormt de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van Avri Realisatie B.V. De Raad van Commissarissen van Avri Realisatie B.V. wordt gevormd door drie commissarissen uit het algemeen bestuur van GR Avri.⁴ Voor Avri Solar B.V. fungeert Avri Realisatie B.V. als bestuur en AvA.⁵

Avri werkt deels met een zogenaamd cafetaria-model: elke gemeente koopt afzonderlijk de door haar gewenste diensten in bij Avri. In de kern is Avri een uitvoeringsdienst voor afvalverwijdering en -verwerking. De diensten hiervoor zijn voor alle gemeenten gelijk. Daarnaast kunnen gemeenten kiezen zogenaamde plustaken af te nemen: het beheer van de openbare ruimte, handhaving en toezicht. Dit betekent dat Avri niet in alle gemeenten precies hetzelfde doet. Avri heeft er belang bij goede kwaliteit te leveren aan haar opdrachtgevers en waar mogelijk mee te bewegen met wensen van gemeenten. Eveneens is er richting eigenaren een verantwoordelijkheid en belang om een gezonde bedrijfsvoering te waarborgen.

Gemeenten

Acht gemeenten samen zijn eigenaar van Avri. Binnen het bestuur hebben alle gemeenten een gelijke stem die even zwaar telt. Als eigenaar zijn gemeenten uiteindelijk niet alleen beleidsmatig, maar ook financieel verantwoordelijk voor de organisatie. Eventuele tekorten die niet door Avri zelf gedekt kunnen worden, komen ten laste van de deelnemende gemeenten (naar rato van het aantal inwoners). Naast eigenaar zijn de gemeenten ook opdrachtgever; ze kopen bij Avri diensten in voor afvalinzameling en -verwerking en sommigen via een dienstverleningsovereenkomst eveneens voor beheer van de openbare ruimte en handhaving en toezicht (plus-taken).

De gemeenten zijn gebaat bij een goede prijs-kwaliteit verhouding voor hun inwoners: een effectieve taakuitvoering met het hoogst mogelijke rendement en zo laag mogelijke risico's. Immers; als Avri risico loopt, lopen uiteindelijk de gemeenten en hun inwoners risico.

Voor de gemeenten zijn drie spelers/rollen van belang: gemeenteraden, colleges en de ambtelijke organisatie. Hieronder worden ze kort toegelicht.

Gemeenteraden

Gemeenteraden zien toe op een effectieve taakuitvoering van Avri en hebben daarom een kaderstellende en controlerende rol in de P&C-cyclus. In beginsel verloopt dit via de eigen vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur (AB) van de GR Avri en bijvoorbeeld door het indienen van een zienswijze op de begroting en jaarrekening van de GR. Daarnaast zien zij toe op de taakuitvoering van de wethouder Avri.

Inwoners worden nagenoeg dagelijks geconfronteerd met afvalinzameling, evenals jaarlijks met het betalen van de afvalstoffenheffing. Logischerwijs is de taakuitvoering door Avri daarmee een belangrijk thema voor veel inwoners. Dit vertaalt zich naar raadsdebatten over met name de taakuitvoering van Avri. Voorbeelden hiervan zijn debatten over het verzamelen van incontinentiemateriaal en het inzamelen van oud papier, maar ook over de hoogte van de afvalstoffenheffing. Immers, een stijging van de afvalstoffenheffing leidt tot onrust onder inwoners. Discussies uit het verleden zijn van invloed op hoe er in de samenleving (c.q. raad) naar Avri wordt gekeken.

³ Avri (2021). *Presentatie Avri en verbonden partijen*. Platformbijeenkomst 21 januari 2021. Geraadpleegd op 2 juli 2021 via: <https://www.avri.nl/over-avri-bestuur/vergaderschema-en-stukken-2021/platformbijeenkomst-21-januari-2021/>

⁴ Avri (z.d.). *Belangrijke verschillen tussen de GR Avri en de bv's*. Geraadpleegd op 26 juli 2021 via: https://www.avri.nl/fileadmin/Files/Documents/downloads/Belangrijke_verschillen_tussen_de_GR_Avri_en_de_bv_s.pdf.

⁵ Avri (2021). *Jaarstukken Avri 2020*, p. 46.

De informatievoorziening naar raadsleden verloopt formeel langs de lijn van de P&C-cyclus en via de wethouder Avri. Daarnaast organiseert Avri voorafgaand aan elke AB-vergadering een platformbijeenkomst voor raadsleden waarin de agenda van het komende AB centraal staat.

Colleges

Elk college heeft een portefeuillehouder Avri, deze is afgevaardigd in het Algemeen Bestuur (AB) van Avri. Drie Algemeen Bestuursleden vormen het Dagelijks Bestuur (DB). In alle gemeenten is de verantwoordelijkheid voor Avri belegd bij één wethouder. Daar komen dan ook voor wat betreft de afvalinzameling zowel de eigenaars- als opdrachtgeversrol samen. In interviews in het kader van dit onderzoek zoekt komt naar voren dat in een deel van de gemeenten ook de wethouder Financiën wordt betrokken, maar deze draagt geen specifieke verantwoordelijkheid voor Avri op basis van de portefeuillevverdeling.

De wethouder is verantwoordelijk voor het behartigen van wensen en belangen van de gemeenteraad. Om de raad in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol goed uit te kunnen voeren, heeft de wethouder actieve informatieplicht. Ook hier heeft de portefeuillehouder een dubbele rol: enerzijds het moeten informeren van de raad (en mede-wethouders) en anderzijds een (financiële) verantwoordelijkheid voor het functioneren van Avri. Uit gesprekken blijkt dat er in de praktijk sprake kan zijn van schurende belangen tussen de wethouder Avri en de wethouder Financiën; enerzijds het belang om de continuïteit van de GR te waarborgen, anderzijds het minimaliseren van financiële risico's voor de gemeente.

Ambtelijke organisaties

Vaak is er per gemeenschappelijke regeling een ambtelijk accounthouder aangewezen. Op verzoek worden deze bijgestaan door financiële experts en concerncontrollers. Vijf van de acht in Avri deelnemende gemeenten hebben de bedrijfsvoering uitbesteed aan een bedrijfsvoeringsorganisatie. Het gaat om West Betuwe, Culemborg en Tiel die samenwerken in Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BVOWB) en Maasdiel en Zaltbommel die het hebben belegd bij Bedrijfsvoeringseenheid Bommelerwaard (BVEB). Hierdoor staan in de ervaring van accounthouders met name financiële kennis en expertise op afstand, zo volgt uit de interviews in het kader van dit onderzoek.

De belangrijkste taak van de ambtelijke organisatie is om de wethouder te ondersteunen bij zijn taakuitvoering. Voor de ambtelijke organisatie is het daarom van belang tijdig te beschikken over de juiste informatie om haar wethouder te informeren en adviseren. Op zijn beurt is het aan de wethouder de ambtelijke organisatie te voeden met informatie, zodat dit ten goede komt aan het toezicht op de effectieve taakuitvoering en minimalisering van risico's door Avri.

In gesprekken geven ambtenaren aan veelal schriftelijk door Avri te worden geïnformeerd, maar in dusdanige hoeveelheid en hoog detailniveau, dat het voor gemeentelijke ambtenaren bijna niet behapbaar is. Liever worden ze actief geïnformeerd over grote zorgen, zodat duidelijk is wat er aan de hand is en waar actie ondernomen moet worden.

2.3 / Voorgeschiedenis

De gebeurtenissen rondom de verlaging van de rekenrente van het Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland stonden niet op zich. Verschillende ontwikkelingen, ook ruim vóór de verlaging in beeld kwam, droegen hieraan bij. Om die reden schetsen we hieronder enkele ontwikkelingen die van belang zijn om te begrijpen hoe de gebeurtenissen rondom de verlaging van de rekenrente zich vanaf

1 januari 2019 ontvouwd. Allereerst geven we daarbij een weergave van de inrichting van de gemeenschappelijke regeling, waarna we doorgaan op gebeurtenissen rondom het Nazorgfonds en de rekenrente.

Inrichting gemeenschappelijke regeling Avri

In het verleden was Avri onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland, maar tegenwoordig vormt Avri een zelfstandige gemeenschappelijke regeling (GR). Aanleiding hiervoor was de wens om de samenwerking binnen de regio te verbeteren en als onderdeel daarvan beleid en uitvoering uit elkaar te trekken. Als gevolg hiervan is Avri vanaf 1 januari 2016 een eigenstandige GR.⁶

Zoals eerder genoemd is Avri in de kern een uitvoeringsdienst voor afvalverwijdering en -verwerking en vanaf 2016 komen daar plustaken bij waarvoor gemeenten kunnen kiezen of ze die al dan niet willen afnemen.⁷ Voor de plustaken wordt het pakket per gemeente vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Aan de GR Avri nemen zowel gemeenteraden als colleges deel, dit gelet op de *“gewenste verordenende bevoegdheid (...) en uitvoerende taken”*.⁸ Het algemeen bestuur bestaat uit één lid per gemeente, gekozen door de betreffende gemeenteraad. Dit kan zowel een raadslid als collegelid zijn, maar in de praktijk is er in elke gemeente een wethouder benoemd tot AB-lid. Uit en door het AB wordt een voorzitter aangewezen die Avri in en buiten rechte vertegenwoordigt.⁹ In artikelen 20 en 21 van de GR Avri worden de taken en bevoegdheden van het bestuur (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter gezamenlijk) beschreven. De bevoegdheden richten zich op het mogen vaststellen van de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en andere relevante verordeningen (bepaald in artikel 10.23 en 15.33 van de Wet Milieubeheer). Raden of colleges kunnen bij besluit ook andere bevoegdheden overdragen aan het bestuur, maar daar is voor zover wij kunnen nagaan, geen sprake van geweest.

Taken en bevoegdheden specifiek op het punt van de onderliggende casus van de rekenrente, de sluiting van de stortplaats en het overleg met de provincie volgen uit de Wet Milieubeheer en zijn neergelegd bij de provinciale nazorgorganisatie. Deze taken en bevoegdheden zijn dan ook (terecht) niet opgenomen in regelingen en verordeningen van Avri.

In het licht van de casus rondom de verlaging van de rekenrente is naast dat de voorzitter Avri in en buiten rechte vertegenwoordigd het artikel 24 lid 1 sub f interessant, waarin is opgenomen dat het dagelijks bestuur bevoegd is om namens Avri, het DB of AB te besluiten om rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.¹⁰

De artikelen 29 tot en met 32 gaan over de verantwoordingsrelaties van DB, voorzitter, AB en afzonderlijke AB-leden. Het DB en de voorzitter hebben daarbij een actieve informatie- en verantwoordingsplicht richting het AB. Alle gremia hebben een verantwoordelijkheid in het inlichten van gemeenteraden, al is deze verantwoordelijkheid direct gekoppeld aan een vraag om inlichtingen door de raad c.q. een raadslid: *“het algemeen bestuur (lees ook voorzitter en dagelijks bestuur, red.) geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang”*.¹¹ Eveneens worden in de GR termijnen opgenomen waarbinnen het bestuur de raden moet voorzien van documenten uit

⁶ Regio Rivierenland (juni 2015). *Integrale besluitvorming afsplitsing Avri*.

⁷ Tiel (2018). *Begroting 2019*, p. 27.

⁸ Regio Rivierenland (juni 2015). *Integrale besluitvorming afsplitsing Avri*.

⁹ Gemeenschappelijke regeling Avri (december 2015). Artikel 25 lid 1.

¹⁰ Gemeenschappelijke Regeling Avri (december 2015). Artikel 24 lid f.

¹¹ Gemeenschappelijke regeling Avri (december 2015). Artikel 31 lid 2, eveneens artikel 29 lid 4 en artikel 30 lid 5.

de P&C-cyclus. De gemeenteraden kunnen het lid van het AB dat door hen is aangewezen ter verantwoording roepen voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.¹² Richting het DB en de voorzitter bestaat deze mogelijkheid niet voor de gemeenteraden.

In het voorstel voor afsplitsing van de Regio Rivierenland wordt expliciet benoemd dat de GR Avri extra aandacht besteedt aan de besluitvormingsprocedure in het algemeen bestuur. Bijvoorbeeld door vast te stellen dat de agenda van het Algemeen Bestuur uiterlijk acht weken voor aanvang van de vergadering aan de raden beschikbaar moet worden gesteld. Dit zodat *“de raden ruim de gelegenheid hebben om intern én met hun portefeuillehouder af te stemmen”*.¹³ Betrokkenheid van de raden moet ook worden vergroot door het organiseren van platformbijeenkomsten: *“De voorzitter van Avri belegt een raadsledenplatform waar de raadsleden van de verschillende gemeenten met elkaar én met het bestuur van Avri van gedachten kunnen wisselen over gedane voorstellen. De raadsleden kunnen deze discussie als input gebruiken voor hun standpunten die ze aan de portefeuillehouder meegeven, terwijl het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van Avri de discussie kunnen gebruiken om te bezien of voorstellen nog gewijzigd moeten worden.”*¹⁴ Dit alles wordt geregeld in artikel 33 van de GR Avri waarbij de doelstelling van platformbijeenkomsten is verwoord als *“de raadsleden met elkaar in gesprek te brengen over de voorstellen op de agenda van het algemeen bestuur, om zo de wensen en bedenkingen van de verschillende raden te betrekken bij de besluitvorming in het algemeen bestuur”*.¹⁵ De platformbijeenkomsten vinden uiterlijk twee weken voor aanvang van de vergadering van het Algemeen Bestuur plaats en daarbij zijn raadsleden, leden van raadscommissies en burgemeesters en wethouders van de betrokken gemeenten welkom.¹⁶

Aanpassing nazorg stortplaatsen en oprichting Nazorgfonds

Een incident met een voormalige stortplaats in Lekkerkerk – waar een woonwijk op was gebouwd – vormde begin jaren tachtig het startschot voor een herbezinning op de nazorg van (gesloten) stortplaatsen. Onderdeel van deze herbezinning was een studie naar de verwachte kosten voor de nazorg van stortplaatsen, die in 1995 onder leiding van een samenwerking tussen het Rijk, de waterschappen, de provincies en de gemeenten plaatsvond. Hoewel de studie zelf pas in 2005 werd afgerond, werden de eerste bevindingen al in 1996 opgeleverd.¹⁷

De bevindingen waren een belangrijke aanleiding voor een aanpassing van de Wet Milieubeheer in 1997, waarin financiële en organisatorische aspecten van de nazorg van stortplaatsen werden geregeld. Zo maakte de wet het heffen van provinciale nazorgheffingen mogelijk, legde deze wet een juridische basis voor de oprichting van provinciale nazorgfondsen en zette de wet duidelijker uiteen wie op welk moment voor de nazorg van een stortplaats verantwoordelijk was.¹⁸ Hoewel de wet in de jaren daarna nog enkele keren is aangepast, is de inrichting van de nazorg van stortplaatsen sindsdien niet wezenlijk veranderd.¹⁹

Het Nazorgfonds van de provincie Gelderland is opgericht in 1999, onder de naam Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland. Daarmee gaf de provincie Gelderland nadere invulling aan de financiële aspecten van wettelijke verantwoordelijkheden die zij op basis van de Wet Milieubeheer en Wet

¹² Gemeenschappelijke Regeling Avri (december 2015). Artikel 32 lid 1.

¹³ Regio Rivierenland (juni 2015). *Integrale besluitvorming afsplitsing Avri*.

¹⁴ Regio Rivierenland (juni 2015). *Integrale besluitvorming afsplitsing Avri*.

¹⁵ Gemeenschappelijke regeling Avri (december 2015). Artikel 33 lid 3.

¹⁶ Gemeenschappelijke regeling Avri (december 2015). Artikel 33 lid 1 en 2.

¹⁷ Bodem Ontwikkelgroep. NAVOS. <http://www.nazorgstortplaatsen.nl/VM/NAVOS>

¹⁸ Staatsblad (25 november 1997). Wet van 6 november 1997 tot aanvulling van de Wet milieubeheer met een regeling ter waarborging dat gesloten stortplaatsen geen of zo min mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu hebben, alsmede wijziging van de Wet bodembescherming.

¹⁹ Wettenbank (1 januari 2021). *Wet milieubeheer*. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2021-01-01>

Bodembescherming heeft.²⁰ Het doel van het Nazorgfonds was tweeledig; zeker stellen dat verkregen middelen alleen besteed zouden worden aan de nazorg van stortplaatsen en kapitaal opbouwen om de nazorg van stortplaatsen mee te bekostigen.²¹

Op grond van de Wet milieubeheer is het fonds ingericht als een rechtspersoon en heeft het een eigen (meerjaren)begroting en jaarrekening, die door een accountant worden gecontroleerd. Keuzes ten aanzien van het fondsbeheer zijn vastgelegd in een beleggingsstatuut, dat door de Provinciale Staten wordt vastgesteld.²² Een Beleggingadviescommissie, die wordt voorgezeten door een Gedeputeerde en waarin naast inhoudelijke experts en provinciale ambtenaren ook een vertegenwoordiger van de stortplaatsexploitanten zitting heeft, houdt toezicht op het fondsbeheer (zie ook Adviescommissie Vermogensbeheer Nazorg Stortplaatsen Gelderland onder politiek-bestuurlijk speelveld in dit hoofdstuk).²³ Het beheer zelf is in ieder geval sinds 2016 belegd bij een externe fondsbeheerder.²⁴

Eerdere verlagingen van de rekenrente

In de jaren die voorafgingen aan de meest recente aanpassing van de rekenrente voor het Nazorgfonds, is die rekenrente al ten minste drie keer eerder aangepast:

- In 2000, toen de rekenrente werd verhoogd van 5,06% naar 6,7%;
- In 2005, toen de rekenrente werd verlaagd naar 5,15%;
- In 2013, toen de rekenrente verder werd verlaagd naar 4,6%.²⁵

Aanpassingen van de rekenrente zijn dan ook niet uitzonderlijk. Hoewel er geen vaste regels zijn voor de frequentie waarmee dit gebeurt, is de rekenrente de afgelopen jaren met enige regelmaat verhoogd of verlaagd. Hoe deze eerdere verlagingen zijn verlopen, behoort niet tot de scope van dit onderzoek. Desgevraagd geven betrokkenen wel aan dat ook eerdere verlagingen “gedoe” opleverden. Daarnaast staat vast dat ook de aanpassing in 2013 het resultaat is van een ALM-studie, waarin onderzoek is gedaan naar de vraag of en in welke mate een aanpassing van de rekenrente noodzakelijk is.²⁶

Ontwikkeling weerstandsvermogen Avri

Een belangrijke reden waarom een verlaging van de rekenrente financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten zou hebben, heeft te maken met het zogenaamde weerstandsvermogen van Avri. Het weerstandsvermogen wordt gebruikt om aan te geven of en in hoeverre een organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te vangen en is daarmee een belangrijke graadmeter voor de mate waarin die organisatie financieel gezond is.²⁷ Het weerstandsvermogen wordt gemeten door kwantificeerbare risico's af te zetten tegen de beschikbare weerstandcapaciteit, op een schaal van 0,6 (ruim onvoldoende) tot groter dan 2 (ruim voldoende).²⁸

Kijkend naar de wijze waarop het weerstandsvermogen van Avri zich vóór 1 januari 2019 heeft ontwikkeld, valt op dat het vermogen vanaf 2011 sterk afneemt; van 8,5 in 2011 tot 1,1 in 2017. In 2016 zakt het weerstandsvermogen voor het eerst onder de grenswaarde van 2,0 en in 2019 zelfs

²⁰ Bodem Ontwikkelgroep. Juridisch kader. <http://www.nazorgstortplaatsen.nl/VM/JuridischKader.aspx>

²¹ Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland (17 september 2020). *Jaarrekening 2019*.

²² Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland (17 september 2020). *Jaarverslag 2019*.

²³ Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland (21 mei 2013). *Jaarverslag 2012*.

²⁴ Fonds Nazorg Stortplaatsen Gelderland (17 september 2020). *Jaarverslag 2019*.

²⁵ Provincie Gelderland (12 september 2020). Bijlage bij Statenbrief.

²⁶ Provincie Gelderland (12 september 2020). Bijlage bij Statenbrief.

²⁷ Avri (2017). *Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen*.

²⁸ Avri (2020). *Jaarstukken 2019*.

naar 0,2. Dit betekent dat er vanaf 2016 financiële risico's waren die Avri, indien ze zich daadwerkelijk zouden voordoen, niet zou kunnen dragen. In 2019 ging het daarbij om ongeveer 5 miljoen euro aan ongedekte risico's.²⁹

Volgens betrokkenen die in het kader van dit onderzoek zijn gesproken was deze daling van het weerstandsvermogen een bewuste keuze; de gemeenten zouden ervoor hebben gekozen om de afvalstoffenheffing voor inwoners laag te houden door de financiële reserves van Avri aan te spreken. Sommigen stellen zelfs dat er discussie is geweest of Avri überhaupt over weerstandsvermogen zou moeten beschikken; volgens een aantal raadsleden was het voldoende als de acht gemeenten over voldoende weerstandsvermogen beschikten.

Zeker is dat de preciaire financiële situatie van Avri niet onder stoelen of banken is gestoken; de daling van het weerstandsvermogen is in ieder geval sinds 2018 een terugkerend thema in begrotingen en jaarstukken.³⁰ Ook heeft Avri in 2017 de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen opgesteld, waarin het voornemen werd uitgesproken om het weerstandsvermogen van Avri te verhogen tot 1,0 –even groot als de som van alle kwantificeerbare risico's.³¹ Doordat deze ambitie in 2019 niet is gehaald, zouden onverwachte financiële tegenvallers bij Avri in 2020 bijna automatisch voor rekening van de acht gemeenten komen.

Afdichting en overdracht van de stortplaats in Geldermalsen

In de voor dit onderzoek relevante periode (januari 2019 – november 2020) bevindt Avri zich in de situatie dat de stortplaats is gesloten en afgedicht, maar nog niet is overgedragen aan de provincie. Bij de stortplaats in Geldermalsen is in 2014 gestart met de afdichting, om in 2017 te worden afgerond.³² Vanaf dat moment was de stortplaats in Geldermalsen niet meer in gebruik en genereerde deze voor Avri geen inkomsten meer. De overdracht van de stortplaats was in 2020 gepland op 1 januari 2024, enkele jaren later dan oorspronkelijk de bedoeling was.³³ Het is niet duidelijk waarom tot uitstel is besloten; volgens sommige betrokkenen had dit zuiver financiële redenen, volgens anderen had dit te maken met plannen voor het herontwikkelen van de stortplaats. De afdichting van de stortplaats betekent dat er geen verdien capaciteit meer voor is, de stortplaats is immers feitelijk gesloten.

Die herontwikkeling nam de vorm aan van een zonne- en windpark. De eerste stappen hiervoor werden gezet in 2014, door te verkennen of het vestigen van een zonnepark financieel haalbaar was. Dit bleek – mede door een toegekende subsidie van het Rijk – het geval en in 2018 werd het zonnepark opgeleverd. In 2019 volgde een windpark, dat bestaat uit een drietal windturbines.³⁴ Ten behoeve van de subsidieaanvraag werd er in 2014 vanuit Avri een nieuwe BV opgericht; Avri Solar.³⁵ Volgens betrokkenen had deze BV lange tijd, mede door gedane investeringen, een negatief vermogen. Voor 2020 wordt aangegeven dat het eigen vermogen van Avri Solar voor het eerst een heel kleine plus liet zien.

²⁹ Avri (2020). *Jaarstukken 2019*.

³⁰ Avri (2019). *Jaarstukken 2018*.

³¹ Avri (2017). *Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen*.

³² Avri (2020). *Statenleden - Tijdlijn Nazorgfonds stortplaatsen Gelderland*.

³³ Avri (2020). *Jaarstukken 2019*.

³⁴ Avri (2020). *Statenleden - Tijdlijn Nazorgfonds stortplaatsen Gelderland*.

³⁵ Regio Rivierenland (11 maart 2015). *Besluitenlijst van de vergadering van het Algemeen Bestuur*.

3. Reconstructie

In dit hoofdstuk schetsen we op basis van formele documenten, gesprekken met en beschikbare correspondentie tussen betrokkenen een beeld van de gebeurtenissen rondom de overdracht van de Avri-stortplaats en het Nazorgfonds Stortplaatsen Gelderland. We onderscheiden daarbij twee lijnen:

- 1. De informatievoorziening bij Avri-intern en de informatievoorziening tussen Avri en Provincie;*
- 2. De informatievoorziening richting gemeenteraden.*

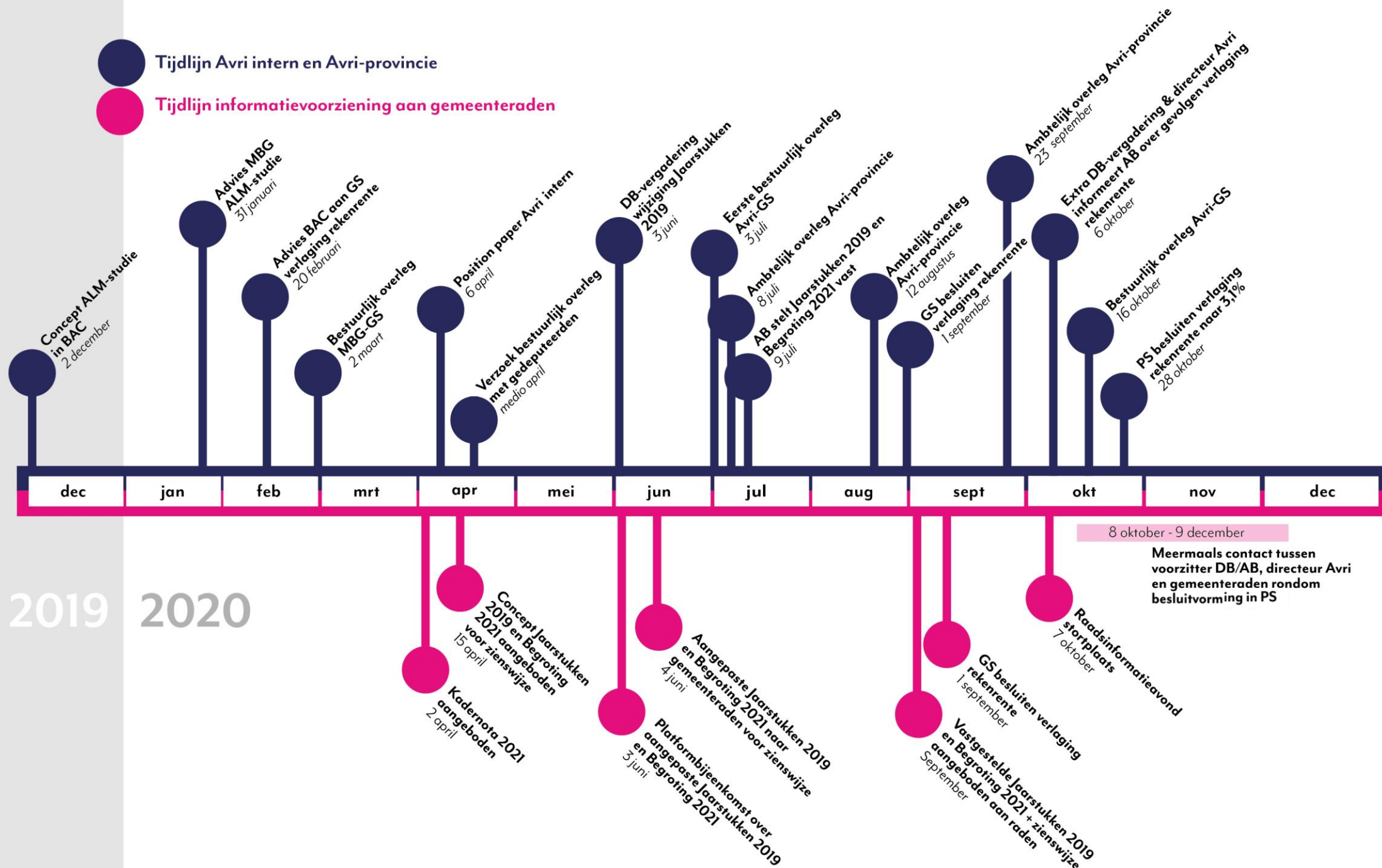
We starten deze reconstructie met een tijdlijn waarin enkele sleutelmomenten in de casus zijn aangegeven. We kleuren de tijdlijn verder in vanaf paragraaf 2, door inhoudelijk in te gaan op de gebeurtenissen.

3.1 / Tijdlijn

Onderstaande tijdlijn geeft een relatief eenvoudig overzicht van belangrijke momenten in de casus van de Avri-stortplaats en het tekort in het Nazorgfonds Stortplaatsen Gelderland (c.q. de verlaging van de rekenrente). De tijdlijn behelst de onderzoeksperiode 1 januari 2019 tot 1 november 2020. Daarmee geeft de tijdlijn op hoofdlijnen inzicht in de besluitvorming en de informatiepositie van betrokkenen. Voor het overzicht maken we onderscheid in 1) de lijn Avri-intern en Avri – provincie en 2) de informatievoorziening richting gemeenteraden. Daarnaast beperken we ons in de tijdlijn omwille van de leesbaarheid tot de sleutelmomenten. In de paragrafen 2 en 3 van dit hoofdstuk reconstrueren we, aan de hand van de sleutelmomenten, wat er in casu feitelijk is gebeurd tussen Avri en de provincie Gelderland, evenals de communicatie hierover richting gemeenteraden.

● Tijdslijn Avri intern en Avri-provincie

● Tijdslijn informatievoorziening aan gemeenteraden

Necker van Naem

3.2 / Avri intern & Avri - provincie

In deze paragraaf wordt gereconstrueerd op welke momenten Avri op de hoogte was of werd gesteld van de verlaging van de rekenrente en hoe Avri intern met die informatie is omgegaan. Tevens brengt de reconstructie in beeld op welke momenten en wijze er contact is geweest tussen Avri en de provincie Gelderland over verlaging van de rekenrente. In dit deel van de reconstructie zijn de volgende spelers betrokken:

- Directeur Avri.
- Een Projectmanager Avri: belangrijkste adviseur van de directeur Avri rondom de verlaging van de rekenrente. Eveneens ambtelijk contactpersoon voor de provincie op dit thema.
- Extern financieel adviseur: financieel adviseur die op enkele momenten door een projectmanager Avri benaderd wordt voor het maken van doorrekeningen. Deze financieel adviseur is niet werkzaam bij Avri.
- Dagelijks bestuur (DB) Avri waarin de wethouders van de gemeenten Culemborg (voorzitter), Zaltbommel en Neder-Betuwe zitting hebben.
- Algemeen bestuur (AB) Avri waarin wethouders van alle acht gemeenten zitting hebben (wethouder Culemborg als voorzitter).
- Voorzitter van DB en AB Avri.
- Stichting Milieubedrijven Gelderland (MBG): een stichting waarin de stortplaatsexploitanten van de provincie Gelderland zijn vertegenwoordigd. Avri wordt in de stichting vertegenwoordigd door een projectmanager Avri. De MBG onderhoudt zelfstandig contacten met de provincie om de belangen van stortplaatsexploitanten te behartigen, zoals ook zal blijken uit de reconstructie. Vanuit de provincie wordt de MBG gezien als primaire gesprekspartners als het gaat om communicatie over de stortplaatsen.
- Gedeputeerden Kerris en Markink: vanuit GS vormen zij het dagelijks bestuur van het Nazorgfonds Stortplaatsen Gelderland.

De reconstructie is chronologisch vormgegeven en behelst de periode vanaf begin 2019 (het moment waarop bij Avri de Begroting 2020 tot stand komt) tot 1 november 2020 (enkele dagen na het besluit van PS om de rekenrente te verlagen en tevens het einde van de onderzoeksperiode voor deze reconstructie).

14 februari 2019 en 4 juli 2019: Kadernota 2020 en Begroting 2020 in AB – geen duidelijke signalen rondom verlaging rekenrente

Op 14 februari krijgt het AB Avri ter informatie de Kadernota 2020 onder ogen, die na vaststelling door het DB uitmondt in de Begroting 2020. Deze begroting wordt door het AB vastgesteld op 4 juli 2019. In de Kadernota en Begroting 2020 komt naar voren dat het doelvermogen, als gevolg van bijstelling van de rekenrente in 2015, nog niet is bereikt (zie ook paragraaf 3.3 onder 'Kadernota 2019'). Eveneens wordt verslag gedaan van de ontwikkeling van de voorziening stortplaats en het risicoprofiel van Avri (mede ten aanzien van de stortplaats).

Specifiek met betrekking tot de Stortplaats Geldermalsen wordt aangegeven dat de provincie een ALM-studie uit laat voeren die mogelijk leidt tot een "herziening van de rekenrente".³⁶ Dit is de eerste keer dat de ALM-studie en mogelijke aanpassing van de rekenrente worden genoemd; in de stukken van een jaar eerder (Kadernota 2019 en Begroting 2019) wordt nog aangegeven dat er geen signalen zijn dat de rekenrente zal worden herzien. De verwachting is dat de resultaten van de ALM-studie niet eerder dan in het voorjaar van 2019 bekend zullen worden en dat daarom het

³⁶ Avri (2019). *Begroting Avri 2020*, p. 26.

doelvermogen voor dat moment nog ongewijzigd blijft ten opzichte van 2019. Genoemd wordt dat het doelvermogen tot het moment van overdracht (dan nog gepland op 1 januari 2021) onzeker blijft. Deze onzekerheid is verwerkt in het risicoprofiel van Avri onder de post 'onzeker doelvermogen voor nazorg stortplaats' en geraamd voor € 560.000.³⁷

17 oktober 2019 bestuursrapportage: AB besluit tot uitstel van overdracht stortplaats naar 1 januari 2024

Het AB stelt op 17 oktober 2019 de bestuursrapportage 2019 vast. In de bestuursrapportage wordt het moment van overdracht van de stortplaats naar de provincie uitgesteld van 1 januari 2021 naar 1 januari 2024. Als reden wordt hierbij vermeld dat de ALM-studie nog niet afgerond zal zijn eind 2020 en dat de ontwikkeling van het zonnepark bovenop de stortplaats ervoor zorgt dat het oorspronkelijke overdrachtsmoment operationeel niet haalbaar is.³⁸ De provincie geeft hierover aan positief te staan tegenover het uitstellen van het moment van overdracht, waarbij financiële risico's ook voor rekening van Avri zijn.

In de rapportage wordt ook benoemd dat door uitstel van de overdracht en de 'huidige economische situatie' er een grotere kans is op daling van de gehanteerde rekenrente waardoor 'een aanvullende bijdrage nodig is om het doelvermogen te bereiken'.³⁹ De bestuursrapportage meldt dat een eventuele aanvulling ten behoeve van het doelvermogen zal worden verwerkt in de afvalstoffenheffing.⁴⁰ Een mogelijke daling van de rekenrente wordt niet verder geëxpliciteerd in een concreet risico of een bedrag in euro's.

Tot slot wordt gemeld dat Avri in overleg is met de provincie over de ontwikkelingen en de gevolgen voor Avri als stortplaatsexploitant. Over de aard van dit overleg en wie daarbij betrokken zijn is geen nadere documentatie bekend. Uit de interviews in het kader van dit onderzoek maken we op dat in deze fase het overleg met de provincie via de Stichting MBG (verenigde MilieuBedrijven Gelderland) verliep. Van rechtstreeks contact tussen Avri en provincie over het nazorgfonds was in deze periode geen sprake.

3 december 2019: Eerste ambtelijk inzicht bij Avri in verlaging rekenrente en mogelijke financiële gevolgen

Op 2 december 2019 vindt er een vergadering plaats van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de provincie Gelderland (BAC). Bij de vergadering is een vertegenwoordiger (de heer Versluis) van de Stichting MBG als lid van deze commissie aanwezig; in deze stichting is ook Avri vertegenwoordigd. Op de agenda staat onder meer de conceptrapportage van de uitgevoerde ALM-studie. In de conceptrapportage van de ALM-studie wordt voor het eerst expliciet gesproken over een verlaging van de rekenrente naar 3,1%.⁴¹

In de vergadering ligt de vraag voor of de MBG in kan stemmen met de ALM-rapportage. De MBG wil dit om meerdere redenen niet; de MBG was in de veronderstelling nog input te kunnen leveren op de conceptrapportage en de MBG geeft aan *"dat er nog allerlei onzekerheden zijn in met name alternatieven en effecten daarvan op het doelvermogen"*. De MBG wil dit eerst verder uitwerken om een beter beeld te krijgen van de risico's voor de provincie Gelderland.⁴² De provincie wil echter

³⁷ Avri (2019). *Begroting Avri 2020*, p. 56.

³⁸ Avri (2019). *Bestuursrapportage 2019*, p. 5.

³⁹ Avri (2019). *Bestuursrapportage 2019*, p. 5 en p. 37.

⁴⁰ Avri (2019). *Bestuursrapportage 2019*, p. 5 en p. 37.

⁴¹ PowerPoint presentatie 'ALM-studie Fonds Nazorg Stortplaatsen' van de heer Antoon Pelsser, d.d. 2 december 2019 tijdens vergadering BAC.

⁴² Edwin Versluis (3 december 2019). *Vergadering 2019 van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de Provincie Gelderland* [e-mail].

eerst de ALM-studie afronden en pas daarna kijken naar alternatieven in onder andere de nazorgverplichtingen. Daarom wordt afgesproken dat de MBG tot half december vragen kan stellen over de ALM-studie en dat op basis van de antwoorden hierop van de onderzoeker, de exploitanten een advies kunnen uitbrengen op de ALM-studie. Eveneens wordt er een provinciaal ambtelijk advies geschreven. Op basis van deze adviezen zal worden nagegaan of er tot een eensluidend advies aan het DB van het Nazorgfonds gekomen kan worden.

Naar aanleiding van de vergadering wordt door de heer Versluis aan de andere leden van MBG (waaronder een projectmanager van Avri) een dag daarna, op 3 december 2019, via e-mail het signaal afgegeven dat *“er weinig oog is voor de belangen van de exploitanten en dat er met de inbreng die we (MBG) hebben geleverd weinig tot niets is gedaan. De uitkomsten van de studie van Pelsser past wel in het beeld van de risicomijdende houding van de provincie”*.^{43, 44}

Dezelfde dag stuurt een projectmanager Avri de mails van de heer Versluis met bovenstaande informatie door naar de financieel adviseurs van Avri met de mededeling: *“duidelijk is de route dat Provincie naar rekenrente wil van 4,6 > 3,1%. Ik wil mijn [externe, red.] adviseur uit laten rekenen wat voor effect dit geeft op het doelvermogen met als uitgangspunt overdracht per 1/1/2023.”*⁴⁵ Op basis van de beschikbare informatie lijkt deze mail het eerste moment te zijn dat Avri ambtelijk op de hoogte wordt gesteld van een mogelijke verlaging van de rekenrente naar 3,1% door de provincie.

De doorrekening van het effect op hoofdlijnen van een verlaging van de rekenrente naar 3,1% door de externe financieel adviseur is in december 2019 gereed en gedeeld met de financieel adviseurs van Avri.⁴⁶ Volgens de berekening zou het gaan om een verhoging van het benodigde doelvermogen naar € 14,6 miljoen.⁴⁷ Dit levert dus ambtelijk een eerste inzicht op wat de verlaging van de rekenrente zou kunnen betekenen.

Bovenstaande inzicht is op dat moment niet met het DB of AB van Avri gedeeld. Op 4 december 2019 staat weliswaar de Kadernota 2021 op de agenda in de DB-vergadering en op 13 februari 2020 in het AB (zie hieronder), maar er zijn geen indicaties in de beschikbare documenten dat gesproken is over de mogelijke verlaging van rekenrente naar 3,1% en de financiële consequenties ervan.

31 januari 2020: MBG brengt advies uit bij ALM-studie gericht aan Nazorgfonds provincie Gelderland

Het advies van de MBG op het ALM-rapport wordt op 31 januari 2020 gedeeld met het Nazorgfonds provincie Gelderland. Strekking van het advies is om niet akkoord te gaan met de ALM-studie, maar de rekenrente op 4,6% te handhaven. Dit advies wordt onderbouwd met enkele (financiële) aanmerkingen op (de totstandkoming van) het ALM-rapport. Graag willen de stortplaatsexploitanten met GS in overleg over wat een verlaging van de rekenrente voor hen kan betekenen. In het advies van MBG wordt nog niet over de situatie van Avri gesproken noch over het extra nadeel dat stortplaatsen die gesloten worden of zijn ondervinden van de verlaging.

4 & 20 februari 2020: BAC brengt advies uit aan GS – bestuur Nazorgfonds m.b.t. ALM-studie

Op 4 februari 2020 wordt het eindrapport van de ALM-studie besproken en vastgesteld door de BAC. Dit leidt tot een advies per brief op 20 februari 2020 aan GS – zij vormt het bestuur van het

⁴³ Dhr. Versluis (3 december 2019). *Vergadering 2019 van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de Provincie Gelderland* [e-mail].

⁴⁴ De heer Pelsser is de onderzoeker die de ALM-studie heeft uitgevoerd.

⁴⁵ Projectmanager Avri (3 december 2019). *FW: Vergadering 2019 van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de Provincie Gelderland* [e-mail].

⁴⁶ Projectmanager Avri (29 oktober 2020). *FW: vergadering 2019 van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de provincie Gelderland* [e-mail].

⁴⁷ Projectmanager Avri (29 oktober 2020). *FW: vergadering 2019 van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de provincie Gelderland* [e-mail].

Nazorgfonds.⁴⁸ De BAC adviseert: 1) het verschuiven van de beleggingsmix naar 50% zakelijke waarden en 50% vastrentende waarden, 2) het aanpassen van de rekenrente naar 3,1% en 3) het laten vervallen van de rendementsgarantie. Bij de adviezen 2 en 3 wordt opgemerkt dat het een meerderheidsstandpunt betreft en het geen eensluidend advies is: commissielid Versluis, vertegenwoordiger namens de stichting MBG, neemt een minderheidsstandpunt in. Het minderheidsstandpunt wordt in de brief aan GS – bestuur Nazorgfonds - kort toegelicht met als strekking dat de MBG geen reden ziet voor een verlaging van de rekenrente aangezien het gemiddeld gerealiseerd rendement van het Nazorgfonds Gelderland over de afgelopen 20 jaar ongeveer 5,5% is. Eveneens plaatst de MBG vraagtekens bij het rekenmodel dat in de ALM-studie is toegepast en stelt voor dat in ruil voor het niet verlagen van de rekenrente, de provincie de rendementsgarantie die zij heeft verstrekt aan exploitanten gedurende vijf jaar tijdelijk intrekt.^{49,50} De genoemde vijf jaar kan wat de MBG betreft benut worden *“voor aanvullende studies, onderzoeken en overleg om de toekomstige nazorgverplichtingen en risico’s te verlagen, alvorens tot een mogelijke aanpassing van de rekenrente over te gaan”*.⁵¹

13 februari 2020: Kadernota 2021 in AB – signalen rondom verlaging rekenrente worden niet geconcretiseerd

Ongeveer een week nadat er in het BAC wordt gesproken over de ALM-studie en een week voordat het advies aan GS (en dus het bestuur Nazorgfonds) wordt gestuurd, stelt het AB Avri de Kadernota 2021 vast. In de Kadernota 2021 wordt gesteld dat *“de Provincie Gelderland bezig is met een ALM-studie vanuit het Nazorgfonds, waarbij tevens een herziening op de rekenrente wordt meegenomen. De verwachting is dat de studie begin 2020 meer duidelijkheid gaat geven en dat de rekenrente naar beneden bijgesteld zal worden”*.⁵² Dit is in navolging van de bestuursrapportage 2019 een eerste signaal dat de rente mogelijk zal worden verlaagd, maar de toon is niet alarmerend en het risico wordt verder niet geconcretiseerd. Uit de besluitenlijst van het AB blijkt niet dat dit signaal leidt tot vragen of opmerkingen. Uit de stukken voor de AB-vergadering en het verslag ervan volgt niet dat het AB op dit moment op de hoogte is gesteld van de mogelijke daling van de rekenrente naar 3,1% en de financiële consequenties ervan.

Naast een update over de ALM-studie bevat de Kadernota 2021 ook een update over landelijke ontwikkelingen rondom onder meer de rekenrente. Zo wordt aangegeven dat er landelijk in een gezamenlijk overleg tussen provincies en de branchevereniging stortplaatsen gekeken wordt naar scenario’s voor het vormgeven van de nazorg van stortplaatsen in de toekomst. De wens van de branchevereniging is om te komen tot een landelijke regeling, met als onderdeel daarvan een landelijk geldende rekenrente.⁵³

2 maart 2020: Eerste bestuurlijk overleg tussen MBG (directeuren ARN en Attero) en gedeputeerde Markink

Uit verschillende correspondentie (de tijdschrift ‘Nazorgfonds Stortplaatsen Gelderland’ van Avri, die op 29 oktober 2020 door Avri aan het AB is verstrekt om inzicht te geven in de informatieverstrekking aan gemeenteraden rondom de verlaging van de rekenrente, maar ook de brief van Avri aan GS van 12 oktober 2020) blijkt dat er op 2 maart 2020 een bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden tussen

⁴⁸ Adviescommissie Vermogensbeheer Nazorg Stortplaatsen Gelderland (20 februari 2020). *Advies ALM-studie Nazorgfonds*.

⁴⁹ Adviescommissie Vermogensbeheer Nazorg Stortplaatsen Gelderland (20 februari 2020). *Advies ALM-studie Nazorgfonds*; MBG (20 oktober 2020). *Brief aan de leden van Provinciale Staten Gelderland: Verlaging rekenrente Nazorgfonds stortplaatsen*.

⁵⁰ Deze rendementsgarantie is een toegerekend rendement op basis van de in die periode geldende rekenrente waarvoor de provincie garant staat.

⁵¹ Adviescommissie Vermogensbeheer Nazorg Stortplaatsen Gelderland (20 februari 2020). *Advies ALM-studie Nazorgfonds*, p. 5.

⁵² Avri (2020). *Kadernota Avri 2021*, p. 7.

⁵³ Avri (2020). *Kadernota 2021*, p. 7.; Overigens is de landelijke discussie op het moment van schrijven van deze rapportage (juli 2021) nog niet afgerond.

de MBG (directeuren Attero en ARN) en gedeputeerde Markink.⁵⁴ Er is geen verslag van deze bijeenkomst beschikbaar. Wel wordt uit andere correspondentie duidelijk dat dit een eerste bestuurlijk overleg is tussen de stortplaatsexploitanten en de gedeputeerde, waarin de stortplaatsexploitanten hebben gepleit voor begrip voor hun situatie als gevolg van de (dan nog mogelijke) verlaging van de rekenrente.

Uit het position paper van Avri (zie hierna) blijkt dat in dit gesprek aandacht is geweest voor de bijzondere positie van Avri en Renewi,⁵⁵ die op korte termijn tot sluiting/overdracht van een stortplaats overgaan. In het position paper staat hierover: *“Markink heeft aangegeven begrip voor de problematiek te hebben en dit te willen bespreken binnen de Provincie”*.⁵⁶ Hier lijkt dus voor het eerst aandacht te zijn voor de bijzondere positie van Avri (en Renewi). Wat er uit het bespreken binnen de provincie zou moeten komen, of er een eventuele uitzondering gemaakt zou moeten worden en van welke aard die dan zou moeten zijn, wordt niet expliciet gemaakt.

6 april 2020: Intern memo position paper Stortplaats Avri geeft inzicht in financiële risico's bij eventuele verlaging rekenrente

Op verzoek van de accountant wordt door Avri een position paper opgesteld waarin Avri inzicht geeft in de overdracht, nazorg en het bijbehorend doelvermogen ten behoeve van het beheer van de stortplaats, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijke verlaging van de rekenrente.

Aan het position paper ligt een berekening van het doelvermogen per 1 januari 2024 ten grondslag van 31 maart 2020, opgesteld door een externe financieel adviseur die eind 2019 al een berekening op hoofdlijnen had gemaakt. Het position paper wordt op 6 april door een projectmanager Avri (opsteller) opgeleverd aan de financiële afdeling Avri met het verzoek het te delen met het MT-Avri (o.a. de directeur van Avri) “gelet op de mogelijke impact”. Ook dit gebeurt op 6 april 2020.

Het position paper geeft inzicht in zowel de beleidsmatige kant van de overdracht (bijvoorbeeld pre-nazorgfase, opstellen nazorgplan, relevante beleidsontwikkelingen) als de financiële consequenties van de overdracht. Daarbij gaat de paper in op zowel de in de jaarrekening Avri getroffen voorziening (bedoeld voor geraamde kosten tot aan overdracht stortplaats) als het doelvermogen (bedoeld voor beheerkosten na overdracht stortplaats). De financiële consequenties worden uitgewerkt voor zowel de huidige rekenrente van 4,6% als een mogelijke verlaging naar 3,1%. In de paper wordt voor het eerst op schrift duidelijk dat een verlaging van de rekenrente nadeliger zal uitpakken dan voor andere stortplaatsen: de stortplaats van Avri is al gesloten en overdracht op korte termijn is voorzien, waardoor Avri het verlies als gevolg van de rekenrenteverlaging niet meer kan compenseren met inkomsten uit het gebruik van de stortplaats.

⁵⁴ Directeur Avri (29 oktober 2020). *Gemeenteraden - Tijdelijk Nazorgfonds stortplaatsen Gelderland* [PowerPoint presentatie]. Attero en ARN zijn twee afvalverwerkingsbedrijven die vertegenwoordigd zijn in de Stichting MBG.

⁵⁵ Net als Attero en ARN is ook Renewi een afvalverwerkingsbedrijf vertegenwoordigd in de Stichting MBG.

⁵⁶ Programmamanager Avri (6 april 2020). *Memo Position Paper stortplaats Avri / Nazorg-doelvermogen*, p. 6.

MEMO "Position paper" stortplaats Avri / Nazorg-doelvermogen

Scenario rekenrente 3,1%:

scenario rekenrente 3,1%:	
Berekend Doelvermogen per 1/1/2024	€ 15.552.360
Contante waarde inleg bij Provincie op 1/1/2024	€ 5.527.913
tussen saldo:	-€ 10.024.447
Saldo voorziening stortplaats per 1/1/2024	€ 624.000
tekort:	-€ 9.400.447

Ook hier is de conclusie duidelijk: wordt de rekenrente per 1/1/2021 naar 3,1% aangepast en bij verder onveranderd beleid is er per 1/1/24 sprake van een **groot tekort**.

Afbeelding 1 'kostenraming verlaging rekenrente uit Position paper Avri'⁵⁷

De position paper leidt tot twee conclusies:

- 1) bij ongewijzigde rekenrente van 4,6% is er voldoende doelvermogen gespaard en
- 2) bij verlaging van de rekenrente naar 3,1% per 1 januari 2021 is er sprake van een groot tekort.⁵⁸

Bij de conclusies worden drie aanbevelingen gegeven door de extern financieel adviseur:

- I. door onzekerheden rondom bijvoorbeeld besluitvorming door de provincie, wordt geadviseerd in de Bestuursrapportage 2020 en Begroting 2021 nog te rekenen met een rekenrente van 4,6%,
- II. de onzekerheden leiden tot het advies het overschot op de voorziening stortplaats te behouden en te labelen als 'reservering overdracht doelvermogen' en
- III. bij nieuwe inzichten hierop te anticiperen en het position paper te actualiseren.⁵⁹

Opvallend is dat in het position paper meermaals wordt aangegeven dat de provincie op de hoogte is van de grote financiële consequenties van de verlaging van de rekenrente voor Avri. Bijvoorbeeld als gesteld wordt dat de verlaging van de rekenrente grote financiële gevolgen heeft voor stortplaatsen die op korte termijn zullen sluiten of overgedragen worden, wordt opgemerkt: *"ambtelijk wordt dit bij de Provincie wel onderkend en wordt gekeken naar oplossingen"*.⁶⁰ Dit volgt uit overleg vanuit de gezamenlijke Gelderse stortplaatsexploitanten (Stichting MBG), zo komt in het position paper naar voren. Er is in deze fase dus geen bestuurlijk overleg direct vanuit Avri en/of de deelnemende gemeenten en de provincie hierover. Naar welke oplossingen er wordt gekeken en wat de aard daarvan is, wordt niet expliciet gemaakt.

In de beschikbare documentatie zijn geen aanwijzingen te vinden voor een bespreking van het position paper in het AB of het DB.

15 april 2020: DB gaat akkoord met AB voorstel Jaarstukken 2019 en Begroting 2021 (met inbegrip van besproken wijzigingen)

Met betrekking tot het in de Begroting 2021 genoemde risico onzeker doelvermogen voor nazorg stortplaats, wordt in de DB-vergadering expliciet benoemd dat *"we van de provincie hebben gehoord dat het rentepercentage gaat dalen. (...) Hierdoor ontstaat een gat van 9 miljoen, wat wij (red. Avri*

⁵⁷ Programmamanager Avri (6 april 2020). *Memo Position Paper stortplaats Avri / Nazorg-doelvermogen*, p. 6.

⁵⁸ Programmamanager Avri (6 april 2020). *Memo Position Paper stortplaats Avri / Nazorg-doelvermogen*, p. 7.

⁵⁹ Programmamanager Avri (6 april 2020). *Memo Position Paper stortplaats Avri / Nazorg-doelvermogen*, p. 7.

⁶⁰ Programmamanager Avri (6 april 2020). *Memo Position Paper stortplaats Avri / Nazorg-doelvermogen*, p. 3.

c.q. gemeenten) moeten storten bij de provincie”.⁶¹ Aangegeven wordt dat Avri hierover in gesprek wil met de provincie om te komen tot een overgangsregeling. Op de vraag of het rentepercentage alleen geldt voor “overdracht stortplaats”, antwoordt de directeur Avri: “Ja, we willen het eerst bestuurlijk bespreken en uitstel van overdracht achter de hand houden”.⁶² Ook wordt benoemd dat de accountant een correctie voorstelt met betrekking tot het vrijvallen van middelen in de voorziening stortplaats.⁶³ Avri is verplicht de correctie over te nemen, maar: “dit komt nog terug in het DB om vast te stellen”,⁶⁴ dit zal gebeuren op 3 juni 2020. Met betrekking tot de Jaarstukken 2019 wordt opgemerkt dat de accountantscontrole nog niet is afgerond en dat deze in een nazending aan raden zal worden toegestuurd.⁶⁵

1 mei 2020: Vergeefse poging tot overleg met GS; uitzonderingspositie Avri lijkt niet aan de orde

De directeur van Avri heeft de wens geuit samen met de voorzitter van het DB/AB een bestuurlijk overleg te plannen met de gedeputeerden Markink en Kerris. Een projectmanager Avri heeft op ambtelijk niveau hierover medio april contact gezocht met de provincie.⁶⁶ Op 1 mei 2020 meldt een projectmanager Avri in een mail hierover de directeur van Avri (cc aan financieel adviseur Avri, extern financieel adviseur en de manager Afvalbeheer Avri): dat bestuurlijk overleg voor de provincie nu niet wenselijk is aangezien “GS zich richt op prioritaire zaken als gevolg van corona, dit is niet rekenrente” en “het besluitvormingstraject ligt dan dus ook stil”. In dit contact geeft de provincie wel aan dat het de bedoeling is om vanaf augustus het traject weer op te pakken met als doel in het najaar tot een afronding te komen. Het voorstel dat dan voorligt is verlaging van de rekenrente naar 3,1%.

In deze mailcorrespondentie van een projectmanager van Avri aan de directeur van Avri komt ook naar voren dat vanuit de ambtelijk contactpersoon bij de provincie is aangegeven dat Avri niet hoeft te rekenen op een uitzonderingspositie: “Verdere uitzonderingen voor stortplaatsen welke niet op al te lange termijn in fase sluiting/overdracht zitten is niet aan de orde”.⁶⁷ In de feitencheck uitgevoerd door de voorzitter van het DB/AB en de directeur van Avri wordt door hen naar voren gebracht dat deze ambtelijke uitlating het voor de directeur duidelijk maakte dat bestuurlijk overleg nodig was.

13 mei en 3 juni 2020: DB neemt kennis van standpunt accountant m.b.t. deels vrijvallen voorziening stortplaats

Op 13 mei neemt het DB kennis van het voorlopig standpunt van de accountant met betrekking tot het deels vrijvallen van de voorziening Stortplaats. De voorziening is bedoeld om de kosten die gemaakt worden voor beheer en onderhoud van de stortplaats tot het moment van overdracht aan de provincie te kunnen dekken. Deze kosten worden geraamd op € 310.000, terwijl de hoogte van de voorziening € 934.000 bedraagt. Het verschil hiertussen moet vrijvallen. Op 3 juni wordt dit standpunt bevestigd in het DB in aanwezigheid van de accountant. Dit standpunt leidt tot een wijziging in de Jaarstukken 2019.

In het definitieve accountantsverslag wordt aangegeven dat bovenstaande wijziging “opmerkelijk lijkt aangezien binnen de Provincie een discussie loopt over het verlagen van de rekenrente wat een risico in zich heeft dat de toekomstige overdracht € 10 miljoen meer kan gaan kosten bij een

⁶¹ Dagelijk Bestuur Avri (20 juni 2020). *Verslag DB vergadering 15 april 2020*, pp. 1 en 2.

⁶² Dagelijk Bestuur Avri (20 juni 2020). *Verslag DB vergadering 15 april 2020*, p. 2.

⁶³ Het gaat hierbij om de voorziening Stortplaats die is bedoeld voor de geraamde kosten voor beheer en onderhoud tot aan het moment van overdracht van de stortplaats naar de provincie. De accountant oordeelt dat de geraamde kosten tot het voorgenomen moment van overdracht fors lager zijn dan de hoogte van de voorziening.

⁶⁴ Dagelijk Bestuur Avri (20 juni 2020). *Verslag DB vergadering 15 april 2020*, p. 2.

⁶⁵ Dagelijk Bestuur Avri (20 juni 2020). *Verslag DB vergadering 15 april 2020*, p. 3.

⁶⁶ Zo volgt onder meer uit de tijdslijn ‘Nazorgfonds Stortplaatsen Gelderland’ van Avri, die op 29 oktober 2020 door Avri aan het AB is verstrekt om inzicht te geven in de informatieverstrekking aan gemeenteraden rondom de verlaging van de rekenrente en het verslag van de DB-vergadering van 15 april 2020.

⁶⁷ Projectmanager Avri (1 mei 2020). *Situatie besluitvorming Nazorgfonds binnen Provincie, timing bestuurlijk overleg* [e-mail].

renteaanpassing naar 3,1%". Maar omdat het om een onzeker risico gaat, mag hier in de bepaling van de hoogte van de voorziening voor 2019 geen rekening mee worden gehouden.⁶⁸

3 juli 2020: Bestuurlijk overleg Avri en gedeputeerden Kerris en Markink

Grofweg een maand later, op 3 juli 2020, heeft de directeur van Avri samen met de voorzitter van het DB/AB alsnog een gesprek met gedeputeerden Kerris en Markink (GS, gezamenlijk vormen zij het dagelijks bestuur van het Nazorgfonds). Uit gesprekken met de provincie blijkt dat dit wat haar betreft een uitzondering is; in principe communiceert de provincie met de MBG. De reden voor deze uitzondering was dat de provincie op uitnodiging van het AB/DB zich wilde informeren over de zorgen van Avri over de financiële consequenties van een verlaagde rekenrente.

Op 26 juni 2020 stuurt een projectmanager van Avri een gespreksmemo aan de adviseur Nazorg bij de provincie ter voorbereiding op het bestuurlijk overleg.⁶⁹ Het doel van het gesprek is het bij de provincie onder de aandacht brengen van de gevolgen van de verlaging van de rekenrente voor Avri en de afvalstoffenheffing. De positie van Avri en de consequenties van de verlaging voor Avri worden uitgebreid uiteengezet. In het gespreksmemo is niet opgenomen wat Avri concreet wil van de provincie. Uit de reactie op de feiten door de voorzitter van het DB/AB en de directeur van Avri volgt dat het in hun beleving voor alle gesprekspartners duidelijk was dat het ging om het verkennen van de bestuurlijke ruimte om te zoeken naar een oplossing voor Avri.

Uit een brief van de directeur van Avri aan Gedeputeerde Staten van 12 oktober 2020 blijkt dat de uitkomst van het gesprek op 3 juli was dat in een ambtelijk vervolgtraject de mogelijkheden verkend worden hoe rekening gehouden kan worden met de unieke situatie van Avri als gevolg van een verlaging van de rekenrente. Afgesproken werd dat tegelijkertijd, conform de wens van GS, wel tot een generiek besluit gekomen kan worden.⁷⁰ In het DB van 8 juli 2020 geeft de directeur Avri een terugkoppeling van dit gesprek.⁷¹

Uit interviews in het kader van dit onderzoek komt naar voren dat de provincie ziet dat Avri een ander type bedrijf is dan de overige stortplaatsen, maar er wordt nadrukkelijk niet gesproken van een 'uitzonderingspositie'. Ook blijkt dat voor de provincie het uitgangspunt altijd is geweest om het juridisch en financieel voor de provincie netjes te regelen, gezien de risico's die de provincie loopt na overdracht van de stortplaats.

8 juli 2020: ambtelijk overleg provincie en Avri

Volgens de afspraken uit het bestuurlijk overleg van 3 juli, vindt op 8 juli het eerste ambtelijke overleg plaats dat is bedoeld om te komen tot afspraken die recht doen aan de bijzondere positie van Avri, aldus de verwachtingen van Avri. Uit interviews in het kader van dit onderzoek komt naar voren dat volgens de provincie de gesprekken verkennend van aard zijn, bedoeld om te kijken of de zorgen van Avri een plek kunnen krijgen. Belangrijke uitgangspunten voor de provincie waren haar eigen financiële verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid richting het eeuwigdurend beheer van de stortplaats. Er is geen verslag van dit overleg bij ons bekend, maar later zal GS over dit gesprek aan PS laten weten: "op 8 juli vond een eerste overleg plaats waarbij enkele opties op tafel zijn gelegd

⁶⁸ BakerTilly (2020), *Accountantsverslag Gemeenschappelijke Regeling Avri, boekjaar 2019*, pp. 5 en 9.

⁶⁹ Projectmanager Avri (24 juni 2020). *Bestuurlijk overleg met gedeputeerden Gelderland over nazorg stortplaats Avri - voorbereiding* [e-mail].

⁷⁰ Directeur Avri en voorzitter DB/AB Avri (12 oktober 2020). *Uw besluit d.d. 01/09/20 t.a.v. Nazorgfonds Stortplaatsen (nr. 2018-012418) Besluit nazorg stortplaatsen*, p. 1.

⁷¹ Overigens is dit opgenomen in het verslag van de DB-vergadering van 1 juli 2020, die op 8 juli 2020 is vastgesteld.

(mogelijk kansrijke, maar ook ingewikkelde of onmogelijke varianten)”.⁷² Afgesproken wordt dat het overleg na de zomer een vervolg krijgt.⁷³

9 juli 2020: AB stelt Jaarstukken 2019 en Begroting 2021 vast

In de eerste helft van 2020 behandelen het DB en AB de Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021. Op 15 april worden de conceptstukken aan de raden aangeboden voor een zienswijze. De Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021 worden door het AB op 9 juli 2020 vastgesteld. De conceptstukken zijn niet eerder door het AB besproken dan in de vergadering van juli, waarin ze ook zijn vastgesteld.

De begroting wordt voorafgegaan door een kadernota. Deze is op 4 december 2019 in het DB behandeld en op 19 december aan de gemeenteraden verzonden voor een zienswijze. Het AB heeft de Kadernota 2021 op 13 februari vastgesteld.

De kadernota geeft het signaal af dat de provincie de rekenrente mogelijk naar beneden zal bijstellen, maar dit risico wordt verder niet geconcretiseerd.⁷⁴ De Begroting 2021 en de Jaarstukken 2019 zijn juist heel specifiek over de verlaging van de rekenrente en de financiële consequenties daarvan.⁷⁵ In beide komt een verlaging van de rekenrente naar 3,1% aan bod, maar ze benoemen – als gevolg van het feit dat de stukken op andere jaren zien – een verschillend bedrag voor de stijging van het doelvermogen en de toename van het risicovermogen. In de Begroting 2021 wordt gesproken over een stijging van het doelvermogen met € 9 miljoen en een aanvulling van het risicovermogen naar € 2,7 miljoen.⁷⁶ In de Jaarstukken 2019 zijn de cijfers net wat anders; hier wordt gesproken over een stijging van het doelvermogen met € 10 miljoen en een toename van het risicovermogen naar € 3,1 miljoen.⁷⁷

In de vastgestelde Jaarstukken 2019 is, naast een verlaging van de rekenrente, met betrekking tot de overdracht van de stortplaats nog het volgende genoemd (beide punten zijn op 3 juni 2020 door het DB met de accountant besproken):

- / Vrijvallen deel voorziening stortplaats: Voorziening stortplaats bedroeg € 934.000. De voorziening is bedoeld te voorzien in toekomstige uitgaven zoals operationele kosten en voorbereidende (advies)kosten voor nazorg en overdracht. De voorziening dient bij overdracht nagenoeg nihil te zijn en mag dus alleen toekomstige kosten dekken. De kosten worden geschat op € 310.000, daarmee is de voorziening per ultimo 2019 € 624.000 te hoog. Op laste van de accountant dient dit deel van de voorziening vrij te vallen.⁷⁸
- / Overschot doelvermogen leidt tot een vordering op provincie: op laste van de accountant komt er een vordering op de provincie van € 664.000. Het gaat hierbij om een overschot op de contante waarde van de inleg van Avri die bij de overdrachtsdatum beschikbaar moet zijn. De contante waarde van de inleg bedraagt op dat moment € 5.723.000 terwijl er volgens berekeningen met de van toepassing zijnde rekenrente, € 5.059.000 beschikbaar moet zijn op het moment van overdracht. Hierdoor ontstaat een vordering op de provincie van

⁷² Gedeputeerde Staten Gelderland (26 oktober 2020). *Voorstel tot wijziging van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging van het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds*, p. 2.

⁷³ Directeur Avri en voorzitter DB/AB Avri (12 oktober 2020). *Uw besluit d.d. 01/09/20 t.a.v. Nazorgfonds Stortplaatsen (nr. 2018-012418) Besluit nazorg stortplaatsen*, pp. 1 en 2.

⁷⁴ Avri (2020). *Kadernota 2021*, p. 7.

⁷⁵ Voor de Jaarstukken 2019 gaat het wel om de aangepaste versie ervan, die op 4 juni 2020 aan de gemeenteraden is verstuurd. In de versie van de Jaarstukken 2019 die op 15 april 2020 naar de raden is gegaan, wordt niet in het bijzonder ingegaan op de stortplaats en het doelvermogen.

⁷⁶ Avri (2020). *Begroting 2021 inclusief meerjarenraming t/m 2024*, p. 33.

⁷⁷ Avri (2020). *Jaarstukken 2019*, p. 29.

⁷⁸ Avri (2020). *Jaarstukken 2019*, p. 17 en BakerTilly (2020), *Accountantsverslag Gemeenschappelijke Regeling Avri, Boekjaar 2019*, p. 9.

€ 664.000.⁷⁹ Dat wil zeggen: dat is een bedrag dat Avri terug zou moeten krijgen van de provincie, omdat zij meer geld heeft ingelegd dan nodig zou zijn bij de overdracht, uitgaande van de rekenrente van 4,6%.

12 augustus 2020: Ambtelijk overleg provincie - Avri

Er vindt een vervolgesprek plaats na het eerste ambtelijk overleg op 8 juli. Er is geen verslag van of correspondentie over dit overleg bij ons bekend, maar later zal GS over dit gesprek aan PS laten weten: *“op 12 augustus vond een vervolgesprek plaats waar de opties van uitstel van overdracht/sluiting en gespreide betaling nogmaals zijn benoemd”*.⁸⁰ In de tijdslijn van Avri wordt hierover opgenomen: *“nog geen oplossing”*.⁸¹ In de feitencheck van de voorzitter van het DB/AB en de directeur van Avri brengen zij naar voren dat was afgesproken om dit ambtelijk overleg na de zomervakantie te vervolgen voor een nadere verkenning. In de ons beschikbare documenten en in de gevoerde gesprekken zijn er geen indicaties van een dergelijke afspraak terug te vinden.

1 september 2020: Gedeputeerde Staten stemmen in met het voorstel om Provinciale Staten voor te stellen om de rekenrente te verlagen

Een voorstel tot het wijzigen van de Verordening Nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds staat op 1 september 2020 op de agenda van Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten stemmen in met voorleggen aan Provinciale Staten van het voorstel om deze te wijzigen en de rekenrente te verlagen naar 3,1%.⁸²

De directeur Avri wordt 11 dagen na het besluit in GS telefonisch door de gedeputeerde op de hoogte gesteld van het GS-besluit (zie onder 11 september 2020).⁸³ Dit is enkele dagen voor de algemene bekendmaking (17 september). De gemeenten worden op dit moment niet actief op de hoogte gesteld van het besluit van Gedeputeerde Staten.

3 september 2020: Financieel ambtelijk overleg tussen Avri - gemeenten. Omstreeks dit overleg voor ambtenaren van gemeenten de risico's van rekenrenteverlaging en financiële gevolgen ervan voor het eerst duidelijk

Rondom het opleveren van P&C-documenten vindt ambtelijk overleg plaats tussen Avri en de financieel adviseurs van de deelnemende gemeenten (zes keer in 2020). In het overleg op 3 september 2020 wordt gesproken over de bestuursrapportage 2020. In de gesprekken komt naar voren omstreeks dit overleg het de eerste keer is dat het risico van verlaging van de rekenrente en de gevolgen ervan duidelijk wordt. In de bestuursrapportage 2020 die op de agenda van dit ambtelijk overleg staat is de verlaging van de rekenrente overigens niet opgenomen. Wel wordt het risico samen met andere risico's benoemd om aan te geven dat gemeenten er verstandig aan doen weerstand te reserveren om de risico's in de toekomst op te vangen.⁸⁴ Er worden tijdens het overleg enkele vragen over gesteld op basis waarvan duidelijk wordt dat het risico niet is vermeld in de bestuursrapportage 2020, omdat niet zeker is of het risico zich daadwerkelijk voordoet en dat Avri met de provincie in overleg is over mogelijke alternatieven. Duidelijk wordt ook dat het eventuele tekort niet over toekomstige begrotingsjaren mag worden gespreid.⁸⁵

⁷⁹ Avri (2020). *Jaarstukken 2019*, p. 17.

⁸⁰ Gedeputeerde Staten Gelderland (26 oktober 2020). *Voorstel tot wijziging van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging van het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds*, p. 2.

⁸¹ Directeur Avri (29 oktober 2020). *Gemeenteraden - Tijdslijn Nazorgfonds stortplaatsen Gelderland* [powerpoint presentatie].

⁸² Gedeputeerde Staten Gelderland (1 september 2020). *Besluitenlijst GS-vergadering van 01 sep 2020: A6*. Geraadpleegd op 23 juni 2021 via: <https://www.gelderland.nl/Agenda-en-besluiten/Besluiten-van-Gedeputeerde-Staten.html?guid=2438b8d6-500a-47a6-a763-6d2ababfd1f6#nr4>

⁸³ Directeur Avri. (12 september 2020). *RE: Bestuurlijk contact met Provincie inzake Nazorg/rekenrente* [e-mail].

⁸⁴ Avri (3 september 2020). *Verslag Financieel overleg GR Avri d.d. 3 september 2020*, p. 1.

⁸⁵ Avri (3 september 2020). *Verslag Financieel overleg GR Avri d.d. 3 september 2020*, pp. 1 en 2.

11 september 2020: Telefonisch contact directeur Avri en gedeputeerde Kerris

Op 11 september belt gedeputeerde Kerris met de directeur van Avri. Uit een mailconversatie tussen een projectmanager van Avri en de directeur van Avri blijkt gedeputeerde Kerris hiermee gevolg te geven aan een wens van de MBG (met name Attero, ARN en Avri) om het bestuurlijk contact van eerder het jaar over de verlaging van de rekenrente voort te zetten. Eveneens lijkt het telefoongesprek een vervolg te zijn op de afspraak *“dat Avri met de gedeputeerden een vervolg zou hebben in augustus/september voordat de provincie hun besluitvormingsproces in gang zetten (GS>PS)”*.⁸⁶ Een projectmanager van Avri geeft aan dat de provincie aan de MBG had laten weten dat de gedeputeerde geen aparte overleggen meer aangaat met de partijen Avri, ARN en Attero, maar dat er dus wel een telefoongesprek plaats zal vinden. Met de directeur van Avri is dat gesprek op 11 september.

Op 12 september koppelt de directeur van Avri de uitkomsten van het telefoongesprek met gedeputeerde Kerris terug aan een projectmanager van Avri, evenals aan een externe financieel adviseur en de voorzitter van het DB/AB. De directeur van Avri meldt dat gedeputeerde Kerris een *“dubbele boodschap”* had: enerzijds dat de GS heeft besloten de verlaging van de rekenrente door te voeren, conform advies van de BAC. Anderzijds dat Avri, als een van de partijen waarmee GS bestuurlijk in overleg is, voor de helft wordt gecompenseerd voor de lastenstijging: *“Avri hoeft niet het gehele verschil tussen beide doelsaldi te betalen, maar ‘slechts’ 50%.”*⁸⁷ De directeur Avri vat het samen als: *“onze lobby en bestuurlijk overleg heeft een besluit tot renteverlaging niet kunnen afwenden, maar heeft wel gezorgd voor een halvering van de extra overdrachtskosten”*.⁸⁸ Gedeputeerde Kerris zegt eveneens toe dat Avri in de loop van de volgende week het GS-besluit toegezonden krijgt, waarin nadere details zijn uitgewerkt.

Avri geeft aan verrast te zijn door de snelle besluitvorming van Gedeputeerde Staten, aangezien zij veronderstellen dat er nog een ambtelijk traject loopt om tot afspraken te komen met de provincie. In het interview geeft de provincie echter aan dat zij altijd helder heeft gemaakt dat er een besluit zou komen rondom de rekenrente.

Uit de mail van een projectmanager van Avri maken we op dat er hierna verdere ambtelijke overleggen zijn tussen Avri en de provincie (bijvoorbeeld op 23 september). De inhoud en frequentie van deze gesprekken zijn niet gedocumenteerd.

17 september 2020: PS worden door GS per brief geïnformeerd over voorgenomen verlaging rekenrente

PS worden per Statenbrief geïnformeerd over de voorgenomen aanpassing van de rekenrente naar 3,1%.⁸⁹ GS erkennen dat de impact op de exploitanten *“fors”* is, maar dat ontstane tekorten mogelijk nog tijdens de resterende exploitatietijd met bedrijfsinkomsten kunnen worden aangevuld. Gezien de impact op exploitanten, stellen GS voor om de verhoging geleidelijk in te voeren: *“Om de financiële impact (van alleen verlaging rekenrente) voor de exploitanten te reduceren, zal gedurende 2 jaar (2021 en 2022) bij de berekening van voorlopige aanslagen nazorgheffing uitgaan van slechts 50% van de berekende verhoging als gevolg van de renteaanpassing.”*⁹⁰ Opvallend is dat zowel in de brief als de bijlage wel wordt gesproken over het advies van de BAC, maar dat het minderheidsstandpunt van de stortplaatsexploitanten niet wordt benoemd.

⁸⁶ Projectmanager Avri (11 september 2020). *Bestuurlijk contact met Provincie inzake Nazorg/rekenrente* [e-mail].

⁸⁷ Directeur Avri (12 september 2020). *Re: Bestuurlijk contact met Provincie inzake Nazorg/rekenrente* [e-mail].

⁸⁸ Directeur Avri (12 september 2020). *Re: Bestuurlijk contact met Provincie inzake Nazorg/rekenrente* [e-mail].

⁸⁹ Gedeputeerde Staten Gelderland (17 september 2020). *Voorstel tot wijziging van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging van het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds*.

⁹⁰ Gedeputeerde Staten Gelderland (17 september 2020). *Voorstel tot wijziging van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging van het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds*. Bijlage 1, p. 5.

23 september 2020: Ambtelijk overleg provincie - Avri

Er is geen verslag van of correspondentie over dit overleg bij ons bekend. GS zeggen hierover: *"Op 23 september was er een vervolgesprek waar een toelichting op ons besluit van 1 september jl. werd gegeven. Er volgt nog een MBG overleg in november/december ten behoeve van een overleg over het stortbeleid in onze provincie".*⁹¹

29 september tot 5 oktober 2020: Attero zoekt, mede namens Avri, contact met Statenlid SGP Gelderland over voorgenomen besluit verlaging rekenrente

Op 29 september 2020 zoekt een manager van Attero, mede namens Avri en ARN, contact met een Statenlid van provincie Gelderland. In de mail vraagt Attero om begrip voor de consequenties die de verlaging van de rekenrente voor de stortplaatsexploitanten zouden hebben. De manager van Attero geeft in verschillende punten aan wat betreft Attero, Avri en ARN gewenste afspraken zouden kunnen zijn, in plaats van de ophanden zijnde verlaging van de rekenrente (bijvoorbeeld de provincie laat de rendementsgarantie vallen, PS en GS gaan met exploitanten in overleg over het actualiseren van de nazorg en afspraken over mogelijke sluiting van stortplaatsen). Onbekend is of en hoe het Statenlid hierop heeft gereageerd. Een projectmanager van Avri deelt de mailwisseling op 5 oktober ter informatie met de directeur Avri.

6 oktober 2020: Extra DB met accountant en voorbereiding op raadsinformatiebijeenkomst

Het DB van Avri komt op 6 oktober extra bij elkaar om te praten over de aangekondigde rekenrenteverlaging door de provincie. Tijdens de vergadering wordt eveneens de extra ingelaste raadsinformatiebijeenkomst van 7 oktober voorbesproken. De accountant en een financieel adviseur van Avri zijn beschikbaar voor vragen. In de vergadering wordt bevestigd dat Avri onvoldoende reserves heeft en dat de kosten daarom door de gemeenten moeten worden opgevangen. In reactie op vragen van het DB geeft de directeur aan dat zodra de verlaging van de rekenrente bij Avri bekend werd, Avri zowel ambtelijk als bestuurlijk in gesprek is gegaan.⁹² Naar aanleiding van vragen aan de accountant wordt duidelijk dat een eventuele bijdrage van gemeenten vanwege BBV-regels nog dit boekjaar (2020) in de begroting moet worden verwerkt en dat juridisch uitgezocht moet worden of het tekort op het doelvermogen via de afvalstoffenheffing verrekend kan worden in mogelijk meerdere jaren. Daar is op dit moment geen uitsluitsel over.

6 oktober 2020: Directeur Avri informeert AB per mail over mogelijke gevolgen aankomend PS-besluit tot verlaging rekenrente

De directeur Avri informeert het AB per mail over de aankomende raadsinformatiebijeenkomst op 7 oktober. Uit de toon en inhoud van de mail leiden we af dat dit het eerste moment is waarop voor het AB de mogelijkheid dat PS besluit de rekenrente te verlagen voor het eerst reëel wordt en urgentie krijgt. Bij de mail worden de brief van GS aan PS en het ontwerpbesluit meegestuurd. De directeur Avri nodigt de AB-leden uit aanwezig te zijn bij de raadsinformatiebijeenkomst van 7 oktober die tot doel heeft om AB- en raadsleden nader te informeren over de specifieke gevolgen van verlaging van de rekenrente voor Avri: *"aanstaande woensdag willen we onze argumenten nader toelichten en onderbouwen aan de (AB- en) raadsleden, om u in staat te stellen om langs politieke weg aan de provincie kenbaar te maken dat het voorstel tot wijziging van de rente van tafel moet."*⁹³ Op dit moment lijkt Avri nog steeds de boodschap af te geven dat het mogelijk is dat PS afzien van het besluit: *"Laten we hopen op een grote opkomst woensdagavond, zodat we zoveel mogelijk raadsleden in stelling kunnen brengen om in gezamenlijkheid Provinciale Staten te overtuigen om van dit besluit af te zien."*⁹⁴

⁹¹ Gedeputeerde Staten Gelderland (26 oktober 2020). *Voorstel tot wijziging van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging van het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds*, p. 2.

⁹² Avri (6 oktober 2020). *Verslag DB-vergadering 6 oktober 2020, vastgesteld op 11 november 2020*.

⁹³ Directeur Avri (6 oktober 2020). *Overdracht van de Avri-stortplaats aan de provincie: woensdag raadsinformatie-avond* [e-mail].

⁹⁴ Directeur Avri (6 oktober 2020). *Overdracht van de Avri-stortplaats aan de provincie: woensdag raadsinformatie-avond* [e-mail].

12 en 15 oktober 2020: Avri stuurt brief aan respectievelijk GS en PS met verzoek tot afzien van verlaging rekenrente

Twee weken voor de verlaging van de rekenrente is geagendeerd in PS, kiest Avri ervoor om haar standpunten rondom de verlaging per brief van het DB kenbaar te maken aan GS en kort daaropvolgend ook via het AB aan PS. Op 12 oktober sturen de voorzitter van het DB/AB en de directeur Avri een brief aan de GS waarin zij kenbaar maken *“ontstemd te zijn over de wijze waarop de inbreng van de stortplaatsexploitanten, waaronder Avri, is meegenomen bij de totstandkoming van het wijzigingsvoorstel”*.⁹⁵ Het verzoek aan GS is om in het voorstel aan PS de argumenten van de stortplaatsexploitanten expliciet te benoemen. Ook spreekt Avri in de brief zijn ongenoegen uit *“over de wijze waarop bestuurlijk overleg wordt gevoerd met Avri”*. Avri geeft met duidelijke bewoordingen aan onaangenaam verrast te zijn door het in september gestarte besluitvormingstraject, aangezien de ambtelijke verkenning nog niet is afgerond en zij verzoekt GS: *“met klem om in (een addendum op) het voorstel van PS gewag te maken van de door u bestuurlijk erkende uitzonderingspositie van Avri”*.⁹⁶ Dat er sprake is van een door GS ‘bestuurlijke erkende uitzonderingspositie’ lijkt te zijn gebaseerd op de beloften van gedeputeerden Kerris en Markink op 6 juli 2020 (zie hiervoor) dat in ambtelijk overleg de mogelijkheden verkend worden hoe rekening gehouden kan worden met de unieke situatie van Avri.

Op 15 oktober stuurt het gehele AB een brief van gelijke strekking aan PS met het verzoek de renteverlaging te schrappen, of op zijn minst de Avri-gemeenten op andere wijze te compenseren.

16 oktober 2020: Vijf opties om te komen tot afspraken op maat met Avri

Bij het bestuurlijk overleg zijn gedeputeerden Kerris en Markink aanwezig en vanuit Avri de directeur en de voorzitter DB/AB, eveneens worden beide partijen ambtelijk ondersteund. In het bestuurlijk overleg worden de uitgangspunten van de besluitvorming van de provincie direct duidelijk: er zal generieke besluitvorming in PS plaatsvinden, zonder uitzondering voor Avri. Het voorstel van Avri om de rekenrente niet te verlagen of minder sterk te verlagen, vindt evenmin gehoor.⁹⁷ PS zijn voornemens om op 28 oktober te besluiten tot een verlaging van de rekenrente naar 3,1%. In reactie daarop worden vijf scenario’s met de provincie besproken, aldus een terugkoppeling van een projectmanager van Avri. Kortweg zijn de scenario’s:

1. Het uitstellen van de overdracht van de stortplaats;
2. Overdracht per 1 januari 2024, maar een afbetaling van het tekort aan doelvermogen over 10 jaar;
3. De afspraak dat Avri gezien wordt als definitief afgedichte en overgedragen stortplaats met daarbij de vraag aan PS om de verlaging van de rekenrente niet van toepassing te laten zijn op reeds afgedichte en overgedragen stortplaatsen;
4. (Voorstel Markink): De provincie rekent met lagere of geen risico’s bij bepaling van het doelvermogen, onder voorwaarde dat Avri alle risico’s op zich neemt voor de nazorgperiode en voor de eeuwigdurende nazorg een (bank)garantie afgeeft;
5. Overdracht per 1 januari 2024, maar de provincie (niet zijnde Nazorgfonds) neemt het aanvullend benodigde doelvermogen voor haar rekening en treft met Avri een afbetalingsregeling van meerdere (10) jaren. Dit om te voorkomen dat de gemeenten het tekort per direct (2020) in hun begroting moeten verwerken.

⁹⁵ Directeur Avri en voorzitter DB/AB Avri (12 oktober 2020). *Uw besluit d.d. 01/09/20 t.a.v. Nazorgfonds Stortplaatsen (nr. 2018-012418) Besluit nazorg stortplaatsen*, p. 1.

⁹⁶ Directeur Avri en voorzitter DB/AB Avri (12 oktober 2020). *Uw besluit d.d. 01/09/20 t.a.v. Nazorgfonds Stortplaatsen (nr. 2018-012418) Besluit nazorg stortplaatsen*, p. 2.

⁹⁷ Projectmanager Avri (18 oktober 2020). *Avri nazorg stortplaats: nav bestuurlijk overleg op vrijdag 16/10 jl.* [e-mail].

Uit een verslag van de nabespreking tussen de directeur Avri, een projectmanager van Avri en de voorzitter DB/AB komt naar voren dat optie 4 het 'minst logisch' is en direct afvalt. Ook optie 1 heeft niet de voorkeur, mede op basis van een doorrekening van de gevolgen van uitstel van overdracht met 20 jaar, door de externe financieel adviseur.⁹⁸ Optie 2 wordt alleen mogelijk geacht als volgens de BBV-regels de vordering niet direct in boekjaar 2020 hoeft te vallen. Later zal blijken dat het volgens BBV-regels niet mogelijk is om de vordering later in te calculeren.⁹⁹ Optie 3 is wenselijk, maar wordt gezien als een actie die ingezet moet worden vanuit het dagelijks bestuur van het Nazorgfonds (dus GS) richting PS. Daarmee zou optie 5 ook in beeld komen, waarbij GS PS oproepen om tot aparte financieringsafspraken te komen met Avri, buiten het Nazorgfonds om. Deze optie is wel afhankelijk van de goedkeuring van de accountant en de provincie.¹⁰⁰

In het bestuurlijk overleg wordt afgesproken dat de directeur Avri en gedeputeerde Kerris op 21 oktober contact zullen hebben over de besproken opties en voorkeuren. Uit correspondentie blijkt dat dit gesprek niet zal leiden tot een oplossing.¹⁰¹

18 oktober 2020: Directeur Avri informeert DB met tijdlijn, Q&A en inzicht in rendement Nazorgfonds

Twee dagen na het bestuurlijk overleg tussen Avri en GS stuurt de directeur Avri aan het DB een drietal stukken toe:

- Een overzicht van het rendement van het Nazorgfonds Gelderland in de periode 2001-2019;
- Een eerste aanzet van een overzicht met vragen en antwoorden over (het proces van) de verlaging van de rekenrente;
- Een tijdlijn over het proces rondom de verlaging van de rekenrente op drie niveaus: 1) de hoofdlijn, 2) een inzicht in belangrijke bestuurlijke momenten het afgelopen jaar en 3) inzicht in de informatiestroom richting gemeenteraden.

De directeur Avri geeft hiermee invulling aan de afspraken die in de extra DB-vergadering van 6 oktober 2020 zijn gemaakt om deze stukken voor te bereiden.

25 oktober 2020: Voorzitter DB/AB vraagt alle PS-fracties het aanstaande PS-besluit te amenderen

Drie dagen voor de besluitvorming in PS zal plaatsvinden benadert de voorzitter DB/AB alle PS-fracties met de vraag het voorstel in PS te amenderen. Het lijkt de laatste mogelijkheid de besluitvorming nog te beïnvloeden. Duidelijk is geworden dat alle in het bestuurlijk overleg van 16 oktober gedeelde opties leiden tot ambtelijke bezwaren, waardoor er nog slechts één mogelijkheid open staat: *"het in de verordening opnemen van een overgangsbepaling die bepaalt dat alle reeds fysiek afgedichte stortplaatsen die geen verdien capaciteit meer hebben én binnen drie jaar worden overgedragen (lees: de stortplaats Avri) worden uitgezonderd van renteverlaging"*.¹⁰² Het tekstvoorstel voor het amendement is in de bijlage van deze mail toegevoegd.

26 oktober 2020: GS informeren PS per brief over het ambtelijk en bestuurlijk proces dat is doorlopen met Avri

Op 26 oktober geven GS in een brief aan PS toelichting op het ambtelijk en bestuurlijk proces dat zij hebben doorlopen met Avri om te komen tot een oplossing voor de gevolgen van het verlagen van de rekenrente. Gesproken wordt over drie kansrijke opties:

⁹⁸ Extern financieel adviseur Avri (18 oktober 2020). *Berekening doelvermogen Meersteeg Geldermalsen inclusief aanvang 1-1-2044*.

⁹⁹ Voorzitter DB/AB Avri (26 oktober 2020). *RE: VERVOLG Bericht van Avri nav PS-vergadering 28 oktober* [e-mail].

¹⁰⁰ Projectmanager Avri (18 oktober 2020). *Avri nazorg stortplaats: nav bestuurlijk overleg op vrijdag 16/10 jl.* [e-mail].

¹⁰¹ Voorzitter DB/AB Avri (25 oktober 2020). *VERVOLG Bericht van Avri nav PS-vergadering 28 oktober* [e-mail].

¹⁰² Voorzitter DB/AB Avri (26 oktober 2020). *RE: VERVOLG Bericht van Avri nav PS-vergadering 28 oktober* [e-mail].

- 1) een betalingsregeling van 10 jaar,
- 2) een uitstel van sluiting met 10 of 20 jaar en
- 3) een aanpassing van de verordening met een uitzonderingsartikel voor stortplaatsen die al zijn afgedicht en kort voor sluiting staan.

In de brief wordt elke optie verder toegelicht evenals de financiële consequenties, waarbij GS tot de conclusie komen dat variant 1 de voorkeur heeft.¹⁰³

Naar aanleiding van deze Statenbrief van 26 oktober stuurt de voorzitter DB/AB een reactie aan de PS-fracties. De strekking is dat Avri tot andere conclusies komt met betrekking tot de drie genoemde varianten, dan GS. In de ogen van Avri is alleen optie 3 een realistische variant, aangezien opties 1 en 2 door geldende BBV-regels niet opportuun zijn. Nogmaals brengt de voorzitter DB/AB het door Avri voorbereide amendement onder de aandacht van de Statenfracties.

28 oktober 2020: PS besluiten tot verlaging rekenrente

Op 28 oktober 2020 nemen PS het besluit tot verlaging van de rekenrente naar 3,1%.¹⁰⁴ Bij het agendapunt zijn enkele brieven en amendementen toegevoegd:

- De Statenbrief van 26 oktober 2020 waarin GS ingaan op het ambtelijk en bestuurlijk proces dat is doorlopen met Avri om te komen tot een oplossing en de drie mogelijke opties;
- Mails van de voorzitter DB/AB Avri aan Statenfracties d.d. 21, 25 en 26 oktober 2020 met verzoek tot amenderen van voorstel;
- Brief van AB Avri d.d. 15 oktober 2020;
- Brief van MBG d.d. 20 oktober 2020 over verlaging rekenrente Nazorgfonds stortplaatsen waarin zij nogmaals haar standpunt over de verlaging van de rekenrente uiteenzet. Eveneens worden de gevolgen voor Avri en andere bijna gesloten stortplaatsen nadrukkelijk benoemd. MBG benoemt nogmaals dat de verlaging van de rekenrente naar haar inzicht niet noodzakelijk is en verzoekt PS om *“vooralsnog af te zien van de verlaging van de rekenrente met de toezegging van de Gelderse stortplaatsexploitanten akkoord te gaan met het vervallen van de rendementsgarantie”*.¹⁰⁵
- Amendement namens SGP, ChristenUnie, VVD, GroenLinks, PvdA en CDA op voorstel PS 2020-620 Voorstel tot wijziging Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging Beleggingsstatuut Nazorgfonds (PS 2020-620): *“Gedeputeerde Staten te verzoeken met de deelnemende gemeenten van de AVRI het gesprek aan te gaan om tot afspraken te komen om de financiële gevolgen van de aanpassing van de rekenrente te verzachten”*.
- Twee amendementen aangedragen door Avri. De eerste heeft als strekking om aan het voorliggende besluit toe te voegen dat feitelijk afgesloten stortplaatsen die binnen drie jaar ook formeel aan de provincie zijn overgedragen, worden beschouwd als waren ze al overgedragen. De tweede houdt in dat voor reeds fysiek afgedichte stortplaatsen die geen verdien capaciteit meer hebben en binnen drie jaar aan de provincie worden overgedragen een overgangsregeling geldt, waardoor ze worden uitgezonderd van de renteverlaging. Dit tweede amendement wordt ook nog een keer onder de aandacht gebracht door Dorpsbelangen West Betuwe.

¹⁰³ Gedeputeerde Staten Gelderland (26 oktober 2020). *Voorstel tot wijziging van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging van het beleggingsstatuut van het Nazorgfonds*.

¹⁰⁴ Provinciale Staten Gelderland (28 oktober 2020). *Wijziging verordening nazorgheffing stortplaatsen Gelderland 1999 en wijziging Beleggingsstatuut Nazorgfonds*.

¹⁰⁵ Stichting MBG (20 oktober 2020). *Verlaging rekenrente Nazorgfonds stortplaatsen*, p. 3.

Het besluit zoals door GS aan PS voorgelegd wordt aangenomen, met toevoeging van het amendement van SGP, ChristenUnie, VVD, GroenLinks, PvdA en CDA om GS te verzoeken het gesprek met deelnemende gemeenten binnen Avri aan te gaan.

Gedurende de bespreking in de Provinciale Staten op 28 oktober 2020 wordt zowel aan Avri als aan de gemeenten een verwijt gemaakt. Avri zou al eerder op de hoogte zijn geweest van de financiële gevolgen van een verlaagde rekenrente en zou de overdracht van de stortplaats aan de provincie vertraagd hebben. Ook werd Avri financieel wanbeleid verweten. Daarnaast kregen de gemeenten kritiek te verduren: zij zouden het toezicht op Avri niet goed hebben ingericht.

29 oktober 2020: Ambtelijk contact Avri n.a.v. bespreking in PS op 28 oktober

De dag na de bespreking en besluitvorming in PS deelt een projectmanager van Avri in een mail aan de directeur Avri een korte tijdlijn van wanneer ambtelijk voor het eerst zicht was op verlaging van de rekenrente: *“begin december 2019 de eerste mail over de verlaging naar wellicht 3,1%. Dat is intern richting financiën gecommuniceerd”*.¹⁰⁶ Deze projectmanager van Avri meldt dat toen eveneens een doorrekening is gemaakt van het effect van de verlaging door de extern financieel adviseur. Tot slot merkt deze projectmanager richting de directeur op dat: *“de strikte bbv-rgels begin dit jaar (2020) onbekend waren c.q. er niet over is nagedacht. Pas de laatste maanden is dit naar voren gekomen en heeft het geleid tot onrust”*.

November-december 2020 – Contact tussen deelnemende gemeenten, Avri en de provincie om tot een oplossing te komen.

Naar aanleiding van het amendement (zie PS besluit 28 oktober) dat GS verzoekt contact op te nemen met de Avri-gemeenten, is er in november en december 2020 ambtelijk en bestuurlijk contact. Deze contacten leiden ertoe dat op 3 december 2020 een akkoord wordt gesloten met de provincie, dat Gedeputeerde Staten op 8 december per brief aan het dagelijks bestuur van Avri bevestigen.¹⁰⁷

Dat akkoord houdt in dat over 10 jaar wordt bepaald wanneer de stortplaats zal worden overgedragen aan de provincie. In de tussentijd blijft Avri verantwoordelijk voor het beheer van de stortplaats, maar dit geeft Avri de tijd om het benodigde aanvullende doelvermogen bij elkaar te sparen. Hoeveel doelvermogen exact nodig zal zijn is nu nog niet te zeggen. De € 10 miljoen waar het nu om gaat kan wijzigen. Het kan minder worden, zoals de voorzitter van het DB/AB via de griffies mailt aan alle gemeenteraden,¹⁰⁸ maar het kan ook meer worden, afhankelijk van ontwikkelingen in de toekomst.

Samenvattend

Als we kijken naar de momenten waarop Avri zich ambtelijk en bestuurlijk bewust wordt van de (mogelijke) verlaging van de rekenrente en de gevolgen daarvan, zien we grofweg twee lijnen: een informatielijn tussen provincie en Avri-organisatie (met name directeur en projectmanager Avri) en een lijn tussen Avri-organisatie en Avri-bestuur.

Avri-organisatie en provincie Gelderland

Allereerst wordt op ambtelijk niveau bij Avri duidelijk dat de provincie mogelijk de rekenrente zal verlagen én wat hiervan de gevolgen kunnen zijn. Een projectmanager Avri wordt hierover op

¹⁰⁶ Projectmanager Avri (29 oktober 2020). *FW: Vergadering 2019 van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds van de provincie Gelderland* [e-mail].

¹⁰⁷ Gedeputeerde Staten Gelderland (8 december 2020). *Bestuurlijke afspraak overdracht stortplaats Avri*.

¹⁰⁸ Voorzitter DB/AB (9 december 2020). *Brief inzake akkoord stortplaats* [e-mail].

3 december 2019 geïnformeerd naar aanleiding van een bijeenkomst van de Beleggingsadviescommissie van het Nazorgfonds Gelderland (BAC), waar het conceptrapport van de ALM-studie wordt besproken.

De mogelijke verlaging van de rekenrente wordt intern bij Avri gedeeld met de financiële afdeling, maar in eerste instantie laat Avri zich in het contact met de provincie vertegenwoordigen door de MBG. Bijvoorbeeld middels het advies van de MBG op de ALM-studie (31 januari 2020) en via het bestuurlijk contact dat naar aanleiding hiervan begin maart plaatsvindt tussen de MBG en gedeputeerden Markink en Kerris (DB Nazorgfonds).

In april verschijnt het position paper bij Avri intern, dat een gedetailleerder zicht geeft op de financiële gevolgen van de verlaging van de rekenrente. Dit paper wordt alleen intern bij Avri gedeeld, niet met het DB of AB en ook niet met de gemeenten (noch bestuurlijk, noch ambtelijk). De directeur uit de wens tot bestuurlijk overleg met de gedeputeerden Markink en Kerris. Dit bestuurlijk overleg zal uiteindelijk op 3 juli plaatsvinden, vijf maanden na het officiële advies van de BAC. Het bestuurlijk overleg leidt tot een ambtelijk traject waarin alternatieven worden verkend voor de positie van Avri.

Het eerste overleg vindt plaats op 8 juli en er volgt een ambtelijk overleg in augustus. Beide leiden niet tot een akkoord op een mogelijk alternatief voor Avri. Op 1 september besluiten GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen. Hierover wordt de directeur Avri 10 dagen later telefonisch geïnformeerd door gedeputeerde Kerris. Dit komt voor Avri als een verrassing, aangezien bestuurlijke, noch ambtelijke contacten op dat moment hebben geleid tot een overeenstemming tussen Avri en de provincie over een uitzonderingspositie voor Avri. Op 23 september is er een ambtelijk overleg tussen Avri en de provincie waarin de provincie een toelichting geeft op het genomen besluit. Tevens vindt er op 16 oktober nog een bestuurlijk overleg plaats tussen Avri en de provincie waarin vijf mogelijke alternatieven worden besproken.

Later zal blijken dat geen van deze alternatieven als oplossing wordt gezien. Vanaf begin oktober (na het besluit van GS) zoekt de Avri-organisatie op meerdere momenten contact met het DB en AB over de gevolgen van de verlaging van de rekenrente.

Avri-organisatie en Avri-bestuur

De informatievoorziening van Avri richting het DB en AB verloopt in formele zin langs de lijnen van de P&C-cyclus. Dit betekent in de praktijk dat het Avri-bestuur tot ongeveer september 2020 primair via P&C-documenten (kadernota, begroting, bestuursrapportage en jaarstukken) is geïnformeerd over de Avri-stortplaats en mogelijke tekorten in het Nazorgfonds Gelderland. Na het GS-besluit van 1 september, om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, komt er een meer actieve informatiestroom op gang vanuit Avri richting DB en AB. De informatie die dan wordt verstrekt, is bedoeld om het bestuur te informeren, maar ook om hen te mobiliseren om PS duidelijk te maken dat het voorgenomen besluit onwenselijk is c.q. er een uitzonderingspositie voor Avri zou moeten komen.

Eind 2018 en begin 2019 stelt het DB de Kadernota 2020 vast en krijgt het AB de Kadernota 2020 ter informatie onder ogen. Hierin wordt melding gemaakt van de ALM-studie die wordt uitgevoerd en dat dit mogelijk leidt tot een *herziening* van de rekenrente. Dit wordt niet verder geconcretiseerd en er zijn op dat moment geen signalen van een mogelijke verlaging. In de bestuursrapportage van 2019, die in het najaar van 2019 door DB en AB wordt vastgesteld wordt niet meer gesproken van een herziening, maar van een 'kans op daling' van de rekenrente. Ook dit wordt verder niet geconcretiseerd. Hetzelfde geldt voor de Kadernota 2021 (in DB december 2019 en AB februari 2020).

De eerste echte concretisering van wat een verlaging van de rekenrente kan betekenen, volgt in de Begroting 2021 en Jaarstukken 2019. Beide worden op 15 april in het DB besproken. In de Begroting 2021 wordt voor het eerst een percentage genoemd: een verlaging van de rekenrente naar 3,1%. Ook de gevolgen worden in kaart gebracht: dit leidt tot een tekort van € 9 miljoen. In de Jaarstukken 2019 die op 15 april in het DB worden besproken, wordt melding gemaakt van het mogelijk deels vrijvallen van de voorziening stortplaats. Hierover wordt het DB op 13 mei en 3 juni door de accountant verder geïnformeerd.

Uiteindelijk worden de Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021 op 9 juli door het AB vastgesteld. In beide stukken wordt de verlaging specifiek benoemd, evenals dat er inzicht wordt gegeven in de financiële consequenties. Vanaf dat moment liggen de signalen expliciet op tafel, maar het besluit van GS van 1 september lijkt pas te leiden tot actieve informatievoorziening aan het DB en AB - los van de P&C-cyclus. Vanaf begin oktober volgen er mails richting DB en AB over gevolgen van de daling van de rekenrente, een extra raadsinformatiebijeenkomst (ook voor AB-leden) en een brief namens het AB richting PS (15 oktober 2020). De voorzitter van het AB/DB stuurt op 25 oktober een mail naar alle PS-fracties met het verzoek om het PS-besluit van 28 oktober te amenderen.

3.3 / Communicatie richting gemeenteraden

In paragraaf 2 stond het contact intern bij Avri en het contact tussen Avri en de provincie centraal. Een andere belangrijke communicatielijn is de informatielijn richting de deelnemende gemeenten (raden en colleges). In deze paragraaf wordt daarom met een reconstructie inzicht gegeven in de momenten en manieren waarop de raden en colleges zijn ingelicht over de voorgenomen besluiten en consequenties daarvan. Indien relevant wordt in de reconstructie aangegeven of er verschillen zijn in de communicatie en informatievoorziening tussen de gemeenten. Grofweg schetsen we twee informatielijnen: de informatievoorziening via de formele P&C-cyclus en een meer incidentele informatielijn op basis van gebeurtenissen. Op basis van de onderstaande reconstructie zal duidelijk worden hoe de communicatie over de Avri-stortplaats en het tekort bij het Fonds Nazorg Stortplaatsen richting de raden van de aan de GR deelnemende gemeenten is verlopen, in het licht van de actieve informatieplicht.

Informatievoorziening over Avri aan gemeenteraden verloopt vooral via de P&C-cyclus

In de basis vindt de informatievoorziening over Avri aan de gemeenteraden plaats via de P&C-cyclus van deze verbonden partij. Elk jaar krijgen de raden de jaarstukken van het voorgaande jaar en de begroting voor het komende jaar toegestuurd namens het dagelijks bestuur van Avri, evenals de kadernota met daarin de kaders voor de begroting.¹⁰⁹ Bij de jaarstukken en de begroting wordt gemeenteraden gevraagd een zienswijze te formuleren, bij de kadernota is dat niet het geval. De acht deelnemende gemeenten maakten in de onderzochte periode 2019 tot en met 2020 van deze gelegenheid gebruik, waarbij de zienswijze veelal wordt voorbereid door het college (in sommige gemeenten samen met de raadsrapporteur).

Kadernota 2019 (aangeboden 21 december 2017) en Begroting 2019 (aangeboden 12 april 2018)

In de Kadernota 2019 en ontwerp Begroting 2019 wordt op verschillende plekken verwezen naar de stortplaats en de toekomstige overdracht ervan aan de provincie Gelderland. Zo komt de stortplaats terug in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, in de voorziening basispakket die is

¹⁰⁹ Overigens is de Kadernota 2020 niet terug te vinden in de raadsinformatiesystemen van de deelnemende gemeenten. Het is onduidelijk of deze wel aan hen is toegestuurd en zo ja, wanneer.

getroffen om weerstand te bieden tegen risico's die samenhangen met de uitvoering van dit programma en de voorziening stortplaats.

Opgemerkt wordt dat door bijstelling van de rekenrente door de provincie in 2015, het benodigde doelvermogen – dat beschikbaar moet zijn voor de provincie voor het eeuwigdurende onderhoud van de stortplaats – nog niet is bereikt. Ook wordt zowel in de Kadernota 2019 als in de Begroting 2019 vermeld dat de verwachte sluiting en overdracht van de stortplaats met een jaar wordt opgeschoven naar eind 2020.

In de Begroting 2019 komt naar voren dat begin 2018 het benodigde doelvermogen bij overdracht is geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met de meest recente rekenmodellen en eenheidsprijzen vanuit de provincie, evenals met de actuele situatie in en rondom de stortplaats en landelijke ontwikkelingen rondom overdrachten van stortplaatsen. Op basis van die actualisatie wordt gesteld dat het resterend over te dragen doelvermogen bij overdracht niet € 1,2 miljoen bedraagt, maar € 0,4 miljoen.

Expliciet wordt in de Kadernota 2019 en Begroting 2019 gesteld dat *“er nog geen signalen vanuit de provincie zijn om de rekenrente (die van grote invloed is op het te behalen doelvermogen) te herzien. De provincie wacht hiervoor eerst het resultaat van de Evaluatie Nazorg af (vanuit het ministerie van infrastructuur en milieu)”*.¹¹⁰ Tegelijkertijd komt ook terug dat het doelvermogen tot het moment van overdracht onzeker is, doordat diverse aannames en uitgangspunten onzeker zijn of door landelijke ontwikkelingen (zoals jurisprudentie) kunnen wijzigen. Vandaar dat er naast een voorziening stortplaats, die is *“gevormd voor de verwachte kosten die aan het einde van de levensfase van de stortplaats moeten worden gemaakt voor de eindafwerking en eeuwigdurende nazorg door de Provincie”*,¹¹¹ er ook een bedrag is opgenomen in de voorziening basispakket om het risico van het onzekere doelvermogen te dekken. Dit risico is geraamd op € 560.000,-.

Kadernota 2020 (niet direct aangeboden aan de gemeenteraden, wel op agenda platformbijeenkomst 16 januari 2019) en Begroting 2020 (aangeboden 12 april 2019)

In de Kadernota 2020 en ontwerp Begroting 2020 komt wederom naar voren dat het bedrag dat voor de provincie beschikbaar moet zijn voor het eeuwigdurend onderhoud van de stortplaats (het doelvermogen), door bijstelling van de rekenrente door de provincie in 2015 nog niet is bereikt. En ook in deze stukken wordt verslag gedaan van de ontwikkeling van de voorziening stortplaats en het risicoprofiel van Avri ten aanzien van de stortplaats en de inzet van de voorziening basispakket daarvoor.

Daarnaast komt in beide stukken naar voren dat de evaluatie van de Nazorgwet door het ministerie van Infrastructuur & Milieu in maart 2018 was afgerond. Naar aanleiding hiervan was de wens van de branche om nazorggelden voortaan gezamenlijk centraal te gaan beleggen en te komen tot een landelijke rekenrente. De provincies waren hier geen voorstander van, onder meer vanwege de vrees om als provincies afzonderlijk te kunnen worden afgerekend op de resultaten zonder zelf te kunnen sturen. Dat gold ook voor de provincie Gelderland. In aanvulling hierop wordt genoemd dat de *“provincie Gelderland in 2018 heeft besloten een ALM-studie uit te gaan voeren en te komen tot een herziening van de rekenrente”*.¹¹²

De Kadernota 2020 is daarmee het eerste document waarin een aanpassing van de rekenrente als mogelijkheid wordt genoemd. In zowel de Kadernota 2020 als de Begroting 2020 wordt gesproken over een herziening en er wordt dus nog niet ingevuld of dit een verhoging of verlaging van de

¹¹⁰ Avri (2018). *Begroting 2019 inclusief meerjarenbegroting t/m 2022: Versie ten behoeve van zienswijzen regiogemeenten*, p. 19. Een soortgelijk citaat is te lezen op pagina 11 van de Kadernota 2019.

¹¹¹ Avri (2018). *Begroting 2019 inclusief meerjarenbegroting t/m 2022: Versie ten behoeve van zienswijzen regiogemeenten*.

¹¹² Avri (2019). *Kadernota 2020*, p. 11.

rekenrente zou gaan betekenen. Wel wordt in de Begroting 2020 onder “inzet voorziening stortplaats” opgemerkt dat *“wanneer het doelvermogen voor de provincie toeneemt, een bijdrage uit de afvalstoffenheffing zal worden gevraagd”*,¹¹³ zoals dat eerder ook was gebeurd om het benodigde doelvermogen op niveau te krijgen.

In dit document wordt net als in de Begroting 2020 de verwachting uitgesproken dat er in het voorjaar 2019 meer bekend zal zijn over de rekenrente en dat besluitvorming door Provinciale Staten hierover mogelijk over de Statenverkiezingen heen getild gaat worden. Het doelvermogen dat Avri verwacht nodig te hebben wordt dan ook (nog) niet aangepast en ook de verwachte sluiting en overdracht van de stortplaats blijven vooralsnog staan op eind 2020.¹¹⁴ Het risico van een onzeker doelvermogen bij overdracht van de stortplaats blijft net als een jaar eerder geraamd op € 560.000,-.

Kadernota 2021 (agenda platformbijeenkomst 8 januari 2020, definitieve versie aangeboden 2 april 2020)

Waar in eerdere P&C-cyclusstukken van Avri de sluiting en overdracht van de stortplaats aan de provincie gepland stond voor eind 2020, wordt in de Kadernota 2021, conform het besluit van het AB bij de bestuursrapportage 2019, gesteld dat het verwachte overdrachtsmoment 1 januari 2024 is. Wat wel gelijk blijft, is dat het benodigde doelvermogen als gevolg van de rekenrentedaling in 2015 nog niet is bereikt.

Verder bevat de Kadernota 2021 een update over de ALM-studie en de opvolging van de Evaluatie Nazorg. De ALM-studie van de provincie is lopende en de verwachting is nu dat begin 2020 meer duidelijkheid gaat komen én dat de rekenrente naar beneden bijgesteld zal worden. Waar in de Kadernota 2020 en Begroting 2020 dus nog wordt gesproken over een ‘herziening’, is nu wel de richting van de aanpassing van de rekenrente ingevuld. Met hoeveel de rente naar verwachting zal worden verlaagd wordt niet expliciet gemaakt. Het gevolg hiervan is dat *“het doelvermogen wederom aangevuld moet worden. Afhankelijk van de voortgang van deze ontwikkelingen worden de consequenties verwerkt in de begroting 2021”*.¹¹⁵ Hoewel dus een nadeel wordt voorzien voor Avri, spreekt hier geen alarmerende toon uit.

Landelijk wordt in samenspraak met provincies en de branchevereniging gekeken naar scenario’s voor het vormgeven van de nazorg van stortplaatsen in de toekomst. Net als een jaar eerder is de wens vanuit de branche om te komen tot een landelijke regeling met onder meer een landelijk geldende rekenrente. In het najaar van 2020 moet daar meer duidelijkheid over zijn.¹¹⁶

¹¹³ Avri (2019). *Begroting 2020 inclusief meerjarenbegroting t/m 2023: Versie ten behoeve van zienswijzen gemeenten*, p. 25.

¹¹⁴ Avri (2019). *Kadernota 2020*, p. 11; Avri (2019). *Begroting 2020 inclusief meerjarenbegroting t/m 2023: Versie ten behoeve van zienswijzen gemeenten*, p. 22.

¹¹⁵ Avri (2020). *Kadernota 2021*, p. 7.

¹¹⁶ Avri (2020). *Kadernota 2021*, p. 7.

Jaarstukken 2019 en Begroting 2021 (aangeboden 15 april 2020, aangepaste versie jaarstukken 4 juni 2020)

Op 15 april 2020 biedt het dagelijks bestuur van Avri de voorlopige Jaarstukken 2019 en de ontwerp Begroting 2021 aan aan de acht gemeenteraden. In de Jaarstukken 2019 is voor de stortplaats in eerste instantie alleen informatie over de toevoegingen en onttrekkingen aan voorziening stortplaatsen opgenomen en de omvang van het financieel risico dat is geraamd voor het onzeker doelvermogen voor de nazorg van de stortplaats (à € 560.000). De ALM studie, rekenrente en de evaluatie komen niet aan bod.

Op 4 juni 2020 stuurt Avri een nazending aan de gemeenteraden met aangepaste Jaarstukken 2019.¹¹⁷ Op het moment dat in april de voorlopige jaarstukken aan de gemeenteraden werden gestuurd, was de accountantscontrole nog niet afgerond. Nu was dat wel het geval, wat had geleid tot een aanpassing aan de jaarstukken. Avri had de voorziening aangehouden om het risico van een lagere rekenrente die de provincie op dat moment overwoog (deels) op te vangen. Naar het oordeel van de accountant daarentegen was de voorziening die Avri voor de stortplaats in stand hield te hoog en moest gerekend worden met de rentestand zoals die gold in 2019. Het overschot zou vrij moeten vallen als incidenteel voordeel. Als gevolg van het afschalen van de voorziening stortplaatsen veranderde het resultaat over 2019 van een tekort van € 1,1 miljoen naar een overschot van € 0,3 miljoen. Het risico op renteverlaging door de provincie moest worden toegevoegd aan de risicoparagraaf. Onder het kopje “gewijzigde risico’s” is opgenomen dat het advies op basis van de ALM-studie was om de rekenrente te verlagen naar 3,1%, dat de Beleggingsadviescommissie van de provincie Gelderland dit advies heeft overgenomen en dat het besluitvormingstraject binnen de provincie nog doorlopen moest worden. Daarnaast is aangegeven dat verlaging van de rekenrente naar 3,1% op basis van de toen geldende inzichten, betekende dat voor Avri het benodigde doelvermogen bij overdracht van de stortplaats zou stijgen met circa € 10 miljoen, maar dat er nog veel onzekerheden zijn.

Tegelijkertijd lag de Begroting 2021 voor in de gemeenteraden, met het verzoek om tot een zienswijze te komen. In deze begroting is ook aandacht voor het doelvermogen dat nodig is bij de overdracht van de stortplaats. De gemeenteraden worden hierin geïnformeerd dat bij de toen gehanteerde rekenrente (4,6%) er voldoende financiële middelen zouden moeten zijn om bij de overdracht van de stortplaats per 1 januari 2024 aan de verplichtingen richting de provincie te voldoen. Uit de ALM-studie was het advies gekomen om de rekenrente te verlagen naar 3,1%, welk advies in februari 2020 was overgenomen door de provinciale Beleggingsadviescommissie. Ook worden de raden geïnformeerd dat op dat moment het provinciale besluitvormingsproces nog doorlopen moet worden, wat naar verwachting de rest van 2020 in beslag zal nemen, en dat vanuit de gezamenlijke Gelderse stortplaatsexploitanten *“al geruime tijd overleg plaatsvindt met de provincie en bezwaar is geuit tegen dit advies”*.¹¹⁸

De Begroting 2021 gaat ook in op de financiële gevolgen voor de stortplaats: *“Verlaging van de rekenrente naar 3,1% betekent – op basis van de huidige inzichten – voor Avri een stijging van het benodigde doelvermogen van ca. € 9 miljoen”*.¹¹⁹ Dit is – samen met de passage in de Jaarstukken 2019 - de eerste keer dat voor de gemeenteraden een concreet bedrag wordt genoemd als het gaat om de financiële gevolgen die een verlaging van de rekenrente heeft. Niettemin wordt de alarmklok nog niet geluid. Avri geeft aan dat er nog veel onzekerheden zijn, omdat de landelijke regelgeving inclusief gehanteerde rekenmethodieken en de beleidsvisie van de provincie nog kunnen wijzigen. Wel wordt al aangegeven dat Avri in gesprek zal moeten gaan over de maatschappelijke gevolgen van een dergelijk besluit; niet genoemd wordt met wie dat gesprek gevoerd zal moeten worden.

¹¹⁷ Directeur Avri. (4 juni 2020). *Nazending AB vergaderstukken 9 juli 2020* [e-mail].

¹¹⁸ Avri (2020). *Begroting 2021 inclusief meerjarenbegroting t/m 2024: Versie ten behoeve van zienswijzen gemeenten*, p. 33.

¹¹⁹ Avri (2020). *Begroting 2021 inclusief meerjarenbegroting t/m 2024: Versie ten behoeve van zienswijzen gemeenten*, p. 33.

Verder wordt aangegeven dat overwogen kan worden om de overdracht voor langere tijd uit te stellen, maar dat het vervroegen van het overdrachtsmoment door juridische ingewikkeldheden niet reëel wordt geacht.¹²⁰ Het financiële risico van de verlaging van de rekenrente wordt op dit moment dus gedefinieerd als een risico en niet als een vaststaand feit en wordt dan ook – in lijn met de BBV-systematiek – niet in zijn geheel, voor de volle € 9 miljoen, in de risicoparaagraaf verwerkt. Het risico wordt verhoogd naar € 2,7 miljoen.

In september 2020 worden de vastgestelde Jaarstukken 2019 en Begroting 2021 aan de gemeenteraden gezonden, inclusief de zienswijzen die zijn ingediend. In de zienswijzen wordt geen opmerking gemaakt over de stortplaats of de rekenrente. Wel worden er veel zorgen geuit over onder meer het weerstandsvermogen.¹²¹

Platformbijeenkomsten om raadsleden bij te praten over de AB-agenda

Circa een keer in de zes tot acht weken vindt er voor raadsleden een platformbijeenkomst plaats, georganiseerd door Avri. In 2019 stonden dan ook zes bijeenkomsten gepland en in 2020 negen bijeenkomsten (inclusief drie raadsinformatieavonden).¹²² Het doel van de platformbijeenkomsten is dat raadsleden van de verschillende gemeenten kunnen discussiëren over de voorstellen die op de agenda van het algemeen bestuur (AB) staan.¹²³ Van de platformbijeenkomsten wordt geen verslag gemaakt. Wel worden op een enkele uitzondering na, presentaties en geluidsopnamen ter beschikking gesteld. Over de terugkoppeling van de platformbijeenkomsten (en breder over Avri) zijn in de raden van de deelnemende gemeenten verschillende afspraken gemaakt. Het opvallendste verschil is dat in Tiel en Culemborg een raadsrapporteur is aangesteld die namens de raad deze gemeenschappelijke regeling met bijzondere aandacht volgt en daarover rapporteert aan de gemeenteraad. Vanuit Tiel is de raadsrapporteur zelfs aanwezig als toehoorder bij vergaderingen van het AB, zo blijkt uit een interview met raadsleden in het kader van dit onderzoek.

De platformbijeenkomsten worden doorgaans geleid door de voorzitter van het dagelijks en algemeen bestuur van Avri. Op de agenda staat een presentatie van de Avri-directeur en een toelichting bij de stukken die op de agenda van de komende AB-vergadering staan. Vervolgens is er gelegenheid voor raadsleden om vragen te stellen, die door de voorzitter van het DB/AB en de directeur worden beantwoord. Hoewel aan het begin van de platformbijeenkomsten wordt gevraagd of er specifieke onderwerpen of vragen zijn die aan de orde zouden moeten komen, wordt de inhoud van de bijeenkomsten vooral door Avri bepaald. Dit is de ervaring van raadsleden zelf, zo geven zij aan in een interview in het kader van dit onderzoek. Daarnaast geven raadsleden aan dat de platformbijeenkomsten informatief zijn, maar dat zij weinig ruimte ervaren om gemeentespecifieke onderwerpen te adresseren. Een analyse van de agenda's van de platformbijeenkomsten en het terugluisteren van de geluidsopnamen van enkele daarvan bevestigen dit beeld. Althans: we horen relatief weinig discussie tussen raadsleden en er komen nauwelijks gemeentespecifieke thema's aan bod. Dat laatste is overigens ook niet gedefinieerd als doel van de platformbijeenkomsten.

Platformbijeenkomst 3 juni 2020 – Bijeenkomst onder andere over aangepaste Jaarstukken 2019 en Begroting 2021

Een dag voordat de aangepaste Jaarstukken 2019 door Avri worden nagezonden aan de gemeenteraden vindt er een platformbijeenkomst plaats. Op diezelfde dag is Avri geïnformeerd door

¹²⁰ Avri (2020). *Begroting 2021 inclusief meerjarenbegroting t/m 2024: Versie ten behoeve van zienswijzen gemeenten*, p. 33.

¹²¹ Daarbij stemmen twee gemeenten niet in met de verhoging van het tarief afvalstoffenheffing om het weerstandsvermogen aan te vullen. Dat geldt voor Tiel en West Maas en Waal.

¹²² Avri (2019). *Vergaderschema en -stukken 2019*. Geraadpleegd op 19 juni 2021 via: <https://www.avri.nl/over-avri/vergaderschema-en-stukken-2019/>; Avri (2020). *Vergaderschema en -stukken 2020*. Geraadpleegd op 19 juni 2021 via: <https://www.avri.nl/over-avri/vergaderschema-en-stukken-2020-1/>

¹²³ Avri (2020). *Vergaderschema en -stukken 2020*. Geraadpleegd op 19 juni 2021 via: <https://www.avri.nl/over-avri/vergaderschema-en-stukken-2020-1/>

de accountant over zijn oordeel over de Jaarstukken 2019 en de aanpassingen die dat vraagt als het gaat om de omvang van de voorziening stortplaats. De aanwezige raadsleden worden dus direct op de hoogte gesteld van de aanpassingen.

Tijdens de bijeenkomst lichten de directeur van Avri en de voorzitter van het DB/AB toe wat het standpunt is van de accountant en hoe Avri daar tegenover staat. In reactie op een vraag van een raadslid over de verlaging van de voorziening benadrukt de directeur van Avri dat als het een zekerheid zou zijn dat er door een renteverlaging meer doelvermogen nodig zou zijn, ze het hadden ingeboekt in de begroting. Tegelijkertijd ging Avri er wel echt vanuit dat er iets met de rekenrente zou gaan gebeuren en daar wilde ze rekening mee houden door de voorziening in stand te houden. Avri was dan ook verrast door het oordeel van de accountant op dit punt. Ter beantwoording van dezelfde vraag licht de directeur van Avri toe wat het afboeken van de voorziening stortplaatsen betekent voor het risicoprofiel van Avri. Hij vertelt:

“Ik gaf net al even aan, risico is kans maal effect. Nou de kans volgens een bepaalde berekening, dat wordt nul komma zoveel keer het effect. En het effect is uiteindelijk het totaal wat we zouden moeten bijdragen aan de provincie. Dat zou zo maar met dat renteverskil € 10 miljoen kunnen zijn. Nou en vandaar dat je in het totale risicoprofiel dat ziet opklimmen naar 6,6 miljoen. Want dat is nog niet eens de volle mep, maar dat is de kansberekening van hoe groot is die kans, die is ook niet 100%. Dus je doet niet eenmaal dat bedrag, maar bijvoorbeeld 0,3 of 0,4. Daar zijn allemaal spelregels voor hoe je dat doet.”¹²⁴

In een toelichting op de ophoging van het risicoprofiel van Avri komt dus redelijk terloops aan bod dat de financiële consequenties van de renteverlaging voor Avri wel eens € 10 miljoen kunnen bedragen. Dat is al € 1 miljoen meer dan wat in de Begroting 2021 wordt genoemd. Het bedrag wordt verder niet onderbouwd of uitgelegd in de bijeenkomst.

Vervolgens worden nog verschillende vragen gesteld over de stortplaats en overdracht aan de provincie, deels ook in relatie tot het lage weerstandsvermogen van Avri.¹²⁵ Zo vraagt een raadslid of het dus zo kan zijn dat in 2021 de tarieven enorm moeten worden verhoogd, vanwege het risico. Het antwoord daarop is in meer algemene zin dat als alle risico's (niet alleen die van de stortplaats) zich inderdaad allemaal voordoen, dat Avri dan een heel groot probleem heeft, wat het noodzakelijk maakt om te zorgen dat het weerstandspeil weer minimaal het peil is van de risico's. Specifiek over de stortplaats wordt opgemerkt door de voorzitter van het DB/AB: *“het is natuurlijk ook zo dat als we denken dat het te duur wordt om het nu over te dragen, dan houden we het nog even in eigen beheer”*. En door de directeur van Avri: *“Stel inderdaad dat de provincie zou zeggen, ja jammer dan. De tariefstijging is nou eenmaal een feit en je moet € 10 miljoen neerleggen. Ja, dan maak je natuurlijk een andere afweging met elkaar. Nou, dan dragen we nog even niet over. Dan gaan we andere afspraken maken”*. Avri droeg in haar communicatie hier kortom niet uit dat zij ervan uitgingen dat het financiële nadeel van €10 miljoen zich daadwerkelijk, al dan niet in volle omvang, ging voordoen.

Een ander raadslid vraagt of de kosten voor het eeuwigdurend onderhoud in een keer betaald moeten worden aan de provincie of dat het ook via een jaarlijkse bijdrage kan. Het laatste wordt door de directeur van Avri als een mogelijke oplossing gezien. Via een jaarlijkse bijdrage betalen voor het eeuwigdurend onderhoud kan in principe niet, maar Avri wil alles verkennen wat mogelijk is om met *“de hele klap van € 10 miljoen”* om te gaan. Daar zijn in zijn optiek creatieve oplossingen als deze voor nodig, want die hele klap gaan ze immers niet opvangen met elkaar en dan wordt het dus

¹²⁴ Audiotulen Platformbijeenkomst Avri 3 juni 2020, 21:16-21:52. Geraadpleegd op 19 juni 2021 via: <https://soundcloud.com/avrischoon/audiotulen-platformbijeenkomst-avri-3-juni-2020>

¹²⁵ Audiotulen Platformbijeenkomst Avri 3 juni 2020, vanaf 21:52. Geraadpleegd op 19 juni 2021 via: <https://soundcloud.com/avrischoon/audiotulen-platformbijeenkomst-avri-3-juni-2020>

sowieso uitstel. En: “op het moment dat steeds duidelijker wordt dat dit zich daadwerkelijk gaat voordoen, dan hebben we al uitgesproken (...), dan komen we graag even op de koffie”.¹²⁶

Incidentele informatievoorziening aan gemeenteraden door Avri zodra voorgenomen besluit over verlaging rekenrente op de agenda van Provinciale Staten staat

Op 1 september 2020 nemen Gedeputeerde Staten het besluit om aan Provinciale Staten voor te stellen om onder meer de rekenrente te verlagen tot 3,1%, met als gevolg dat de gemeenten die binnen Avri samenwerken € 10 miljoen euro moeten opbrengen. In Provinciale Staten staat dit op 28 oktober 2020 op de agenda en de Statenbrief met het voorstel daartoe is van 17 september 2020.

Richting de gemeenteraden vinden we echter geen communicatie terug over de financiële consequenties van de verlaging van de rekenrente sinds het bespreken van de Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021 in juni 2020. De Statenbrief van 17 september 2020 is bijvoorbeeld niet in de raadsinformatiesystemen van de acht deelnemende gemeenten terug te vinden in die periode (in sommige gemeenten komt hij wel terug op een later moment als achtergrondinformatie). Wel worden onder meer de vastgestelde Jaarstukken 2019 en de vastgestelde Begroting 2021 in september 2020 door Avri aan de gemeenteraden gezonden. Hier zit ook het accountantsverslag van Avri over 2019 bij, waarin wordt benoemd dat binnen de provincie een discussie loopt over het verlagen van de rekenrente, wat een risico in zich heeft dat de toekomstige overdracht € 10 miljoen meer kan gaan kosten.¹²⁷

Pas enkele weken voordat het besluit tot renteverlaging op de agenda van Provinciale Staten staat, zien we dat de gemeenteraden (intensief) worden geïnformeerd. Het eerste communicatiemoment dat we terugzien is op **1 oktober 2020**, wanneer de gemeenteraden worden uitgenodigd voor een extra raadsinformatiebijeenkomst over de stortplaats.¹²⁸ Die raadsinformatiebijeenkomst vindt plaats op **7 oktober 2020**. Uit de presentatie van die avond blijkt dat Avri een toelichting heeft gegeven over de achtergrond van de overdracht van de stortplaats. Onderwerpen variërend van de organisatie van de wettelijke taakverdeling tussen gemeente en provincie, tot de wijze waarop het benodigde doelvermogen wordt berekend, de financiële consequenties en de argumenten tegen het provinciale besluit om de rekenrente te verlagen om zo een politieke lobby te kunnen starten komen aan bod.

Na de bijeenkomst vindt veel communicatie via e-mail plaats, met name in de maand oktober. Een overzicht:

- **8 oktober 2020:** de directeur van Avri mailt via de griffies, de acht gemeenteraden de link naar de presentatie van de raadsinformatiebijeenkomst van de dag ervoor en de geluidsopnamen ervan.
- **15 oktober 2020:** de directeur van Avri mailt via de griffies, de acht gemeenteraden de brieven die Avri samen met de gemeenten aan Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten heeft gestuurd over het door Gedeputeerde Staten genomen besluit over het Nazorgfonds Stortplaatsen. De presentatie van de raadsinformatiebijeenkomst van 7 oktober wordt nogmaals meegestuurd en de directeur laat weten dat een dag later (16 oktober) een bestuurlijk overleg met de provincie plaatsvindt.
- **20 oktober 2020:** de directeur van Avri mailt aanvullende informatie over de overdracht van de stortplaats via de griffies aan alle gemeenteraden. Het gaat om een overzicht van vragen en antwoorden die raadsleden zichzelf wellicht stellen of die Statenleden aan hen kunnen

¹²⁶ Audiotulen Platformbijeenkomst Avri 3 juni 2020, vanaf 21:52. Geraadpleegd op 19 juni 2021 via: <https://soundcloud.com/avrischoon/audiotulen-platformbijeenkomst-avri-3-juni-2020>

¹²⁷ Baker Tilly (juni 2020). *Accountantsverslag Gemeenschappelijke regeling Avri: Boekjaar 2019*, p. 5.

¹²⁸ Tijdslijn 2020 informatieverstrekking aan raad gemeente West Maas en Waal over Avri.

stellen, een verkorte presentatie over waarom het verlagen van de rekenrente geen goed idee is en een tijdlijn met financiële, milieutechnische en bestuurlijke sleutelmomenten rondom de stortplaats. Daarnaast wordt aangekondigd dat in de dagen erna een videoboodschap voor de Statenleden zal worden gedeeld en eventueel tekstsuggesties voor amendementen en moties.

- **25 oktober 2020:** de voorzitter van het DB/AB stuurt via de griffies alle acht gemeenteraden twee e-mails door die op 21 en 25 oktober door hem aan de Statenleden waren gestuurd over het besluit dat op 28 oktober in de Staten voorlag. De voorzitter merkt op dat er al veel contact is tussen raadsleden en Statenleden, waarvoor hij zijn dank uitspreekt. Ook doet hij het verzoek om de bijgevoegde mails te gebruiken om Statenleden (nogmaals) te benaderen om tot een oplossing te komen.
- **26 oktober 2020:** de voorzitter van het DB/AB mailt via de griffies alle raadsleden van de acht gemeenten dat er een persbericht is verspreid over het voorgenomen besluit en de consequenties daarvan en dat een video van de directeur van Avri voor de Statenleden online staat.
- **27 oktober 2020:** de voorzitter van het DB/AB stelt de acht gemeenteraden via de griffies per e-mail op de hoogte van een aanvullende Statenbrief die Gedeputeerde Staten op 26 oktober aan Provinciale Staten hebben gestuurd en de reactie van Avri daarop. In die brief doen Gedeputeerde Staten verslag van het bestuurlijk overleg dat met Avri heeft plaatsgevonden over het Nazorgfonds Stortplaatsen. Het dagelijks bestuur van Avri is het niet eens met de conclusies die worden getrokken en zet dat uiteen in deze schriftelijke reactie. Deze schriftelijke reactie is via e-mail naar leden van Provinciale Staten gestuurd en de gemeenteraden ontvangen daar een afschrift van.
- **28 oktober 2020:** de voorzitter van het DB/AB geeft via e-mail een update aan alle gemeenteraden (via de griffies) over de beraadslagingen in Provinciale Staten over het Nazorgfonds en de voorgestelde renteverlaging. In het Statendebat werd kritiek geuit op Avri; in deze e-mail wordt daarop ingegaan en een verweer gegeven.
- **3 november 2020:** naar aanleiding van het besluit van Provinciale Staten en het aangenomen amendement dat oproept tot overleg met de Avri-gemeenten, stuurt de voorzitter van het DB/AB via de griffies een bericht aan alle gemeenteraden over de te nemen vervolgstappen. De voorzitter deelt dat er inmiddels bestuurlijk contact is geweest, waarbij gedeputeerden ook verbaasd waren over de toon in de Staten. Een week later zou er een ingelast overleg zijn tussen het AB en de gedeputeerde. Vervolgens deelt de voorzitter de acties die vanuit Avri worden voorgesteld, waaronder het ambtelijk bespreken van de gevolgen van het PS-besluit met de financiële experts van de gemeenten; met een afvaardiging van wethouders financiën in gesprek treden met de provincie, en dat op 17 november 2020 een platformbijeenkomst wordt gehouden waarbij raadsleden vragen kunnen stellen. Omdat er veel vragen van raadsleden waren over de informatievoorziening aan de gemeenteraden over de stortplaats, wordt in deze e-mail ook een tijdlijn gedeeld met momenten waarop zij zijn geïnformeerd.
- **9 december 2020:** de voorzitter van het DB/AB e-mailt alle gemeenteraden via de griffies over het akkoord dat is bereikt met de provincie. Dat wil zeggen: het tijdstip van overdracht van de stortplaats wordt over 10 jaar bepaald, zodat Avri de tijd heeft om te sparen voor de overdracht. Dit heeft als consequentie, zo wordt aangegeven in de e-mail, dat nog niet duidelijk is welk bedrag bij elkaar gespaard moet worden. Het kan zijn dat minder dan € 10 miljoen nodig is door technologische innovaties, landelijke nazorg-ontwikkelingen of renteverhoging, zo wordt in de e-mail gesteld.

De communicatie aan de gemeenteraden, met name in oktober, heeft daarmee vooral het karakter om raadsleden te mobiliseren richting PS. Veel raadsleden doen dat, maar veel ook niet zo volgt uit de gesprekken. Bij een deel van de raadsleden bestond door de gang van zaken het gevoel 'voor het karretje te worden gespannen'.

Gemeentespecifieke bespreking overdracht stortplaats in de acht gemeenteraden beperkt

De hoofdmoot van de communicatie wordt gevormd door de communicatie die breed met alle gemeenteraden binnen Avri wordt gedeeld. Dat geldt zowel voor de reguliere stukken in het kader van de P&C-cyclus, als de platformbijeenkomsten en de e-mailupdates die met name in oktober zijn verzonden. Op een klein aantal punten zien we in sommige gemeenten nog wat aanvullends gebeuren, zo stellen we vast op basis van de informatie die wij in het kader van dit onderzoek aangeleverd hebben gekregen.

Zo werken twee gemeenten met een raadsrapporteur die namens de gemeenteraad bijzondere aandacht heeft voor de gemeenschappelijke regeling Avri en daarover rapporteert aan de raad. Dat geldt zoals eerder genoemd voor Culemborg en Tiel. Vanuit Tiel is de raadsrapporteur ook aanwezig bij de AB-vergaderingen van Avri. In West Betuwe zien we verder terug dat de gemeenteraad via kwartaalrapportages op de hoogte wordt gehouden van wat er in de verschillende gemeenschappelijke regelingen speelt. Daarnaast geven raadsleden in een interview aan dat zij ervaren dat er kleine verschillen zijn in hoe proactief wethouders informatie delen.

Specifiek over de overdracht van de stortplaats zien we bijvoorbeeld terug dat in aanvulling op de bredere communicatie op 15 oktober 2020, de wethouder in Buren via een flitsbericht de raad informeert over de stand van zaken, waaronder de acties die op touw worden gezet richting provincie. Een ander voorbeeld is dat de wethouder van Culemborg namens het college van B&W op 3 november een informatienotitie deelt met de gemeenteraad over de financiële impact van de aanpassing van de rekenrente.

In West Maas en Waal worden op 22 mei 2020 drie raadsvragen gesteld over de Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021 van Avri, in het bijzonder over de overdracht van de stortplaatsen en het weerstandsvermogen. De eerste vraag luidt of de resultaten van de ALM-studie al bekend zijn en wat de consequenties daarvan zijn voor de begroting van 2021. Ten tweede wordt gevraagd of er al meer bekend is over een eventuele landelijke regeling met betrekking tot de nazorg van stortplaatsen. Beide vragen worden door Avri beantwoord. Tot slot wordt over de Jaarstukken 2019 gevraagd of Avri al gestart is met de gesprekken met de gemeenten om de weerstand weer op het goede niveau te krijgen.

Dit zijn de enige raadsvragen die we in deze periode over dit onderwerp zijn tegengekomen. Wel zien we dat in Buren en Tiel op respectievelijk 3 november 2020 en 11 november 2020 een interpellatiedebat wordt gevoerd over de stortplaats en de gang van zaken en in West Betuwe worden op 28 november 2020 raadsvragen gesteld over de overdracht van de stortplaats, maar dit is dus een stuk later en nadat het besluit in Provinciale Staten al is genomen.

Samenvattend

Begin 2019 bereikt voor het eerst een eerste indicatie de gemeenteraden dat er wat met de rekenrente zou kunnen gebeuren. In de Kadernota 2020 wordt de ALM-studie aangekondigd, waarbij er wordt gesproken over een mogelijke 'herziening' van de rekenrente. Een jaar later, bij de Kadernota 2021 is de ALM-studie nog niet afgerond, maar wordt al wel aangekondigd dat de verwachting is dat de rekenrente naar beneden bijgesteld zal worden, wat betekent dat het doelvermogen weer moet worden aangevuld. Hoeveel de rekenrente naar verwachting naar beneden zal worden bijgesteld wordt niet expliciet gemaakt. Ook is de toon niet alarmerend.

Enkele maanden later, op 15 april 2020, wordt de rekenrentedaling voor gemeenteraden voor het eerst concreet in de Begroting 2021. Daarin is opgenomen dat het advies in de ALM-studie is om de rekenrente te laten dalen van 4,6% naar 3,1% en dat de Beleggingsadviescommissie van de provincie

daar al mee heeft ingestemd. Dit zou als gevolg hebben dat het benodigde doelvermogen met circa € 9 miljoen zou stijgen, zo wordt voorgerekend in de begroting. Wel wordt gesteld dat het heel onzeker is, dat het provinciale besluitvormingsproces nog volgt en dat bezwaar is gemaakt tegen het advies door de gezamenlijke Gelderse stortplaatsexploitanten (MBG). Ook in juni 2020, wanneer de (aangepaste) Jaarstukken 2019 en de Begroting 2021 op de agenda staan van de platformbijeenkomst, komen de consequenties van een dalende rekenrente aan bod en er wordt genoemd dat het kan gaan om € 10 miljoen. Tegelijkertijd is ook duidelijk dat op dit moment niet de urgentie wordt gevoeld en overgebracht aan de gemeenteraden dat dit ook daadwerkelijk wel eens zou kunnen gaan gebeuren.

Op basis van bovenstaande blijkt dat de gemeenteraden steeds via de P&C-cyclus wel op de hoogte zijn gehouden over de ontwikkelingen rondom de rekenrente, maar dat het er niet als een bijzonder of urgent punt is uitgelicht. Zo is het in ieder geval niet overgekomen. Dat is ook terug te zien in de vragen die raadsleden stellen. De zorgen lijken vooral te gaan over het lage weerstandsvermogen van Avri, dat ook zonder het nadeel van een eventuele rekenrentedaling laag is. Op basis van het beschikbare onderzoeksmateriaal lijkt de urgentie onder raadsleden vooral hoog te zijn geworden nadat in september 2020 duidelijk wordt dat Gedeputeerde Staten instemmen met het verlagen van de rekenrente, met als gevolg dat Avri € 10 miljoen tekortkomt voor de overdracht van de stortplaats, en dat die €10 miljoen direct in de begroting van het lopende begrotingsjaar moet worden opgenomen. Het besluit moet dan nog naar Provinciale Staten, waarna vanuit Avri gemeenteraadsleden actief worden geïnformeerd en betrokken om via hun connecties te lobbyen bij Provinciale Staten.

4. Conclusies & lessen

In het vorige hoofdstuk is feitelijk gereconstrueerd hoe het proces rondom de verlaging van de rekenrente en de stortplaats is verlopen, met aandacht voor hetgeen dat is gebeurd tussen Avri en de provincie, bij Avri intern en tussen Avri en de gemeenteraden. In dit hoofdstuk plaatsen we deze chronologisch geordende feiten in een breder perspectief en analyseren we hun onderlinge verbanden. Op basis van deze conclusies formuleren we een aantal lessen voor de gemeentelijke aansturing van Avri en andere regionale samenwerkingsverbanden.

4.1 / Vooraf: het politieke belang van Avri

Afvalinzameling en -verwerking is lange tijd gezien als een betrekkelijk beleidsarme gemeentelijke taak. Het inzamelen en verwerken van afval moest goed en goedkoop zijn en kon om die reden ook gemakkelijk op een bedrijfsmatige manier worden verricht. Het was vooral een technische kwestie. Voor zover er hiervoor politieke belangstelling was, beperkte die zich tot de hoogte en de verdeling van de kosten. Dat afvalinzameling en -verwerking nagenoeg overal regionaal wordt uitgevoerd en raadsleden er slechts indirect bij betrokken zijn, was daarom lange tijd geen probleem. Zo ook in het geval van Avri, dat is opgericht als uitvoeringsorganisatie die taken uitvoert op het gebied van afvalverwijdering, afvalverwerking en het beheer van openbare ruimte, waarbij een sterke bestuurlijke (en politieke) betrokkenheid niet voor de hand lag.

Grotere politieke betekenis afvalverwerking

Met het gegroeide belang van duurzaamheidsdoelstellingen, is de politieke betekenis van afvalinzameling en -verwerking sterk toegenomen. Het gaat namelijk niet meer alleen over tarieven voor afvalinzameling, maar ook om zaken als circulaire economie, duurzaamheid en energietransitie. In de Regio Rivierenland, waar gemeenten hun afvalinzameling en -verwerking gezamenlijk uitvoeren via Avri, bleek dat ook uit de discussies in verschillende gemeenteraden na de invoering van het 'omgekeerd inzamelen'. Een andere reden waarom afvalinzameling en -verwerking van groot politiek belang is, is regio-specifiek: in tegenstelling tot veel andere regio's worden deze taken in Rivierenland niet uitgevoerd door een bedrijf, maar door een gemeentelijk samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Dat zorgt ervoor dat de deelnemende gemeenten zelf rechtstreeks financieel verantwoordelijk zijn. En die verantwoordelijkheden zijn groot: het gaat om kapitaalintensieve voorzieningen die grote financiële risico's met zich kunnen meebrengen. De vraag is daarom gerechtvaardigd of de betrokkenheid van colleges en gemeenteraden in evenwicht is met het politieke en financiële belang van Avri en of de organisatie en aansturing van Avri zich voldoende heeft aangepast aan de nieuwe realiteit.

Overdracht stortplaats

In Regio Rivierenland kreeg deze vraag extra urgentie na het afsluiten van de stortplaats in Geldermalsen en de geplande overdracht hiervan aan de provincie Gelderland. De grote financiële belangen die hiermee waren gemoeid speelden in een context van landelijke discussies over de Nazorgwet, complexe begrotingsregels, dalende beleggingsrendementen en ambtelijke overleggen

met het provinciebestuur. Lange tijd bleef de sluiting van de stortplaats en de overdracht dan ook een vooral (financieel-)technische kwestie. Deze casus brengt echter in herinnering dat ook de meest technische kwesties politiek urgent kunnen worden, vooral als ze inwoners treffen. Denk aan kwesties met mogelijk grote financiële consequenties zoals in deze casus, maar eerdere dossiers in het land hebben laten zien dat ook kwesties met een potentieel grote impact op de gezondheid of veiligheid van inwoners snel politiek relevant kunnen worden. Alertheid en politiek-bestuurlijke sensitiviteit blijft dus geboden, ook bij technische aangelegenheden.

Op basis van de gepresenteerde reconstructie kan achteraf gemakkelijk worden aangegeven wie wat op welk moment had moeten weten en wie anderen daarover tijdig had moeten informeren; op het moment zelf was dat niet altijd zo evident. Deze vaststelling neemt niet weg dat er een aantal conclusies te trekken zijn uit de gang van zaken rond de overdracht van de stortplaats. Die conclusies formuleren we op twee niveaus: 1) het gesprek met de provincie en de opvolging van het signaal over de rekenrenteverlaging en 2) het functioneren van de gemeenschappelijke regeling.

4.2 / Conclusies: gesprek met de provincie en opvolging signaal rekenrenteverlaging

Op basis van de feitenreconstructie trekken we een vijftal conclusies over het gesprek dat Avri met de provincie voerde over de overdracht van de stortplaats en het verlagen van de rekenrente. Deze conclusies raken aan de werkwijze van Avri, het contact met de provincie en de communicatie richting de gemeenteraden.

Conclusie 1: Opvolging signaal mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.

Uit de reconstructie blijkt dat het signaal dat de rekenrente verlaagd zou worden naar 3,1% en de consequenties daarvan, pas in september 2020 voor het eerst echt bestuurlijk is besproken in het DB, AB en de gemeenteraden. Eerder is het risico in P&C-documenten wel genoemd, maar met weinig urgentie. De betrokken besturen zijn toen in ieder geval niet actief gewaarschuwd voor de financiële gevaren van een mogelijke rekenrenteverlaging. Dat terwijl al negen maanden eerder, in december 2019, het ambtelijk duidelijk werd wat de financiële gevolgen zouden zijn van een renteverlaging van 4,6% naar 3,1%.

In de tussenliggende negen maanden vindt overleg plaats met de provincie en worden mede op verzoek van de accountant intern bij Avri de gevolgen van een rekenrenteverlaging ambtelijk binnen Avri verder uitgewerkt. Het overleg met de provincie is er eerst op gericht om begrip te krijgen voor de grote consequenties van de renteverlaging voor alle stortplaatsexploitanten en in het bijzonder voor de stortplaatsen die op korte termijn tot sluiting of overdracht overgaan. Avri zit daarbij niet zelf aan tafel, maar wordt vertegenwoordigd door de Stichting Milieu Bedrijven Gelderland (MBG). Later, vanaf de zomer van 2020, start een overlegtraject tussen Avri zelf en de provincie om mogelijke oplossingen te verkennen. Deze gesprekken worden met ambtenaren van de provincie gevoerd en tweemaal met de verantwoordelijk gedeputeerden. Vanuit Avri worden de gesprekken primair gevoerd door ambtenaren, zoals een projectleider en de directeur. Tweemaal sluit de voorzitter van het DB/AB aan, dat is bij de gesprekken met de gedeputeerden.

Pas nadat GS besluiten om de verlaging van de rekenrente naar 3,1% voor te leggen aan PS, neemt de bestuurlijke en politieke betrokkenheid toe, onder meer in de frequente e-mailupdates begin oktober van de voorzitter van het DB aan de gemeenteraden. Ondanks die toegenomen bestuurlijke

en politieke betrokkenheid, blijft de rol van de directeur van Avri prominent, bijvoorbeeld in het opstellen van een informatiepakket met voorbeeldteksten voor een amendement en een video voor PS om de positie van Avri uit te leggen. Zelfs op dat moment wordt dus gekozen voor een stevige ambtelijke zichtbaarheid richting de provincie, in plaats van dat wordt gekozen voor een bestuurlijke route.

Dat er een grote ambtelijke dominantie was in de opvolging van het signaal van de verlaging van de rekenrente en het contact met de provincie, is te begrijpen vanuit de ontstaansgeschiedenis van Avri. Avri is opgericht als uitvoeringsorganisatie die taken uitvoert op het gebied van afvalverwijdering, afvalverwerking en het beheer van openbare ruimte, waarbij een sterke bestuurlijke betrokkenheid niet voor de hand lag. Hieraan droeg ook niet bij dat de rekenrente die door het Nazorgfonds wordt gerekend een financieel complex en technisch thema is en dat de verlaging voortkomt uit een advies van de provinciale Beleggingsadviescommissie (BAC) waarin Avri alleen indirect vertegenwoordigd is. Bovendien speelden op de achtergrond verschillende discussies waarbij Avri slechts indirect betrokken was. Op landelijk niveau werd gesproken over een mogelijk nieuwe Nazorgwet (EVANAS), die zou kunnen leiden tot een landelijke rekenrente of zelfs een landelijk nazorgfonds. Ook is het goed om op te merken dat de gevolgde werkwijze niet in strijd is met de afspraken in de gemeenschappelijke regeling van Avri (GR Avri). Volgens deze regeling vertegenwoordigt de voorzitter Avri in en buiten rechte, die deze vertegenwoordiging kan opdragen aan een ander persoon, dus ook de directeur.

Hoe begrijpelijk misschien ook, in de onderhandelingen met de provincie had deze ambtelijke dominantie wel nadelen:

1. Allereerst was Avri hierdoor te weinig bestuurlijk sensitief voor de overwegingen van de provincie, hetgeen de onderhandelingspositie van Avri verzwakte (zie conclusie 3). In het gesprek met de provincie werd door Avri steeds de nadruk gelegd op de ervaren onjuistheid van de rekenrenteverlaging én op de uitzonderingspositie die Avri ten opzichte van andere stortplaatsexploitanten zou hebben, waardoor er weinig aandacht was voor de belangen en opvattingen van het provinciebestuur.
2. Het tweede nadeel van het vooral ambtelijke contact tussen Avri en provincie, was dat zich dat binnenskamers voltrok. Over de voortgang en de resultaten van de ambtelijke besprekingen zijn bestuurders pas geïnformeerd toen duidelijk was dat er geen resultaten meer werden geboekt. Bestuurders hebben hier zelf overigens ook niet actief naar geïnformeerd. Mogelijkheden om met bestuurlijke escalatie invloed uit te oefenen op de provinciale besluitvorming en hier snel duidelijkheid over te krijgen, bleven hierdoor lang onbenut.
3. Het derde nadeel hangt hiermee samen. Door de vooral ambtelijke contacten en overleggen waren verantwoordelijke bestuurders en raden laat op de hoogte van de negatieve financiële gevolgen van de verlaging van de rekenrente. Als gevolg hiervan hadden ze weinig tijd om zich goed voor te bereiden op de verlaging van de rekenrente voor het nazorgfonds stortplaatsen, waren zij niet tijdig in stelling gebracht en voelden zij zich overvallen.

Conclusie 2: Avri en de provincie hadden een verschillend beeld bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.

In de zomer van 2020 voerden Avri en de provincie overleg over mogelijke oplossingen voor Avri. Uit de reconstructie volgt dat Avri en de provincie echter niet hetzelfde beeld hadden van de uitgangspunten voor het overlegtraject. Waar Avri het starten van dit overlegtraject ziet als een bestuurlijke erkenning van zijn uitzonderingspositie, vat de provincie het op als een manier om mogelijkheden te verkennen om de gevolgen van het voorgenomen besluit tot rekenrenteverlaging voor Avri wat te verzachten.

Dat hier een misverstand over ontstond is illustratief voor de kwaliteit van het bestuurlijk contact tussen Avri en de provincie. Omdat de dagelijkse leiding van Avri een centrale rol speelde in gesprekken met de provincie – en bestuurders van gemeenten veel aan hen overlieten – konden interpretaties van bestuurlijke uitspraken gemakkelijk een eigen leven gaan leiden. Dat GS tot verrassing van Avri instemmen met het voorstel tot verlaging van de rekenrente terwijl volgens Avri het overlegtraject nog loopt en dat het de directeur van Avri is (niet bijvoorbeeld de voorzitter van het DB/AB) die door de gedeputeerde over het besluit wordt geïnformeerd, tekent eveneens de bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie.

Het bestaan van de grote bestuurlijke afstand hangt samen met de ambtelijke dominantie in de opvolging van het signaal van de verlaging van de rekenrente en het contact met de provincie. Het is lastig te duiden wat hierin oorzaak en gevolg is en de kans is groot dat beide op elkaar inwerken. Avri is immers – zoals al vermeld – ontstaan als uitvoeringsorganisatie waarin stevige bestuurlijke betrokkenheid lange tijd minder voor de hand lag. Dat werkt door. Tegelijkertijd is er bestuurlijk ook niet het initiatief genomen om de eigen betrokkenheid te verstevigen en regie te nemen in de bestuurlijke contacten met de provincie op dit dossier. In conclusie 7 duiden we dit als een aspect van dat de eigenaarsrol van Avri beperkt is ingevuld.

Los van hoe het ontstaan van de bestuurlijke afstand te begrijpen is, constateren we dat die in deze casus gevolgen heeft gehad. Met een sterkere en duidelijkere bestuurlijke betrokkenheid had meer geïnvesteerd kunnen worden in de bestuurlijke contacten. Avri had dan beter en eerder kunnen reageren en anticiperen op de bestuurlijke overwegingen van de provincie (zie ook conclusie 3).

Conclusie 3: Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en in het contact met de provincie.

Dat het gesprek met de provincie lange tijd een ambtelijke kwestie bleef, verklaart waarom zo lang werd vastgehouden aan de naïef gebleken inschatting dat het met de rekenrenteverlaging niet zo'n vaart zou lopen. Of anders gezegd: Avri heeft lang erop vertrouwd dat de provincie rekening zou houden met de positie van Avri. De besluitvorming van de provincie zou voor Avri best anders kunnen uitpakken, zo was de gedachte. De noodzaak van het verlagen van de rekenrente was volgens Avri immers onjuist en bovendien was de situatie van Avri onvergelijkbaar met die van andere stortplaatsexploitanten: de stortplaats was al afgedicht en had geen verdien capaciteit meer. Bovendien is Avri geen commercieel bedrijf, maar een publiekrechtelijke organisatie die zich aan de BBV-systematiek moet houden. De consequenties van de renteverlaging waren dus wel bekend, maar de verwachting was dat deze niet of in mindere mate voor Avri zouden gaan gelden. Er werd dan ook niet geanticipeerd op de mogelijkheid dat de rekenrenteverlaging Avri wel onverkort zou raken.

Op dit punt had meer politiek-bestuurlijke sensitiviteit van Avri verwacht mogen worden. Vanuit de provincie werd namelijk in het voorjaar van 2020 eerst ambtelijk en later ook bestuurlijk duidelijk gemaakt dat er een generiek besluit zou worden genomen: er zouden geen uitzonderingen worden gemaakt, ook niet voor Avri. Verder waren dit soort gesprekken met de provincie niet nieuw; in eerdere jaren heeft de provincie ook renteaanpassingen doorgevoerd. De opstelling van de provincie had daarom geen verrassing hoeven zijn. Desondanks lijkt het bij Avri pas echt na besluitvorming door GS doorgedrongen te zijn dat de consequenties van een renteverlaging Avri in volle omvang zouden gaan raken en is er bestuurlijk opgeschaald. Hoewel achteraf niet te zeggen is of bij een sterkere bestuurlijke betrokkenheid eerder in het proces daadwerkelijk politiek-bestuurlijk sensitiever zou zijn gehandeld, had dit wellicht wel geholpen om de aanpak van de provincie beter in te kunnen schatten (zie ook conclusie 7).

Conclusie 4: De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.

Dat van Avri meer politiek-bestuurlijke sensitiviteit verwacht had mogen worden raakt niet alleen de contacten met de provincie, maar ook de communicatie daarover richting de gemeenteraden. Die communicatie verloopt vooral via P&C-documenten en platformbijeenkomsten.

In de P&C-documenten die door Avri met de gemeenteraden zijn gedeeld – zoals de Kadernota 2020, Jaarstukken 2019 en Begroting 2021 – worden op hoofdlijnen stap voor stap de ontwikkelingen rondom de rekenrente geschetst. Eerst wordt de ALM-studie aangekondigd met de opmerking dat het kan leiden tot een herziening van de rekenrente (Kadernota 2020), vervolgens dat de ALM-studie nog niet is afgerond maar dat de verwachting is dat de rente zal gaan dalen (Kadernota 2021) en weer later dat het advies is dat de rekenrente daalt van 4,6% naar 3,1% en dat dit een tekort van € 9 à € 10 miljoen met zich mee kan brengen (Jaarstukken 2019 en Begroting 2021). Tegelijkertijd wordt steeds aangegeven dat er nog veel onzeker is en dat er overleg met de provincie plaatsvindt. Het tekort wordt dan ook gepresenteerd als een risico en niet als een vaststaand gegeven, en daarmee ook slechts gedeeltelijk in de risicoparagraaf verwerkt.

De toon van de berichtgeving is niet alarmerend, maar het wordt eerder gepresenteerd als een technische, theoretische kwestie waar in de financiële stukken rekening mee moet worden gehouden. Dat geldt eveneens voor de toon tijdens de platformbijeenkomsten waarin de P&C-documenten op de agenda staan. De ernst van de dreiging komt niet over het voetlicht. Het werd ambtelijk en in het DB immers ook niet zo door Avri ervaren. Vanuit de gemeenteraden en door het AB van Avri worden er dan ook lange tijd geen vragen gesteld over de verlaging van de rekenrente en de toereikendheid van het doelvermogen, voor zover is vast te stellen op basis van de beschikbare gespreksverslagen. Opgemerkt dient te worden dat het hierbij niet heeft geholpen dat in de Jaarstukken 2019 – die tegelijkertijd met de Begroting 2021 op de agenda stonden - van de accountant een aanpassing moest worden gemaakt om een deel van het gereserveerde doelvermogen voor overdracht van de stortplaats vrij te laten vallen. Gerekend met de in dat jaar geldende rekenrente van 4,6% zou het doelvermogen namelijk te hoog zijn.

De gemeenteraden zijn dus stap voor stap via P&C-documenten geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de rekenrente, qua aard en toon overeenstemmend met de risico-inschatting van Avri. Met de kennis van nu zien we dat die informatievoorziening over de verlaging van de rekenrente en de consequenties daarvan voor het benodigde doelvermogen idealiter diepgaander was geweest. Berekeningen van de financiële risico's van een rekenrenteverlaging werden niet of pas laat met het Algemeen Bestuur en de gemeenteraden gedeeld en zij werden pas actief geïnformeerd over de dreigende financiële problemen als gevolg van de mogelijk dalende rekenrente van het Nazorgfonds toen GS een besluit hierover hadden genomen (september 2020). Op basis van de reconstructie constateren we echter dat er geen sprake is van bewust onvolledig en niet tijdig informeren, maar dat het voortkomt uit de te beperkte politiek-bestuurlijke sensitiviteit en de onjuist gebleken inschatting dat de provincie wel een uitzondering voor Avri zou maken.

Conclusie 5: Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.

Het actief informeren van de gemeenteraden over de dreigende financiële problemen na het besluit van GS over de rekenrente, had (mede) het doel om hen te mobiliseren tot een protest bij de provincie. Het was de bedoeling dat raadsleden hun partijgenoten in Provinciale Staten zouden bewegen om het GS-besluit over het Nazorgfonds te verwerpen of te amenderen. Veel raadsleden

deden dat, maar ook veel raadsleden niet. Een deel van de raadsleden voelde zich niet prettig bij het verzoek, zeker omdat ze verrast waren door de alarmerende financiële berichten en niet volledig op de hoogte waren van de achtergrond hiervan.

In Provinciale Staten werkte de lobby voor een deel averechts, ook omdat het niet-accepteren van het GS-besluit de financiële problemen van de provincie verder zou vergroten. Door de intensieve lobby – vanuit de raden, het Avri-bestuur én de Avri-directie – voelden sommige Statenleden zich enigszins onder druk gezet. In hun inbrengen tijdens de Provinciale Statenvergadering van 28 oktober 2020 lieten ze weten de indruk te hebben dat Avri zijn zaken financieel niet op orde had en dat gemeenten onvoldoende toezicht hierop hadden gehouden. Deze beeldvorming over Avri in Provinciale Staten versterkte het negatieve beeld bij raadsleden over Avri. Het verwijt dat gemeenten Avri te weinig hadden gecontroleerd, trokken ook zij zich aan. PS namen het besluit om onder meer de rekenrente te verlagen aan, zonder daarin een uitzondering te maken voor Avri. Wel haalde een amendement een meerderheid om GS te verzoeken met de aan Avri deelnemende gemeenten het gesprek aan te gaan “om tot afspraken te komen om de financiële gevolgen van de aanpassing van de rekenrente te verzachten”.

4.3 / Conclusies: het functioneren van de gemeenschappelijke regeling Avri

Naast de eerste vijf conclusies die direct betrekking hebben op de casus van dit onderzoek, zijn op basis van de reconstructie ook een viertal aanvullende conclusies te trekken die raken aan het functioneren van de gemeenschappelijke regeling Avri. Deze conclusies helpen te begrijpen waarom de gang van zaken rondom de verlaging van de rekenrente het verloop heeft gehad die het heeft gehad.

Conclusie 6: Dé Avri bestaat niet: gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.

Voor de acht aan Avri deelnemende gemeenten is hun relatie tot de gemeenschappelijke regeling niet gelijk. Een deel van de gemeenten neemt alleen de basisdienstverlening van afvalverwijdering en -verwerking af, andere hebben gekozen om bijvoorbeeld ook het beheer van de openbare ruimte bij Avri onder te brengen (de plustaken). Voor deze plustaken zijn separate dienstverleningsovereenkomsten gesloten.

Hoewel gemeenten verschillende diensten afnemen van Avri, gaat het in de beleving van inwoners en raadsleden echter om één organisatie. Dit heeft als gevolg dat er weliswaar een gemeenschappelijke deler bestaat tussen de gemeenten, maar dat dé Avri niet bestaat en de ervaringen met het functioneren ervan ook zeer verschillend kunnen zijn. Het is hierdoor lastig om als gemeenten en gemeenteraden Avri eensgezind tegemoet te treden.

Dat uit zich ook in de betrokkenheid van de gemeenteraden bij Avri. De gemeenteraden van Tiel en Culemborg hebben ieder een raadsrapporteur die de besluitvorming van Avri met bijzondere aandacht volgt en daarover rapporteert aan de gemeenteraad. In de andere gemeenten bestaat een dergelijke constructie niet, wat onderlinge afstemming bemoeilijkt.

Conclusie 7: Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri.

In de relatie tussen gemeenten en een gemeenschappelijke regeling zijn verschillende rollen te onderscheiden. Enerzijds is een gemeente opdrachtgever en neemt zij een bepaalde dienstverlening af bij de regeling, bijvoorbeeld de afvalverwijdering en -verwerking in het geval van Avri. Vanuit deze rol is het de vraag of de gemeente waar krijgt voor haar geld: worden de afgesproken doelen behaald tegen de afgesproken kosten? Anderzijds is de gemeente ook (mede-)eigenaar van de gemeenschappelijke regeling en daarmee ook opdrachtnemer. In die hoedanigheid bestaat er een verantwoordelijkheid om de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening en de samenwerking te bewaken.

Binnen Avri-verband lijkt de rol van eigenaar ondergeschikt te zijn geweest aan de rol van opdrachtgever. Op zichzelf is dat begrijpelijk: de opdrachtgeversrol gaat over dienstverlening aan gemeenten en inwoners en raakt hun belangen rechtstreeks, terwijl de eigenaarsrol betrekking heeft op het functioneren van de organisatie van Avri en daarmee verderaf staat van raad en college. Zo hebben gemeenten ervoor gekozen om de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk te houden. Vanuit de opdrachtgeversrol een logische wens, maar minder aandacht was er voor het eigenaarsaspect dat dit zou leiden tot een problematische daling van het weerstandsvermogen. De financiële gezondheid van Avri staat sinds 2018 weliswaar op de agenda, maar tot nu toe is het nog niet gelukt het weerstandsvermogen substantieel te laten stijgen.

Hoewel het eigenaarschap en opdrachtgeverschap verschillende verantwoordelijkheden met zich meebrengen, hebben gemeenten deze bij hetzelfde collegelid ondergebracht (in ieder geval waar het de verantwoordelijkheid voor afvalverwijdering en -verwerking betreft). Portefeuillehouders hebben zo een dubbele pet op. In de rol van eigenaar, waar het in deze casus om draait, zijn portefeuillehouders als AB-lid weinig zichtbaar en de rol krijgt beperkte invulling. Naast de toerusting van de ambtelijke organisaties (zie conclusie 9) verklaart dit waarom er in overleggen met de provincie zo sterk geleund werd op de directeur van Avri en zijn ambtelijk apparaat.

Het te weinig invulling geven aan het eigenaarschap van Avri uit zich ook in de focus van gemeenteraden en colleges (al dan niet in hun rol als AB/DB-lid). Vanuit de opdrachtgeversrol is het te begrijpen dat er veel aandacht uitgaat naar de geleverde dienstverlening door Avri, zoals de wijze waarop de afvalverwijdering en -verwerking wordt uitgevoerd en tegen welke kosten dat gebeurt. De belangrijkste spelers in het veld zijn dan Avri als uitvoeringsorganisatie en de gemeenten zelf, inclusief hun inwoners. Vanuit de eigenaarsrol is echter een breder speelveld relevant en is het nodig meer oog te hebben voor het bredere politiek-bestuurlijke speelveld waarin Avri opereert. Daarin doen de gemeenten ertoe, maar daarnaast onder meer ook de provincie. De aandacht daarvoor zien we in de casus van dit onderzoek weinig terug bij raden en colleges, terwijl dit wel had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.

Conclusie 8: De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.

De weinig zichtbare rol van de portefeuillehouders dan wel AB/DB-leden speelt ook in de informatievoorziening aan gemeenteraden. In de gemeenschappelijke regeling is de lijn formeel gemeenteraad – college – AB – DB – Directeur/ambtelijke organisatie Avri. In de praktijk zien we dat informatievoorziening, sturing en controle zowel via de eigen portefeuillehouder verloopt, bijvoorbeeld bij het indienen van zienswijzen, als via een rechtstreekse lijn tussen gemeenteraden en Avri. Bij gemeenten met Avri-raadsrapporteurs (Culemborg en Tiel) is deze rechtstreekse lijn nog sterker.

Anders dan formeel is geregeld in de GR Avri, hebben de gemeentelijke portefeuillehouders in deze casus dus slechts een beperkte rol in de sturing en verantwoordingsrelatie tussen de gemeenteraden en Avri. Zo komt de informatie over het functioneren van Avri vooral uit de P&C-documenten van Avri zelf, die rechtstreeks vanuit Avri aan de gemeenteraden worden verzonden. Daarnaast spelen de platformbijeenkomsten een belangrijke rol in de informatievoorziening en sturing. Het verloop van deze bijeenkomsten in de praktijk draagt niet bij aan de helderheid van de sturings- en verantwoordingslijnen en brengt het AB weinig in positie ten opzichte van de gemeenteraden. De platformbijeenkomsten worden geleid door de voorzitter van het DB/AB en de directeur van Avri en zij voeren vooral het woord. De overige leden van het DB/AB hebben hierin geen rol. Verder vinden de bijeenkomsten plaats voorafgaand aan AB-vergaderingen. Het doel daarvan is dat de inbreng van raadsleden uit de platformbijeenkomsten nog kan worden meegenomen in de daaropvolgende AB-vergadering. In de huidige situatie leiden platformbijeenkomsten echter zelden tot wensen en bedenkingen over de onderwerpen op de agenda van het AB; door het AB wordt hier doorgaans ook niet om gevraagd. Er vindt weinig discussie tussen raadsleden onderling plaats.

Specifiek voor de verhouding tussen het AB en het DB zien we dat formeel het AB het DB weliswaar ter verantwoording kan roepen, maar dat dit rondom de verlaging van de rekenrente niet is gebeurd. Door het AB zijn - net als door de gemeenteraden - nauwelijks vragen gesteld over de omgang met de financiële risico's van de overdracht van de stortplaats. Gegeven de informatie die het AB tot zijn beschikking had is dit niet heel verrassend. Zijn informatiepositie was min of meer gelijk aan die van de gemeenteraden (en soms kwam de informatie zelfs later). Volgens de GR Avri dient het DB het AB alle inlichtingen te verschaffen die het voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Door het AB pas laat te informeren over de financiële risico's van een mogelijke rekenrentedaling, is niet ten volle conform deze eis gehandeld.

Conclusie 9: Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri.

De taken en financiën van Avri zijn voor raadsleden lastig te doorgronden. Dat geldt in mindere mate ook voor de portefeuillehouders in het AB. Het blijkt voor hen vaak moeilijk te bepalen wat politiek relevant is en wat niet. Raden worden via de P&C-stukken weliswaar geïnformeerd, maar gezien de complexiteit van de taken wordt duiding gemist om de bestuurlijke en financiële betekenis van voorliggende besluiten goed in te kunnen schatten. Het DB van Avri of de eigen ambtelijke organisatie (via portefeuillehouder) kan hierin voorzien, maar dat gebeurt niet of nauwelijks. Hierdoor ontbreekt het aan goede checks & balances: het Avri-bestuur krijgt weinig tegenspel.

De ambtelijke organisaties van de deelnemende gemeenten hebben niet altijd even veel zicht op wat er speelt bij Avri. Hierdoor kan de ambtelijke ondersteuning van wethouders om in het AB hun rol goed te kunnen vervullen sterker zijn. Het ontbreekt gemeentelijke accounthouders aan tijd om Avri-aangelegenheden goed te volgen, waardoor wethouders niet voldoende worden ondersteund bij het duiden van Avri-informatie. Bovendien is het accounthouderschap in de meeste gemeenten gescheiden van de financiële expertise. Gemeenten en hun AB-leden en raden waren hierdoor niet in staat om de financiële afwikkeling van de overdracht van de stortplaats kritisch te volgen.

4.4 / Lessen

Op basis van de reconstructie en de gepresenteerde analyse en conclusies zijn een viertal lessen te formuleren voor de toekomst. Deze lessen raken aan de gemeentelijke omgang met Avri, maar zijn ook relevant voor de relatie tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in meer algemene zin.

Les 1: Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.

De gang van zaken rond de verlaging van de rekenrente en de overdracht van de stortplaats in Geldermalsen is illustratief voor hoe technische kwesties politiek urgent kunnen worden. De eerste signalen van verlaging van de rekenrente deden zich voor op een provinciaal toneel dat op afstand stond van Avri - laat staat van de individuele gemeenten - en speelden zich af in een context van landelijke discussies over de Nazorgwet, complexe begrotingsregels en dalende beleggingsrendementen. Bovendien is het een kwestie die niet dagelijks speelt. Al met al maakt dit een thema voor financiële fijnproevers. De casus werd politiek urgent toen bleek dat er grote financiële consequenties zouden zijn voor de gemeenten en daarmee indirect ook voor hun inwoners als de renteverlaging daadwerkelijk onverkort doorgang zou vinden.

De les die hieruit te trekken is, is dat ook bij heel technische onderwerpen steeds de vraag gesteld moet worden wat politiek-bestuurlijk relevant is of kan worden. Die inschatting vraagt in eerste instantie iets van de ambtelijke organisatie, maar bestuurders hebben zeker ook zelf een rol in het signaleren van politiek-bestuurlijke aandachtspunten. Daar is (tijdige) bestuurlijke betrokkenheid voor nodig. Uit deze casus volgt dat een indicatie is, of ontwikkelingen potentieel grote financiële consequenties met zich meebrengen, die ook inwoners direct kunnen raken. Maar uit eerder onderzoek weten we dat er meer indicaties zijn om alert op te zijn, zoals of ontwikkelingen raken aan de gezondheid of veiligheid van inwoners. Zijn dergelijke indicaties aanwezig bij een onderwerp of ontwikkeling? Dan is het zaak om voor zover dat nog niet is gebeurd de bestuurlijke betrokkenheid op te schalen.

In bredere zin geldt dat de gemeenten Avri behandelen als een uitvoeringsorganisatie waar zij diensten van afnemen, terwijl Avri inmiddels ook beleidsmatige taken heeft op het gebied van duurzaamheid, energie en in enige mate ook sociaal beleid. De politieke en bestuurlijke betrokkenheid dient met dit maatschappelijke, beleidsmatige en financiële belang in evenwicht te zijn. Op dit moment is dat nog niet het geval. De overige drie lessen bieden aanknopingspunten voor hoe de politieke en bestuurlijke betrokkenheid bij Avri verstevigd kan worden.

Les 2: Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.

De bestuurlijke betrokkenheid van gemeenten bij Avri komt niet meer overeen met het bestuurlijke belang ervan. In deze casus is dat nog het meest duidelijk zichtbaar in de eigenaarsrol, die nu onvoldoende tot zijn recht komt. Een les is daarmee om niet alleen aandacht te hebben voor de rol van opdrachtgever, maar ook expliciet voor die van eigenaar. Die aandacht zou zowel georganiseerd moeten worden binnen de gemeenten zelf als binnen Avri.

Voor gemeenten zelf betekent deze les allereerst dat strategische vraagstukken die het functioneren van Avri betreffen eerder geagendeerd moeten worden in raad en college. Daarnaast kan het helpen

om het eigenaarschap beter en duidelijker te verankeren, door deze rol binnen het college te scheiden van het opdrachtgeverschap. Dat betekent dat de wethouder met de inhoudelijke Avri-portefeuille (afval, milieu en dergelijke) zich opstelt als opdrachtgever en een andere wethouder (bijvoorbeeld met de portefeuille financiën) de eigenaarsrol voor zijn of haar rekening neemt en zitting neemt in het AB of DB van Avri. Dit kan ook bijdragen aan het voor ogen houden dat Avri in een breder speelveld opereert dan alleen de gemeenten die deelnemen aan Avri. De ambtelijke organisatie dient bovendien voldoende toegerust te zijn in capaciteit en kennis om goed tegenspel te kunnen bieden. Dat betekent niet de taken van de ambtelijke organisatie van Avri overnemen, maar wel de juiste vragen kunnen stellen om tijdig relevante ontwikkelingen te signaleren.

Binnen Avri kunnen de gemeenten steviger de eigenaarsrol vervullen door de positionering van het DB en het AB te versterken. In de praktijk wordt veel overgelaten aan de directeur en het ambtelijk apparaat van Avri. Dat past bij een klassieke uitvoeringsorganisatie, maar omdat Avri inmiddels meer is dan dat én regie nodig is op de eigenaarsrol, is het zaak dat AB en DB een sterkere rol nemen en krijgen. Binnen Avri betekent dit dat - in aansluiting op de formele lijnen in de GR Avri - het AB zich meer focust op kaderstelling en controle, het DB op beleidsvoorbereiding en beleidsaansturing en het ambtelijk apparaat op beleidsadvisering en -uitvoering. Richting de gemeenten betekent het dat het AB en DB zich beter en duidelijker verantwoorden over het gevoerde beleid richting gemeenteraden en samenleving. De directeur speelt hier dan geen rol meer in. Het eigenaarschap van Avri krijgt zo vanuit gemeentelijk perspectief een betere eigenstandige rol. Kortom, ben als gemeenten ook bestuurlijk zelf het gezicht van en in de lead bij Avri.

Om in het bijzonder de rol van het AB te versterken zijn er twee zaken die aanvullend aandacht verdienen: 1) de inrichting van de platformbijeenkomsten en 2) de informatievoorziening aan het AB. De platformbijeenkomsten vinden nu plaats voorafgaand aan de AB-vergaderingen. Het idee is dat de gemeenteraden hun AB-leden dan kunnen instrueren voor hun opstelling in het AB. In de praktijk pakt dit echter anders uit, onder meer omdat er nauwelijks discussie plaatsvindt tussen raadsleden en het AB onzichtbaar is tijdens de bijeenkomsten. Daarmee dragen de platformbijeenkomsten in hun huidige opzet en uitvoering onvoldoende bij aan een sterke positionering van het AB. Als het gaat om de informatievoorziening beschikken AB-leden niet over voldoende informatie om de juiste vragen te kunnen stellen. Ze beschikken weliswaar over bijvoorbeeld P&C-documenten waarin stap voor stap de ontwikkelingen rondom de rekenrente werden benoemd, maar het ontbrak aan duiding bij die informatie om potentiële risico's adequaat in te schatten. Een sterkere bestuurlijke betrokkenheid helpt hierin, maar dat stelt tegelijkertijd ook hogere eisen aan de diepgang van de informatie die AB-leden (al dan niet met het DB als vooruitgeschoven post) ontvangen. Denk aan een onderbouwing van de inschatting van de financiële en bestuurlijke risico's die worden gezien en een toelichting op de cijfers. Die informatie was nu ambtelijk bij Avri wel beschikbaar, maar is niet bestuurlijk gedeeld.

Les 3: Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.

Ondanks pogingen van Avri om de gemeenteraden te betrekken bij de gemeenschappelijke regeling, zoals het organiseren van platformbijeenkomsten, ervaren de raden een (grote) afstand. De reconstructie laat daarnaast zien dat de informatie- en verantwoordingslijnen door elkaar lopen. Een stevige investering is dus nodig om de gemeenteraden goed te betrekken en positioneren. Wij zien verschillende manieren om daaraan vorm te geven, waarbij de gemeenteraden zelf een belangrijke rol hebben.

Allereerst is te overwegen om de platformbijeenkomsten anders in te richten. Het doel van deze bijeenkomsten is dat raadsleden van de verschillende gemeenten kunnen discussiëren over de

voorstellen die op de agenda van het algemeen bestuur (AB) staan en zo dus standpunten kunnen uitwisselen. Dit is nu niet de praktijk: er vindt nauwelijks discussie plaats en het AB (met uitzondering van de voorzitter) heeft er geen rol in. Door de platformbijeenkomsten zo in te steken dat raadsleden van gedachten wisselen met elkaar én met het AB, kan dit wel bereikt worden. De platformbijeenkomsten zijn dan primair gericht op beeldvorming over en weer. Verantwoording over het gevoerde beleid door AB- en DB-leden kan vervolgens op de agenda staan in elk van de individuele raden. Zo wordt ook de relatie tussen de gemeenteraad en de eigen portefeuillehouder(s) verstevigd.

Avri is niet de enige gemeenschappelijke regeling en raadsleden hebben een volle agenda. De constructie in Tiel en Culemborg van het aanwijzen van raadsrapporteurs die met bijzondere aandacht een specifieke gemeenschappelijke regeling volgen, kan ook de andere gemeenten helpen om de werklast wat te spreiden en om elke regeling de benodigde aandacht te schenken. Bovendien kunnen deze raadsrapporteurs elkaar opzoeken om gezamenlijk op te trekken en regie te nemen op de Avri-agenda, bijvoorbeeld over wat er tijdens de platformbijeenkomsten besproken moet worden. In dit kader kan wellicht aansluiting worden gezocht bij het initiatief van de raadskring Regio Rivierenland.

Daarnaast - of in plaats daarvan - kan het behulpzaam zijn om te werken met een eigen regionale auditcommissie. Deze auditcommissie hoeft zich niet alleen te richten op Avri, maar kan juist zicht houden op de financiële aspecten van alle gemeenschappelijke regelingen in de regio. Het voordeel hiervan is dat de veelal specialistische financiële kennis gebundeld wordt en de raden zo gericht geadviseerd kunnen worden over wat er op dit vlak regionaal speelt.

Les 4: Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.

Tot slot formuleren we een vierde les op een meer praktisch niveau, namelijk over de wijze van ontsluiting van informatie. Een goede inrichting van de informatiestructuur is vanzelfsprekend belangrijk voor sturing en verantwoording. Zonder dat is het immers ingewikkeld om de juiste besluiten te kunnen nemen. Dat spelers in een gemeenschappelijke regeling - zoals de raden, colleges, AB- en DB-leden en ambtelijke organisaties - veelal niet tegelijkertijd betrokken zijn, onderstreept het belang van dit punt nog eens extra.

Het makkelijk kunnen terugzoeken van wat eerder is besproken en gedeeld in bijvoorbeeld AB-vergaderingen of platformbijeenkomsten is in dit opzicht essentieel. In de reconstructie komt naar voren dat dit nu nog niet zo eenvoudig is. Verslagen van platformbijeenkomsten worden bijvoorbeeld niet gemaakt en de audiotulen laten zich - indien beschikbaar - niet makkelijk terugluisteren. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk om op agendapunt of spreker te selecteren. Dit soort zaken mogelijk maken draagt bij aan de informatie-uitwisseling, navolgbaarheid en het geheugen van wat er binnen Avri speelt en kan vragen en onduidelijkheden voorkomen.

Bijlage – Bronnen

Gesprekspartners

Naam	Functie	Organisatie	Datum
Tanja van Rossem	Ambtenaar	Gemeente Culemborg	1 juni 2021
Nicole van Aerts	Ambtenaar	Gemeente West Betuwe	1 juni 2021
Henk Helderton	Ambtenaar	Gemeente West Maas en Waal	2 juni 2021
Henk Bergsma	Ambtenaar	Gemeente Tiel	2 juni 2021
Hulya Kalayci	BWB	Gemeente Culemborg	2 juni 2021
Jos Schel	BWB	Gemeente Tiel	2 juni 2021
Walter Brouwer	Directeur	Avri	2 juni 2021
Stefan van Someren	DB-lid en wethouder	Avri en gemeente Neder-Betuwe	3 juni 2021
Joost Reus	Voorzitter DB en AB en wethouder	Avri en gemeente Culemborg	3 juni 2021
Willem Posthouwer	DB-lid en wethouder	Avri en gemeente Zaltbommel	3 juni 2021
Erik van Hoften	AB-lid en wethouder	Gemeente Maasdriel	3 juni 2021
Erik Peters	AB-lid en wethouder	Gemeente West Maas en Waal	3 juni 2021
Annet IJff	AB-lid en wethouder	Gemeente West Betuwe	3 juni 2021
Pieter Neven	AB-lid en wethouder	Gemeente Buren	3 juni 2021
Frank Groen	AB-lid en wethouder	Gemeente Tiel	3 juni 2021
Joop de Kort	Ambtenaar	Gemeente Neder-Betuwe	7 juni 2021
Heidi van den Oord	Ambtenaar	Gemeente Maasdriel	7 juni 2021
Rien van Eldijk	Raadslid	Gemeente Tiel	7 juni 2021
Léon van Dun	Raadslid	Gemeente West Betuwe	7 juni 2021
Niels van Andel	Raadslid	Gemeente Neder-Betuwe	7 juni 2021
Kees de Raad	Raadslid	Gemeente Culemborg	7 juni 2021
Kees van Baar	Raadslid	Gemeente Maasdriel	7 juni 2021
Martijn Stoutjesdijk	Raadslid	Gemeente Zaltbommel	7 juni 2021
Arthur Warmer	Raadslid	Gemeente Buren	7 juni 2021
Anke Schimmer	Ambtenaar	Gemeente Zaltbommel	8 juni 2021
Hans Luiten	Ambtenaar	Gemeente Buren	8 juni 2021
Kees Mijdam	Projectmanager	Avri	10 juni 2021
Peter Kerris	Gedeputeerde	Provincie Gelderland	1 juli 2021
Sjak Arts	Manager	Provincie Gelderland	1 juli 2021

Bronnen

Voor de geraadpleegde bronnen verwijzen wij naar de voetnoten in de rapportage.

Geachte gemeenteraadsleden,

In januari en februari 2021 hebben de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel besloten om gezamenlijk een onderzoek te laten verrichten naar de overdracht van de stortplaats aan de provincie Gelderland. De gemeenteraden wilden weten hoe de gesprekken tussen provincie en Avri over het nazorgfonds, de rentewijziging en de dreigende tekorten zijn gegaan. Ook wilden de raden weten of de communicatie richting de verschillende bestuursorganen voldoende is geweest.

De acht raden hebben voor het gezamenlijke onderzoek een begeleidingsgroep ingesteld. Deze begeleidingsgroep kreeg de opdracht een onderzoeksbureau te kiezen dat autonoom het onderzoek zou uitvoeren. Zo nodig zou de begeleidingsgroep als klankbord fungeren. Onderdeel van de opdracht van de begeleidingsgroep was om te beoordelen of het onderzoek een antwoord op de onderzoeksvragen biedt.

In maart 2021 zijn wij als begeleidingsgroep gestart. Na een aanbestedingsprocedure hebben wij de onderzoeksopdracht gegeven aan Necker van Naem. In de maanden mei tot en met juli heeft Necker van Naem onderzoek verricht. De begeleidingsgroep heeft geconstateerd dat de oorspronkelijke planning niet haalbaar is gebleken. In onderling overleg is gekozen voor een latere oplevering van het onderzoek ten behoeve van de zorgvuldigheid en het inbouwen van gelegenheid van een extra feitencheck voor gemeenten, Avri en provincie.

Op 29 juli 2021 heeft Necker van Naem het gezamenlijke raadsonderzoek 'Storten en Tekorten' opgeleverd. Het onderzoek heeft door dossieronderzoek en interviews een beeld opgeleverd en geeft antwoord op de onderzoeksvragen. Necker van Naem heeft zoals gevraagd ook aanbevelingen meegegeven voor de raden.

Wij zijn van oordeel dat met het opgeleverde onderzoek antwoord wordt gegeven op de onderzoeksvragen. De onderzoeksresultaten, de conclusies en aanbevelingen geven naar onze mening ieder van de acht raden een gelijk startpunt voor een debat over de gang van zaken die heeft geleid tot de nu bestaande financiële situatie van de Avri.

Het raadsonderzoek "Storten en Tekorten" is vorige week **onder embargo** aan u toegezonden. Op 13 september 2021 zullen de onderzoekers de onderzoeksresultaten, hun conclusies en hun aanbevelingen nader aan u toelichten. Op de dag van de presentatie zal het onderzoek openbaar worden. Het rapport is eveneens toegezonden aan respectievelijke de presidia dan wel agendacommissies van de acht gemeenten, de Avri en de provincie, een ieder zal het op hun eigen wijze agenderen.

Wij hopen dat de onderzoeksresultaten, de conclusies en aanbevelingen een goed startpunt zijn voor debat over de gang van zaken die heeft geleid tot de nu bestaande financiële situatie van de Avri. Ook hopen wij dat er in de verschillende betrokken bestuursorganen lering getrokken wordt over onderlinge communicatie en samenwerking tussen raden, colleges en regionale samenwerkingsverbanden zoals de Avri.

Namens de begeleidingsgroep,

Voorzitter

Dhr. A. Warmer

Bestuurlijke reactie op het rapport ‘Storten en tekorten’

Het bestuur van Avri dankt de onderzoekers voor hun inspanningen om in redelijk korte tijd het proces rond de verlaging van de rekenrente en de financiële gevolgen voor Avri inzichtelijk te maken. Ook dank aan de begeleidingscommissie vanuit de verschillende raden die het onderzoek hebben begeleid.

Het bestuur van Avri had graag nog met de onderzoekers gereflecteerd op de conclusies en lessen uit het rapport voorafgaand aan de behandeling in de raden. We hopen met deze schriftelijke bestuurlijke reactie een positieve bijdrage te leveren aan een goede gedachtewisseling in de raden, met name over de lessen voor de toekomst. We zien de lessen als een steun in de rug om de kwaliteitsslag die Avri heeft ingezet, kracht bij te zetten.

Centrale vragen

In het onderzoek van de raden stonden twee sporen centraal: waarheidsvinding (wat is er precies gebeurd tussen Avri en de provincie Gelderland?) en communicatie (hoe is de communicatie tussen Avri en provincie verlopen en hoe is dit met de raden gecommuniceerd?).

De onderzoekers constateren dat (het bestuur van) de GR aan haar actieve informatieplicht heeft voldaan, maar dat uit de reconstructie achteraf blijkt dat er zeker ook enkele lessen zijn te leren. Letterlijk concluderen zij naar aanleiding van de centrale onderzoeksvragen: “De gemeenteraden zijn dus stap voor stap via P&C-documenten geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de rekenrente, qua aard en toon overeenstemmend met de risico-inschatting van Avri. [...] Op basis van de reconstructie constateren we dat er geen sprake is van bewust onvolledig en niet tijdig informeren” (p.53). De onderzoekers voegen er aan toe dat het wel anders of beter had gekund, wat zij in de conclusies samenvatten als ‘te beperkte politiek-bestuurlijke sensitiviteit’, vooral in het samenspel tussen Avri-bestuur, gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties.

We willen hierbij graag drie aanvullende opmerkingen maken. Deze hebben vooral te maken met de rol van de provincie die in het rapport onderbelicht is gebleven:

1. De onderzoekers stellen dat de mogelijke renteverlaging te lang een ambtelijke kwestie is gebleven en dat de bestuurlijke afstand met de provincie groot was. We zijn het eens met de constatering dat dergelijke ingrijpende gebeurtenissen eerder op de bestuurlijke tafel moeten komen, zodat de raden ook eerder kunnen worden geïnformeerd. Wel willen we aanvullen dat de provincie bestuurlijk overleg met individuele stortplaatseigenaren lange tijd heeft afgehouden. In eerste instantie verloopt de communicatie tussen het provinciaal Nazorgfonds en de stortplaatsexploitanten namelijk via de Stichting Milieubedrijven Gelderland (MBG), die de argumenten tegen de renteverlaging goed naar voren heeft gebracht. Hierdoor was actie vanuit Avri op dat moment ook niet nodig. De provincie wilde aanvankelijk ook alleen met de MBG over de renteverlaging spreken. Ons verzoek

voor een bestuurlijk overleg in april 2020, werd pas in juli 2020 gehonoreerd, mede omdat de coronacrisis alle aandacht opeiste, zowel bij Avri als bij de provincie.

2. De onderzoekers signaleren ook dat de urgentie pas in september 2020 echt lijkt te ontstaan.

We zijn het op zich eens met deze constatering, maar de onderzoekers vermelden niet dat we volgens de accountant – zelfs nog bij de behandeling van de jaarrekening 2019 in juli 2020 geen rekening mochten houden met een verlaging van de rekenrente. Pas in oktober 2020 wezen de begrotingsdeskundigen ons erop dat een besluit van GS nu – in tegenstelling tot de vorige keer dat een rentewijziging moest worden verwerkt in de begroting – ook direct financiële consequenties had in het lopende boekjaar en het tekort van € 10 miljoen ook direct moest worden genomen. Reden hiervoor was de te geringe weerstandscapaciteit bij Avri. Vanwege die geringe weerstandscapaciteit zou dit tekort ook onmiddellijk worden neergelegd bij de aangesloten gemeenten. Dat heeft de urgentie sterk vergroot.

3. De onderzoekers constateren dat het mobiliseren van de gemeenteraden richting PS deels averechtse gevolgen heeft gehad. Hoewel ook wij hebben gezien dat onze lobby heeft geleid tot ergernis bij enkele statenleden, willen we graag benadrukken dat het besluit om de rente van het Nazorgfonds te verlagen was geagendeerd als hamerstuk in PS. We moesten alles uit de kast halen om te zorgen dat dit punt überhaupt besproken werd in PS. Onze gezamenlijke lobby heeft in elk geval tot resultaat gehad dat er een amendement is aangenomen en GS uiteindelijk met een maatwerkoplossing voor Avri is gekomen, zoals we eerder in juli 2020 hadden bepleit.

Lessen

Na deze beknopte aanvullingen willen we uiteraard ook en vooral graag ingaan op de lessen die de onderzoekers hebben gepresenteerd.

1. Het Avri-bestuur is het eens met de aanbeveling om sneller bestuurlijk op te schalen bij een onderwerp dat politiek-bestuurlijk relevant is, ook al lijkt het een technisch onderwerp. Aan het ambtelijk overleg tussen de Avri-organisatie en de inhoudelijke en financiële vertegenwoordigers van de gemeenten, zal ook gevraagd worden om bestuurlijk op te schalen zodra er een onderwerp speelt dat politiek-bestuurlijk relevant is. Ook de directie en het DB van Avri hebben daarbij een signalerende rol.
2. Het Avri-bestuur onderschrijft ook de aanbeveling dat de eigenaarsrol versterking verdient. Dat is al in gang gezet door ook regelmatig met de financiële vertegenwoordigers van de aangesloten gemeenten overleg te voeren en zo nodig de wethouders financieën bestuurlijk te betrekken. Dat is bij de gesprekken met de provincie over de stortplaats ook gebeurd in het najaar van 2020. Komende periode zal hier extra aandacht aan worden gegeven om de eigenaarsrol nog verder te versterken.
3. Het goed betrekken van gemeenteraden vraagt een stevige investering. Ook daar kan het Avri-bestuur mee instemmen. We doen dit al zo goed mogelijk door voorafgaand

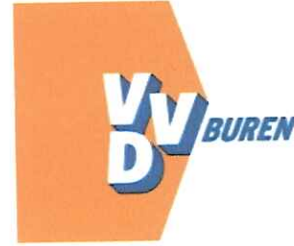
aan het AB een platformbijeenkomst te organiseren en door twee keer per jaar een raadsbijeenkomst te houden om de begroting en de tarieven toe te lichten, zodat raadsleden het nieuws niet uit de krant hoeven te halen. We onderkennen dat er meer nodig is om naast informeren van de raden ook meer dialoog te organiseren. Het aanwijzen van raadsrapporteurs per raad en/of het instellen van een regionale auditcommissie kan de betrokkenheid van de raden nog versterken, aldus de onderzoekers. We zien uit naar de ideeën die de raden hebben om dit samenspel te verbeteren. Uiteraard willen we hier ondersteuning in aanbieden, eventueel gezamenlijk met andere GR-en en in overleg met de griffies.

4. Ten slotte onderschrijven we het belang van een goede ontsluiting van informatie. Op de website van Avri staan alle relevante documenten en bestuursstukken vermeld. We zullen ervoor zorgen dat ook documenten die eerder in het AB en de platformbijeenkomsten aan de orde zijn geweest, gemakkelijk terug te zoeken zijn.

Avri is van en voor de gemeenten. Het is al vaker betoogd in bestuurlijk Nederland dat een Gemeenschappelijke Regeling goede afstemming vraagt tussen bestuursleden enerzijds en raadsleden anderzijds. De eindverantwoordelijke positie van de bestuurders ten aanzien van de besluitvorming staat immers op gespannen voet met de kaderstellende én controlerende rol van de gemeenteraden. Eigenaarschap speelt daarin volgens de onderzoekers een cruciale rol. Het is nu aan ons gezamenlijk, bestuur van Avri én gezamenlijke gemeenteraden, om te bezien hoe we aan dit eigenaarschap zodanig invulling kunnen geven, dat raadsleden het gevoel hebben voldoende te zijn aangehaakt bij de belangrijke taken die de gemeenschappelijke regeling voor hen uitvoert.

We zien uit naar de beraadslagingen hierover met elkaar.

Algemeen Bestuur GR-Avri

Motie van de fractie VVD m.b.t. agendapunt 1.1: Instellen van een raadsonderzoek conform artikel 155 van de gemeentewet.

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 03-11-2020

Is van oordeel dat:

Controle van het lokaal- en verlengd lokaal bestuur, waarheidsvinding en verantwoording van het gevoerde beleid m.b.t. de overdracht van de AVRI-stortplaats naar de provincie voor de nazorgfase en de financiële gevolgen die deze overdracht veroorzaakt, alleen middels een raadsonderzoek kunnen worden vormgegeven.

Spreekt uit:

Dat het instellen van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155 van de Gemeentewet een instrument is om een gedegen onderzoek uit te voeren.

Draagt de griffier op om:

- Te onderzoeken of het mogelijk is om in samenwerking met de acht in de gemeenschappelijke regeling AVRI participerende gemeenten een regionaal raadsonderzoek op te starten en daarover de gemeenteraad voor 10 november 2020 te rapporteren.
- ~~Als samenwerking, zoals onder 1 genoemd, niet tot de mogelijkheden behoort, een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155 van de Gemeentewet in te stellen en de griffier opdracht te verlenen een onderzoeksplan op te stellen en dit voor besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad in de raadsvergadering van 15 december 2020. Tot het onderzoeksplan behoort een voorstel tot benoeming van de leden van de onderzoekscommissie.~~

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 03-11-2020

Motie: “Vervolgproces onderzoeksrapport Storten en Tekorten”

Namens: PvdA, VVD, PvdD, D66, Gemeentebelangen, CDA, PCG en de fractie Mevrouw van Dam

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 26-10-2021

Overwegende dat:

- De acht in Avri deelnemende gemeenten in het laatste kwartaal van 2020 per motie de wens uitspraken voor een onderzoek naar de gang van zaken rondom (het ontstaan van) een financieel tekort bij de gemeenschappelijke regeling Avri, samenhangende met de overdracht van de stortplaats naar de provincie Gelderland, alsmede de communicatie daarover naar de raden;
- De begeleidingsgroep heeft aangegeven dat het onderzoeksproces is verlopen conform opdracht, hetgeen heeft geresulteerd in het onderzoeksrapport ‘Storten en Tekorten’;
- De onderzoekers van Necker van Naem op 13 september 2021 hun bevindingen hebben toegelicht;
- Het rapport in ieder van de acht raden wordt besproken waarbij de raden zich kunnen uitspreken over de negen conclusies en de vier lessen (aanbevelingen).

Constaateert dat:

- Een deel van de bevindingen en lessen (aanbevelingen) betrekking heeft op het niveau van de eigen raad en ambtelijke organisatie, een deel betrekking heeft op de organisatie AVRI maar een belangrijk deel betrekking heeft op de rol van raden in de aansturing van de GR AVRI;
- De lessen uit het rapport over de rol van de raden het niveau van de eigen Raad en organisatie ontstijgen en alleen effectief kunnen worden verkend en besproken in een Regionaal (opiniërend) overleg van Raadsleden;
- De meerwaarde van afstemming tussen Raden op regionaal niveau ook is onderschreven door de onderzoekers, zowel in het onderzoeksrapport als tijdens de bijeenkomst van 13 september jl.;
- De Begeleidingsgroep AVRI ook heeft overwogen om als aanbeveling een Regionale afstemming voor te stellen en dat in de bijeenkomst op 13 september deze behoefte door individuele Raadsleden uit verschillende deelnemende gemeenten ook is geuit.

Is van oordeel dat:

- Het faciliteren van een dergelijke afstemmoment bij uitstek een taak is voor de Griffierskring Rivierenland welke hiertoe ook is geëquipeerd door Regio Rivierenland en de Gelderland Academie;
- Het, in verband met aanstaande verkiezingen, wenselijk is dat het debat op redelijke termijn plaatsheeft, zodat bij voorkeur de resultaten nog in deze Raadsperiode teruggelegd kunnen worden in de Raden en aldaar (in eerste termijn) besproken.

Roept de eigen griffier als lid van de Griffierskring Rivierenland op om:

1. Vanuit de griffierskring een bijeenkomst te organiseren met de deelnemende raden over de lessen uit het Avri-onderzoeksrapport “Storten en Tekorten”
2. Deze bijeenkomst ruim voor het einde van deze raadsperiode, **doch uiterlijk in januari 2022**, te organiseren zodat de bevindingen kunnen worden opgenomen in een overdracht naar de nieuw te kiezen raden.
3. Voorkeur uit te spreken voor een fysieke bijeenkomst, op een nader te bepalen locatie.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 26-10-2021

Onderwerp: **Motie tot wijziging van de samenstelling van het DB Avri**

Namens: PvdA, VVD, PvdD, D66, CDA, PCG en de fractie Mevrouw van Dam

De Raad van de gemeente Buren, in openbare vergadering bijeen op 26 oktober 2021,

Constaateert dat op grond van het Regelement Gemeenschappelijke Regeling AVRI:

- Ieder van de 8 in de AVRI deelnemende gemeenteraden het recht van voordracht heeft voor één lid van het algemeen bestuur (hierna AB);
- Uit het midden van het AB het Dagelijks Bestuur (hierna DB) wordt verkozen;
- Dat Raden derhalve geen rechtstreekse invloed hebben op de samenstelling van het DB;
- Deze invloed hooguit kan worden aangewend door middel van een oproep aan het eigen AB-lid.

Is van mening dat:

- Het niet bijdraagt aan het vertrouwen in het bestuur van de AVRI dat in het rapport Storten en tekorten regelmatig moet worden gewezen op een gebrek aan politieke sensitiviteit, iets dat overigens in een eerder onderzoeksrapport (Omgekeerd Inzamelen) ook al werd benoemd;
- Door de ophef rond dit dossier ook deze Raad in een vervelende positie wordt gebracht;
- Dit slecht is voor het vertrouwen van zowel Raden in het bestuur AVRI als dat van inwoners;
- We niet moeten wachten tot na de verkiezingen van 2022: het is tijd om al in 2021, in aanloop naar de nieuwe raadsperiode, actief werk te maken van het herstel van het vertrouwen;

Is van oordeel dat:

- Uit het handelen van dit DB onbegrip blijkt voor de kaderstellende rol van de acht Raden,
- Het handelen van dit DB de controlerende rol van de Raad in ernstige mate heeft bemoeilijkt,
- Het handelen van dit DB wordt getypeerd door een beperkte politieke sensitiviteit;
- Het daarom aangewezen is te komen tot een wijziging van de samenstelling van het DB Avri.

Spreekt uit dat:

1. de wethouder van de gemeente Buren de opdracht meekrijgt om het oordeel van de gemeenteraad over het handelen van het DB-Avri ter bespreking in te brengen in de eerstvolgende vergadering van het AB-Avri.
2. de wethouder van de gemeente Buren tevens de opdracht meekrijgt, om samen met de vertegenwoordigende collega's uit de andere gemeenten in het AB-Avri te gaan werken aan het herstel van het (bestuurlijk) vertrouwen naar Raden en inwoners toe (mede) door de samenstelling van het DB-Avri te wijzigen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 26 oktober 2021

Onderwerp:

Motie PCG, Mw van Dam: Toekomst bestendigheid GR Avri

De Raad van de gemeente Buren, in openbare vergadering bijeen op 26 oktober 2021,

Gelezen de rapportage Storten en tekorten,

Constaateert dat:

- De Gr Avri de laatste jaren niet voldoet aan de verwachtingen van de gemeente Buren.
- De GR Avri al lang niet meer de uitvoeringsorganisatie is zoals destijds bij de oprichting beoogd.
- De deelnemende gemeenten beperkt invulling kunnen geven aan het eigenaarschap en onvoldoende zijn toegerust om adequaat weerstand te kunnen bieden aan de GR Avri.
- Er regelmatig achteraf geconstateerde afwijkingen zijn welke dan door de deelnemende gemeenten mogen worden opgelost door bij te storten of concessies te doen aan door de GR Avri geleverde diensten.

Is van mening dat:

- Er een onderzoek moet plaatsvinden naar een toekomstbestendige organisatievorm voor de GR Avri, waaronder bijvoorbeeld een overheids NV
- Deze nieuwe organisatievorm een heldere en duidelijke opdracht heeft zoals marktconform en concurrerend werken en moet beschikken over een goed geëquipeerd toezichthoudend orgaan.
- Het uitgangspunt moet zijn dat deze organisatievorm financieel zelfstandig kan bestaan.
- Dat per gemeente naar eigen keuze diensten bij deze rechtsvorm kunnen worden ingekocht en de gemeenten zo zelf de regie in haar eigen beleid kan houden.

Roept het college van burgemeester en wethouders op:

1. Te bevorderen dat nadrukkelijk en gedegen onderzoek wordt gedaan naar een toekomstbestendige rechtsvorm die beter aansluit bij de wensen van de deelnemende gemeenten en het oplossen van de thans ervaren tekortkomingen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 26 oktober 2021

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.100174	D.100174 Z.035451

Onderwerp Raadsonderzoek stortplaats Avri

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van de agendacommissie d.d. 28 september 2021;

besluit:

1. kennis te nemen van het onderzoeksrapport 'Storten en tekorten. Gezamenlijk raadsonderzoek naar de stortplaats Avri';
2. in te stemmen met de conclusies:
 1. *De opvolging van het signaal over mogelijke rekenrenteverlaging en contact met de provincie bleef te lang en te veel een ambtelijke kwestie.*
 2. *Het beeld van Avri en de provincie bij de uitgangspunten van het overlegtraject over de rekenrenteverlaging verschilde. De bestuurlijke afstand tussen Avri en de provincie was groot.*
 3. *Avri is te weinig politiek-bestuurlijk sensitief geweest bij het inschatten van de gevolgen van het advies om de rekenrente te verlagen en het contact met de provincie.*
 4. *De gemeenteraden en het AB zijn stap voor stap geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de verlaging van de rekenrente via P&C-documenten en platformbijeenkomsten, maar ook hierin heeft Avri te weinig politiek-bestuurlijke sensitiviteit laten zien.*
 5. *Het informeren van gemeenteraden na het besluit van GS om PS voor te stellen de rekenrente te verlagen, had in belangrijke mate tot doel hen te mobiliseren tot protest tegen de provincie. Dit heeft deels averechtse gevolgen gehad.*
 6. *Dé Avri bestaat niet. Gemeenten nemen verschillende diensten af en betrokkenheid van raden is verschillend georganiseerd. Dit bemoeilijkt het gezamenlijk en eensgezind tegemoet treden van Avri.*
 7. *Gemeenten geven beperkt invulling aan hun eigenaarschap van Avri. Meer aandacht voor die rol had kunnen bijdragen aan het tijdig signaleren van de urgentie van – toen nog – mogelijke rekenrenteverlaging.*
 8. *De lijnen van informatievoorziening en sturing tussen gemeenteraden, colleges en Avri zijn niet eenduidig en lopen in de praktijk door elkaar. De rol van het AB is beperkt, in tegenstelling tot wat op basis van de GR Avri verwacht mag worden.*
 9. *Gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van gemeenten zijn onvoldoende toegerust om adequaat tegenspel te bieden aan Avri.*
3. de aanbevelingen (lessen) over te nemen:
 1. *Besef dat hoe technisch een onderwerp ook is, er altijd een politieke component bestaat die ineens urgent kan worden. Bestuurlijke betrokkenheid, of een systeem om indien nodig snel te kunnen opschakelen, is dan ook essentieel.*
 2. *Aandacht vanuit de gemeenten voor de eigenaarsrol verdient versterking. Dat betekent onder meer een zichtbare en duidelijke rol voor colleges (in AB/DB) en ambtelijk tegenspel vanuit gemeenten zelf.*
 3. *Het goed betrekken en positioneren van gemeenteraden gaat niet vanzelf, maar vergt een stevige investering. Hierin hebben zowel Avri en colleges, als de gemeenteraden zelf een rol.*

4. *Dat een goede ontsluiting van informatie belangrijk is in sturing op en verantwoording door een gemeenschappelijke regeling spreekt voor zich. De asynchrone betrokkenheid van de verschillende spelers binnen de gemeenschappelijke regeling onderstreept het belang van dit punt echter extra.*

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021,

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1884
Extern Zaak ID	Z.029681
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 oktober 2021
Agendapunt	6.2
Titel	Project Zero Based Budgeting, ombuigingen programmabegroting 2022 en Programmabegroting 2022-2025
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Domburg, N. van
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.099803 Raadsvoorstel Zero Based Budgeting
D.100697 Raadsbesluit Zero Based Budgeting
Bijlage 1 – Ombuigingen op beleid
Bijlage 2 – Ombuigingen op bedrijfsvoering
Bijlage 3 – Begrotingswijziging voorgestelde ombuigingen ZBB
211012 inspraak begroting de heer Obdeijn.docx
211012 inspraak begroting Mail van mevr van de Laar.docx
211012 Inspraak begroting de heer Stellingwerf.docx
211012 inspraak begroting de heer Verheul.docx
211012collegevrageninspraakavond begroting.docx
211014 inspraak begroting Mail van de heer Wesselink.docx
UIT20211015 KvV inspraak Inspraak BasisBuren mede namens CPOB.pdf
Theater Heerenlogement pleit voor behoud Markt 31 Beusichem.docx
CDA Buren Groslijst ZZB.docx
D66 groslijst ZZB.docx
Gemeentebelangen groslijst ZZB.docx
Mevrouw van Dam groslijst ZZB.docx
PCB groslijst ZZB.docx
PvdA groslijst ZZB.docx
PvdD groslijst ZZB.docx

VVD groslijst ZBB.pdf
RAAD-INT1027051--antwoord Toezegging ZBB.pdf
Theater Heerenlogement brandbrief behoud Markt 31.pdf
Concept Amendement D66 agendapunt 6.2 Project Zero Based Budgeting.pdf
Concept 211025 motie VVD behoud functie cultureel erfgoed NMO.pdf
oude versie Concept amendement GB over ZBB 26102021.pdf
Concept 211025 Motie VVD prioriteit afdeling ruimte bij digitaliseren organisatie.pdf
Concept amendement GB over ZBB 26102021.pdf.docx
nieuwe versie amendement GB ZBB.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	28 september 2021
Agendacommissie	7 oktober 2021
Agendacommissie	12 oktober 2021
Voorbespreking I	19 oktober 2021
Raadsvergadering	26 oktober 2021

Voorgesteld besluit

De raad voor te stellen om:

1. De ombuigingen door te voeren zoals opgenomen in bijlage 3,
 - 1a. voor het jaar 2022 een bedrag van € 878.955;
 - 1b. voor het jaar 2023 een bedrag van € 1.853.420;
 - 1c. voor het jaar 2024 een bedrag van € 3.453.202;
 - 1d. voor het jaar 2025 een bedrag van € 3.508.202.
2. De (financiële) ombuigingen op te nemen in een Begrotingswijziging 2022,v nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022–2025 betrokken wordt

Besluit

Amendement 1:

- 1.) De volgende voorgestelde ombuigingen uit het voorstel te schrappen:
 - a) Stoppen met verkeerslessen (€ 13.000,–)
 - b) Geen nieuw wegmeubilair (€ 29.137,–)
 - c) Afschaffen hondenpoepzakjes (€ 23.200,–)
 - d) Verhogen rioolbelasting (€ 17.000,–)
 - e) Vertragen afbouw hondenbelasting (€ 20.000,– in 2022 en € 40.000,– in 2023)
 - f) Ondersteunen landschappelijke ontwikkelingen (€ 12.500,–)

g) Stoppen met plaatsing verkiezingsborden (€ 15.000,-)

2.) Het saldo van het schrappen van deze ombuigingen, in totaal € 149.897,-, in 2023 (voorlopig) te onttrekken uit het budget beheerplan wegen door in 2023 het beheerniveau van de wegen op niveau laag te houden. In 2024 en 2025 het saldo van het schrappen van deze ombuigingen ten laste te brengen van het totale voordelige saldo van de ombuigingen.

Toelichting

Gewijzigd amendement Gemeentebelangen Buren, PCG, CDA, Fractie mevrouw van Dam' Project Zero Based Budget Budgeting' is aangenomen, met 14 stemmen voor (GB,CDA, Mevrouw Van Dam, PCG, PvdD) en 5 tegen (PvdA en VVD).

Het amendement PvdD over 'bezuinigingen ZBB" wordt ingetrokken.

Stemverklaring gewijzigd amendement door de heer de Jonge (PvdD) en de heer Warmer (PvdA).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
26 oktober 2021	D.099803 Z.029681

Voorstel ingebracht door N. van Domburg
Portefeuillehouder P.A.J.M van den Hurk
Begrotingsprogramma en 'alle stukken'
taakveld

Onderwerp **Project Zero Based Budgeting,
ombuigingen programmabegroting 2022
en Programmabegroting 2022-2025**

Voorgesteld besluit

1. De ombuigingen door te voeren zoals opgenomen in bijlage 3,
 - 1a. voor het jaar 2022 een bedrag van € 878.955;
 - 1b. voor het jaar 2023 een bedrag van € 1.853.420;
 - 1c. voor het jaar 2024 een bedrag van € 3.453.202;
 - 1d. voor het jaar 2025 een bedrag van € 3.508.202.
2. De (financiële) ombuigingen op te nemen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt

Samenvatting van het voorstel

Het college van burgemeester en wethouders heeft de afgelopen maanden een set van ombuigingen onderzocht om de tekorten in programmabegroting op te lossen. Daarnaast liep het proces van de toekomstoriëntatie van Buren. Het toekomstprofiel voor de gemeente Buren is vastgesteld door de raad en dient daarmee als een inhoudelijk en integraal toetsingskader voor voorliggende besluiten, zoals het ZBB-traject en de meerjarenbegroting. De set van ombuigingen betreffen grotendeels (ongeveer 75%) ombuigingen in de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt voorgesteld om in het sociaal domein kosten te besparen door in te zetten op efficiëntie en preventie. Deze besparingen zijn allen gebaseerd op degelijk onderzoek in het sociaal domein die nu ook landelijk spelen. Als laatste kiest het college van burgemeester en wethouders ervoor om de lasten van inwoners en ondernemers licht te verhogen om zo te investeren in wonen en economie.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Vooraf:

Het college van burgemeester en wethouders heeft ervoor gekozen het document programmabegroting 2022-2025 aan te bieden zonder dat deze financieel in evenwicht is. Daarnaast treft u een raadsvoorstel ZBB aan. In dit laatste voorstel vindt u een aantal voorstellen die de programmabegroting 2022-2025 structureel in evenwicht brengen. Beide documenten zijn in samenhang te beschouwen. Deze documenten worden als zodanig aangeboden aan de provinciale toezichthouder, die zijn oordeel hierop baseert.

Jaarlijks biedt het college van burgemeester en wethouders aan de raad een conceptbegroting voor het komende jaar aan. Voor 15 november van elk jaar moet de begroting aangeleverd worden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, onze toezichthouder. Tijdens de bespreking van de perspectiefnota 2022 (een samenstelling van de kadernota en de eerste bestuursrapportage 2021) bleek dat er een structureel financieel tekort was ontstaan in de programmabegroting 2022-2025. Daarin zijn de financiële taakstellingen opgenomen oplopend, in 2025, tot een bedrag van € 2,25 miljoen. Dit is structureel per jaar.

Om tot deze ombuigingen te komen, is een Zero Based Budgeting traject gestart. Dit gebeurde vanwege een motie van de raad om alternatieven te onderzoeken voor de geplande OZB-verhoging in 2023. Tegelijkertijd liep het proces van de toekomstoriëntatie van Buren. Het toekomstprofiel voor de gemeente Buren is vastgesteld door de raad en dient daarmee, samen met onze bestaande strategische opgaven, als een inhoudelijk en integraal toetsingskader voor voorliggende besluiten, zoals het ZBB traject en de programmabegroting. Door steeds te kijken naar ons toekomstprofiel, blijft het grotere plaatje in beeld en kiezen we gericht waar we ons geld aan uitgeven. Met in ons achterhoofd steeds de vraag wat deze keuze bijdraagt aan ons toekomstprofiel.

Dit voorstel gaat over de ombuigingen die het college van burgemeester en wethouders voorstelt binnen het ZBB project en die moeten leiden tot een structureel sluitende programmabegroting 2022-2025. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft daarbij ook goed gekeken naar de voorstellen die de raadsleden ingebracht hebben. We hebben een groot aantal suggesties (denk aan het verkopen van het gemeentehuis, de verkoop van ons vastgoed en de besparingen op de bedrijfsvoering) opgenomen in de voorstellen. Het College waardeert de inbreng van de verschillende raadsleden met betrekking tot de ombuigingen.

2. Doel/meetbaar effect

Komen tot een structureel sluitende programmabegroting 2022-2025.

3. Argumenten

1.1 De voorgestelde ombuigingen zijn in grote mate gebaseerd op het ZBB-onderzoek.

In de afgelopen maanden hebben onze ambtelijke medewerkers hard gewerkt aan het in beeld brengen van mogelijke ombuigingen. Dit deden zij aan de hand van een kader 'wettelijk/niet wettelijk'. De uitkomsten van het ZBB-onderzoek zijn door het college van burgemeester en wethouders gewogen, in het licht van onze toekomstvisie. De verdere uitwerking is te vinden in bijlage 1 en 2.

1.2 De voorgestelde ombuigingen raken in het algemeen niet onze doelen binnen de toekomstvisie en strategische opgaven.

Wij zijn aan de hand van onze strategische opgaven en toekomstvisie (woekeren met ruimte, leefbaarheid en wonen, kleinschalige duurzame economie, sociaal domein en onderwijs, organisatie en samenwerking) nagegaan waar we kunnen ombuigen. We zijn er in geslaagd ombuigingen te vinden die in het algemeen onze doelen binnen de toekomstvisie en strategische opgaven ontzien.

1.3 De voorgestelde ombuigingen gaan voor bijna 75% over bedrijfsvoering.

De raad nam een motie aan waarin het college van burgemeester en wethouders werd opgedragen om bij het zoeken naar ombuigingen rekening te houden met een verhouding 'bedrijfsvoering'/'beleid' van 50/50. Het college van burgemeester en wethouders zal deze ombuigingen verder gaan oppakken na akkoord van de gemeenteraad.

2.1 De voorgestelde ombuigingen leiden tot een structureel financieel evenwicht in de programmabegroting 2022-2025.

Het college van burgemeester en wethouders stelt ombuigingen voor die bijdragen aan het structureel in financieel evenwicht zijn van de programmabegroting 2022-2025.

4. Kanttekeningen

1.1 Een deel van de voorgestelde ombuigingen gaan vooraf door investeringen.

Zowel in het sociaal domein als voor het realiseren van een aantal ombuigingen in de bedrijfsvoering (gemeentehuis, verkoop vastgoed en communicatie, participatie inwoners en ondernemers) gaan de kosten voor de baten uit. Wij gebruiken deze investeringen om met extra menskracht voortvarend te werken aan het realiseren van de ombuigingen. We kunnen dit er kwalitatief en kwantitatief niet zomaar 'bij doen'.

1.2 Bijna 25% van de ombuigingen raken onze inwoners en ondernemers in meer of mindere mate.

Zoals in de bijlagen verder is uitgewerkt, ontkomen we er niet aan om ook ombuigingen voor te stellen die ons beleid en inwoners raken. Wederom hebben we deze zoveel mogelijk ingestoken op het anders organiseren van onze voorzieningen of beleid. We zetten onze transformatie van het sociaal domein verder door versterken onze nuldelijnszorg en preventie. Daarnaast stoppen we met voorzieningen die geen of te weinig effect blijken te hebben en richten we voorzieningen efficiënter in. Meer grip op de kosten en versterking van aansturing, contractmanagement en samenwerking met externe partijen. Daarnaast kiest het college van burgemeester en wethouders ervoor om de lasten van inwoners en ondernemers licht te verhogen om te investeren in wonen en economie.

2.1 De eerste jaren van de programmabegroting 2022-2025 zijn niet financieel sluitend.

De provinciaal toezichthouder redeneert dat wanneer elk jaar in de meerjarenprogrammabegroting financieel sluit, dit hun oordeel vergemakkelijkt. Wettelijk hoeft alleen het laatste jaar van de meerjarenprogrammabegroting structureel financieel in evenwicht te zijn. Het college van burgemeester en wethouders ziet dat zowel de extra inkomsten vanuit de herijking gemeentefonds als de ombuigingen sociaal domein pas in de laatste jaren van de meerjarenbegroting leiden tot een gunstiger financieel beeld. Er is financiële ruimte in de algemene reserve aanwezig om de tekorten van de eerste jaren op te vangen. Tegelijkertijd kunnen extra ombuigingen (vanuit een financieel perspectief) nu leiden tot het terugdraaien van deze ombuigingen in latere jaren. Daarnaast investeren we in de eerste jaren om daarna de ombuigingen te realiseren.

2.2 De toekomst is nog omgeven met financiële onzekerheid

De bijdrage vanuit het gemeentefonds blijft de komende jaren een onzekerheid. Dit komt ook door de voorgenomen herziening van het gemeentefonds. Dit leidt ertoe dat we alle zeilen bij moeten blijven zetten om in de toekomst een sluitende begroting aan de raad voor te kunnen leggen. Welke financiële gevolgen toekomstige verzwaring van taken door bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet op de lange termijn hebben, blijft onzeker.

2.3 Er moet nog veel water door de Rijn.

De ombuigingen moeten nog wel gerealiseerd worden. Het is van belang met elkaar standvastig te sturen op het realiseren van de voorgestelde ombuigingen middels een uitvoeringsprogramma.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Programma	2022	2023	2024	2025
Meerjarenbegroting 2022-2025	€ -1.301.766	€ -2.965.831	€ -1.991.141	€ -498.597
Programma 1 Wonen, werken en recreatie	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000
Programma 2 Fysieke leefomgeving	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446
Programma 3 Sociaal domein	€ -20.000	€ 46.900	€ 1.316.900	€ 1.321.900
Programma 4 Sport, cultuur en onderwijs	€ 6.684	€ 423.249	€ 631.531	€ 631.531
Programma 5 Inwoners, bestuur en veiligheid	€ 18.000	€ 18.000	€ 39.500	€ 39.500
Programma 6 Bedrijfsvoering	€ 644.825	€ 1.135.825	€ 1.235.825	€ 1.285.825
Totaal voorgestelde bezuinigingen	€ 878.955	€ 1.853.420	€ 3.453.202	€ 3.508.202
Saldo inclusief voorgestelde bezuinigingen	€ -422.811	€ -1.112.412	€ 1.462.061	€ 3.009.605

6. Communicatie

Het college communiceert via een persbericht over de programmabegroting 2022 en de programmabegroting 2022-2025 en de ombuigingen die zij middels dit voorstel aan de raad presenteert. De programmabegroting 2022 en de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn te lezen op www.buren.nl. Daarnaast is er ook een programmabegroting in één oogopslag beschikbaar.

7. Uitvoering en planning

Het college van burgemeester en wethouders voert de programmabegroting 2022 en de programmabegroting 2022-2025 uit. De programmabegroting 2022 en de programmabegroting 2022-2025 inclusief dit voorstel voor ombuigingen (begrotingswijziging) worden voor 15 november 2021 aangeboden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Het college van burgemeester en wethouders stelt een 'Implementatieplan ZBB' op om de ombuigingen daadwerkelijk uit te voeren.

Evaluatie van beleid en financiën vindt plaats via bestuursrapportages en de jaarrekening 2022. Het college van burgemeester en wethouders neemt zich voor om in de bestuursrapportages en jaarrekening 2022 in het bijzonder aandacht te besteden aan de voortgang van de ombuigingen.

8. Participatie

Niet van toepassing bij het opstellen van dit voorstel als zodanig. Bij de uitwerking van beleid betrekken we zo nodig inwoners en ondernemers.

9. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Overzicht van ombuigingen die beleidsmatig van karakter zijn;
2. Overzicht van ombuigingen in de bedrijfsvoering;
3. Begrotingswijziging voorgestelde ombuigingen ZBB;
4. Raadsbesluit.

Inlichtingen bij:

Naam	N.van Domburg
Domein	Bedrijfsvoering

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
26 oktober 2021	D.099803	D.100697 Z.029681

Onderwerp: Project Zero Based Budgeting, ombuigingen programmabegroting 2022 en Programmabegroting 2022-2025

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 28 september 2021;

besluit:

1. De ombuigingen door te voeren zoals opgenomen in bijlage 3,
 - 1a. voor het jaar 2022 een bedrag van € 878.955;
 - 1b. voor het jaar 2023 een bedrag van € 1.853.420;
 - 1c. voor het jaar 2024 een bedrag van € 3.453.202;
 - 1d. voor het jaar 2025 een bedrag van € 3.508.202.
2. De (financiële) ombuigingen op te nemen in een Begrotingswijziging 2022, nummer 1, die bij de behandeling van het Raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2022-2025 betrokken wordt

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 oktober 2021

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Bijlage 1 Ombuigingen op beleid

Leeswijzer

In deze bijlage gaat het college van burgemeester en wethouders in op het proces, de inhoudelijke afwegingen op hoofdlijnen, een aantal investeringen die we doen om besparingen te realiseren en het weerstandsvermogen en de weerstandsratio.

Proces

Het college van burgemeester en wethouders heeft een zero based budgeting uitgevoerd op de meerjarenbegroting. Er is nagegaan welke taken wettelijk en welke taken niet wettelijk zijn. De taken zijn financieel vergeleken met een aantal zogenaamde benchmarkgemeenten. De zero based budgeting heeft geleid tot een eindrapport met een overzicht van alle taken van de gemeente en de mogelijkheden voor ombuigingen. Er is een overzicht gemaakt van quick wins en een top vijf per domein.

Daarnaast liep het proces van de toekomstoriëntatie van Buren. Het toekomstprofiel voor de gemeente Buren is vastgesteld door de raad en dient daarmee, samen met onze bestaande strategische opgaven, als een inhoudelijk en integraal toetsingskader voor voorliggende besluiten, zoals het ZBB traject en de programmabegroting. Door steeds te kijken naar ons toekomstprofiel, blijft het grotere plaatje in beeld en kiezen we gericht waar we ons geld aan uitgeven. Met in ons achterhoofd steeds de vraag wat deze keuze bijdraagt aan ons toekomstprofiel. Hieronder hebben we eerst per opgave het integraal toetsingskader weergegeven en daaronder de voorgestelde ombuigingen. Hiermee is eenvoudiger te zien of de voorgestelde ombuigingen de doelstellingen raken die we hebben voor de strategische opgaven (SO) en de toekomstoriëntatie (TO).

Sociaal domein

Integraal toetsingskader vanuit de SO en TO:

- We zetten in op ondersteuning dicht bij huis.
- We gaan in samenwerking met maatschappelijke partners na welke oplossing het meest passend is. We ondersteunen dan lokaal, op verschillende gebieden tegelijkertijd en richten ons op het voorkomen van problemen.
- We willen deelname aan de maatschappij mogelijk maken en richten ons daarom op vitaliteit.
- Zorgen voor elkaar krijgt een plek in de kerngerichte aanpak.
- Hooghouden van kwaliteit en ongelijkheid tegengaan.
- Kerngerichte zorg, met laagdrempelige toegang.
- Financieel in staat om de ambities te realiseren.
- Samenwerking in de regio op inkoop- en contractmanagement.
- Integraal beleidsplan sociaal domein waarbij inwoners zijn betrokken.

Voorgestelde ombuigingen

Ombuigingen Sociaal Domein	2022	2023	2024	2025
Ombuigingen Jeugd Wet en Wet				
Maatschappelijke Ondersteuning	€ -320.000	€ -295.000	€ 975.000	€ 1.280.000
Stoppen met aanvullende inzet				
gezondheidsmakelaar	€ -	€ 6.900	€ 6.900	€ 6.900
In eigen beheer nemen kind pakketten	€ -	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
Efficiënter organiseren maatschappelijk werk	€ -	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000
Totaal	€ -320.000	€ -253.100	€ 1.016.900	€ 1.321.900

1. Ombuigingen Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning

In 2015 zijn extra taken aan de gemeente overgedragen op het gebied van jeugdhulp, Wmo en participatie. Er is gewerkt aan het realiseren van deze transitie, die gericht was op het organiseren van de toegang, het contracteren van zorgaanbieders en regelen van de continuïteit van zorg. Daarnaast was de visie op de transities dat de gemeente beter kan aansluiten bij de behoefte van inwoners en ondersteuning op maat kan bieden, in de eigen omgeving en aansluitend bij de eigen mogelijkheden van inwoners. Deze zogeheten

transformatie van het sociaal domein, die verdergaat dan een transitie, is nog steeds gaande. De eerste fase van de transformatie hield in dat we kerngericht zijn gaan werken en sociale kernteams hebben georganiseerd. In de tweede fase versterken we onze grip, door beter te monitoren en herordenen we het landschap van zorg en welzijn. Dit betekent dat we scherper kijken naar de noodzaak van voorzieningen of dat het eigen netwerk het zelf op kan lossen (familie). Dat doen we door middel van stevig contractmanagement. Ook houden we het voorliggend veld tegen het licht en versterken we het opdrachtgeverschap. Dit zal in de komende jaren naar verwachting gaan leiden tot forse besparingen. Binnen de organisatie ligt een uitgewerkt uitvoeringsplan voor de komende jaren om te komen tot de ombuigingen.

2. *Stoppen met aanvullende inzet gezondheidsmakelaar*
We stoppen met de facultatieve inzet van de gezondheidsmakelaar omdat we binnen de huidige (structurele) opdracht van de gezondheidsmakelaars mogelijkheden zien om te schuiven in het takenpakket. Hierdoor kunnen een aantal facultatieve taken (o.a. de rol van de gezondheidsmakelaar binnen de sport- en preventieakkoorden) structureel geborgd worden en zal er een verschuiving plaatsvinden in het huidig takenpakket van de gezondheidsmakelaar en de daaraan omschreven opdracht.
3. *In eigen beheer nemen kindpakketten*
De organisatie van de zogenaamde kindpakketten nemen we in eigen hand.
4. *Efficiënter organiseren maatschappelijk werk*
Het maatschappelijk werk gaat meer kosten efficiënt worden georganiseerd. Daarnaast gaan we als college van burgemeester en wethouders de sturing, organisatie en monitoring versterken.

Leefbaarheid en wonen

Integraal toetsingskader vanuit de SO en TO:

- Een groeiprofiel in combinatie met de wens om de eigen identiteit van de kernen te behouden, vraagt om scherpe keuzes over wat (woningen, voorzieningen) waar zal worden gerealiseerd.
- Verbeteren van het openbaar vervoer.
- Middels het kerngericht werken kan de gemeente samen met haar inwoners werken aan een passend voorzieningenniveau. Kerngericht werken vraagt om maatwerk binnen transparante spelregels voor de rol en positie van inwoners.
- De huisvesting van (tijdelijke) arbeidsmigranten pakken we regionaal op.
- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties komen meer centraal te staan.
- De overheid gaat sturen op doelen en minder op regels.
- Er komt meer ruimte voor maatwerk.
- We willen alle aspecten in de fysieke leefomgeving betrekken in de planvorming. Dit leidt tot betere plannen en een eerlijk speelveld.

Voorgestelde ombuigingen

Leefbaarheid en wonen	2022		2023		2024		2025	
Afschaffen hondenpoepzakjes	€	23.200	€	23.200	€	23.200	€	23.200
Geen nieuw wegmeubilair	€	29.137	€	29.137	€	29.137	€	29.137
Verminderen onderhoud op openbare verlichting	€	40.000	€	40.000	€	40.000	€	40.000
Ophouden met ondersteunen van lanschappelijke initiatieven	€	12.500	€	12.500	€	12.500	€	12.500
Stoppen met verkeerslessen	€	12.937	€	12.937	€	12.937	€	12.937
Totaal	€	117.774	€	117.774	€	117.774	€	117.774

5. *Afschaffen hondenpoepzakjes*

We gaan het beleid voor het aanschaffen en beheren van hondenpoepzakjes dispensers aanpassen. Wij zijn van mening dat inwoners met honden ook zelf voor hondenpoepzakjes kunnen zorgen.

6. *Geen nieuw wegmeubilair*

We blijven het wegmeubilair onderhouden, we gaan echter geen nieuw wegmeubilair (prullenbakken, bankjes fietsenklemmen en borden) meer aanschaffen. De bestaande kwaliteit en de voorzieningen blijven zo intact. Dit betekent wel dat er geen ruimte bestaat voor inwoners voor (maatwerk) wensen in hun wijk of buurt.

7. *Verminderen onderhoud op openbare verlichting*

We kiezen ervoor het onderhoudsniveau van de openbare verlichting te verlagen van ruim voldoende naar voldoende. We zullen minder vaak 'schauwen' en minder vaak onderhoud plegen. Daarmee is de veiligheid nog steeds gegarandeerd; we onderhouden nog steeds maar op een lager onderhoudsniveau. Ervaren veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving kunnen wel onder druk staan en meer klachten geven.

8. *Ophouden met ondersteunen van landschappelijke initiatieven*

We ondersteunen niet langer particuliere initiatieven die bijdragen aan kwaliteit landschap, beleidsvorming en ondersteunend onderzoek ten behoeve van landschapsbeleid als die niet binnen het kader (subsidieprogramma) passen van de provincie Gelderland. Initiatieven die wel binnen het subsidieprogramma passen blijven we ondersteunen. We doen hetgeen buiten de subsidie valt niet, de rest doen we wel. Hiermee ondersteunen we bewonersinitiatieven nog wel; alleen doelgerichter en meer kosten efficiënt. Met de subsidie van de provincie hebben ze immers meer geld tot hun beschikking.

9. *Stoppen met verkeerslessen*

We stoppen met het zelf uitvoeren van verkeerslessen en fietsexamens op lagere scholen. Wij leggen de verantwoordelijkheid bij de scholen neer om dit te organiseren. Hiervoor gaan we met hen in gesprek. Daarnaast halveren we het aantal veiligheidsbevorderende maatregelen in de openbare ruimte.

Kleinschalige duurzame economie

Integraal toetsingskader vanuit de SO en TO:

- We zetten in op een circulaire economie waarin iedereen meedoet.
- We zetten in op de opgave klimaat en duurzaamheid.
- een kleinschalige, duurzame lokale economie die het landschappelijk karakter van de gemeente en de leefbaarheid in de kernen versterkt.
- Voldoende werkgelegenheid binnen aanvaardbare reisafstand voor de inwoners van Buren.
- Recreatie en toerisme is een pijler van de economie van Buren.
- Wij zorgen voor een aantrekkelijke, leefbare wereld.
- We willen in 2050 energieneutraal zijn en van het gas af.
- We wekken schone energie op en besparen op energie.
- We willen dat de gemeente in 2050 klimaatbestendig is ingericht en zo klaar is voor de veranderende weersomstandigheden.
- We zetten in op het optimaal (her)gebruiken van grondstoffen.

Voorgestelde ombuigingen

Kleinschalige duurzame economie	2022	2023	2024	2025
Verminderen bijdrage aan regionaal stimuleringsfonds	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
Stoppen met benchmark onderzoek energietransitie	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500
Geen verkiezingsborden plaatsen	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Totaal	€ 51.500	€ 51.500	€ 51.500	€ 51.500

10. Verminderen bijdrage aan regionaal stimuleringsfonds (RIF).

Het RIF is een financieel instrument ter ondersteuning van de ambities uit het Regionaal Ambitiedocument. In de afgelopen vier jaar zijn meer dan 100 projecten over de regio ondersteunt. We verlagen de bijdrage aan het RIF met € 1, van € 3 naar € 2 per inwoner. Mede gezien dat veel bedrijven nog uit de coronacrisis moeten komen is juist nu het moment dat zij nu een impuls nodig hebben (regionaal ambitiedocument/nota economie (september in raad). Daarbij moeten we gebruik maken van de expertise van het bedrijfsleven en andersom. Op economie zien wij om deze redenen geen mogelijkheden om verder structureel te bezuinigen. Dit is inmiddels besloten in de raad.

11. Opheffen oud werkbudget milieu-initiatieven

Dit is een oud werkbudget uit het milieu jaarprogramma. Het staat los van de strategische opgave duurzaamheid.

12. Geen verkiezingsborden plaatsen

De digitalisering van de maatschappij krijgt verder gestalte. Het idee is dat inwoners meer en meer via de digitale weg bereikt worden door politieke partijen en we af kunnen met minder verkiezingsborden. Dit draagt bij aan onze opgave om meer in te zetten op digitale dienstverlening. Politieke partijen worden meer zelf verantwoordelijk voor de zichtbaarheid van hun campagne.

Tarief verlagingen en verhogingen

Tarief verlagingen en verhogingen	2022	2023	2024	2025
Vertragen afbouw hondenbelasting	€ 20.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Verhogen tarieven regiekamer	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Verhogen leges ondergrondse nutsvoorzieningen	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172
Verhogen tarief trouwen	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
Verhogen rioolbelasting	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000
Totaal	€ 113.172	€ 133.172	€ 133.172	€ 133.172

De tariefverhogingen zijn nodig om investeringen mogelijk te maken in onder meer wonen en sociaal domein. Deze budgetten zijn terug te vinden binnen de programmabegroting 2022-2025.

13. Vertragen afbouw hondenbelasting

We kiezen ervoor om de afbouw van de hondenbelasting te vertragen. Of anders geschreven: de afbouw van de hondenbelasting wordt bevroren voor de jaren 2022 en 2023. Dat wil zeggen dat de hondenbelasting op het niveau van 2021 wordt geheven voor de jaren 2022 en 2023. In de jaren erna gaan we verder met de afbouw van de hondenbelasting; omdat we geen voorzieningen tegenover de hondenbelasting zetten. Uiteindelijk bereiken we twee jaar later dan oorspronkelijk ons gestelde doel.

We kiezen er ook voor om de controle op de hondenbelasting te verminderen. Dit kan omdat de hondenbelasting teruggebracht wordt de komende jaren.

14. Verhogen tarieven regiekamer

We verhogen de tarieven voor (particuliere en zakelijke) initiatieven voor ontwikkelingen in de openbare ruimte die door ons beoordeeld worden in de regiekamer. We houden bij de uitwerking rekening met de aard van de ontwikkeling en de inzet die daarvoor nodig is. Een 'schuur' vraagt andere inzet dan een 'zonnepanelen veld'. Inkomsten zijn afhankelijk van aantal initiatieven dat wordt ingediend. Een gevolg kan zijn dat er minder aanvragen worden ingediend wegens een te hoge drempel aan kosten. Het nieuwe tarief is echter vergelijkbaar of lager met die van buurgemeenten, waardoor we dit risico beperkt achten.

15. Verhogen Leges ondergrondse nutsvoorzieningen

We verhogen de leges voor de vergunningverlening aan de telecomsector voor de aanleg van ondergrondse nutsvoorzieningen. Er is nog ruimte in de hoogte van de leges ten opzichte van benchmark organisaties.

16. Verhogen tarief trouwen

We verhogen het tarief in Buren naar € 475. Dat doen we in de wetenschap dat onze buurgemeenten veelal hogere tarieven rekenen dan wij. We komen dan in de middenmoot. Het huidige tarief voor een huwelijk/geregistreerd partnerschap doordeweeks in Buren is nu € 325.

Hetzelfde huwelijk/partnerschap kost in de regio als volgt:

West Betuwe	€ 536
Neder Betuwe	€ 372
Culemborg	€ 583
West Maas en Waal	€ 382
Zaltbommel	€ 561
Maasdriel	€ 432
Gemiddeld	€ 478
Buren	€ 325

17. Verhogen rioolbelasting.

We brengen een deel van de kosten voor het onderhoud van het riool onder in de rioolbelasting. Wet- en regelgeving staat dit toe.

Investeren om ombuigingen ook daadwerkelijk te realiseren.

Investeren om ombuigingen te realiseren	2022	2023	2024	2025
Business case huisvesting	€ -50.000	€ -	€ -	€ -
Communicatie	€ -50.000	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ -100.000	€ -	€ -	€ -

Het college van burgemeester en wethouders investeert op vijf punten om de voorgestelde ombuigingen te realiseren. In deze zin gaan voor deze onderwerpen de kosten voor de baat uit. Het is van belang extra menskracht te organiseren om de voortgang van het lopende werk te garanderen en tegelijk de voortgang van de ombuigingen ter hand te nemen.

We stellen een business case op voor de huisvesting van bestuur en ambtelijke organisatie en (ten tweede) voor een plan voor de verkoop van vastgoed (onder meer cultureel erfgoed, huizen en garages) en (niet strategische) grond. Beide onderwerpen moeten met enige voortvarendheid en planmatig aangepakt worden om tot een succes te leiden. Voor elke business case reserveren we € 50.000.

Daarnaast adviseren we extra budget voor communicatie naar inwoners en ondernemers op te nemen. Onze inwoners en ondernemers moeten goed worden geïnformeerd over de gang van zaken en de effecten van de besparingen. Denk ook aan de communicatie die nodig is om de ombuigingen binnen het Sociaal Domein (jeugdzorg en Wmo) goed vorm te geven. We nemen hiervoor € 50.000 op.

Tenslotte, we beschreven dit onder de kop 'sociaal domein', investeren we in de jaren 2022 en 2023 in extra mens capaciteit om de besparingen in het Sociaal Domein te realiseren. Het gaat om een bedrag van in totaal € 300.000 per jaar.

Het weerstandsvermogen

Hieronder een overzicht van het weerstandsvermogen. Het ware verstandig deze ontwikkeling expliciet te blijven beschouwen bij besprekingen over de meerjarenbegroting 2022-2025. Onder het overzicht is een toelichting opgenomen.

Overzicht weerstandsvermogen op basis van het actuele financiële beeld, exclusief onvoorzien, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.
in 1.000 (+=positief saldo, toevoeging; -=negatief saldo, onttrekking)

Verloop weerstandsvermogen	2021	2022	2023	2024	2025
Eindstand voorgaand jaar	4.616	11.357	10.684	9.121	10.283
Resultaatbestemming 2020	1.225				
Totaal weerstandsvermogen per 1-1	5.841	11.357	10.684	9.121	10.283
Toevoegingen					
Reserve sociaal domein	654				
Reserve kapitaalgoederen	598				
Reserve risico grondexploitatie	3.500				
Primitieve begroting	1.365				
Geraamd saldo begrotingsjaar (positief)	1.950				
Onttrekkingen					
Budgetoverheveling voorgaand jaar	-1.748				
Primitieve begroting	-905				
Ambulantisering GGZ	102				
Bestemmingsreserve Bouwen voor behoefte		-150	-150		
Omgevingswet		-100	-300	-300	-100
Geraamd saldo begrotingsjaar (negatief)		-423	-1.112	1.462	3.310
Totaal weerstandsvermogen per 31-	11.357	10.684	9.121	10.283	13.493

Ratio weerstandsvermogen per 31-12 in 1.000 (ratio in %)					
Ratio weerstandsvermogen	2021	2022	2023	2024	2025
1. Beschikbaar weerstandsvermogen	11.357	10.684	9.121	10.283	13.493
2. Benodigd weerstandsvermogen	3.565	3.565	3.565	3.565	3.565
Ratio weerstandsvermogen = 1 : 2	3,19	3,00	2,56	2,88	3,78

Ter toelichting zijn een paar zaken van belang.

1. Verloop weerstandsvermogen

De uitkomsten van de jaarrekening 2020 en de voorgenomen toevoegingen en onttrekkingen aan de algemene reserve zijn verwerkt in de stand van het weerstandsvermogen (vooral: algemene reserve).

Voor de goede orde wijzen we op de posten 'bestemmingsreserve voor bouwen' en 'omgevingswet', deze posten laten we via de balans lopen.

2. Wijzigen functie kantoorpand

Om het weerstandsvermogen te versterken hebben we opnieuw gekeken naar de functie van het gemeentehuis. Die is nu 'gewaardeerd' op commercieel. Om die reden staat er een voorziening op de balans die de waardevermindering moet representeren die voorzien is als het gemeentehuis wordt verkocht. Door het gemeentehuis te waarderen als 'maatschappelijk' is deze voorziening niet langer nodig. De BBV, wet- en regelgeving verslaggeving gemeenten, staat dit toe. We hebben een double check gedaan bij onze accountant, die zich hierin kan vinden. De accountant merkt wel op dat bij

verkoop van het gemeentehuis er sprake kan zijn van een lagere verkoopprijs dan op de balans is opgenomen. Wij schatten dit inderdaad ook in als een risico. We merken daarbij wel op dat deze wijziging ons nu helpt in het versterken van het weerstandsvermogen.

3. *Weerstandsratio.*

De weerstandsratio is naar zijn aard een moment opname. De wereld kan er immers morgen alweer anders uitzien. Desalniettemin voorziet het college van burgemeester en wethouders de huidige prognose van de weerstandsratio.

Bijlage 2 Ombuigingen op bedrijfsvoering

Leeswijzer.

In bijlage 2 gaat het college van burgemeester en wethouders in op een aantal grote ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. We beschrijven deze ontwikkelingen in algemene zin. In het bijzonder gaan we in op de ontwikkelingen die we zien bij ons vastgoed en de huisvesting van het bestuur en de ambtelijke organisatie (gemeentehuis).

Integraal toetsingskader

Vanuit de strategische opgaven en onze toekomstoriëntatie komen een aantal doelstellingen naar voren die ons integrale toetsingskader vormen. Hieronder volgen degenen die van toepassing zijn op het domein van bedrijfsvoering:

- We willen een goede relatie tussen de gemeente en de samenleving hebben.
- We werken toe naar een digitale dienstverlening vanuit de klantbenadering.
- We zetten in op minder regels en bureaucratie en meer maatwerk waarbij overheidsparticipatie van belang is.
- We proberen zoveel mogelijk te digitaliseren en kijken naar de mogelijkheden voor ketensamenwerking en informatiedeling.
- Bij het toekomstprofiel past een bescheiden en bruisende organisatie. Dit profiel van de gemeente zet de toon voor de organisatie.
- We richten ons niet (alleen) op beheer, maar ook op groei en ontwikkeling.
- We willen een vertaling maken van kernwaarden naar schaalkracht: Hoe gaan wij, samen met de kernen en de regio, ontwikkelen?
- Samenwerken in de regio: Verantwoordelijk voor belangen van eigen gemeente én die van de regio.

Ombuigingen bedrijfsvoering	2022	2023	2024	2025
Ontwikkelingen in algemene zin	€ 759.825	€ 830.825	€ 852.325	€ 602.325
Aanpassen budgetten personeelskosten	€ 300.000	€ 350.000	€ 400.000	€ 400.000
Verkopen vastgoed en grond	€ 6.684	€ 423.249	€ 631.531	€ 631.531
Gemeentehuis Maurik	€ -50.000	€ 200.000	€ 250.000	€ 250.000
Totaal	€ 1.016.509	€ 1.804.074	€ 2.133.856	€ 1.883.856

Ontwikkelingen in algemene zin

Het college van burgemeester en wethouders hanteerde bij de inhoudelijke afwegingen dat we nog innovatiever, doelmatiger en soms ook soberder kunnen omgaan met de wijze waarop we onze bedrijfsvoering inrichten.

In algemene zin hebben we gezien dat digitaliseren en robotiseren verder gaat. Dat houdt in dat we een aantal administratieve taken zien veranderen. We kunnen een aantal taken voor het gebruik van informatiesystemen vereenvoudigen en aanscherpen. Ter illustratie zien we ook dat we met moderne business intelligence informatiesystemen op termijn veel kunnen winnen op het gebied van analyses. Een investering in moderne middelen leidt tot personele besparingen op termijn.

Aanpassen budgetten personeelskosten

We scherpen de budgetten voor vast en variabel personeel aan. Dat doen we door in de begroting niet langer uit te gaan van de hoogste periodiek in de salarisschaal bij ons vaste personeel. We gaan uit van een lagere periodiek in de salarisschaal. Voor het variabel personeel scherpen we het budget inhuur aan. We draaien de verhoging van het budget van een aantal jaren geleden terug. Wij weten dat er met het aanscherpen van dit budget ook een risico ontstaat. Daar waar we nu in staat zijn flexibel te opereren, lopen we de kans dat we bij extra vraagstukken keuzes moeten maken, omdat het benodigde budget voor de uitvoering niet direct voorhanden is. Binnen de regio gaan we onderzoeken hoe we meer gebruik kunnen maken van elkaars expertise. Zo willen we een deel van dit risico opvangen en elkaars denkkracht te benutten.

Verkopen van vastgoed (cultureel erfgoed, huizen en garages) en (niet strategische) grond

We kijken bij besparingen vooral naar niet wettelijke taken. Bij het zoeken naar besparingen komt het verkopen van vastgoed en grond nadrukkelijk naar boven. Het college van burgemeester en wethouders heeft het idee dat dit type bezit niet langer gezien moet worden als een overheidstaak. We gaan steeds meer toe naar een faciliterende en regisserende overheid die samen met de kernen en partners ontwikkelt. Er zijn andere instrumenten (bestemmingsplan) om de functionaliteit van cultureel erfgoed te waarborgen. Deze instrumenten blijven in lijn met onze toekomstvisie dat inzet op het behoud van het Burense cultuurhistorisch landschap. Daarnaast hanteren we geen actief beleid op ruimtelijke ontwikkelingen. Met deze argumenten hebben we het idee dat er geen strategische voorraad aangehouden moet worden. Dit kost geld en het zorgt voor risico's. Wij stoten daarmee de vastgoedportefeuille af. Wij stellen een plan op om tot verkoop te komen en gaan ervan uit dat we tijd nodig hebben om het vastgoed en de grond te verkopen. We nemen de besparingen per 2023 op voor 50% van de huidige kosten en daarna voor 75% van de huidige kosten. Daarmee houden we nog enige marge aan als risico buffer.

Gemeentehuis Maurik

Wij hebben besparingen ingeboekt voor het gemeentehuis in Maurik. Voor het gemeentehuis in Maurik geldt dat het pand in onze ogen niet langer past bij de gemeente en gemeentelijke organisatie die we willen zijn. Kerngericht werken en het nieuwe hybride werken vragen om andere oplossingen. Het pand is nu (veel) te ruim en biedt kansen voor onze opgave rondom meervoudig ruimtegebruik.

We realiseren ons dat het voor beide onderwerpen van belang is om met enige vaart, maar ook gedegen aan de slag te gaan. Voor het gemeentehuis onderzoeken we wat de mogelijkheden zijn (verkoop, verhuur of anderszins) en voor het overige vastgoed maken we een plan voor de verkoop. Tegelijkertijd gaan we aan de slag om op korte termijn besparingskansen te realiseren.

In beide gevallen hebben we het idee scherp aan de wind te moeten zeilen, zonder onze hand te overspelen. We brengen onder de aandacht dat dit ook risico's met zich meebrengt. Om die reden stellen we voor dat opbrengsten van verkoop tot aan het bedrag wat we inboekten om te besparen, ook ingebracht (gereserveerd) kunnen worden voor het realiseren van deze besparingen. Dit geldt voor zowel het gemeentehuis als voor het overige vastgoed.

We hebben voor het maken van een businesscase voor het gemeentehuis investering van eenmalig € 50.000 opgenomen. De eenmalige investering voor de verkoop van vastgoed is in bijlage 1 opgenomen. We verwachten dat het verstandig is enige specialistische hulp in te roepen om deze eenmalige activiteiten vorm te geven.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
Dinsdag 26 oktober 2021	D.099803 Z.029681

Onderwerp Begrotingswijziging 2022-001 – ZBB-voorstel begroting 2022

Inleiding

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad het budgetrecht. Dit betekent dat wijzigingen van de begroting formeel door de raad vastgesteld dienen te worden. Dit geldt als het gaat om wijzigingen die programma overstijgend zijn. Administratieve wijzigingen binnen hetzelfde programma vallen onder de bevoegdheid van het college.

In dit document presenteren wij de verwerking van de financiële mutaties uit het ZBB-voorstel. Door het vaststellen van deze begrotingswijziging wordt de begroting en de budgetten daarbinnen aangepast.

Programma	2022	2023	2024	2025
Meerjarenbegroting 2022-2025	€ -1.301.766	€ -2.965.831	€ -1.991.141	€ -498.597
Programma 1 Wonen, werken en recreatie	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000
Programma 2 Fysieke leefomgeving	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446
Programma 3 Sociaal domein	€ -20.000	€ 46.900	€ 1.316.900	€ 1.321.900
Programma 4 Sport, cultuur en onderwijs	€ 6.684	€ 423.249	€ 631.531	€ 631.531
Programma 5 Inwoners, bestuur en veiligheid	€ 18.000	€ 18.000	€ 39.500	€ 39.500
Programma 6 Bedrijfsvoering	€ 644.825	€ 1.135.825	€ 1.235.825	€ 1.285.825
Totaal voorgestelde ombuigingen	€ 878.955	€ 1.853.420	€ 3.453.202	€ 3.508.202
Saldo inclusief voorgestelde ombuigingen	€ -422.811	€ -1.112.412	€ 1.462.061	€ 3.009.605

Toelichting financiële ontwikkelingen

Hierna zijn de voorgestelde wijzigingen per programma, taakveld, soort wijziging (beleid/bedrijfsvoering) en onderverdeling naar thema (conform bijlage 1 en 2 bij dit voorstel) opgenomen.

Programma 1 Wonen, werken en recreatie

Nummer ombuiging	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
1.1	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Verhogen tarieven regiekamer	We verhogen de tarieven voor (particuliere en zakelijke) initiatieven voor ontwikkelingen in de openbare ruimte die door ons beoordeeld worden in de regiekamer. We houden bij de uitwerking rekening met de aard van de ontwikkeling. Een 'dakkapel' vraagt andere inzet dan een 'zonnepanelen veld'.	8.1 Ruimtelijke Ordening	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
1.2	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	Verminderen bijdrage aan regionaal stimuleringsfonds (RIF)	We verlagen de bijdrage aan het RIF met €1,-, van €3,- naar €2,- per inwoner.	8.1 Ruimtelijke Ordening	Beleid	Kleinschalige duurzame economie
	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000					

Programma 2 Fysieke leefomgeving

Nummer ombuiging	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
2.1	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172	Verhogen leges ondergrondse nutsvoorzieningen	We verhogen de leges voor de vergunningverlening aan de telecomsector voor de aanleg van ondergrondse nutsvoorzieningen. Er is nog ruimte in de hoogte van de leges ten opzichte van benchmark organisaties.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
2.2	€ 12.937	€ 12.937	€ 12.937	€ 12.937	Stoppen met verkeerslessen	We stoppen met het zelf uitvoeren van verkeerslessen en fietsexamens op lagere scholen. Daarnaast halveren we het aantal veiligheidsbevorderende maatregelen in de openbare ruimte.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.3	€ 29.137	€ 29.137	€ 29.137	€ 29.137	Geen nieuw wegmeubilair	We blijven het wegmeubilair onderhouden, we gaan echter geen nieuw wegmeubilair (prullenbakken, bankjes fietsenklemmen en borden) aanschaffen.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.4	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	Verminderen onderhoud op openbare verlichting	We kiezen ervoor het onderhoudsniveau van de openbare verlichting te verlagen van ruim voldoende naar voldoende. Daarmee is veiligheid nog steeds gegarandeerd en dienen we duurzaamheid. We zullen minder vaak 'schouwen' en minder vaak onderhoud plegen.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.5	€ 23.200	€ 23.200	€ 23.200	€ 23.200	Afschaffen hondenpoepzakjes	We gaan het beleid rondom het aanschaffen en beheren van hondenpoepzakjes dispensers aanpassen. Vanuit het profijtbeginsel beredeneren we dat inwoners met honden ook zelf voor hondenpoepzakjes kunnen zorgen.	5.7 Openb.groen en (openlucht) recreatie	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.6	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	Ophouden met ondersteunen van landschappelijke initiatieven	We ondersteunen particuliere initiatieven als die binnen het kader (subsidieprogramma) passen van de provincie Gelderland.	5.7 Openb.groen en (openlucht) recreatie	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.7	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	Verhogen rioolbelasting	We zien kans een deel van de kosten voor het onderhoud van het riool onder te brengen in de rioolbelasting. Wet- en regelgeving staat dit toe.	7.2 Riolerings	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
2.8	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	Stoppen met benchmark onderzoek energietransitie	We nemen dit mee in de inwonerparticipatie en kunnen het budget naar beneden bijstellen.	7.4 Milieu(beheer)	Beleid	Kleinschalige duurzame economie
	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446					

Programma 3 Sociaal domein

Nummer ombuiging	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid / Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
3.1	€ -	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	In eigen beheer nemen kind pakketten	De organisatie van de kindpakketten nemen we in eigen hand.	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Beleid	Sociaal Domein
3.2	€ -	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000	Efficiënter organiseren maatschappelijk werk.	Wij hebben het inzicht dat het maatschappelijk werk meer kostenefficiënt georganiseerd kan worden. Daarnaast gaan we als College van Burgemeester en Wethouders de sturing, organisatie en monitoring versterken.	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Beleid	Sociaal Domein
3.3	€300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ -	Inkomensvoorziening Sociaal domein	We zien een dalende lijn in inwoners die een bijstandsuitkering aanvragen.	6.3 Inkomensregelingen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
3.4	-€ 50.000	-€ 50.000	€ 190.000	€ 270.000	Ombuigingen Wet Maatschappelijk Ondersteuning	Verzameling van verschillende ombuigingen binnen de budgetten van WMO. Om deze ombuiging te behalen dient eerst geïnvesteerd te worden. De argumentatie en de haalbaarheid van de ombuigingen in het sociaal domein is weergegeven in de rode draden notities zoals die bij ZBB zijn opgesteld.	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Beleid	Sociaal Domein

3.5	-€ 270.000	-€ 245.000	€ 785.000	€ 1.010.000	Ombuigingen Jeugd Wet	Verzameling van verschillende ombuigingen binnen de budgetten van Jeugd. Om deze ombuiging te behalen dient eerst geïnvesteerd te worden. De argumentatie en de haalbaarheid van de ombuigingen in het sociaal domein is weergegeven in de rode draden notities zoals die bij ZBB zijn opgesteld.	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Beleid	Sociaal Domein
3.6	€ -	€ 6.900	€ 6.900	€ 6.900	Stoppen met aanvullende inzet gezondheidsmakelaar	We stoppen met de inzet van een gezondheidsmakelaar omdat we zien dat de inzet van de gezondheidsmakelaar niet voldoende oplevert.	7.1 Volksgezondheid	Beleid	Sociaal Domein
	-€ 20.000	€ 46.900	€ 1316900	€ 1621900					

Programma 4 Sport, cultuur en onderwijs

Nummer ombuiging	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
4.1	€ -	€ 20.658	€ 30.987	€ 30.987	Besparing grondzaken	Verkoop van niet noodzakelijke grond levert een voordeel op	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
4.2	€ -	€ 19.728	€ 29.591	€ 29.591	Minimaal beheer gemeentelijke woningen en woonwag en standplaatsen	We schakelen het beheer van gemeentelijke woningen en woonwag en standplaatsen af naar het minimaal nodige.	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
4.3	€ -	€ 239.750	€ 359.625	€ 359.625	Personele lasten beheer gebouwen en gronden	Door minder bezit van gronden en gebouwen hebben we minder personele lasten	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
4.4	€ 6.684	€ 6.684	€ 6.684	€ 6.684	Stoppen kluswagen	De 'kluswagen' is al verkocht, we halen deze nu ook weg uit de begroting	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
4.5	€ -	€ 30.792	€ 46.187	€ 46.187	Verkoop monumentale gemeentelijke panden	Door verkoop van panden hebben we minder kosten	5.5 Cultureel erfgoed	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
4.6	€ -	€ 8.625	€ 12.938	€ 12.938	Minder werkzaamheden cultureel erfgoed	We leggen meer verantwoordelijkheid bij de sector zelf neer, waardoor minder werkzaamheden bij de gemeente komen te liggen	5.5 Cultureel erfgoed	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
4.7	€ -	€ 97.013	€ 145.519	€ 145.519	Monumenten / cultureel erfgoed onderhoudskosten en personeel	Door verkoop van gebouwen hebben we minder onderhouds- en personeelskosten	5.5 Cultureel erfgoed	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed en grond
	€ 6.684	€ 423.249	€ 631.531	€ 631.531					

Programma 5 Inwoners, bestuur en veiligheid									
Numer ombuiging	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
5.1	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	Verhogen tarief trouwen	We verhogen het tarief in Buren naar €475,-. Dat doen we in de wetenschap dat onze buurgemeenten veelal hogere tarieven rekenen dan wij. We komen dan in de middenmoot. Het huidige tarief voor een huwelijk/geregistreerd partnerschap doordeweeks in Buren is nu €325,-.	0.2 Burgerzaken	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
5.2	€ -	€ -	€ 21.500	€ 21.500	Meer digitale dienstverlening	Door digitale dienstverlening hebben we minder personeelslasten.	0.2 Burgerzaken	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
	€ 18.000	€ 18.000	€ 39.500	€ 39.500					

Programma 6 Bedrijfsvoering									
Nummer ombuiging	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/ Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
6.1	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	Lunch en bloemen college	We besparen op het budget voor lunch en bloemen van het college	0.1 Bestuur	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.2	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Goedkopere APPA-berekening	Bij een ander extern bureau kunnen we de jaarlijkse APPA-berekening goedkoper laten uitvoering	0.1 Bestuur	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.3	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	Geen verkiezingsborden plaatsen	De digitalisering van de maatschappij krijgt verder gestalte, de idee is dat inwoners meer en meer via digitale weg bereikt worden door politieke partijen.	0.2 Burgerzaken	Bedrijfsvoering	Kleinschalige duurzame economie
6.4	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	Schrappen Buren magazine en zelf maken raadsjournaal	We schrappen Buren magazine en maken het raadsjournaal zelf	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.5	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000	Niet invullen formatie medewerker ondersteuning	Deze openstaande formatieplaats wordt niet ingevuld. Werkzaamheden worden binnen de bestaande formatie ingevuld.	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.6	€ -	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Alle post digitaal versturen, tenzij anders aangegeven door inwoners	Hierdoor besparen we 50% aan portokosten	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.7	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	Rationalisatie applicatie landschap	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.8	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	Optimaliseren zaakgericht werken	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.9	€ -	€ -	€ -	€ 50.000	In gebruik nemen BI Tool	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.10	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	Optimaliseren bestuurlijk besluitvormingsproces	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.11	€ 5.825	€ 5.825	€ 5.825	€ 5.825	Weghalen werkbudget kwaliteitsontwikkeling en dienstverlening	Het budget voor onderzoek van kwaliteit van dienstverlening wordt ingetrokken	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.12	€ 750	€ 750	€ 750	€ 750	Minder vaak aanschaffen uitrusting Bodes	Niet ieder jaar nieuwe bedrijfskleding, maar eens per 2 jaar met een maximum van 2 items per persoon	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.13	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Verminderen koffieapparaten gemeentehuis	Door thuiswerken zijn minder apparaten, minder onderhoud en minder koffie nodig	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.14	€ -	€ 200.000	€ 250.000	€ 250.000	Verhuuropbrengsten gemeentehuis Maurik	Kosten terugbrengen naar minimaal benchmark niveau. (dit laat ons dan vrij om te verkopen, teug te huren of wat dan ook).	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Gemeentehuis Maurik

6.15	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Afschaffen / verminderde deelname aan VNG congres	We nemen niet meer/minder deel aan VNG congressen	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.16	-€ 150.000	€ -	€ -	€ -	Implementatiekosten ZBB	Kosten voor de implementatie van de aangevoerde ZBB voorstellen. Betreft € 100.000 voor het gemeentehuis, € 50.000 voor communicatie en € 50.000 voor verkoop vastgoed.	0.4 Overhead	Beleid/Bedrijfsvoering	Investerings/Gemeente huis Maurik
6.17	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	Begroting salariskosten baseren op werkelijkheid	We baseren de salariskosten op de werkelijke inschaling. In het verleden werd dit op het maximum van de schaal begroot.	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Aanpassen budgetten personeelskosten
6.18	€ 76.500	€ 76.500	€ 76.500	€ 76.500	Niet meer invullen bestaande formatie Bodes en TIC	De bestaande vacatureruimte op deze formatieplaatsen wordt niet meer ingevuld. Gebleken is dat we de werkzaamheden met de huidige formatie kunnen uitvoeren.	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.19	€ -	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	Verminderen formatie HR	Door digitalisering is minder formatie nodig	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.20	€ 17.000	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	Formatie gegevensbeheer	Door digitalisering is minder formatie nodig	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.21	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	Externe juridische advisering	We stellen het budget voor externe juridische advisering naar beneden bij	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.22	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Aanpassen budget abonnementen en kantoorbenodigdheden	Door meer thuiswerken kunnen we besparen op abonnementen en kantoorbenodigdheden	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.23	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Efficiënter inrichten processen OZB woningen	Minder personeelslasten door efficiëntie	0.61 OZB Woningen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.24	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	Vaste formatie voor diverse OZB-werkzaamheden	Voor specifieke OZB-werkzaamheden wordt nu structureel ingehuurd, door vaste medewerker aan te nemen levert dit minder lasten op	0.61 OZB Woningen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin

6.25	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	Efficiënter inrichten processen OZB niet-woningen	Minder personeelslasten door efficiëntie	0.62 OZB niet-woningen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.26	€ 3.250	€ 3.250	€ 3.250	€ 3.250	Baten hondenbelasting	We kiezen ervoor om de controle op de hondenbelasting te verminderen. Dit kan ook omdat de hondenbelasting teruggebracht wordt de komende jaren.	0.64 Belastingen overig	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.27	€ 20.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	Vertragen afbouw hondenbelasting	We kiezen er ook voor om de afbouw van de hondenbelasting te vertragen. Of anders	0.64 Belastingen overig	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
6.28	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	Efficiënter inrichten processen overige belastingen	Minder personeelslasten door efficiëntie	0.64 Belastingen overig	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.29	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	Verlagen budget onvoorzien	De hoogte van de post onvoorzien is niet wettelijk voorgeschreven (€24.000,-). Wel is voorgeschreven dat de post bestaat, we laten	0.8 Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.30	€ 50.000	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000	Verminderen inhuur derden	We verminderen het budget voor de inhuur van derden	0.8 Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering	Aanpassen budgetten personeelskosten
	€ 644.825	€ 1.135.825	€ 1.235.825	€ 1.285.825					

Begroting Buren

Louter op basis van van het overzicht van de de voorgestelde bezuinigingen komen er bij mij, als inwoner van Asch en vertegenwoordiger van ondernemers in het stadje Buren, een aantal overwegingen op:

- Ombuigingen in het sociaal domein (Jeugd, WMO) lijken mij erg fors en ik vraag me echt af of deze rijmen met de extra aandacht die nodig is op verschillende terreinen; is er beeld bij urgentie en past dt beeld in de bezuinigingen?
- Er staan posten op die veel lijken op symboolpolitiek, poepzakjes en bloemen voor het college, kun je voor kiezen of niet
- Er staan ook posten op waarvan ik erg betreur als die doorgaan omdat die gaan leiden tot vershraling, niet uitbreiden van straatmeubilair in een toeristisch stadje als Buren is daar een voorbeeld van maar ook het schrappen van het Buren Magazine
- Zoals ook de verkoop van verschillende monumentale panden, voorbeeld de Synagoge, dit gaat ongetwijfeld ten koste van het expositie aanbod
- Verkoop van overige panden is zonder meer een goed punt, met name het gemeentehuis
- Ik weet niet of hier ook dorpshuizen onder vallen en dan krijg je ook weer kans op vershraling; bovendien kan een dorpshuis m.i. ook een rol spelen in de verdere implementatie van kerngericht werken.
- In deze tijd van bezuinigingen is het wellicht ook een uitdaging om de beoogde exploitatie van de nieuwe sporthal in Maurik nog eens onder de loep te nemen.
- Duurzaamheid, hierop bezuinigen, lijkt mij geen optie een functionerend RIF en eventuele vergroening van leges hebben een stimulerende werking.
- Naar mijn idee is een verdere afweging van personeel in dienst nemen of inhuren nog wel van belang, mogelijk kan daar nog bezuinigd worden
- Eveneens een goede afweging van wat we kunnen neerleggen bij uitvoeringsorganisaties of per se zelf moeten doen, de massa zou toch goedkoper moeten zijn
- Ik kan natuurlijk niet beoordelen of de laatste twee suggesties niet al uitputtend zijn bekeken.

Het lijkt mij overigens moeilijk om goed onderbouwde evenwichtige bezuinigingsopties voor te stellen en keuzes te maken. Veel succes daarbij.

Evert Obdeijn
Asch

Van: Mariska van de Laar <????@????>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 21:41

Aan: Box_Griffie <griffie@Buren.nl>

Onderwerp: Opmerkingen raadsvoorstel

Geachte,

Ik wil bij deze reageren op het raadsvoorstel. Ik begrijp dat er een begrotingstekort is, maar ik vind dat de bezuinigingen niet altijd op de juiste manier worden toegepast. Hieronder wat opmerkingen:

- Er wordt verminderd op het onderhoud van de openbare verlichting. Als bewoner wil ik me graag veilig voelen op straat. Ook als ik rond het nachtelijke uur nog even mijn hond een plas laat doen. Dat lukt niet wanneer de straatverlichting rond middernacht uit gaat, zoals bij een van de lantaarnpalen bij ons in het dorp. De straat tegenover mij met aan het einde de lantaarn die 's nachts uit gaat, is een donker gat. En worden wij als bewoners niet juist opgeroepen om licht te voeren rond je huis om het risico op woninginbraak te verlagen?
- Afschaffen van de hondenpoepzakjes – waren deze er dan? In Beusichem hangt een dispenser bij de Coop, maar heb er nooit zakjes in gezien.
- De jeugdwet en wmo – ik hoop dat hier nooit, maar dan ook nooit op bezuinigd wordt. De wachtlijsten voor jeugdhulp zijn soms schrijnend.
- Vertraging afbouw hondenbelasting – why? En dan ook nog de poepzakjes afschaffen. Waar betalen we in vredesnaam hondenbelasting voor.
- Groen – dat wordt niet genoemd. Maar ik vind het schandalig hoe er dit jaar met het groen is omgegaan. Ik woon tegenover een weiland met groenstrook die namens de gemeente wordt onderhouden. Het gras stond, ik overdrijf niet, op een gegeven moment anderhalve meter hoog. Het zag er niet uit. Dat er de helft in aantal minder wordt gemaaid, prima! Maar gewoon een paar maanden niet komen, vind ik niet ok. En de leilinden in Beusichem. Ik begreep van AVRI dat deze pas in november/december geschoren gaan worden. Waarom? Er zit honingdouw/douwrot in. Mijn auto is na 1 dag weer zo zwart als de nacht en wat dacht u van de witte gevel. Als de wind ongunstig staat, regent het zwarte plakdruppels tegen de gevel. Het grind onder de bomen is zwart. En straks valt het blad eraf, op het grind. Dat kun je niet vegen. Het wordt een grote bende. Ik vind dat AVRI beter haar werk moet doen. Als de mensen van de AVRI hier de leilinden aan het scheren zijn, dan zitten ze om de haverklap te pauzeren in de wagen of staan ze een sigaretje te roken. Ze zijn naar mijn inzicht helemaal niet productief. Dat kost pas geld!! Ik zou daar ook wat aan doen. AVRI kost de gemeente heel veel geld. Ik vind het ook een rare constructie. Eigenlijk zou er om de 5 jaar aanbesteed moeten worden ipv dat een partij van samenwerkende gemeentes jaren kan aanmodderen met gemeenschapsgeld.

Succes met de raadsvergadering!

Vriendelijke groet,
Mariska van de Laar

Elke e-mail die de gemeente Buren ontvangt wordt vertrouwelijk behandeld. Het is echter niet helemaal uit te sluiten dat een e-mail door derden ingezien wordt. De gemeente Buren kan in geen enkel geval hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Informatie over de gebruiksvoorwaarden die van toepassing zijn op het e-mailverkeer van en met de gemeente Buren vindt u op onze website. De gemeente Buren zet zich in voor een schonere wereld en een leefbaar klimaat. Wij vragen u dan ook aan het milieu te denken, voordat u besluit deze e-mail te printen.

Vanwege de coronacrisis zijn onze openingstijden aangepast. Op onze website leest u, wanneer en waarvoor u in het gemeentehuis terecht kan. En wanneer we telefonisch bereikbaar zijn. Daarnaast

vindt u op onze website informatie over de landelijke maatregelen en de gevolgen daarvan voor onder meer ondernemers. Kijk op www.buren.nl

Aan de leden van de Raad van de gemeente Buren

Inspraakreactie d.d. 12 oktober 2021

Bespreking bezuinigingsvoorstellen begroting 2022 en volgende.

1. Fijn dat we als inwoners mogen inspreken. Is een goede zaak in het kader van burgerparticipatie.
Maar het is nu wel aan de late kant. Nog twee weken en de begroting zal worden vastgesteld
Het zou beter zijn deze stap in het proces te koppelen aan de bespreking van de Perspectievennota in juni/juli.
2. Het is soms best lastig om inzicht te krijgen in waarop nu precies bezuinigd wordt: hondenpoepzakjes spreekt nogal voor zich maar generieke zaken in het sociaal domein niet.
3. BV Buren zet zich in voor instandhouding en verbetering van de leefbaarheid, zowel op fysiek als sociaal-maatschappelijk gebied. We werken daarbij nauw samen met de Signaleringsgroep Buren/Erichem/Asch
4. Met het oog op de verkiezingen in 2022 hebben we alle fracties benaderd met input voor de verkiezingsprogramma's. Op een aantal daarvan kom ik straks nog even terug in het kader van deze inspraak:
 - mantelzorgcoördinator
 - onderhoud openbare ruimte
 - speeltuinenbeleid

Vragen en opmerkingen

1. Fysieke Leefomgeving
Ad 2.2
Er wordt gesproken over verkeerslessen en veiligheidsbevorderende maatregelen in de openbare ruimte. Wat wordt hieronder verstaan en waarop wordt dan bezuinigd en welk deel is dit van het totaalbedrag van € 12.937,--
Ad 2.3, 2.4, 2.5
Er wordt bezuinigd op poepzakjes, wegmeubilair en openbare verlichting.
Vorig jaar is bezuinigd op de kwaliteit van het openbaar groen. Het effect daarvan is dat we door het minimale kwaliteitsniveau zijn gezakt. Ga maar kijken naar het ongewenste groen in de straten van Buren.
Hondenpoep is en blijft een ergerlijk probleem. We ondervinden dit aan den lijve bij ons werk in het Plantsoen en de hoogstamboomgaard De Toeren.
Door deze bezuinigingen zal het kwaliteitsniveau tot een Buren onwaardig niveau dalen. Wij pleiten ervoor deze bezuinigingen niet door te voeren.
2. Sociaal domein.
Dit zijn grote, generieke posten.
Momenteel zit er 2 x € 25.000,-- in de begroting voor kerncontactpersonen in Zoelen en Buren. Blijft deze post bestaan en zo nee, hoe wordt dan voortaan in deze functie voorzien? Dit moet wel blijven; het is een schoolvoorbeeld van

kerngericht werken. Bovendien zeer laagdrempelig en toegankelijk.

3. Sport, cultuur en onderwijs

Ad 4.6 en 4.7

Minder werkzaamheden cultureel erfgoed.

Welke gebouwen wil de gemeente vanaf 2023 afstoten en betekent dit ook dat aan cultureel erfgoed in de openbare ruimte minder aandacht zal worden besteed? En wat betekent dat dan voor het stadje Buren?

4. Bedrijfsvoering

Ad 6.4

Buren Magazine schrappen

Wij hechten heel veel belang aan communicatie. De gemeente ook, gezien de tekst daarover in de convenanten met o.m. BV Buren. Wij denken dat er eerder meer geld voor nodig is om op dat thema verbeteringen door te voeren.

Kerngericht werken

Eind vorig jaar is de beleidsnota Kerngericht werken vastgesteld. Dit jaar is ingezet op uitwerking en uitvoering van dat beleid. Wij betwijfelen of de functie van kernambtenaar over voldoende formatie beschikt om dit tot een succes te maken.

Speeltuinenbeleid.

Enige jaren geleden is besloten om de speeltuinen onder te brengen bij Stichtingen, bememd door vrijwilligers. Dat is een fiasco geworden. In het eerder genoemde stuk pleiten wij ervoor om dit beleid te herzien en voor het dagelijks beheer en onderhoud vrijwilligers in te schakelen. Daarvoor bestaat wel voldoende draagvlak.

Hoe te betalen?

Het leeuwendeel van de bezuinigingen zit bij de bedrijfsvoering.

Wij pleiten voor vermindering van een aantal andere bezuinigingen.

Naar onze mening kan dat gemakkelijk gedekt worden uit de nog aanwezige belastingcapaciteit. U vraagt daarmee de inwoners een bijdrage te leveren, een soort contributie te betalen aan de leefbaarheid voor hun eigen woon- en leefgebied.

Dat zou toch moeten kunnen?

Hoogachtend,

Stichting Burgers voor Buren

Dag, ik ben Jeroen Verheul, lid van de Hoogstambrigade Beusichem

Woensdag was ik te gast in het gemeentehuis om met jullie en Stichting Landschapsbeheer te praten over landschapsontwikkeling. Daar waren denk ik tien groene vrijwilligersgroepen, maar over de bezuiniging op landschapsinitiatieven is niet gesproken. Ik vind dat persoonlijk lastig, ik kon dit weekend deze groepen niet meer bereiken toen ik vrijdag de bezuiniging zag. Ik neem aan dat ik voor meerdere groepen spreek. In ieder geval voor de Milieuwerkgroep Buren, die we wel konden bereiken.

Waar slaan wij op aan? In de begrotingsvoorstellen van de gemeente Buren staat een bezuiniging opgenomen op het ondersteunen van landschapsinitiatieven. De gemeente steunt dan niet meer de particuliere landschapsinitiatieven die buiten een provinciaal programma vallen. Persoonlijk vind ik dat zorgelijk in een tijd waarin u met erg ambitieuze woningbouwplannen het buitengebied wilt betreden. U schreef zelf in de enquête voor de omgevingsvisie dat landschapselementen verdwijnen in de gemeente.

Landschapsinitiatieven stoppen natuurlijk niet, er blijft dat provinciale programma, maar daar is een beperkt aantal projecten in ondergebracht en ligt vast. Dat geeft weinig ruimte en flexibiliteit voor nieuwe ondersteuning of initiatieven.

Op de vergadering woensdag is sterk gepleit voor meer ondersteuning via geldelijke voorschotten (lump sum ondersteuning voor kleine uitgaven, zoals het verwijderen van snoeiafval). U zet de vrijwilligers daarmee in hun kracht. Als u bezuinigt op landschapsinitiatieven is dat eerder demotiverend voor de groepen die ook al hard moeten trekken aan nieuwe vrijwilligers.

Heeft u dan ook een alternatief voor deze bezuiniging, zult u vragen? Ja, een heel specifieke, ik weet dat in de uitvoering van baggerwerkzaamheden veel transport plaatsvindt met nat materiaal, 80 procent is water. U zou kunnen onderzoeken of dat niet beter kan na droging en sloten ook niet tevoren inmeet. U vervoert dan veel minder water.

Nu is de Hoogstambrigade onderdeel van de Dorpsvereniging Beusichem Leeft. Als we met bewoners contact hebben, zitten verkeer en hondenpoep altijd hoog bij de mensen. Juist uw bezuinigingen op deze punten lijken daarmee zo verkeerd te vallen. Op deze punten van leefbaarheid verwachten wij juist geen bezuinigingen. Dat drijft mensen verder van u af. Ik verwijs naar de brieven en verkeersrapporten die u ook van ons heeft ontvangen en waarvan we ook nog antwoord verwachten.

Dan wil ik u tenslotte uitnodigen om langs te komen in Beusichem. U heeft de omgevingsvisie uitgebracht. Dat leeft in Beusichem. Er zijn ook zorgen. Dorpshuis Zoetzand verdwijnt, huizenbouw op voetbalvelden en u wilt het aantal woningen sterk laten stijgen. Luistert u daar naar wat de bevolking vindt. U heeft de resultaten van de enquête voor de Omgevingsvisie, wij hebben die ook voor de inwoners van Beusichem. Huizenbouw naar eigen behoefte, lijken de inwoners te zeggen. Ga ook voorzichtig om met het landschappelijke authentieke karakter van het dorp. Ik signaleer wel een verschil in uw ambitie over woningbouw en uitbreiding van het industrieterrein en wat uit de enquête blijkt. Maar wie zijn wij? Komt u zelf nou luisteren. De wethouder belofde langs te komen. Nu is de communicatie over dit plan nog onvoldoende met een uurtje uitleg op de markt en een afgeblazen inloopavond. Bij de andere inloopavond in Buren bleek dat veel Beusichemmers zorgen hebben over verschillende plannen. We gaan u houden aan uw belofte om het gesprek aan te gaan.

Wat me ook opvalt is dat u onduidelijk bent, ik weet dat groepen niet gereageerd hebben op deze begroting omdat u dat alleen mondeling leek toe te staan. Vandaag bleek dat dit niet zo was. Ik zie te vaak onduidelijke aankondigingen, zoals een inloopavond waarvoor je toch heel ingewikkeld moet aanmelden. Maar dan is het geen inloopavond. Een presentatie van de omgevingsvisie op dinsdagmorgen op de markt, tijdens kantoortijd. Het publiceren van de conceptomgevingsvisie nadat de inloopavonden zijn. Teveel ongelukkige zaken die de betrokkenheid van inwoners niet echt stimuleren.

Vragen van de heer Stellingwerf:

Fysieke Leefomgeving

Ad 2.2

Er wordt gesproken over verkeerslessen en veiligheidsbevorderende maatregelen in de openbare ruimte. Wat wordt hieronder verstaan en waarop wordt dan bezuinigd en welk deel is dit van het totaalbedrag van € 12.937,--

Ad 2.3, 2.4, 2.5

Er wordt bezuinigd op poepzakjes, wegmeubilair en openbare verlichting.

Vorig jaar is bezuinigd op de kwaliteit van het openbaar groen. Het effect daarvan is dat we door het minimale kwaliteitsniveau zijn gezakt. Ga maar kijken naar het ongewenste groen in de straten van Buren.

Hondenpoep is en blijft een ergerlijk probleem. We ondervinden dit aan den lijve bij ons werk in het Plantsoen en de hoogstamboomgaard De Toeren.

Door deze bezuinigingen zal het kwaliteitsniveau tot een Buren onwaardig niveau dalen. Wij pleiten ervoor deze bezuinigingen niet door te voeren.

Sociaal domein.

Dit zijn grote, generieke posten.

Momenteel zit er 2 x € 25.000,-- in de begroting voor kerncontactpersonen in Zoelen en Buren. Blijft deze post bestaan en zo nee, hoe wordt dan voortaan in deze functie voorzien?

Dit moet wel blijven; het is een schoolvoorbeeld van kerngericht werken. Bovendien zeer laagdrempelig en toegankelijk.

Sport, cultuur en onderwijs

Ad 4.6 en 4.7

Minder werkzaamheden cultureel erfgoed.

Welke gebouwen wil de gemeente vanaf 2023 afstoten en betekent dit ook dat aan cultureel erfgoed in de openbare ruimte minder aandacht zal worden besteed? En wat betekent dat dan voor het stadje Buren?

Hoe te betalen?

Het leeuwendeel van de bezuinigingen zit bij de bedrijfsvoering.

Wij pleiten voor vermindering van een aantal andere bezuinigingen.

Naar onze mening kan dat gemakkelijk gedekt worden uit de nog aanwezige belastingcapaciteit. U vraagt daarmee de inwoners een bijdrage te leveren, een soort contributie te betalen aan de leefbaarheid voor hun eigen woon- en leefgebied.

Dat zou toch moeten kunnen?

Geachte,

helaas was ik afgelopen dinsdagavond verhinderd voor de inspraakavond m.b.t. de begroting 2022 ev.

Gelet op de vele, relatief kleine, bezuinigingsposten en kennis genomen hebbende van de hoogte van kosten in buurgemeenten vraag ik me af of de gemeente Buren een van de meest simpele en logische acties heeft ondernomen, dan wel gaat ondernemen. Ik denk hierbij aan slim en gezamenlijk inkopen. De kosten welke buurgemeenten betalen voor hun energie resulteerde bij mij tot de conclusie dat er van bundeling van gebruikers geen sprake is. Stel daarom voor dat de energiebehoefte van alle gemeentelijke panden (gemeentehuis, brandweerkazernes, scholen, dorpshuizen, etc.) geclusterd wordt en deze als een afnemer onderhandeld met energieleveranciers

Bundeling met buurgemeenten (bijv allen die ook participeren in AVRI) zal leiden tot nog lagere energiekosten.

Daarmee kunnen voorgestelde bezuinigingen geschrapt worden, hoeven belastingen niet verhoogd en blijft het woongenot van de burgers op een hoger peil dan wanneer 'rücksichtslos' bezuinigd wordt.

Indien er vragen zijn, hoor ik graag van u

Met vriendelijke groeten

Antoon Wesselink
Buren

Maurik, 15-10-2021

Kenmerk : UIT20211015/KvV
Betreft : Inspraak gemeenteraad Buren

Geachte heer, mevrouw,

Ik maak me zorgen.

Ik maak me zorgen over de ambities van de gemeente als ik kijk naar het kind binnen de gemeente Buren.

In 2018 is er een hele mooie visie omtrent het kind neergelegd met betrekking tot een koffer vol kansen. Dit convenant is ook door alle partijen ondertekend.

Ik maak me echter zorgen over de invulling hiervan en of deze koffer straks niet op het strand staat en in losse zandkorreltjes verzand.

Ik denk dat er nu juist mooie winst te behalen is om samen een doorgaande lijn op te zetten met een passend jaarplan.

Ik lees dat de gezondheidsmakelaar niet meer ingezet gaat worden, dat openstaande vacature ruimte niet meer ingevuld gaat worden en nergens lees ik hoe de NPO gelden die de gemeente krijgt à €260.000 ingezet gaan worden er is nog geen eens met mij over gesproken. Ik ga niet van onwil uit, maar van tijdgebrek bij de medewerkers en wethouders. Hoe gaat het nu met het IHP? Is dat vastgesteld en op de plank gelegd? Ik heb de raadsvergadering hierover gevolgd en u als Raad vond het heel belangrijk dat er een paragraaf in kwam over veiligheid. Dit is ook gebeurd, maar als er dan in juli echt een noodoproep vanuit een school komt, waarbij de wethouders en de wijkagent betrokken zijn en er een toezegging wordt gedaan over extra parkeerplaatsen en in oktober moeten we hier eigenlijk niet te veel over zeuren, dan maak ik mij grote zorgen.

Als ik dan nu ook lees dat de gemeente 13.000 euro gaat bezuinigen op de verkeersexamens en de verkeerslessen, dan vraag ik mij af, hoe belangrijk de Raad de veiligheid echt vindt!

Kinderen vanaf 11/12 jaar moeten na het primair onderwijs veilig de weg op kunnen, omdat ze altijd buiten de gemeente op de fiets naar het VO moeten.

Ik hoop dat u als Raad heel goed kijkt naar de bezuinigingen en dat het kind in Buren niet de dupe wordt en dat de koffer goed gevuld kan blijven!

Met vriendelijke groet,

mede namens Karen van Rijswijk, directeur-bestuurder van CPOB
Krista van Vreeswijk, directeur-bestuurder BasisBuren

Theater Heerenlogement
p/a Oranjestraat 12
4112 JH Beusichem

Aan: Burgemeester, wethouders en raadsleden van gemeente Buren

Betreft: Theater Heerenlogement pleit voor behoud Markt 31 in Beusichem

Beusichem, 17 oktober 2021

Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden van gemeente Buren,

Met grote zorg namen wij kennis van de discussie over het afstoten van cultureel erfgoed van de Gemeente Buren en dan met name het pand aan Markt 31 in Beusichem.

Sinds ruim 50 jaar maakt onze stichting gebruik van de plenaire zaal, de voormalige paardenstal, voor culturele doeleinden. In de praktijk betekent dit dat vele bewoners uit de gemeente Buren en daarbuiten in dit pand genieten van bijzondere theatervoorstellingen. We hebben een goede reputatie opgebouwd voor met name onze cabaret-, muziek- en kindervoorstellingen. Bezoekers en artiesten roemen de bijzondere ambiance rondom voorstellingen in ons theater. Hiervoor zijn onze persoonlijke benadering en, heel belangrijk, de sfeer van het authentieke historische pand verantwoordelijk.

Theater Heerenlogement ontvangt geen subsidie vanuit de gemeente, wel maken wij 40 keer per jaar kosteloos gebruik van de theaterzaal van het pand aan Markt 31. Wij werken samen met Janneke en Helmer Schot, de exploitanten van het restaurant en de theaterzaal op de andere dagen. De theaterzaal is uitgerust met professionele licht- en geluidsapparatuur waarin wij doorlopend hebben geïnvesteerd. De kelderruimtes zijn ingericht als kleedkamers en als opslag voor de podiumdelen, ook daarin hebben wij geïnvesteerd.

De gemeente is verantwoordelijk om de voorwaarden te scheppen voor culturele voorzieningen. Door het pand af te stoten staat Theater Heerenlogement in de kou. Het huren van de theaterzaal van een commerciële partij levert onmiddellijk financiële en praktische uitdagingen op. Wij kunnen geen commerciële huurprijzen betalen, deze zou u natuurlijk kunnen vergoeden. Maar voor hoe lang kunnen we bouwen op afspraken met de nieuwe eigenaar over het beschikbaar stellen van de theaterzaal? Verder kunt u niet verzekeren dat er op de korte, maar vooral op de lange termijn, een werkbare situatie zal zijn. Denkt u daarbij aan planning van de voorstellingen, gebruik van de ruimtes, samenwerken met onze vrijwilligers, etc. Wat zijn de lange termijnplannen van de nieuwe eigenaar? Hoe groot is de kans dat we in een hoekje worden gedrukt?

Wij hopen dat u, net als wij, trots bent op 'ons' theater. En dat u ook wilt dat prachtige voorstellingen van grote artiesten kunnen blijven spelen in de bijzondere ambiance van het historische pand aan Markt 31. Theater Heerenlogement maakt zich zorgen over plannen van de gemeente om cultureel erfgoed af te stoten. Wij pleiten daarom voor het behoud van Markt 31 in de portefeuille van de gemeente.

Met bezorgde groet,

Bestuur Theater Heerenlogement

Aan de leden van de Raad

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.029681/D.102705
behandeld door: N. van Domburg
bijlage(n):
onderwerp: Raadsinformatiebrief beantwoording
toezeggingen

Maurik, 21 oktober 2021

verzonden: 22 OKT. 2021

Geachte heer/mevrouw,

Inleiding

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft u bij monde van portefeuillehouder van den Hurk een toezegging gedaan in de voorbespreking van 19 oktober 2021. De toezegging luidt: een analyse op hoofdlijnen en de rode draden van ZBB om de samenhang in de verschillende groslijsten aan te tonen. Hieronder geven we deze analyse op hoofdlijnen en trekken we conclusies.

Wij hebben als College van Burgemeester en Wethouders direct na het beschikbaar komen van de groslijsten een vergelijkende analyse gemaakt van uw inbreng. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat uw inbreng door ons als waardevol is gezien. Onze conclusie was en is dat uw inbreng grotendeels overeenkomt met de analyse die we zelf maakten en die leidde tot het raadsvoorstel ZBB. Naar het idee van het College zijn er geen politiek breed gedeelde inzichten ontstaan die leiden tot een wijziging van onze eerste analyses. Wij hebben daarnaast echter ook onze eigen afwegingen te maken zodat er een ordentelijk voorstel aan uw raad gepresenteerd kan worden. Wellicht zijn er vanuit uw fracties toch punten opgenomen in de groslijsten die u niet terugziet in ons voorstel. Als u uw punten toch graag terugziet in de besluitvorming over het raadsvoorstel ZBB dan heeft u daarvoor een aantal instrumenten tot uw beschikking (waaronder moties en amendementen) om deze) alsnog naar voren te brengen en daarvoor een meerderheid in de raad achter u te krijgen.

In de bijlage vindt u de aangepaste begrotingswijziging nummer 1. De aanpassing is dat per ombuiging nu de bladzijdes zijn vermeld van het ZBB onderzoek. U kunt dus op deze manier herleiden waar het ombuigingsvoorstel vandaan komt.

Onze analyse en conclusies op hoofdlijnen.

Ombuigingen Sociaal Domein	2022	2023	2024	2025
Ombuigingen Jeugd Wet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€ -320.000	€ -295.000	€ 975.000	€ 1.280.000
Stoppen met aanvullende inzet gezondheidsmakelaar	€ -	€ 6.900	€ 6.900	€ 6.900

In eigen beheer nemen kind pakketten	€	-	€	7.000	€	7.000	€	7.000
Efficiënter organiseren maatschappelijk werk	€	-	€	28.000	€	28.000	€	28.000
Totaal	€	-320.000	€	-253.100	€	1.016.900	€	1.321.900

Onze analyse leidt tot de conclusie dat raadsfracties voornamelijk hebben gesteld dat deze besparingen ingeboekt kunnen of moeten worden en dat bezuinigingen op het sociaal domein verder niet aan de orde zijn. Er zijn door diverse fracties nuanceringen aangebracht die onzes inziens deze hoofdlijn niet schaden.

Leefbaarheid en wonen	2022	2023	2024	2025
Afschaffen hondenpoepzakjes	€ 23.200	€ 23.200	€ 23.200	€ 23.200
Geen nieuw wegmeubilair	€ 29.137	€ 29.137	€ 29.137	€ 29.137
Verminderen onderhoud op openbare verlichting	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Ophouden met ondersteunen van maatschappelijke initiatieven	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500
Stoppen met verkeerslessen	€ 12.937	€ 12.937	€ 12.937	€ 12.937
Totaal	€ 117.774	€ 117.774	€ 117.774	€ 117.774

Wij hebben gelezen dat niet alle raadsfracties zich kunnen vinden in 'afschaffen hondenpoepzakjes', 'geen nieuw wegmeubilair', 'verminderen onderhoud op openbare verlichting' en 'stoppen met verkeerslessen'.

Kleinschalige duurzame economie	2022	2023	2024	2025
Verminderen bijdrage aan regionaal stimuleringsfonds	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
Stoppen met benchmark onderzoek energietransitie	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500
Geen verkiezingsborden plaatsen	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Totaal	€ 51.500	€ 51.500	€ 51.500	€ 51.500

Onze analyse leidde tot de conclusie dat uw fracties zich grotendeels kunnen vinden in deze posten. Het niet meer plaatsen van verkiezingsborden levert een, wat ons betreft, wat gemengd beeld op.

Tarief verlagingen en verhogingen	2022	2023	2024	2025
Vertragen afbouw hondenbelasting	€ 20.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Verhogen tarieven regiekamer	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Verhogen leges ondergrondse nutsvoorzieningen	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172
Verhogen tarief trouwen	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000

Verhogen rioolbelasting	€	17.000	€	17.000	€	17.000	€	17.000
Totaal	€	113.172	€	133.172	€	133.172	€	133.172

Behoudens het 'vertragen afbouw hondenbelasting' is onze analyse dat u zich grotendeels kunt vinden in de voorgestelde tarief aanpassingen.

Ombuigingen bedrijfsvoering	2022		2023		2024		2025	
Ontwikkelingen in algemene zin	€	338.141	€	162.576	€	-45.706	€	4.294
Aanpassen budgetten personeelskosten	€	300.000	€	350.000	€	400.000	€	400.000
Verkopen vastgoed en grond	€	6.684	€	423.249	€	631.531	€	631.531
Gemeentehuis Maurik	€	-	€	200.000	€	250.000	€	250.000
Totaal	€	644.825	€	1.135.825	€	1.235.825	€	1.285.825

Over vastgoed: een meerderheid van de fracties komt tot het standpunt dat het hebben van vastgoed geen taak is van de gemeente als de functie van sommige objecten behouden blijft. Over het gemeentehuis: onze analyse is dat alle fracties voorstander zijn van het onderzoek om het gemeentehuis te verkopen, te verhuren of anderszins. Bezuinigingen organisatie; veel fracties zijn het eens om op de overhead van de gemeentelijke organisatie te bezuinigen. Toch geeft een deel van de raad ook aan dat ze zich zorgen maakt over de robuustheid van de organisatie en of zij wel alle taken kan blijven uitvoeren. Zij vragen het college daar alert op te zijn.

Met vriendelijke groet Burgemeesters en Wethouders gemeente Buren,
De secretaris, de Burgemeester

M. van Dalen, MSC

J.P.M. Meijers

Onderwerp Begrotingswijziging 2022-001 – ZBB-voorstel begroting 2022

Inleiding

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad het budgetrecht. Dit betekent dat wijzigingen van de begroting formeel door de raad vastgesteld dienen te worden. Dit geldt als het gaat om wijzigingen die programma overstijgend zijn. Administratieve wijzigingen binnen hetzelfde programma vallen onder de bevoegdheid van het college.

In dit document presenteren wij de verwerking van de financiële mutaties uit het ZBB-voorstel. Door het vaststellen van deze begrotingswijziging wordt de begroting en de budgetten daarbinnen aangepast.

Programma	2022	2023	2024	2025
Meerjarenbegroting 2022-2025	€ -1.301.766	€ -2.965.831	€ -1.991.141	€ -498.597
Programma 1 Wonen, werken en recreatie	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000	€ 76.000
Programma 2 Fysieke leefomgeving	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446
Programma 3 Sociaal domein	€ -20.000	€ 46.900	€ 1.316.900	€ 1.321.900
Programma 4 Sport, cultuur en onderwijs	€ 6.684	€ 423.249	€ 631.531	€ 631.531
Programma 5 Inwoners, bestuur en veiligheid	€ 18.000	€ 18.000	€ 39.500	€ 39.500
Programma 6 Bedrijfsvoering	€ 644.825	€ 1.135.825	€ 1.235.825	€ 1.285.825
Totaal voorgestelde ombuigingen	€ 878.955	€ 1.853.420	€ 3.453.202	€ 3.508.202
Saldo inclusief voorgestelde ombuigingen	€ -422.811	€ -1.112.412	€ 1.462.061	€ 3.009.605

Toelichting financiële ontwikkelingen

Hierna zijn de voorgestelde wijzigingen per programma, taakveld, soort wijziging (beleid/bedrijfsvoering) en onderverdeling naar thema (conform bijlage 1 en 2 bij dit voorstel) opgenomen.

Onder kolom P-ZBB is de pagina van het document ZBB en toekomstoriëntatie gegeven; waar u de samenstelling van de ombuiging kunt raadplegen (n.v.t.=niet in het document genoemd).

In bovenstaande tabel is de financiële mutatie in 2025 voor Programma 3 Sociaal Domein € 1.321.900. Dit bedrag staat nu ook vermeld in de totaalstelling (was € 1.621.900).

Programma 1 Wonen, werken en recreatie

Nummer ombuiging	P-ZBB	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
1.1	n.v.t.	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Verhogen tarieven regiekamer	We verhogen de tarieven voor (particuliere en zakelijke) initiatieven voor ontwikkelingen in de openbare ruimte die door ons beoordeeld worden in de regiekamer. We houden bij de uitwerking rekening met de aard van de ontwikkeling. Een 'dakkapel' vraagt andere inzet dan een 'zonnepanelen veld'.	8.1 Ruimtelijke Ordening	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
1.2	n.v.t.	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	Verminderen bijdrage aan regionaal stimuleringsfonds (RIF)	We verlagen de bijdrage aan het RIF met €1,-, van €3,- naar €2,- per inwoner.	8.1 Ruimtelijke Ordening	Beleid	Kleinschalige duurzame economie
		€76.000	€76.000	€76.000	€76.000					

Programma 2 Fysieke leefomgeving

Nummer ombuiging	P-ZBB	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
2.1	181	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172	€ 8.172	Verhogen leges ondergrondse nutsvoorzieningen	We verhogen de leges voor de vergunningverlening aan de telecomsector voor de aanleg van ondergrondse nutsvoorzieningen. Er is nog ruimte in de hoogte van de leges ten opzichte van benchmark organisaties.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
2.2	183	€ 12.937	€ 12.937	€ 12.937	€ 12.937	Stoppen met verkeerslessen	We stoppen met het zelf uitvoeren van verkeerslessen en fietsexamens op lagere scholen. Daarnaast halveren we het aantal veiligheidsbevorderende maatregelen in de openbare ruimte.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.3	185	€ 29.137	€ 29.137	€ 29.137	€ 29.137	Geen nieuw wegmeubilair	We blijven het wegmeubilair onderhouden, we gaan echter geen nieuw wegmeubilair (prullenbakken, bankjes fietsenklemmen en borden) aanschaffen.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.4	175	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	Verminderen onderhoud op openbare verlichting	We kiezen ervoor het onderhoudsniveau van de openbare verlichting te verlagen van ruim voldoende naar voldoende. Daarmee is veiligheid nog steeds gegarandeerd en dienen we duurzaamheid. We zullen minder vaak 'schouwen' en minder vaak onderhoud plegen.	2.1 Verkeer en vervoer	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.5	201	€ 23.200	€ 23.200	€ 23.200	€ 23.200	Afschaffen hondenpoepzakjes	We gaan het beleid rondom het aanschaffen en beheren van hondenpoepzakjes dispensers aanpassen. Vanuit het profijtbeginnsel beredeneren we dat inwoners met honden ook zelf voor hondenpoepzakjes kunnen zorgen.	5.7 Openb.groen en (openlucht) recreatie	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.6	205	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	Ophouden met ondersteunen van landschappelijke	We ondersteunen particuliere initiatieven als die binnen het kader (subsidieprogramma) passen van de provincie Gelderland.	5.7 Openb.groen en (openlucht) recreatie	Beleid	Leefbaarheid en wonen
2.7	n.v.t.	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	Verhogen rioolbelasting	We zien kans een deel van de kosten voor het onderhoud van het riool onder te brengen in de rioolbelasting. Wet- en regelgeving staat dit toe.	7.2 Riolering	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
2.8	132	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	Stoppen met benchmark onderzoek energietransitie	We nemen dit mee in de inwonerparticipatie en kunnen het budget naar beneden bijstellen.	7.4 Milieu(beheer)	Beleid	Kleinschalige duurzame economie
		€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446	€ 153.446					

Programma 3 Sociaal domein

Nummer ombuiging	P-ZBB	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid / Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
3.1	270	€	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	In eigen beheer nemen kind pakketten	De organisatie van de kindpakketten nemen we in eigen hand.	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Beleid	Sociaal Domein
3.2	335	€	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000	Efficiënter organiseren maatschappelijk werk.	Wij hebben het inzicht dat het maatschappelijk werk meer kostenefficiënt georganiseerd kan worden. Daarnaast gaan we als College van Burgemeester en Wethouders de sturing, organisatie en monitoring versterken.	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Beleid	Sociaal Domein
3.3	280	€300.000	€ 300.000	€ 300.000	€	Inkomensvoorziening Sociaal domein	We zien een dalende lijn in inwoners die een bijstandsuitkering aanvragen.	6.3 Inkomensregelingen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene
3.4	334	-€ 50.000	-€ 50.000	€ 190.000	€ 270.000	Ombuigingen Wet Maatschappelijk Ondersteuning	Verzameling van verschillende ombuigingen binnen de budgetten van WMO. Om deze ombuiging te behalen dient eerst geïnvesteerd te worden. De argumentatie en de haalbaarheid van de ombuigingen in het sociaal domein is weergegeven in de rode draden notities zoals die bij ZBB zijn opgesteld.	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Beleid	Sociaal Domein

3.5	322	-€ 270.000	-€ 245.000	€ 785.000	€ 1.010.000	Ombuigingen Jeugd Wet	Verzameling van verschillende ombuigingen binnen de budgetten van Jeugd. Om deze ombuiging te behalen dient eerst geïnvesteerd te worden. De argumentatie en de haalbaarheid van de ombuigingen in het sociaal domein is weergegeven in de rode draden notities zoals die bij ZBB zijn opgesteld.	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Beleid	Sociaal Domein
3.6	296	€	€ 6.900	€ 6.900	€ 6.900	Stoppen met aanvullende inzet gezondheidsmakelaar	We stoppen met de inzet van een gezondheidsmakelaar omdat we zien dat de inzet van de gezondheidsmakelaar niet voldoende oplevert.	7.1 Volksgezondheid	Beleid	Sociaal Domein
		-€ 20.000	€ 46.900	€ 1.316.900	€ 1.321.900					

Programma 4 Sport, cultuur en onderwijs

Nummer ombuiging	P-ZBB	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
4.1	157	€	€ 20.658	€ 30.987	€ 30.987	Besparing grondzaken	Verkoop van niet noodzakelijke grond levert een voordeel op	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
4.2	160	€	€ 19.728	€ 29.591	€ 29.591	Minimaal beheer gemeentelijke woningen en woonwag standplaatsen	We schakelen het beheer van gemeentelijke woningen en woonwag standplaatsen af naar het minimaal nodige.	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
4.3	155	€	€ 239.750	€ 359.625	€ 359.625	Personele lasten beheer gebouwen en gronden	Door minder bezit van gronden en gebouwen hebben we minder personele lasten	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
4.4	n.v.t.	€ 6.684	€ 6.684	€ 6.684	€ 6.684	Stoppen kluswagen	De 'kluswagen' is al verkocht, we halen deze nu ook weg uit de begroting	0.3 Beheer ov.gebouwen/gronden	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
4.5	123	€	€ 30.792	€ 46.187	€ 46.187	Verkoop monumentale gemeentelijke panden	Door verkoop van panden hebben we minder kosten	5.5 Cultureel erfgoed	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
4.6	119	€	€ 8.625	€ 12.938	€ 12.938	Minder werkzaamheden cultureel erfgoed	We leggen meer verantwoordelijkheid bij de sector zelf neer, waardoor minder werkzaamheden bij de gemeente komen te liggen	5.5 Cultureel erfgoed	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
4.7	119+123	€	€ 97.013	€ 145.519	€ 145.519	Monumenten / cultureel erfgoed onderhoudskosten en personeel	Door verkoop van gebouwen hebben we minder onderhouds- en personeelskosten	5.5 Cultureel erfgoed	Bedrijfsvoering	Verkopen van vastgoed ergronc
		€ 6.684	€ 423.249	€ 631.531	€ 631.531					

Programma 5 Inwoners, bestuur en veiligheid										
Nummer ombuiging	P-ZBB	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
5.1	26	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	Verhogen tarief trouwen	We verhogen het tarief in Buren naar €475,-. Dat doen we in de wetenschap dat onze buurgemeenten veelal hogere tarieven rekenen dan wij. We komen dan in de middenmoot. Het huidige tarief voor een huwelijk/geregistreerd partnerschap doordeweeks in Buren is nu €225.	0.2 Burgerzaken	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
5.2	22	€	€	€ 21.500	€ 21.500	Meer digitale dienstverlening	Door digitale dienstverlening hebben we minder personeelslasten.	0.2 Burgerzaken	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
		€ 18.000	€ 18.000	€ 39.500	€ 39.500					

Programma 6 Bedrijfsvoering										
Nummer ombuiging	P-ZBB	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	Toelichting	Taakveld	Beleid/Bedrijfsvoering	Thema ombuiging
6.1	n.v.t.	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	Lunch en bloemen college	We besparen op het budget voor lunch en bloemen van het college	0.1 Bestuur	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.2	16	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Goedkopere APPA-berekening	Bij een ander extern bureau kunnen we de jaarlijkse APPA-berekening goedkoper laten uitvoering	0.1 Bestuur	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.3	24	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	Geen verkiezingsborden plaatsen	De digitalisering van de maatschappij krijgt verder gestalte, de idee is dat inwoners meer en meer via digitale weg bereikt worden door politieke partijen.	0.2 Burgerzaken	Bedrijfsvoering	Kleinschalige duurzame economie
6.4	35	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	Schrappen Buren magazine en zelf maken	We schrappen Buren magazine en maken het raadsjournaal zelf	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.5	304	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000	Niet invullen formatie medewerker ondersteuning	Deze openstaande formatieplaats wordt niet ingevuld. Werkzaamheden worden binnen de bestaande formatie ingevuld.	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.6	45	€	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Alle post digitaal versturen, tenzij anders aangegeven door inwoners	Hierdoor besparen we 50% aan portokosten	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.7	309	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	Rationalisatie applicatie landschap	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.8	307	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	Optimaliseren zaakgericht werken	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.9	308	€	€	€	€ 50.000	In gebruik nemen BI Tool	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.10	306	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	Optimaliseren bestuurlijk besluitvormingsproces	Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.11	41	€ 5.825	€ 5.825	€ 5.825	€ 5.825	Weghalen werkbudget kwaliteitsontwikkeling en dienstverlening	Het budget voor onderzoek van kwaliteit van dienstverlening wordt ingetrokken	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.12	51	€ 750	€ 750	€ 750	€ 750	Minder vaak aanschaffen uitrusting Bodes	Niet ieder jaar nieuwe bedrijfskleding, maar eens per 2 jaar met een maximum van 2 items per persoon	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.13	49	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Verminderen koffieapparaten gemeentehuis	Door thuiswerken zijn minder apparaten, minder onderhoud en minder koffie nodig	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.14	53	€	€ 200.000	€ 250.000	€ 250.000	Verhuuropbrengsten gemeentehuis Maurik	Kosten terugbrengen naar minimaal benchmark niveau. (dit laat ons dan vrij om te verkopen, teug te huren of wat dan ook).	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Gemeentehuis Maurik

6.15	n.v.t.	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Afschaffen / verminderde deelname aan VNG congressen	We nemen niet meer/minder deel aan VNG congressen	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.16	n.v.t.	-€ 150.000	€	€	€	Implementatiekosten ZBB	Kosten voor de implementatie van de aangevoerde ZBB voorstellen. Betreft € 100.000 voor het gemeentehuis, € 50.000 voor communicatie en € 50.000 voor verkoop vastgoed.	0.4 Overhead	Beleid/Bedrijfsvoering	Investerings/Gemeentehuis Maurik
6.17	302	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	Begroting salariskosten baseren op werkelijkheid	We baseren de salariskosten op de werkelijke inschaling. In het verleden werd dit op het maximum van de schaal begroot.	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Aanpassen budgetter personeelskosten
6.18	300	€ 76.500	€ 76.500	€ 76.500	€ 76.500	Niet meer invullen bestaande formatie Bodes en TIC	De bestaande vacatureruimte op deze formatieplaatsen wordt niet meer ingevuld. Gebleken is dat we de werkzaamheden met de huidige formatie kunnen uitvoeren.	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.19	301	€	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	Verminderen formatie HR	Door digitalisering is minder formatie nodig	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.20	305	€ 17.000	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	Formatie gegevensbeheer	Door digitalisering is minder formatie nodig	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.21	n.v.t.	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	Externe juridische advisering	We stellen het budget voor externe juridische advisering naar beneden bij	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.22	n.v.t.	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Aanpassen budget abonnementen en kantoorbenodigdheden	Door meer thuiswerken kunnen we besparen op abonnementen en kantoorbenodigdheden	0.4 Overhead	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.23	69	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Efficiënter inrichten processen OZB woningen	Minder personeelslasten door efficiëntie	0.61 OZB Woningen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.24	71	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	Vaste formatie voor diverse OZB-werkzaamheden	Voor specifieke OZB-werkzaamheden wordt nu structureel ingehuurd, door vaste medewerker aan te nemen levert dit minder lasten op	0.61 OZB Woningen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin

6.25	73	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	Efficiënter inrichten processen OZB niet-woningen	Minder personeelslasten door efficiëntie	0.62 OZB niet-woningen	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.26	81	€ 3.250	€ 3.250	€ 3.250	€ 3.250	Baten hondenbelasting	We kiezen ervoor om de controle op de hondenbelasting te verminderen. Dit kan ook omdat de hondenbelasting teruggebracht wordt de komende jaren.	0.64 Belastingen overig	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.27	n.v.t.	€ 20.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	Vertragen afbouw hondenbelasting	We kiezen er ook voor om de afbouw van de hondenbelasting te vertragen. Of anders	0.64 Belastingen overig	Beleid	Tarief verlagingen en verhogingen
6.28	77	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	Efficiënter inrichten processen overige belastingen	Minder personeelslasten door efficiëntie	0.64 Belastingen overig	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.29	85	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	Verlagen budget onvoorzien	De hoogte van de post onvoorzien is niet wettelijk voorgeschreven (€24.000,-). Wel is voorgeschreven dat de post bestaat, we laten	0.8 Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering	Ontwikkelingen in algemene zin
6.30	3	€ 50.000	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000	Verminderen inhuur derden	We verminderen het budget voor de inhuur van derden	0.8 Overige baten en lasten	Bedrijfsvoering	Aanpassen budgetten personeelskosten
		€ 644.825	€ 1.135.825	€ 1.235.825	€ 1.285.825					

Amendement van de fractie D66 enter zake agendapunt 6.2 Project Zero Based Budgeting

De Raad van de gemeente Buren in vergadering bijeen op 26 oktober 2021

Gelezen het raadsvoorstel D.099803,

Overwegende dat:

- er in het raadsvoorstel gemeld wordt dat er een structureel financieel tekort is ontstaan in de programmabegroting 2022-2025
- in het ZBB traject een serie ombuigingen wordt voorgesteld om de tekorten in de programmabegroting op te lossen
- in het raadsvoorstel voor het jaar 2022 een bedrag van € 878.955 aan ombuigingen wordt voorgesteld
- insprekers/bewoners ook hun kijk op de voorstellen hebben gegeven en wij hier serieus naar hebben geluisterd

Is van oordeel dat:

- ombuigingen middels het ZBB traject nodig zijn om de programmabegroting structureel sluitend te maken
- dit nu juist ook het doel van het ZBB traject was
- er ook andere keuzes gemaakt kunnen worden dan voorgesteld
- de voorstellen om als organisatie efficiënter te gaan werken alleen maar ondersteund kunnen worden door de gemeenteraad

Besluit tot de volgende wijzigingen:

1. **Afschaffen hondepoepzakjes** niet door te voeren zolang er hondenbelasting geïnd wordt. Ook de vuilnisbakken hiervoor moeten blijven en geleegd worden. (€ 23.200)
2. 'Geen nieuw **wegmeubilair**' schrappen uit de lijst van bezuinigingen. Insprekers hebben voldoende aangetoond dat deze noodzakelijk zijn om toeristen en inwoners te faciliteren en wij zijn het hier erg mee eens. Tevens sluit het gastvrij onthalen dmv bankjes en infoborden van kleinschalig toerisme bij een van de pijlers van de nieuwe toekomstvisie Buren.(€ 29.137)
3. Blijven ondersteunen van **landschappelijke initiatieven** past bij de nieuwe toekomstvisie en wij initiatieven van inwoners, zeker ook vwbt duurzaamheid, graag ondersteunen. (€ 12.500)
4. Niet stoppen met de gelden voor de **verkeerslessen** in een gemeente waar veel kinderen op de fiets naar school gaan. Veiligheid boven alles! (€ 12.937)
5. De **verkiezingsborden** blijven plaatsen, het niet plaatsen doet de democratie geen goed, politieke partijen in de gemeente Buren zich moeten kunnen profileren middels deze traditionele verkiezingsborden. (€ 15.000). Ook de stembureaus moeten op niveau blijven zodat alle inwoners de mogelijkheid hebben makkelijk te kunnen gaan stemmen.
6. Bij verkoop van gemeentelijke **monumenten** hierbij de juiste afspraken gemaakt moeten worden met de kopers om deze monumenten als (verenigings) locatie te kunnen blijven gebruiken door inwoners. Hierbij denken wij aan het voorbeeld van het theater het Heerenlogement in Beusichem, zij maken al jaren gebruik van deze locatie en dit gebruik moet geborgd blijven onder dezelfde condities als nu.

Om deze wijzigingen te financieren het verkopen van vastgoed en grond (met de voorkeur op grond en garages) een jaar naar voren te halen. 2022 = € 6.6.84 en in 2023 is de planning € 423.249.

Motie: Nationale Monumenten Organisatie

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering
bijeen op 26-10-2021

Overwegende dat:

- We als gemeente rekening moeten houden met verkoop van cultuurhistorische monumenten die momenteel in bezit van de gemeente zijn.
- Die monumenten nu door ondernemers, instellingen of organisaties worden gehuurd.
- Het voor het aanzien van onze gemeente, voor het toerisme en voor onze lokale economie belangrijk is dat deze ondernemers, instellingen en organisaties behouden blijven in onze gemeente.
- De NMO een vereniging is die zonder winstoogmerk monumenten en hun gebruik wil bewaren voor Nederland.
- De NMO o.a. al 29 Rijksmonumenten in bezit heeft overgenomen.

Is van oordeel dat:

- Wij er alles aan moeten doen om naast het verlichten van structurele kosten die monumenten met zich meebrengen, ook zorg moeten dragen voor een maximale inspanning om het huidige maatschappelijk gebruik van de monumenten in onze gemeente te behouden en de mogelijkheid tot nieuw maatschappelijk gebruik veilig te stellen.

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- Om bij verkoop van onze cultuurhistorische monumenten, altijd eerst de mogelijkheid te onderzoeken of verkoop aan de NMO mogelijk is.
- Wanneer dit mogelijk is, de verkoop met voor- en tegenargumenten voor te leggen aan de raad.
- Wanneer dit niet mogelijk is, hiervan met redenen omkleed, verslag te doen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 26-10-2021

Amendement van de fractie Gemeentebelangen Buren ter zake van agendapunt 6.2; Project Zero Based Budgeting

De raad van de gemeente Buren in vergadering bijeen op 26 oktober 2021

Gelezen het raadsvoorstel D.099803

Overwegende dat:

- Er een structureel financieel tekort is ontstaan in de programmabegroting 2022-2025
- De gemeenteraad samen met het college en de ambtelijke organisatie een traject heeft doorlopen om ombuigingen met elkaar te bespreken, het zogenaamde Zero Based Budgeting traject
- De verschillende fracties door middel van groslijsten hun keuzes voor wat betreft deze ombuigingen kenbaar hebben gemaakt
- Onze inwoners door middel van inspraakreacties ook hun zienswijze kenbaar hebben gemaakt

Is van oordeel dat:

- Ombuigingen middels het ZBB traject nodig zijn om de programmabegroting structureel sluitend te krijgen
- Het ZBB traject voldoende ruimte geeft aan fracties om politieke keuzes te maken
- Er over het overgrote deel van het voorliggende raadsvoorstel consensus bestaat tussen de verschillende raadsfracties
- Er keuzeruimte bestaat waarin fracties andere keuzes kunnen maken voor wat betreft de ombuigingen in het raadsvoorstel

Besluit:

1.) De volgende voorgestelde ombuigingen uit het voorstel te schrappen:

- a) Stoppen met verkeerslessen (€ 13.000,-)
- b) Geen nieuw wegmeubilair (€ 30.000,-)
- c) Afschaffen hondenpoepzakjes (€ 23.200,-)
- d) Verhogen rioolbelasting (€ 17.000,-)
- e) Vertragen afbouw hondenbelasting (€ 20.000,- in 2022 en € 40.000,- in 2023)
- f) Ondersteunen landschappelijke ontwikkelingen (€ 12.500,-)

2.) Als alternatief voor deze ombuigingen het onderhoudsniveau van de wegen op minimaal niveau te houden (Maximaal € 350.000,-)

En gaat over tot de orde van de dag

Motie VVD: Prioriteit afdeling ruimte bij het digitaliseren van de gemeentelijke organisatie

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering
bijeen op 26-10-2021

Overwegende dat:

- Er capaciteitsproblemen zijn bij onze afdeling Ruimte;
- Dit nadelige financiële gevolgen heeft voor onze gemeente omdat bouwprojecten geld opleveren voor de gemeente in de vorm van leges en later OZB;
- Er achterstand bestaat m.b.t. gemeentelijke vergunningverlening voor bouwinitiatieven;
- Er in onze gemeente in de komende 9 jaar nog minimaal 1.400 huizen moeten worden gebouwd en we voorzien dat we dat op deze manier niet gaan halen;
- Dat het niet goed functioneren van de afdeling ruimte niet alleen relevant is voor het lenigen van woningnood, maar tevens de bottleneck vormt bij de grote opgaven als de implementatie omgevingswet, de energietransitie en klimaatadaptatie;
- Een van de bezuinigingsmaatregelen die de gemeente wil gaan treffen het digitaliseren van de werkzaamheden betreft waardoor er efficiënter gewerkt kan worden binnen verschillende afdelingen van de gemeentelijke organisatie;

Is van oordeel dat:

- Er prioriteit moet worden gegeven aan alles dat kan leiden tot verbeteringen en een verhoogde efficiëntie op de afdeling ruimte;
- Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan:
 - Verregaande digitalisering
 - Een track&trace systeem
 - Een uitgebreide menukaart met zelf te regelen zaken aangaande aanvragen op de website
 - Enz. enz.
- Inwoners hierdoor sneller en beter geholpen kunnen worden, inwoners meer zelfredzaam worden en er minder werk overblijft voor de gemeente;

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- Bij het digitaliseren en het maken van een verbeterslag in efficiëntie van de gemeentelijke organisatie, prioriteit te geven aan de afdeling ruimte;

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 26-10-2021

Amendement van de fracties Gemeentebelangen Buren, PCG, CDA, Fractie mevrouw van Dam ter zake van agendapunt 6.2; Project Zero Based Budgeting

De raad van de gemeente Buren in vergadering bijeen op 26 oktober 2021

Gelezen het raadsvoorstel D.099803

Overwegende dat:

- Er een structureel financieel tekort is ontstaan in de programmabegroting 2022-2025
- De gemeenteraad samen met het college en de ambtelijke organisatie een traject heeft doorlopen om ombuigingen met elkaar te bespreken, het zogenaamde Zero Based Budgeting traject
- De verschillende fracties door middel van groslijsten hun keuzes voor wat betreft deze ombuigingen kenbaar hebben gemaakt
- Onze inwoners door middel van inspraakreacties ook hun zienswijze kenbaar hebben gemaakt

Is van oordeel dat:

- Ombuigingen middels het ZBB traject nodig zijn om de programmabegroting structureel sluitend te krijgen
- Het ZBB traject voldoende ruimte geeft aan fracties om politieke keuzes te maken
- Er over het overgrote deel van het voorliggende raadsvoorstel consensus bestaat tussen de verschillende raadsfracties
- Er keuzeruimte bestaat waarin fracties andere keuzes kunnen maken voor wat betreft de ombuigingen in het raadsvoorstel

Besluit:

1.) De volgende voorgestelde ombuigingen uit het voorstel te schrappen:

- a) Stoppen met verkeerslessen (€ 13.000,-)
- b) Geen nieuw wegmeubilair (€ 29.137,-)
- c) Afschaffen hondenpoepzakjes (€ 23.200,-)
- d) Verhogen rioolbelasting (€ 17.000,-)
- e) Vertragen afbouw hondenbelasting (€ 20.000,- in 2022 en € 40.000,- in 2023)
- f) Ondersteunen landschappelijke ontwikkelingen (€ 12.500,-)
- g) Stoppen met plaatsing verkiezingsborden (€ 15.000,-)

2.) Als alternatief voor deze ombuigingen voor 2023 het onderhoudsniveau van de wegen op minimaal niveau te houden (Maximaal € 350.000,-) en voor de jaren 2024 en 2025 het financieel voordeel voor die jaren te verminderen met de bedragen die nodig zijn om het amendement financieel te dekken.

En gaat over tot de orde van de dag

Amendement van de fracties Gemeentebelangen Buren, PCG, CDA, Fractie mevrouw van Dam ter zake van agendapunt 6.2; Project Zero Based Budgeting

De raad van de gemeente Buren in vergadering bijeen op 26 oktober 2021

Gelezen het raadsvoorstel D.099803

Overwegende dat:

- Er een structureel financieel tekort is ontstaan in de programmabegroting 2022-2025
- De gemeenteraad samen met het college en de ambtelijke organisatie een traject heeft doorlopen om ombuigingen met elkaar te bespreken, het zogenaamde Zero Based Budgeting traject
- De verschillende fracties door middel van groslijsten hun keuzes voor wat betreft deze ombuigingen kenbaar hebben gemaakt
- Onze inwoners door middel van inspraakreacties ook hun zienswijze kenbaar hebben gemaakt

Is van oordeel dat:

- Ombuigingen middels het ZBB traject nodig zijn om de programmabegroting structureel sluitend te krijgen
- Het ZBB traject voldoende ruimte geeft aan fracties om politieke keuzes te maken
- Er over het overgrote deel van het voorliggende raadsvoorstel consensus bestaat tussen de verschillende raadsfracties
- Er keuzeruimte bestaat waarin fracties andere keuzes kunnen maken voor wat betreft de ombuigingen in het raadsvoorstel

Besluit:

1.) De volgende voorgestelde ombuigingen uit het voorstel te schrappen:

- a) Stoppen met verkeerslessen (€ 13.000,-)
- b) Geen nieuw wegmeubilair (€ 29.137,-)
- c) Afschaffen hondenpoepzakjes (€ 23.200,-)
- d) Verhogen rioolbelasting (€ 17.000,-)
- e) Vertragen afbouw hondenbelasting (€ 20.000,- in 2022 en € 40.000,- in 2023)
- f) Ondersteunen landschappelijke ontwikkelingen (€ 12.500,-)
- g) Stoppen met plaatsing verkiezingsborden (€ 15.000,-)

2.) Het saldo van het schrappen van deze ombuigingen, in totaal € 149.897,-, in 2023 (voorlopig) te onttrekken uit het budget beheerplan wegen door in 2023 het beheerniveau van de wegen op niveau laag te houden. In 2024 en 2025 het saldo van het schrappen van deze ombuigingen ten laste te brengen van het totale voordelige saldo van de ombuigingen.

En gaat over tot de orde van de dag

Motie 'kapvergunning' van de Partij voor de Dieren, Mw van Dam en D66 ter zake van een niet geagendeerd onderwerp

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 26 oktober 2021;

Constaterende dat:

De gemeente Buren de kapvergunning voor bomen heeft afgeschaft

De gemeente Buren in plaats daarvan in 2010 een bomenlijst heeft ingevoerd met daarop beeldbepalende bomen waarvoor wel een kapvergunning moet worden aangevraagd

Op deze bomenlijst ongeveer 1000 bomen staan

Bomen die niet op de bomenlijst staan in principe vogelvrij zijn

De gemeente niet op kan treden tegen ongewenste kap

Overwegende dat:

Vooraf oudere bomen zuurstof leveren, CO₂ opslaan, geluid dempen, onderdak bieden aan vogels, aan andere dieren en insecten, beschutting bieden aan vee bij zon of regen

Bomen in een bebouwde omgeving de temperatuurstijging in een hete zomer substantieel kunnen beperken

Bomen bijdragen aan een mooi en gevarieerd landschap

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:

De raad een voorstel voor te leggen voor herinvoering van de kapvergunning

Hierbij oog te hebben voor mogelijke ontheffingen op grond van leeftijd, stamomvang, enz. zodat inwoners niet onnodig op kosten worden gejaagd

En gaat over tot de orde van de dag.